De psalmen Davids

Aernout van Overbeke

bron
Aernout van Overbeke, *De psalmen Davids*. Borrit Jansz. Smit, Amsterdam 1663

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/over001psal01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

Previlegie.

DE Staten Generael der Vereenighde Nederlanden, allen den genen die desen sullen sien ofte hooren lesen, Salut, doen te weten, dat wy geconsenteert, geaccordeert, ende geoctroyeert hebben, gelijck wy consenteren, accorderen, ende octroyeren by desen, aen *Aernout van Overbeke*, omme voor den tijdt van een-en-twintigh naestkomende ende achter-een-volgende jaren, met seclusie van allen anderen, binnen dese Geunieerde Provincien, Landtschappen, Steden ende Leden van dien, te mogen doen Drucken, Venten, ende Verkoopen, de *Psalmen Davids*, ende *Geestelijcke Lofsangen*, by hem Gerijmt, om gesongen te werden op de wijsen van die van de *Augsburgsche Confessie*, verbiedende allen ende eenen yegelijcken Ingesetenen van de voorsz. Vereenighde Nederlanden, Landtschappen, Steden, ende Leden van dien, binnen den voorsz. tijdt van een-en-twintigh naest-komende jaren de selve *Psalmen Davids*, ende *Geestelijcke Lofsangen*, in 't geheel, ofte ten deele na te drucken, doen nadrucken, uytgeven, ende verkoopen, ofte elders, soo nagedruckt, binnen d'opgemelde Landen te brengen, om verkocht te werden, op de verbeurte van alle de nagedruckte Exemplaren, ende daer-en-boven van een somme van drie hondert Carolus guldens, t'appliceren daer van een derdendeel ten behoeve van de Officier die de calange doen sal, het tweede derdendeel ten behoeve van den Armen, en het resteerende derdendeel ten behoeve van den voornoemde *Aernout van Overbeke*, Behoudelijck nochtans dat den selven *Overbeke* gehouden sal zijn, op desen onsen Octroye te versoecken, oock t'obtineren attache van die Provincie, of Provincien, daer hy de voorsz. *Psalmen Davids*, ende *Geestelijcke Lofsangen*, sal willen doen Drucken, Venten, ende Verkoopen: Gedaen ter Vergaderinge van de Hooghgemelte Staten Generael, in den Hage den 2 Martii, MDC.LXII.

Was geparaphreert
PIETER REESEN.
Onderstont ter ordinantie van de selve,
Geteykent
NICOLAES RUYSCH.

Attache.

DE Staten van Hollandt en West-Vrieslant, ge-examineert hebbende het Octroy van de Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden van dato den 2 Martii sestien hondert twee-en-tsestigh, daer by hare Hoogh Mogende *Aernout van Overbeke* geconsenteert, geoctroyeert, ende geaccordeert hebben, omme voor den tijdt van een-en-twintigh naest-komende ende achter-een-volgende jaren met seclusie van allen anderen binnen dese Geunieeerde Provincien, Landtschappen, Steden, ende Leden van dien te mogen doen Drucken, Venten, ende Verkoopen de *Psalmen Davids*, ende *Geestelijcke Lofsangen* by hem Gerijmt, om gesongen te werden op de wijse van de *Augsburgsche Confessie*, en alsoo hy Suppliant versochte tot het voorsz. Octroy te hebben onse acte van attache in behoorlijcke forme; Soo is 't dat wy den voorsz. Octroye goet gevonden, ende dienvolgende geconsenteert ende geaccordeert hebben, gelijck wy consenteren ende accorderen by desen, dat den voornoemde *Aernout van Overbeke* voor den tijdt van vijftien naestkomende ende achter-een-volgende jaren alleene ende met exclusie van allen anderen binnen onse Landen sal mogen doen Drucken, Venten, ende Verkoopen, oock laten Drucken, Venten, ende Verkoopen de *Psalmen Davids* ende *Geestelijcke Lofsangen* by hem Gerijmt, om gesongen te werden op de wijse van de *Augsburgsche Confessie*, als boven; verbiedende aen allen ende een yegelijcken wie 't selve soude mogen wesen de voorsz. *Psalmen Davids* ende *Geestelijcke Lofsangen* binnen den voorsz. tijdt na te Drucken ende uyt te geven, ofte elders nagedruckt in de voorsz. onse Landen te brengen, nochte te doen brengen, om verkocht ende uyt gegeven te werden, sonder consent van de voornoemde *Aernout van Overbeke*, op pene ende verbeurte in den voorsz. Octroye gestatueert, die wy verstaen ende ordonneren dat tegens de Contraventeurs ge-executeert ende geappliceert sullen werden naer behooren: Aldus gedaen in den Hage onder onsen Grooten Zegele hier aen doen hangen, den 6 Maert in 't jaer ons Heeren MDC.LXII.

Onderstont

J. de WITT.

Aen de Eerwaerdige, Godtsalige, en Welgeleerde, ook Wijse, Voorsienige en seer Discrete Heeren Predicanten, en Ouderlingen van 't *E. Consistorie* van de *Gemeente der onveranderde Augsburgsche Confessie* tot Amsterdam.

DE geluckige uren, in de welcke onse Tael schijnt op den hoogsten trap van waerdigheyt geraeckt te zijn, hebben veel dingen, die in sich self prijsselijck waren, wat onsmakelijcker gemaeckt; men noem' dan onse tegenwoordige Tael een naeukeurigheyt, of beter ondervinding, dat is my aleens, en oock buyten mijn werck om daer af te spreken; 't is my genoegh te weten, dat alle oude Schryvers de Dichtkunst op het nauwste hebben aengebonden aen die Tael ende maniere van spreecken die meest aengenomen was en in

swang ging. Ick twijffele oock niet, of dit sal de oorsake geweest zijn, dat het prijsen van den yver, en het laecken van de onduytsche en qualijckrijmende woorden van *Willen van Haeght*, met gelijcke stappen ging. Om dan onse *Psalmen* met de eygenschap van onse hedendaeghsche Tael wat meerder te bekleeden, soo hebbe ick vrywilligh dese last op mijne schouderen genomen, niet om mede te proncken, want daer is het werck niet na opgeschickt, maer om de Gemeente daer mede te dienen; versekerende dat by aldien een van de onse hadde gelieft sich sulcks te onderwinden, dat ick mijn hals gaerne dit pack soude onttrocken hebben, dit pack segh ick, 't welcke van soo veel swaerder gewicht is, als het in 't beginsel te licht schijnt, behalven dat het yders berispingen onderworpen is, die selden op diergelijcke wercken in ge-

breecke blijven; de exempelen hier van hebbe in mijn tijdt beleeft aen andere, schoon ick my daer niet by derve vergelijcken, als daer in alleen, dat wy van malkander in ons insicht niet verscheelen; 't heeft my evenwel niet vervaert gemaeckt, ende ick reeckene het voor groote eere nevens sulcke luyden te mogen lijden. Soo vermetel ben ick evenwel niet, dat ick my selfs soo reuckeloos in een seker gevaer soude werpen, sonder te vooren op sekerder hulpe te hoopen: Derhalven soo is al mijn versoeck U E. goede gunst en bescherminge, die my soo noodigh is, als het onmoog'lijck is yets dat onbesproken zy in 't licht te geven, en wilde dit Boeck den dagh liever missen als (op sijn eygen selfs steunende) in de werelt te komen, en van een yder, of hy 't verstaet of niet, sonder Beschermer gebeten te worden. Doch op uwe goetheyt en sorge

voor 't gemeene beste der Kercke, tot welcke eynde dit alleen gedaen is, betrouwende, soo beveele aen U E. gunst niet alleen dit Boeck, maer oock den Autheur, die altoos sal U E. Dienaer genoemt werden onder den naem van

AERNOUT van OVERBEKE.

Hage, Den 9 April, Anno 1663.

Aen den Christelijcken Leser.

Gunstigen LESER,

HEt is nu eenigen tijdt geleden, dat ick de eerste hand aen dit werck sloegh, 't welck ick eyndelijck soo verre gebracht hebbe, dat het niet alleen van weynigen, maer selfs van de gantsche werelt kan, en mach geoordeelt worden, het valt wat hart in saken die particulier zijn oordeel van een vreemde te moeten verwachten, door dien hem dickwils, eenige bedenckingen, daer op voorvallende, onbekent zijn. Dit is de rede dat dese Voorreede sich meest toe-eygent aen Lesers onser Gemeente als die sich het lichtste souden stooten aen eenige dingen, die sy voor nieuwigheden souden opnemen, of 't eenige andere daer ick in soude schijnen de outheyt te kort gedaen te hebben. Om dan in 't kortste den Inhoud van mijn werck t'ontleden, Soo is dit Boeck, als voordesen verdeelt in twee Deelen: 't eerste begrijpt de *Psalmen*. Het tweede de *Geestelijcke Liederen*; Wat aengaet de *Psalmen*, ick ontkenne niet in de *Hebreuwsche Tael* onkundigh

te zijn, oock docht my het te lang soude gevallen hebben, om die Tael my soo gemeen te maken, dat ick soude die groote wijsheyt van *David* op mijn eygen authoriteyt in eenige andere spraeck brengen, my vergenoegende met die gene die het voor desen met de meeste lof hebben gedaen, te volgen: 't Is oock tegens mijn wil geweest eenige oude Compositien, als Psal. 31. 103. en 119. in soo weynigh Versen te setten, dat het onmogelijck is geweest de sin van den *Psalmist* uyt te drucken, hebbe het evenwel, soo veel my doenlijck was, gedaen, om van het oude gebruyck, en aengenomene maniere niet af te wijcken. De opschriften van yder *Psalm* hebbe om in te stellen op my niet durven nemen, was oock mijn werck niet, doch om se wat meerder klaerheyt als voor dees te geven, heeft de Heer *Coenraet Hoppe*, Predicant onser Gemeente tot Amsterdam dit werck niet sonder groote moeyten uytgevoert. De *Geestelijcke Lofsangen* hebbe oock uyt den *Text*, en niet uyt het *Psalm-Boeck* genomen, en hier en daer een regel verandert om de sin te beter aen malkander te doen hangen, maer eenige *Hymni*, waer van dat de samenvoeging wat duyster is. selver in 't Latijn hebbe ick soo van regel tot regel

overgeset, en liever in het samenhechten der Versen, als tegens de oudtheyt der selver willen sondigen; om dit klaer te betoonen soo zijnder een of twee, daer in ick om de oude manier niet te breecken, soo kennelijck tegen de regels van de *Poëzy*, en de snijding der selve heb gesondigt, dat het een Kindt soude konnen mercken. En bekenne anders geen verdediging te hbben als dat ick weet, dat de Gemeente in Lofsangen, die alle Sondagen gesongen worden, lichter de fouten in de Dichtkunst kan verdragen, als eenige verandering, daer ick my in 't generael oock voor hebbe gewacht, soo veel het mogelijck was, uytgenomen in het alderleste, alwaer, vindende eenige *Liederen* gemaeckt, door *Willem van Haegt*, en noch niet in de Kercke aengenomen, hebben andere, die my de Gemeente vry was dienstiger scheenen te wesen, in de plaets geset, en dan noch eenige andere, die heel achter aen staen, om de plaets, die anders leegh soude zijn geweest, te vullen, daer by gevoeght, hoopende het niet onaengenaem te sullen wesen. Soo dat ick niet en weet dat 'er noch yets aen soude mogen ontbreecken, dat tot dienst van U E. soude mogen strecken, altoos mijn yver is 'er geweest, by aldien die yets te veel, of te wey-

nigh, heeft gedaen, of de kortheyt van den tijdt my yets heeft doen vergeten, soo versoeck ick dat U E. beleeftheyt my, of believe t'onderrichten, of het my ten besten te houden, en te gelooven dat ick ben en blijven sal U L. Dienaer,

AERNOUT van OVERBEKE.

Hage, Den 10 April, Anno 1663.

Register der Psalmen en Geestelijcke Liederen.

Psalmen. A.	*Psalmen.*	
*A*Ls ick roepe, my dan verhoort.	*H*Oort als ick roep mijn stem, o Heer.	9
Ach Godt van Hemel, siet daer in!	Behoud ons Godt, en siet eensneer.	30
Ach Godt! hoe lang vergeet ghy my?	Hoe lang sal ick verlaten zijn.	33
Als ick tot u roep Heere.	Ghy zijt mijn Rotzsteen Heere.	78
Alle die hopen op den Heer.	Die sich verlaten op den Heer.	373
Aen de Wateren Babylon.	Wanneer wy treurighlijck gevaen.	396
Aen Watervlieten Babylon.	Wanneer wy treurighlijck gevaen.	398

Geestelijcke Liederen.	*Geestelijcke Liederen.*	
*A*Ls nu Christus gebenedijt.	*A*Ls Christus zeker wist dat hy.	448
Als nu soo bidden wy u, Heer.	Als nu soo bidden wy u Heer.	460
Alleen Godt in d'hooghste zy eer.	Godt in der hooght alleen zy eer.	519
Als wy in hooghste nooden zijn.	O Godt wanneer wy zijn benart.	553
Ach Godt van 't Hemelrijcke.	O groote Godt die boven.	570
Alleen tot u, Heer Iesu Christ'!	Ghy Heere zijt mijn toeverlaet.	578
Als mijn stond'lijn voor handen is.	Heer als de tijdt komt dat ghy my	604
Ach hoe ellend' is onse tijt!	Wat is de mensch op deser aerd'.	612
Aenhoort doch Broeders, wel.	O Godt die eeuwigh zijt, van alle, &c.	636

Psalmen. B. *Psalmen.*

BEwaert my Heer, want ick, &c.	***B***Ewaert my want mijn hope staet.	40
Brenget herwaerts den Heere.	Verheve Princen groot van macht.	80

Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
BEdenckt, o mensch! de groot genad'.	***W***Anneer de mensch geschapen was.	443
Behoudt ons Heere by uw Woordt!	O Heer behoud'ons by uw' Woort.	574

Geestelijcke Liederen.* *C. ***Geestelijcke Liederen.***

CHristus tot de Iordane quam.	***D***Oe Christus weder uyt het landt.	445
Christus de Heere in der nacht.	Wanneer het was de laetste nacht.	451
Christum wy sullen loven schoon.	Van daer de Son des morgens straelt.	466
Christus is verresen.	Christus is verresen.	500
Christus lagh in 's doodts banden.	De Heere Christus Godes Soon.	502
Christus voer ten Hemel.	Christ is opgenomen.	509
Christe, ghy zijt dagh en licht groot.	O Christus die zijt dagh en licht.	585
Christe, ghy zijt de lichte dagh.	O machtigh Godt die hebt gesticht.	586
Christe lof ick oyrkonde.	Uw naem zy hoogh gepresen.	587
Christen Broeders, laet u leeren.	'k Vrees hier hant of voet te stooten.	640

Psalmen.* *D. ***Psalmen.***

DE Dwase spreeckt in 's herten gront.	***D***E Dwase seyt daer is geen Godt.	34
De Hemelen die vertellen.	All' de Hemelen vertellen.	51
De Heer verhoor u in der noodt.	De Heer verhoore dijn gebedt.	54
De Heer die is mijn Herder goet.	Mijn trouwe Herder is de Heer.	63
d'Aerd is des Heeren, en wat daer, &c.	Het gantsche aerdtrijck en de geen.	66
De handen vrolijck t'samenslaet.	Iuycht nu ghy volckeren en staet.	137
De Dwase spreeckt in 't herte.	De werelt leeft als dol en sot.	157
De Dwase spreeckt: daer is geen Godt.	De werelt leeft als dol en sot.	159
Dat is een kost'lijck ding, dancken.	Het is seer goet te singen van Godts eer.	269

De Heer is Koning en heerlijck.	De Heer regeert met heerlijckheyt omgort.	271
De Heer is Koning, dies werd bly.	De Heer is Koning wijd vermaert.	279
Den Heer een nieuw Liedt singt.	Kom laet ons Godes macht.	281
De Heer is Koning sterck.	Godt regeert dat all' de volcken beven.	283
Danckt den Heer en Predickt, &c.	Looft den Heer maeckt sijne*n* naem bekent.	304
Danckt den Heere, want hy is, &c.	Looft Godt den Heer, want hy is, &c.	309
Danckt den Heere, want hy vrindelijck is.	Godt is goet, kom looft en danck den, &c.	314
De Heere sprack tot mijnen Heere.	Dus soo was 't dat sprack de Heere.	324
Doe Israel trock sonder weerstant.	Doe Isr'ël uyt Egypten trock.	330
Doe Israel uyt Egypten quam.	Doe 't volck Isr'ël uyt Egypten trock.	331
Dancket ende loov't den Heere.	Looft den Heer die sijne goetheyt.	342

Denckt Heer aen David en sijnen last.	Heer gedenck aen David en sijn leedt.	387
Danckt den Heer alle gelijck.	Looft den Heer die soo veel goet.	394
De Heer, mijnen troost, zy geloov't.	Lof zy Godt mijn Rotz in eeuwigheyt.	414

Geestelijcke Liederen. ***Geestelijcke Liederen.***

DIt zijn de heyl'ge Tien Gebod'.	***H***Oor Israël dit is de Wet.	431
De dagh die is soo vreughden-rijck.	Dat alles wat het aertrijck draeght.	472
Dancksеggen wy alle Godt.	Danck zy onsen Heere.	481
Dat oude jaer is leden nu.	Het oude jaer is nu verby.	486
Doe Iesus aen den Kruyce hing.	Doe Iesus was aen 't kruys gehecht.	489
Door Adams val verdorven is.	Door Adams val is 's menschen aerd.	528
De dagh heeft afgenomen.	De dagh verliest sijn weesen.	588
Dancket den Heere, want hy is seer.	Looft God met Lofgesangen en Gebede*n*.	596

Psalmen. E. ***Psalmen***

EEn vaste Burght is onse Godt.	***G***Een vaster Borcht als onse Godt.	135
En Godt de Heer niet by ons houdt.	Soo Godt niet stont op onse zy.	370
Een nieuw Lied singet den Heer.	Singt Godt een nieuw en vrolijck Liedt.	420

Geestelijcke Liederen. ***Geestelijcke Liederen.***

*E*En Kindeken soo lovelijck.	***G***Odts Soon ons lange toegeseyt.	474
Een Kint geboor'n te Bethlehem.	Verheught u Soons van Bethlehem.	477
Een Licht is ons met klaren schijn.	Mijn ziel heeft groot verlangen.	631

Een nieuwe Liedt wy heffen aen.	O Godt soo hoogh van waerde.	649

Psalmen. G. ***Psalmen.***

GOdt is mijn Heyl ende mijn Licht.	***D***E Heer die is mijn Heyl en Licht.	75
Ghy Rechtveerdig' u doch verheught.	Singt ghy Rechtvaerdige den Heer.	93
Gelijck 't Hart na versch water schreyt.	Gelijck een Hart dat dorstig is.	121
Godt wy hebben 't met onsen ooren, &c.	Heer wy hebben uyt ons' Vad'ren, &c.	125
Godt is ons sterckt en toevlucht.	De Heer is al ons toeverlaet.	133
Groot is de Heer, en hoogh beroemt.	De Heer is groot in sijne stadt.	139
Godt de Heer, de Machtigen spreeckt.	De Godt der Goon roept in 't gericht.	144
Godt, mijner doch genadigh zijt.	Helpt Godt in dees' benaeuwde tijdt.	166
Godt, ghy die ons al hebb't verstroyt.	Ghy hebt ons Heer van een verstroyt.	176

Godt, men looft u in stilheyt te Zion.	Op Zion Godt daer singt men van, &c.	186
Godt wil ons doch genadigh zijn.	Zijt ons genadigh, zegent ons.	190
Godt die sta op, dat worden verstroyt.	In sijn toorn sal opstaen onse Godt.	193
Godt helpt my, want het water gaet.	Godt help my wijl my 't water is.	199
Godt geeft den Koning uw gericht.	Godt leert den Koning uw gericht.	209
Godt is in Iuda wel bekent.	De Heer die is bekent.	222
Ghy Herder van Israël, hoort.	Hoort Herder die als schapen 't zaet.	240
Godt in de Gemeynte Godts staet.	Godt sagh des werelts Vorsten aen.	245
Godt, en swijget doch alsoo niet.	O Godt en swijght doch langer niet.	247
Godt, 't is my recht ernst: ick wil, &c.	Mijn Hert, o Godt, is tot uw roem bereyt.	319
Godt, mijnen roem, en swijght niet, &c.	God, mijns lofs, en weest niet langer, &c.	320
Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
GOdt zy gelooft en seer hoogh.	***G***Odt zy gelooft, sijn naem zy hoog, &c	454
Ghy hebt ons lijf en ziel gespijst.	Ghy hebt ons lijf en ziel gespijst.	461
Gebenedijt de Heere zy.	Gelooft zy Isr'ëls stercke Godt.	464
Gelooft zijt ghy, Heer Iesu Christ.	Weest welkom Iesu, Godes Soon.	467
Godt de Vader woon ons by.	Godt de Vader woon ons by.	517
Geeft ons vrede genadighlijck.	Verleent ons vree genadighlijck.	575
Geeft onsen Heeren en aller Overigheyt.	Deelt aen de Vorsten en ons, &c.	576

Geeft vreed in onsen tijdt, o Heer!	Geeft vreed' in onse tijden Heer.	576
Godt heeft sijn Euangelium, &c.	Godt maeckte dat sijn heyligh Woort.	621

Psalmen. H. ***Psalmen.***

HElpt Godt! hoe gaet 'et in den treyn?	***W***At doen de Heydenen by een.	5
Heer, onse heerschapper bequaem.	Heer onse Godt die 't al gebiedt.	18
Heere, waerom treed ghy soo wijt?	Waerom zijt ghy van ons soo wijdt.	23
Helpt, Heere, de Heyligen dijn.	Behoudt ons Godt, en siet hoe dat.	28
Heer, hoe lang vergeeft ghy my?	Hoe lang, o Heer, hoe lang, houdt ghy.	32
Het spreeckt der Onwijsen mondt wel.	De Dwase seyt daer is geen Godt.	36
Heer verhoort de gerechtigheyt.	Heer let op mijn gerechtigheyt.	42
Hertelijck lief heb ick u Heer.	Ick hebb' u lief van herten Heer.	45
Heere, de Koning hem verheught.	Heer om uwe stercke krachten.	56
Heere, wilt doch tegen mijn Twisters.	Wilt met mijn Twisters voor my, &c.	99

Het is van 's herten gront geseyt.	Des Boosen sondigh overtreen.	102
Heer, en straft my niet in uwen toorne.	Heer wilt my niet in uwe*n* toorn kastijden.	110
Hoort toe, alle Volck, wie ghy zijt.	Hoort toe ghy volcken die op aerdt.	141
Helpt my, o Godt, door uwen naem.	Verlost mij Heer door uwe macht.	161
Hoort Godt, mijn stemm' in mijn &c.	Hoort mijn Godt als ick kom klagen.	184
Het wild' ons Godt genadigh zijn.	Zijt ons genadigh, zegent ons.	192
Haest u, Godt, my te verlossen.	Haest u Godt en help my uyt de noodt.	203
Heer ick betrouwe heel vast op dy.	Heer ghy weet dat ick my heel verlaet.	205
Hoort mijn Volck, mijn Wet.	Komt te saem mijn volck geeft my gehoor.	227
Hoe lieffelijck, Heer Zebaoth.	Hoe vermaeck'lijck zijn uw Hoven Heere.	249
Heer, ghy die voormael uw Land.	Ghy Heer hebt aen uw landen gunst, &c.	251
Heer, neyght uw ooren.	Neyght uw ooren Heer op mijne stem.	252
Heer Godt, mijn Heylant machtigh.	t Zy het begint te dagen.	256
Heer Godt, ons toevlucht voort.	Ghy zijt altoos geweest van zaet tot zaet.	264
Heer Godt, diens de wrake is.	Dael, O Godt der wraecke nederwaert.	273
Heere, wilt u ontfermen.	Verhoor Heer mijn gebeden.	288
Het zijn doch saligh alle, die.	Wel saligh zijn die op de paen	361
Heer, ghy ondersoeckt en kenn't my.	Ghy Heere hebt mijn hert doorgront.	402

Heer, tot u roep ick nu.	Neemt op mijn smeecken acht.	408
Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
HEer Godt, dijn trouw met g'nad verleen.	***H***Eer wy zijn wederom vergaert.	459
Helpt Godt, my mach gelingen.	Heer opent mijnen monde.	491
Het hedendaghs Hoog-Feest.	Dit Hedendaeghse Feest.	510
Het heyl is ons aenkomen, siet.	Dat Godt den mensch sijn heyl aenbiet.	525
Heer Christ, Soon Godts almachtigh.	Heer Christ Godts Eengebooren.	531
Heer Godt, u loven wy.	U loven wy, o Heer,	558
Hoe schoon licht 'et de Morgen-ster!	Wat Ster bestraelt ons bloo gesicht.	562
Heer, wy dancken u voor u goed.	U, Vader die met Majesteyt.	591
Hertelijck lief heb ick u, o Heer!	Mijn hert, O Godt bemint u seer.	607
Heer Iesu Christ, waer Mensch.	Heer Iesus Christ, waer Mensch en, &c.	610
Heer Iesu Christ, o ware Godt!	Ick legh Heer in de laetste noodt.	613
Het is gewiss-lijck haest de tijdt.	De tijdt en uur is al naby.	620

Heer Christ, wilt my verleenen.	Heer Christus laet my singen.	627
Helpt my Godts goetheyt prijsen.	Laet ons Godts goetheyt loven.	642
Heer Godt, u alle loven wy.	Wy dancken u almachtigh Heer.	644
Psalmen. I.	***Psalmen.***	
ICk danck den Heer uyt 's herten, &c	***A***L wat mijn hert en ziel vermach.	20
Ick betrouw op den Heere.	Op Godt staet al mijn hoopen.	27
Ick prijs u Heer, want ghy hebt, &c.	U prijs ick Heer die my op 't hoogh.	82
In u heb ick gehoopet Heer.	Mijn Godt! mijn Godt! dien ick vertrou.	89
Ick wil den Heer loven altijt.	In u heb ick gehoopt mijn Heer.	89
Ick hebbe genomen voor my.	Ick sagh de Boose voor my staen.	113
Ick verbeyde des Heeren vry.	Mijn ziel heeft op den Heer gewacht.	116
Iuychet den Heer, alle landen.	Iuycht den Heer ghy gantsche aerde.	188
Israël die heeft Godt dan noch.	De Godt van Israël is goet.	212
Ick roep tot Godt en schrey.	Ick heb mijn stem tot Godt gewent.	224
Ick wil singen van Godts genade.	Soo lang als ick leve sal mijn mont.	259
Iuychet den Heer alle werelt wijt.	Iuycht den Heer al wat 'er adem heeft.	284
Iuychet den Heere alle land'.	Iuycht Godt al wat 'er adem heeft.	285
Ick danck van gantscher herten, &c.	'k Sal den Heere loven al mijn dagen.	326
Ick roepe tot Godt in mijns nood's.	Tot u Heere wend' ick my altijdt.	364

Ick hef tot de Bergen op mijn oogen.	Tot de Bergen hef ick op mijn oogen.	365
Ick verheuge my dies geheel.	Wat soeter stem, wat aengenaem geluyt.	366
Ick hef tot u op, o Heere!	Tot u hef ick Heer mijn oogen.	367
Is 't dat de Heer het huys niet.	't Is vergeefs als God het huys niet, &c.	378
Ick danck van gantscher herten u.	Ick sal u Heer van gantscher hert.	400
Ick schreye tot Godt den Heere.	Tot u Heere kom ick schreyen.	410
Ick wil u, o mijn Godt, verhoogen.	'k Sal al mijn leven u verhoogen.	417
Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
***I**Ck g'loov' in Godt Vader, den.*	***I**Ck geloof in Godt Vader, den.*	436
Iesus Christus onse Heylant.	Iesus Christ voor ons gestorven.	452
In soet juychen en vreught.	Singt nu een vrolijck Liedt.	475
Iesus Christus ware Godts Soon.	Singt nu een vrolijck Liedt.	475
Iesus Christus onse Heylant, die den.	De Heere Christ die met gewelt.	504

Ick roep Heer Iesu Christ tot u.	Heer Iesus Christ u roep ick aen.	539
Ick wensch de Werelt goeden nacht.	Ick wensch de werelt goede nacht.	554
Iesaias den Propheet toequam dat.	Ick sagh, spreeckt Iesaias, Amos Soon.	557
Ick danck u, lieve Heere!	U Heere kom ick prijsen.	580
Ick heb mijn saeck tot Godt gestelt.	Op Godt is al mijn hoop gebouwt.	600
Ick weet dat mijn Verlosser leeft.	Ick weet dat mijn Verlosser leeft.	609

Psalmen. K.	***Psalmen.***	
KOmt herwaerts doch! laet ons.	***K***Omt laet ons Lofsingen onsen Heer	275

Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
KOmt Heylige Geest, Heere Godt.	***K***Omt Heylige Geest, Godt en Heer.	512
Komt Godt Schepper, Heylige Geest.	Daelt neder Schepper Heyl'ge Geest.	514
Komt vry tot my, spreeckt Godt, &c.	Ghy die van uwer sonden last.	535

Psalmen. L.	***Psalmen.***	
LOvet ghy knechten des Heeren.	***K***Omt ghy knechten van den Heere.	329
Looft ghy den Heere.	Looft Godt ghy Heyden.	340
Looft vroegh en laet den Heere.	Looft Godt den Heer, Al die, &c.	390
Looft al des Heeren naem.	Prijst nu des Heeren naem.	391
Looft doch den Heer, o ziele mijn!	Op op, mijn ziel, prijst uwen Heer.	419
Looft den Heere want onsen Godt.	Looft Godt den Heer, want onsen, &c.	421
Looft ghy Hemelen den Heere.	Looft ghy Hemelen den Heere.	423

Looft den Heer in sijn Heylighdom.	Looft Godt in sijne Heyligheyt.	427
Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
LOf, prijs, en eer zy allermeest.	***D***E Heylige Drievuldigheyt.	528
Lieve Christ'nen hebt goeden moet.	Wat is 't ghy Christ'nen dat u doet.	551
Loovet den Heere, loovet den Heere!	Looft Godt den Heere, looft Godt, &c.	594
Laet ons 't Lichaem begraven gaen.	Kom brengen wy het lijf ter aerdt.	616
Psalmen. M.	***Psalmen.***	
MYn Godt! Mijn Godt! waerom, &c.	Mijn Godt! mijn Godt! waer toe, &c.	58
Mijn herte dicht, 't welck my, &c.	Mijn Geest en kan niet swijgen van.	129
Mijn ziel is tot Godt stille.	Hoe yder een mach woeden.	179
Mijn ziel wilt den Heer loven.	Mijn ziele looft den Heere.	293

Mijn ziele looft den Heere.	U looft mijn ziel, o Heere.	298
Mijn Hert (o Heer!) is niet hoveer.	Mijn hert o Heer, &c.	385

Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
***M**Ensch! wilt ghy leven salighlijck?*	***M**Ensch wilt ghy dat 't u wel sal gaen.*	433
Mijn g'loof aen Godt almachtigh.	'k Geloof in eenen Godt alleen.	438
Mijn ziel! verhef den Heere mijn.	Mijn ziel roemt van uw Scheppers eer.	463
Mach ick ong'luck niet wederstaen?	Is dan mijn loon het ongeluck.	547
Met vreed' en vreughd' ick heenen, &c.	Wilt Heere uw getrouwen Knecht.	599
Midden zijn in 't leven wy.	Wy zijn in de soetste tijdt.	614

Psalmen. N.	***Psalmen.***	
***N**A u Heer! verlangt my seer.*	***D**Rijft schaemt en schande van my Heer.*	68
Nu looft mijn ziel den Heere.	Mijn ziele looft den Heere.	296
Niet ons, Heer, niet ons, maer, &c.	Godt niet ons, niet ons, maer uwen name.	333
Niet ons, niet ons, o eeuwige, &c.	Om uw goetheyt en uw waerheyt Heer.	336
Nu welcke sijn hoop t'eenegaer.	Die als het ongeluck haer terght.	374

Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
***N**V komt der Heydenen Heylant.*	***K**Om aller Heyd'nen Heyl, en Licht.*	461
Nu geve Godt, dat ons gesang.	Nu laet ons met een bly gemoedt.	483
Nu laet ons Christum loven fijn.	Hoe vrolijck klonck 't gesang wel eer.	508
Nu bidden wy den Heyligen Geest.	Heyl'ge Geest u vallen wy te voet.	515

Nu maeckt ons heyligh Heere.	Nu maeckt ons heyligh Heere Godt.	521
Nu laet ons Godt den Heere.	Nu laet ons Godt den Heere.	597
Nu hoort toe ghy Christ'nen met vlijt.	Wat dat men ondersoeckt of leest.	624

Psalmen. O. ***Psalmen.***

O Heer! mijn vyanden zijn veel.	***O*** Godt hoe is de macht soo groot.	7
Op u Heer! ick betrouwe vast.	Op u heb ick mijn hoop gestelt.	15
O Heere! wie sal woonen gaen?	Wie sal Heer in uw Tente gaen.	39
O Heere! bestelt my doch recht.	Heer recht my na mijn vromigheyt.	73
Op u betrouw ick seere.	Mijn Godt dien ick vertrouwe.	84
O Godt! my doch genadigh zijt.	O Godt verstopt uw ooren niet.	147
O Heer Godt! zijt genadigh my.	Zijt my genadigh Godt mijn Heer.	151

Ontfermt u mijns! o Heere goet.	Om uwe goetheyt Heer ontsluyt.	153
O Godt! verhoort doch mijn gebedt.	O Godt neemt op mijn smeecken acht.	162
O Godt! verhoort mijn schreyen.	O Heere let op mijn gebedt.	178
O Godt! mijn Godt! ghy zijt.	O Godt die mijn Godt zijt.	182
O Heere! de Heydenen zijn.	De Heydenen zijn in uw erf.	235
Och Heer komt ons te hulp!	De Heyd'nen Heer zijn met haer macht.	237
O Heere verhoort mijn gebedt.	O Heer neemt op mijn bidden acht.	411
Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
ONse Vader in 't Hemelrijck!	***O*** Vader die des Hemels Troon.	440
O Christ! wy dancken u voor uw goet.	Nu zy aen Iesus danck geseyt.	456
O Godt! die uw gedachtenis.	Godt Vader wiens gedachtenis.	459
Ons is geboor'n een Kindt soo kleyn!	Maria heeft een Kindt gebaert.	479
Ons is nu geboor'n een Kindt.	Heden heeft een Maeght gebaert.	480
Och Christe! onse saligheyt.	Heer Christus die u niet ontsaeght.	482
O Mensch! beweent uw sonde groot.	O Mensch uw groote sond' beween.	487
O Lam Godes! onschuldigh.	Lam Godts dat onse sonden.	494
Och wy arme sondaers!	Och wy arme menschen die door, &c.	495
O mensch! wilt gedencken, &c.	Ghy menschen die beneden.	496
O! die zijt Drie in Eenigheyt.	O Heylige Drievuldigheyt.	516

O goede Godt in eeuwigheyt!	O goede God dien 't eygen is.	541
O Godt! verleent my uw genad'.	Send my mijn Godt, mijn Toeverlaet.	544
O Godt Vader! in 't Hemelrijck.	Godt Vader, Soon, Heylige Geest.	548
O Heere Godt! uw Godtlijck Woort.	Uw Woort, o Heer // Lagh lang ter neer.	568
O mensch! geeft Godt de eere.	O Godt en Heer // Siet doch hoe seer.	634

Psalmen. R. ***Psalmen.***

REcht my, o Godt! en wert, &c	*O* Godt ga doch voor my te recht.	124

Psalmen. S. ***Psalmen.***

SAligh is hy die niet en gaet.	**W**El saligh is hy die niet gaet.	1
Singt vrolijck Gode, die ons, &c.	Singt Godt onse sterckt een, &c.	243
Singt den Heer een nieuw Liedt.	Singt Godt een nieuw en vrolijck liedt.	277
Sy hebben my dickwils heel hart.	Sy hebben my van mijne jonge jaren.	381
Siet! hoe fijn en lieff'lijck is 't!	Siet doch hoe fijn en lieflijck is 't.	389

Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
SOo waer ick leef! spreeckt Godt, &c.	***S***Oo waerlijck als ick leef 'k begeer.	457
Sy is my lief, de waerde Maeght.	Ick sach een Vrou haer quam bekleen.	566
Singen wy uyt 's herten gront.	Singen wy van 's herten gront.	592

Psalmen. T.	***Psalmen.***	
'***T*** Is my lief! dat Godt geeft gehoor.	***I***Ck heb u lief van herten Heer.	338

Psalmen. V.	***Psalmen.***	
VErhoort mijn stemm', mijn reden.	***G***Odt leen my een genadigh oor.	10
Van alle menschen gantsch vertsaeght.	Tot u hef ick mijn ziel, o Heer.	70
Vergramm't u niet, om het verdriet.	Verstoort u niet // Wanneer ghy siet.	104
Verlost my, Godt almachtigh!	O Godt wilt my bevryden.	172
Vast op de heylige Bergen is sy, &c.	Godts huys is op den heyligen Berg, &c.	254
Van genad' en recht wil ick, &c.	Van recht en goetheyt sal ick singen.	287
Vrolijck willen wy Hallelujah singen.	Al wat leven heeft van den Heer, &c.	341
Uyt de diepten roep ick tot u.	Ick legh, o Godt! gesoncken neer.	383
Uyt dieper noodt schrey ick tot dy.	'k Legh in een grondeloos moeras.	384

Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	
VAder onse in 't Hemelrijck.	***G***Odt Vader die in 't hooghste zijt.	442
Van den Hemel kom ick tot u.	Hier neergedaelt uyt Godes Troon.	469
Van boven quam der Eng'len Schaer.	Der Eng'len Rey voer nederwaert.	471

Verresen is de Heyl'ge Christ.	De Heere Christ is opgestaen.	505
Verheught u Christenen gemeen.	Ghy Christenen komt nu te saem.	522
Uyt mijnes herten gronde.	V zij in desen morgen.	582
Vergeeft ons, lieve Heere Godt!	Ghy Vader die in 's Hemels Troon.	584
V bidden wy, uw Kinderen.	Wy bidden allegader.	590

Psalmen. W. ***Psalmen.***

*W*Aeromme de Heydenen boos.	*W*At doen de Heydenen by een?	3
Wilt my niet straffen Heere!	Heer leght my in uw Tooren.	13
Wie is 't doch! die daer wooonen sal?	Wie sal Heer in uwe Tente gaen.	38
Wat kan ons komen aen voor noodt?	Wat kan ons schaden angst of noot.	64
Wel den mensche! dien sijn misdaedt.	Wel hem dien Godt 't bedreven quaet.	90

Wel dien! die met sorgen neemt aen.	O wel den geen die in ellend.	119
Wat pocht en roemt ghy dan, Tyran?	Wat hebt ghy Trotschen op uw macht.	155
Waerom? o Godt almachtigh!	Waerom zijn wy verstooten.	216
Wy dancken u Godt! wy dancken u.	Heer u loven wy om dat u naem.	220
Wie onder de bescherminge goet.	Die in des Alderhoogsten schuyl, &c.	267
Wel dien, die Godt den Heere vreest!	Wel saligh zijn sy en gerust.	327
Wel den genen die sonder vlecke leven.	Wel saligh zijn sy die haer voeten setten.	346
Waert dat Godt niet by ons en waer.	Laet Israël met open strot.	368
Waer Godt niet met ons desen tijdt.	Nu segh gantsch Isr'el soo de Heer.	372
Wanneer de Heere sal de gevangenen.	Doe Godt ons' boejen brack.	376
Wel dien, die Godt den Heere vreest!	Wel saligh is die vreest den Heer.	379
Wel hem, die in Godts vreese staet.	Wel dien die in Godts vreese staet.	380
Wilt my van den menschen quaet.	Wilt mijn Godt mijn stercke Helt.	405

Geestelijcke Liederen.	***Geestelijcke Liederen.***	

WY gelooven in eenen Godt alleyn.	***W***Y gelooven in eenen Godt te saem.	435
Wat vreest ghy, vyant, Herodes seer?	Wat is 't Herodes dat ghy schroomt.	477
Wend' af uwen toorn, lieve Heer.	Wilt groote Godt uw toorn van ons, &c.	498
Waerom bedroeft ghy u mijn hert?	Mijn hert waerom soo seer beknelt.	533
Waeckt op! ons roept van de muure.	Waeckt op, roept ons van den tooren.	565

Wat lofs sullen wy u? o Vader! &c.	Vw roem Heer is te hoogh voor onse, &c.	598
Waeckt op ghy Christ'nen alle.	Waeckt op soo Boos' als Vromen.	617
Wie Godt betrouwt // Heeft wel gebouwt.	Wie sich verlaet // Op Godes raet.	646
Wat mijn Godt wil, geschiet altijdt.	Wat mijn Godt wil geschiet altijdt.	647

Psalmen. Z. ***Psalmen.***

*Z*Yt my genadigh Godt! zijt my, &c.	***O*** Heer wilt mijne ziel genade geven.	168
Zijt ghy dan heel stom? dat ghy, &c.	Ick vraegh u ghy die in den raet.	170

De CL. Psalmen Davids.

Psalm I. De gelucksaligheyt der Vroomen, en ongelucksaligheyt der Godloosen.

Op de wijse van den 124 Psalm, na alle drie Compositien. Item, van den 2. ouder Compositie. 3. 4. 5. 8. 12. beyder Comp. 13. beyder Comp. 14. beyder Comp. 15. ouder Compos. 20. 23. ouder Comp. 24. 25. beyder Comp. 26. 27. 29. 30. 41. 42. 43. 52. 55. 73. 79. ouder Comp. 127. tweede ouder Comp. 130. Psalm beyder Comp.

Of op de wijse van een deser geestelijcker Liederen.

Verheught u Christenen gemeen. Oft, Het Heyl is ons aenkomen siet. Of, Alleen Godt in 't hooghste zy eer. Of, Heer, wy dancken u voor u goet. Of, Als mijn stond'lijn voor handen is, etc.

[Nota. Als de wijsen van, ende by desen 1 Psalm aengewesen worden; soo verstaet daer door niet alleen dese navolgende, maer oock alle de Wijsen der boven-genoemde 35 Psalmen, ende 5 Geestelijcke Liederen: en verkiest u selven uyt dese 41 wijsen, (gelijck oock uyt alle andere wijsen, waer meer als een aengewesen wort) een alsulcke wijse, als die op uwe vrolijcke of droevige materie of text de bequaemste is, ende u te singen op 't beste behaeght.

*W*El saligh is hy die niet gaet
Op der Godtloosen wegen,
Noch komt in haer vervloeckte raedt:
Wiens hert niet is genegen

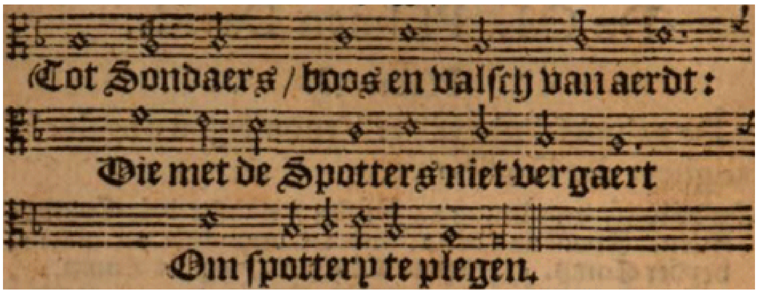

Tot Sondaers, boos en valsch van aerdt:
Die met de Spotters niet vergaert
Om spottery te plegen.

2. Maer die in Gods Gebodt schept lust
Om steed's daer van te spreken,
Het zy hy 's nachts op 't bedde rust,
't Zy 't licht weer door komt breken,
Of dat de Son des middags brandt:
Die is gelijck een boom geplant
Aen versche waterbeeken.

3. Die weeligh staet met vrucht belaen
Om op sijn tijdt te plucken:
Geen oudheyt sal sijn schoone blaen
Doen quynen, of verdrucken;
Godt geeft hem heyl in overvloedt,
Al 't geen wat hy begint of doet
Dat sal hem wel gelucken

4. Soo zijn de Goddeloose niet
Die Godt noyt recht beminden,
Maer als het kaf dat heenen schiet,
Gedreven van de winden;
Sy sullen niet in 't recht bestaen,
Noch ter vergaderinge gaen
Daer Vroomen zijn te vinden.

5. Maer Godt die yeders hart doorgrondt
Die kent den wegh der sijnen,

Dies komt hy haer tot aller stondt
Met sijn gena verschijnen,
Op dat haer schae noch ramp ontmoet;
Der Boosen wegh daer tegen moet
Gelijck als roock verdwijnen. 1. *Gloria*

Psalm II. Een waerschouwinge aen de Wederspannige: ende een vermaninge aen alle Koningen en Regenten der aerden, tot gehoorsaemheyt, uyt insicht van Christi Koninckliјck ampt.

Oock op de Wijsen van den 36. 45. 50. ende 61. Psalm.

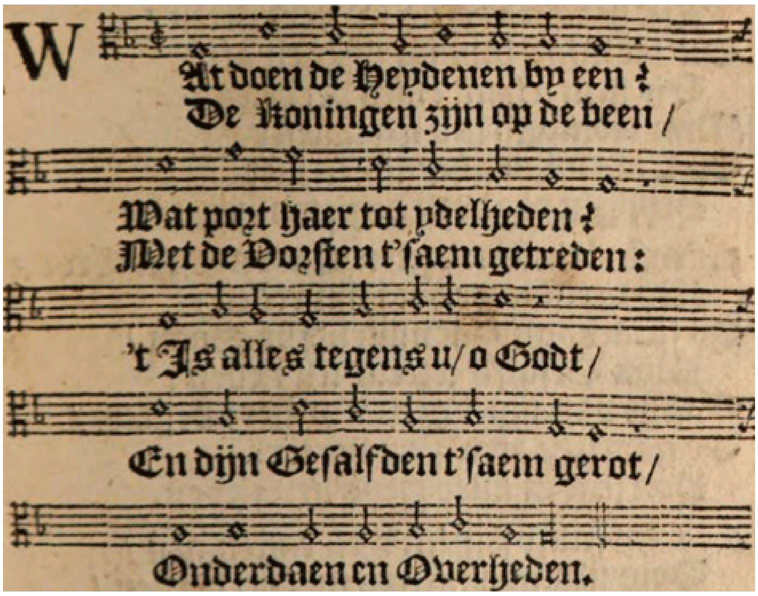

*W*At doen de Heydenen by een?
Wat port haer tot ydelheden?
De Koningen zijn op de been,
Met de Vorsten t'saem getreden:
't Is alles tegens u, o Godt,
En dijn Gesalfden t'saem gerot,
Onderdaen en Overheden.

2. Komt laet ons met gemeen gewelt,
Roept de schaer van dese sotten
(Die sich hadd' in 't geweer gestelt

En wel tegen Godt dorst rotten)
Aen stucken breken haren bandt:
Maer die des Hemels-boogen spant
Sal haer domme kracht bespotten.

3. Gantsch ydel is haer dwase raedt,
Want de hope die sy voeden
Bespot hy; al haer doen bestaet
Slechts in sinneloos te woeden;
Hy sal haer in sijn tooren slaen,
En doen 'er veel verschricking aen,
En haer toonen sijne roeden.

4. Haer snorckery heeft dan gedaen,
Als het Godt eens sal verdrieten,
Die toornigh dus sal spreken aen
Die hem schandelijck verlieten:
Mijn Koningh heb ick ingeset
Op Zion mijnen bergh, en met
Heyl'gen oly doen begieten.

5. 'k Sal melden 't geen Godt uyt sijn Troon
My verklaerde door sijn reden,
Hy sprack, ghy zijt mijn liefste Soon,
Mijn Gesafd' u teeld' ick heden;
Eyscht van my 't geen uw' hert begeert,
De gantsche aerd' zy u vereert
Heerscht in aller Heyd'nen steden.

6. Ghy sultse schrick'lijck tasten aen,
Door uw' gramschap snel verderven,
En met een ys'ren Scepter slaen
Als men slaet een pot in scherven.
Daerom ghy Koningen siet toe,

Wert eens uw' godd'loos leven moe.
Soo ghy wilt gena verwerven.

7. Dient God met schrik, weest bly met vrees,
Kusset en omhelst den Sone,
Op dat hy, soo sijn gramschap rees,
Op den wegh u mocht verschoonen.
Sijn tooren sal haest vangen aen;
Wel dien die heeft sijn wil gedaen,
Dien sal hy met eere kroonen. 8. *Gloria.*

Psalm II. Na de oude Compositie.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

WAt doen de Heydenen by een,
Bedenckend' ydelheden?
De Koningen zijn op de been,
Met Vorsten t'saem getreden:
't Is alles tegens u, o Godt,
En dijn Gesalfden t'saem gerot,
't Gemeen en d' Overheden.

2. Naer uwen Konincklijcken kroon
Staen dees' verwaende lieden;
Om u te stooten van den Troon
Is haer gemoedt aen 't zieden:
Haer hert gepropt met sottigheen
Spreeckt, laet ons moedigh henen treen,
Om Godt het hooft te bieden.

3. Sy roepen laet ons met geweldt
Verscheuren hare banden,
Sy hebben langh genoegh beknelt
De krachten onser handen.
Maer die daer sit op 's Hemels boogh,
Lacht, als hy aensiet van om hoogh
Die tegens hem aenspanden.

4. Want ydel is haer dwase raedt,
De hoope die sy voeden
Bespot hy, al haer doen bestaet
In sinneloos te woeden:
Hy sal haer in sijn tooren slaen,
En doen 'er er veel verschrickingh aen,
En toonen haer sijn roeden.

5. Haer snorckery heeft dan gedaen,
Als 't Godt eens sal verdrieten,
Die toornigh dus sal spreken aen
Die geen die hem verlieten:
Mijn Koningh heb ick ingeset
Op Zion mijnen bergh, en met
Den oly doen begieten.

6. 'k Sal seggen 't geen Godt uyt sijn Troon
My tuyghde door sijn reden,
Hy sprack, ghy zijt mijn liefste Soon,
Voorwaer u teeld' ick heden:

Eyscht van my 't geen uw' hert begeert,
De gantsche aerdt zy u vereert,
Besit der Heyd'nen steden.

7. Ghy sultse schricklijck tasten aen,
Ia t'eenemael verderven;
En met een ys'ren Scepter slaen
Gelijck een pot in scherven.
Daerom ghy Koningen siet toe,
Werdt eens uw godd'loos leven moe
Wilt ghy gena verwerven.

8. Dient God met schrik, weest bly met vrees,
Kust en omhelst den Soone,
Op dat hy, soo sijn gramschap rees,
V op den wegh verschoone.
Sijn tooren sal haest vangen aen;
Wel dien, die heeft sijn wil gedaen,
Met eer sal hy hem kroonen. *I. Gloria.*

Psalm III. Een Klachte over de veelheyt ende trotsheyt sijner vyanden; ende vertroostinge in Godes hulpe.

Op de Wijse by den I Psalm aengewesen.

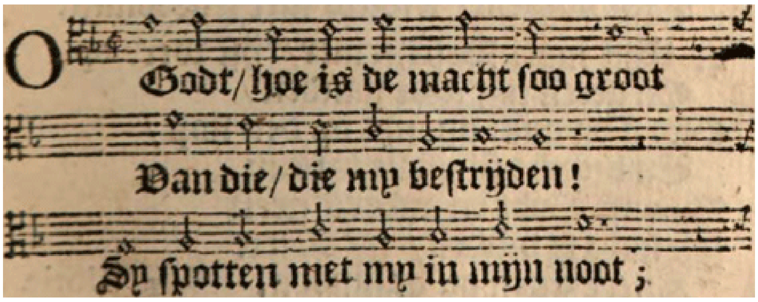

O Godt, hoe is de macht soo groot
Van die, die my bestrijden!
Sy spotten met my in mijn noot;

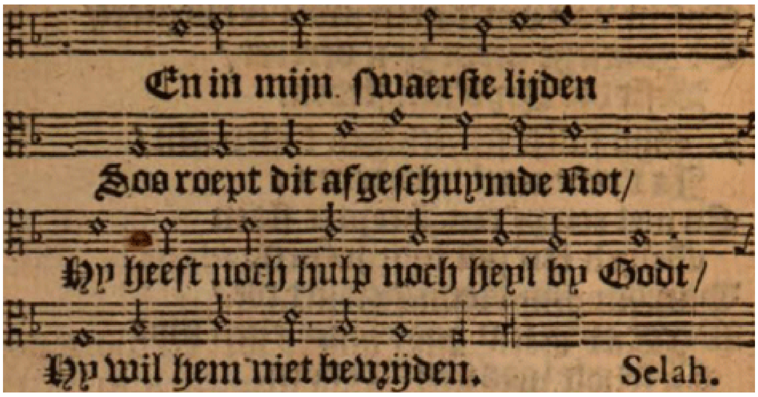

En in mijn swaerste lijden
Soo roept dit afgeschuymde Rot,
Hy heeft noch hulp noch heyl by Godt,
Hy wil hem niet bevrijden. *Selah.*

2. Maer ghy Heer zijt mijn eer en schildt,
V heb ick uytverkooren;
Ghy zijt het die mijn hooft optilt,
Dat ick niet ga verlooren:
Wanneer mijn hert maer tot u schreyt
Soo zijt ghy datelijck bereyt
Om mijn gebedt te hooren. *Selah.*

3. Ick hadd' op mijne leger-plaats
Mijn rust in stilt' genoomen,
'k Ontwaeckte wederom, niets quaets
Was over my gekomen;
Want Godt die stondt op mijne zy,
Al swoerender schoon tegen my
Tien duysent, 'k souw niet schroomen.

4. Rijst mijn Beschermer, rijst weer op,
En steeck uyt uwe handen,
Ghy slaet mijn vyandt op den kop,
En breeckt sijn felle tanden.
By onse Godt en anders geen
Is hulp te vinden, hy alleen
Stiert zegen op de landen. *I. Gloria*

Psalm IV. Een Gebedt tot Godt om verhooringe; een vermaninge aen syn Vyanden datse haer beteren: ende versekeringe van genadige hulpe.

Op de wijsen van, en by den I Psalm aengewesen.

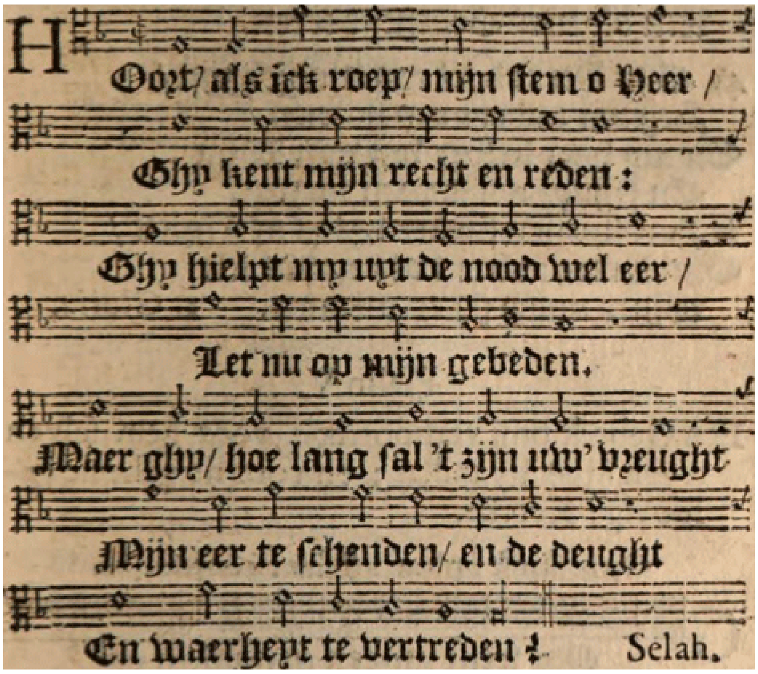

HOort, als ick roep, mijn stem o Heer,
Ghy kent mijn recht en reden:
Ghy hielpt my uyt de nood wel eer,
Let nu op mijn gebeden.
Maer ghy, hoe lang sal 't zijn uw' vreught
Mijn eer te schenden, en de deught
En waerheyt te vertreden?

2. Want siet de Heer die heeft my voor
Sijn vrient al ingeschreven;
Hy heeft my toegeseyt, gehoor
Aen mijn gebedt te geven.
Voortaen u dan van sonden wacht,
Denckt in u bedd' den heelen nacht
Wat ghy 's daeghs hebt bedreven. *Selah*

3. Hoopt op Godt, brengt gerechtigheyt
Op 't Outer onses Heeren.
Veel seggen met vermetelheyt,
Wat goets kan dees' ons leeren?
Maer ghy Heer wendt uw' aengesicht
Tot ons, en geeft noch meerder licht
Aen die uw' Godtheyt eeren.

4. Ghy Heere doet my vrolijck zijn,
Schoon andere my hoonen,
En my haer kelder vol van Wijn
En schuym vol kooren toonen.
'k Sal slaepen sonder vrees of schrick,
Ghy Heere maeckt alleen dat ick
Alhier mach seker woonen. 1. *Gloria*

Psalm V. Een Gebedt om verhooringe voor hem selven tegen sijne Vyanden; en voor de geheele geloovige Kercke.

Op de Wijse by den I Psalm aengewesen.

GOdt leent my een genadigh oor
En luystert na mijn klachten,
Geeft nu aen mijn gebedt gehoor,
Wilt op mijn roepen achten:

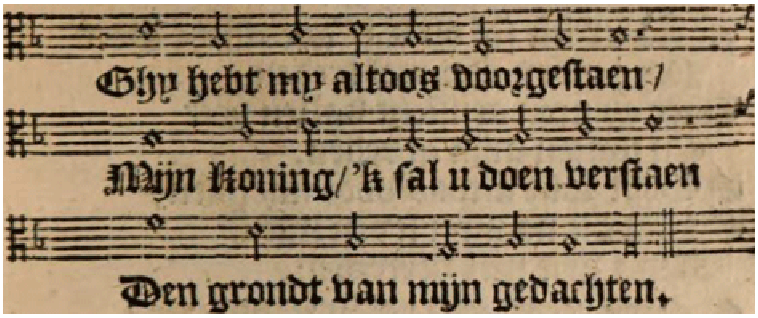

Ghy hebt my altoos voorgestaen,
Mijn Koning, 'k sal u doen verstaen
Den grondt van mijn gedachten.

2. Soo ras als ons de nacht verlaet,
En 't duyster is geweken,
Soo haest als schijnt de dageraet,
Dan sal ick u al smeken,
Dan sult ghy hooren hoe ick treur,
'k Sal wachten aen u kamer-deur
Om met u vroegh te spreken.

3. Maer ghy zijt een rechtvaerdigh Godt,
Ghy hebt geen wel-behagen
Noch lust aen 't goddeloose Rot
Die sich hovaerdigh dragen;
Geen Trotsche konnen voor u staen,
Ghy sultse schielijck doen vergaen,
En ras haer moedt verjagen.

4. Ghy haet die sich op valscheyt leyt,
En straftse die niet deugen,
Ghy zijt geweest van eeuwigheyt
Een vyandt van de leugen,
En van die and'ren valsch bedroogh,
Sy zijn een grouwel in uw oogh
Die sich in bloedt verheugen.

5. Maer ick sal op uw' goedtheyt Heer
Naer uwen Tempel treden,
Daer op mijn aensicht vallen neer
En storten mijn gebeden.
O Godt wilt altoos voor my gaen,
Op dat die na mijn leven staen,
Mijn ziele niet vertreden.

6. Geen recht noch reden is by haer,
Sy spitsen al haer sinnen
En nemen Godts Geliefde waer
Om listigh t' overwinnen,
En of haer schalcke tong al vleyt,
En duysent schoone woorden seyt,
Haer hert is valsch van binnen.

7. Segh Heere datse schuldigh zijn,
En maeckt haer raedt te schanden:
Send haer uw' straffen toe en pijn
Om dat 's u tegenspanden;
Maer laet die geene zijn verblijdt
Die in haer nood tot u altijdt
Ophieven hare handen.

8. Ghy zijt het die de Vroomen sult
Met uwe goedtheyt loonen;
En haer die schuwen sond' en schult
Sult ghy uw' gunst betoonen;
Ghy zijt een schildt dat haer bedeckt,
Heer, voor een wal ghy haer verstreckt,
En doet haer seker woonen. 1. *Gloria.*

Psalm VI. David in lichaems swackheydt ende zielen benautheydt tot Godt biddende, is verseeckert tegen sijne Vyanden van verhooringe.

Oock op de wijsen van den 31, ende 102 Psalm.

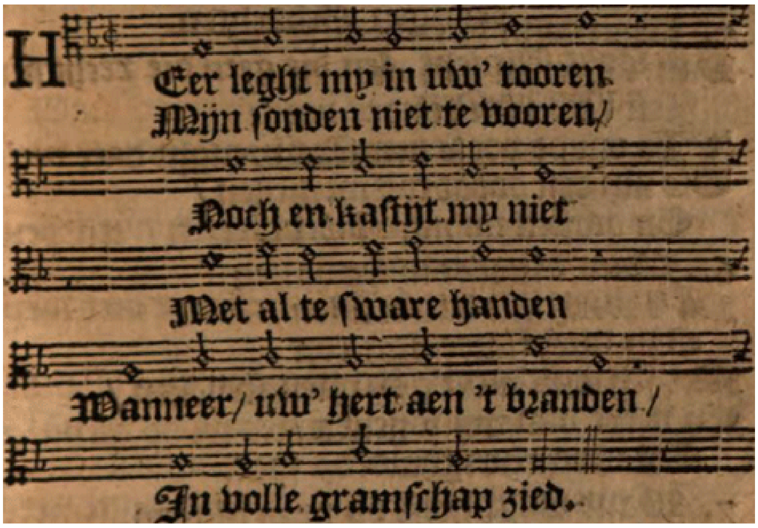

HEer leght my in uw' tooren
Mijn sonden niet te vooren,
Noch en kastijt my niet
Met al te sware handen
Wanneer, uw' hert aen 't branden,
In volle gramschap zied.

2. Maer, Heer, wilt my verschoonen,
En weder hulp betoonen,
Ick ben van angst verstickt:
Geneest weer mijne beenen,
Sy wijcken schier daer heenen,
Soo seer ben ick verschrickt.

3. Mijn hert, en ziel is bange,
Hoe lang, o Heer, hoe lange!
Doet mijne ziel hier af,
Om uwe goedheyt, rijsen,
Want Heer; wie sal u prijsen,
Wanneer hy leyt in 't graf.

4. Ick smelt in ongenuchten,
Van steenen en van suchten,
Van schreyen nacht en dagh:
Ick kan my niet betemmen,
Mijn tranen doen 't bedt swemmen
Als of 't in 't water lagh.

5. Mijn oogh is uytgekreten,
Van 't weenen half versleten,
Ick raeck heel onder voet:
't Is om de boose menschen
Die my den doodt toe wenschen,
En dorsten na mijn bloedt.

6. Maer 't is niet uytgevallen
Na 't wenschen van u allen,
Ghy wrevelmoedigh Rot;
Met schaemt moet ghy gaen strijcken,
En verre van my wijxken,
Tot uwes hooghmoeds spot.

7. Want Godt heeft op mijn klagen
Genadigh acht geslagen,
Mijn neergeboogen hooft
Heeft hy weer opgeheven,
En aen mijn droevigh leven
Sijn handt tot hulp belooft.

8. Schaemt sal 'er op de wangen
Van mijn vyanden hangen:
Dan sullen sy, belaen
Met schrick te rugge keeren,
En met haer schade leeren
Haer reuckeloos bestaen. 7. *Gloria*

Psalm VII. Een Gebedt om verlossinge van sijn Vyanden, uyt insicht van sijn onschult en Godts gerechtigheydt.

Oock op de Wijse vanden 16. 23. 32. 60. 125. oud. Comp. Item. 37 Psalm. Oft op de wijse van een van dese Geestelijcke Liederen: Mijn Ziel' verheft den Heere mijn. Oft: Gebenedijt de Heere zy. Oft: door Adams val verdorven is. Oft: Geeft vreed' in onse tijdt, o Heere. Item, O Heere Godt uw Godtlijck Woordt.

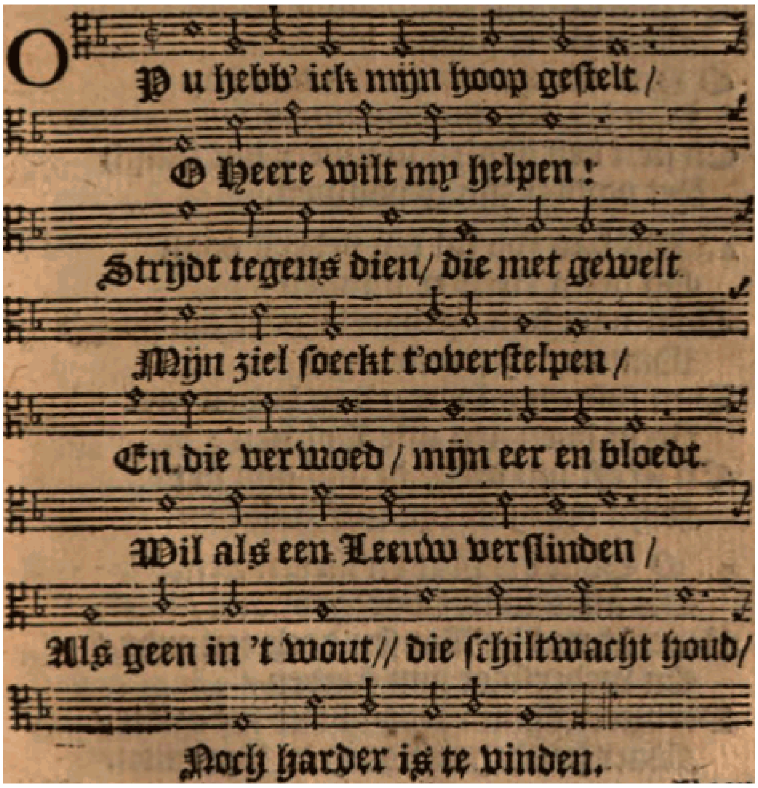

*O*P u hebb' ick mijn hoop gestelt,
O Heere wilt my helpen!
Strijdt tegens dien, die met gewelt
Mijn ziel soeckt t' overstelpen,
En die verwoed, mijn eer en bloedt
Wil als een Leeuw verslinden,
Als geen in 't wout // die schiltwacht houd,
Noch harder is te vinden.

2. Heer is 'er onrecht in mijn handt,
Of heb ick oyt de vrede
Gebroocken? of die in bestandt
Was hier met ons getreden,
Met quaedt beloont // of oyt gehoont?
Ia heb ick selver 't leven
Die sonder reen // my hardt bestreen
Niet wederom gegeven?

3. Soo zy mijn vyandt Heer van 't landt,
Mijn eer moet hy ontrucken,
Hy moet in sijn vergramde handt
Mijn ziel te pletten drucken.
O Heer sta op // verbreeck den kop
Van die, die my benouwen,
En stelt den dagh // wanneer dat magh
Het oordeel zijn gehouwen.

4. Als dan soo sal een yeders oogh
Op desen Rechter dringen,
Godt vaer dan opwaerts naer om hoogh
Wanneer sy u omringen:
Dan sult ghy, Heer // van boven neer
Recht doen aen alle Volcken;
En straft my niet // dewijl ghy siet
Mijn onschult uyt uw' wolcken.

5. O Godt die hert en nieren kent,
Die alles kondt doorgronden,
Maeckt met de Boosen doch een endt,
En wederstaet hun sonden,
Verbreeckt hun raedt // belet het quaet,
Maer handthaeft doch de Vroomen.

Mijn schilt zijt ghy // waer door ick my
Voor niemant hoef te schroomen.

6. Of schoon de Heer rechtvaerdigh is,
En langsaem tot de wraecke,
Soo komt hy, als hy komt, gewis;
Sijn gramschap raeckt aen 't blaecken,
Wanneer 't gemoedt // noch boosheyt voedt,
Sich niet wil laten lichten,
Sijn strenge handt // den boogh dan spant
Met doodelijcke schichten.

7. Het swaert dat is al lang gewet
Om hong'righ te vernielen,
Hy heeft het al gereet geset
Tot straf der valsche zielen:
Mijn vyant wil // niet wesen stil,
Dat kan hem niet vervaren,
Met listigh quaet // 't hert swanger gaet;
Veel leugens sal hy baren.

8. Hy heeft een val voor my gestelt,
't Sal wesen voor hem selven,
Ick heb dat lang te voor gespelt.
Hy heeft een put doen delven,
Ick wedd' het mist // sijn arge list:
Waer door hy my wou hoonen,
Sal vallen op // sijn eygen kop,
't Quaet sal sijn meester loonen.

9. Godt zy gelooft in eeuwigheyt:
Ick sal de held're snaren,
Op dat sijn eer werd' uytgebreyt,
Met mijne Psalmen paren.

'k Ben onbequaem // om uwen naem
Nae waerde te volprijsen
Maer alles van // het geen' ick kan,
Dat wil ick u bewijsen. 2. *Gloria.*

Psalm VIII. Een Roem van Godes Majesteyt bewesen in de Scheppinge ende Verlossinge door Christum, die niet alleen vernederight, maer oock over alles verhooght is.

Oock op de wijsen van, ende by den I. Psalm aengewesen.

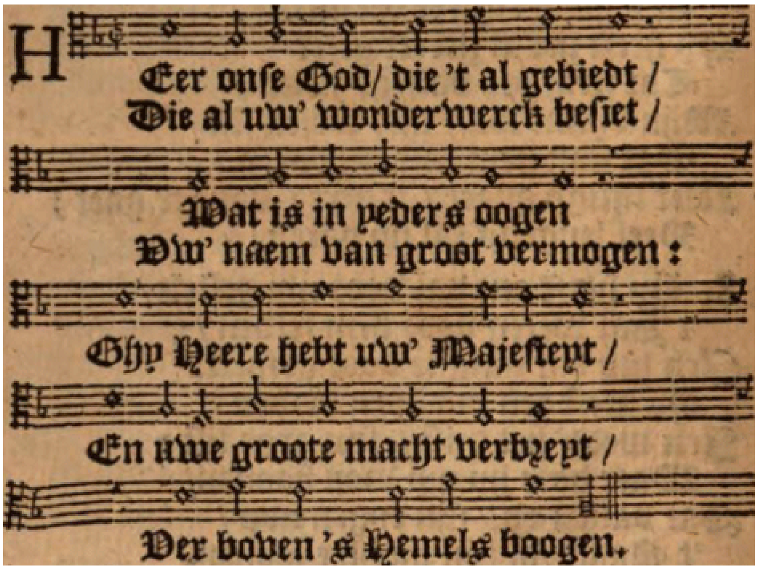

HEer onse God, die 't al gebiedt,
Wat is in yeders oogen
Die al uw' wonderwerck besiet,
Vw' naem van groot vermogen:
Ghy Heere hebt uw' Majesteyt,
En uwe groote macht verbreyt,
Ver boven 's Hemels boogen.

2. Ghy doet Heer door der kind'ren mondt
En tong der suygelingen,
Vw' lof aen yeder maecken kondt,
En uwe daden singen,

Om die geen die u tegenstaen
Te jaegen schaemt' en schanden aen,
En die u haet te dwingen.

3. Sie ick den Hoogen Hemel aen
En soo veel wond'ren dragen,
De schoone Sterren, Son, en Maen,
De nachten en de dagen:
Wat denck ick is des Menschen-kint,
Dat ghy sijn kleynigheyt bemint,
En in hem schept behagen.

4. Ghy hebt hem weynigh minder Heer
Als d' Engelen verheven,
Ghy hebt sijn hooft gekroont met eer
Hem heerelijck doen leven,
Ghy hebt hem tot een Heer gestelt,
En over al uw' werck; gewelt
En heerschappij gegeven.

5. Uw' Schepsels zijn hem onderdaen,
Soo wild' als tamme dieren;
De vis moet hem ten dienste staen,
Hoe hoogh de vogels swieren
Noch zijn sy onder sijne handt,
Sijn macht heerscht van den Olyfant,
Selfs tot de kleynste Mieren.

6. Heer onse Godt die 't al gebiedt,
Wat is in yeders oogen
Die al uw' Wonder-werck besiet
Vw naem van groot vermoogen?
Ghy Heere hebt uw' Majesteyt,
En uwe groote macht verbreyt,
Verr' boven 's Hemels boogen. 1. *Gloria.*

Psalm IX. Een Dancksegginge voor de verlossinge: Een vermaninge om Godt daer voor te looven: En Gebedt om verdere hulpe.

Oock op de wijsen van den 40. 49. en 119 Psalm. ouder Compos.

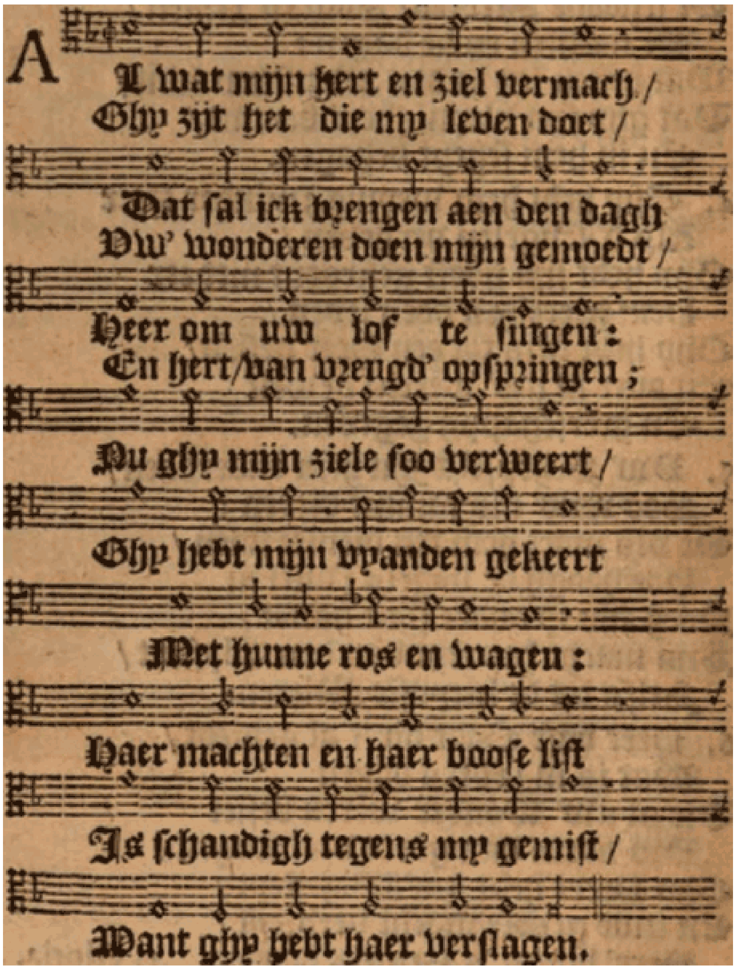

*A*L wat mijn hert en ziel vermach,
Dat sal ick brengen aen den dagh
Heer om uw lof te singen:
Ghy zijt het die my leven doet,
Vw' wonderen doen mijn gemoedt,
En hert, van vreugd' opspringen;
Nu ghy mijn ziele soo verweert,
Ghy hebt mijn vyanden gekeert
Met hunne ros en wagen:
Haer machten en haer boose list
Is schandigh tegens my gemist,
Want ghy hebt haer verslagen.

2. Ghy Rechter der gerechtigheyt,
Sat op den Stoel van Majesteyt
En vonniste mijn sake,
Der Heyd'nen doen heeft u mishaeght,
Ghy hebt al haer geslacht geplaeght
Door uw gerechte wrake:
De Goddeloosen zijn vergaen,
Haer namen eeuwigh uytgedaen.
Is 't nu na wil geschonden,
Segt booswicht? zijn ons' Steen verheert?
Hebt ghy haer wallen omgekeert,
En haer naem verslonden?

3. O neen, want Godt ons noyt verlaet,
Hy helpt wanneer 't ons qualijck gaet,
En staet den vyandt tegen:
Hy is geklommen op sijn Troon,
Waer op hy yder sit ten toon
Om het gericht te plegen;
Hier sal men hooren wat hy seyt,
Die alles doet na billickheyt
Hy sal van 't recht niet wijcken,
Maer sich vast houden aen de reen;
Als al het volck sal zijn by een,
Sal hy het oordeel strijcken.

4. Hy is een Burgh, een sterck Kasteel
Voor die verdrucking valt ten deel,
Die sijnen naem belijden
Vertrouwen altoos op den Heer,
Wijl hy de sijnen nimmermeer
Verlaet in noot en strijden:

Men s aghse noyt van hulp ontbloot,
Sijn goetheyt is te wonder groot:
Looft Godt dien Hoogen Koning,
Singt Psalmen wat op aerden leeft
En prijst den naem van hem, die heeft
Op Zion sijne wooning.

5. Hy soeckt den man die bloedt verstort,
Sijn manslagh noyt vergeten wort:
Hy hoort der droever klachten.
Zijt my genadigh Heer, en goet,
Aensiet mijn smert die 'k lijden moet
Van die, die my verachten:
Mijn haters brengen my in noot,
Verlost my van de wisse doodt,
En doet mijn Ziel verblijden,
Op dat ter binnen Zions poort,
Van hare dochters werd' gehoort
Hoe ghy my hielpt van 't lijden.

6. De Heyd'nen groeven ons een gracht,
Sy zijn daer in ten val gebracht
En neergestort met schande:
Haer voet die is verstrickt in 't net,
In het verborgen opgeset
Door haer vervloeckte handen.
De Heer heeft sich bekent gemaeckt,
Hy dede recht, dies is geraeckt
Het rot der Goddeloosen
In eygen stricken, tot hun straf;
De Hel sal zijn der Heyd'nen graf,
En woon-plaets aller Boosen.

7. Die is bekommert, en die lijdt,
Vergeet hy niet tot aller tijdt:
Die steecken in elende,
Al schijnt het dat hy haer verlaet
En hun gebedt geen gade slaet,
Die helpt hy noch in 't ende.
Sta op, o Heer, en toon uw' macht
Op hun, die staen op sterckt' en kracht,
't En ga haer niet na wenschen,
Verschrick haer met uw' tooren Heer,
En toont haer dat sy zijn, niet meer
Als swack' en broose menschen. *Selah.*

Psalm X. Een Gebedt tegen de vervolginge der Godtloosen; een Beschrijvinge van haer verkeert herte, tonge ende wercken; waer over hy wraecke versoeckt.

*W*Aerom zijt ghy van ons soo wijdt?
O Godt wy zijn vol sorgen!
Waer toe houdt ghy voor dese tijdt
Vw' aengesicht verborgen,
Nu onse ziel is in de noot?
De Boosen sweeren ons den doodt,

Haer mes is al te slijpen;
Hun swaerden hebben sy ontbloot,
Haer strop die sal ons grijpen
En ons de keel toenijpen.

2. Vat hen in haren aenslagh Heer,
Die sy op ons bedachten,
Stoot haren raedt van boven neer,
Waer met sy naer ons trachten.
De boose pocht, vol hovaerdy,
Hy heeft der Vrecken schrapery
Gekroont, en oock gepresen:
Hy hoont God met zijn sotterny,
En seyt wie soud' ick vreesen,
Wijl daer geen God kan wesen?

3. Al 't geen hy doet dat valt wel uyt,
Maer hy kan sien noch mercken
De straf die gh' over hem besluyt,
Hy vordert vast sijn wercken,
En alle die hem tegenstaen
Die blaest hy met sijn grootsheyt aen,
Hy derft wel rond uyt spreecken:
Wat is 'er dat my doch kan schaen?
Wie derft sich aen my wreecken?
Noyt sal mijn eere breecken.

4. Sijn hert is vol van arge list,
En lust om te bedriegen,
Sijn mondt vol gal, sijn tong vol twist,
En afgerecht op 't liegen;
In 't quaetdoen hy sich selven vleyt,
Een schuyl-hoeck heeft hy, daer hy leyt
Verborgen, ingenomen:
Hy past op de gelegentheyt,
Om onversiens de Vroomen
Soo op het lijf te koomen.

5. Gelijck een grage Leeuw, vergramt
Plagh in syn hol te loeren,
Wanneer hy op een proye vlamt,
Om in sijn nest te voeren:
Soo heeft hy oock sijn jagers-net
Tot ons verderven opgeset;
Hy heeft een strick doen maecken,
Hy duyckt, hy buyght sich, en hy let
Om met syn klauw te raecken
Die binnens sprongs hem naecken.

6. Hy spreeckt vermetel in sijn hert,
Godt moet van haer niet weten,
Sy zijn in mijne strick verwart,
Hy heeft haer heel vergeten,
Sijn aensicht is voor haer bedeckt,
Dewijl hy haer sijn hulp onttreckt:
Maer Godt steeck uyt uw' handen,
Want ghy ons voor een schilt verstreckt,
Vernielt doch ons' vyanden
En helpt ons uyt de schande.

7. Waerom werdt ghy gelastert Heer,
Van 't evel hert der Boosen?
Waerom verdraeght, o Godt, uw' Eer
Den schimp der Goddeloosen?
Sy seggen, immers Godt en siet
Noch ondersoeckt ons' wercken niet,
Wat hoeven wy te vreesen?
Maer ghy, o Godt, die noyt verliet
De Weduwen, en Weesen,
Staet haer oock by in desen.

8. Wilt de Geweldenaers verslaen,
En hare krachten breecken;
Die om uw' erfdeel te beschaen
Te moedigh 't hooft opsteecken:
Want ghy zijt Koning, wat vertoeft
Ghy langer? straft dit snoo geboeft,
Kastijd het met uw' slagen,
Het heeft ons lang genoegh bedroeft;
Wilt oock de Heyd'nen plagen,
En uyt haer landt verjagen.

9. O Heere dit was ons gebedt
Ghy leend' aen ons uw' ooren,
Ghy had u op den Troon geset
Om ons geween te hooren.
Neemt namaels doch de Weesen aen,
En laet de Weeuwen niet vergaen,
Laet al haer doen gelucken;
Op dat de quade niet voortaen
Met loose schellem-stucken.
De Goeden kan verdrucken. 4. *Gloria*

Psalm. XI. Vertroostinge tegen de bespottinge, ende vervolginge der Godtloosen, dewijl Godt beyde der Vroomen, ende Godtloosen herte siet, en oordeelen sal.

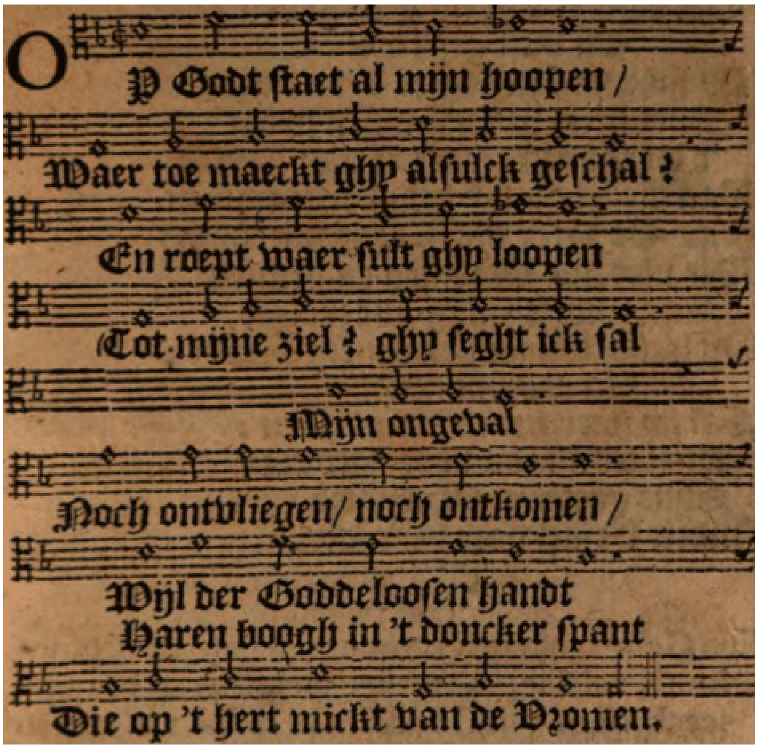

OP Godt staet al mijn hoopen,
Waer toe maeckt ghy alsulck geschal?
En roept waer sult ghy loopen
Tot mijne ziel? ghy segth ick sal
Mijn ongeval
Noch ontvliegen, noch ontkomen,
Wijl der Goddeloosen handt
Haren boogh in 't doncker spant
Die op 't hert mickt van de Vromen.

2. Al 't geene dat sy bouwen
En sal niet lange blijven staen,
Godt sal 't ter nederhouwen;
Wat heeft de Vroome doch gedaen,
Om hem te slaen?
Godt is op sijn Troon geseten,
Hy doorsiet met sijn gesicht
't Geen beneden werdt verricht,
Van die sich het quaedt vermeten.

3. Godt kent de goen en quaden,
Hy haet Lief-hebbers van 't gewelt,
Voor haer is geen genade,
Dat oordeel leyt by hem gevelt,
En vast gestelt:
Hy sal met sijn solffer-vlammen,
Met sijn swavel en sijn strick
't Hert doen zidderen van schrick
Van die geen, die hem vergrammen.

4. De Heer die is rechtvaerdigh,
Die niet als Vroomen en bemint
Sijn gunste zijn sy waerdigh,
Hy handelt haer gelijck sijn vrindt;
Ia als sijn kindt
Sal hy haer ten rechten leyden:
Hy staet altoos voor haer ree,
Sijne goetheyt sal een stee
Inden Hemel haer bereyden.

Psalm XII. Een Gebedt om bescherminge tegen de trouwloose, valsche, en trotsige menschen; een verseeckeringe van Goddelijcke hulpe van wegen de getrouwe beloften sijns Woorts.

Op de wijse by den 1 Psalm aengewesen.

BEhoud ons Godt, en siet hoe dat
De Aerd' steeckt vol gebreecken;
Hoe wijdt de menschen van het pat,
Der deughden zijn geweecken:

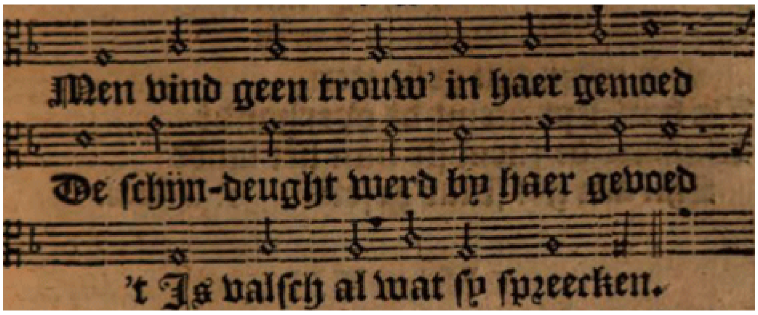

Men vind geen trouw' in haer gemoed
De schijn-deught werd by haer gevoed
't Is valsch al wat sy spreecken.

2. Maer ghy Heer sult den mond die vleyt
Met haer bedrogh ontdecken,
Des Snorckers opgeblasentheyt,
Sult ghy een wreecker strecken.
Wy winnen 't roepense, wel hoe!
't Is onse tong, ons komtse toe,
Wie salse ons ontrecken?

3. Daerom spreeckt God, 'k wil overend
Op der bedroefder kermen:
Mijn volck werd al te seer geschent,
't Is tijdt om my t'ontfermen.
Ick sal haer Vyanden verslaen,
Als kaf sal ick haer doen vergaen,
En zijn het heyl der armen.

4. Gods Woordt is reyn, die daer op bouwt
Sal van den wegh niet dwalen;
't Is als een welgeloutert gout,
Het welcke sevenmalen.
Door vuur en vlammen is beproeft,
Dat geen getuygenis behoeft
By andere te halen.

5. Ghy sult de Vroomen maecken vry,
En niet altijdt vergeten

De droeffenis, waer in dat sy
Ter neder zijn gesmeten.
De boosheyt neemt de overhandt
Wanneer de snoodste van het landt
Zijn aen het stuur geseten. 1. *Gloria.*

Psalm XII. Na de oude Compositie.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

BEhoudt ons Godt, en siet eens neer,
Sla na om laegh uw' oogen:
Een yeder heeft al even seer
De boosheydt ingesoogen:
't Is of de deught versoncken leyt
De Liefde, Trouw, Gerechtigheyt
Zijn van der aerd' gevloogen.

2. De valscheyt neemt de overhandt
De list is hun behagen;
De veynsery regeert het landt,
Die sy te saem najagen.

Het hert is vol pluymstrijckery,
En schijn-deughd houd men in waerdy,
d'Oprecht'heyt leyt verslagen.

3. Maer ghy Heer sult den mond die vleyt,
Met haer bedrogh ontdecken;
Des Snorckers opgeblasentheyt
Sult ghy tot wreecker strecken.
Wy winnen 't roepense, wel hoe!
't Is onse tong, ons komtse toe,
Wie sal ons die ontrecken?

4. Daerom spreeckt Godt, 'k wil overend
Op der bedroefder karmen:
Mijn volck wert al te seer geschent,
't Is tijdt om my t'ontfarmen.
Ick sal haer vyanden verslaen,
Als kaf sal ick haer doen vergaen,
En zijn het heyl der armen.

5. Gods Woord is reyn, die daer op bouwt,
Sal van den wegh niet dwalen;
't Is als een wel geloutert gout,
Het welcke sevenmalen
Door vuur en vlammen is beproeft,
En geen getuygenis behoeft
By andere te halen.

6. Ghy sult de Vromen maecken vry,
En niet altoos vergeten
De droeffenis, waer in dat sy
Ter neder zijn gesmeten.
De boosheyt neemt de overhandt,
Wanneer de snoodste van het landt
Zijn aen het stuur geseten. 1. *Gloria.*

Psalm XIII. Een klaghte over het vertreck van Gods hulp; om welcke David aenhoudt met het Gebedt, op dat hy niet geheel tot schande worde, ende hem selven verseeckerende van dien, triumpheert in den Geest.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

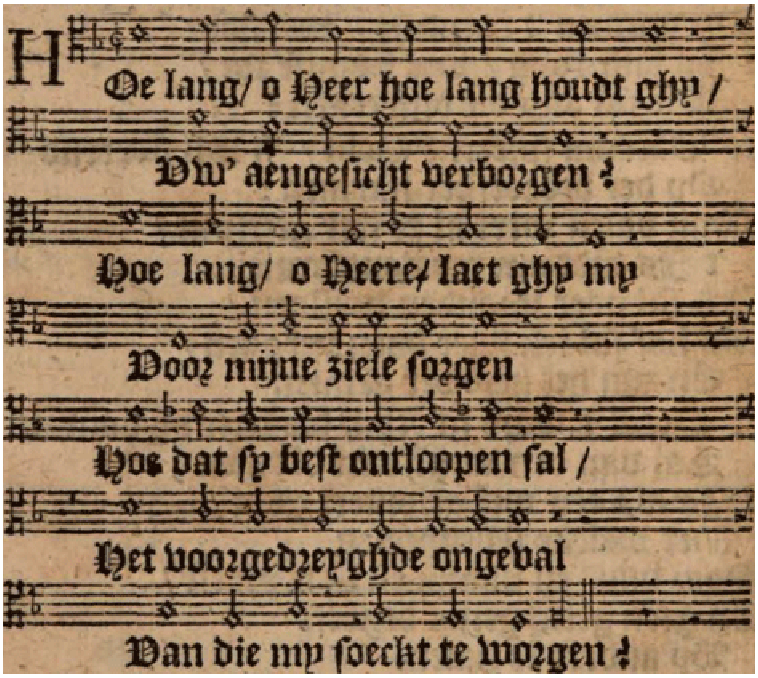

HOe lang, o Heer hoe lang houdt ghy,
Vw' aengesicht verborgen?
Hoe lang, o Heere, laet ghy my
Voor mijne ziele sorgen
Hoe dat sy best ontloopen sal,
Het voorgedreyghde ongeval
Van die my soeckt te worgen?

2. Hoe lang sal mijne vyant Heer,
Sich kitt'len in mijn lijden?
Verlicht doch eens mijn oogen weer,
Laet my in 't graf niet glijden;
Op dat mijn vyanden, haer kop
Van trots niet moedigh steecken op,
En sich daer in verblijden.

3. Ghy sult mijn weerparty, tot schandt
Sijn spies en speer ontwringen,
En vellen door uw' stercke handt:
Dan sal ick vrolijck springen,
Dan sal ick op mijn harpe weer
Een nieuw' liedt speelen t'uwer eer,
En mijne Psalmen singen. 1. *Gloria.*

Psalm XIII. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

HOe lang sal ick verlaten zijn?
Ghy wilt van my niet weten,
Nu ick my vind' in druck en pijn
Hebt ghy my Heer vergeten:
Hoe lang sal duuren 't ongeval
Van mijn' ellende? wanneer sal
Vw' roede zijn versleten?

2. Hoe lang sal doch mijn vyandt Heer,
Hier in sijn vreughde rapen?
Dat hy my siet gevelt ter neer
En schricken voor sijn wapen.

O Godt aenschouwt mijn sware noot!
Verlicht my, dat ick in de doodt
Door droefheyt niet ontslape.

3. Op dat mijn trotsche vyandt niet,
Van hovaerdij en swelle,
En vrolijck roept in mijn verdriet,
Soo moet mense beknellen,
En met de wapens tasten aen;
Soo moet mense ter aerde slaen
Die sich my tegen stellen.

4. Ghy sult mijn Weerparty, tot schandt
Sijn spies en speer ontwringen,
En vellen door uw' stercke handt:
Dan sal ick vrolijck springen,
Dan sal ick op mijn harpe weer,
Een nieuw' liedt speelen t'uwer eer
En mijne Psalmen singen.

Psalm XIV. Klachte over de uyterste verdorvenheyt der Godtloosen dien hy dreyght Godes ongenade; maer belooft, den Rechtvaerdigen Godes tegenwoordige hulpe, daer hy om wenscht.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

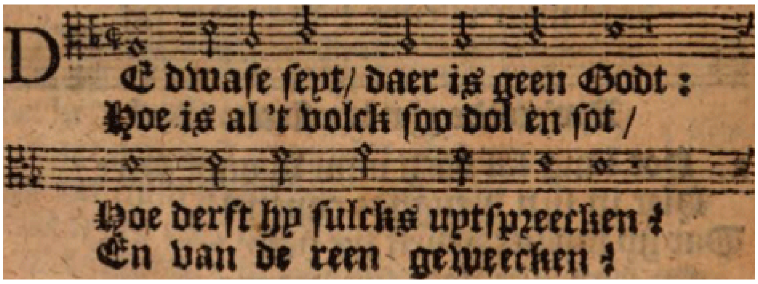

DE dwase seyt, daer is geen Godt:
Hoe derft hy sulcks uytspreecken?
Hoe is al 't volck soo dol en sot,
En van de reen geweecken?

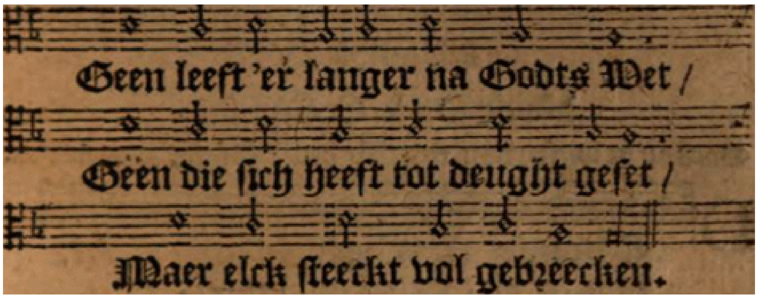

Geen leeft 'er langer na Godts Wet,
Geen die sich heeft tot deught geset,
Maer elck steeckt vol gebreecken.

2. Godt sagh van boven uyt de locht,
Of hy 'er een mocht vinden
Die noch om sijnen Schepper docht:
Maer neen, dees' dwase blinden
Die voeren in haer boosheyt voort,
Niet een en vondmer die Godts Woort
Of sijnen naem beminde.

3. Is by dit goddeloos Geslacht,
Noch ziele noch geweten?
Waer door mijn volck, als vee geslacht,
Wierd' als het broodt gegeten.
Sy roepen Godt niet langer aen,
Die haer sal met vervaertheyt slaen
Dewijl sy hem vergeten.

4. Hem, die den Vromen noyt vergeet
Al werdt hy in sijn lijden
Bespot, om dat hy seker weet
Dat Godt hem sal bevrijden.
Och dat uyt Zion hulp verscheen!
Dan raeckte Iacob op de been,
En Israel wierd blijde. 1. *Gloria.*

Psalm XIV. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

DE dwase seyt, daer is geen Godt:
Hoe derft hy sulcks uytspreecken?
Hoe is al 't volck soo dol en sot,
En van de reen geweecken?
Geen leeft' er langer na Godts Wet
Geen die sich heeft tot deughd geset,
Maer elck steeckt vol gebreecken.

2. Godt sagh van boven uyt de locht,
Of hy' er een mocht vinden
Die noch om sijnen Schepper docht:
Maer neen, dees' dwase blinden
Die voeren in haer boosheyt voort,
Niet een en was 'er die Godts Woordt
Of sijnen naem beminde.

3. 't Was al verettert en verrot,
Haer vuyle wonden stoncken,
Sy lachten met haer Heer en Godt,
Van moedtwil dol en droncken.
Sy waren 't goet doen al ontwent,

De deughd die was van haer geschent,
De waerheyt lagh versoncken.

4. Is by dit goddeloos gedrocht,
Noch ziele noch geweten?
Of is het sonder achterdocht,
Dat sich soo kan vergeten?
Dat noyt mijn volck en heeft gespaert,
Maer uytgeroyt te vuur, te swaert
En als het broodt gegeten?

5. Godt sal die op sijn hulpe wacht
In tijdts vertroosting geven;
Maer dit hardneckige geslacht,
Sal hy in vrees doen leven.
En die des Armen raedt bespot,
Om dat hy sich vertrouwd' op Godt
Doen zidderen en beven.

6. Och dat de hulp uyt Zion quam!
En dat ons Godt bevrijde,
Ons uyt de handt des vyandts nam,
En trock ons uyt het lijden:
Dan souw' soo ouderdom als jeught
In Israel recht zijn verheugth,
En Iacob sich verblijden. 1. *Gloria.*

Psalm XV. Wie de rechte Ledematen van Godts Kerck zijn, namelijck: die hem selven voor sonden wacht, en sijn naesten niet en beschadight, noch met woorden noch met wercken.

Oock op de wijse: Ick roep' Heer' Iesu Christ' tot u.

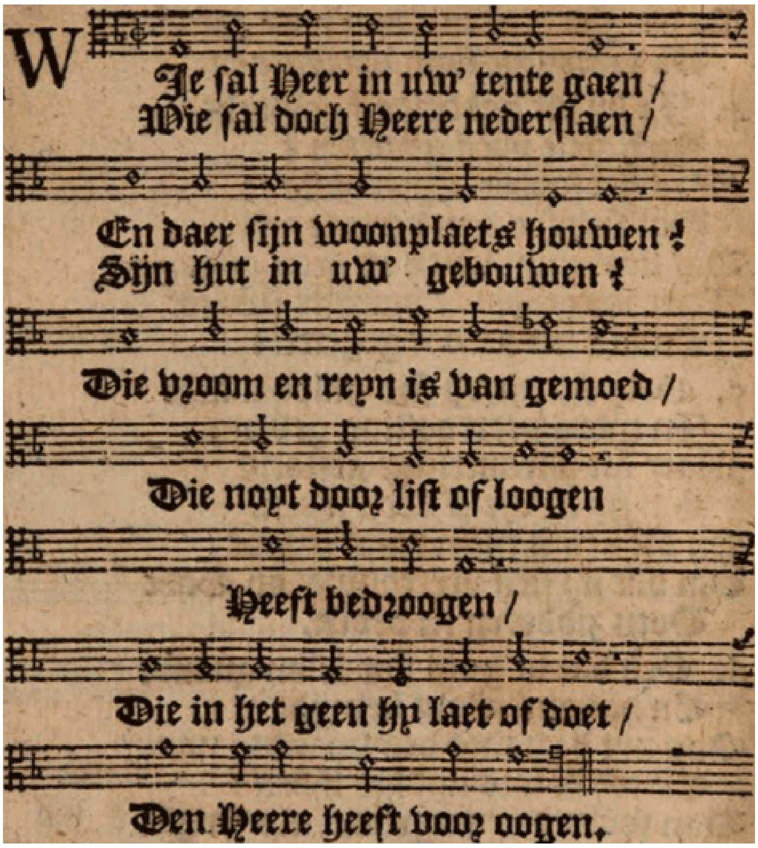

WIe sal Heer in uw' tente gaen,
En daer sijn woonplaets houwen?
Wie sal doch Heere nederslaen,
Sijn hut in uw' gebouwen?
Die vroom en reyn is van gemoed,
Die noyt door list of loogen
Heeft bedroogen,
Die in het geen hy laet of doet,
Den Heere heeft voor oogen.

2. Wiens hert dat sich van leugens wacht,
Wiens tong niet is beladen
Met achterklap, die niet en tracht
Sijn naesten te beschaden;
Die met geen schelden ommegaet,
Om sijne metgesellen
Mee te quellen,
Noch haren naem door lasterpraet
Soeckt in gevaer te stellen.

3. Die Goddeloosen mijdt en haet,
Maer eert die, die Godt vreesen,
Die noyt sijn eed te buyten gaet
Al souw 't sijn schade wesen,
Die niet en woeckert met sijn gelt,
Die sich door gout noch vrinden
Laet verblinden
Waer door hy onrecht vonnis velt,
Sal nimmer aenstoot vinden. 5. *Gloria.*

Psalm XV. Na de Oude Compositie.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

*W*Ie sal Heer in uw' tente gaen,
En daer sijn woonplaets houwen?
Wie sal doch Heere nederslaen,
Sijn hut in uw' gebouwen?
Die vroom en reyn is van gemoed,
Die in het geen hy laet of doet,
Op Godt set sijn vertrouwen.

2. Wiens hert dat sich van leugens wacht,
Wiens tong niet is beladen

Met achterklap, die niet en tracht
Sijn naesten te beschaden,
Noch schent sijn naem met laster-praet,
Die Goddeloosen mijdt en haet
Maer eert der Vromen paden.

3. Die eeden en beloften houdt
Al souw't sijn schade wesen,
Die niet en woeckert met sijn goudt,
Die sich niet laet belesen
Met giften. Die dit alles doet
Die hoeft geen quaet noch tegenspoet
In eeuwigheyt te vreesen. 1. *Gloria.*

Psalm XVI. De Gelucksaligheyt der gener die op Godt betrouwen: en Ongelucksaligheyt van die, die van hem afwijcken: oock van Christi Verrijsenis.

Oock op de wijsen van, ende by den 7 Psalm aengewesen.

BEwaert my, want mijn hoope staet
Op u alleenigh Heere:
Mijn wensch noch doen geeft u geen baet,
Ghy kunt het beyd' ontbeeren;
'k Wil dan voortaen // nu goet doen aen

Den Heyligen op aerde,
Mijn hart en sin // bestaet daer in,
Ick acht haer hoogh van waerde.

2. De smert verdubbelt over haer
Die vreemde Goden prijsen,
En die begaven haer Altaer;
Die aen haer eer bewijsen
Met knie en voet // ick sal geen bloedt
Met haer ten offer brengen,
Ick sal in geen // van mijne reen
Den naem der boosen mengen.

3. Mijns erfs, en bekers deel is Godt,
Mijn lot komt ghy bewaren;
De kaveling gaf my een lot
Daer vette weyden waren.
Of 't aerdtrijck is // met duysternis
Betrocken en omvangen,
Den yver maeckt // dat mijn hert waeckt
En sing' u lofgesangen.

4. Ghy hebt o Heer uw' goeden raedt
En troost aen my gegeven,
Die altijdt voor mijn oogen staet;
'k Sal waggelen noch beven
Dewijl dat ghy // staet op ons' zy
En wilt ons gunst betoonen;

Mijn ziel verheugt // die springt van vreugt,
Mijn vleesch sal seker woonen.

5. Want ghy Heer sult mijn ziele niet
Ten grave laten sterven,
Ghy wilt niet dat uw' Heyligh siet
Het rotten en verderven:
Ghy sult de paen // my wijsen aen
Die leyden tot het leven,
My is bereyt // de lieff'lijckheyt
Die my uw' handt sal geven. 2. *Gloria.*

Psalm XVII. Gebedt om hulpe tegen sijn vervolgers, welckers voorspoet hy veracht ende hem troost met de saligheyt des eeuwigen levens.

Oock op de wijsen van den 22 ende 51 Psalm, na de eerste ende eerste oude Compositie.

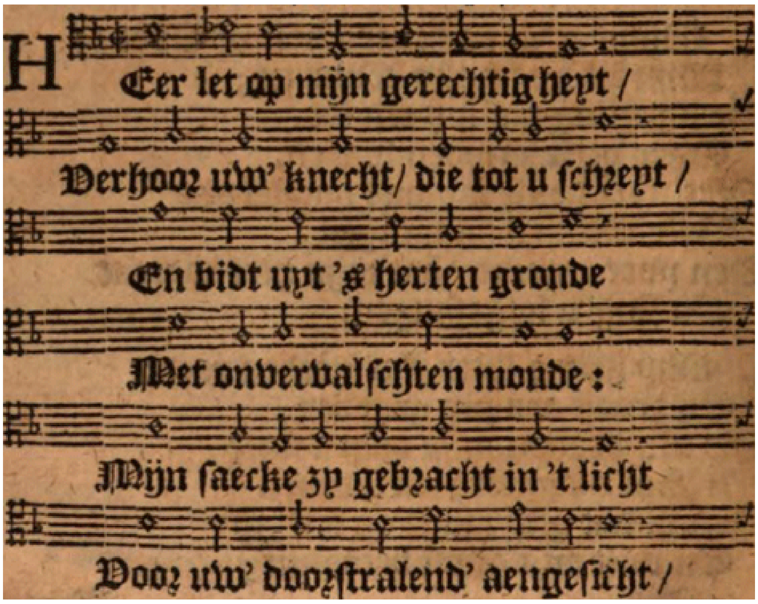

HEer let op mijn gerechtigheyt,
Verhoor uw' knecht, die tot u schreyt,
En bidt uyt 's herten gronde
Met onvervalschten monde:
Mijn saecke zy gebracht in 't licht
Voor uw' doorstralend' aengesicht,

Aenschouw Heer van om hooge
De waerheyt met dijn oogen:
Ghy hebt in 't stilste van de nacht
Gepeylt den grondt van 't geen ick dacht,
Waer in ghy nimmer valscheyt vondt
Ghy hebt beproeft hoe dat mijn mondt
Noyt yemant heeft bedroogen.

2. En wat mijn handel aen mach gaen,
Ick heb Heer naer uw' Woordt gedaen,
Men heeft my niet gevonden
Op 't quade padt der sonden,
Ick heb mijn voeten vast geset
Op dijnen wegh, om van uw' Wet
En will' niet af te treden,
Verhoor dan mijn gebeden:
Toont dat ghy die wilt nemen aen,
En dat sy u ter herte gaen
Die sich vertrouwen op uw' kracht,
Verlost haer van des vyandts macht
Die haer soo heeft bestreden.

3. Neem op my acht, bewaer my Heer

Als d' appel van het oogh soo seer,
Laet my uw' vleugels wesen
(Op dat ick niemant vrese)
Een vaste schuylplaets in 't verdriet:
Och laet mijn trotsche vyandt niet
Den draet mijns levens kerven,
Noch mijne ziel verderven.
Hy is gemest en sat en vet,
Hy heeft ons over al beset,
Wy konnen langer nergens heen
De wegen zijn ons afgesneen,
Hy wil ons al doen sterven.

4. Gelijck een Leeuw des avonts laet
Wanneer de Son te bedde gaet,
Placht op een roof te loeren
Om in sijn nest te voeren:
Gelijck een jonge Leeuw, die noch
Gevoed wordt van sijn Moeders sogh,
Sit op een plaets verborgen
Om 't Weerloos te verworgen.
Sta Heer in uwe gramschap op,
En sla mijn vyandt op den kop,
Bevry my van hem door uw' swaert,
Op dat mijn ziel niet zy beswaert
Met voor sijn macht te sorgen.

5. Verlost my van dat snoo gedrocht
In alle wulpscheyt opgebrocht,
Die in dit aerdsche leven
Tot wellust sich begeven;
Die hare kisten en haer maegh,
Altoos na geldt en eten graegh,

Met yd'le schatten stoppen
En leckernijen proppen.
Ick sal my met u Beelt versaen
En noyt mijn' oogen daer van slaen:
En als de gulde dageraet
Haer rust-plaets en haer bedt verlaet
Aen uwe deuren kloppen. *12. Gloria.*

Psalm XVIII. Een Dancksegginge tot Godt om dat hy sijn onschult aensiende hem uyt sware nooden verlost, ende tot rust en welstandt gebracht hadde.

Oock op de wijsen van den 39. 53. oude Comp. 137. beyd. comp. ende 139. beyd. comp. Psalm.

ICk hebb' u lief van herten, Heer,
Ghy zijt mijn schilt en wapen,
Ick legh mijn hooft gerustigh neer
Wanneer 't my lust te slapen,
Dewijl ghy zijt mijn steenrotz, Godt,
Mijn hoorn des heyls, mijn troost, mijn slot
In 's wereldts woeste baren,

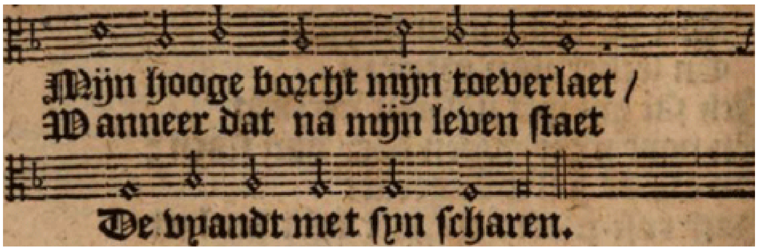

Mijn hooge borcht mijn toeverlaet,
Wanneer dat na mijn leven staet
De vyandt met syn scharen.

2. Ick riep den Heer aen met mijn stem,
Hy sloegh al mijn vyanden,
Hy ruckte my stracks uyt de klem
Van haer bebloede handen;
Ick was benepen met den strick
Van Belial, de vrees' en schrick
Had my het hart bevangen:
De doodt omving my in haer net
't Welck sy voor my hadd' opgeset,
'k Bleef in haer garens hangen.

3. Ick riep tot Godt, doe reys op reys
Mijn ziel dus wierd besprongen,
De Heer verhoord' uyt sijn Paleys
Het smeecken mijner tonge.
Doe was al wat 'er leeft vervaert,
Doe daverde de gantsche aerdt,
De hooge Bergen kraeckten,
En dreunden tot in 't ingewandt
Van bangigheyt, wanneer den brandt
Van sijne gramschap blaeckte.

4. Vyt sijnen neus quam damp en roock,
Vuur uyt sijn mondt gevloogen,
Men sagh hem heel in duyster smoock,
En voncken in sijn oogen;
Den Hemel daelde selver neer

En boogh sich voor sijn Godt en Heer,
Het quam hem all' begroeten
Wat op, of boven d'aerde is,
Ia selfs daer onder, duysternis
Was onder sijne voeten.

5. Hy wierd op wiecken van de windt
Gedragen na beneden,
Hy quam gevleugelt en geswindt
Op Cherubijns gereden;
Hy had sijn zetel toebereyt
Van wateren, sijn Majesteyt
Omcingelt met de Wolcken,
Van damp en nevel dick en dicht,
Om te verbergen sijn gesicht
Voor d'oogen van de volcken.

6. Tot dat hy, door een helder licht
Het welck' hy liet verschijnen,
Weer aftrock van sijn aengesicht
De duystere gordijnen:
De Wolcken dreven daet'lijck heen,
De Blixem en de Windt verdween
Elck nam sijn wegh bysonder:
Godt riep met een vergramt gemoedt,
Syn stem was buyen, vuur, en gloedt,
Met ysselijcke Donder.

7. Hy schoot haer met sijn pijlen doodt,
Sijn vuur heeft haer verslonden,
Men sagh de zee sijn bodem bloot,
En d'aerdrijcks diepe gronden
Tot in den afgrondt open staen;
Al wat 'er was stondt opgedaen,

Voor sijnen toorn gevlooden:
Sijn hulpe quam van boven af,
Hy trock my weder uyt het graf
En het getal der dooden.

8. Hy heeft my uyt mijns vyants handt,
(Die my, soo hardt benepen
Van 't ongeluck, hadd' aengerant)
Door syne hulp gegrepen:
Mijn steunsel was alleen de Heer,
Hy hielp my weder in mijn eer,
Na droefheyt gaf hy vreughde,
Hy voerde my op 't ruym, want hy
Hadt lust in my, dies heeft hy my
Vergolden na mijn deughden.

9. 'k Was reyn en suyver van gemoedt.
En handen, 'k was genegen
Tot weldoen, mijne saeck was goet,
'k Hebb' altoos op Gods wegen
Gewandelt, nimmer van syn padt
Mijn vaste voet geset gehadt,
Ick wachte my van sonden;
Hy heeft mijne saeck gericht,
Na dat ick voor sijn aengesicht
Was schoon en reyn bevonden.

10. Den goedertieren zijt ghy goet,
Den reynen reyn, den vroomen
Genadigh, die uw' wille doet
Wilt ghy te hulpe komen:
Den boosen zijt ghy boos, die geen
Die ghy verdruckt, helpt ghy te been,
Ghy doet de trotsche swichten;

Want ghy maeckt dat mijn duysternis
In helder licht verandert is,
Mijn lampe doet ghy lichten.

11. Ick sal met u, mijn Godt, de wal
Des vyandts overspringen,
Sijn muyren acht ick niet met al,
'k Sal door syn drommen dringen.
Vw' Woordt dat ghy waerachtigh houdt
Is als een fijn geloutert goudt,
Ghy zijt een schildt voor allen
Die u betrouwen, ghy zijt Godt,
Een Rotssteen, een verheven Slot,
Met wel besette wallen.

12. Ghy baent mijn pat, ghy geeft my kracht,
Ghy maeckt my snel als winden,
Ghy hebt my op het hoogh gebracht,
Gelijck de rappe hinden:
Ghy leert mijn arm ten strijdt, mijn handt
Een boogh van stael met sterckte spant,
Dies' heeft aen twee gebroocken.
Ghy maeckt my groot, mijn hulp zijt ghy,
Mijn schild daer achter legg' ick, vry
Voor ongeluck, gedoocken.

13. Ghy hebt mijn paden ruym gemaeckt
Waer langs ick heen moest treden,
'k Ben noyt aen 't struyckelen geraeckt,
Mijn voet heeft noyt gegleden:
Ick sat mijn vyandt op de hiel,
Trof hem dat hy ter aerden viel,
Ick maeckte hem ter neder;
Ick heb hem doodelijck gewondt,

Soo dat hy niet weer op en stondt,
Ick quam met zeege weder.

14. Door u hebb' ick hem neergevelt,
Ghy liet sijn macht vernielen,
Wie sich had tegens my gestelt
Die keerde my de hielen,
En gaf sich schielijck op de vlucht;
Doe heeft hy Heer tot u gesucht,
En u om hulp gebeden,
Maer ghy waert doof; doe quam ick af,
'k Vergruysde hem als stof, tot kaf
Heeft hem mijn voet vertreden.

15. Ghy hebt my van de muytery
Bevrijdt, mijn hooft doen eeren,
En het gekroont met heerschappy,
De Heyd'nen te regeeren:
Ghy Heer hebt onder mijne macht
Een volck, my onbekent, gebracht;
De vreemde Vorsten beven
Op mijnen naem, haer slot is bloot
Van tegenweer, sy zijn door noot
In ons geweldt gegeven.

16. De Heer mijn sterckt' en steenrotz leeft,
Sijn naem zy hoogh gepresen,
Die my volkoome wraecke geeft;
Hy heeft my hulp bewesen,
En mjnen vyandt t'onderbracht
Die na mijn leven heeft getracht
Heeft hy my onderworpen,
Hy heeft my boven die gestelt,

Die mijn bloedt meenden met gewelt
Wraeckgierigh op te slorpen.

17. Daerom sal ick u loven Heer
Met opgeheven handen,
En Psalmen singen van uw' eer
Ver in der Heyd'nen landen:
Die uwen Koning maeckte groot,
En hem soo rijckelijck begoot
Met uwes goetheyts regen:
Die David vast set in sijn staet,
En eeuwighlijck hebt aen zijn Zaedt
Belooft uw' heyl en zegen. 4. *Gloria.*

Psalm XIX. Een roem van het geopenbaerde Woort boven de natuurlijcke Openbaringe in de Scheppinge, (daer Godt wel eenighsins door gekent ende geeert wordt) van wegen haer volmaecktheyt ende salighmakende werckinge.

Oock op de wijse van den 21 Psalm.

Den tweeden Toon.

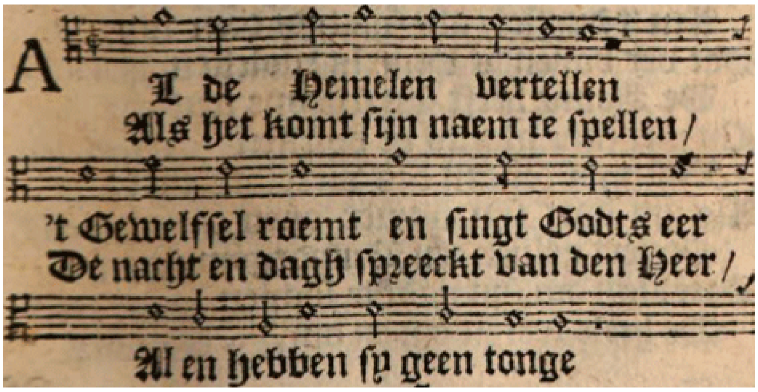

*A*L de Hemelen vertellen
't Gewelfsel roemt en singt Godts eer
Als het komt sijn naem te spellen,
De nacht en dagh spreeckt van den Heer,
Al en hebben sy geen tonge

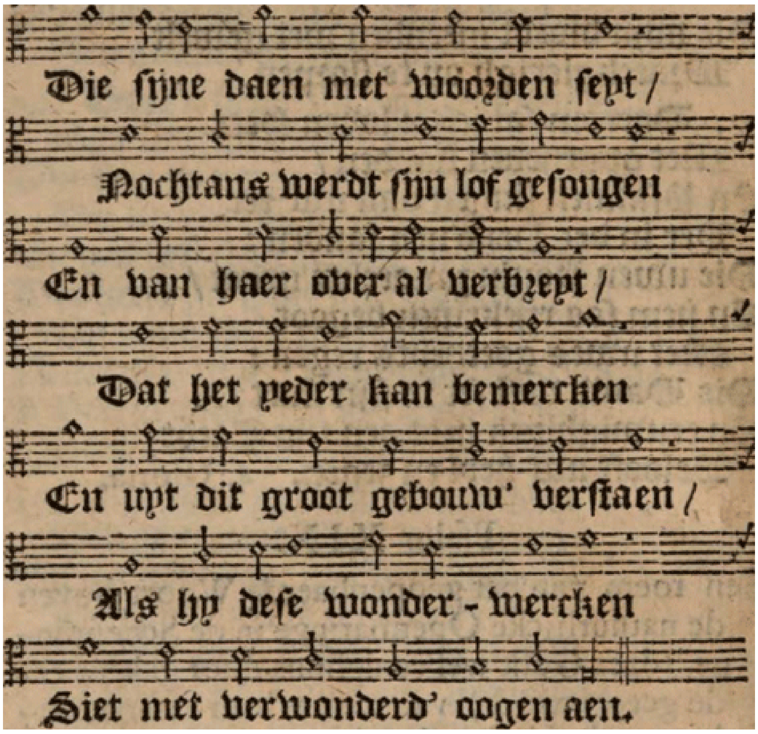

Die sijne daen met woorden seyt,
Nochtans werdt sijn lof gesongen
En van haer over al verbreyt,
Dat het yeder kan bemercken
En uyt dit groot gebouw' verstaen,
Als hy dese wonder-wercken
Siet met verwonderd' oogen aen.

2. Als men siet hoe werdt verdreven
Van 't Sonnelicht de duysternis,
Hoe daer weer werdt plaets gegeven
Aen 't duyster, als sijn tijdt daer is;
Hoe ver boven 's Hemels wolcken
De Sonne heeft sijn schoone tent;
En met sijne glants de volcken
Beschijnt tot aen des wereldts endt:
Als hy doet sijn kamer open,
Geciert gelijck een Bruydegom,
Vaerdigh om sijn padt te loopen
De heele werelt om en om.

3. Of dees' voorgenoemde dingen
Gods lof ons maken openbaer,
En van sijne wond'ren singen,
Niets is'er dat het toont soo klaer
Als het Woordt en Wet des Heeren,
Die 't hert bekeert; sijn tuygenis
Komt den slechten wijsheyt leeren:
Gods wil die onbedrieg'lijck is
Vergenoeght ons in de waerheyt
't Gebodt des Heeren helpt van kant
Al de nevel, en geeft klaerheyt
Aen het oogh van ons verstant.

4. Godes vrees heeft vleck noch teecken,
't Is reyn tot in der eeuwigheyt,
Als hy vonnis komt te spreecken
Is 't enckel waerheyt 't geen hy seyt;
Niets is daer by te gelijcken,
Het fijnste gout komt daer niet by,
En het honigraet moet wijcken
In aengenaemheyt en waerdy.
Heer die uwe Godtheyt eeren
Dien hebt ghy grooten loon geset,
En uw' Woordt dat sal haer leeren
Oprecht te wand'len in uw' Wet.

5. Wie kan al sijn sonden mercken,
En sien hoe dickwils dat hy faelt?
Wilt Heer uwen knecht verstercken,
Vergeven daer hy heeft gedwaelt:
Laet hem tot geen hooghmoed komen,
Geef dat hy nedrigh zy en slecht,
Laet hem sijn gemoedt betoomen,

Op dat hy reyn zy en oprecht.
Laet mijn stem genade vinden,
Heer neemt behagen in mijn reen,
Want, in spijt van alle winden
Zijt ghy mijn hulp, mijn rotz, mijn steen.

Psalm XX. Is een toewenschinge van Godlijcke hulpe aen David, sullende tegen sijn vyanden in de krijgh gaen, ende verseeckeringe van dien om dat hy hem op Godt verlaet.

Op de wijse by den 1 Psalm aengewesen.

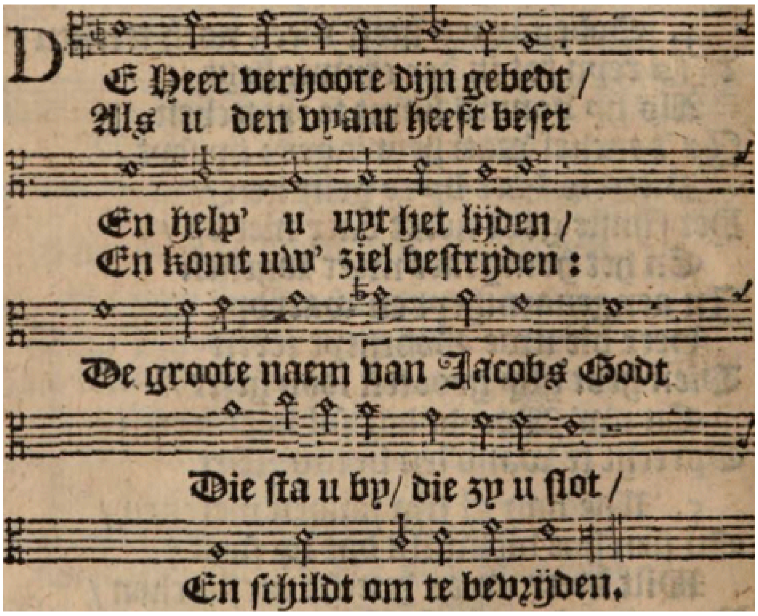

DE Heer verhoore dijn gebedt,
En help' u uyt het lijden,
Als u den vyant heeft beset
En komt uw' ziel bestrijden:
De groote naem van Iacobs Godt
Die sta u by, die zy u slot,
En schildt om te bevrijden.

2. Vyt Zion sijne Heyl'ge Stee
Sijn bergh, help' u de Heere,
Hy gev' u sijnen zegen mee:
Als ghy tot sijner eeren

Brengt op het Outer offerhandt,
Het werd' tot assche toe verbrandt,
En 't vuur moet het verteeren. *Selah*.

3. Het zy dan dat uw' herte tracht
Vw' vyandt t'onderdrucken,
Of dat ghy met uw' gantsche macht
Wilt elders henen rucken,
De groote Godt die sta u by,
Sijn zegen zy op uwe zy,
En laet het wel gelucken.

4. Wy sullen juychen, en met vreught
Doen branden zege-vuuren,
Opsteeken in Godts naem verheught
De vaendels, en bannieren,
Op dat uw' zege werd' ge-eert:
Godt gev' u 't geen uw' hert begeeert,
Hy will' u hulpe stieren.

5. Nu weet ick dat de Heer staet by
En helpt sijn uytverkooren,
Vyt sijn geheylight huys sal hy
All' sijn gebeen verhooren.
Dees' stoffen op haer groote macht
Sy werpen ons haer paerden kracht
En wapenen te vooren.

6. Maer wy-lien sullen op de naem
Des Heeren moedigh spreeken,
Sy zijn gekromt, en al te saem
Voor onse macht geweeken,
Daer wy noch al staen over endt.
Behoudt den Koning Heer, en wendt
Vw' ooren tot ons smeeken. 1. *Gloria.*

Psalm XXI. Een Dancksegginge voor de overwinninge sijner vyanden ende bevestinge sijns Rijcks: als oock een voorsegginge van de vernielinge aller vyanden Godts.

Oock op de wijse van den 19. Psalm.

***H**Eer om uwe stercke krachten*
Is onse Koning seer verblijdt,
Want ghy Godt versterckt sijn machten,
En helpt hem midden in den strijdt,
Ghy geeft hem uw' milden zegen
Het zy hy gaet, of wederkeert,
Hy heeft van uw' handt gekregen
Al 't geen sijn hart oyt heeft begeert;
Ghy hebt hem op 't hooft geschoncken
Een kroon met paerlen ingeleyt,
Van geloutert gout gekloncken,

Tot eer van sijne Majesteyt.

2. Heer, hy badt u om het leven
Wanneer dat hy vervolging lee,
En ghy hebt het hem gegeven;
Ghy hebt oock op een vaste stee
Sijne heerlijckheyt doen stellen,
Groot is sijn glans en Majesteyt
Niemant salse nedervellen
Van nu tot inder eeuwigheyt:
Ghy vervroolijckt Heer sijn wesen,
Op u is 't dat hy sich vertrouwt,
Hy hoeft niemandt oyt te vreesen,
Want uw' genaed' hem onderhoudt.

3. Vw' handt sal uw' haters vinden,
En slaen uw' vyandt op den kop,
Vw' handt sal 't geslacht verslinden
Van die daer tegens u staet op;
Even als het hout, geschoven
In 't vuur, moet door de gloet vergaen
Van den aengesteecken oven,
Soo sal uw' toorn haer tasten aen,
Haer geboomt en vrucht bederven,
Sy sullen zijn tot niet gebracht,
Al de kind'ren sullen sterven
Die over waren van 't geslacht.

4. Want sy hadden (aengedreven
Door eenen aenslagh al te boos)
Tegens u Heer sich verheven,
Maer al haer doen was krachteloos.

Dies' een doelwit sullen wesen;
Dan sult ghy met een snelle schicht
Afgedruckt op uwe peesen,
Haer schieten in het aengesicht,
En hun gantsche macht verspreyden.
Verheft u in uw' sterckte Heer,
Dat wy uwen lof verbreyden,
En Psalmen singen tot uw' eer.

Psalm XXII. David spreeckende van sijn verdruckinge ende verlossinge, voorseyt met een van Christi lijden ende Koninckrijck.

Oock op de wijsen van den 17 ende 51 Psalm, na de eerste, ende eerste oude Compositie.

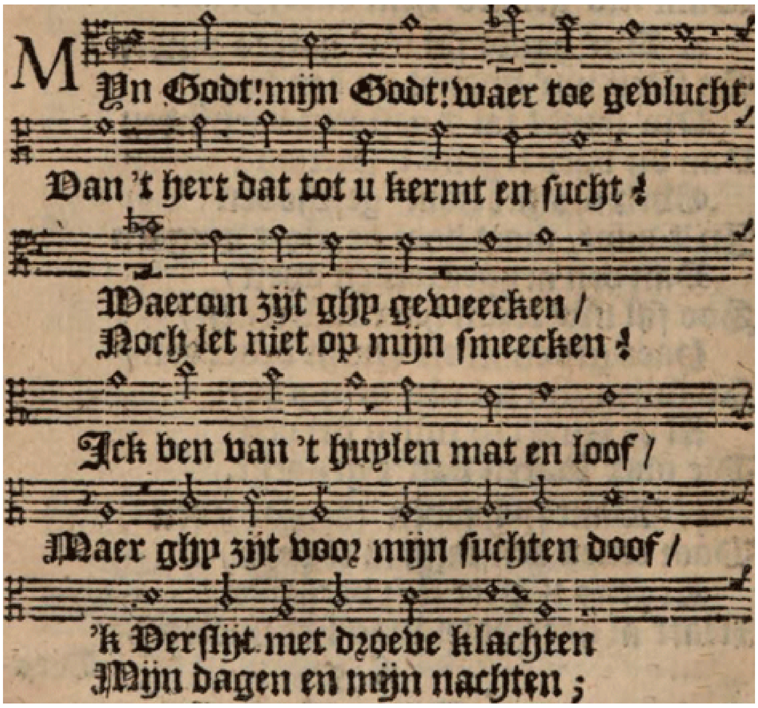

*M*Yn Godt! mijn Godt! waer toe gevlucht
Van 't hert dat tot u kermt en sucht?
Waerom zijt ghy geweecken,
Noch let niet op mijn smeecken?
Ick ben van 't huylen mat en loof,
Maer ghy zijt voor mijn suchten doof,
'k Verslijt met droeve klachten
Mijn dagen en mijn nachten;

Maer ghy, mijn Godt, en antwoordt niet,
Ick krijg' geen troost in mijn verdriet,
Doch ghy zijt Heyligh, uwe eer
Werdt sonder endt gesongen Heer
Van Israels geslachten.

2. Ghy gaeft ons' ouders onderhoudt,
Om dats' u hadden toevertrouwt,
Ghy deed' uw' hulpe nad'ren,
Op 't schreyen onser vad'ren:
Sy weerstreden onvervaert
Het alvernielend' Heydensch swaert,
Want als sy tot u suchten
Dan moet haer vyandt vluchten.
Maer ick ben een onnoos'le worm,
Ick moet verdragen windt en storm,
Ick werd' van yeder een veracht,
Beschimpt, bespot, en uytgelacht,
Men mach my sien noch luchten.

3. Die my bejegent schut sijn kop,
En schort sijn neus en lippen op,
Lacht met mijn droevigh steenen,

En seyt, daer gaet hy heenen,
Daer gaet de man, die sich soo seer
En vast vertrouwt had op den Heer,
Hy ga het aen hem klagen
Schept Godt in hem behagen.
Maer ghy hebt my van d'uur bewaert
Dat my mijn' moeder heeft gebaert
Ghy Heer, van dat mijn teer gesicht
Eerst heeft gesien des werelts licht,
Hebt sorgh voor my gedragen.

4. 'k Ben sonder hulp Heer handthaeft my
Dewijl benauwtheyt is na by;
Veel hongerige dieren,
En Basans stercke stieren
Die hebben my rondsom beset,
Haer holle kaecken opgeset,
Sy dreygen met haer hooren
My in het hert te booren;
Gelijck een Leeuw, die 't all' verslint
Het geen hy in de bosschen vindt.
Ik ben als water uytgestort,
Mijn vleesch en sap is heel verdort,
Mijn sterckte gaet verlooren.

5. Al mijn gebeente wijckt van een,
Mijn hert dat smelt als wasch daer heen,
Van soo veel drucks besprongen,
Mijn kracht gaet wegh, mijn tonge
Kleeft aen mijn mondt, 'k ben mat en laf,
De doot die sleept my schier in 't graf;
Veel honden bits van tanden
Die komen my aenranden,

En dreygen my, met open muyl,
Ten roof te slepen in haer kuyl:
Al het geboeft komt my aen boort,
Het heeft met spijckers doorgeboort
Mijn voeten en mijn handen.

6. De swackheyt sit in al' mijn leen
Die niet en zijn als vel en been,
Vervolgt met schempigh quellen;
Ick kan mijn ribben tellen,
Mijn heelen romp is been en bot;
Sy werpen onder haer het lot
En deelen mijne kleeren.
Maer ghy o Heer der Heeren
Zijt mijne sterckt', en staet my by,
Maeckt van het swaert mijn ziele vry,
Wilt mijnes vyants wreet gewelt,
Die, als een Leeuw, my heeft beknelt,
Genadigh van my keeren.

7. Soo sal ick Heer uw' grooten naem,
Wanneer mijn broeders zijn te saem
In de Gemeente spellen,
En uwe daen vertellen.
Ghy Iacobs Zaedt 't welck vreest den Heer
Komt herwaerts en bewijst hem eer,
Verbreyt sijn groote machten
Ghy Israels geslachten;
Want hy heeft noyt veracht, versmaet,
Die met een neergedruckt gelaet
Hem riepen aen in haer ellend',
Hy heeft sijn oor terstont gewendt
Op haer bedroefde klachten.

8. 'k Sal afdoen 't geen ick heb belooft,
Van my, als van het Opperhooft,
Sult ghy Heer zijn gepresen,
By die geen die u vresen.
De vromen sullen werden vet,
En die sich houden aen uw' Wet,
Die sal noyt stof ontbreeken
Om van uw' lof te spreeken.
De gansche aerdt, hoe groot sy is,
Sal komen tot bekentenis,
De Heyd'nen sullen selfs oock Heer
Op hare knien geboogen neer
V om genade smeeken.

9. Want ghy, o Godt, heerscht overal,
Die rijck is op der aerden, sal
Voor u sijn knijen buygen,
En van uw' naem getuygen.
Die arm is sal u prijsen Heer,
En die daer leyt verslagen neer
In 't laetste van sijn leven,
Sal u oock eere geven.
Aen u sal dienstbaer zijn all' 't Zaedt,
Sy sullen sonder tal of maet
Vertellen van uw' groote macht,
En aen haer uytgebreydt geslacht
All' 't geen ghy hebt bedreven. *12. Gloria.*

Psalm XXIII. Verseeckeringe van onderhoudinge, vertroostinge, bescherminge, ende eeuwigh zegen, dewijl Godt onsen Herder is.

Op de wijsen by den 7 Psalm aengewesen.

MYn trouwe Herder is de Heer,
Geen ding sal my ontbreecken,
In weeligh gras legg' ick my neer,
Hy voert m' aen stille beecken;
Hy vrijdt mijn hert // van alle smert,
Hy leydt m' op 't spoor der deughden,
Mijn geest werdt bly // dewijl dat hy
Mijn ziel vervult met vreughden.

2. Al ging ick daer de bleecke doodt
Spant haer benauwde stricken,
Soo vrees' ick niet, geen angst of noot
Kan mijne ziel verschricken;
Vw' stock en staf // sal keeren af
Des droefheyts storrem-winden,
Hoe 't ongediert // van gramschap tiert,
By u is hulp te vinden.

3. Ghy spijst my voor mijn vyandts oogh
In schotelen met hoopen,
Vw' eed'le salf komt van om hoogh

My op het hooft gedroopen,
Ghy Heer verlicht // mijn aengesicht,
Ghy hebt my ingeschoncken
Tot laeffenis // mijn beker is
Vol lieffelijcke droncken.

4. Uw' goetheyt en weldadigheyt
Sal nimmer van my keeren;
Als my de Heere hoed en weyd
Soo kan my niemant deeren.
Ick vrees' niet meer // dewijl ick Heer
Sal in uw' Tempel woonen,
En daer soo lang // ick adem vang
Mijn danckbaerheyt betoonen.

Psalm XXIII. Na de oude Compositie.

Op de wijse, by den 1 Psalm aengewesen.

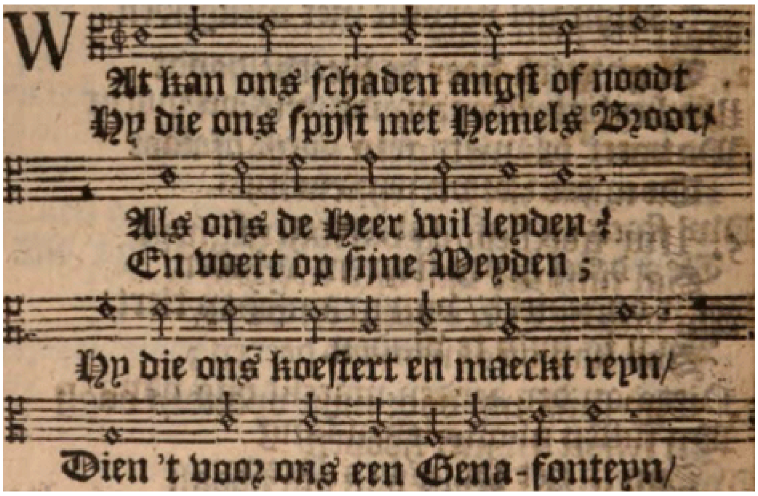

*W*At kan ons schaden angst of noodt
Als ons de Heer wil leyden?
Hy die ons spijst met Hemels Broot,
En voert op sijne Weijden;
Hy die ons koestert en maeckt reyn,
Dien 't voor ons een Gena-fonteyn,

Belieft heeft te bereyden.

2. Heer om uw' naem, laet ons altijdt
Betreen de rechte paden,
Helpt ons in 't midden van den strijdt
Wanneer wy zijn beladen,
Dan sullen wy steeds zijn verheught,
En al de werelt door met vreught
Verkonden uw' genade.

3. Ghy hebt den Leeraer eenen staf
Tot ons behoudt gegeven,
Die hy gebruyckt tot troost en straf
Na 't werck van ons bedreven:
't Kruys dwingt het vleesch tot beternis,
Dat anders altoos besich is,
Den Geest te wederstreven.

4. Ghy hebt voor ons een disch bereyt,
Dien wy altijdt aenschouwen,
Daer eet men spijs ter saligheyt;
Daer wert ons voorgehouwen
Uw heyligh Woordt, dat ons verquickt
Wanneer de vyant ons verschrickt,
Door dien wy u vertrouwen.

5. Uw' goetheyt en barmhertigheyt
Sal nimmer van ons keeren,
Als ons de Heere hoed, en weyd,
Soo kan ons niemant deeren;
Niets op der aerden maeckt ons bang,
Wy sullen al ons leven lang
Zijn in het Huys des Heeren.

6. Heer Christ Godts Eengebooren Soon,
Help ons doch al te samen,
Dat wy Godt sien in 's Hemels Troon,
(Ter eeren van uw name)
Als oock den Heyl'gen Geest, wie dit
Met ons te samen wenscht en bidt,
Die spreeck van herten, Amen. 1. *Glor.*

Psalm XXIV. Wijl Godt, dien alles toekomt, sijn genadige tegenwoordigheyt omtrent de Arcke belooft hadde, soo vermaent David die selve, in de aenstaende invoeringe in Salomons Tempel, eerbiedigh te ontfangen.

Op de wijse, by den 1 Psalm aengewesen.

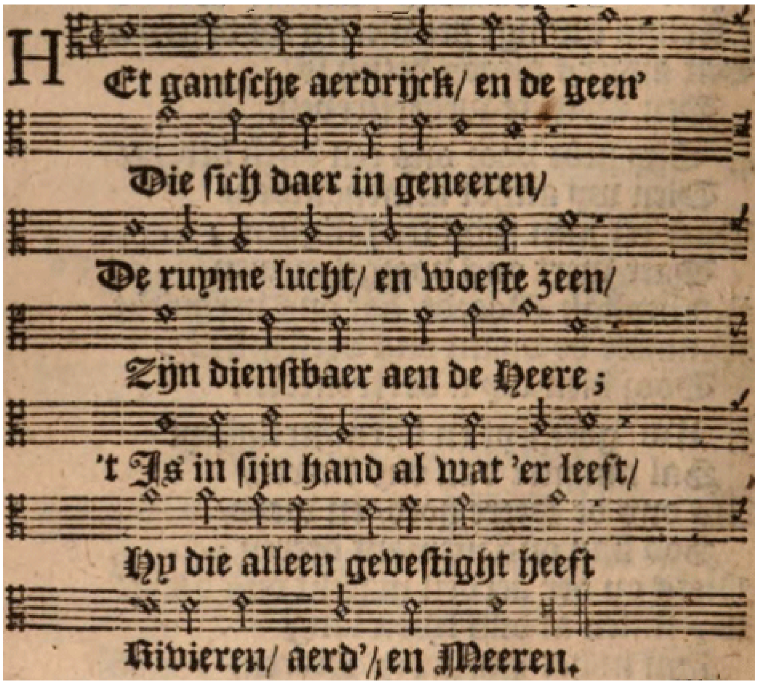

HEt gantsche aerdrijck, en de geen'
Die sich daer in geneeren,
De ruyme lucht, en woeste zeen,
Zijn dienstbaer aen de Heere;
't Is in sijn hand al wat 'er leeft,
Hy die alleen gevestight heeft
Rivieren, aerd', en Meeren.

2. Wie sal uw' plaets der Heyligheyt
En uwen bergh betreden?
Wiens ziel dat niet begraven leyt
In dwase ydelheden,
Die houdt sijn handen onbesmet,
Die sich niet tot bedriegen set
Met valsch bedachte eeden.

3. Dien is de zegen Godts bereyt,
Die sal veel heyls ontfangen,
Die sal zijn met gerechtigheyt
Als met een kleedt behangen;
Dat is 't geslacht dat na hem vraeght,
Dat 's Iacobs Zaedt dat tot hem draeght
Een innerlijck verlangen. *Selah.*

4. Ghy poorten heft uw' hooft om hoogh
Hier komt de Vorst der Vrede,
Ghy eeuw'ge duuren recht uw' boogh
Vw' Koning komt gereden,
Wie is dees' Koning? 't Is een Heldt
Van groote macht, die met geweldt
Sijn vyandt heeft vertreden.

5. Ghy eeuw'ge poorten rijst om hoogh,
Ghy marmere pilaren
Verset u, en vergroot uw' boogh,
Vw' Koning komt gevaren,
Wie is dees' Koning? 't Is de Eer
Der Engelen, de groote Heer
Der Hemelsche Heyrscharen. *Sel. 1. Gloria.*

Psalm XXV. Een Gebedt dat Godt hem de sonden vergeven, op den rechten wegh leyden, bewaren, ende syn geheele Kercke behouden wil.

Oock op de wijsen, van ende by den 1 Psalm aengewesen.

DRijft schaemt' en schande Heer van my
Dewijl ick op u bouwe,
Op dat mijn vyanden niet bly
My in ellend' aenschouwen:
Geen schaemt' noch schande komt bekleen
Die op u hoopen, maer die geen
Die hand'len sonder trouwe.

2. Heer leert my op uw' wegh en padt
En in uw' waerheyt treden,
Ghy zijt de Godt mijns heyls, en schat,
Dael neer op mijn gebeden,
Want u verwacht ick dagh en nacht,
Och dat ghy om uw' goetheyt dacht,
Die duurt in eeuwigheden!

3. Gedenck geen sonden die wel eer
Zijn in mijn jeught bedreven,
Gedenck aen uwe goetheyt Heer
Die alles kan vergeven:
Ghy Heer zijt vriend'lijck en oprecht,
Ghy doet de Sondaren na 't recht
Van uwe Wetten leven.

4. Hy sal, die sacht zijn van gemoedt
Sijn Heyl'ge Wegen leeren,
Gerecht, waerachtigh, reyn en goet
Zijn all' de paen des Heeren,
Voor die bewaren sijn verbont:
Vergeeft my, om uw' naem, mijn sond,
En wilt de straf afkeeren.

5. Wie is de man die vreest den Heer?
Die sal Godts gunst verwerven,
Hy sal hem wijsen in sijn leer,
Zijn Zaed sal noyt versterven,
Sijn ziel sal in de nare nacht
Gerustigh slapen, sijn geslacht
Dat sal de aerd be-erven.

6. Des grooten Godts verborgentheyt
Die schijnt seer swaer te wesen,
Sijn Woort is klaer genoegh geseyt,
Licht sijn verbondt te lesen;
't Is licht, maer niet voor yder een,
't Is licht, alleenigh voor die geen
Die sijnen name vreesen.

7. Daerom soo sal ick op den Heer,
Alleen mijn oogen wenden,
Al slaet hy, hy geneest my weer,
Hy sal my bystant senden;
Want all' mijn vrienden zijn nu wegh,
'k Ben arm en eensaem, en ick legh
Versoncken in ellende.

8. Mijn hartseer en benauwtheyt heeft
Sich uytgestreckt in 't ronde;
Helpt my uyt mijne noot, en geeft

My balsem in mijn wonden,
Ick bidd' u siet mijn moeyten aen,
En wat ick al hebb uytgestaen;
Neemt van my 't pack der sonden.

9. Ick bidd' u Heer, siet hoe de macht
Mijns vyants is gewassen,
Siet eens de opgeblase kracht
Van die, die op my passen;
Geef Heere dat ick niet en vlie,
Maer breeckt den trotschen arm van die
Als honden my verbassen.

10. Geen schaemte verw' mijn wangen root
'k Betrouw' op uwe krachten,
Mijn onschult help' my uyt de noot,
Door dien ick u verwachte.
O Heere wilt uw' felle straf
Uw' geesselsweepen wenden af
Van Israëls geslachten. 1. *Gloria.*

Psalm XXV. Na de Oude Compositie.

Op de wijse, by den 1 Psalm aengewesen.

TOt u heff' ick mijn ziel, o Heer,
Mijn Borcht, op wien ick bouwe,
Geen ramp vernietige mijn eer
Terwijl ick u vertrouwe;
Op dat mijn vyanden niet bly

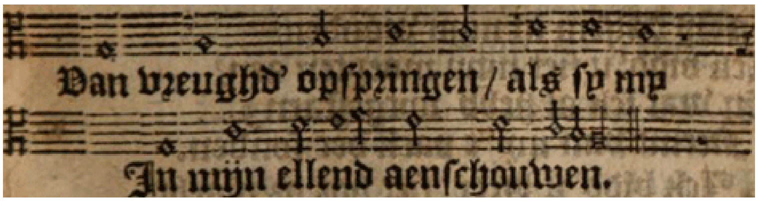

Van vreughd' opspringen, als sy my
In mijn ellend aenschouwen.

2. Geen schaemte maeckt haer wangen root
Die wachten op Godts zegen,
Maer wel, die sonder reen of noot
De trouweloosheyt plegen.
Heer maeckt my dijnen wegh bekent
Op dat ick eenmael wert gewent
Te wand'len in uw' wegen.

3. Heer, onderwijst my in uw' Leer,
Ick wacht' u gantsche dagen,
Ghy zijt een Godt mijns heyls, denck Heer,
Wanneer ick lagh verslagen,
Hoe dat ghy door barmhertigheyt
My weder hebt te recht geleyt,
En sorgh voor my gedragen.

4. Ick hebb' u altoos lief gehad,
't Zy dat ick waeck of slape,
Ghy waert genadigh, selfs eer dat
De werelt was geschapen,
De Vroomen zijn in u verblijdt,
Ghy zijt voor uwe knechts altijdt
Een seker schilt en wapen.

5. Gedenck geen sonden mijner jeught,
Noch hoe ick ben geweecken
Van 't onvervalschte padt der deught,
Siet niet aen mijn gebreecken,
'k Ben dickmaels van uw' wegh misleyt,

Ick bidd' om uw' barmhertigheyt
Wilt u aen my niet wreecken.

6. De Heer die is oprecht en goet
En mild in sijn weldaden,
Hy sal des Sondaers losse voet
Weer stellen op sijn paden,
Hy sal haer weder nemen aen,
En den Sachtmoedigen sijn paen
Aenwijsen uyt genade.

7. Vw' wegh is goedertierentheyt
Voor die, die heyligh leven,
Voor die uw' heyl'ge Wet uytbreyt
Door uwe handt geschreven.
O Heere laet my niet in noot,
Wilt om uw' naem mijn schult, hoe groot
Sy wesen mach, vergeven.

8. Want Heer aen u heb ick misdaen,
Het welck ick niet ontkenne,
Wijst my weer op der Vroomen paen,
Wilt my geduurigh menne
In 't rechte spoor, op dat ick niet
Door overtreen raeck in 't verdriet,
Maer tot het goet gewenne.

9. Wie is de man die vreest den Heer?
Die sal Godts gunst verwerven,
Hy sal hem wijsen in sijn leer,
Sijn zaed sal noyt versterven,
Sijn ziel sal in de nare nacht
Gerustigh slapen, sijn geslacht
Dat sal de aerd be-erven.

10. Daerom soo sal ick op den Heer,
Alleen mijn oogen wenden,
Al slaet hy, hy geneest my weer,
Hy sal my bystant senden,
Want all' mijn vrienden zijn nu wegh,
'k Ben arm en eensaem, en ick legh
Versoncken in ellende.

11. Mijn hertseer en benauwtheyt heeft
Sich uytgestreckt in 't ronde,
Helpt my uyt mijne noot, en geeft
My balsem in mijn wonden:
Ick bidd' u siet mijn moeyten aen,
En wat ick al hebb' uytgestaen,
Neemt van my 't pack der sonden.

12. Heer siet mijn vyanden, hoe groot
En sterck sy zijn van krachten;
Help m' om mijn onschult uyt de noodt
Dewijl ick u verwachte,
O Heere, wilt uw' felle straf,
Vw geesselsweepen wenden af,
Van Israëls geslachten. 1. *Gloria.*

Psalm XXVI. David bid God om hulp wegens sijn onschult en vromigheyt, en belooft danckbaerheyt.

Op de wijsen, by den 1 Psalm aengewesen.

*H*Eer recht my na mijn vromigheyt
Die in my werdt bevonden;
Ick wandel daer uw' padt my leyt,
Ick wacht my van de sonden,

Ick set op uwen wegh mijn voet,
Doorproeft mijn nieren en gemoedt
En wilt mijn hert doorgronden.

2. Vw' gunst en goetheyt zijn 't, o Heer,
Die my voor bakens strecken,
Mijn wandelpadt is in uw' leer
Ick schuw' verwaende gecken,
Ick vlucht haer sotte ydelheen,
Ick haet die met vermomde reen
Haer dobbelheyt bedecken.

3. 'k Heb noyt aen Boosen lust gehad,
'k Wou noyt haer stoel bekleeden,
Ick heb my altoos, Heer, van dat
Geselschap afgesneden:
Ick houw mijn handen reyn en net,
Op dat ick moge onbesmet
Rondom uw' Outer treden.

4. Om daer te singen van uw' eer
En hooge wonderwercken,
Op dat de werelt meer en meer
Vw' grootheyt aen sou' mercken.
Het Huys daer ghy op aerd in rust
Beminn' ick seer, ick hebbe lust
Te wesen in uw' Kercke.

5. Wilt Heere met de Boosen niet
Mijn ziele laten sterven,

Noch met den man die bloedt vergiet
Den draet mijns levens kerven,
Wiens hert van 't goed' is afgekeert,
Wiens handen door geschenck gesmeert,
Der Armen recht verderven.

6. Maer anders is het met uw' knecht,
Die gaet op uwe paden,
En al sijn wandel is oprecht,
Bewijst hem dan genade.
Mijn voeten staen op effen baen,
Ick sal in de gemeente gaen
En singen van uw' daden. 1. *Gloria.*

Psalm XXVII. David houdt Godt voor sijn eenigen toeverlaet in al sijn noodt; bidt altoos in Godts huys; en voor sijn vyanden bewaert te mogen zijn.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

DE Heer die is mijn heyl en licht,
Voor wien hoef ick te vreesen?
Hy houd my altoos in 't gesicht,
Wie kan my tegen wesen?
De Heer die is mijns levens kracht,
Of schoon mijn vyandt met sijn macht

Is tegen my geresen.

2. En of hy nadert met gewelt,
En wil mijn vleesch verslinden,
Soo wert hy doch ter neer gevelt
Gelijck een teere hinde:
Al quam het Westen en het Oost
Mijn Oorlogh aendoen, 'k weet mijn troost
By Godt den Heer te vinden.

3. Om een ding hebb' ick Godt gebeen
Met innerlijck begeeren,
Dat ick sijn Tempel mocht betreen,
Soo lang ick hier verkeere,
Op dat ick hem van herten dien',
En dat ick met vermaeck mach sien
Hoe hem de Vromen eeren.

4. Want ranst my 't ongeluck eens aen
Hy komt my onderstutten,
Hy komt voor my in 't harnas staen,
En berght my in sijn hutten,
Hy maeckt mijn vyanden tot spot,
Hy stelt my in een weerbaer slot,
Sijn arm komt my beschutten.

5. Godt sal my rijsen doen om hoogh
Verr' boven mijn vyanden,
In 't aensien van haer nijdigh oogh;
'k Sal hem klanck-offerhanden
In sijne tenten off'ren, 'k sal
Hem roemen dat het met geschal
Sal klincken door de landen.

6. Wilt Heer, wanneer uw' knecht u smeeckt,
Sijn bidden niet versmaden,
Mijn hert getuyght my, dat ghy spreeckt,
Komt als ghy zijt beladen;
Ick doe als my mijn hert bericht
En soeck altoos uw' aengesicht
Bewijst my dan genade.

7. Verberght dan Heer uw' aenschijn niet,
Noch laet uw' grooten tooren
Beletten dat ghy my niet siet,
Noch mijn gebedt wilt hooren;
Op u was 't dat ick my verliet,
Ghy waert mijn hulp, laet my nu niet
In mijn' ellende smooren.

8. Elck heeft het oogh van my gewent,
Self Vader ende Moeder,
't Is of my geen van beyde kent,
Maer ghy, o Godt, zijt goeder,
Ghy sult my weder nemen aen,
My op den rechten wegh doen gaen
En wesen mijn behoeder.

9. O Heer, geeft my niet over, aen
Die geen die my verachten;
Getuygen zijn daer opgestaen,
Die met versierde klachten
My valschlijck hebben aengebracht,
Die op my passen dagh en nacht,
En na mijn ziele trachten.

10. Ick was vergaen en hadd' ick niet
Op Godt gehadt vertrouwen,
Hadd' ick my in mijn swaerst' verdriet

Niet by 't geloof gehouwen,
Dat ick in 't machtigh Koninckrijck
Met allen Heyligen gelijck
Godts goetheyt sal aenschouwen.

11. Daerom als ghy vervolging lijdt
Soo hoopt op Godt den Heere,
Houd moed in 't midden van den strijdt,
Hy sal u wel verweeren
Dat ghy niet raecken sult ten val,
Noch struyckelen, sijn goetheyt sal
Het quade van u keeren. 1. *Gloria.*

Psalm XXVIII. David gebeden hebbende om hulpe, gevoelt Godts genaden, daer over hy hem looft, ende bidt om behoudenis van de geheele Kercke.

Oock op de wijsen van den 59. 62. 74. ende 104. Psalm. Oft: op de wijse van een deser geestelijcke Liederen: Ick danck' u lieve Heere. Oft, Waeckt op ghy Christ'nen alle.

GHy zijt mijn rotzsteen Heere,
Verhoor dan mijn gebeen
Als ick my tot u keere
Soo let op mijn geween;
Want swijght ghy op mijn steenen,

Werd' ick terstond tot kaf,
Niet anders als die geene
Die rusten in haer graf.

2. Verhoor mijn droevigh smeecken,
Slaet uw' gesicht op my
Als ick mijn handt uytsteecke
En bidd', ter plaets daer ghy
Sit in uw' heyl'ge Kercke:
Ruckt mijne ziel niet heen
Met die, die boosheyt wercken,
En uwe Wet vertreen:

3. Die veel van Vrede spreecken
En hebben Krijgh in 't sin,
Die weten valsch te smeecken
En scheppen lust daer in,
Wilt haer hun loon verschaffen
Na dat haer wercken zijn,
En hare boosheyt straffen
Met welverdiende pijn;

4. Om datse niet en letten
Op 't werck van Godes handt,
De Heer sal haer verpletten
En werpen in het sandt.
Gelooft zy Godt de Heere
Die mijn gebedt neemt aen,

En heeft al mijn begeeren
Genadigh toegestaen.

5. De Heer die is mijn wapen,
Op hem hebb' ick gebouwt,
Ick ga gerustigh slapen,
Wijl hem mijn hert vertrouwt
Dat hy van vreughd' doet springen,
Hy maeckt mijn bloedt verheught,
Dies sal ick Psalmen singen
Tot uytting van mijn vreught.

6. Godt is een schilt der Vromen,
En altoos op hun zy,
Om haer te hulp' te komen;
Hy staet sijn Koning by
Dat hem geen quaet kan treffen.
Laet uw' barmhertigheyt,
O Heer, uw' volck verheffen
Tot in der eeuwigheyt. 9. *Gloria.*

Psalm XXIX. Vermaninge aen de Geweldigen deser Werelt; datse Godt van wegen sijn Majesteyt (die hy door Donder, Blixem, ende Watervloeden bewijst) in sijn Gemeente eeren sullen.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

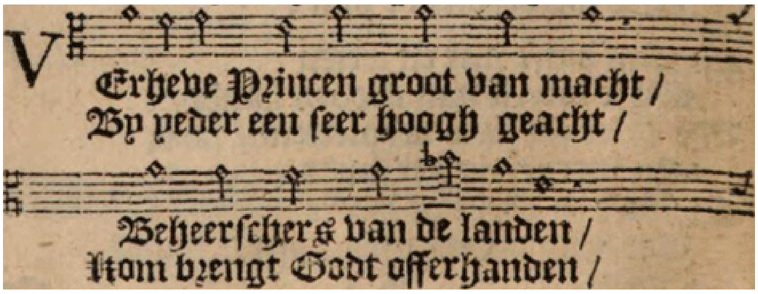

*V*Erheve Princen groot van macht,
Beheerschers van de landen,
By yeder een seer hoogh geacht,
Kom brengt Godt offeranden,

Kom prijst de grootheyt van den Heer
Laet kleyn en grof vee 't sijner eer
Op 't heyligh Outer branden.

2. Men hoort door 't heele werelts rondt
Godts stem seer sterck en machtigh,
Tot in der wat'ren diepe grondt
Slaet sijnen Donder krachtigh;
Hy laet sich hooren over zee
Van d'eene tot de and're ree,
Sijn stem is groot en prachtigh.

3. Godts stercke stem kan, soo wanneer
Hy spreeckt, de Ceders wringen
Heel uyt der aerd', en slaense neer;
De logge bergen springen
Gelijck den Eenhoorn, Sirion
En den verheven Libanon
Als dert'le hockelingen.

4. Godts stem drijft vuur ten wolcken uyt
Als wild' het al verslinden,
Dat Kades lilt voor 't wreedt geluyt,
En dat de rappe hinden
Haer jong van vreese raken quijt,
En lange voor den rechten tijdt
Sich van het kalf ontbinden.

5. De bosschen daer sich 't wildt in houdt

Kan uwe stem ontblooten,
Dat niets en blijft in 't heele woudt.
By uwe Bondgenooten
In uwen Tempel werdt uw' eer
Gesongen, hoe ghy hebt, o Heer,
Het aerdrijck overgooten;

6. Soo dat verdroncken mensch en vee
Door uw' vergramden reegen
Des Sondvloets uytgestorte zee
Bedeckte 's aerdrijcks wegen.
De Heere sal staen op de zy
Sijns volcks, haer maken sterck en bly
Door vrede, heyl, en zegen. 1. *Gloria.*

Psalm XXX. David danckt Godt voor sijn verlossinge, ende vermaent de Kercke om 't selve oock te doen, alsoo met sijn exempel aenwijst, dat Godt schielijck slaet en helpt.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

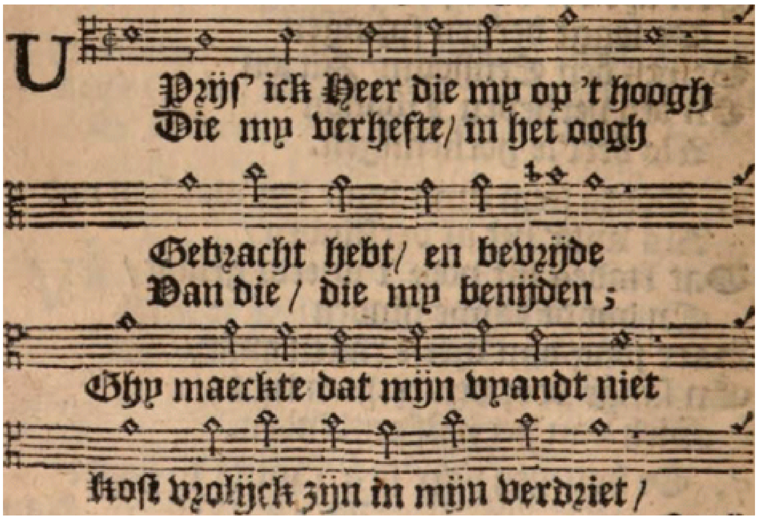

U Prijs' ick Heer die my op 't hoogh
Gebracht hebt, en bevrijde
Die my verhefte, in het oogh
Van die, die my benijden;
Ghy maeckte dat mijn vyandt niet
Kost vrolijck zijn in mijn verdriet,

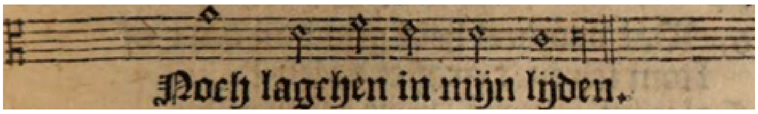

Noch lagchen in mijn lijden.

2. U Heere hebb' ick aengebeen,
Ghy hebt my weer genesen,
'k Was lang gesoncken na beneen,
En na mijn graf verwesen;
Ghy onderstutte mijne ziel
Dat ick niet in de kuyl en viel,
Door u ben ick verresen.

3. Ghy Vromen komt met Psalmen-sang
Eer aen den Heere geven,
Want sijne gramschap duurt niet lang,
Sijn goedheyt al ons leven,
En of men 's avonds droevigh is,
De vreught komt weer, als duysternis
Des morgens is verdreven.

4. Voor desen sprack ick onbedacht
Hoe soud' ick konnen vallen?
Ick ben omcingelt met een gracht
En welbemuurde wallen,
Ick vrees' noch jammer noch verdriet,
Het gaet my wel, ick dee schier niet
Als op mijn voorspoet brallen.

5. Maer doe ghy Heer uw' aengesicht
Verberghde voor mijn oogen,
Doe wierd mijn domme geest verlicht,
Doe vond ick my bedroogen,
Ick riep uw' groote goedheyt aen
En sprack, wilt op mijn zijde staen
Aenschouwt my met medoogen.

6. Wat voordeel hebt ghy van daer of
Kom ick in 't graf te dalen?
Sal mijn gebeent', mijn asch en stof
Vw' groote daen verhalen?
En prijsen uwe Majesteyt?
Ick bidd' om uw' barmhertigheyt
Verlost my van mijn qualen.

7. Ghy hebt mijn rouw' verkeert in vreught,
Mijn treurkleedt my ontbonden
Ghy hebt my wederom verheught
Ick sal met vollen monde
Mijn Psalmen singen tot uw' eer,
In eeuwigheyt uw' naem, mijn Heer,
En heerlijckheyt verkonden. 1. *Gloria.*

Psalm XXXI. Uyt versekeringe van Godts hulpe in sijn tegenwoordigen nood bid hy niet alleen Godt, maer looft hem oock van wegen sijn voorsorge.

Oock op de wijsen van den 6. en 102 Psalm.

MYn Godt dien ick vertrouwe
Op u is 't dat ick bouwe,
Ghy zijt mijn toeverlaet,
Ghy zijt mijn sterckt' en wallen,
Heer laet my niet vervallen,

Vw' hulp koom' my te baet.

2. Heer neyght tot my uw' ooren,
Och laet my niet versmooren
In droefheyt gantsch veracht;
Zy my een stercke muure,
Die 's vyandts heyr verduure
Met sijn verwaende macht.

3. Terwijl ick u vertrouwe
Soo wilt mijn handt vast houwen,
En leydt my waer ghy wilt;
Help m' uyt den strick, verborgen
Gestelt, om my te worgen
Want ghy Heer, zijt mijn schilt.

4. Mijn geest die my doet leven
Wil ick u overgeven
Ick stels' in uwe handt.
'k Haet die haer in de leugen
En ydelheyt verheugen
Tot hares naesten schandt.

5. 'k Sal my in u verblijden,
Om dat ghy my uyt lijden,
Het welck my hadt beknelt,
En uyt de sware golven
Waer in ick lagh bedolven
Weer hebt op 't droogh gestelt.

6. Ghy Heer, ghy hebt mijn leven
Niet in de handt gegeven
Mijns vyandts, welckers macht
Voor my heeft wijcken moeten;

Ghy Heer hebt mijne voeten
Weer op het ruym gebracht.

7. Heer wilt my hulp bewijsen,
Mijn hayr geraeckt aen 't grijsen
Soo seer werd' ick gepijnt;
Mijn kracht en heeft geen luyster
Mijn' oogen zijn gansch duyster
Mijn heele buyck verdwijnt.

8. Mijn leven loopt ten ende
Door droefheyt en ellende,
Om 't quaet van my gedaen
Is al mijn kracht verdweenen,
Mijn mergeloose beenen
Die konnen nauw'lijcks staen.

9. Ick ben voor mijn vyanden
Geworden spot en schande
Nu ick verslagen legh;
Mijn buuren en mijn vrinden
Die houden sich als blinden,
En vlieden van my wegh.

10. 'k Ben als een lijck vergeten,
Ick legh geheel versmeten
Als een bedorven vat:
Ick hoor en moet het lijden
Hoe sy mijn eer bestrijden
En dragen door de stadt.

11. Vrees heeft my ingenomen,
Om 't listig samenkomen
Van dit godtloose Rot
't Welck my soeckt te verslinden,
Heer laet my hulpe vinden

Dewijl ghy zijt mijn Godt.

12. Ghy weet hoe lang de uuren
Mijns levens sullen duuren,
Ghy stelt my tijdt en maet;
Verlost my uyt de banden
Mijns vyants, maeck te schanden
Die na mijn leven staet.

13. Heer dat uw' aengesichte
Mijn wegh altoos verlichte,
Op dat, waer ick my keer
Magh sien waer my mijn voet leyt,
Om uwe groote goedheyt
Wilt my verlossen Heer.

14. Geen schaemt verw' mijne wangen,
Wijl ick u met verlangen
Aenbidde, laet u straf
Mijn haters en vyanden
Vervolgen, en met schanden
Doen swijgen in haer graf.

15. Godt laet den valschen monden
De lippen zijn gebonden,
En weygert haer de spraeck
Die trotsch en opgeblasen
Op den Oprechten rasen,
En op der Vromen saeck.

16. Hoe wonder groot is Heere,
Voor die geen die u eeren,
Vw' goedertierentheyt?
Die ghy belooft te geven
Die na uw' wil soo leven
Gelijck uw' Woordt haer seyt.

17. Die sich op u vertrouwen
Sult ghy verborgen houwen
Voor hoogmoedt en voor twist;
Vw' hut sal haer bedecken,
En tot een schildt verstrecken
Voor valscher tongen list.

18. De Heer zy hoogh gepresen
Voor 't goedt aen my bewesen,
'k Ben niet beangstight, dat
My ongeluck sal knellen,
Want Godt heeft my doen stellen
In een seer vaste stadt.

19. 'k Sey haestigh in mijn reden
'k Ben van Godt afgesneden,
Hy wendt van my sijn oogh,
Nochtans soo haest ich schreyde
Ghy Heer niet lang verbeyde,
Maer hielpt my van om hoogh.

20. Bemint den Heer ghy Vroomen,
Want hy te hulp sal komen
Die geen die hem vertrouwt;
Hy straft de goddeloosheyt,
En loont die op sijn boosheyt
En hovaert heeft gebouwt.

21. Ghy Godes Gunstgenooten
Laet u geen ramp verstooten,
Bemint den Heer altijdt;
Want die op hem vertrouwen
Die sal hy staende houwen,
En helpen in den strijdt. 7. *Gloria.*

Psalm XXXI. Na de Oude Compositie.

Oock op de Wijsen van den 54. en 80. oud. comp. Psalm.

*I*N u hebb' ick gehoopt mijn Heer,
Geen schand bezoedele mijn eer,
Maer help my in mijn lijden,
En swaer verdriet // Op dat sich niet
Mijn vyanden verblijden.

2. Verleent my een genadigh oor,
Dat vlijtigh na mijn bidden hoor,
Och wilt my niet verlaten
In dese noodt // Van hulp ontbloot
Tot spot van die my haten.

3. Ghy zijt mijn Scherm-Heer, ick uw kint,
Dat sich nu in benauwtheyt vindt
Door's vyands loose lagen,
Staet op mijn zy // Om mijn party
Met moed te rugh te jagen.

4. Ghy zijt mijn sterckt' en steenrotz, Godt
Mijn schilt, mijn kracht, mijn troost, mijn slot,
Mijn hulp, mijn heyl, mijn leven,
Mijn vaste wal // In noodt, en al

Wat my komt wederstreven.

5. De werelt vloeckt my quaet, op quaet,
Met leugens, en met laster-praet,
Komt sy mijn naem bevlecken;
Maer laets' het doen // In al dit woen
Sal my uw' handt bedecken.

6. Mijn Geest, en wat my leven doet,
Beveel ick Heer in uw behoedt
Verlost my van de quaden
Mijn Godt, en send // In dit ellend
Aen my, uw knecht, genade.

7. Lof, eer, zy in der eeuwigheyt
Godt Vader, Soon, en Geest geseyt,
Ter eeren van sijn name,
O groote Godt // Dit zy het slot
Van 't geen wy bidden, Amen.

Psalm XXXII. Een leeringe van vergevinge der sonden dien diese oprecht belijdt, bewesen met sijn eygen exempel: en waerschouwinge tegen hertneckigheyt; als oock vermaninge tot blijschap over Godts goedertierenheyt.

Op de wijsen by den 7 Psalm aengewesen.

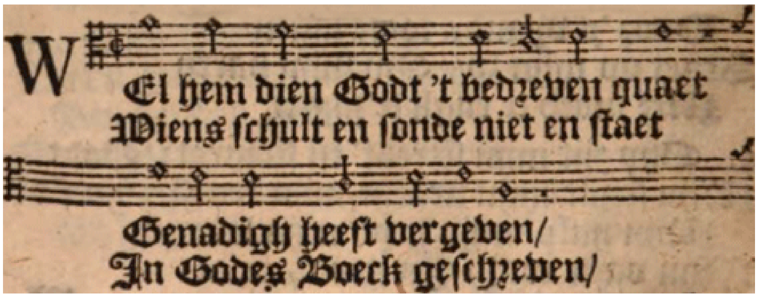

WEl hem dien Godt 't bedreven quaet
Genadigh heeft vergeven,
Wiens schult en sonde niet en staet
In Godes Boeck geschreven,

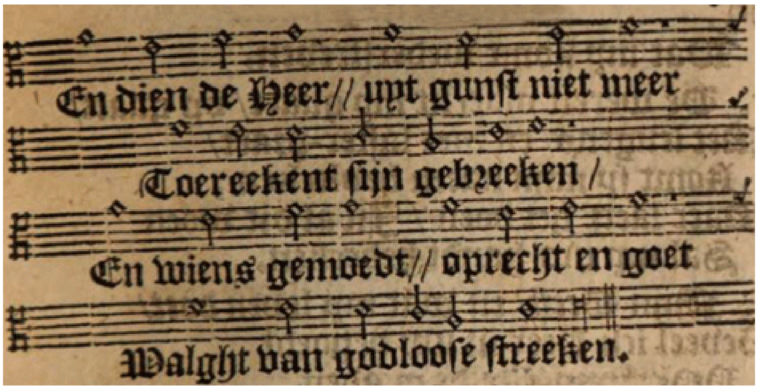

En dien de Heer // uyt gunst niet meer
Toereekent sijn gebreeken,
En wiens gemoedt, oprecht en goet
Walght van godloose streeken.

2. Doe ick mijn sond verswijgen wouw
En van mijn schuld niet weten,
Doe sat mijn ziel al in den rouw
Door 't knagen van 't geweten;
Mijn vleesch en been // weeck gansch van een,
'k Wierd' oudt van al mijn klagen,
'k Wierd' afgemat // van smert, soo dat
Mijn ziel lagh als verslagen.

3. Want Heer dat deed' uw' straffe handt,
Die druckte mijne leden,
Dat ick noch troost noch hulp en vandt;
Mijn ziel lagh als vertreden,
Mijn gantsche lijf // wierd dor en stijf,
Geen vocht quam my verquicken,
Gelijck het kruydt // gaet 's somers uyt,
En moet van drooghte sticken. *Sela*.

4. 'k Heb my daerom tot u gewent,
Mijn sondigh overtreden
Heb ick aen u rondt uyt bekent,
En om gena gebeden,
Ghy sagh my an // en hebt my van
Mijn misdaedt weer ontbonden,

Ghij maeckte my // ten eersten vry
Van mijn bedreve sonden. *Selah.*

5. Daerom, o Godt, die u bemint,
En heyligh soeckt te leven,
Als hy sich in benauwtheyt vindt
Sal sich tot u begeven,
En voor den Heer // sich buygen neer,
Op dat hy niet door 't stroomen
(Wanneer de vloedt // geweldigh woedt)
Des waters om mach komen.

6. Ghy zijt my tot een schuylplaets Heer,
Ghy lost my uyt het lijden,
Ghij doet mij singen tot uw' eer
Hoe dat ghy my bevrijde: *Selah.*
Uw' Woordt seydt dat // ghy op uw' padt
Mijn voet sult leeren loopen;
Ghy geeft my raedt // en uw' oogh staet
Tot mijn bewaring open.

7. En weest niet bot noch steegh van aert
Gelijck de domme dieren,
Gelijck een esel, muyl, of paert,
Die men, om recht te stieren,
Een toom aendoet // en die men moet
Met sweep en teugel mennen,
Op dat de guyl // niet met sijn muyl
De menschen soude schennen.

8. De Goddeloose lijdt veel pijn,
Maer die op Godt vertrouwen
Die sullen sijne vrienden zijn,
En steedts sijn gunst behouwen.
Ghy Vroomen zijt // in Godt verblijdt,

Wiens armen u omringen,
En wilt tot eer // van uwen Heer
Verheught en vrolijck singen. 3. *Gloria*.

Psalm XXXIII. Dancksegginge van wegen Godts Woordt en wercken soo der scheppinge als der regeeringe, insonderheyt der Geloovigen.

Oock op de wijse van den 58 Psalm.

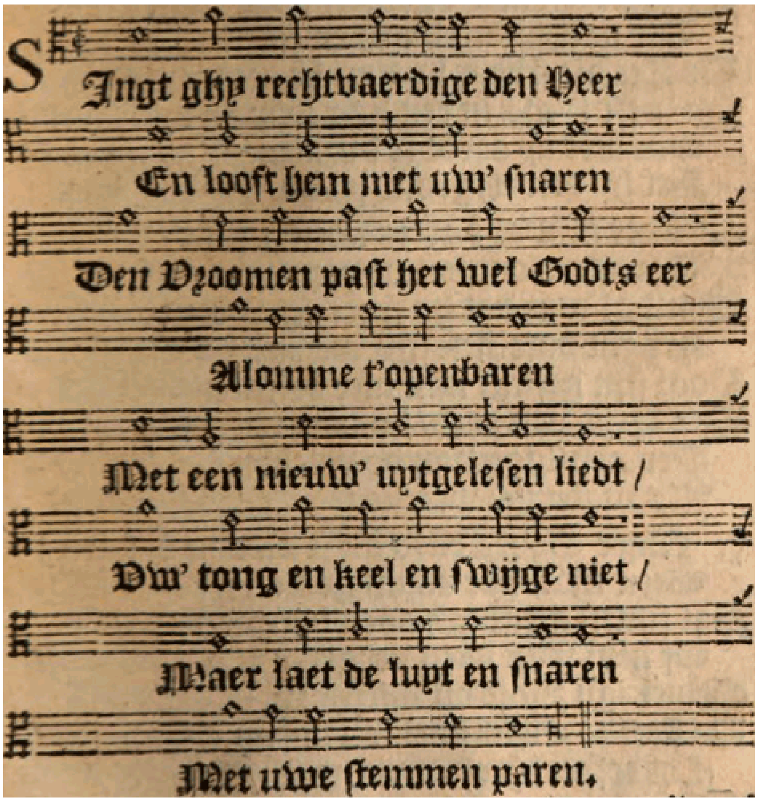

SIngt ghy rechtvaerdige den Heer
En looft hem met uw' snaren
Den Vroomen past het wel Godts eer
Alomme t' openbaren
Met een nieuw' uytgelesen liedt,
Vw' tong en keel en swijge niet,
Maer laet de luyt en snaren
Met uwe stemmen paren.

2. 't Is doch waerachtigh 't geen hy seyt
Sijn Woordt heeft noyt geloogen;
De waerheyt en gerechtigheyt
Staen altijdt voor sijn oogen:
Hy weet te loonen goen en quaen,
Na 't werck van dees' of die gedaen,
Sijn goedheyt hoogh van waerde
Vervult de gantsche aerde.

3. Sijn krachtigh Woort heeft Son en Maen
En Hemelen geschapen,
De Sterren aen 't gewelf doen staen
Die nacht noch dagh en slapen;
De Zee die scheyt hy van de aerd',
Hy heeft s' als in een kas bewaert,
Om niet op aerd' te dwalen
Set hy den Afgront palen.

4. Laet al wat dat 'er adem schept
Den Heer ontsien en vreesen,
Want al wat dat hy spreeckt of rept
Krijght datelijck sijn wesen.
Voor sijn gesicht kan niet bestaen
Der Heyd'nen raed, hy doet vergaen
Den aenslagh van de volcken
Als waterige wolcken.

5. Maer Godts raed blijft altoos bestaen,
Geen tijdt, hoe ruym gemeten,
Sal sijnen aenslagh doen vergaen,
Of hem yets doen vergeten:
Geluckigh zijnse op wiens zy
De stercke Godt staet, en die hy
Tot erfdeel heeft verkooren,

En die hem toebehooren.

6. De Heere sit op 's Hemels boogh
Verr' boven alle wolcken,
Hy siet op aerden van om hooch
En let op 's werelts volcken,
Wat dat sy doen of onderstaen,
Want niemant kan sijn oogh ontgaen,
Dewijl hy ziel en leven
Heeft aen den mensch gegeven.

7. Geen Koning steun' op sijne macht
Sy kan hem niet beschermen,
Geen Heldt betrouw' sich op sijn kracht
Of sterckte sijner ermen,
Geen paerd, hoe vaerdigh afgerecht,
Kan sijnen ruyter in 't gevecht,
Hoe konstigh hy kan rijden,
Door sijne kracht bevrijden.

8. Godts oogen waken voor die geen
Die hem van herten vreesen,
En hopen op sijn goedigheen,
Hy sal haer helper wesen,
Hy sal haer zielen van de doodt
Verlossen, en in hongers-noot,
Om dat sy hem vertrouden,
Haer by het leven houden.

9. Wy hoopen op den Heer altijdt,
Ons schildt daer wy op bouwen
Ons hert dat is in hem verblijdt,
Dewijl dat wy vertrouwen
Den name sijner Heyligheyt:
Vw' gonst Heer zy in ons verbreyt

Doet uwe handen open
Dewijl wy op u hoopen.

Psalm XXXIV. Een Dancksegginge voor de verlossinge uyt een groot gevaer, beneven een onderwijsinge dat het rechte middel van gelucksaligheyt zy, Godt te vreesen.

Oock op de wijsen van den 67 Psalm, na alle beyde Compositien. Oft: Christus tot de Iordane quam.

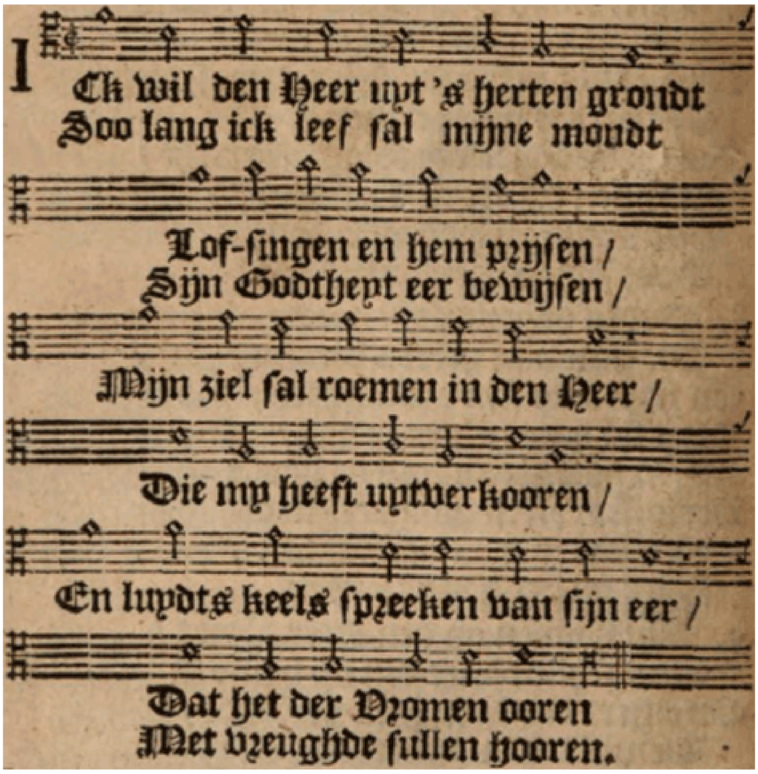

*I*Ck wil den Heer uyt 's herten grondt
Lof-singen en hem prijsen,
Soo lang ick leef sal mijne mondt
Sijn Godtheyt eer bewijsen,
Mijn ziel sal roemen in den Heer,
Die my heeft uyverkooren,
En luydts keels spreeken van sijn eer,
Dat het der Vromen ooren
Met vreughde sullen hooren.

2. Komt, al wat Godt bemint te saem
En prijst den Heer hier boven,

Komt laet ons roemen van sijn naem,
En sijne daden loven:
Ick hebbe na den Heer gesocht,
Hy heeft my gunst bewesen,
Hy gaf my antwoort uyt de locht,
Sijn hulp heeft my genesen
En my verlost van 't vreesen.

3. De Vromen hebben op den Heer
Geslagen hert en oogen,
Sijn hulp' die quam van boven neer,
Sy wierden niet bedroogen
In hare hoop, die in ellend
En droeffenisse lagen,
Die hebben haer tot hem gewent
Waer door sy van haer plagen
Zijn wederom ontslagen.

4. Godts Engel waeckt rondsom die geen
Die Godt den Heere vreesen;
Die van de droefheyt wierd bestreen
Sal hy doen vrolijck wesen:
Ghy Vromen wilt dan herwaerts treen
Om Godts gena t' aenschouwen,
Wel gelucksaligh zijn die geen
Die hem alleen vertrouwen,
En op sijn goetheyt bouwen.

5. Ghy Heyligen laet uw' gemoedt
Den Heer van herten vreesen,
Wie soo leeft sal met overvloet
Van hem gezegent wesen:
Hoe kloecken dier, hoe stercken beest,
Hoe moedigh in het strijden,

Lijdt hongers-noot, maer die Godt vreest
Hoeft geen gebreck te lijden,
Want Godt sal hem bevrijden.

6. Kom kind'ren, luystert na mijn reen
'k Sal u Godts vreese leeren,
Wie is 't die op dees' aerde, een
Lang leven souw' begeeren?
Wie welvaert soeckt eer Godt den draet
Sijns levens af komt knippen,
Die wacht sijn tonge voor het quaet,
Noch die laet sijne lippen
Geen snoot bedrogh ontslippen.

7. Doet goet, en vliet het quade, tracht
En jaeght altoos na vrede,
De Heer slaet op de Vromen acht,
Hy hoort al haer gebeden;
Sijn aensicht is den Boosen gram,
Hy sal haer zaedt uytroeyen,
De Heer sal haer verdorde stam
Tot op de wortel snoeyen,
Op datse noyt weer groeyen.

8. De Vromen roepen, Godt die sal
Niet lang met hulp verbeyden,
De Heer sal weer verblijden all'
Die in haer droefheyt schreyden.
De opgeblasen hoogh van moedt,
Die kan Godt niet verdragen,
Maer wel een hert dat boete doet,
Een geest die heel verslagen
Sijn noot aen hem komt klagen.

9. Of schoon de Vrome op dees' aerdt
Veel tegenspoedt moet lijden,

Het is de Heer die hem bewaert,
Sijn Godt sal hem bevrijden,
De Heer bewaert haer vleesch en been
Voor letsel en voor schade,
Hy sorght oock voor haer teere leen,
Hy, die haer uyt genade
Verlost van allen quade.

10. De Goddeloose sal vergaen,
De doodt sal hem verslinden,
Die Godts volck haet sal niet bestaen,
Men sal hem schuldigh vinden:
Maer sijner knechten ziel sal Godt
Verlossen uyt benouwen,
Bevrijden haer van schimp en spot,
En all' die hem vertrouwen
Sal men niet schuldigh houwen. 10. *Gloria*.

Psalm XXXV. David bidt Godt dat hy voor hem tegen sijner vyanden boosheyt en valscheyt wil staen, op dat hy hem daer voor looft en danckt.

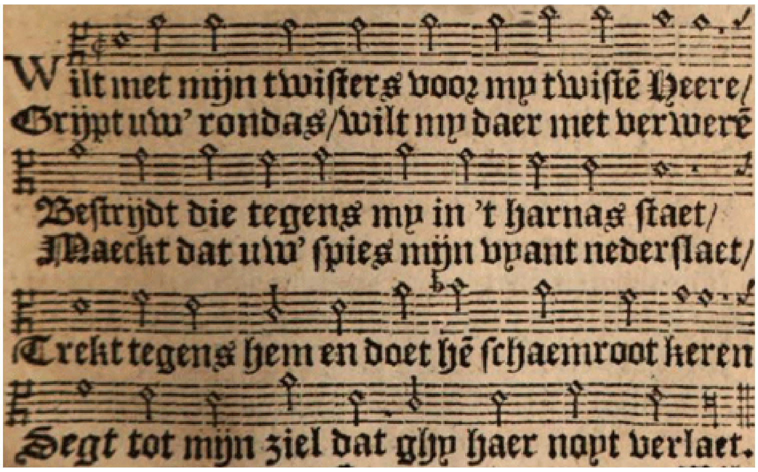

1. ***W***ilt met mijn twisters voor my twiste*n* Heere,
Bestrijdt die tegens my in 't harnas staet,
Grijpt uw' rondas, wilt my daer met verwere*n*
Maeckt dat uw' spies mijn vyant nederslaet,
Trekt tegens hem en doet he*m* schaemroot keren
Segt tot mijn ziel dat ghy haer noyt verlaet.

2. Wilt Heere die vervolgen mijne ziele
Doen wijcken, en met schande doen vergaen.
En maecktse die my sitten op de hielen
Als kaf, dat voor de wind niet kan bestaen,
Vw' Engel raeckt ter been die haer vernielen,
En die haer sal door 't swaert ter nederslaen.

3. De wegh zy glat en duyster die sy treden,
Uw' Engel die vervolge haer met kracht;
Want s' hebben voor my sonder recht of reden
Haer net gespreyt, en na mijn ziel getracht,
Dewijl sy alderhande valscheyt smeden,
En voor my graven een verborgen gracht.

4. Verwoesting sla haer, Heer laet haer versticken
In droefheyt, eer sy 't werden selfs gewaer,
Laet haer verworgen in haer eygen stricken,
In 't net gestelt tot mijnen val, laet haer
Verderven, dan sal sich mijn ziel verquicken,
En singen haer verlossing van 't gevaer:

5. Dan sal mijn tong en wat ick hebb' u loven
En seggen, Heer, wie is gelijck als ghy?
Ghy die verlost den geen die leyt verschoven,
Den swacken, van die stercker is als hy,
Ghy doodt 'er die d' ellendigen beroven,
En maeckt den armen van haer klauwen vry.

6. Daer zijn getuygen tegen my geresen
Die seggen 't geen ick weet noch heb gedaen,
Sy hebben my voor goet doen quaet bewesen,
Sy hebben my na lijf en ziel gestaen:
Ick, om haer van haer kranckheyt te genesen,
Heb voor mijn kleedt een sack getrocken aen.

7. Ick heb mijn ziel om haer doen vasten houwen,
Als of 't mijn vrienden waren in de noot,
Of die men als een broeder kost vertrouwen,
'k Ging neergebuckt, ick nuttigde geen broot
Van droefheyt, en ick ging in swarten rouwe
Gelijck een die betreurt sijns moeders dood.

8. Sy daer en tegen staken 't hooft te samen,
Verheught als't ongeluck my viel te beurt,
Sy huylden valsch wanneer sy by my quamen,
Sy hielden haer als hadden sy getreurt,
Ick merckte 't niet, doe sy haer kleeren namen
En hebben die al veynsende gescheurt.

9. Soo haest sy by haer boeven zijn geseten,
Pluymstrijckers, die by haer ter tafel gaen
Soo knersten sy, op my te fel gebeten,
Haer tanden saem: hoe lang siet ghy dit aen?
Heer help dat ick niet werd' van een gereten,
Laet my door dese Leeuwen niet vergaen.

10. 'k Sal u dan eer in de gemeente geven
En prijsen daer veel volcks sal zijn vergaert,
Om dat mijn vyanden niet boven dreven
Die sonder reden, my te vuur te swaert,
Vervolgden, die my stonden na mijn leven
Maer ghy hebt my voor haer gewelt bewaert.

11. Want vree noch rust quam oyt in haer gedachten,
Sy soecken door haer valsche list en raet
Te vangen die, die na de vrede trachten,
Sy gapen dat haer mondt wijd open staet,
En roepen, als ick meene te versmachten,
Recht soo! recht soo! dat het hem qualijck gaet.

12. Ghy hebt het immers selfs gesien, o Heere,
Weest dan niet veer, maer komt wat nader by,
Ontwaeckt, en wilt u tot mijn sake keeren,
Naer uw' gerechtigheyt soo oordeelt my,
Wilt tegens mijn party mijn saeck verweeren
Op dat hy sich niet over my verbly.

13. En laet hem niet gebruycken dese reden,
Heb moed mijn ziel, het gaet u voor de wind,
Wy winnen't velt, de man leyt heel vertreden;
Maer straft die vreugd' in mijn verderve*n* vind,
Laet schand' en schaemt' het aengesigt beklede*n*,
Van die geen die mijn ondergang bemint.

14. Maer laet die gee*n* verheugt en vrolijk wese*n*,
Die scheppen lust, dat ick uyt droefheyt weer
Verlost ben, door uw' hulp aen my bewesen,
En roemen steed's van 't lof van onsen Heer;
Soo sal uw' naem van my oock zijn gepresen,
En mijne tong sal singen van uw' eer.

Psalm XXXVI. Niet tegenstaende de godtloosheyt der Boosen, soo verwondert hem nochtans David over de goetheyt des Heeren, die hy soo in 't gemeen, als in 't bysonder aen den Vroomen bewijst; om welckers behoudenis hy bidt.

Op de wijsen van den 2. 45. 50. en 61. Psalm.

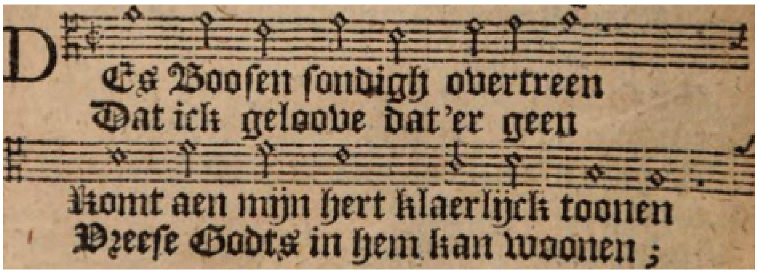

DEs Boosen sondigh overtreen
Komt aen mijn hert klaerlijck toonen
Dat ick geloove dat 'er geen
Vreese Godts in hem kan woonen;

Hy vleyt sich selven noch in 't quaedt,
Al toont men 't soo klaer dat sijn daedt
Langer niet is te verschoonen.

2. Bedrogh en valsch is 't geen hy seyt
Hy wil van geen goet doen weten,
Hy is aen d' ongerechtigheyt
Vast geschaeckelt als een keten;
Valsch denckt hy als hy slapen gaet,
Hy mint den dwaelwegh, en het quaet
Heeft sijn herssenen beseten.

3. Uw' goedertierenheyt is hoogh
Tot aen het gesternt verheven,
Vw' waerheyt reyckt aen 's Hemels boogh;
Niets op aerd' kan oordeel geven
Van uw' gericht; hoe diepen dal
Hoe hoogen bergh, ghy doet het al
Soo wel vee als menschen leven.

4. Uw' goedheyt Heer is wonderbaer,
Ghy doet uwe vleugels open,
Waer onder dat de menschen haer
Dan versamelen met hoopen,
Sy werden sat van overvloedt,
Ghy drencktse uyt uw' beeck, ghy doet
Haren beecker overloopen.

5. Want ghy, o Heere, zijt de bron

Die doet onse zielen leven,
Ghy zijt alleen die held're Zon
Die aen ons het licht moet geven:
Streckt uwe goetheyt over die
Die voor u buygen hert en knie,
Met haer handen opgeheven.

6. Laet doch de trotsche met sijn voet
Niet met spot mijn neck vertreden,
Dat my de boosen handt niet doet
Vluchten uyt mijn landt en steden;
Maer slaet hem Heer met ongena
Op dat hy nimmer op en sta,
Maer met schande legg' beneden. 8. *Gloria*.

Psalm XXXVII. Een onderwijsinge tegen het tijdtlijck geluck der Godtloosen, 't welck kort, en het eynde van dien ongelucksalig, maer der Vromen salig is.

Oock op de wijse: O Heere Godt, uw' Godtlijck Woort. Item, op de wijsen by den 7 Psalm aengewesen.

Den derden Toon.

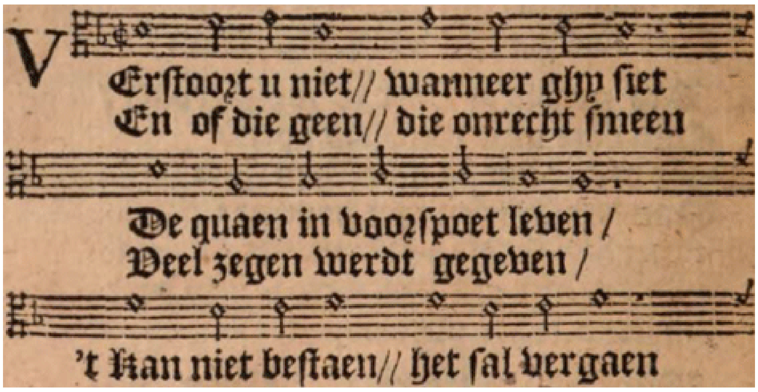

*V*Erstoort u niet // wanneer ghy siet
De quaen in voorspoet leven,
En of die geen // die onrecht smeen
Veel zegen werdt gegeven,
't Kan niet bestaen // het sal vergaen

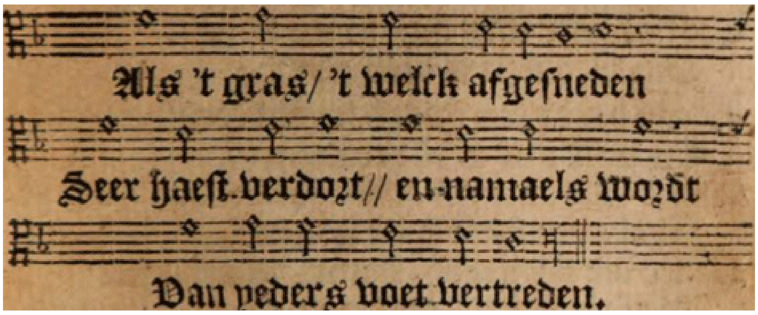

Als 't gras, 't welck afgesneden
Seer haest verdort // en namaels wordt
Van yeders voet vertreden.

2. Vertrouwt op Godt // en houdt u tot
Het rechte spoor der deughden,
Dan sult gh' uw' goed // in overvloedt
Vermeeren sien met vreughde.
Houdt dagh en nacht // Godt in gedacht,
Verlust u in den Heere,
Want als dan sal // hy geven al
Het geen ghy sult begeeren.

3. Selt op den Heer // uw' sorgen neer,
Beveelt oock all' uw' saken
Aen hem alleen // betrouwt die geen:
Die alles wel sal maken;
't Heeft geen gevaer // hy sal soo klaer
Vw' goede saeck doen blijcken
In elcks gesicht // dat selfs het licht
Des middagh-sons moet wijcken.

4. En als de tijdt // komt dat ghy lijdt,
Soo weest niet onverduldigh,
Maer segh, o Heer, 'k verdien veel meer,
'k Ben swaerder straffen schuldigh.
Weest niet verstoort // wanneer ghy hoort
De voorspoedt van de quaden,

En dat haer list // hun nimmer mist
Om Vromen te beschaden.

5. En doet geen quaet // mijdt toorn en haet,
En wilt uw' hert betoomen,
Want Godt die sal // der Boosen val
Snel over haer doen komen;
Maer die op Godt // bouwt als sijn slot
Die sal de aerdt regeeren;
Men sal de quaen // haest sien vergaen
Godt sal haer huys omkeeren.

6. Maer Godt die sal // den Vromen, al
De aerdt ten erfdeel geven,
Hy sal verblijdt // aldaer sijn tijdt
In rust en vree beleven;
De Boose sit // en loert, sijn wit
Is 't herte van de Vroomen,
Sijn tanden bijt // hy t'saem van spijt
Om haer op 't lijf te koomen.

7. Maer Godt belacht // sijn domme kracht,
Want hy voorsiet sijn ende.
Des Boosen swaert // dat niemant spaert
Is al gereet te schenden,
Die boogen spant // wiens ys're handt
Staet vaerdigh te verpletten
Vyt haet die geen // die hare treen
Op Godes wegen setten.

8. Sijn wreet geweer // sal selver weer
In 's meesters boesem keeren,
't Sal vallen op // sijn eygen kop
Waer meed' hy ons wou w'deeren.
Een kleyne schat // en 't weynigh dat

Den Vroomen toe mach komen,
Is beter als // al 't geen dat valsch
Den Goeden is ontnoomen.

9. De Heer belacht // der Boosen macht,
Hy sal haer armen breecken,
En doen vergaen // maer by die staen
Die hem om hulpe smeecken,
Godt kent haer padt // en weet hoe dat
Sy 't hier op aerde maken;
Haer erf en lot // sal nimmer tot
Den ondergang geraken.

10. In hongers noot // sal haer geen broodt
Tot onderhoudt gebreecken,
En nimmermeer // sal haer de Heer
In schande laten steecken,
Maer all' de quaen // doen snel vergaen
Als 't vet der offerhanden,
En als een roock // in damp en smoock
Verdwijnen doen met schanden.

11. De Boose geeft // van 't geen hy heeft
Ontleent of wegh genomen
Den rechten Heer // noyt yetwes weer;
Daer tegen staen de Vroomen
Met open handt // sy sullen 't landt
Oock eeuwighlijck beërven,
Maer door een val // die swaer is, sal
De Goddeloose sterven.

12. De Heer schept aen // der Vroomen paen
Sijn lust en welbehagen,
Hy siet met vreught // hoe sy na deught,
En na het goede jagen:

Wanneer haer voet // een mis-stap doet
Sy blijven niet verslagen,
Want Godt de Heer // die sal haer weer
Met bystandt onderschragen.

13. Ick hebbe van // mijn jonckheyt an
Tot op mijn oude jaren
Noch noyt gesien // dat vroome lien
Soo in benauwtheyt waren,
Dat haerluy zaedt // most langs de straet
Broodt bidden om te leven;
Sy hebben broodt // in 's anders noot
Tot onderhoudt gegeven.

14. Mijd quaet, en doet // geduurigh goet,
Leeft eeuwigh op der aerde,
Want Godt heeft in // het weldoen sin
En acht het hoogh van waerde:
Die vreest den Heer // sal nimmermeer
Sich selfs verlaten vinden;
Maer sijne straf // sal als het kaf
Der boosen zaedt verslinden.

15. Of 't ongeval // somtijdts niet sal
Den Vromen selfs verschoonen,
Daer na sal hy // met heerschappy
De gantsche aerdt bewoonen,
Dewijl sijn mondt // spreeckt recht en rondt,
En wallight van bedriegen,
En sijn gemoed // oprecht en goet
Een afkeer heeft van liegen.

16. Het groot Gebodt // van sijnen Godt
Is altoos op sijn lippen,
Sijn gang gaet vast // het lijdt geen last

Dat oyt sijn voet sal glippen.
De boose vlamt // geheel vergramt
Op 't leven van de Vromen,
Sijn lust bestaet // om met verraet
Haer op het lijf te komen.

17. En of hy al // dan werdt ten val
Gedoemt van sijn vyanden,
Soo komt de Heer // en ruckt hem weer
Vyt der Godtloosen handen,
En helpt die geen // die vroolijck treen
Op 's waerheyts reyne straten,
Maer hy verslaet // met ongenaed'
Al die de Vromen haten.

18. Een tijdt geleen // soo heb ick een
Geweldenaer vernomen,
Soo breedt ontleyt // en uytgebreyt
Als een der grootste boomen,
Maer doe ick weer // nam mijnen keer
En socht hem met mijn' oogen,
Wierd hy gemist // en niemant wist
Waer dat hy was gevloogen.

19. Maer siet eens toe // en let eens hoe
Het afloopt met de Vromen,
Sy zijn verblijdt // wanneer haer tijdt
Ten eynde is gekomen,
De rust en vree // gaet met haer mee,
Haer uytgang is na wenschen,
Daer tegen wordt // ter neergestort
Het zaedt der boose menschen.

20. Des Heeren handt // doet onderstandt
Aen alle die hem vreesen,

Als 't ongeval // haer treffen sal
Soo sal hy by haer wesen,
De Heer sal haer // uyt al 't gevaer
Verlossen en bevrijden,
Om dats' op Godt // als op haer slot
Betrouwden in haer lijden. 2. *Gloria*.

Psalm XXXVIII. David van wegen sijn sonde in groote benauwtheyt vervallen zijnde, bidt om vergevinge, genade, ende hulpe.

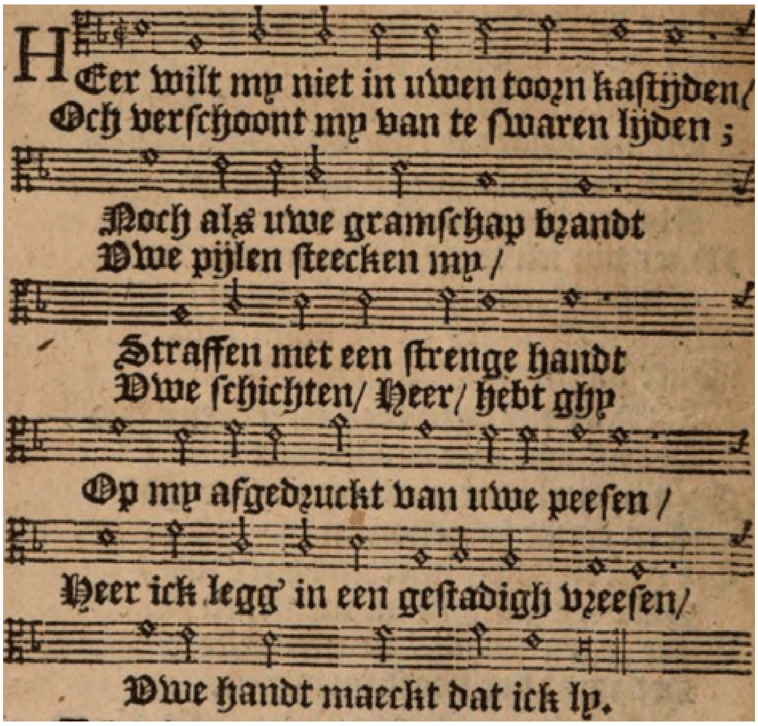

***H**Eer wilt my niet in uwen toorn kastijden,
Noch als uwe gramschap brandt
Straffen met een strenge handt
Och verschoont my van te swaren lijden;
Vwe pijlen steecken my,
Vwe schichten, Heer, hebt ghy
Op my afgedruckt van uwe peesen,
Heer ick legg' in een gestadigh vreesen,
Vwe handt maeckt dat ick ly.

2. Ick verdroogh, mijn vleesch is heel verdweenen,

Want uw' gramschap brant en blaeckt,
Vw' ontsteken toorn die maeckt
Dat noch rust noch vreed' is in mijn beenen,
Want mijn sond' die daeg'lijcks wast
Werdt my tot een sware last,
Die my over 't hooft gaet, d' etter-buylen
Van mijn wonden rottten en vervuylen,
Van dat ick my heb vertast.

3. Ick ben krom geworden, 'k ga geboogen
Den geheelen dagh in 't swart,
Mijne darmen zijn vol smert,
Al mijn vleesch en krachten die verdroogen,
'k Ben verbrijselt door uw' handt,
En mijn quijnend' ingewand
Is versmacht, en afgemat geworden,
Door mijn sonden die u daer toe porden,
'k Brul den gantschen dagh door 't landt.

4. Heer ghy weet al 't geen ick sal begeeren
Als ick om te bidden kom,
Keert my 't hert stracks om en om,
Mijne krachten moet ick nu ontbeeren,
En mijn helder aengesicht
Heeft niet meer sijn voorigh licht,
All' mijn oude vrienden en mijn magen
Staen van verre om te sien mijn plagen,
Sy en komen my niet dicht.

5. Mijn Vervolgers leggen my veel lagen,
Sy bedencken dag'lijcks quaedt,
En door haer vervloeckte raedt
Soecken sy my in haer net te jagen,
'k Sie de valscheyt die sy broen,

Hoese woelen, hoese woen,
Maer ick ben als doof, 'k sie all' haer werken,
Ick aenschouw' haer boosheyt sonder merken,
'k Swijgh gelijck de Stomme doen.

6. Ick ben doof gelijck een sonder ooren,
'k Swijgh op 't geen ick sie geschien,
'k Ben gelijck een man van wien
Men geen tegenredenen sal hooren:
'k Heb mijn hoop op u geset,
Heer verhoor dan mijn gebedt,
Laet mijn vyant niet sich selfs verblijden
Om het ongeluck dat ick moet lijden,
Maeckt dat dit hem werdt belet.

7. Het valt my te swaer, ick moet versmooren,
Heer helpt my uyt de ly,
Mijne smert is steed's voor my,
En ick doe u mijne biechte hooren;
Heer ick quel my dagh en nacht,
Om het quaedt van my volbracht;
Maer mijn vyant wert seer hoogh verheven,
Die my sonder reden tegenstreven
Werden groot en krijgen macht.

8. Die met quaet bewesen goed vergelden
Zijn geworden mijn party,
Maer alleen om dat ick my
Van mijn jeught op tot het goet doen stelde;
Daerom zijt van my niet veer,
Biedt mijn vyant tegenweer,
Slaetse die my sonder reden haten,
Wilt my in dees droefheyt niet verlaten,
Haest u met uw' hulpe Heer.

Psalm XXXIX. David troost hem in sijn lijden tegen der Godtloosen geluck: ende de kortheyt des levens, als oock Godts hulpe.

Oock op de wijsen vanden 18. 53. oud. Comp. 137. beyd. Comp. ende 139. beyd. Comp. Psalm.

*I*Ck sagh den Boosen vaerdigh staen
Om my op 't lijf te springen,
Doe sprack ick, 'k wil my gade slaen,
Ick wil mijn tong bedwingen,
En breydelen, op dat ick niet
Raeck door mijn lippen in verdriet,
Ick sweegh geheele dagen,
Niet anders als de Stomme doen
Ick sprack noch goet noch quaet, maer toen
Vermeerderden mijn plagen.

2. Tot dat door opgekropte smert
Mijn ziele wierd' ontsteecken,
Ick brande als een vuur, mijn hert
Dee dus mijn tonge spreeken,
Ick bidd' u Heer maeckt my bekent
Mijn sterf-dagh en mijn laetste ent
De tijdt my toegeschreven.
Laet aen my zijn geopenbaert
Op dat ick sien magh hoe op aert
Soo nietigh is mijn leven.

3. Geen handtbreet is mijns levens tijdt,
Als niet, in uwe oogen,
Hoe vast de mensche staet, hy glijt
En vint sich dan bedroogen,
Het is al ydel wat wy zijn,
Wy wandelen als in een schijn,
Wy leven als in droomen;
Nochtans een yeder schraept en wroet
Na geldt, onseker wie het goedt
Sal na sijn doodt bekomen.

4. Wat is 't dat my te wachten staet
In dit ellendigh leven?
Dies zijt ghy Heer mijn toeverlaet
Ick bidt wilt niet toegeven
Dat my de werelt dwaes en sot
In mijne grootste noot bespot.
Ick voel my weer geslagen,
Mijn mont die is aen 't swijgen weer,
Ick sluytse, want ghy zijt de Heer
Die my sendt toe dees' plagen.

5. O Heer neemt uwe straffen wegh,
Wilt u ter hulpe spoeden
Dewijl ick heel verslagen legh.
Die uwe geessel-roede
Met welverdiende straf kastijt,
Die raeckt sijn eer en luyster quijt,
Hy smelt gelijck de motten,
En alles met een woordt geseyt,
Hy is niet meer als ydelheyt,
Hy moet op 't lest verrotten.

6. O Godt neem op mijn bidden acht
En op mijn angstigh smeecken,
Siet hoe ick schreije dagh en nacht,
Want als ick u kom spreecken
Soo kom ick als een vremde treen,
Gelijck als oock mijn Vaders deen.
Wilt uwe straffen wenden,
Op dat ick weder, uyt de noot
Verlost, verquick', eer dat de doodt
Mijn leven hiet komt enden. 4. *Gloria.*

Psalm XL. David voorseyt onder sijn Voorbeelt van Christi lijden, van de afschaffinge der Offerhanden des Ouden Testaments, door Christi Offerhande; en van de Predicatie des Euangeliums: als oock van de onderganck der Godtloosen, en vreughde der genen die haer Saligheyt beminnen.

Oock op de wijsen van den 9. 49. ende 119. oud. Comp. Psalm.

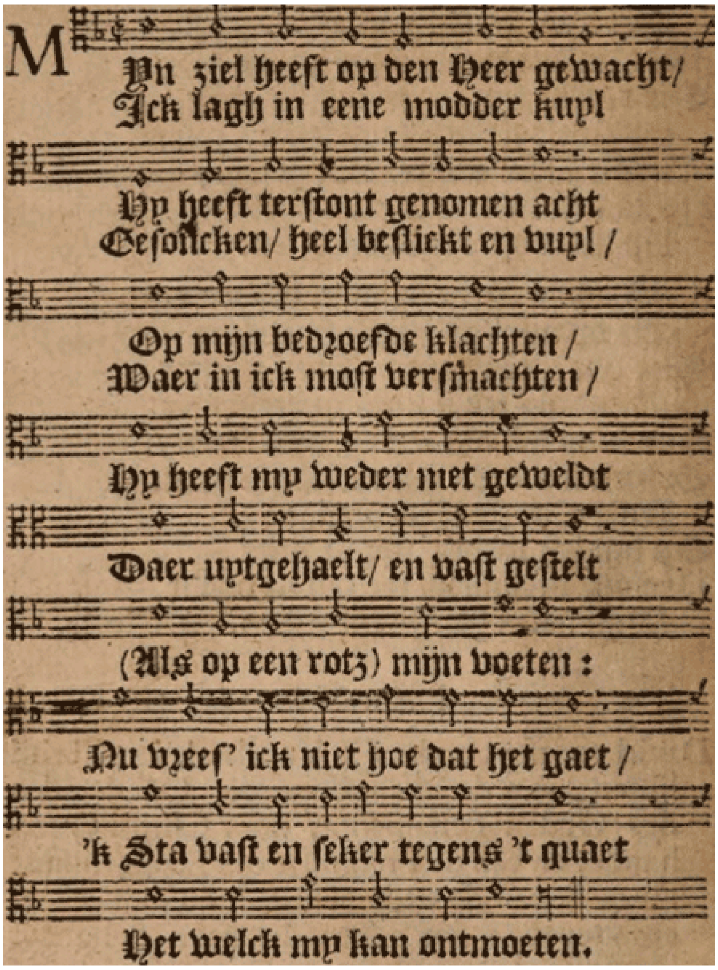

MYn ziel heeft op den Heer gewacht,
Hy heeft tertstont genomen acht
Op mijn bedroefde klachten,
Ick lagh in eene modder kuyl
Gesoncken, heel beslickt en vuyl,
Waer in ick most versmachten,
Hy heeft my weder met geweldt
Daer uytgehaelt, en vast gestelt
(Als op een rotz) mijn voeten:
Nu vrees' ick niet hoe dat het gaet,
'k Sta vast en seker tegens 't quaet
Het welck my kan ontmoeten.

2. Hy heeft my weder nieuwe stof
Te singen van sijn naem en lof

In mijnen mondt gegeven:
Veel sullen 't sien, en op den Heer
Terstont haer hoop dan stellen neer
Met zidderen en beven.
Wel saligh is de man die niet
Na den hooghmoedigen en siet,
En haet die sich verheugen
In yd'l' en opgeblase pracht,
Wel saligh is hy die veracht
De Vaders van de leugen.

3. Hoe diep is uw' verborgen raedt?
Vw' wond'ren sonder tal of maet?
Men kanse niet verhalen;
Wanneer ick daer van spreecken wil
Terstont staen mijn gedachten stil,
Die in 't getal verdwalen.
Geen offer heeft u oyt bekoort,
Ghy hebt mijn ooren doorgeboort
Als een van uwe knechten,
Noch meel noch blom was uwen eysch
Ghy wilt niet dat men bloedt of vleysch
Ten offer toe sal rechten.

4. Doe seyd' ick Heer, ick kome vry
En vranck tot u, en ghy hebt my
In uwe rol geschreven:
Ick hebb' u lief, mijn hert en sin
Mijn grootste lust bestaet daer in
Om naer uw' Wet te leven.
Als uw' Gemeente was vergaert
Hebb' ick mijn lippen niet gespaert,
Noyt bleef ick in gebreecke,

Want altoos roemd' ick even seer
Van uw' gerechtigheyt, ghy Heer,
Ghy weet het geen ick spreecke.

5. Ick swijgh niet, uw' gerechtigheyt
En waerheyt wert van my verbreyt
Waer van ick steed's verkonde;
Uw' weldaen prijs' ick meer en meer,
En uw' getrouwigheden Heer
Vytt' ick met vollen monde.
O Godt dat uw' barmhertigheyt
Zy altoos tot mijn hulp bereyt,
Laet my uw' gunste voelen,
Weest altijdt Heer op mijne zy,
En laet uw' liefde tegens my
In 't minste niet verkoelen.

6. Ick ben van quaden sonder tal
Omcingelt, die my hebben all'
Belegert met hun scharen,
Ick kan haer macht niet oversien,
Want die my komen 't hooft te bien
Zijn meerder als mijn haeren;
Och haest u met uw' bystandt Godt,
Versla dit goddeloose Rot
En doet het schaemroot keeren,
Vertreedtse met een gramme voet
Die my vervolgen tot het bloedt,
En mijne ziel begeeren.

7. O Godt dat haer verwoesting sla,
Die vrolijck roepen in mijn scha
Waer is sijn Godt gebleven?
Daer tegen laet my alle tijdt

Om uwes naems wil zijn verblijdt,
En vrolijck in u leven.
Hy segg', die naer uw' bystandt haeckt
De Heer zy altoos groot gemaeckt.
Al legh ick in ellende
Ick weet dat Godt is op mijn zy,
Hy sal oock sonder toeven, my
Getrouwe hulp toesenden. 6. *Gloria.*

Psalm XLI. Belooninge die 'er: die mededogentheyt bewijsen tegen den noodtlijdenden. Klachte over sijn valsche Vrinden, doch verseeckert zijnde van Godts gunst, looft hem van herten.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

O Wel den geen die in ellendt
Den Armen trouw'lijck bystaet,
't Is seker, als Godt plagen sendt,
Dat hy hem niet in ly laet,
Maer als de Heer de gantsche aert
Met straffen dreyght, wert hy bewaert
Godt maeckt dan dat hy vry gaet.

2. Hy sal hem nimmer in de handt
Van sijnen vyandt geven,
Hy doet hem altijdt onderstandt,
Wanneer 't schijnt dat sijn leven
Sal enden, komt hem Godt te baet,
Sijn voor'ge kranckheyt die vergaet,
Sijn sieckte werdt verdreven.

3. Godt, riep ick, in mijn noot wel eer,
Wilt mijne ziel geneesen,
Want u hebb' ick gesondight Heer:
Mijn vyandt opgereesen
Staet tegen my, en seyt, wanneer
Sal hy vergaen, en sijne eer
Op aerde niet meer wesen?

4. Hy draeght my doodelijcken haet,
Want als hy my komt spreecken
Soo houd hy sich, als of mijn quaet
Hem deed' het herte breecken,
Maer als hy weder komt op straet,
Soo praet hy van my and're praet
Vermengt met valsche streecken.

5. Mijn Haters hebbben in mijn druck
Sich all' by een begeven,
O roepen sy/ hy heeft een stuck
Van Belial bedreven,
Hy is ter aerde neergestort,
Hy kan niet opstaen, selfs hem wordt
Geen hoop daer toe gegeven.

6. De man die met my dronck en at,
Daer ick mijn hoop op stelde,
Die dag'lijcks aen mijn tafel sat

Begint my nu te schelden,
Hy komt mijn eer met voeten treen;
Maer Heer, helpt ghy my weer ter been
Soo sal ick 't hem vergelden.

7. Ick weet Heer, dat ick u beval,
Ick hoeve niet te vreesen,
Dat mijnen vyant lacchen sal
Als ick verdruckt sal wesen;
Vw' handt heeft voor uw' aengesicht
My weer herstelt en opgericht,
Vw' naem zy hoogh gepresen. 1. *Gloria.*

Psalm XLII. David verlangt in sijn ballingschap na den openbaren Godtsdienst; klaeght over de Godtslasteringe sijner vyanden; verweckt sijn ziel tot een vaste hoope op Godt, diens gunst hy oock verwacht.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

GElijck een hert dat dorstigh is,
Met uytgereckte sprongen
Loopt hijgende na laeffenis,
En snel komt aengedrongen,
Om in de schaduw' van de Son
Te soecken naer een waterbron,

Voor d'uytgedrooghde longen;

2. Soo snackt mijn ziel naer u oock Heer,
Wanneer sal ick doch mogen
In uwen Tempel gaen, en weer
Verschijnen voor uw' oogen?
'k Spijs' my met tranen, want uyt spot
Soo roepen sy, waer is uw' Godt?
Hy is van u getoogen.

3. Wanneer ick noch gedenck daer aen
Soo smelt ick schier van schreijen,
Hoe dat ick vrolijck plagh te gaen
En Godes schaer te leijen
Na 't heyligh Huys, hoe ick met klanck
Op 't Vreughden-feest en met gesanck
Te voeren plagh uw' reijen.

4. Waer toe mijn ziel dus neergestort
Denckt dat ghy weer sult rijsen,
Vertrouw' op Godt, die sal in kort
V weder hulp bewijsen,
My dunckt ick sie alree den tijdt,
Dat ick verresen en verblijdt
Des Heeren naem sal prijsen.

5. O Godt mijn ziel is teer en swack,
Kan schier geen aessem halen,
Ghy zijt mijn troost in 't ongemack,
Al moet ick balling dwalen
Tot aen de uytersten Iordaen,
Of selfs daer Hermons klippen staen,
Aen Iudaes wijdste palen.

6. Vw' handt die gaf my slagh op slagh,
Vw's gramschaps felle voncken
Die sengden mijn gebeent', ick lagh
Als in een poel gesoncken;
Vw' vloedt die sloegh my over 't hooft,
Ick lagh van alle hulp berooft,
En was byna verdroncken.

7. Maer Godt die sal het ongeval
Doen van mijn huys vertrecken,
Sijn goedertierentheyt die sal
My daegs' een Son verstrecken;
Sijn lof sal zijn in mijn gedacht,
Wanneer het duyster van de nacht
Het aerdtrijck komt bedecken.

8. Dan sal ick roepen tot mijn Godt,
Waerom ben ick verlaten?
Ghy sijt mijn steenrotz en mijn slot,
Uw' hulp koom' my te bate;
Waerom ga ick in 't swart gekleedt,
Waerom Heer lijd' ick hoon en leedt
Van die geen' die my haten?

9. Sy treffen 't binnenst' van mijn hert
Met doodelijcke steecken,
Ick lijd' onlijdelijcke smert
Wanneer sy tot my spreecken,
Siet daer! siet daer! hy leyt ter neer,
Ga roept nu vry tot uwen Heer
Die van u is geweecken.

10. Waer toe mijn ziel dus neergestort?
Denckt dat ghy weer sult rijsen,
Vertrouw' op Godt, die sal in kort

V weder hulp bewijsen;
Want hy verjonght mijn aengesicht,
Ick werd' door sijn gena verlicht
Sijn name sal ick prijsen. 1. *Gloria.*

Psalm XLIII. Een Gebedt dat Godt David van sijn vyanden verlossen, ende tot sijn Kerck wederom komen laten wil.

Oock op de wijsen van, en by den 1 Psalm aengewesen.

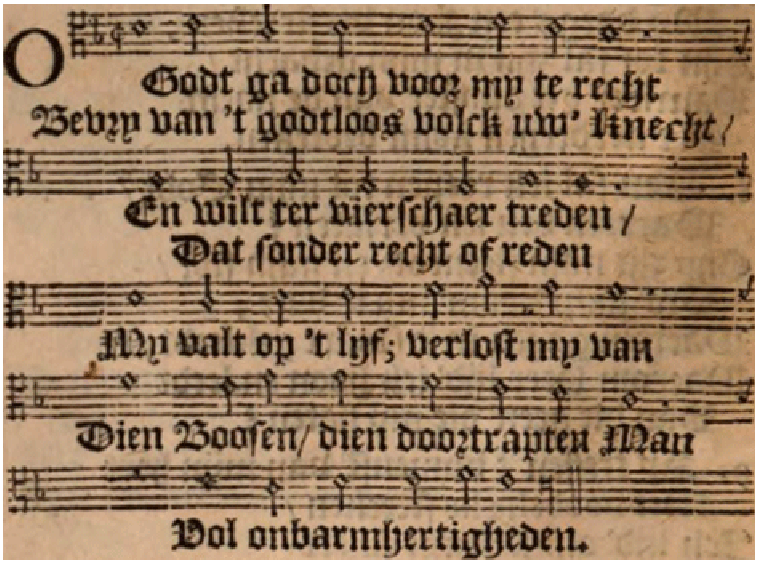

O Godt ga doch voor my te recht
En wilt ter vierschaer treden,
Bevry van 't godtloos volck uw' Knecht,
Dat sonder recht of reden
My valt op 't lijf; verlost my van
Dien Boosen, dien doortrapten Man
Vol onbarmhertigheden.

2. Want ghy zijt mijne steenrotz Godt,
Waerom ben ick verlaten?
Ghy zijt mijn stercke wal, mijn slot,
V hulp kom' my te bate;
Waerom ga ick in 't swart gekleet?
Waerom Heer, lijd' ick hoon en leedt
Van die geen die my haten?

3. Laet Godt, uw' helder aengesicht
Mijn gantschen wegh bestralen,
Laet uwe waerheyt en uw licht
Op my doch nederdalen,
Om op uw' Heyl'gen bergh te gaen,
En nimmer van uw' rechte paen,
Hoe 't my oock gaet, te dwalen.

4. En dat ick in uw' wooning ga,
Vw' wooning hoogh verheven,
En daer op mijne harp dan sla
Om u uw' eer te geven:
Mijn Godt des vreughts, die droeve tijdt
Doet wijcken, die my doet verblijdt
En sonder vreese leven.

5. Waer toe mijn ziel dus neergestort?
Denckt dat ghy weer sult rijsen,
Vertrouw' op Godt, die sal in kort
V weder hulp bewijsen,
Want hy verjongt mijn aengesicht,
Ick werd' door sijn gena verlicht
Sijn name sal ick prijsen. *1. Gloria.*

Psalm XLIV. Uyt insicht van Godts voorgaende weldaden, bidt de Kercke, als by Godt blijvende, om hulpe.

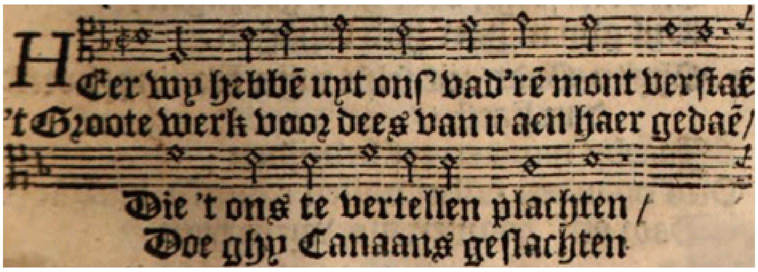

***H**Eer wy hebbe*n* uyt ons' vad're*n* mont verstae*n*
Die 't ons te vertellen plachten,
't Groote werk voor dees van u aen haer gedae*n*,
Doe ghy Canaans geslachten

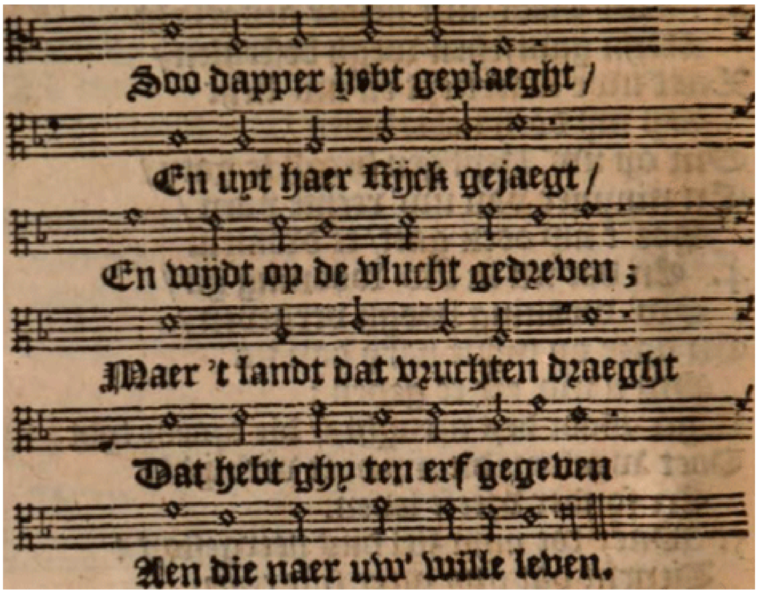

Soo dapper hebt geplaeght,
En uyt haer Rijck gejaegt,
En wijdt op de vlucht gedreven;
Maer 't landt dat vruchten draeght
Dat hebt ghy ten erf gegeven
Aen die naer uw' wille leven.

2. Want sy hebben nimmermeer dit welig land
Door haer scherp geslepen degen,
Door haer heyrkracht, of door sterckte van haer handt,
Noch gewonnen noch verkregen,
Maer ghy hebt door uw' macht,
Door 't licht het welck met kracht
Quam van uw' aenschijn dagen
Haer in dit landt gebracht,
En oock sorgh voor haer gedragen,
Wijl ghy in haer had behagen.

3. Ghy, o Godt, zijt selfs mijn Koning, komt dan haest,
Iacobs huys en erf bevrijden;
Ons vyanden sullen vallen gantsch verbaest
Door ons' hoornen als wy strijden,

En die zijn opgestaen
Om ons te tasten aen,
Sullen wy, o Heer, vervaren
En in uw' naem verslaen;
Want ick steun' niet op mijn Scharen
Mijn swaert kan my niet bewaren.

4. Godt, alleen zijt ghy het die ons hebt bevrijd
Van die geene die ons haten,
En ghy deed' haer schaemroot keeren uyt den strijdt
Doe sy mosten 't veldt verlaten;
Vw' lof sal noyt vergaen,
Soo lang de Son en Maen
Ons beschijnen, sal m' u prijsen,
Men sal u roepen aen,
En eer aen uw' naem bewijsen
Als de dageraet komt rijsen.

5. Maer nu zijn wy yeder een ten spot gestelt,
Want ghy zijt niet met getoogen
Met ons en ons Leger, als het trock te velt,
Onse krachten zijn vervloogen,
Ons Leger is gestuyt
Wy wijcken achter uyt,
Ghy doet ons als Schapen slachten,
Ons' vyandt krijght den buyt;
Ghy verstroyt al onse machten
In der Heydenen geslachten.

6. Ghy hebt ons gegeven in haer wreet gewelt,
En men siet ons volck met hoopen
Op een prijs geset, en om een weynigh gelt
Ia bykans om niet verkoopen.
Wy zijn geworden Godt

Ons' buuren tot een spot,
Die ons nu met schimp verlaten:
Dit is ons loon en lot,
Dat wy zijn by die ons haten
Tot een spreeckwoordt op de straten.

7. Mijne schande staet voor my all' oogenblick,
En werdt alle daegh herbooren,
'k Derf mijn aengesicht niet toonen, om dat ick
Mijnes haters stem moet hooren:
Ghy weet het Heer, en siet
Ons dagelijcks verdriet
Nochtans, met ons' wil en weten,
En hebben wy nu niet
Trouw'loos uw' verbondt vergeten,
Noch uw' heyl'ge Wet versmeten.

8. Ons gemoet en is noyt achterwaerts gekeert
Noch van 't rechte padt geweecken,
't Haet de valscheyt en bedrogh/ 't heeft noyt geleert
Om te gaen met quade streecken:
Hoe wel wy zijn gestelt
Van u in het gewelt
En ten proye van de Draken,
Hoewel wy zijn beknelt,
En de doodt met holle kaken
Ons soeckt tot haer roof te maken.

9. So wy hadde*n* Godes naem uyt 't hooft geset,
Vreemde Goden aengebeden,
Soude Godt dan noyt daer hebben opgelet
Kenner der verborgentheden?
Wy werden dagh en nacht

Vervolgt, gedoodt, geslacht,
Als de weereloose Schapen:
Waeck op, laet uwe macht
Ons verstrecken tot een wapen,
Godt blijf doch niet eeuwigh slapen.

10. Waerom soudt ghy Heer van ons uw' oogen slaen,
En ons in 't ellend begeven?
Onse ziel is mat en onse buyck blijft aen
d'Aerde van benauwtheyt kleven,
Ons lichaem beeft en lilt,
Ons swack gebeente trilt,
Al de kracht is ons benomen:
Sta op, o Heer, en wilt
Om uw's goetheyts wil de Vromen
Eens op 't lest te hulpe komen.

Psalm XLV. Een Geestlijck Bruylofts-liedt, by gelegentheyt van het Huwelijck Salomons met de Dochter Pharaos, op Christum gepast.

Oock op de wijsen van den 2. 36. 50. ende 61 Psalm.

MYn geest en kan // niet swijgen van
Soo veel wonderlijcke dingen,
Mijn tonge wil // niet wesen stil,
Ick en kan my niet bedwingen,
Sy is gelijck een Schrijvers handt

Die vaerdigh schrijft, mijn hert dat brandt
Om eens Konings lof te singen.

2. Ghy zijt soo schoon // ghy spant de kroon,
Niemant kan het by u halen
In schoon gelaet // gonst en genaed'
Komt van uwe lippen dalen;
Daerom soo zegent u de Heer,
Gordaen uw' swaert van macht en eer
Om daer heerlijck mee te pralen.

3. Rijdt spoedig voort // op 's waerheyts woort,
Wilt sacht in uw' Rijck regeeren,
Vw' rechterhandt // sal in uw' landt
Vreesselijcke dingen leeren,
Vw' pijl is scharp, uw' schicht die werdt
Gewet, sy sal tot in het hert
Van des Konings vyant keeren.

4. O Godt, uw' Troon // sal even schoon
Tot in eeuwigheyt toe duuren,
Vw' Scepter sal // de volcken al
Met rechtmatigheyt bestuuren.
Ghy hebt het recht lief, maer ghy haet
Die blijft halstarrigh in sijn quaet,
Dien ghy 't noch sult doen bestuuren.

5. O Godt en Heer // uw' Godt heeft meer
Als aen uwe Metgenooten
Aen u belooft // hy heeft u 't hooft
Met sijn Oly overgooten,

Van Myrrh' en Cassy zijn uw' kleen
Van Aloë, en van uw' leen
Komt een soeten reuck gevlooten.

6. De Iufffers in // uw' Hofgesin
En die tot uw' dienst behooren,
Zijn van geslacht // seer hoogh geacht,
Als van Koningen gebooren.
Ter rechterhandt staet uwe Bruyt,
Die munt in gout van Ophyr uyt,
Maer ghy Konings Bruyt wilt hooren;

7. En denckt niet meer // om namaels weer
Na uw's Vaders huys te keeren,
Verlaet dit al // dewijls sulcks sal
Vwes Bruygoms liefd' vermeeren:
Hy is uw' Koning en uw' Heer,
Daerom soo buyght u voor hem neer
Om hem na waerdy te eeren.

8. Selfs Tyrus sal // (de rijckst' van all'
Van der Heyd'nen schoone steden)
Dan komen of // en in uw' Hof
Met geschencken voor u treden.
Hoe kost'lijck 's Konings Dochter gaet,
Haer deught is schoonder als 't gewaedt
't Welck bedeckt haer teere leden.

9. Hoe kostelijck // van gout, hoe rijck
Schiet de Diamant sijn stralen
Van haer gewaedt? // hoe heerlijck staet
Op haer rock 't Robijn te pralen?
Wanneer dat sy wert ingebracht
By haren Koning met de pracht
Van haer Iuffers in de salen.

10. Men sal haer met // Schalmey, Trompet
En met Snarenspel geleijen,
Men sal haer oor // doen streelen door
't Bly gesang der Maeghdenreijen,
Al 't volck, met handtgeklap, verheught
Dat sal u volgen, en met vreught
Roosen op de aerde spreijen.

11. Treur niet om dat // ghy hebt uw' Stadt
En uw's Vaders huys verlaten,
Vw' Bruydegom // sal wederom
V versien met hooger staten;
Want uwe Soonen die ghy baert
Die sullen Vorsten zijn op aerdt
Rijck van landt en Ondersaten.

12. Vw' naem en eer // sal meer en meer
Nemen plaets in mijn gedachten,
Ick sal daer van // soo lang ick kan
Van geslachte tot geslachte
Lofsingen met een volle mondt,
'k Sal maken dat al 's werelts rondt
Vwen naem sal heyligh achten. 8. *Gloria*.

Psalm XLVI. Een uyteringe van het vertrouwen der geloovige Kercke op Godt, van wegen sijn tegenwoordige bescherminge, ende vermaninge tot opmerckinge van dien, en dat tot grootmakinge van sijn naem.

Oock op de wijsen van den navolgenden 46. ouder Comp. en van den 48 Psalm.

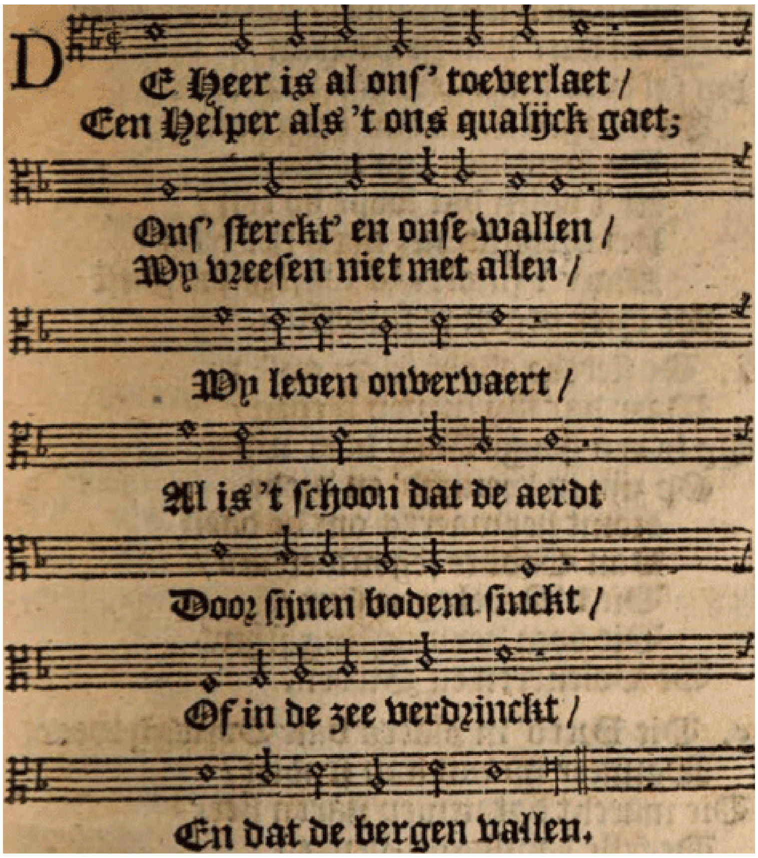

DE Heer is al ons' toeverlaet,
Ons' sterckt' en onse wallen,
Een Helper als 't ons qualijck gaet;
Wy vreesen niet met allen,
Wy leven onvervaert,
Al is 't schoon dat de aerdt
Door sijnen bodem sinckt,
Of in de zee verdrinckt,
En dat de bergen vallen.

2. Laet vry 't gebergt en 't vlacke veldt
Staen zidd'ren, laetse bruysen
De woeste zee, en met gewelt
Doorbreecken dam en sluysen:
De beeckjes sonder tal
Die sullen om uw' wal
Noch vloeyen, maer het nat
Sal niet beschaen uw' Stadt
Noch uw' gewijde Huysen; *Selah*.

3. Sy wanck'len nimmer, want de Heer
Is in haer wal geweecken,
Hy sal haer hulpsaem zijn wanneer
De morgen aen komt breecken.
De Heyd'nen zijn te been,
Al 't volck dat loopt by een,
Het dreyght, het tiert, het raest,
Maer 't smolt als wasch, soo haest
De Heer begon te spreecken.

4. De stercke Godt is op ons' zy
Waer dat wy heenen treden,
Hy is een hooge Rotz, daer wy
Op zijn in vreughd' en vrede.
Komt herwaerts om de daen
Van Godt te schouwen aen,
Die d'Oorelogen sent,
Die door verwoesting schent
De Volckeren en Steden.

5. Die Vreed' in plaets van Oorlogh weer
Wanneer hy wil kan senden,
Die maeckt dat nemen haren keer
De felle Oorloghs-benden;
Die wagens steeckt aen brandt,
Die boogen met sijn handt
En spiessen breeckt aen tween,
En die van Landt en Steen
Verwoesting af kan wenden.

6. Laet af, roept Godt uyt sijnen Troon,
Weet dat ick ben de Heere,
Ick, die op aerden span de kroon
De Heyd'nen te regeeren.

De Heere staet ons by
Hy is op onse zy,
En Iacobs stercke Godt
Is onse rots en slot,
Dat niemant ons kan deeren.. *Selah.*

Hier mach men het gloria uyt de navolgenden 46 *Psalm vers.* 5. *singen.*

Psalm XLVI. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijse van den voorgaenden 46. ende van den 48 Psalm.

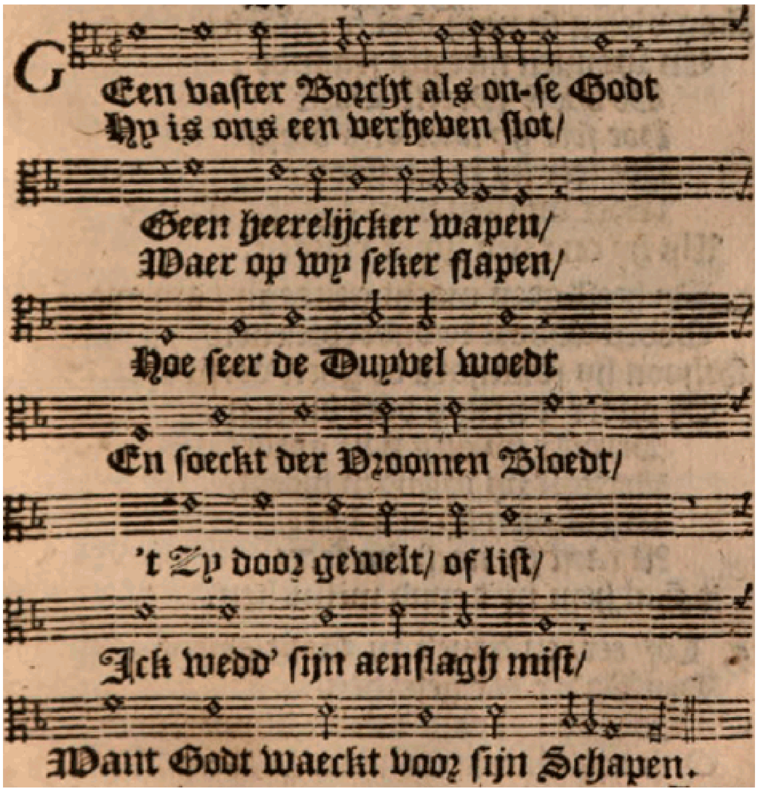

GEen vaster Borcht als on-se Godt
Geen heerelijcker wapen,
Hy is ons een verheven slot,
Waer op wy seker slapen,
Hoe seer de Duyvel woedt
En soeckt der Vroomen Bloedt,
't Zy door gewelt, of list,
Ick wedd' sijn aenslagh mist,
Want Godt waeckt voor sijn Schapen.

2. Geen mensch die ons beschermen kan;
Het was met ons verlooren
Soo niet en stree de rechte man
Van Godt daer toe verkooren;
Godts eenigh Soon, die Heldt
Treed voor sijn Kerck te veldt;
Die groote Zebaoth,
Der menschen Heyl en Godt
Sal 't Helsche Rijck verstooren.

3. En of de aerd vol Duyvels stack
Die tegen ons aenspanden,
Soo vielen sy noch veel te swack,
En wonnen niet als schande;
De boose Werelt-Vorst
Hoe seer hy naer ons dorst,
Hoe seer hy is verstoort,
Moet wijcken voor Godts Woort
Als hy ons aen komt randen.

4. Hy heeft geen macht genoegh, om oyt
Godts Woort te onderdrucken,
Schoon hy somtijdts de goen verstroyt,
Of onder 't kruys doet bucken;
Berooft hy ons van goedt,
Verstort hy vrienden bloedt,
Wy blijven by den Heer,
Al raest hy noch soo seer,
't Sal hem in 't eynd mislucken.

5. Lof, eer, en danck zy Godt geseyt
Den Vader der genaden,
En Godt den Soon, wiens dapperheyt,
Ons vry maeckt van den quaden,

Als oock den Heyl'gen Geest,
Die onse ziel geneest,
Wanneer sy werdt gewondt,
Die ons tot aller stondt
Troost als wy zijn beladen.

Psalm XLVII. Een triumpheringe over het algemeene ende heerlijcke Rijck ende regeeringe onses Konincks Christi, voorgebeelt door de opbrenginge des Arcks in Zion.

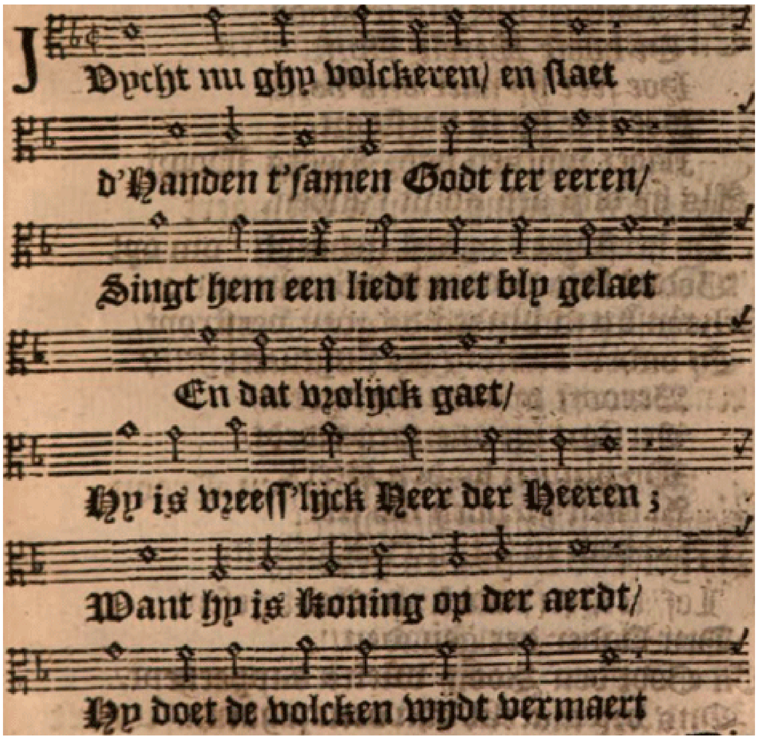

*I*Vycht nu ghy volckeren, en slaet
d'Handen t'samen Godt ter eeren,
Singt hem een liedt met bly gelaet
En dat vrolijck gaet,
Hy is vreess'lijck Heer der Heeren;
Want hy is Koning op der aerdt,
Hy doet de volcken wijdt vermaert

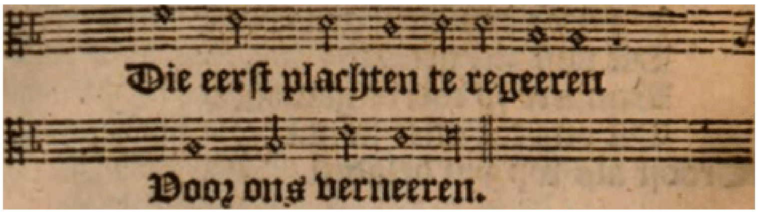

Die eerst plachten te regeeren
Voor ons verneeren.

2. Hy heeft ons Iacobs eer, en stadt
Tot ons erfdeel doen bewaren,
Die hy altoos heeft lief gehad
En hoogh geschat:
Hy is naer om hoogh gevaren,
Omringt met Konincklijcke stoet,
Met hantgeklap van elck begroet,
En men heeft te saem doen paren
De stem en snaren.

3. Dat al het volck zy saem vergaert,
En sing onsen Godt ter eeren,
Hy is een Koningh wijdt vermaert
Van de gantsche aert,
't Moet sich al voor hem verneeren:
Verheft met bly geluyt uw' stem
Op dat, wanneer ghy singt van hem,
And're mogen van u leeren
Het lof des Heeren.

4. De Heer die heeft sich op den Troon
Sijner Heyligheyt begeven;
Hy geeft de Heydenen geboon,
Hy spant de kroon
Over al die geen' die leven.
De Vorsten zijn by 't volck vergaert
Van Abrams Godt, want schilt en swaert

Heeft hy, hoogh is hy verheven
Die 't al doet beven.

Psalm XLVIII. Beschrijvinge van de Heerlijckheyt ende gelucksaligheyt der Kercke ende vermaninge om de schoonheyt ende vastigheyt van dien altoos met aendacht aen te mercken.

Oock op de wijse van den 45 Psalm, na alle beyde Comp.

DE Heer is groot in sijne stadt
Daer hy werdt aengebeden,
Op Zion werdt hy hoogh geschat,
Sijn bergh der Heyligheden,
Wiens schoonheyt wijdt vermaert
Maeckt dat de de gantsche aerdt
Spreeckt van haer vruchtbaer landt,
Recht aen de Noorder kant
Staen deses Konings steden:

2. Die ons bevrijden in den noot
En voor een wal verstrecken,
Die ons voor meenigh storm en stoot

Met hare vleugels decken.
De Koningen op aerdt,
Die waren saem vergaert,
Maer eer sy 't quamen sien,
Soo mosten sy weer vlien,
En gantsch verbaest vertrecken.

3. Sy zidderden van angst en wee,
Gelijck een vrouw' in 't baren,
Gelijck de schepen die op zee
Na 't rijcke Tharsis varen,
Door wint en storm vergaen;
Als 't ons is doen verstaen,
Soo hebben wy 't gesien
In Godes Stadt geschien,
Wiens muur hy sal bewaren.

4. O Heere wy vergeten niet
In uw' gewijde Kercke
De groote daen aen ons geschiet,
Door uwe wonderwercken;
Vw' naem en roem op aerdt
Sal wesen wijdt vermaert,
En overal verbreyt,
Trouw' en rechtvaerdigheyt
Is in u doen te mercken.

5. Dat Zions bergh nu swemm' in vreught,
En kom nu herwaerts treden
Ghy Iudaes Dochter, sie verheught
Vw's Godts gerechtigheden;
Gaet rondom Zions wal,
En telt de toorens al,
Siet of haer Stadt en Landt

Door hares vyants handt
Heeft stoot of scha geleden.

6. Siet eens haer schoone Vesting aen,
Haer Huysen, rijck van Salen,
Hoe schoon dat haer Paleysen staen,
Om namaels te verhalen
Aen al uw' Nageslacht
Van Zions prael en pracht.
Godt is op onse zy,
Hy sal ons blijven by
Tot ons de doodt komt halen.

Hier mach men het Gloria uyt den 46 Psalm vers. 5. ouder Comp. singen.

Psalm XLIX. Een vermaninge dat men niet op de wereltsche goederen vertrouwen sal, als de werelts kinderen doen, maer op Godt die alleen levendigh ende saligh maken kan.

Oock op de wijsen van den 9. 40. ende 119. ouder comp. Psalm.

HOort toe ghy volcken die op aerdt
Woonachtigh zijt, komt saem vergaerdt
Soo wel ghy knechts als Heeren,
Soo wel het slecht als edel bloedt,
Soo arm als rijck van werelts goedt,
Mijn mondt sal wijsheyt leeren:
All' mijne reen zijn vol verstandt,

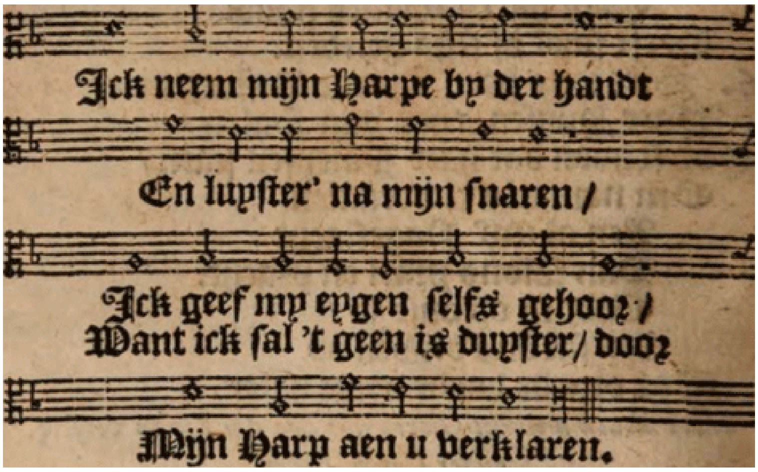

Ick neem mijn Harpe by der handt
En luyster' na mijn snaren,
Ick geef my eygen selfs gehoor,
Want ick sal 't geen is duyster, door
Mijn Harp aen u verklaren.

2. Waerom, als my de Boose dringt
En Goddeloose my omringt,
My selfs gestelt in vreesen?
Of sy vertrouwen op haer gelt,
Al is haer hoop op 't gout gestelt,
't Sal nochtans nimmer wesen
Dat sy met gelt voldoening doen,
Of aen den Heere het rantsoen
Voor haren broeder geven,
't Sal noyt geschieden, want het kost
Te veel eer dat m' een ziel verlost
Om eewigh te doen leven.

3. Men siet hoe Dwaes' en Wijse gaen,
't Zy vroegh of laet, de selve paen
En vreemd' haer schatten erven;
Sy meenen dat haer huys en hof
Sal nimmer raecken in het stof
En vry zijn van verderven:
Als of haer nazaedt noch den standt

Daer van souw' sien, sy laten 't landt
Door haren naem vercieren,
Maer och wat is dees' yd'le waen!
Hoe groot hy is hy moet vergaen,
Niet anders als de dieren.

4. Dit zijn der Dwasen sotte paen,
Men siet oock hoes' haer kinders gaen
Met vreughd' en welbehagen: *Selah.*
Maer wat geschiet hier eynd'lijck af?
Men sets' als schapen in het graf,
Daer haer de doodt komt knagen
De Dromen sullen doch hier naer
Met vreught gebieden over haer
Wanneer 't begint te dagen.
De doodt veroudt der Boosen vel,
Sy werden in de nare Hel
Vyt haer Paleys gedragen.

5. Maer of dit aen de Quaen geschiet,
Ick ben versekert dat ick niet
Sal dese straffen lijden;
Want Godt bewaert my van dees' straf,
Hy neemt my op, hy sal van 't graf
Mijn ziele wel bevrijden. *Selah.*
Maeckt dat ghy niet en vreest wanneer
Dat yemant groeyt in gelt en eer,
Hy moet doch eenmael scheyden;
Wanneer hy woont in 's aerdtrijcks schoot,
Sijn' eer, al was sy noch soo groot,
En sal hem niet geleyden.

6. Hoewel hy heeft aen sijne ziel
Al 't geen op aerd' hem wel beviel

Met volle maet gegeven;
En dat de dwase kinders van
De werelt riepen, dat 's een man
Die van sijn goedt derft leven!
Soo sterft hy als sijn vad'ren deen,
En sal om al sijn sottigheen
't Licht eeuwigh moeten derven;
De mensch die op dees' aerde leeft
En reden noch verstandt en heeft
Sal als de beesten sterven. 6. *Gloria.*

Psalm L. Godt wordt ingevoert als gericht houdende over die, die Godt wel uyterlijck dienen met offerhanden, maer de rechte Godtsdienst van Godt te gehoorsamen ende te dancken niet en bewijsen: dien gedreyght, maer den gehoorsamen saligheyt belooft wordt.

Op de wijsen van den 2. 36. 45. en 61 Psalm.

DE Godt der Goon roept in 't gericht
's Aerdtrijcks alderwijdste palen,
Van daer des morgens 't Sonnelicht
Rijst, en 's avonds weer gaet dalen,

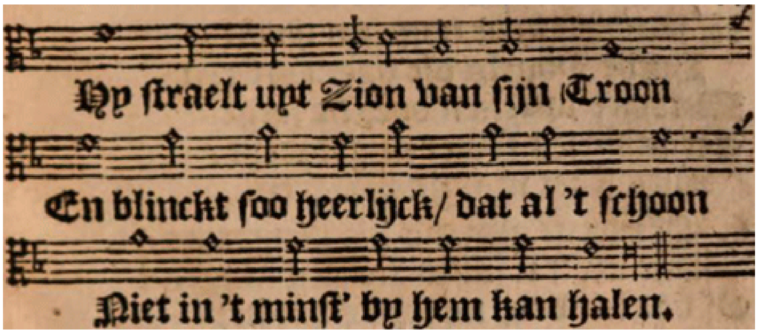

Hy straelt uyt Zion van sijn Troon
En blinckt soo heerlijck, dat al 't schoon
Niet in 't minst by hem kan halen.

2. Hy komt te spreecken in 't gericht,
Vuur dat alles kan verslinden
Gaet voor sijn Godd'lijck aengesicht,
Rondsom hoort men storm en winden:
Hy roept den Hemel en de aerdt
By een, op dat al 't volck vergaert
Sich ten Oordeel-plaets laet vinden.

3. Versamelt my die geen terstondt
(Roept hy) die mijn wil recht weten,
Die nimmer hebben mijn verbondt
Door haer offeren vergeten.
Den Hemel geeft getuygenis
Van sijn rechtvaerdigheyt, hy is
Selver op den stoel geseten. *Selah.*

4. Hoor Israël ick ben uw' Godt,
'k Sal niet straffen uwe landen
Dat ghy te weynigh vee bracht tot
Mijn Outer om te branden;
Ick wil geen varr' uyt uwe stal,
Ick wil niet dat men Bocken sal
Slachten tot de offerhanden.

5. De wilde beesten in het woudt,
Soo veel duysent vreemde dieren,

Al wat sich in de bosschen houdt,
Snelle Vogels die daer swieren
Met hare wiecken door de locht
Die hebb' ick selver opgebrocht,
Alles staet in mijn bestieren.

6. Of meent ghy als ick honger lee,
Dat ick 't u souw' komen klagen?
Of dat ick voor my broodt of vee
Souw van uwe handen vragen?
De aerd' is mijn met al haer goet;
In Stiere-vleesch en Bocken-bloet
En hebb' ick geen behagen.

7. Danckoffer van gerechtigheyt
Is mijn eenighste begeeren:
Voldoet het geen ghy hebt geseyt,
Komt u weer tot my bekeeren;
Roept my dan in uw' droefheyt aen,
Ick sal u van uw' quael ontslaen,
Ghy daer tegen sult my eeren.

8. Maer tot de Quaden seyt de Heer,
Waer toe spreeckt ghy met uw' monden
Van mijne Wetten even seer
Daer uw hert is valsch van gronde?
Dewijl ghy de kastijding haet,
Dewijle ghy mijn Woordt versmaet
En verwerpt all' mijn verbonden.

9. Soo haest wanneer ghy siet een dief
Stracks wilt ghy sijn zy bekleeden
En met hem gaen, ghy krijght haer lief
Die den echt te buyten treden:
't Is valsch al wat uw' tonge praet,

Vw' mondt en koppelt niet als quaet,
En bemint de dobbelheden.

10. Vw' eygen Broeder lastert ghy,
En om dat ick toe blijf kijcken
En stil swijgh op uw' schelmery,
Wilt ghy my by u gelijcken:
Ick sal optellen al de schult
Die ghy gemaeckt hebt, en ghy sult
Mijne straffen niet ontwijcken.

11. Let hier op ghy die my verlaet
En mijn name niet wilt prijsen,
Eer dat ghy sonder hulp vergaet
Als mijn gramschap is aen 't rijsen:
Wie my danckoffert, doet my eer,
Wie oprecht leeft dien sal de Heer
Altoos heyl en hulp bewijsen. 8. *Gloria.*

Psalm LI. David over de sonde met Bethsabea begaen, leetwesen gekregen hebbende, bidt Godt om vergiffenis, daer na om den H. Geest op dat hy voortaen hem behaeghlijck mach leven.

Oock op de wijsen van den 17. 22. ende den navolgenden 51 Psalm. na de eerste oude Compositie.

O Godt verstopt uw' ooren niet,
Aensiet mijn uyterste verdriet
Waer in ick legh gesoncken,

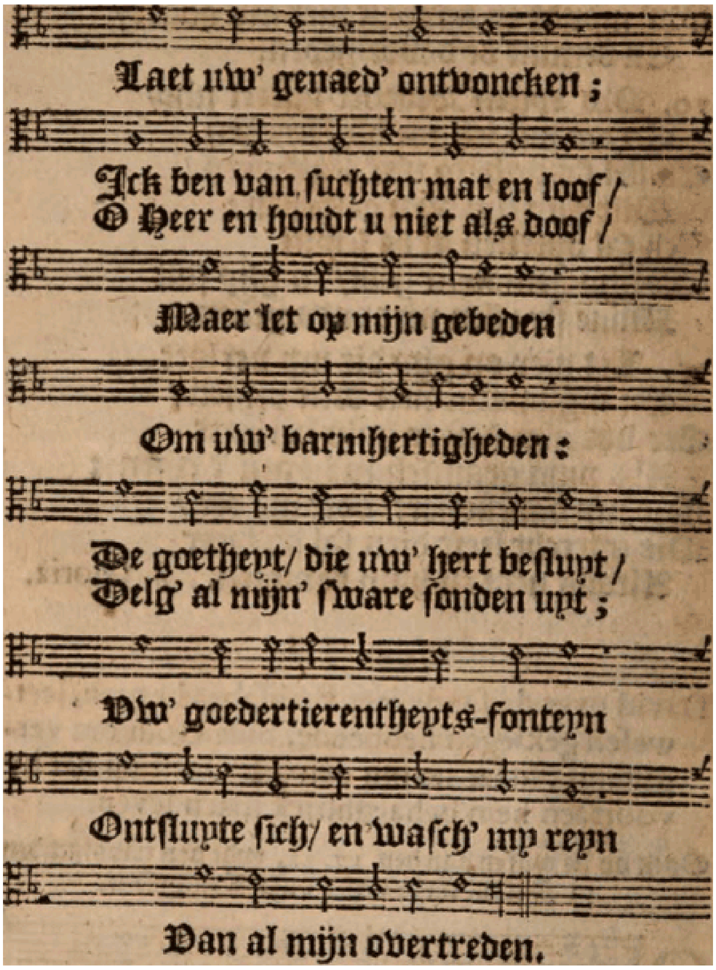

Laet uw' genaed' ontvoncken;
Ick ben van suchten mat en loof,
O Heer en houdt u niet als doof,
Maer let op mijn gebeden
Om uw' barmhertigheden:
De goetheyt, die uw' hert besluyt,
Delg' al mijn' sware sonden uyt;
Vw'goedertierentheyts-fonteyn
Ontsluyte sich, en wasch' my reyn
Van al mijn overtreden.

2. Want ick ontkenn' mijn misdaet niet,
Ick biecht gelijck het is geschiet,
Waer toe voor u geloogen?
Ghy siet het voor uw' oogen.
Mijn misdaedt blijft steeds voor my staen,

En mijn geweten klaeght my aen,
Waer dat ick heenen trede,
Mijn sonden zijn daer mede,
En stormen op mijn swack gemoedt,
Daerom soo val ick u te voet,
Want u hebb' ick alleen misdaen,
V, die my weder kunt ontslaen,
En woonen doen in vrede.

3. Op dat ghy Heer, tot aller tijdt,
In uw' gericht rechtvaerdigh zijt.
In sond' ben ick gebooren,
Mijn moeder van te vooren
Had my in sonden oock ontfaen;
Die reyn van herte voor u gaen,
En na de waerheyt jagen,
In die schept ghy behagen.
Ghy leerde my uw' wijsheyt Heer:
Ontsondight my met Isop weer,
En wascht my wit als sneeuw: de vreught
Maeckt mijn gebeente weer verheught
Het welck ghy had geslagen.

4. Keert van mijn sond' uw' aengesicht,
Sy koom' oock niet in uw' gericht;
Wilt mijne schult niet straffen,
Maer weer in my verschaffen
Een vasten geest, een suyver hert,
Geeft dat ick niet verstooten werd',
Als ick kom voor uw' oogen,
Aenschouwt my met medoogen.
Neemt uwen Heyl'gen Geest niet wegh,
Die my weer op helpt als ick legh;

Geeft my de vreughd' uw's heyls: uw' Geest
Bevochtige mijn pit en keest,
Het welck was aen 't verdroogen.

5. Soo sal ick die uw' Wet versmaen,
En die met sonden zijn belaen
Vw' wegh en woorden leeren,
Op dat sy sich bekeeren.
Verlost my oock van bloetschult Heer,
O Godt mijns heyls, soo sal uw' eer,
Soo lang ick roer mijn tonge,
Van my oock zijn gesongen.
Ontsluyt mijn lippen, dat mijn mondt
Vw' lof verbreyde in het rondt.
Ghy hebt geen lust tot offerhandt
'k Hadd' anders op 't altaer verbrandt
Veel Oss'-en Stiere-longen.

6. Brengt aen Godt een verslagen geest,
Dat offer dat behaeght hem meest,
Dan sal hy uwe klachten,
Noch tranen niet verachten.
Doet by u Zion Heer het best'
Om uwe goetheyt, wilt de vest
Ierusalems opbouwen,
Dan sult ghy weer aenschouwen
Hoe Israël u off'ren sal,
Hoe menigh var uyt sijne stal
Sal na het heyligh Outer gaen;
Dan sult ghy sien uw' lust daer aen,
En veel van offer houwen. *12. Gloria.*

Psalm LI. Na de eerste oude Compositie.

Oock op de wijsen van den 17. 22. ende voor gaende 51 Psalm.

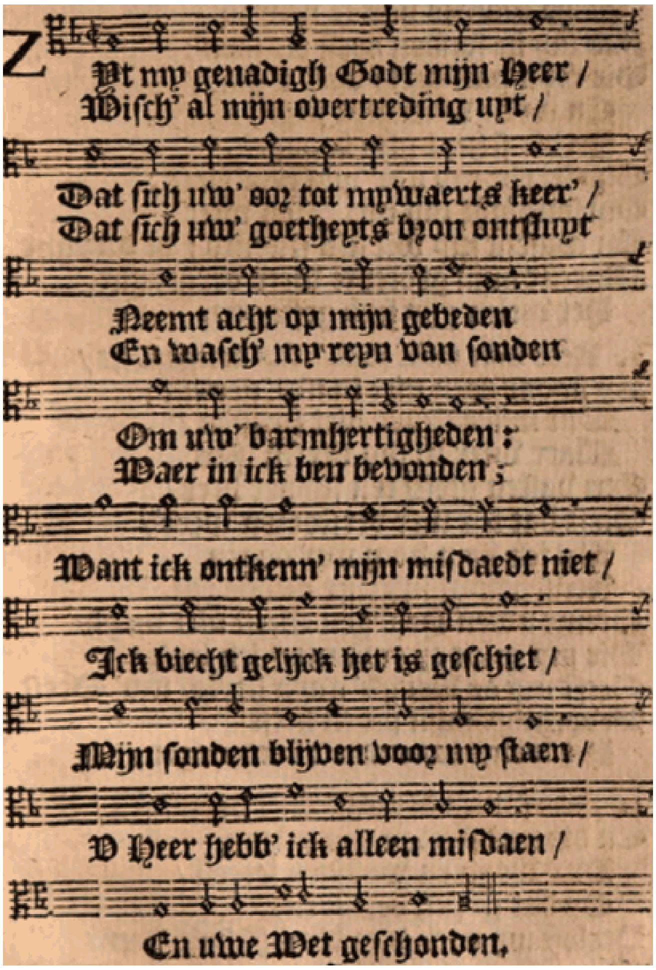

ZYt my genadigh Godt mijn Heer,
Dat sich uw' oor tot mywaerts keer',
Wisch' al mijn overtreding uyt,
Dat sich uw' goetheyts bron ontsluyt
Neemt acht op mijn gebeden
Om uw' barmhertigheden:
En wasch' my reyn van sonden
Waer in ick ben bevonden;
Want ick ontkenn' mijn misdaedt niet,
Ick biecht gelijck het is geschiet,
Mijn sonden blijven voor my staen,
V Heer hebb' ick alleen misdaen,
En uwe Wet geschonden.

2. Op dat ghy Heer tot aller tijdt
In uw' gericht rechtvaerdigh zijt;
In sond' ben ick gebooren,
Mijn moeder van te vooren
Had my in sonden oock ontfaen:
Die reyn van herte voor u gaen,
En na de waerheyt jagen,
In die schept ghy behagen.
Ghy leerde my uw' wijsheyt Heer;
Ontsondight my met Isop weer
En wascht my wit als sneeuw: de vreught
Maeckt mijn gebeente weer verheught
Het welck ghy had geslagen.

3. Keer van mijn sond' uw' aengesicht,
Sy koom' oock niet in uw' gericht;
Wilt mijne schult niet straffen,
Maer weer in my verschaffen
Een vasten geest, een suyver hert,
Geeft dat ick niet verstooten werd',
Als ick kom voor uw' oogen,
Aenschouwt my met medoogen.
Neemt uwen Heyl'gen Geest niet wegh,
Die my helpt op, wanneer ick legh;
Geeft my de vreugd' uw's heyls, uw' Geest
Bevochtige mijn pit en keest
Het welck was aen 't verdroogen.

4. Soo sal ick die uw' Wet versmaen,
En die met sonden zijn belaen
Vw' wegh en woorden leeren,
Op dat sy sich bekeeren.
Verlost my oock van bloedtschult Heer,

O Godt mijns heyls, soo sal uw' eer,
Soo lang ick roer mijn tonge,
Van my oock zijn gesongen.
Ontsluyt mijn lippen, dat mijn mondt
Vw' lof verbreyde in het rondt;
Ghy hebt geen lust tot offerhandt,
'k Hadd' anders op 't Altaer verbrandt
Veel oss'- en stiere-longen.

5. Brengt aen Godt een verslagen geest,
Dat offer dat behaeght hem meest,
Dan sal hy uwe klachten,
Noch tranen niet verachten.
Doet by u Zion Heer het best'
Om uwe goetheyt, wilt de vest
Ierusalems opbouwen;
Dan sult ghy weer aenschouwen
Hoe Israël u off'ren sal,
Hoe menigh var uyt sijne stal
Sal na het Heyligh Outer gaen,
Dan sult ghy sien uw' lust daer aen,
En veel van Offer houwen. *12. Gloria.*

Psalm LI. Na de tweede oude Compositie.

Oock op de wijse van den 96 Psalm.

OM uwe goetheyt Heer ontsluyt
De eeuw'ge bron van uw' gena
Schrap al mijn sware schulden uyt
Daer ick te boeck voor schuldigh sta

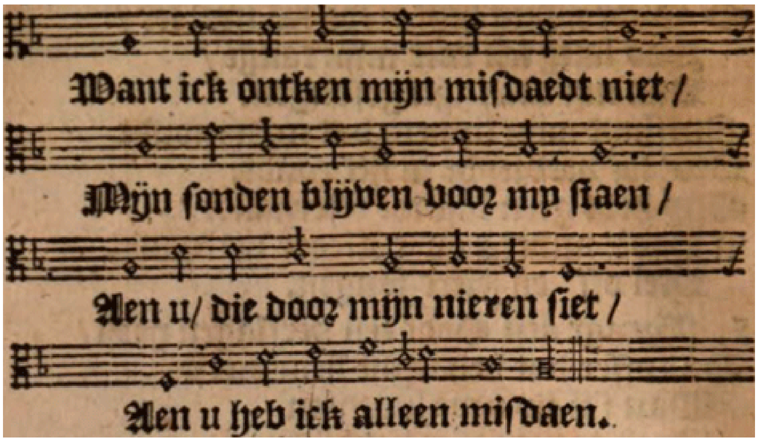

Want ick ontken mijn misdaedt niet,
Mijn sonden blijven voor my staen,
Aen u, die door mijn nieren siet,
Aen u heb ick alleen misdaen.

2. Op dat uw' reden vast souw' staen,
En uw' gerichte zy van kracht;
Ick ben in 's moeders lijf ontfaen
In sonden, en oock voortgebracht.
Ghy schept lust aen de waerheyt Heer,
Ghy deelt mijn hert uw' wijsheyt mee;
Wascht my met Isop dat ick weer
Wit werd' als versch gevallen snee.

3. Helpt mijn gebeent' uyt het verdriet,
Maeckt mijn gewricht en spieren bly,
Let op mijn overtreding niet,
Maer schepp' een suyver hert in my,
Een vaste Geest bewoon' dat hert:
Stoot my niet van uw' aengesicht,
Maeckt dat my niet ontnomen werdt
Vw' Heyl'gen Geest, dat helder licht.

4. Geeft my de vreugd' uw's heyls voortaen,
Vw' Geest bestier' my overal;
Ick sal den Sondaers doen verstaen
Vw' Woordt dat haer bekeeren sal.

Verlost my van onschuldigh bloedt;
Smert en benauwtheyt Heer die sluyt
Mijn mondt en lippen toe, och doet
Haer op, dat ick uw' goetheyt uyt.

5. Ghy hebt geen lust tot offerhandt,
Ick hadd' het anders al gebracht,
Een droevigh hert dat naer u brandt,
Is in uw' oogen noyt veracht.
Doet na uw' goetheyt Zion wel,
Herbouwt in Salem muur en wal,
Dan sult ghy sien, hoe Israël
V met behagen off'ren sal.

Psalm LII. Bestraffinge van Doëgs hooghmoed ende verraderije, waer over hy hem Godts Oordeel dreyght, ende sich selven troost met Godts goedertierenheyt.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

*W*At hebt ghy Trotschen op uw' macht,
En sterckte, roem te dragen?
Weet doch dat Godt uw' doen belacht,
En daer in schept mishagen:

Godts goetheyt heeft noch perck noch maet,
Godts goetheyt die my noyt, verlaet
En duurt geheele dagen.

2. Vw' tong, met vuyligheyt besmet,
Bedenckt verraderyen,
's Is als een scheermes, aengeset
Om vinniger te snyen:
Ghy laeckt het goed', en prijst het quaet,
In uw' vervloeckte leugenpraet
Kunt ghy u selfs verblyen. *Selah.*

3. Vw' hert verheught sich in het valsch,
Vw' tong is uyt op 't schenden;
Maer Godt die sal u op den hals
Verdiende straffen senden,
Hy sal uw' wortel rucken uyt,
En doen verdorren als het kruyt,
In droefheyt en ellende.

4. De Vromen sullen uwen val
Met vrees en schrick aenschouwen,
En om uw' droefheyt, met geschal
Veel vreughde-dagen houwen,
En seggen, siet daer leyt hy neer,
Die sich niet wilde op den Heer
Maer op sijn goet vertrouwen.

5. Die sich verrijckt heeft met het geldt
Van Weduwen en Weesen:

Maer ick sal werden vast gestelt,
En in uw' hutten wesen
Gelijck een bloeijenden Olijf,
Die door sijn wortel starck en stijf
Geen winden hoeft te vreesen.

6. Ick sal uw' groote goetheyt, Heer,
Steed's hebben in gedachten,
'k Sal altoos singen van uw' eer,
'k Sal uwen naem hoogh achten,
Vw' naem, die alderhande goet
Aen uwe Gunstgenooten doet,
En helpt die naer u trachten. *I. Gloria.*

Psalm LIII. Is van den selven inhoudt als den 14 Psalm.

Oock op de wijsen van den 137 Psalm, oud. Comp.

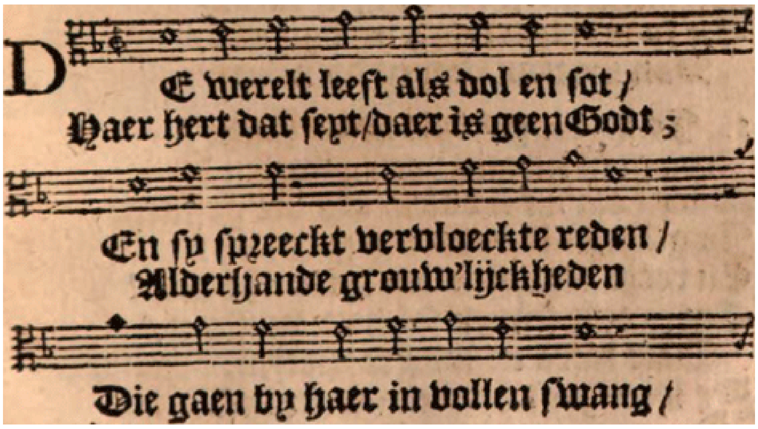

DE werelt leeft als dol en sot,
En sy spreeckt vervloeckte reden,
Haer hert dat seyt, daer is geen Godt;
Alderhande grouw'lijckheden
Die gaen by haer in vollen swang,

En niemant gaet den rechten gang,
All' zijn sy afgeweecken,
Elck haet het goed', des Heeren Woordt
Leyt heel verslagen en versmoort,
Men hoort van Godt niet spreecken.

2. Godt sagh van boven uyt de locht,
Of misschien hy een mocht vinden
Die noch om sijnen Schepper docht,
En sijn heyl'ge naem beminde:
Maer 't was vergeefs gesocht van Godt,
't Was al verettert en verrot,
Haer vuyle wonden stoncken;
Sy lachten om der Wijsen raedt,
En sy verblijden sich in 't quaedt,
Van moetwil dol en droncken.

3. Is by dit goddeloos Geslacht,
Noch geen kennis noch geweten?
Waer door mijn volck, als vee geslacht,
Is gelijck als broodt gegeten:
En roept dit volck den Heer niet aen?
Een groote schrick sal haer verslaen,
Daer niets en was te vreesen.
De Heer heeft sijn benauwde vest

Die was belegert, op het lest
Weer nieuwe hulp bewesen.

4. De Heer die heeft des vyants macht
En sijn hoop verstroyt daer heenen,
Hy heeft door sijner armen kracht
Doen vermorselen sijn beenen.
Och dat de hulp uyt Zion quam,
En dese plagen van ons nam!
En hielp ons uyt het lijden;
Dat souw' soo ouderdom als jeught
In Israël doen zijn verheught,
En Iacob doen verblijden. 4. *Gloria.*

Psalm LIII. Na de oude Compositie.

Op de wijsen van den 18, 39, 137. beyde comp. ende 139. beyd. comp. Psal.

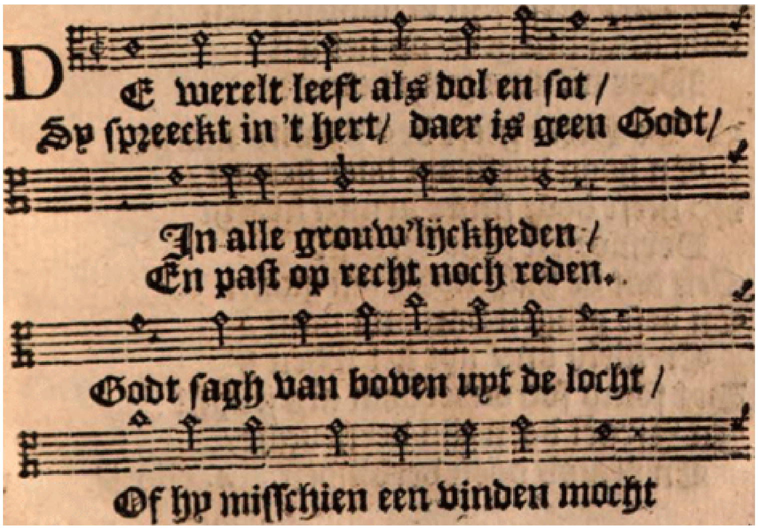

DE werelt leeft als dol en sot,
In alle grouw'lijcheden,
Sy spreeckt in 't hert, daer is geen Godt,
En past op recht noch reden.
Godt sagh van boven uyt de locht,
Of hy misschien een vinden mocht

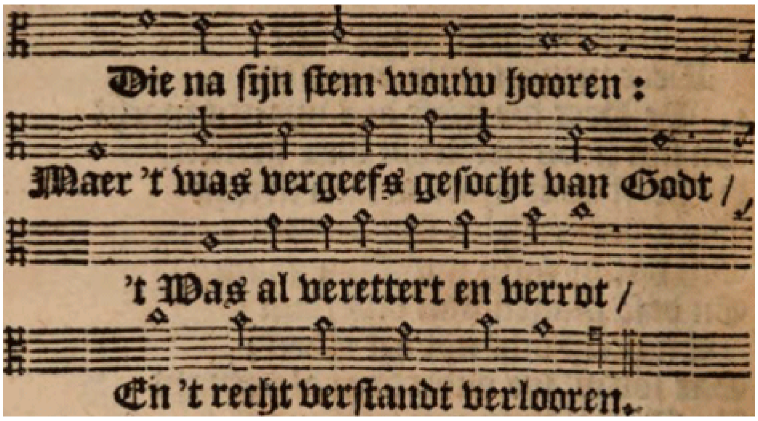

Die na sijn stem wouw hooren:
Maer 't was vergeefs gesocht van Godt,
't Was al verettert en verrot,
En 't recht vertsandt verlooren.

2. Is by dit goddeloos Geslacht,
Noch kennis noch geweten?
Waer door mijn volck, als vee geslacht,
Is als het broodt gegeten.
En roept dit volck den Heer niet aen?
Een groote schrick sal haer verslaen,
Daer niets en was te vreesen.
De Heer heeft sijn benauwde vest
Die was belegert, op het lest
Weer nieuwe hulp bewesen.

3. De Heere heeft des vyants macht
En hoop verstroyt daer heenen,
Hy heeft door sijner armen kracht
Vermorselt sijne beenen.
Och dat de hulp uyt Zion quam
En dese plagen van ons nam,
En hielp ons uyt het lijden!
Dat souw soo ouderdom als jeught
In Israël doen zijn verheught,
En Iacob doen verblijden. 4. *Gloria.*

Psalm LIV. David bidt om bescherminge van sijn vyanden, betrouwt op Godt, ende belooft danckbaerheyt.

Oock op de wijsen van den 31. ouder Compositie, ende 100. ouder Compositie Psalm.

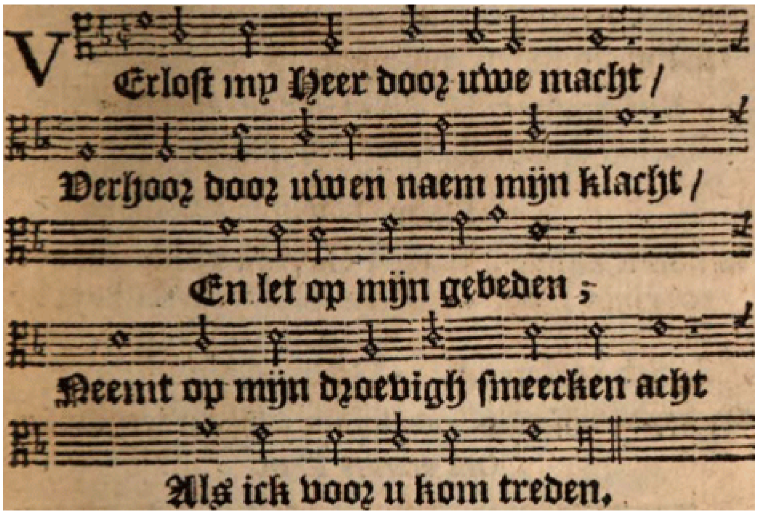

*V*Erlost my Heer door uwe macht,
Verhoor door uwen naem mijn klacht,
En let op mijn gebeden;
Neemt op mijn droevigh smeecken acht
Als ick voor u kom treden.

2. Want vreemde zijn daer opgestaen,
Die om haer bloedtdorst te versaen
My volgen op de hielen;
En die den Heer noyt roepen aen,
Die trachten na mijn ziele. *Selah.*

3. Siet Godt is mijne hulp altijdt,
Mijn sek're toevlucht in den strijdt,
Waer op ick my verlate,
Godt is 't die mijne ziel bevrijdt
Van alle die my haten.

4. Hy sal dit listige geslacht,
Dat na mijn leven heeft getracht,

Haer boosheyt wel vergelden;
Hy sal verstroyen al de macht
Van die my soo beknelden.

5. 'k Sal u vrywilligh off'ren Heer,
En singen van u naem en eer
Die my hielpt uyt dees' lagen,
En maeckte, dat ick sagh ter neer
Mijn vyanden geslagen.

Hier mach men het Gloria uyt den 31 Psalm vers. 7. oude Comp. singen.

Psalm LV. In noodt zijnde, klaeght David en bidt om uytroeyinge sijner Vyanden, welcker boosheyt hy beschrijft, voorseggende haren ondergang, ende sich verlatende op Gods hulpe.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

Den vierden Toon.

O Godt neemt op mijn smeecken acht,
Verberght dan niet uw ooren
Wanneer ick voor u doe mijn klacht,
Wilt mijne stem verhooren;
Mijn noot is hardt, mijn lijden swaer,

Dies klaeg' ick luyd' en maeck misbaer,
Veel quaets is my beschooren.

2. Dewijl mijn vyant door sijn stem
En buld'ren my doet swichten,
Ick ben benauwt, 'k sit in de klem,
Om die my valsch betichten;
Mijn ingewandt versmelt van smert,
Des doodts verschricking treft mijn hert,
Ontzenuwt mijn gewrichten.

3. Vrees, schrick, en angst heeft my bevat,
Soo dat ick met mijn klachten
Staegh roep, och dat ick wiecken had
Gemaeckt van duyve schachten!
'k Souw soo lang vliegen, tot ick vond'
Een plaetse daer ick blijven kond'
Ick soud' op 't veldt vernachten. *Selah.*

4. Dan soud' ick op mijn wiecken spoen
Daer my geen menschen sagen,
Om my voor al dit quaet te hoen,
Van dese storrem vlagen.
Deylt hare tong, laet haer door twist,
Door tweedracht, moordt, gewelt en list,
In 't graf malkander jagen.

5. 't Zy dagh of nacht men vindtse al
(Beswangert met dit evel)
Dan op de straet, dan op de wal
Vol overlast en wrevel,
Bedenckend' alderhande quaet,

De Stadt heeft graft, noch steegh, noch straet,
Of roockt van dese nevel.

6. Was het mijn vyant openbaer
Die my soo quam bestrijden,
Mijn ongeluck was niet soo swaer
'k Souw 't alles konnen lijden
Hadd' hy my opentlijck gehaet,
Die my bedecktelijck verraet,
Ick hadd' hem konnen mijden.

7. Maer ghy, die waert mijn beste vrient,
En scheent een man van eeren,
Die my als leydtsman hebt gedient,
Die daeg'lijcks my quamt leeren,
Mijn aldertrouwste raedt waert ghy,
Mijn metgesel, die vaeck met my
Ging in het Huys des Heeren.

8. Dat haer de doodt-uur overvall',
Dat sy ter helle glijen
Al levendigh, dewijl sy all'
Zijn vol van schelmerijen.
Maer ick sal roepen tot den Heer,
En hy sal tot my komen neer,
En my van 't quaedt bevrijen.

9. 'k Sal bidden 's nachts, en als den dagh
Werdt op een nieuw herbooren,
Sal ick aen Godt doen mijn beklagh,
Hy sal mijn stem verhooren:
Hy maeckt mijn ziel in vrede vrij
Van soo veel volcks, dat tegens my
Te samen was geswooren.

10. De Heere siet haer wercken aen
Om loon daer na te geven,
Als Rechter van haer boos bestaen
Waer in sy daeg'lijcks leven; *Selah.*
Sy doen geen beterschap noch boet,
Verkeertheyt heeft in haer gemoedt
De vrees Godts uytgewreven.

11. Sy leggen aen die geen de handt
Die by haer sat in vrede,
Sy breecken het gemaeckt bestandt,
Sy passen op geen eeden;
Haer tong, die noch veel gladder is
Als boter, brouwt verderffenis,
Door schijn van goede reden.

12. Haer woorden zijn als oly sacht,
Maer scherper in het snijden
Als eenigh swaerdt. doe Godt uw' klacht
Wanneer ghy zijt in lijden;
Geeft hem uw' sorgh, hy sal u voen,
Hy sal de Vromen wel behoen
Voor slibberen of glijden.

13. Godt sal vewrwerpen, al die veel
Van bloedt vergieten houwen,
De Helsche poel sal zijn haer deel
Die liste en leugens brouwen,
Ter halver tijdt sal haer de doodt
Wegrucken: maer ick in mijn noot,
Sal op den Heer vertrouwen. *I. Gloria.*

Psalm LVI. Klachte over sijn veelvuldigh lijden: Gebedt om hulpe, 't welck hy oock vertrouwt, roemende Godts Woordt, ende beloovende danckbaerheyt.

Oock op de wijse van den 64 Psalm.

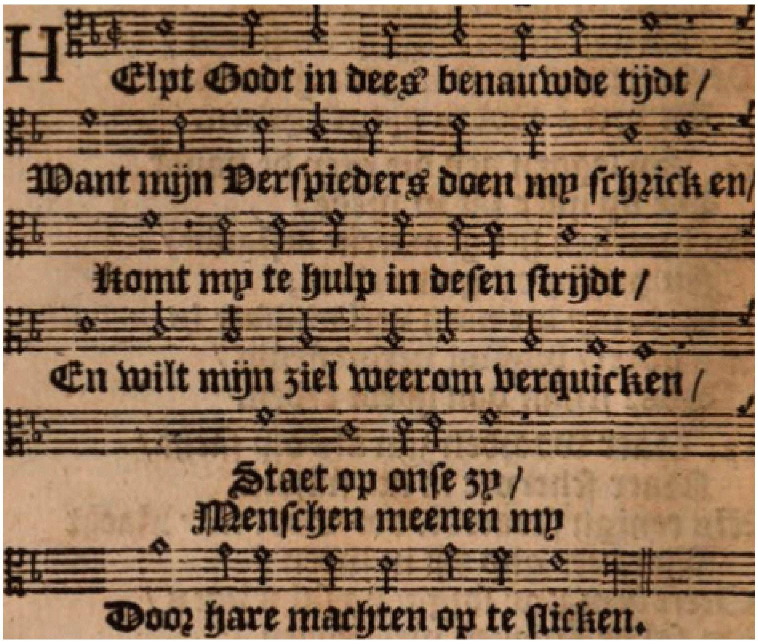

HElpt Godt in dees' benauwde tijdt,
Want mijn Verspieders doen my schricken,
Komt my te hulp in desen strijdt,
En wilt mijn ziel weerom verquicken,
Staet op onse zy,
Menschen meenen my
Door hare machten op te slicken.

2. Een groot getal is saem gerot,
Het welck my daeg'lijcks komt benouwen;
Maer ick sal, Alderhooghste Godt,
Op u alleen mijn hoope bouwen,
Als mijn droeffenis
Op het hooghste is,
Sal ick op uwe hulp vertrouwen;

3. En my verlaten op uw' Woordt,
Wat hoef ick my voor haer te wachten,
't Is vleesch maer, dat my komt aen boort,
Haer broosheyt is niet veel te achten.

Sy, vol dubbelheen,
Draijen mijne reen,
Na mijn verderf is 't dat sy trachten.

4. Sy rotten heym'lijck tegens my,
Ick moet van haer vervolging lijden,
En op mijn ziele loeren sy,
En mijn ellendt doet haer verblijden;
Maer, o Heere, sal
Van d'aenstaende val
Haer groote boosheyt haer bevrijden?

5. O Godt verstroyt dees boose lien,
Vw' toorn laet haer den dootslagh geven,
Ghy hebt het selver wel gesien,
Hoe 'k hebb' als balling moeten leven
In ellend' en pijn,
Mijne tranen zijn
Getelt, en in uw' Boeck geschreven.

6. Dan sullen mijn vyanden al
Met schaemt te rugge moeten keeren,
Ten dage als ick roepen sal,
Die voor my waeckt is Godt de Heere.
Godes Heyligh Woordt
Sal ick, als 't behoort,
Tot allen tijden danckbaer eeren.

7. 'k Laet alles op den Heere staen,
Wat hoeft mijn hert beangst te wesen?
Geen menschen konnen my meer schaen,
Ick heb geen vyanden te vreesen.
Vw' geloften Heer
Dalen op my neer,
Vw' naem sal eeuwigh zijn gepresen.

8. Mijn ziel, in 't midden van de doodt,
Heeft van u handen hulp gekregen,
Op dat mijn voet niet aen en stoot'
Soo leydt ghy my, o Heer, ter degen,
Voor uw aengesicht
Sal ick, in het licht
Na desen wand'len op uw' wegen.

Psalm LVII. David voor Saul vluchtende, bidt om bescherminge, voorseggende den val sijnder vyanden en van sijn hulpe verseeckert zijnde, is bereyt om Godt te looven.

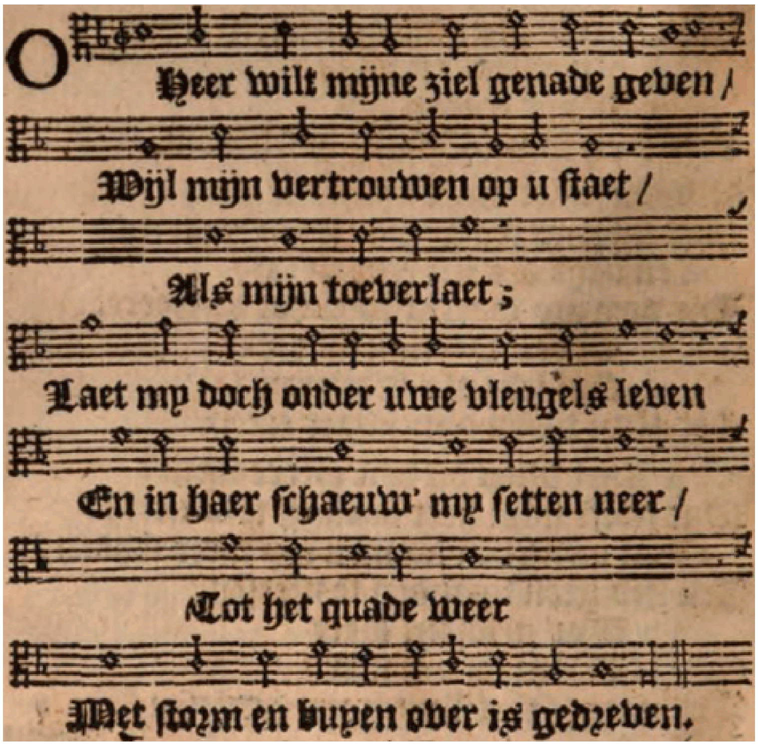

O Heer wilt mijne ziel genade geven,
Wijl mijn vertrouwen op u staet,
Als mijn toeverlaet;
Laet my doch onder uwe vleugels leven
En in haer schaeuw' my setten neer,
Tot het quade weer
Met storm en buyen over is gedreven.

2. Ick sal mijn stem tot God den Heere wende*n*,
Die eens een eynde maken sal
Van mijn ongeval,
Hy sal mijns vyants macht verslae*n* en schende*n*,
En geven haer verdiende straf; *Selah*.
Van den Hemel af,
Sal hy mijn sijne gunst en waerheyt senden.

3. Mijn ziele sit gesoncken onder d'aerde
By grage Leeuwen wreet van muyl,
In een nare kuyl,
By stoockebrants die muytery aenvaerden,
Wiens tanden, rondsom met venijn,
Scharp als spiessen zijn,
Wiens tonge snijt als scharp geslepe swaerde*n*.

4. Vaert opwaerts Godt, uw' eer zy hoogh verheven;
Sy hebben heymelijck een net
Op mijn wegh geset,
Mijn ziel verdrukt bleef aen de aerde kleven:
Sy groeven flucks een kuyl voor my,
Maer ick raeckte vry,
Daer sy daer in versmoort zijn en gebleve*n*. *Sel.*

5. Mijn hert is reed' om van uw' lof te singen
Waeck op mijn eer, mijn Harp, en Luyt
Maeckt een soet geluyt:
Eer dat het daegt sal ick ten bedd' uytspringen;
'k Sal onder 't volck der Heyd'nen, Heer
Spreecken van uw' eer,
En van u roemen by de Vreemdelingen.

6. Vw' goedertierentheyt en heeft geen palen,
De gunste die ghy tot ons sendt
Die is sonder endt,

Vw' waerheyt reyckt tot aen des Hemels' sale*n*.
O Godt, vaert opwaerts naer om hoogh
Tot aen des Hemels boogh,
En laet uw' eer de gantsche aerdt bestralen.

Psalm LVIII. David verwijt Sauls Raetslieden hare onrechtvaerdige en verkeerde raetslagen, bidt dat Godt haer in haer aenslagen storten wil tot Godts eer ende der Vromen vreughde.

Oock op de wijsen van den 33 Psalm.

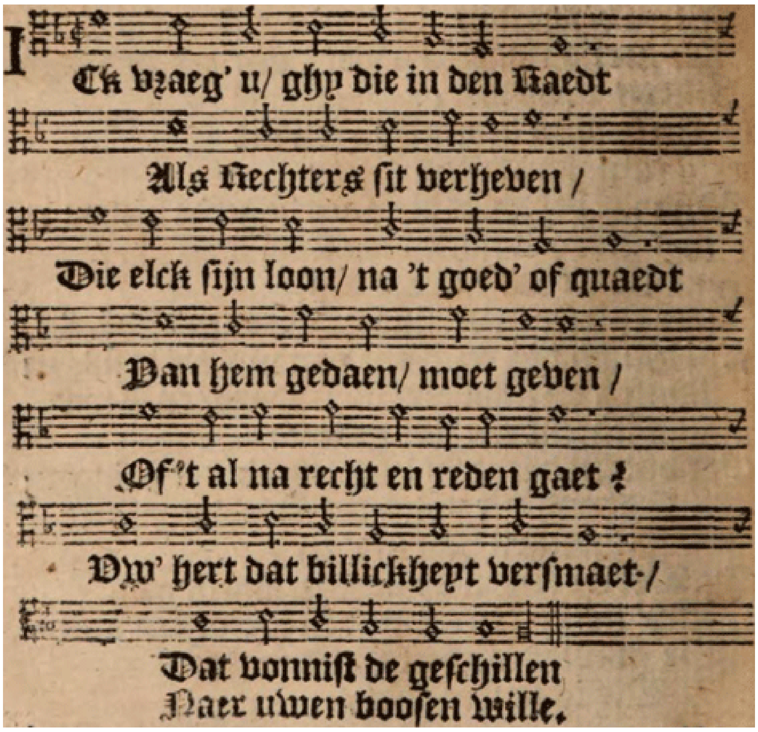

ICk vraeg' u, ghy die in den Raedt
Als Rechters sit verheven,
Die elck sijn loon, na 't goed' of quaedt
Van hem gedaen, moet geven,
Of 't al na recht en reden gaet?
Vw' hert dat billickheyt versmaet,
Dat vonnist de geschillen
Naer uwen boosen wille.

2. Men siet, van haer geboorts'-uur af,
De Quaden sich verheugen
In lelijck vuyl, en stinckend' draf,
Van list en snoode leugen;
Sy zijn als slangen, vol venijn,
Vol van besmett'lijck vuur, sy zijn,
Als adders, die haer' ooren
Toestoppen voor het hooren.

3. Op dat wanneer hy komt gegaen
Die haer wil 't oor belesen,
Hoe seer hy mach de konst verstaen,
Sy schaloos souden wesen.
O Godt verstoor dees' Leeuwen kuyl,
Breeckt haer de tanden uyt de muyl,
Laet haer vergaen ten lesten
Van honger in haer nesten.

4. Laet haer als sneeuw' versmelten Heer,
Als water heenen vlieten,
Breeckt haerder pijlen punt, wanneer
Sy daer met willen schieten;
Laet haer als slacken in het slijck
Versmelten, laet haer zijn, gelijck
De misdracht eender Vrouwen,
Die 't licht niet komt t'aenschouwen.

5. Gelijck een doornbos aen den heert,
Als 't vuur is aen het gloeyen,
Werdt schielijck door de vlam verteert,
Sal Godt de Quaen uytroeyen,
En brengen in sijn toorn ten val;
De Vrome daer-en tegen, sal,
Wanneer hy haer siet lijden,
Daer over sich verblijden.

6. De Vrome sal noch in het bloedt
Der Goddeloosen plassen,
Hy sal noch sijn oprechte voet
Met vreughde daer in wasschen:
Dan sal men seggen immers siet
Men dat de Vrome vreught geniet,
En dat de Heer moet leven,
Die loon na werck kan geven.

Psalm LIX. David bidt Godt dat hy hem van Sauls handt verlossen, ende den selven tot een spiegel van wraecke stellen wil, waer voor hy Godt belooft danckbaerheyt.

Oock op de wijsen van, en by den 28 Psal. aengewesen.

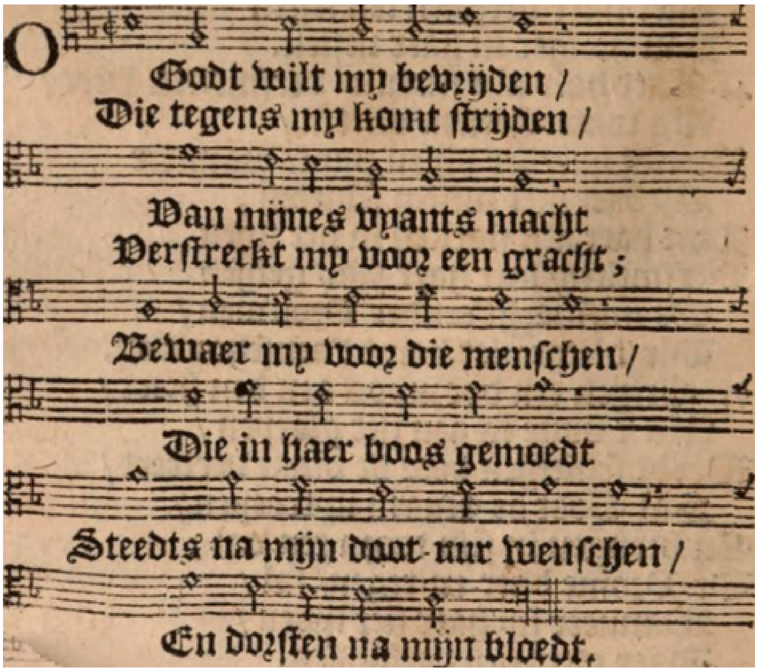

O Godt wilt my bevrijden,
Van mijnes vyants macht
Die tegens my komt strijden,
Verstreckt my voor een gracht;
Bewaer my voor die menschen,
Die in haer boos gemoedt
Steedts na mijn doot-uur wenschen,
En dorsten na mijn bloedt.

2. Sy leggen loose lagen
Tot mijn verderffenis,
't Zijn Stercke die my jagen,
Of schoon mijn handt al is
Van sonden vry en schulden,
Soo sien sy dit niet aen;
Hoe lang sult ghy dit dulden?
Wilt eenmael Heer opstaen.

3. Ghy Godt der Legerkrachten,
Hef op uw' handt, en sla
Der Heydenen geslachten,
Geeft niemant geen gena,
Die in haer trouw'loosheden
Volharden die daer woen,
Des avondts om haer steden,
Gelijck de honden doen.

4. Veel vuyls hoort m' haer ontslippen,
Sy lappen alles uyt
Met ongebonde lippen,
Die toom noch slot en sluyt;
Haer reen zijn als een degen
Soo scharp; sy dencken noch,
Wat leyt 'er aen gelegen,
Want niemant hoort ons doch.

5. Maer Godt, die uyt den Hemel
Neemt acht op al haer doen,
En siet al dit gewemel
Waer met sy machtloos woen,
Sal haer bedrijf bespotten,
En 't Heydensche geslacht,
Sal by hem als de sotten
Versmaet zijn en veracht.

6. Mijns vyants Legerknechten
Zijn meer, als mijne macht,
En beter om te vechten,
Maer Godts onwinb're kracht
Sal ick daer tegen stellen,
Wijl hij mijn rotzsteen is,
Wanneer sy my beknellen
In mijne droeffenis.

7. Godt sal de voorste wesen
Recht op mijn vyant aen,
Hy sal hun heyr doen vreesen,
En al haer macht verslaen,
Hy sal my niet verlaten,
Ick sal mijn lust noch sien
Aen die geen die my haten,
En dagelijcks verspien.

8. Laet haer niet schielijck sterven,
Op dat mijn volck mach sien
Hoe dats' als balling swerven,
En lacchen, als sy vlien
In armoe gins en weder,
Door uwe straf, en wilt
Haer end'lijck storten neder,
Want ghy Heer zijt ons schilt.

9. Om hare lastermonden,
Die sonder maet of tal
Niet braeckten uyt als sonden:
Haer hooghmoedt koom' ten val
Om 't vloecken en om 't liegen,
Waer met sy swanger gaen,
Om and'ren te bedriegen,

En Vromen te verraen.

10. Vernielt haer als uw tooren
Op 't alderhevighst brandt,
Dat alles ga verlooren
Door 't slaen van uwe handt,
Op dat sy leeren weten
Hoe sich uw' Scepter streckt,
Op 's Hemels Troon geseten,
Soo wijdt de wereldt reckt. *Selah*.

11. Heer laet haer alle nachten
Gaen huylen om de wal
Als honden, laet haer wachten
Wie dat haer spijsen sal,
Laet haer de kost gaen rapen
Met bed'len gins en weer,
Laet haer 's nachts, om te slapen,
Sich hong'righ leggen neer.

12. Maer ick sal altoos singen
Vw' goetheyt en uw' macht,
Naer al mijn suckelingen,
Waer uyt ick ben gebracht,
Want ghy, zijt t'aller tijden
Wanneer ick was bevreest,
En most vervolging lijden,
Mijn toevlucht Heer geweest.

13. 'k Sal van uw' sterckte roemen
En singen t'aller tijdt,
'k Sal u mijn rotzsteen noemen,
Waer op ick ben bevrijdt
Voor alle mijn vyanden
Voor schande, straf, en pijn,

Want in des Heeren handen
Sal ick verseeckert zijn. 9. *Gloria.*

Psalm LX. David Victorie verkregen hebbende, vergelijckt den vorigen staet sijns Landts, die ellendigh was, met een tegenwoordigen, ende triumpheert over Godts hulpe, daer van hy in den geloove hem noch verder verseeckert.

Op de wijsen by den 7 Psalm aengewesen.

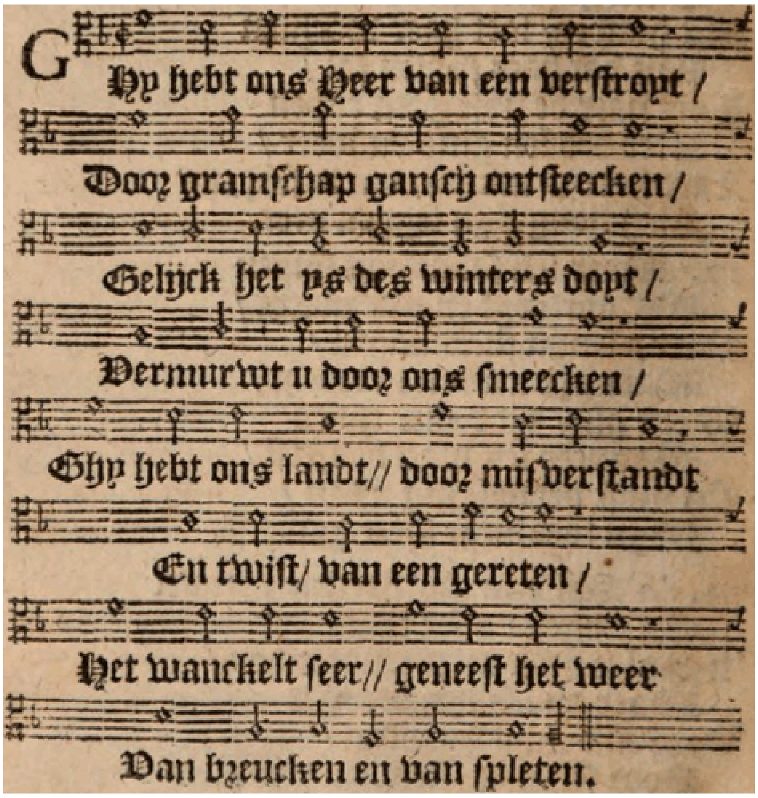

GHy hebt ons Heer van een verstroyt,
Door gramschap gansch ontsteecken,
Gelijck het ys des winters doyt,
Vermurwt u door ons smeecken,
Ghy hebt ons landt // door misverstandt
En twist, van een gereten,
Het wanckelt seer // geneest het weer
Van breucken en van spleten.

2. Men hoort niet als van ach en wee,
Ghy hebt ons in doen schencken
Een wrange swijmelwijn, die dee
De sinnen in ons krencken;
Maer nu weer vry // soo hebben wy
Ons vaendel opgeheven,
Trots al die geen // die tegens reen
Vw' waerheyt wederstreven. *Selah.*

3. Op dat ghy soudt dien ghy bemint
Van ongeluck bevrijden;
Geeft dat uw' volck den Veldtslagh wint,
Door mannelijck te strijden.
Godt sprack tot my // dies ben ick bly,
Vyt sijnen Troon verheven,
Gansch Sichems dal // en Succoth, sal
Ick u ten erfdeel geven.

4. Manass' en Gilead is mijn,
't Zijn Ephraims geslachten
Die sterckten van mijn voorhooft zijn,
En Iuda groot van krachten
Is 't die mijn wet // den and'ren set,
Gansch Moab moet my dienen,
En Edom is // mijn voetewisch,
Mijn zijn de Palestijnen.

5. Wie sal ons anders, in een stadt
Met stercke vesten, leyden?
Wie anders, sal my wegh en padt
Naer Edom toe bereyden,
Als ghy, o Heer? // die ons wel eer
Geset had uyt uw' oogen,
Op welcken tijdt // ghy in den strijdt
Niet met ons waert getoogen.

6. Vw' hulpe koom' ons Heer te baet,
Dewijl wy zijn vertreden;
Wat is der menschen hulp en raedt,
Als windt en ydelheden?
Godt sta ons by // soo sullen wy
Volvoeren Helden-stucken,
Met sijnen voet // sal hy den moed
Des vyants onderdrucken. 2. *Gloria.*

Psalm LXI. David in noodt zijnde bidt om verlossinge, betrouwende dat hem Godt hier een lang-ende hier na een eeuwigh leven geven sal.

Op de wijsen van den 2. 36. 45. ende 50 Psalm.

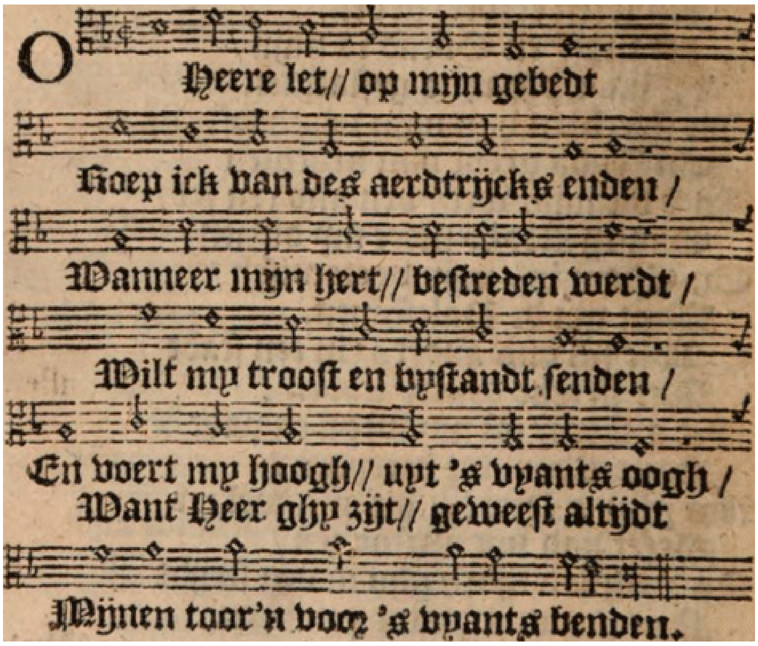

O Heere let // op mijn gebedt
Roep ick van des aerdtrijcks enden,
Wanneer mijn hert // bestreden werdt,
Wilt my troost en bystandt senden,
En voert my hoogh // uyt 's vyants oogh,
Want Heer ghy zijt // geweest altijdt
Mijnen toor'n voor 's vyants benden.

2. Vw' hut sal mijn // verblijfplaets zijn,
Mijne toevlucht, uwe vlercken, *Selah.*
Ghy hebt my 't geen // ick heb gebeen
Met beloften hooren stercken,
Daerom hebt ghy // verleent aen my
De erffenis // die eygen is
Aen die prijsen uwe wercken.

3. Het jaer-getal // des Konings, sal
Groeyen door de gunst des Heeren,
Hy sal verblijdt // sijns levens tijdt
Door Godts goetheyt sien vermeeren,
Dan sal hy aen // Godts Outer gaen
En in het licht // van sijn gesicht
Singen sijnen naem ter eeren.

4. Barmhertigheyt // zy hem bereyt
Laet uw' waerheyt hem bestralen,
Dan sal ick Heer // uw' lof en eer
Door gesang en harp verhalen,
'k Sal dagh aen dagh // wat ick vermach
Voor u besteen // en al het geen,
Dat ick had belooft, betalen. 8. *Gloria.*

Psalm LXII. David gerust in Godt zijnde, vermaent anderen oock daer toe, datse haer niet op menschen of gelt of andere middelen verlaten sullen; maer alleen op Godt.

Oock op de wijsen van, ende by den 28 Psal. aengewesen.

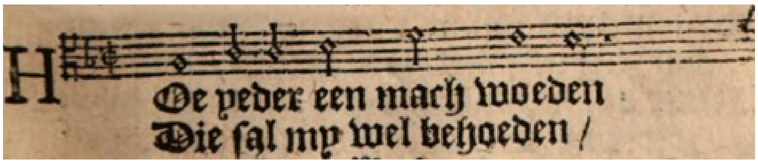

HOe yeder een mach woeden

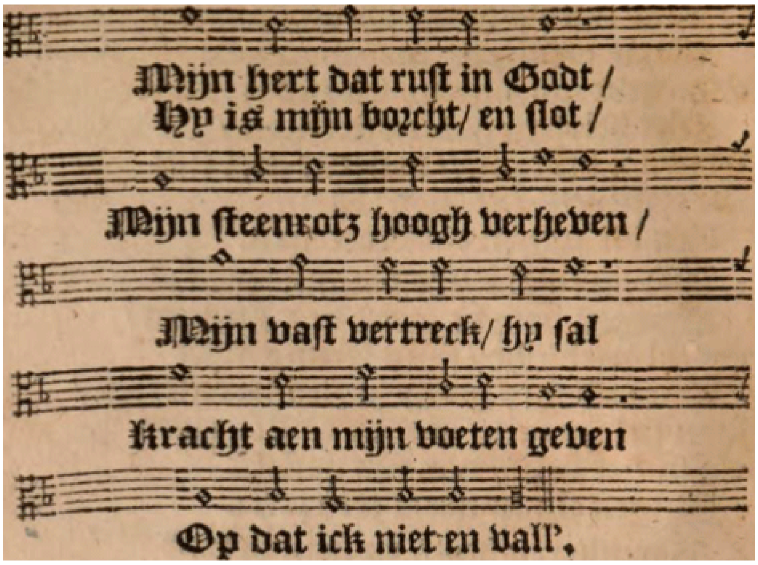

Mijn hert dat rust in Godt,
Die sal my wel behoeden,
Hy is mijn borcht, en slot,
Mijn steenrotz hoogh verheven,
Mijn vast vertreck, hy sal
Kracht aen mijn voeten geven
Op dat ick niet en vall'.

2. Hoe lang schept ghy behagen
Om eenen man alleen
Soo jammerlijck te plagen?
Godt sal uw' neck vertreen,
En dooden, ghy sult wesen
Gelijck een swacke muur,
Wiens val men heeft te vreesen,
Van 't een tot 't ander uur

3. Ick ben te hoogh getreden
In haer afgunstigh oogh,
Sy soecken my beneden
Te stooten van het hoogh,
Sy scheppen lust in 't liegen,
Sy zeeg'nen met haer mondt,
Maer om my te bedriegen;
't Hert is doch valsch van grondt.

4. Maer ghy mijn ziel wilt swijgen,
Slaet op Godts goetheyt acht,
Van waer ghy hulp sult krijgen,
Van waer ghy 't al verwacht;
Hy is mijn sterckt' en wallen,
Mijn rotz, mijn heerlijckheyt,
Hoe soud' ick konnen vallen,
Als my de Heere leyt?

5. Hy is mijn roem en eere,
Mijn heyl, mijn toeverlaet;
Ghy volck vertrouwt den Heere
Wanneer 't u qualijck gaet,
Want hy versacht de smerten,
En helpt uyt droeffenis,
Stort voor hem uyt uw' herten,
Wijl hy uw' toevlucht is. *Selah.*

6. De menschen zijn als winden,
Veel min als ydelheyt,
En soo men eens wil vinden
Het rechte onderscheyt,
Men legg' haer in twee schalen
En weeghse tegens een,
De mensch en sal niet halen
By 't wicht der ydelheen.

7. Soo ghy hebt goedt verkregen,
Soo ghy vermeert uw' geldt
Door roovery te plegen,
Door list of door geweldt,
Wilt daer niet op vertrouwen,
't Is doch verganckelijck,
Ghy mooght het niet behouwen,
't Versmelt als sneeuw' in 't slijck.

8. Ick heb Godt hooren spreecken,
Tot tweemael toe, een woordt,
Dat hy sich wilde wreecken
Aen die hem had verstoort,
En weder gunst betoonen
Aen die hem roepen aen,
En yeder een beloonen
Na 't werck van hem gedaen. 9. *Gloria.*

Psalm LXIII. Davids verlangen om wederom den Godtsdienst in Godts Huys te genieten, ende vertroosting van verlossinge en hulpe.

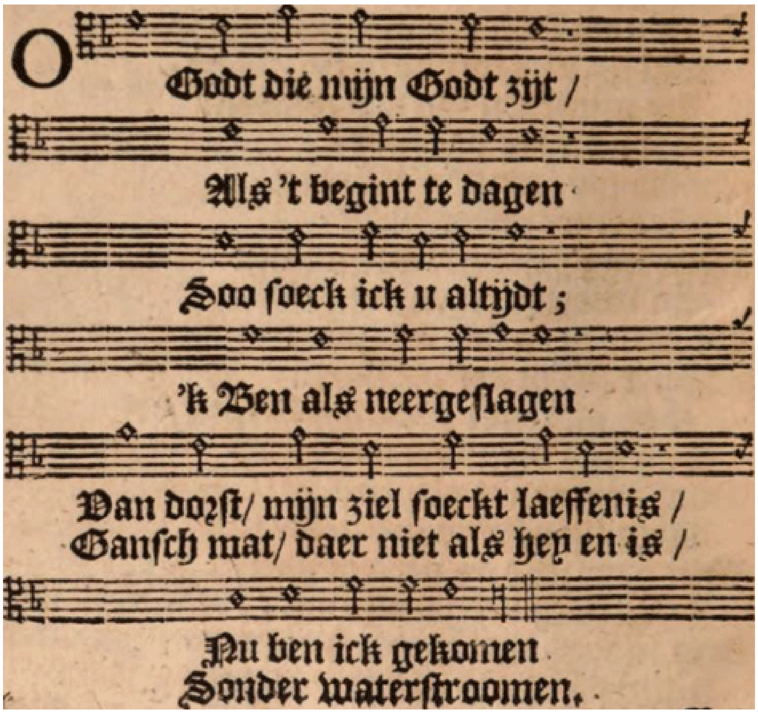

O Godt die mijn Godt zijt,
Als 't begint te dagen
Soo soeck ick u altijdt;
'k Ben als neergeslagen
Van dorst, mijn ziel soeckt laeffenis,
Nu ben ick gekomen
Gansch mat, daer niet als hey en is,
Sonder waterstroomen.

2. Ick hebb' in 't Heylighdom
Aengesien uw' eere,
Wanneer sal dit weerom
My gebeuren Heere?
Want uwe goetheyt is een schat
Beter als het leven,
Mijn handt en tong' en wat ick had
Soud' u eere geven.

3. Ghy soudt met vet en smeer
Mijne ziel versaden,
En mijne mondt souw Heer
Singen uw' genade;
Wanneer ick 's avonts ga te bedt
Om wat rusts te rapen,
Denck ick om u, 't welck my belet
Dat ick niet kan slapen.

4. Ghy zijt mijn hulp geweest,
Onder uwe vlercken
Sal ick onbevreest
Singen van uw' wercken;
Mijn ziel die kleeft aen u, ghy maeckt
My vry van 't verderven,
Maer die, die na mijn ziele haeckt,
Sult ghy Heer doen sterven.

5. De scherpte van het swaert
Sal haer leven enden,
De Wolven wreedt van aerdt
Sullen 't lichaem schenden,
Daer op haer tanden knagen stomp,
Niemant sal haer lossen
Dat niet en werd' haer vuyle romp
Spijse voor de vossen.

6. De Koning sal sich dan
In den Heer verblijden;
Geluckigh is de man,
Die tot allen tijden
Blijft by Godts Heylige verbondt
Hy sal sich beroemen,
Want Godt die sal den leugenmondt
Stoppen en verdoemen.

Psalm LXIV. Gebedt tegen de listige practijcken sijner vyanden, ende voorsegginge van haren ondergang.

Oock op de wijse van den 56 Psalm.

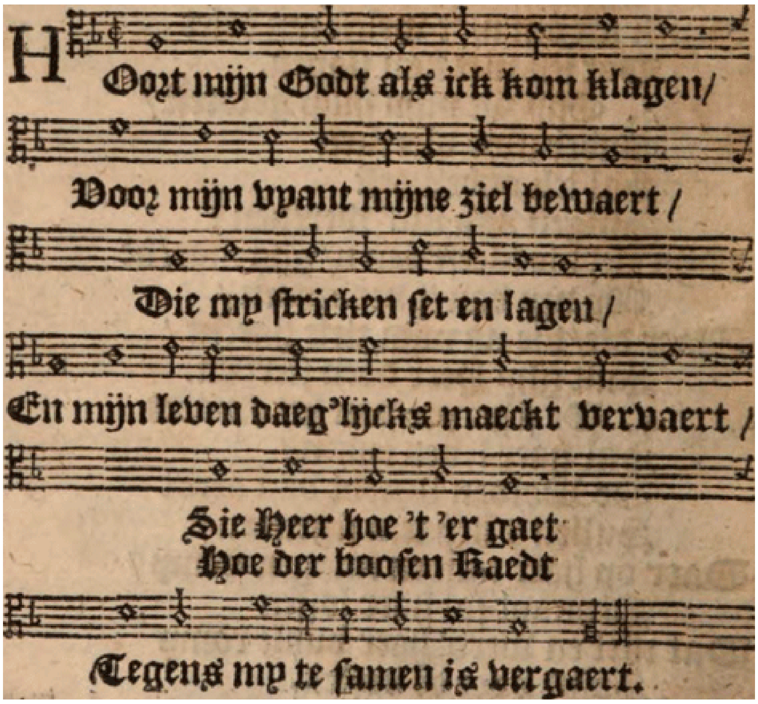

*H*Oort mijn Godt als ick kom klagen,
Voor mijn vyant mijne ziel bewaert,
Die my stricken set en lagen,
En mijn leven daeg'lijcks maeckt vervaert,
Sie Heer hoe 't 'er gaet
Hoe der boosen Raedt
Tegens my te samen is vergaert.

2. Deckt my onder uwe vlercken
Voor den aenslagh en het listigh net,
Van die niet als onrecht wercken;
Scharp gelijck als swaerden versch gewet
Is haer tong', haer reen,
Vol van bitterheen
Zijn voor pijlen op haer boogh geset.

3. 't Is in 't heym'lijck dat sy micken
Op de Goen, sy schieten fel en snel,
Sy en weten van geen schricken,
Noch soo spreecken sy in 't hert, 't is wel,
Heym'lijck is ons net,
Seggen sy, geset,
't Is gewis sy raecken in de knel.

4. Sy doorsnuff'len en doorsoecken
Door practijcken alle listigheyt,
Selfs wat in de duyst're hoecken
Van eens menschen hert verborgen leyt;
Godt sal haer tot loon
Met sijn pijlen doon
Hare plagen zijn alree bereyt.

5. 't Swaert daer sy sich op verlieten,
Hare tong, die alles heeft geschent,
Daer sy plachten mee te schieten,
Is nu tegen haer-luy self gewendt:
Elck die haer sal sien
Sal stracks van haer vlien,
En sich houden of hy haer niet kent.

6. Yeder sal des Heeren wercken
Vreesen, en den volcke doen verstaen,
Datse alleman kan mercken.

De Rechtvaerdige sal vreugd' ontfaen,
En die op den Heer
Al sijn hoop stelt neer,
Sal sich roemen in Godts groote daen.

Psalm LXV. David looft en danckt Godt voor alle, soo Geestelijcke gaven als tijdtlijcken zegen die hy over de menschen hier op aerden uytgiet.

OP Zion, Godt, daer singtmen van uw' eer,
Aldaer betaelt men sijn beloften Heer;
Ghy verhoort oock ons' gebeden
Al 't vleesch dat sal voor u sich buygen neer.
'k Stack vol ongerechtigheden,
Ghy vergaeft ons overtreden.

2. Geluckigh is die ghy verkiest, die man
Die altoos in uw' hoven woonen kan,
En u dient met reyne handen.
Wy sullen Heer versadight werden van
't Heyligh vet der offerhanden,
Dat men op 't Altaer komt branden.

3. Verschrickelijcke dingen sullen wy

Van u antwoorden hooren Heer, want ghy
Zijt het op wien elck moet wachten,
Hoe dicht, hoe verr' gelegen hy oock zy,
Ghy die omgegordt met machten
Bergen vast set door uw' krachten.

4. Ghy stilt de golven van d'ontroerde zee,
Het muytend' volck maeckt ghy alleen gedwee
Ghy verschrickt des aerdtrijcks palen
Door uwe teeckenen, al 't landt juycht mee,
Daer des Sons vergulde stralen
Rijsen, en weer nederdalen.

5. Ghy maekt het lant eerst dorstig ende graeg,
Daer na stiert ghy een regen naer om laeg
Die uyt uwen schoot komt vloeyen;
Vw' beecken zijn vol waters alle daeg,
Dan soo doet ghy 't kooren groeyen
Om den mensch daer mee te voeyen.

6. Van regen die ghy hebt te saem vergaert
Wert al 't lant dronke*n*, als gh' hem nederwaert
Giet in d'omgeploeghde vooren,
En door de droppelen vermurwt de aerdt
Bloemen, boomen, vrucht, en kooren,
Zegent ghy eer 't is gebooren.

7. Ghy kroont het jaer met goetheyt, 't aertrijck doet
Waer dat ghy heenen treedt met uwen voet
Groeyen alderhande dingen,
Het woudt dat druypt van vet en overvloet,
Ghy doet heuvelen en klingen
Op en neer van vreughde springen.

8. De velden zijn rondtsom met vee bekleet,
Het vee met wol, dat alle dagen eet

't Gras van soo veel duysent weyden,
Het koorn bedeckt de dalen wijdt en breet
Bosschen, boomen, bergen, heyden
Siet men steed's uw' lof verbreyden.

Psalm LXVI. David vermaent alle menschen tot danckbaerheyt over de verlossinge der Kercke Godts uyt alle hare nooden, met sijn eygen exempel.

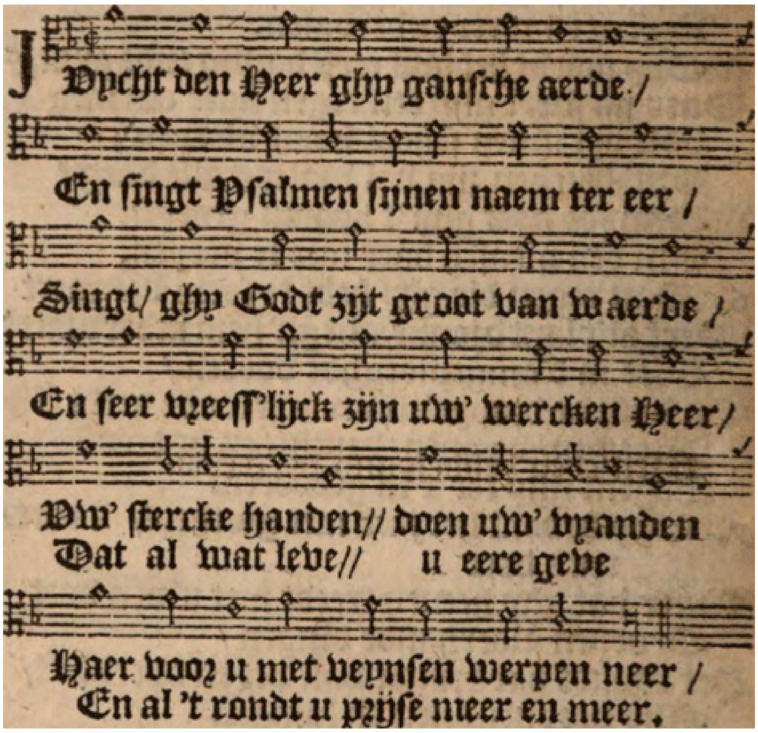

JVycht den Heer ghy gansche aerde,
En singt Psalmen sijnen naem ter eer,
Singt, ghy Godt zijt groot van waerde,
En seer vreess'lijck zijn uw' wercken Heer,
Vw' stercke handen // doen uw' vyanden
Haer voor u met veynsen werpen neer,
Dat al wat leve // u eere geve
En al 't rondt u prijse meer en meer.

2. Komt des Heeren werck beoogen,
Vreesselijck zijn sijne wonderdaen,
Want hy heeft de zee doen droogen,

En sijn volck dat is te voet gegaen
Door waterstroomen // om soo te komen
In het landt den Heydenen ontrooft
Voor welcke daden // soo vol genade
All' het Nazaet noch den Heere looft.

3. Eeuwigh heerscht hy door sijn machten,
Hy die altoos waeckt, en naerstigh let
Op der Heydenen geslachten,
Dat dat volck sich niet te hoogh en set.
Laet door de wolcken // de stem der volcken
Klincken tot Godts lof met groot geschal,
Die ons heeft leven // en ziel gegeven,
En die niet gedooght der onsen val.

4. Ghy hebt ons beproeft door lijden,
En gelijck het silver door het vuur
Reyn geloutert, uw' kastijden
Maeckt' aen ons den tijdt des levens suur;
Doe ons' vyanden // haer stricken spanden
En haer netten hadden uytgebreyt,
Hebt ghy ons allen // daer in doen vallen,
Om ons' leen had ghy een bandt geleyt.

5. Menschen hebben ons vertreden,
Ons, door water en door vuur gejaeght,
Alles hebben wy geleden,
Tot het u ten lesten heeft mishaeght,
Ghy hebt ons weder // geset ter neder
In verversching en in overvloedt,
Nu wil ick garen // op uw' Altaren
Mijne schult voldoen met beesten-bloedt.

6. Mijne schult die ick beloofde,
Die ick doe sprack uyt met mijnen mondt,

Doe mijn vyant my beroofde,
Doe ick lagh gesoncken tot den grondt;
Door offer-vuuren, sal ick de stieren
Doen tot asch verbranden op 't Altaer,
By 't vet der haem'len // sal ick versaem'len
Rundt, bock, ram, en off'ren 't al te gaer.

7. Komt all' die den Heere vreesen,
Hoort wat dat ick u vertellen sal,
Hoe my Godt heeft hulp bewesen,
En mijn ziel verlost van 't ongeval;
Mijn oogh dat weende // mijn hert dat steende
Tot den Heer, hy heeft my gunst geboon,
En van mijn tonge // wierd bly gesongen
Dat hy was alleen de Godt der goon.

8. Hadt mijn hert gelust na 't quade,
Had mijn ongerechtigheyt bekoort,
Godt die had my sijn' genade
Afgeslagen, en my niet verhoort;
Maer nu de Heere // 't geen ick begeere
Heeft uyt mijnen mondt verstaen, soo zy
Hy hoogh gepresen // hy heeft bewesen
Sijne goedertierentheyt aen my.

Psalm LXVII. Gebedt en Dancksegginge voor den Geestelijcken ende Lichamelijcken zegen die van Godt komt.

Oock op de wijsen van den 34. ende navolgenden 67 Psalm ouder Compositie. ofte: Christus tot de Iordane quam.

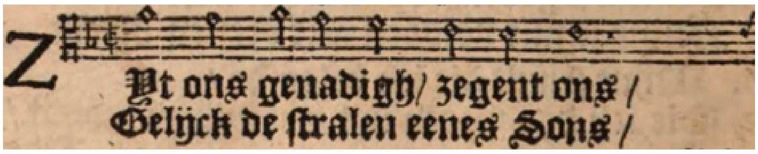

ZYt ons genadigh, zegent ons,

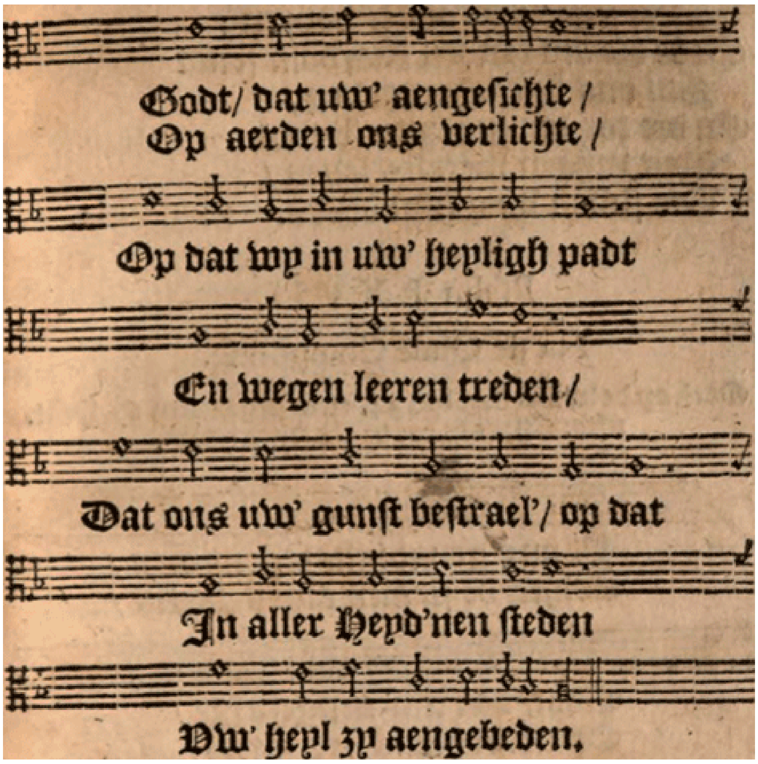

Godt, dat uw' aengesichte,
Gelijck de stralen eenes Sons,
Op aerden ons verlichte,
Op dat wy in uw' heyligh padt
En wegen leeren treden,
Dat ons uw' gunst bestrael', op dat
In aller Heyd'nen steden
Vw' heyl zy aengebeden.

2. De volckeren der ganscher aerd'
Die sullen, Heer, u prijsen,
De menschen sullen, saem vergaert,
Met juychen vreught bewijsen,
Om dat ghy op der aerden sult
Vw' Rechterstoel bereyden,
Vw' Majesteyt, die 't all' vervult,
Sal 's werelts volcken leyden,
En als de Schapen weyden. *Selah.*

3. V prijs' al wat op aerde woont,
Ghy geeft ons wijn en kooren,
Al 't aerdtrijck is met vrucht gekroont

Veel schoonder als te vooren;
Godt die den landen wasdom sendt
Sal ons sijn zegen geven,
En die tot aen het uyterst' endt
Des wijden werelts leven,
Die sullen voor hem beven. *10. Gloria.*

Psalm LXVII. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijsen van den 34. en voorgaenden 67 Psal. ofte: Christus tot de Iordane quam.

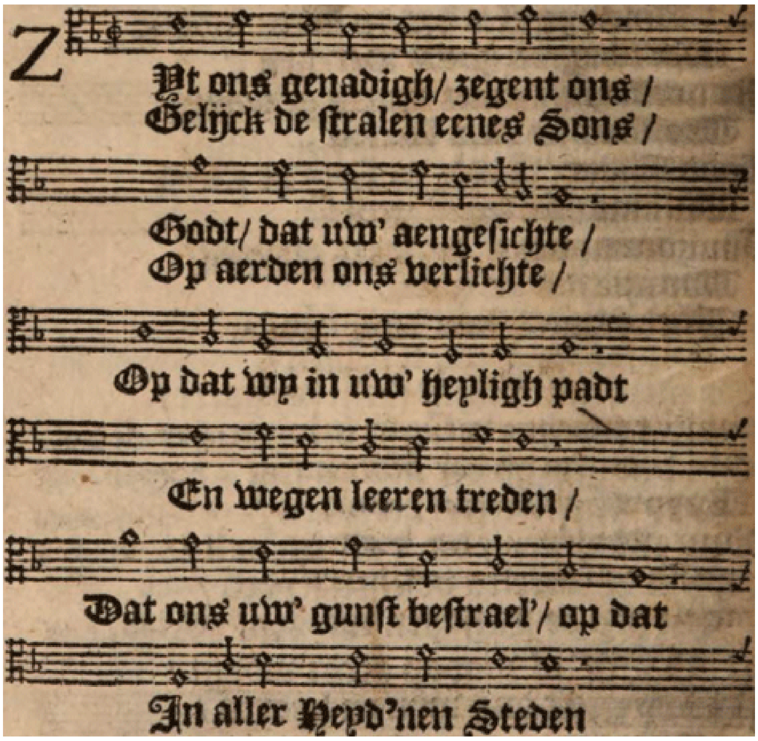

ZYt ons genadigh, zegent ons,
Godt, dat uw' aengesichte,
Gelijck de stralen eenes Sons,
Op aerden ons verlichte,
Op dat wy in uw' heyligh padt
En wegen leeren treden,
Dat ons uw' gunst bestrael', op dat
In aller Heyd'nen steden

Uw' Heyl zy aengebeden.

2. De Volckeren der gantscher aerd
Die sullen Heer u prijsen,
De menschen sullen, saem vergaert,
Met juychen vreught bewijsen,
Om dat ghy der aerden sult
Vw' Rechterstoel bereyden;
Uw' Majesteyt, die 't al vervult,
Sal 's werelts volcken leyden,
En als de schapen weyden.

3. 't Volck prijst u dat op aerde woont
Met tong, en goede wercken;
Het aerdrijck is met vrucht gekroont,
Des looft in uwe Kercke;
Godt Vader, Soon, en Heyl'ge Geest
Wil ons sijn zegen geven,
Om haren naem, die wert gevreest,
Dat alle die 'er leven
Met ootmoed daer voor beven.

Psalm LXVIII. David vermaent om Godt te loven over de liefde, aen sijn volck bewesen in 't voeren uyt Egypten in Canaan, ende in 't dempen van sijn vyanden; daer beneven hy hem in den geest verheught over Christi Verrijsenis, Hemelvaert, en uytbreydinge sijns Rijcks door de geheele werelt.

*I*N sijn toorn sal opstaen onse Godt,

Om sijn vyant 't hooft te bieden,
En hy sal van een verstroyen 't Rot
Van dees' onbesinde lieden,
Als door den wind verdwijnt de roock,
Het wasch door 't vuur, soo sullen oock
Sy van 't aengesicht Godts vlieden.

2. Maer wiens hert in vroomheyt is verlicht
Sal met vreught sijn tijdt besteden,
Hy sal springen voor Godts aengesicht,
Opgehoopt met vrolijckheden.
Singt God', Psalm singet sijnen naem,
En maeckt den hoogen wegh bequaem
Voor die komt op 't velt gereden.

3. Springt van vreugd', sijn naem is Heer, hy leeft
Als een Vader voor de Weesen,
En der Weeuwen rechter, hy die geeft
Huysgesin, aen die voor desen
Eensaem was, hy maeckt den bandt
Der Vroomen los, maer 't Distel-landt
Sal der Boosen wooning wesen.

4. Doe ghy voor uw' volck Heer trockt voorheen
Door d'onvruchtbare Woestijnen, *Selah.*
Daverde de aerd' en spleet van een,
Selfs den Hemel scheen te quijnen
Soo droop hy, Sinaï hoe hoogh
Van toppen, most toen voor uw' oogh
Bevende van angst verschijnen.

5. Ghy ontsloot den Hemel, dat al 't nat
Storte, door een milden regen,
Op uw' erf, van drooghte flauw en mat,
't Welck verquicking heeft gekregen;
Vw' volck dat sette sich daer neer:
d'Ellendigen die hebt ghy weer
Sterck gemaeckt door uwen zegen.

6. Doe gaeft ghy den menschen nieuwe stof
Om weer vreughde te bedrijven,
Groote menighte die sprack hier of;
Ia geen Vorsten dorsten blijven,
Maer lichten altemael de hiel
En vlooden wegh, haer buyt die viel
In de handen van de Wijven.

7. Of ghy Israël schoon laeght verwoest,
Onder 't puyn van steen geseten,
En al lagh uw' luyster als verroest,
Soo sal Godt u niet vergeten,
Hy sal u weer versien van all's,
Doen blincken als een duyvenhals,
Schoon gelijck een goude keten.

8. Doe de Heer haer landen maeckte woest,
En der Vorsten heyr tot lijcken,

Zion was soo suyver dat oock moest
't Sneeuw van Tsalmon voor haer wijcken.
Godts Bergh is Basan, die de locht
Bereyckt met menigh bult en bocht,
Aengenaem om aen te kijcken.

9. Waerom springt ghy doch ghy bergen op?
Waerom wilt ghy zijn gepresen?
Waerom roemt ghy op uw' spits of top?
Godt heeft Zion uytgelesen
Voor uw' gebulte bergen al,
Hy heeft belooft, dat hy daer sal
Eeuwigh met sijn wooning wesen.

10. Duysenden van wagens sonder tal
Staen gereedt voor Godt te vechten,
Sterck versien met raderen, en all'
Wel beset met Ruyterknechten;
Hy blijft haer in het midden by
Op sijnen bergh van Sinay,
Daer hy wil sijn macht oprechten.

11. Ghy hebt u geset op 's Hemels-boogh
En den Kercker selfs gevangen;
Ghy hebt alle menschen, van om hoogh
Vwe gaven doen ontfangen.
Ghy doet oock selfs den Quaden goet,
Waer door hy overtuyght, noch moet
Naer uw' wooningen verlangen.

12. Godt zy hoogh gelooft, die dagh op dagh
Ons met gunst heeft overladen,
Die ons, wat voor onweer komen magh,
Weer verlost van allen quaden: *Selah.*
Een Godt van onse saligheyt,

Die tot ons' bystandt is bereyt,
Dat geen doodt ons kan beschaden.

13. Godt sal all' sijn vyanden verslaen,
En den kop aen stucken breecken
Van die stout blijft op den dwaelweg staen.
Godt seydt 'k sal m' aen Basan wreecken,
'k Sal u van Og verlossen weer,
Als eertijdts uyt het Roode-Meer
Doe de wat'ren voor my weecken.

14. Op dat ghy moogt trapp'len met uw' voet,
En de tong uw's honts sich baden,
In uw's vyants uytgestorte bloedt,
En sijn lust daer in verzaden;
Het most, gelijck ghy seyd', geschien,
Wy hebben immers self gesien
Vwe stercke Helden-daden.

15. Ghy zijt als Verwinner ingereen,
Prachtigh, naer uw' Heyl'ge wooning,
Snaren, sang, en trommels onder een
Vergeleyden uwe krooning;
Ghy Israël lof singet hem,
Verwilkomt Godt met uwe stem
En met handtgeklap uw' Koning.

16. Dan sal u de kleyne Benjamin,
Nu de grootste van de Heeren,
Zebulon, en Iuda, en die in
't Machtigh Napthali regeeren,
Voor uwe voeten vallen neer.
't Geen ghy in ons gewerckt hebt Heer
Wilt door uwe kracht vermeeren.

17. Om uw' Tempel die tot Salem staet

Met veel kost'lijckheyt te cieren,
Sullen Koningen veel schoon gewaedt
En meer and're giften stieren.
Breeckt boogh en 't doodelijcke riet,
Maeckt Oversten en volck te niet,
En verstroyt den hoop der Stieren.

18. Die met haer een handt-offer doen,
En den Oorloghs standaert planten
Met d'and're handt. 'k Sie herwaerts spoen
Veeler Koningen Gesanten,
Voor uwe voeten buygen haer
Soo Moor als oock Egyptenaer,
Ghy krijght lof aen alle kanten.

19. Komt ghy Koninckrijcken op der aerdt
Singt een lofsang Godt ter eeren, *Selah.*
Die van oudts op all' de Heem'len vaert,
Dien het toekomt te regeeren,
Wiens stem, wanneer sy van hem gaet,
De hooge bergen nederslaet,
En de heuv'len doet verneeren.

20. Godes kracht is hoogh in Israël
Tot in 't bovenst' van de wolcken;
Ghy zijt vreess'lijck Godt, uw' kracht dringt snel
Tot in 's aerdtrijcks diepe kolcken,
Ghy zijt van wonderlijcke macht:
Gelooft zy Godt de Heer, die kracht
Geeft aen sijn verkoore Volcken.

Psalm LXIX. David (zijnde Christi voorbeelt) klaeght over zijn lijden, bidt om verlossinge, ende prijst Godt voor behoudenisse.

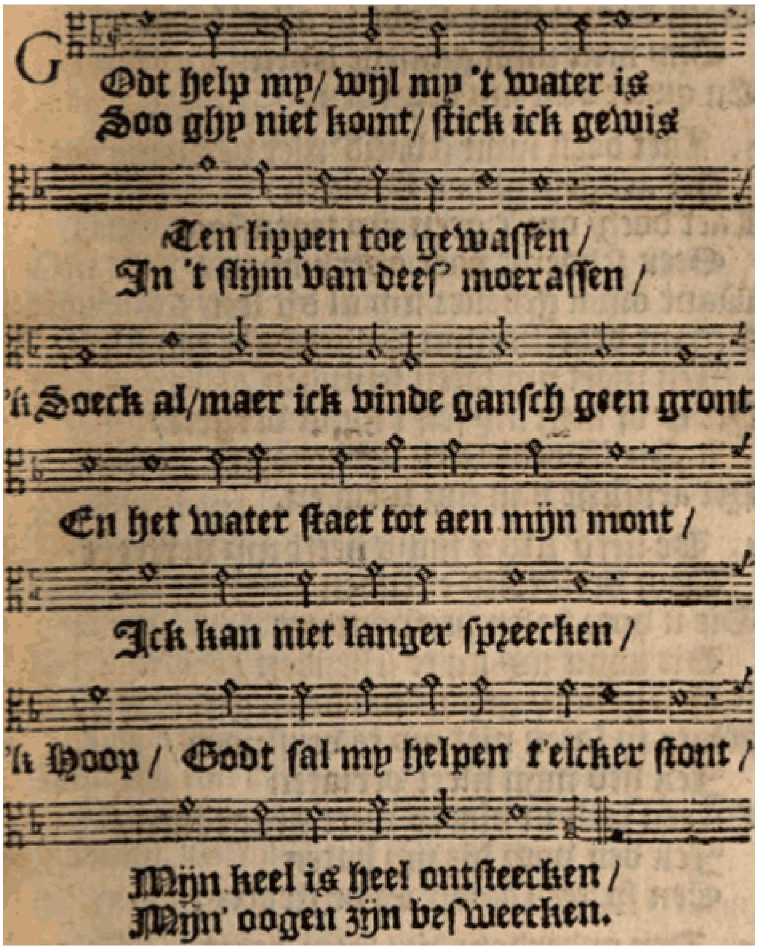

GOdt help my, wijl my 't water is
Ten lippen toe gewassen,
Soo ghy niet komt, stick ick gewis
In 't slijm van dees' moerassen,
'k Soeck al, maer ick vinde gansch geen gront
En het water staet tot aen mijn mont,
Ick kan niet langer spreecken,
'k Hoop, Godt sal my helpen t'elcker stont,
Mijn keel is heel ontsteecken,
Mijn' oogen zijn besweecken.

2. Mijn Haters die my, tegens reen,
Ter neder willen vellen,
Zijn veel, men soud' eer, soo ick meen
Mijn hooft-hayr kunnen tellen,
Sy en wenschen niet als na mijn doot,
Eysschen van my 't geen ick noyt genoot,
Ick moet het alles geven,

Doch voor u mijn Godt is alles bloot,
Ghy kent mijn gansche leven
En quaet van my bedreven.

3. Laet doch mijn schand' niet verwen root
Het aengesicht der Vromen,
Laet doch, om 't geen my tegenstoot
Geen schaemt haer overkomen,
Want om u gebeurt my al dit leet,
Schant bedeckt mijn aensicht als een kleet,
Ick moet my laten schenden,
Het is of men my self t'huys vergeet,
'k Sie Broeders en Bekenden
Het aensicht van my wenden.

4. De liefd' uw's huys heeft my verteert
Door veelderley ellenden,
Die u voor desen heeft onteert
Die komt my nu te schenden,
'k Heb gevast, gestort soo meen'gen traen,
Maer sy laten niet my te versmaen,
Ick heb mijn kleet verlaten
En een sack in plaets weer aengedaen,
Ick ben voor die my haten
Een spreeckwoort op de straten.

5. Den ouderdom die, saem gerot,
Is aen de poort geseten,
Die drijft met my haer schimp en spot,
De Dronckaerts onder 't eten
Singen tot mijn schand' een spott'lijck liedt;
Maer Heer van het geen dat my geschiet
Doe ick aen u mijn klachten,
Stopt daerom voor my uw' ooren niet,

Want wilt ghy my verachten
Moet ick van angst versmachten.

6. Laet my in dese waters noot
O Heere niet verdrincken,
Treckt my uyt 't slijck, laet door de doodt
Mijn ziel in 't graf niet sincken;
Om uw' goetheyt Heer, hoort mijn gebedt,
Rondsom is mijn hert met angst beset,
Verlost my van dees' banden,
Wijck niet wegh, maer helpt my uyt het net,
Op dat all' mijn vyanden
Niet lacchen in mijn schanden.

7. Ghy kent de smaetheyt die ick ly,
Ghy siet het voor uw' oogen
Hoe dat ick door mijn weerparty
Werd' dagelijcks beloogen;
Dese smaet bestormt en breeckt mijn hert
Ick ben swack geworden door dees' smart,
Ick wacht na medelijden,
Wijl ick soo benauwt ben en benart,
Maer van mijn angstigh strijden
Komt niemant my bevrijden.

8. Gal was mijn spijs', in plaets van wijn
(Die sy my niet en gaven)
Kreegh ick niet anders als azijn
Om mijnen dorst te laven.
Dat haer taffel, vol van leckerny,
Tot haer loon, een loose valstrick zy;
Wilt mist en nevel senden
Op haer oogen, laet het niet daer by,
Doet hare krachten schenden.

Dat waggelen haer lenden.

9. Grijpt haer met uwe straffen aen,
In uwen toorn verbolgen,
Laet haer Paleysen ledigh staen,
Dewijl sy die vervolgen
Die ghy Heere tuchtight en kastijdt,
Die de slagen van uw' Roede lijdt
Om sijn bedreven' sonden,
All' dit ongeval hun hert verblijdt,
Haer lasterlijcke monden
Begecken uw' verwonden.

10. Verdubbel' over haer het quaet,
En laet haer noyt genaken
Vw' goetheyt, laet haer dijn' genaed'
In eeuwigheyt niet smaken,
Schrijft haer naem in 's levens Boeck niet aen
Daer de Vromen in geteeckent staen.
O Godt ick legh verslagen,
Geeft my plaets daer ick mach seker gaen,
En laet my uyt mijn plagen
In uwe hutten dragen.

11. Ick sal met snaren en gesang
Den Heere danck bewijsen,
Ick sal sijn heyl'ge naem, soo lang
Ick adem scheppe, prijsen,
Dat sal soeter reuck zijn voor den Heer
Als het offer-vet, dat tot sijn eer
Wy tot sijn Outer brachten,
't Sal hem wesen aengenaem, veel meer
Als all' het bloedigh slachten
Der Varren als wy plachten.

12. Het hert der Nedrigen sal dan
(Als alle dese dingen
Geschieden) bly zijn, en daer van
In 't lijf van vreughde springen;
Want de Heer verhoort der armen bee,
Sijn gevangens lost hy; maeckt u ree
Om uwen Godt te eeren,
Wat 'er leeft in Hemel aerd' of zee,
Komt Godes lof vermeeren
En prijst den naem des Heeren:

13. Want Zion sal door 's Hooghsten handt
Haer welvaert weer aenschouwen,
Godt sal de Steden en het Landt
Van Iuda weder bouwen,
En het selve schencken aen die geen
Die sijn Wetten niet en overtreen,
Soo sal hy haer beloonen
Die sijn naem steeds hebben aengebeen,
Sy sullen met haer Soonen
't Landt erffelijck bewoonen.

Psalm LXX. Gebedt om haestige hulpe tot schande der Godtloosen, vreughde der Vromen, en eere van Godt.

HAest u Godt, en helpt my uyt de noot,
Vervolght haer op de hielen,
Laetse van beschaemtheyt werden root,

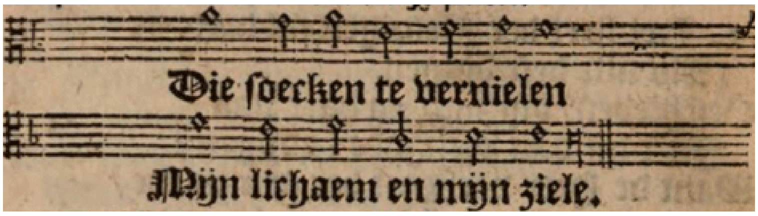

Die soecken te vernielen
Mijn lichaem en mijn ziele.

2. Drijft haer achterwaerts door dijne hant,
En laetse neder glijden,
In de plaets van eer soo geeft haer schant
Die in mijn droevigh lijden
Sich kitt'len en verblijden.

3. Slaet haer wederom te rugg', en laet
Haer schande met sich dragen,
Die daer roepen met een trotsch gelaet
Wanneer sy my sien plagen
Ha! 't gaet na welbehagen.

4. Maer laet vrolijck wesen en verblijdt
All' die u soecken Heere,
Die u heyl beminnen, en altijdt
Vytroepen, dat Godts eere
Sich eeuwighlijck vermeere.

5. Heer aensiet het hartseer dat ick ly,
'k Hebb' niets tot mijn behoeven,
Godt, mijn hulp, ontfarmt u over my
Verlost my van 't bedroeven,
O Heer wilt niet vertoeven.

Psalm LXXI. David bid om verlossinge in sijn ouderdom, steunende op Godts gunst, bewesen van jonckheyt af; en belooft Godt te looven en te dancken.

HEer ghy weet dat ick my heel verlaet
Op uw' raedt,
Laet my dan doch niet in schanden
Maer lost my door uw' gerechtigheyt,
Heere leydt
Mijne ziel uyt 's vyants banden:
Siet mijn' opgeheven handen
En verhoort all' mijn gebeen,
Wilt my voor een rotzsteen strecken,
Waer ick op, voor all' de geen
Die my volgen, mach vertrecken.

2. Seker sal ick daer zijn en bevrijt
Buyten strijdt,
Want ghy hebt bevel gegeven
Dat ick weder soud' ontslagen zijn

Van dees pijn,
En gerust in vrede leven,
Want ghy zijt mijn rotz verheven
Tot de locht; laet doch de Quaen
Sich aen my niet konnen wreecken,
Noch de Valschen my beschaen
Noch die trotsche woorden spreecken.

3. Van mijn jeugt, van d'uur dat ick den dag
Eerstmael sag
Stont op u al mijn vertrouwen,
Van dat my mijn Moeder heeft gebaert
Op dees aerdt,
Was 't mijn vreught op u te bouwen,
Wilt my vorders dan behouwen,
'k Sing altoos uw' lof. Ich scheen
In 't gesicht van veel een wonder
Maer ghy hielpt my op de been,
Als men riep, hy leyt 'er onder.

4. Laet mijn mondt vervult zijn met u lof,
Geef my stof
Om u eeuwighlijck te looven,
Wilt Heer, als ick werd' door ouderdom
Stram en krom,
Van uw' hulp my niet berooven,
Dat ick niet en werd' verschooven
Als mijn sterckte my verlaet,
Want mijn Haters van my spreecken,
En die na mijn ziele staet
Loert om sich aen my te wreecken.

5. Godt heeft hem verlaten, roepen sy,
Laten wy

Hem najagen en verslinden,
Niemant die hem uyt dit ongeval
Helpen sal,
Geen verlosser is te vinden;
Godt laet my van haer niet binden,
Maeckt haer schaemroot, laet den moedt
In 't vervolgen haer beswijcken,
Laet die dorsten na mijn bloet
Schandelijck te rugge wijcken.

6. Doch ick sal mijn hoope stellen neer
Op u Heer,
Van uw' lof sal ick vertellen,
Door mijn mondt sal uw' gerechtigheyt
Zijn verbreyt,
En uw' daden, niet om tellen,
Sal ick elck voor oogen stellen,
'k Sal tot in uw' mogentheen
Heer met mijn gedachten rijsen,
Om uw' groote naem alleen
Voor de volckeren te prijsen.

7. Ghy hebt van mijn jonckheyt af, o Heer,
Door uw' leer
My op 't rechte padt gewesen,
En ghy hebt my all' uw' wonderdaen
Doen verstaen,
Die 'k tot noch toe heb gepresen,
Als ick oudt en grijs sal wesen
Heer my dan doch niet verlaet,
Tot dat ick aen dees' geslachten
En aen all' 't nakomend' zaedt
Heb verkondicht uwe krachten.

8. Tot ick haer van uw' gerechtigheyt
Heb geseyt
Die soo groote dingen dede;
Godt wie is 'er uw's gelijck? die my
Vyt de ly
Helpen sult en geven vrede,
Die verstercken sult mijn leden
Afgemat van soo veel quaedt,
Die my sult op 't nieuws doen leven,
My vertroosten door uw' raedt,
En mijn eere luyster geven.

9. 'k Sal uw' lof met tong, met harp, en luyt
Brengen uyt,
En uw' trouwe sal ick prijsen,
O ghy Heyl'ge Israëls ick sal
Overal
Met gesang uw' macht bewijsen,
Die mijn ziel hebt doen verrijsen
En verlost, 'k sal met mijn tong
Vw' gerechtigheyt uytspreecken,
Die mijn trotsche Haters dwong
Datse schaemroot zijn geweecken.

Psalm LXXII. Voorsegginge van den staet des Rijcks Christi (onder de persoon des Konincks Salomons) namelijck, van haer uytbreydinge, eeuwigheyt ende gelucksaligheyt, daer voor David Godt danckt.

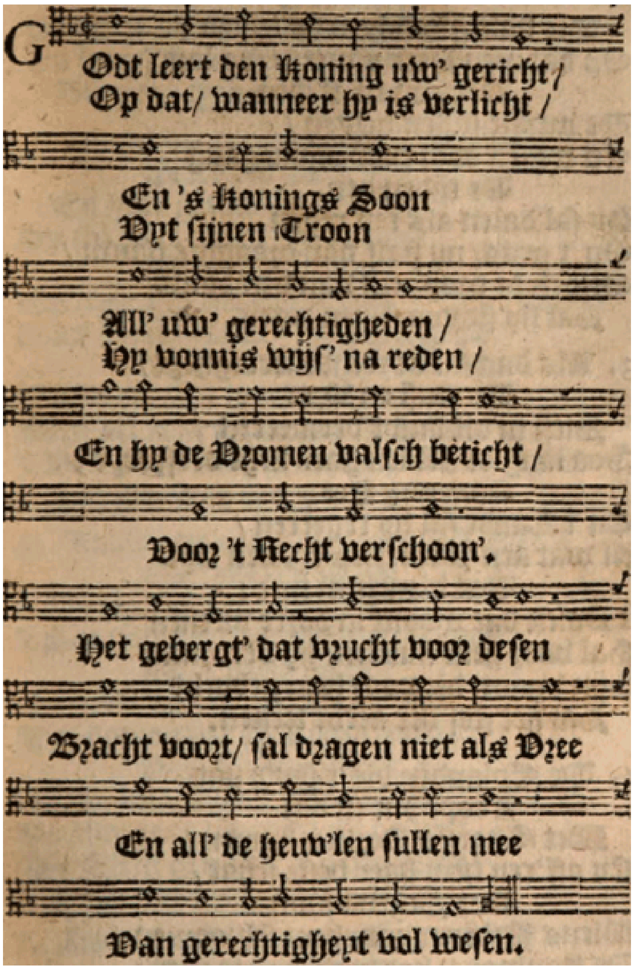

GOdt leert den Koning uw' gericht,
En 's Konings Soon
All' uw' gerechtigheden,
Op dat, wanneer hy is verlicht,
Vyt sijnen Troon
Hy vonnis wijs' na reden,
En hy de Vromen valsch beticht,
Voor 't Recht verschoon'.
Het gebergt' dat vrucht voor desen
Bracht voort, sal dragen niet als Vree
En all' de heuv'len sullen mee
Van gerechtigheyt vol wesen.

2. Wanneeer 't den Droeven valt te bang
Sal hy verslaen

Die valschlijck hem betichten;
Op dat men Heer u vrees', soo lang
De Son en Maen
De werelt sullen lichten,
En wijsen door haer ommegang
De tijden aen.
Hy sal dalen als een regen
Op 't gras, nu half van drooghte flauw,
Gelijck de droppels van den dauw
Sal hy storten sijnen zegen.

3. Als dan sal de rechtvaerdigheyt,
De Rust en Vree
Sich in dit landt vermeeren
Soo lang de Maen haer licht verspreyt;
Rivieren, Zee
En 't Landt sal hy regeeren,
Al wat aen 's werelts eynden leyt
Dat dien' hem mee:
't Volck dat woont in dorre vlecken
Sal voor hem knielen; hy verdruckt
Sijn vyant, die voor hem gebuckt
Sal het stof der aerde lecken.

4. De Eylanden die 't soute nat
Loopt om en om
Met Tharsis Vorsten komen,
En off'ren hem haer beste schat,
Dat Scheba kom
Wiens Princen voor hem schroomen,
De Koningen, hoe trotsch, hoe prat,
En 't Heydendom
Sal hem onderdanigh wesen.

Hy hoort der Droevigen gebeen
En troost haer, hy verlost die geen
Die geen Helper had voor desen.

5. Hy sal die zijn van troost ontbloot
Getrouw staen by,
En haer genadigh sparen,
Hy sal haer zielen uyt de noot
Weer maken vry
En voor gewelt bewaren;
Haer bloedt sal in sijn oogen groot
Zijn van waerdy,
En hy sal seer heerlijck leven,
Men sal hem schencken Schebas gout
't Volck dat voor hem sijn handen vouwt
Sal aen hem den zegen geven.

6. Indien 'er maer een weynigh graen
Ontrent een handt
Is op het veldt gesmeten,
't Sal hondertvoudigh groeyen aen
Op t vette landt,
En oock van ruysschen weten
Als Ceders die op Liban staen,
Van Godt geplant,
Als de windt haer komt bewegen:
De Borgers die u Stadt besluyt
Die sullen groeyen als het kruyt,
Door uw' uytgestorten zegen.

7. Soo lang de Son met sijnen schijn
Rondsomme vaert,
Sal sijne eer oock wesen,
Van kindt tot kindt dat oyt met pijn

Hier is gebaert,
Sal sijn naem zijn gepresen,
En in hem sal gezegent zijn
De gansche aerdt;
Van de Volckeren haer tongen,
In het vermetel Heydendom
Sal van sijn Majesteyt rondsom
Eeuwighlijck zijn lof gesongen.

8. Lof zy aen Iacobs Godt geseyt
Die maer alleen
Alleen kan wond'ren wercken,
Gelooft zy sijne heerlijckheyt
In eeuwigheen,
All' wat des aerdtrijcks percken
Besluyten, wat sich wijdt verspreyt
Dat koom' by een
Om te roemen 's hooghsten name,
Hy overschaduwt landt en zee,
De gansche aerdt vervult hy mee
Met sijn heerlijckheden. Amen.

Psalm LXXIII. Aenvechtinge der Vromen over het welvaren der Godtloosen ende verdruckinge der Vromen, nevens vertroostinge uyt insicht van haer onderganck ende der Geloovigen behoudenis in Godt.

Oock op de wijsen van, en by den 1 Psalm aengewesen.

Den vijfden Toon.

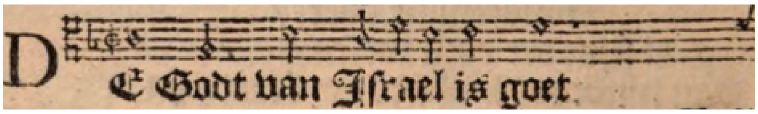

DE Godt van Israel is goet

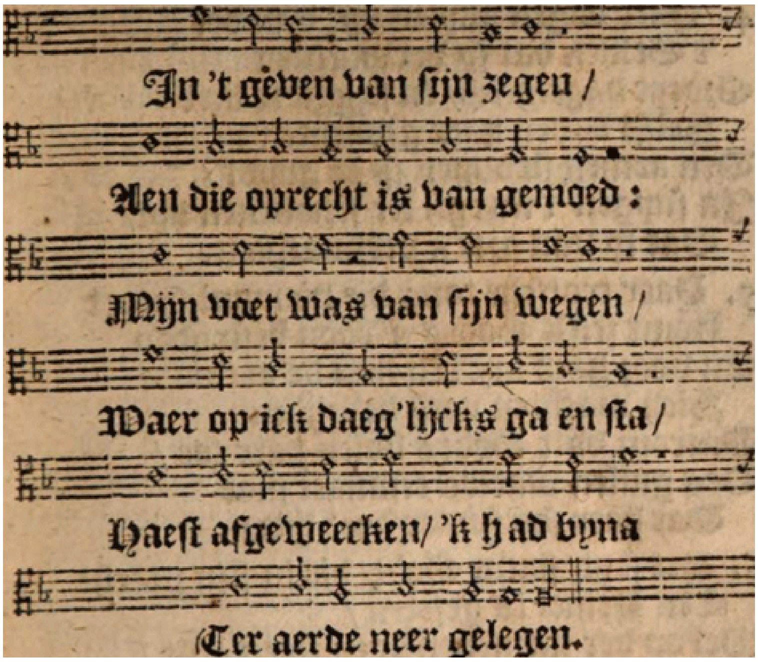

In 't geven van sijn zegen,
Aen die oprecht is van gemoed:
Mijn voet was van sijn wegen,
Waer op ick daeg'lijcks ga en sta,
Haest afgeweecken, 'k had byna
Ter aerde neer gelegen.

2. Want ick was nijdigh van 't geluck
En voorspoet van de Quaden,
Het speet my dat noch ramp noch druck
Haer nimmer quam beschaden,
Dat noyt verswackt' haer moedt noch kracht,
Maer dat sy fris en starck, met pracht
Voor and're heenen traden.

3. Dies sprack ick, dese steecken niet
Vol ramps en swarigheden
Als wel aen anderen geschiet,
Daerom omringt haer leden
De hooghmoet als een keten, zy
Vermaken sich in tyranny
Waer met sy sich bekleeden.

4. Haer oogen puylen uyt van vet,
't Geluck dat sy verwachten
Groeyt dagelijcks, en stijght te met
Selfs boven haer gedachten;
Den armen stroopen sy de huydt,
Ia suygen 't mergh ter schoncken uyt,
Dat sy van druck versmachten.

5. Haer trotsche tong die niemant spaert
Komt selfs Godts Troon bestrijden
En voor haer last'ren kan de aerdt
Sich wachten noch bevrijden;
Daerom valt Godes volck haer toe,
Des gullen waters eenmael moe
Dat haer soo swaer doet lijden.

6. Het seyt, souw Godt, die in sijn pracht
Ten Hemel is geseten,
Wel op der menschen doen slaen acht,
En van het aerdtrijck weten?
Hoe sit dit goddeloos Gebroedt
Dan steed's in vreed' en overvloedt
Van rijckdom ongemeten?

7. Waer toe my dan gestelt in pijn?
Waer toe getreurt in assen?
Waer toe my selfs, om reyn te zijn,
In onschult afgewassen?
Wijl ick moet lijden alle daegh,
Dat my dan die, dan dese plaegh
Op 't nieuws weer komt verrassen.

8. Mijn hert 'k bekent was heel en dal
Verdwaelt in die gedachten,
Maer doe soo dacht ick, Heer ick sal

Hier mede de Geslachten
Van uwe kinderen versmaen,
'k Heb verders noch gedacht daer aen,
Maer kost het niet betrachten.

9. Tot dat ick in uw' Tempel quam,
Om uyt uw' Woordt te lesen
Wat eynd' het met de Quaden nam,
Doe wierd my aengewesen
Hoe dat ghy Heer, haer stelt op 't glat
En plots'lijck nederstort, hoe dat
Sy eyndigen met vreesen.

10. De doodt die sal haer tasten aen,
En snellijck om doen komen,
Met schricken sullen sy vergaen:
Gelijck als in het droomen
Somtijdts een leugen beelt verschijnt,
't Welck met den dagh soo rasch verdwijnt
Als 't 's nachts was aengekomen.

11. En seker doe mijn hert van spijt
Sich selfs niet kost bestieren,
En my dee swellen: doe de nijdt
Doorprickelde mijn nieren,
Ben ick in uw' gesicht geweest
Gansch onvernuftigh, sonder geest
Gelijck de domme Dieren.

12. Maer nu ick 't beter heb gevat,
Nu sal ick van mijn leven
Niet wijcken af, maer aen uw' padt
En wegen blijven kleven.
Vw' handt die leyd my waer ick ga:
Wijst ghy my recht, en wilt hier na
Mijn eer meer luyster geven.

13. Wie is 'er in den Hemel dan
By u te vergelijcken?
Waer leeft 'er op der aerd' een man
Die niet voor u moet wijcken?
Ghy zijt mijn hulp, mijn stercke Godt,
Mijn toeverlaet, mijn rotz, mijn slot,
Als 't hert my wil beswijcken.

14. Sy sullen plotselijck vergaen
Die van uw' padt sich keeren;
Sy sullen niet voor u bestaen,
Vw' toorn sal haer verteeren.
Wat my aengaet, het is my goet
Te sitten onder uw' behoet,
Ghy zijt mijn Heer der Heeren. 1. *Gloria.*

Psalm LXXIV. De Kercke klaeght over haren ellendigen staet; bidt om verlossinge tot Godts eer.

Op de wijse by den 28 Psalm aengewesen.

*W*Aerom zijn wy verstooten?
Hoe brandt uw' toorn soo seer,
Op ons uw' Gunstgenooten
En uwe Schapen Heer?
Gedenck hoe menighwerven

Ghy hebt uw' volck vergaert,
En haer, als wettig' erven
Van 't Hemelrijck, bewaert.

2. Slaet naer om laegh uw' oogen,
Op Zion, daer ghy woont,
Komt nederwaerts gevloogen,
Want niets werdt hier verschoont,
Wy leggen als verslonden,
Door 's vyants raserny
Werdt alle ding geschonden,
Vw' Tempel gaet niet vry.

3. Daer sich uw' volck vergadert
Daer brult hy als een stier,
Daer men uw' Outer nadert
Daer set hy sijn bannier,
En waer hy heen mach komen
Daer woedt hy sonder endt,
Als een die 't hout der boomen
Door felle bijlen schent.

4. De Beelden schoon gesneden,
Die werden neergevelt
En met de voet vertreden,
Vw' Tempel werdt gestelt
Ten proye van haer handen,
Vw' heyl'ge naem die wordt

Ontheylight, en door 't branden
Vw' wooning neergestort.

5. Sy spreecken by haer selven,
Kom rucken wy te saem
Te plond'ren Godts gewelven,
t'Ontheyligen sijn naem;
Wy daer-en-tegen, weten
Het eyndt niet van dees brandt,
Dewijl 'er geen Propheten
Zijn in ons heele landt.

6. Hoe lang Heer sult ghy lijden,
Dat hare lasterpraet
Vw' eere komt bestrijden,
En uwen naem versmaet?
Ghy Heer hebt uwe handen
Getrocken van ons af,
Steeckts' uyt en maeck ter schanden
Den vyant door uw' straf.

7. Godt die tot allen tijden
Mijn Koning zijt geweest,
Ghy helpt my uyt het lijden
En maeckt my onbevreest;
Ghy weet de zee te maecken
Een voetpadt voor uw' volck,
Maer de verwoede Draken
Versmoorden in haer kolck.

8. 't Sonck alles na beneden
De Koning en sijn macht,
Haer half verrotte leden
Zijn aen het droogh gebracht,
Ten proy van Raev' en Gieren

Op 't dorr' Egypt'sche strant.
Ghy maeckt op droogh Rivieren,
En water weer tot landt.

9. De nachten en de dagen
Die hebt ghy vast doen staen,
Des Sons vergulde wagen,
De Sterren en de Maen;
Ghy stelt het aerdtrijck palen,
Ghy hebt tot onderscheyt
Des Somers heete stralen,
En 's Winters vorst bereyt.

10. Heer van soo groot vermogen,
Hoe lijdt ghy dese smaet?
Hoe kondt ghy dit gedoogen
Dat u de Dwase haet?
Geeft uwe Tortelduyven
Niet aen dit wreedt gebroet,
Die spier en vleesch afkluyven,
En slorpen 't lauwe bloet.

11. Denck aen uw' volck ten lesten,
Siet uw' verbondt eens aen;
't Landt steeckt vol Rovers nesten,
Men kan niet seker gaen.
O Heer, laet doch de Vromen
Niet schaemroot keeren weer,
Laet haer den strick ontkomen
En singen van uw' eer.

12. O Godt, wilt eenmael rijsen,
En straft den lastermondt,
Wilt uwe macht bewijsen,
Verdelgtse tot den grondt,

Dat om haer sott'lijck rasen,
Werdt eens haer schelden moe,
Want het geroep der Dwasen
Stijght tot den Hemel toe. 9. *Gloria.*

Psalm LXXV. Een Dancksegginge voor de genadige veranderinge des staets in Israël, dat Godt de Vromen wel straft, maer de Godtloosen t'eenemael uytroyt.

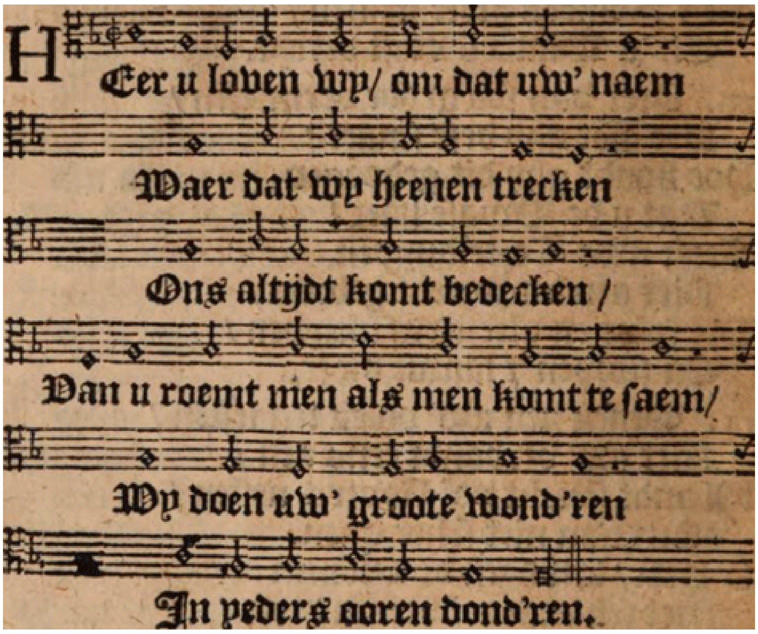

HEer u loven wy, om dat uw' naem
Waer dat wy heenen trecken
Ons altijdt komt bedecken,
Van u roemt men als men komt te saem,
Wy doen uw' groote wond'ren
In yeders ooren dond'ren.

2. 'k Sal, wanneer mijn hooft sal zijn gekroont
Aen yder recht verleenen;
Het landt was heel verdweenen
Met al 't volck dat oyt daer had gewoont,
Maer ick sal haer pylaren
Vast setten en bewaren. *Selah.*

3. Aen de Sotten sagh ick mijn verdriet,
Ick heb geseyt, ghy Dwasen
Houdt eenmael op van rasen,
En ghy Goddeloosen, wilt doch niet
Vw' hooft soo hoogh opsteecken,
Noch oock halstarrigh spreecken.

4. Want van Oost noch Westen komt de eer
Die ons soo groot doet schijnen,
Veel minder uyt Woestijnen,
Maer van Godt, die Rechter is en Heer,
Die dese hoogh doet pralen
En and're nederdalen.

5. Want hy heeft een kelck vol mengelwijn,
Daer werden uyt veel droncken
Nu soet dan suur geschoncken,
Dees' proeft vreught, den ander smert en pijn,
Maer 't grond-sop sal de Quaden
Met bitterheyt versaden.

6. Maer ick sal altoos tot aen mijn graf
Den lof met vollen monde
Van Iacobs Godt verkonden;
'k Sal der Boosen hoornen houwen af.
Godt sal in yeders oogen
Der Vromen hoorn verhoogen.

Psalm LXXVI. Een Dancksegginge voor Godts genadige tegenwoordigheyt by de sijnen, maer schrickelijcken toorn tegen de Godtloosen.

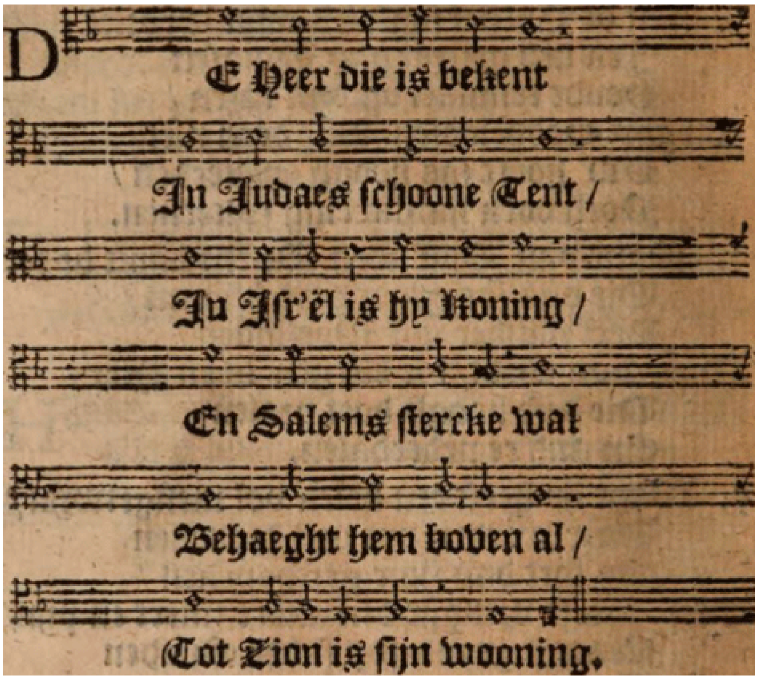

DE Heer die is bekent
In Iudaes schoone Tent,
In Isr'ël is hy Koning,
En Salems stercke wal
Behaeght hem boven al,
Tot Zion is sijn wooning.

2. Godt heeft des vyants boogh
Gebroocken voor sijn oogh,
Sijn pylen en sijn schichten,
Sijn schilt, sijn swaert, sijn macht
Heeft hy tot niet gebracht,
En d'Oorelogh doen swichten.

3. Ghy zijt veel stercker, Heer,
Als die sich met geweer
In 't roof-geberght onthouden,
Ghy hebt haer Heyr ontbloot
Van sterckten, en gedoodt
Die op haer macht betrouwden.

4. Geen kracht was in haer handt,

Sy lagen overmandt
Gelijck als doodt ter aerden,
En voor uw' dreygen Heer,
Zijn sy gesoncken neer
Met Wagenen en Paerden.

5. Wie is 'er die niet swicht
Wanneer uw' aengesicht
Met gramschap is ontsteecken?
Ghy spreeckt uw' oordeel uyt,
En voor het sterck geluyt
Is 't aerdtrijck schier besweecken.

6. Het wierd gansch stil, wanneer
Ghy spreeckt het oordeel Heer
Tot voordeel van de Vromen,
En doe men wierd gewaer
Dat uwen arm tot haer
Verlossing was gekomen. *Selah.*

7. Hoe meer m' 'er tegen bast
Hoe dat Godts eer meer wast,
Maer wee den tegenspreecker!
Hy en sijn overschot
Sal zijn gedoodt van Godt
Die komen sal als wreecker.

8. Wanneer ghy zijt belaen,
En dat de noot u aen
Den Heere doet gedencken,
Belooft dan, en ghy sult
Betalen uwe schult,
Hem brengende geschencken.

9. Godt is alleen gevreest,
Hy die der Vorsten geest

Snijt af gelijck de druyven,
Hy die der Princen Troon
En Koninglijcke Kroon
Doet als het kaf verstuyven.

Psalm LXXVII. Beschrijvinge van de aenvechtinge der Vromen over de ontreckinge van de gunstige tegenwoordigheyt Godts voor een tijdt, beneven oprechtinge der selven door betrachtinge van Godts beloften en voorgaende weldaden.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

*I*Ck heb mijn stem tot Godt gewendt,
Hy neyght tot my sijn' ooren,
Ick socht den Heer wanneer ellend'
My was ten deel beschooren,
'k Lagh met mijn handen uytgestreckt
Wanneer de nacht het all' bedeckt,
't Hert wou geen Trooster hooren.

2. 't En bate niet wat dat ick dee,
Wanneer dat mijn gedachten
Om Godt te dencken waren ree,
Soo berst' ick uyt in klachten,
Het hertseer dat my overviel

Dat overstolpte mijne ziel,
Ick waeckte gansche nachten.

3. Mijn lippen waren sonder spraeck
Den tijdt, soo lang verleden
In mijne jeucht, bedacht ick vaeck,
Oock hoe ick plagh te treden
Mijn Harp van blijdschap in mijn handt,
Hoe dat ick song uw' lof door 't landt
Dat 't klonck door alle Steden.

4. Ick sprack, sal Godt dan nimmermeer
My weder gunst betoonen?
Sal hy my na mijn droefheyt weer
Niet met genade kroonen?
Houdt uwe goetheyt op, o Heer?
En denckt ghy om 't verbondt niet meer
Gemaeckt met Iacobs Soonen?

5. Is Godt dan soo verstoort, dat hy
Het goetdoen heeft vergeten,
En sijn genadens-deur voor my
In gramschap toegesmeten? *Selah.*
Daer na soo sprack ick, Godt is goet,
Dit haest verandert suur in soet,
En helpt eer dat wy 't weten.

6. Ick sal des Heeren groote daen
Soo lang ick leef betrachten,
Sijn wond'ren sullen altoos staen
Geprent in mijn gedachten,
De tijdt, hoe lang, en sal my niet
Vergeten doen, 't geen is geschiet
Aen Israëls Geslachten.

7. Men siet uw' grootheyt als men tot

Vw' Heyligdom komt treden;
Wie is 'er uw's gelijck een Godt
In macht en heerlijckheden?
Vw' wonderen zijn sonder endt,
Vw' naem is over al bekent
In aller Heyd'nen Steden.

8. Vw' handt was Iacobs toeverlaet
In 't hardste van sijn lijden,
Vw' stercken arm quam Iosephs Zaedt
Van slaverny bevrijden,
De wat'ren sagen u met schrick,
En vlooden in een oogenblick
Voor uwe macht ter zijden.

9. De Wolcken gooten water uyt
Met ysselijcke donder,
Daer ghy met schrickelijck geluyt
Schoot uwe pylen onder,
Vw' Blixem trof de gansche aerdt,
Al wat 'er leefde wierd vervaert
Door 't vreesselijcke wonder.

10. Ghy hebt uw' wegh genomen Heer
Door 't midden van de baren,
Alwaer geen stappen van u meer
Daer na te vinden waren:
Door Aärons en Moyses handt,
Gelijck een kudde door het landt,
Hebt ghy geleydt uw' Scharen. 1. *Gloria.*

Psalm LXXVIII. Vermaninge tot opmerckinge van Godts Woort uyt insicht van genade en ongenade, tot allen tijden aen sijn volck in gehoorsaemheyt ende ongehoorsaemheyt bewesen van begin tot die tijdt toe.

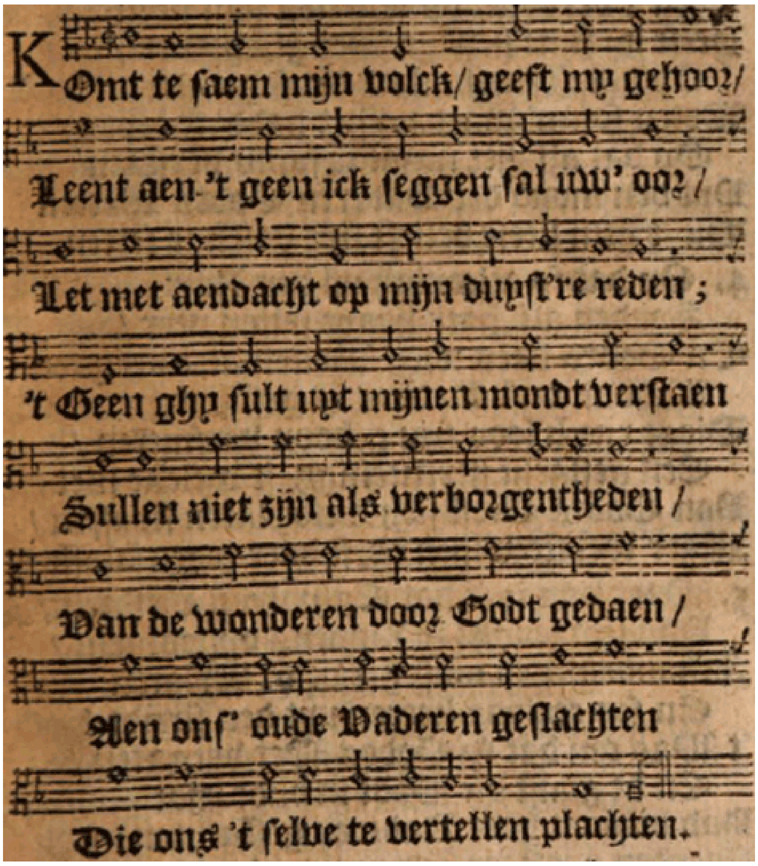

KOmt te saem mijn volck, geeft my gehoor,
Leent aen 't geen ick seggen sal uw' oor,
Let met aendacht op mijn duyst're reden;
't Geen ghy sult uyt mijnen mondt verstaen
Sullen niet zijn als verborgentheden,
Van de wonderen door Godt gedaen,
Aen ons' oude Vaderen geslachten
Die ons 't selve te vertellen plachten.

2. Wy en hebben 't nergens om gehoort
Als om and'ren weer te seggen voort,
And'ren, die 'er na ons sullen komen,
Kind'ren, die gebooren uyt ons zaedt
Nimmer hebben yets hier van vernomen,
Hoe dat Godt de Heer met hulp en raedt

Bygewoont heeft ons' verstorven' Vad'ren,
Als de vyant met sijn macht quam nad'ren.

3. Want hy is met Iacobs Zaedt getreen
In 't verbont, op Tafelen van steen
Heeft hy sijne heyl'ge Wet geschreven,
Op dat Israël, als 't die sagh aen,
Weten souw' waer na het hadd' te leven,
Op dat all' het nazaedt souw verstaen
Vyt den mond der Vaderen Godts Wetten
Die 't hem heeft belieft sijn volck te setten.

4. Op dat sy alleenigh op den Heer
Souden all' haer hoope setten neer,
En Godts daen noch Wetten niet vergeten
Als van onse Vaders is geschiet,
Die te rueck'loos sijn geboon versmeten,
Een geslacht hertneckigh, 't welcke niet
Van Godts Geest sich wilde laten straffen,
Maer wel stout'lijck dorst daer tegen blaffen.

5. Waer van is 't dat Ephraims Geslacht,
Van sijn jeught in wapens opgebracht,
Schandelijcken most het veldt verlaten
En soo eerloos keeren uyt den strijdt?
't Was om dat sy Godes Wet vergaten,
En de gonst die Godt in oude tijdt
Had betoont haer Vaderen geslachten
Roeyden uyt haer herten en gedachten.

6. Hy heeft voor haer in Egyptenlandt
Wonderen gedaen door sijne handt,
't Meyr dat most sich van malkander scheyden,
't Water stondt als wallen op de zy,
Om drooghs voets haer door de zee te leyden

Na de lang beloofde landen, hy
Trock voor uyt als leydsman van sijn volcke,
's Nachts als vuur, en daegs gelijk een wolke.

7. Selver in het woest' en nare woudt
Gaf des Heeren handt haer onderhoudt,
Voor haer dorr' en opgedrooghde lippen
Liet hy slaen door Moyses Wonder-staf
Op de barr' en vochteloose klippen,
Strack soo vloeyt 'er water rijck'lijck af,
Maer dit kost haer wrevle moed niet stuyten,
Noch en hielden sy niet op te muyten.

8. Sy versochten Godt, hoe langs hoe meer,
En begeerden spijse van den Heer
Daer haer hert na lustigh was; en seyden
Godt die rotz en klip voor ons ontsloot
Kan die wel in dees' versengde heyden
Ons eenen disch verschaffen vol van broodt?
Die ons tapte water uyt de steenen
Kan die ons wel spijs na wensch verleenen?

9. Godt die heeft haer lasteren gehoort,
En is opgeresen gansch verstoort
Om haer muytery en schendigh spreecken,
Sijnen toorn ging over Israël,
En in Iacob heeft hy vuur ontsteecken
Dat haer snel verslondt na sijn bevel,
Om dat sy niet deen als Godt verachten
En op sijne hulp niet wilden wachten.

10. Maer op 't lest ontfarmde sich de Heer
En hy sondt haer spijs van boven neer,
Want sy eyschten broodt van Godt en kregen 't
Die des Hemels deuren open sloot

Strack soo quam daer Man op aerd geregent,
Met een lieffelijck, ja Hemels broodt,
Daer de Engelen sich met verzaden,
Hebben sy haer korven vol geladen.

11. Godt en liet het niet daer by, sijn handt
Stierden een Zuyd-oosten windt in 't landt,
Die de Quackelen te saem vergaerde,
Veel gelijck als stof, of sandt aen zee,
Die daer nedervielen op der aerde,
En omcingeld' uw's volcks Legerstee,
Waer van het ter aerde neergeseten,
Sich na lust en wil heeft sat gegeten.

12. Maer wat beurt 'er? 't vette quackelvleysch
Van den Heer gegeven na haer eysch,
Stack noch tusschen haer vermoeyde tanden,
En de smaeck die was noch in haer mondt
Als Godts toorn op 't nieuws begon te brande*n*
En de besten van het volck verslont,
Als de Heer, in grimmigheyt ontsteecken,
Sich quam aen de machtighste te wreecken.

13. Maer haer moedwil wierd niet uytgedooft
Godes wond'ren bleven ongelooft,
Dies liet hy haer dagen heenen varen
Als in damp en roock, haer levens tijdt
Wierd verkort ter helfte haerder jaren,
Bevend' raeckten sy haer uuren quijt,
Doch soo haest als haer de Heer quam dooden
Quamen sy tot hem om hulp gevlooden.

14. Doe bedachten sy eerst, dat haer Godt
Was haer rechte rotzsteen en haer slot,
Hare toevlucht in benauwde tijden,

Als 'er ongeluck by haer ontstondt
Die haer weder daer af kost bevrijden,
Doe soo smeeckten sy met valscher mondt,
Want sy suchten tot den Heer, en steenden,
Daer sy 't nochtans niet van herten meenden.

15. Sijne gramschap die in volle gloedt
Brande, weeck terstondt van sijn gemoedt,
Hy wild' haer niet t'eenemael verderven,
Maer hy dacht, waer toe dees harde straf,
Die haer in een oogenblick doet sterven?
Daer sy vleesch zijn, ydel stof en kaf,
Daer hun leven moet als windt verdwijnen,
Die voorby, noyt weder komt verschijnen.

16. Hoe veel malen hebben sy gemort,
En den Heer tot gramschap aengeport?
Doe sy in de wildernissen dwaelden,
Daer sy na haer eygen wil en raedt
Hares Godts almogentheyt bepaelden,
En hem schreven voor, soo tijdt als maet,
Sy gedachten niet meer aen die dagen
Dat Godts handt haer loste van de plagen.

17. Hoe hy haer oock teeckens heeft gestelt
In Egyptenlandt in Zoans veldt,
Daer hy 't water deed in bloedt verkeeren
Waer door haer den dranck benomen wiert
Seven dagen lang: de handt des Heeren
Sond haer alderhande ongediert,
Dat haer plaegde, vorschen, wormen, luysen
Saten in het beste van haer huysen.

18. Het gewas nam door de ruypen af,
't Sweet der Boeren hy den Sprinkhaen gaf,

Windt en hagel deed' hy nederkomen
Die haer Wijngaert-rancken dood'lijk trof,
't Vuurigh weer ontbloot' hun schoone bomen
Van haer vruchten en het voorigh lof,
't Vee dat weeligh in het veldt ging doolen
Wierd ter neer gestort door vuur'ge koolen.

19. Dagelijcks gaf hy haer straf op straf,
Sijne quade Boden sond hy af,
Die haer t'aller uuren deden schricken
Door benauwtheyt, jammer, ach en wee,
Hare ziel most door de doodt versticken,
't Geen soo van haer kleyn' als groote vee
Ov'rig was, dat gaf Godt op het leste
Ten verderf de heete pest ten besten.

20. In Chams Tenten in Egypten-landt
Sloegh hy d'eerstgeboorte door sijn handt,
Maer hy heeft sijn uytverkoore Scharen
Vytgeleydt, gelijck een Harder 't vee,
Tot een plaetse daer sy seker waren
Voor vervolging, want de Roode Zee
Hadd' hun vyant die haer wilde volgen
Door haer keel ten afgrondt toe verswolgen.

21. Godt die heeft al Israëls geslacht
In sijn alderheylighst' landt gebracht,
Op sijn Bergh die van hem was verkooren,
Maer de Heydenen in 't tegendeel
Hebben al haer landt door hem verlooren
En haer erffenissen, die hy heel
Vytgegeven heeft aen Iacobs Soonen,
Om in eeuwigheyt die te bewoonen.

22. Maer sy voeren voort in hare sond,

Hielden sich niet vast aen Godts verbond,
't Welk sijn gramschap weder heeft ontsteken,
Even als haer ouderen geslacht
Soo zijn sy oock van Godt afgeweken,
En sijn weldaen wierden niet gedacht,
Als een boogh door 't afdoen van de peesen
Sich weer recht, en krijgt sijn voorig wesen.

23. Hare hooghten daer sy vreemde Goon
Hebben eer door offer-vuur geboon,
Waren grouwelen in Godes oogen,
Hare Beelden, na de kunst gesneen
Waer voor sy haer knien nederboogen,
Waer voor sy haer valsche Godtsdienst deen,
Porden Godt om Israël te haten,
En sijn heyl'ge wooning te verlaten.

24. Siloos Tabernakel liet hy staen,
Hy is uyt sijn wooning uytgegaen,
En sijn Arck verkregen de vyanden,
Sijne sterckt' en al sijn heerlijckheyt
Raeckten in des Overwinners handen,
't Heyr van Israël dat wierd verspreyt,
Elck die vluchte, maer de sterckst' van allen
Zijn door 's vyants swaert ter neer gevallen.

25. Godes toorn ging over 't heele landt,
Sijnen yver stondt in vollen brandt,
En verteerde hare Iongelingen,
Hare Dochters bleven ongevrijdt,
Daer en viel geen bruylofs-liedt te singen,
Hare Priesters raeckten 't leven quijt
Van haers vyants swaert ter neer gehouwe*n*,
Onbeschreyt van kinderen en vrouwen.

26. Als een Heldt die van de wijn geraeckt
Valt in slaep, maer als hy weer ontwaeckt
Met een frissche moet grijpt na sijn degen,
Om te toonen sijner armen kracht,
Soo trock Godt den Philistijn oock tegen,
Die hy heeft verstroyt met al sijn macht,
Door sijn handt is al het heyr verslagen
Dat het spot en schand' uyt 't velt most drage*n*.

27. Godt bleef overwinner in dees strijdt,
Waer door dat sijn erfdeel wierd bevrijdt
En gelijck als op een nieuw herbooren:
Doch 't Huys Iosephs heeft hy niet geacht,
Noch sijn hert en heeft niet uytverkooren
Het manhaftigh Ephraims geslacht,
Iudaes stam verkoos hy boven allen,
Zions bergh daer in hy heeft gevallen;

28. Daer hy heeft sijn heyligheyt gesticht,
Als een sterck Paleys, dat noyt en swicht,
Vast gegrondvest op sijn wal en muuren,
Hoogh verheven van der aerden af,
't Welck veel tijdt van jaren kan verduuren,
Daer hy David voor een Harder-staf
Heeft een Scepter in de handt gegeven,
Om als Koning van sijn volck te leven.

29. Hy die eerst de Schapen op het veldt
Waer most nemen, wierd seer hoog gestelt,
Om de kind'ren Israëls te weyden,
En om Iacobs Huys, sijn erffenis,
Weder door sijn daedt en raedt te leyden
Vyt haer noodt en alle droeffenis:
't Welck sijn Knecht alsoo heeft aengenomen
En is Godts bevel oock nagekomen.

Psalm LXXIX. Klachte over de schadelijcke verwoestinge der vyanden, en gebedt om hulpe, niet gedenckende aen haer sonden, om sijns eers wil.

DE Heydenen zijn in uw'erf
Heer met al haer macht gevallen,
Uw' Tempel lijdt van haer verderf,
Sy verschoonen niet met allen;
Ierusalem moet buygen,
Die schoone stadt leyt heel gesloopt,
Haer puyn en asch op een gehoopt
Om van haer val te tuygen.

2..   Sy hebben uwe knechts gevelt,
Haer vleesch wierd der vog'len eten,
Haer rompen hebben sy langs 't veldt
Voor het wilt gediert' gesmeten,
Haer bloed-dorst niet om laven.

Heeft bloedt als water uytgestort,
Haer spier in d' ope lucht verdort,
Haer lijck blijft onbegraven.

3. Wy zijn een smaedt geworden Godt
Voor die geen rondsom ons woonen,
Ons naeste buuren tot een spot:
Hoe lang sult gh' u toornigh toonen?
Wilt ghy ons dan versmooren
En doemen yverigh ten val?
Hoe lang of 't vuur doch branden sal
Van uw' ontsteecken tooren?

4. 't Vuur dat ghy in uw' boesem sluyt
Laet het Heydendom kastijden,
Schud liever uwe gramschap uyt
Over die u niet belijden,
Verwoesting sla haer Steden
Haer heerschappije loop' ten endt
Van die daer ghy zijt onbekent,
Of niet werdt aengebeden.

5. Sy hebben Iacob uytgeschudt,
En tot op 't gebeent gegeten,
Gansch Israël is uytgeput
En haer wooning neergesmeten:
Ons sonden die u porden
Tot gramschap, Heer, stel aen een zy,
En weest barmhertigh, wijl dat wy
Gansch mager zijn geworden.

6. Godt onses heyls verlost ons weer
Vwen heyl'gen naem ter eeren,
Gedenckt aen onse schuld niet meer
Wilt de straffen van ons keeren;

Waerom sal doch de Heyden
Ons roepen na tot schand' en spot,
Waer is uw'Heer? waer is uw' Godt?
Waer mach hy nu verbeyden?

7. De wraeck neem' plaets in uw' gemoedt,
Straft die soo vermetel spreecken,
Eyscht van haer het vergooten bloet,
Rijst om het aen haer te wreecken;
d' Ellend koom' voor uw' oogen
Van die sit in gevangenis beswaert,
't Geen van haer ov'righ is bewaert
Naer uwes arms vermogen.

8. 't Keer'sevenvoudigh op den kop
Van die schandigh u verlieten,
Ons buuren, die niet hielden op
Last'ren op u uyt te schieten:
Wy schapen uwer weyden,
Die sullen om uw' groote macht
Van 't een tot 't andere geslacht
Vw' naem en lof verbreyden.

Psalm LXXIX. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

DE Heyd'nen Heer zijn met haer macht
Gevallen in uw' landen,
Vw' Tempel hebben sy verkracht,
Ontheylight door haer handen,

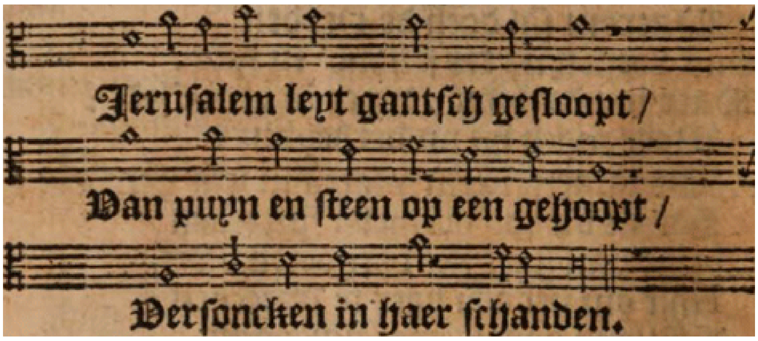

Ierusalem leyt gantsch gesloopt,
Van puyn en steen op een gehoopt,
Versoncken in haer schanden.

2. Vw' knechten Heer zijn met gewelt
Door haer van een gereten,
Haer rompen gaven sy op 't veldt
Der Vogelen te eten,
Der Bondgenooten vleesch, dat ghy
Soo seer bemint, dat hebben sy
Den Dieren voorgesmeten.

3. Haer uytgestorte bloedt dat vliet
Gelijck de water-beecken
Rondsom uw' Stadt, daer 's niemant niet
Om haer in 't graf te steecken;
Wy zijn een smaedt geworden Godt,
En in der buuren oogh een spot,
Die schimpigh op ons spreecken.

4. Hoe lang sal 't duuren Heer, hoe lang?
Dat uwe toorn sal blaecken?
Laet uwe gramschap gaen in swang
En 't Heydendom doen kraecken,
't Vuur dat ghy in uw' boesem sluyt
Stort op de Koninckrijcken uyt
Die uwen naem versaecken.

5. Sy waren op den Isr'ëlijt
Gebeten en verbolgen,

Waer dat hy vluchte wijt en zijdt
Sy quamen hem vervolgen,
Sy leyden Iacobs Huys in 't stof,
Sy hebben sijn gecierden Hof
Verwoest en ingeswolgen.

6. Gedenck ons voor'ge sonden niet
Die u tot gramschap porden,
Vergeet het geen 'er is geschiet:
Wilt u met macht omgorden
Op dat uw' gunst aen ons verschijn'
O Heer wilt ons barmhertigh zijn
Want wy zijn dun geworden.

7. Godt ghy die zijt ons heyls een Heer
Help ons door uw' genade,
Verschoon, uw' heyl'gen naem ter eer,
Ons voorige misdaden,
En scheldt ons van de sonden vry,
Heer haest u, maeckt ons weder bly
Eer dat het werdt te spade.

8. Hoe lang sal 't Heydensche geslacht
Al spottend' tot ons spreecken?
Waer is uw' Godt daer ghy op wacht?
Och stelt aen haer een teecken,
Wilt uwer Vromen knechten bloedt
Heer aen dit goddeloos Gebroet,
Dat wy het aensien, wreecken.

9. Hoort der gevangenen gekarm,
Haer last kom voor uw' oogen;
Maer neemt ons weder in den arm,
En aenschouwt met medoogen
Vw' kind'ren, die alree ter doodt

Gedoemt zijn, helpt haer uyt de noot,
Naer uwes arms vermogen.

10. Loont weder sevenvoudigh 't quaet
Aen onse nagebuuren,
De smaet waer met ghy werdt gesmaet
Doet haer die weer besuuren,
Verdubbel over haer de straf,
Vw' sweep en roede wijck' niet af
Van hare stadt en muuren.

11. Maer ons als lamm'ren van uw' stal
En schapen uwer weyden
Sult ghy in een beklavert dal
En vette landen leyden,
Alwaer wy vrolijck sullen gaen,
En uwe groote wonderdaen
De werelt door verbreyden. *I Gloria.*

Psalm LXXX. Klachte over den ellendigen staet der Kercke: Gebed om verlossinge, met belofte van danckbaerheyt.

HOort Herder, die als schapen 't Zaedt
Israëls en Iosephs weet te leyden,
Die tusschen Cherubijnen staet,
Laet uw' gunst en goetheyt sich verspreyden
Voor Ephraims en Benjamins gesicht,

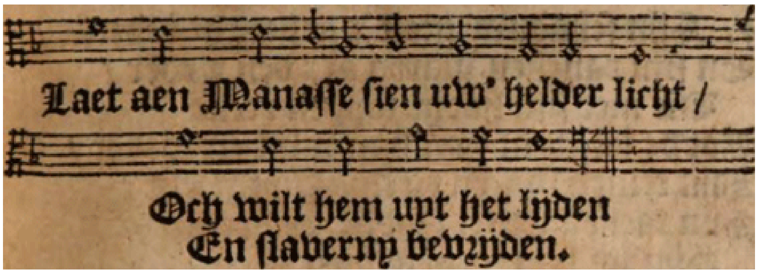

Laet aen Manasse sien uw' helder licht,
Och wilt hem uyt het lijden
En slaverny bevrijden.

2. Verlost ons Godt en breng ons weer
In ons huys, verlost van 's vyants banden,
Hoe lang sal uwe gramschap Heer
Tegens het gebed uw's volcks staen branden?
De tranen zijn haer spijs en daeg'lijcks broodt,
Haer hert dat is benauwt, haer dorst is groot,
En schier niet om te lesschen,
Vol tranen zijn haer flesschen.

3. De vyant lacht ons spott'lijck uyt,
Onse nagebuuren die krackeelen,
Om onder haer dien schoonen buyt
Van ons afgenomen wel te deelen;
O Godt dat ons uw' aengesicht verschijn',
Op dat wy mogen haest ontslagen zijn,
En trecken onse handen
Los uyt des vyants banden.

4. Ghy hebt der Heydenen geslacht
Vyt haers Vaders erf en landt verdreven,
Om uwen Wijnstock, die ghy bracht
Vyt Egyptenlandt, daer plaets te geven,
Alwaer hy weeligh sijne wortels schoot,
En daeg'lijcks groeyde, ja hy weird soo groot,
Dat hy in Iacobs landen
Alleen de kroone spande.

5. Sijn schaduw' heeft 't gebergt bedeckt,
En sijn rancken waren als den Ceder,
Die met sijn hooge toppen reckt
Tot de locht, in spijt van wint en weder,
Sijn telgen waren cierlijck uytgeleyt,
Sijn tacken had hy tot de zee verspreyt,
Sijn lof had toegenomen
Tot aen Euphrates stroomen.

6. Waerom Heer hebt ghy dat gedaen,
Dat ghy gingt sijn schutting nederrucken?
Een yeder die voorby komt gaen
Kan nu aen de wegh de vruchten plucken,
Sijn stock die eerst soo vruchtbaer plach te zijn
Is omgewroet ten roof van 't wilde Swijn,
De Dieren wreet van tanden
Die maken hem ter schanden.

7. O Godt des Heyrkrachts keert doch weer,
Wilt uyt uwen Hemel eens aenschouwen
Hoe dat uw' Wijnstock leyt ter neer,
Wilt hem voorts voor ondergang behouwen,
Dat om den schoonen spruyt van u geplant,
Gevoed en aengequeeckt door uwe handt,
Dat niemant hem uytroeye,
Maer dat hy eeuwig groeye.

8. Hy is verbrandt en afgekapt,
Als ghy wilt uw' aensicht van hem wenden
Soo werdt hy gansch verschopt, vertrapt,
Heer wanneer sult ghy hem bystandt senden?
Vw' rechterhandt stry vroom en onversaeght
Voor 's menschen soon, die u soo heeft behaegt,
Dat ghy hem al sijn leven

Hebt sterckt' en kracht gegeven.

9. Soo sullen wy oock metter daedt,
V getrouw' in all' ons' wegen wesen,
Wanneer ghy ons in 't leven laet,
Dan sal zijn uw' naem van ons gepresen.
Ghy Godt der Legerkrachte*n* breng ons weer,
En laet uw' helder aensicht lichten Heer,
Dat sal ons dan bevryen
Van alle slavernyen.

Psalm LXXXI. Vermaninge aen Godts volck tot danckbaerheyt voor Godes weldaden aen haer bewesen, met een klachte over haer ongehoorsaemheyt.

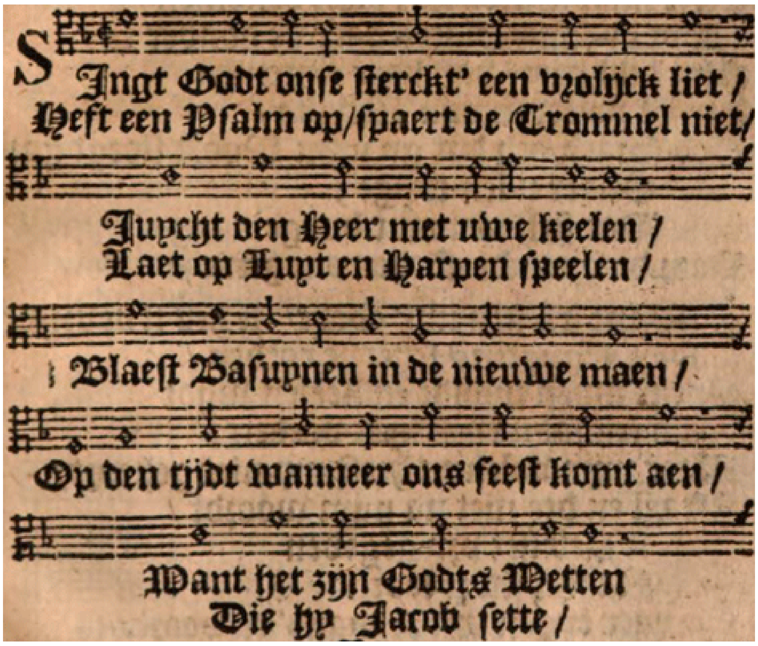

SIngt Godt onse sterckt' een vrolijck liet,
Iuycht den Heer met uwe keelen,
Heft een Psalm op, spaert de Trommel niet,
Laet op Luyt en Harpen speelen,
Blaest Basuynen in de nieuwe maen,
Op den tijdt wanneer ons feest komt aen,
Want het zijn Godts Wetten
Die hy Iacob sette,

Daer hy wouw dat na souw zijn gedaen.

2. Iosephs Huys tot een getuygenis
Heylighde Godt dese dagen,
Als hy selver uytgetogen is
Om Egyptenlandt te plagen,
Daer uw' volck Heer heeft een spraeck gehoort
Waer van het verstondt geen enckel woort,
Ghy hebt van sijn packen
En het pottebacken
Haer verlost, en Pharao versmoort.

3. 't Volck aenbadt u in sijn droeffenis,
En 't heeft antwoordt oock bekomen,
Vyt de schuylplaets daer de donder is,
Ghy hebt proef van haer genomen
Aen de wateren van Meriba,
God sprack, och dat gy mijn Woort sloegt ga!
Onder u ick tuyge;
Dat sich niemant buyge
Voor de vreemde Goden om gena.

4. Want ick ben uw' Godt, 'k heb u bevrijdt
Van Egyptens scherpe roeden,
Opent uwen mondt en keelen wijdt
En ick sal u rijcklijck voeden;
Maer mijn volck en heeft my niet gehoort,
Israël en dee niet na mijn woordt,
'k Heb het vry gegeven
Na sijn sin te leven
En naer eygen wil te wand'len voort.

5. Och indien mijn volck met aendacht had
Op mijn woorden acht gegeven,
En dat Israël op 't rechte padt
Na mijn Wetten was gebleven,
Dan soo hadd' ick my voor haer gestelt,
En gedempt haer Haters met gewelt,
Ick had door mijn handen
All' haer snoo vyanden
Neer geslagen en hun heyr gevelt.

6. Die my haten souden zijn bevreest,
En geveynst sich voor my buygen;
Maer haer tijdt soud' eeuwigh zijn geweest;
Om mijn goetheyt te betuygen
Soud' haer spijs het vetste van het graen
Zijn geweest, 'k hadd' op den rots doen staen
Om haer uyt sijn steenen
Honigh te verleenen,
En daer met haer rijck'lijck doen versaen.

Psalm LXXXII. Vermaninge aen de Rechters datse haer ampt waernemen sullen; waerschouwinge voor onachtsaemheyt, met een dreygement van straffe.

GOdt sagh des werelts Vorsten aen,
Hoe 't op der aerden toe mocht gaen,
Hoe dat sy 't maeckten in het rechten,

Hy sagh hoe datse het geschil
Tot nadeel van de Vromen slechten,
Niet na de reden, maer na wil.

2. Hy riep, ghy Rechters hoe lang sal
Den Goddeloosen te geval
Valschoordeel van u zijn geweesen?
Helpt Armen, en helpt Weesen voort,
En spreeckt na gunst van dien of desen
Het vonnis niet, maer als 't behoort.

3. Maeckt dat die arm is en verdruckt,
Werdt uyt der Boosen handt geruckt;
Maer 't schijnt sy daer niet om en geven,
En wand'len steed's in duysternis,
Soo dat des werelts gronden beven,
En alles waggelt wat 'er is.

4. Ick hebbe wel geseyt, dat ghy
Zijt Goden, en gevoeght daer by,
Ghy zijt des Alderhooghsten kind'ren,
Nochtans geen van u allen kan
Wanneer ick kom, sijn doodt verhind'ren,
Maer sterft gelijck een ander man.

5. Als and're Princen, kond oock ghy
Vw' graf en doodt uur niet voorby,
Ghy volght al mee der Vorsten lijcken.
Daerom, o Godt, dael nederwaert,

En komt ghy self het Oordeel strijcken,
Want ghy besit de gansche aerdt.

Psalm LXXXIII. Klachte van Godts Gemeente over haer vyanden; Gebedt dat Godt haer wil straffen als eertijdts geschiet is.

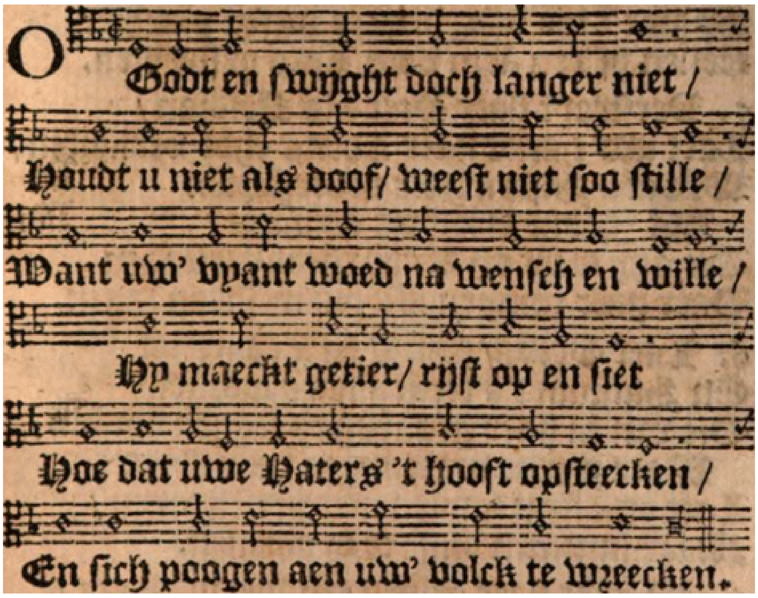

O Godt en swijght doch langer niet,
Houdt u niet als doof, weest niet soo stille,
Want uw' vyant woed na wensch en wille,
Hy maeckt getier, rijst op en siet
Hoe dat uwe Haters 't hooft opsteecken,
En sich poogen aen uw' volck te wreecken.

2. Sy leggen toe om ons met list
In hare loose netten te verstricken,
't Is op 't hert der Vromen dat sy micken;
Kom roepen sy 't is ongemist,
Laet ons 't volck des Heeren uyt gaen roeyen
Dat het nimmermeer en koom' te groeyen;

3. Dat niets en blijv' in Israël,
En men niet meer wete van haer steden,

Sy zijn samen in verbondt getreden,
't Is Edoms Zaedt en Ismaël,
Saem ten krijgh gerust met Hagars Soonen,
En die in het landt van Moab woonen.

4. Siet Gebal, Ammon, Amalek,
En den Philistijn zijn saem gespannen,
Tyrus levert wapenen en mannen,
En Assurs voet dreyght onsen neck;
Sy zijn 't die voor dees te wesen plachten
Eenen ys'ren arm voor Lots geslachten.

5. Vertroyt haer Heer als Midian,
Laet uw' handt haer levens-tijdt verkorten,
Wilt als Sisera haer nederstorten
Als Iabin Vorst tot Canaan,
Die ghy dicht by Endor hebt verslagen
Daer haer rompen als een mishoop lagen.

6. Laet Orebs, Zebs, en Zebafs lot
En Salmuna's treffen hare Vorsten,
Die wel in haer gramschap seggen dorsten,
Waer zijn de wooningen van Godt?
Laet ons sijne huysen niet verschoonen,
Maer innemen omse te bewoonen.

7. Maeckt haer gelijck een wervel Heer,
Die geen rust vindt, maer altoos moet drayen,
Als de stoppels voor de windt verwayen
Soo laet haer soo swerven gins en weer,
Maeckt alsoo haer raedt en macht te schanden
Als een bosch en berg door 't vuur verbranden.

8. En houdt niet op met uwe straf,
En uw' gramschap doe haer eeuwig schricken,
Laet noch troost noch hoop haer ziel verquicke*n*,

Vervolgse tot het nare graf,
Verw' met schandigh bloosen hare wangen,
Op dat yeder na uw' naem verlange.

9. Haer vreesen duur' in eeuwigheyt,
Laetse sterven, op dat elck kan mercken
Vwe macht en groote wonderwercken,
Op dat uw's naems eer werd' verbreyt,
Dat het klinck soo over zee als aerde
Godt alleen is Heer van hooger waerde.

Psalm LXXXIV. Klachte over het ontbeeren van Godts vergaderinge, verklaringe van de gelucksaligheyt der gener diese genieten, en wenschinge om daer weder by te mogen zijn.

HOe vermaeck'lijck zijn uw' Hoven Heere,
En 't Huys daer ghy mijn Godt in zijt!
Mijne ziel beswijckt schier van begeeren,
En het verlangen na dien tijdt
Dat sy sal in uw' Voorhooven woonen,
En aen u haer danckbaerheyt betoonen.

2. 't Kleyne muschjen weet sijn nest te vlechten
Van teere tackjes om te broen,
Swaluwen aen 't dack haer nesten hechten

Om hare jongetjes te voen,
Maer ghy Heere wilt voor my bewaren
Eene Legerstee by uw' Altaren.

3. Saligh is die woont in uwe Hoven,
Alwaer ghy self uw' wooning houdt,
Om uw' naem geduurighlijck te loven,
Geluckigh is die op u bouwt,
Wiens gemoedt noch handt het boose handelt
Maer op uw' gebaende wegen wandelt.

4. Als sy gaen door 't dal der Moerebeyen,
Godt die haer een Fonteyn verstreckt,
Geeft haer in dees dorstige Valleyen
Een regen die haer overdeckt,
Hare kracht voelt sich door 't gaen vermeeren,
Tot sy komen in het Huys des Heeren.

5. Godt der Oorlogsscharen wilt my hooren,
En luystert eens na mijn gebedt,
Godt die Israël hebt uytverkooren,
Die als een schildt sich voor ons set
Dat wy hoeven niemant oyt te vreesen,
Let op uw' Gesalfdens droevigh wesen.

6. Eenen dagh is beter in uw' Tempel
Als op een ander duysent jaer,
'k Wil veel liever staen op uwen drempel,
En op den Godsdienst sien aldaer,
Als in 't alderbeste der gebouwen
Van de Boosen mijne wooning houwen.

7. Die oprechtigh voor sijn aensicht leven
Die sal hy zeeg'nen meer en meer,
Voorspoet en gena sal hy haer geven,
Hy is haer son, haer schildt, haer eer,

Gelucksaligh zijn die geen te houwen
Die op Godt alleenigh sich vertrouwen.

Psalm LXXXV. Gebedt dat Godt sijn Gemeente wil genadigh wesen gelijck hy voor die tijdt geweest is, ende haer verlost heeft.

GHy Heer hebt aen uw' lande*n* gunst betoont,
Ghy loste Iacob uyt sijn banden,
De sond' waer med' uw' volck u had gehoont
Is weghgenomen door uw' handen,
Ghy die geen haet meer in uw boesem draegt,
Hebt door uw' goetheyt uwen toorn verjaegt.

2. Brengt yeder weer waer dat hy t' huys behoort, *Selah*
Set uwe gramschap eens ter zijden;
Sult ghy dan eeuwigh op ons zijn verstoort,
Heer sullen wy dan moeten lijden,
Dat uw' verbolgentheyt ons dagh en nacht
Vervolge, van geslachte tot geslacht?

3. Sult ghy u noyt ontfermen goede Godt,
En ons verlossen uyt het lijden?
Op dat uw' volck door haer verbetert lot
Sich weder mach in u verblijden;
Betoont ons wederom barmhertigheyt,
En helpt uw' volck dat schier verslagen leyt.

4. 'k Moet hooren wat de Heere seggen sal,
Gewis sal hy van vrede spreecken,
En maecken bly sijn Gunstgenooten all',
Maer dats' haer stinckende gebreecken
Niet weder sullen volgen, nochte gaen
Gelijck voor desen op der Dwasen paen.

5. By die hem vreesen is sijn heyl bereyt,
Op dat sijn eer by ons mach woonen,
De Waerheyt en de Goedertierentheyt
Die sullen dan malkander kroonen
Gerechtigheyt sal, yeder een tot rust,
Van d'Eendracht en de Vrede zijn gekust.

6. De Waerheyt sal ter aerde spruyten uyt,
Gerechtigheyt sal nederreeg'nen;
Vyt 's Hemels Troon, Godt sal het landt met kruyt,
Met ooft, met vrucht, en boomen zeeg'nen;
Gerechtigheyt sal voor sijn aenschijn gaen,
En op den wegh sals' in sijn voetstap staen.

Psalm LXXXVI. Een gebedt des Propheets tot Godt om verlossinge uyt sijn noodt, beloovende Godt danckbaerheyt daer voor te sullen bewijsen.

*N*Eyght uw' ooren Heer op mijne stem,
Ick ben ellendigh en in noot,
Help mijn ziele weder uyt de klem,
Want ick ben Heer uw' Gunstgenoot;

Lost uw' Knecht die sich op u vertrouwt,
Om uw' gena roep ick den ganschen dagh,
Warmt mijn ziel die was van vreese kout,
Verheftse weer op dats' u loven mach.

2. Want ghy Heere zijt alleenigh goet,
Die garen schelt de schulden quijt,
Ghy vertroost al die u valt te voet,
Och weest dan nu van my niet wijdt,
'k Roep u in den dagh mijns droefheyts aen,
Want ghy verhoort my; onder al de Goon
Is 'er geen die voor u kan bestaen,
En geene wercken zijn als uw' soo schoon.

3. Voor u sal sich buygen 't Heydendom,
't Welck is gemaeckt door uwe handt,
En den roem van uwen naem rondom
Verbreyden door het gansche landt:
Ghy zijt groot, die wonderwercken doet,
Ghy zijt alleen Godt, wijst m' uw' wegen Heer
Dat ick in uw' waerheyt set mijn voet,
Och buygh mijn hert dat het u vreesen leer.

4. Heer mijn Godt ick sal uyt 's herten grondt
Verkondigen uw' roem en eer,
Soo lang als ick aessem met mijn mondt

Soo lang sal ick u singen Heer.
Godt uw' goedertierentheyt is groot,
Ick lagh gansch afgesslooft en neergedruckt,
Al mijn kracht was weg, mijn ziel was doot,
Maer ghy hebt haer weer uyt het graf geruckt.

5. De Hovaerdige zijn opgestaen
En rotten tegens my te saem,
De Tyrannen willen my verslaen,
Sy dencken niet eens op uw' naem,
Maer ghy zijt altoos genadigh Heer,
Barmhertigh, en lanckmoedigh sonder endt,
Vwe goetheyt duurt hoe langs hoe meer,
Het licht uw's waerheyts maeckt ghy elk beke*n*t.

6. Sie my aen uyt uw' Genadens-Troon,
Versterck uw' Knecht met kracht en eer,
En verlost uw's arme Dienstmaegts Soon,
Bewijst m' een liefde-teecken Heer,
Op dat mijne Haters als sy sien
Dat ick van uwe handt geholpen ben,
Van beschaemtheyt uyt mijn oogen vlien
En daer door mogen komen tot beken.

Psalm LXXXVII. Een voorsegginge van de uytbreydinge des Rijcks Christi onder de Heydenen in het Nieuwe Testament.

***G**Ods Huys is op de*n* Heyl'gen berg gegront,
Godt bemint den bergh van Zions hoven

Veer boven Iacobs wooningen in 't rondt;
Ghy schoone Godes Stadt,
Wy hooren wel hoe dat
All' de volckeren uw' schoonheyt loven.

2. Egyptenlandt en Babel sullen zijn
In 't getal gestelt der Vytverkooren,
De Tyriër, de Moor, en Philistijn
Sal in Ierusalem
Oock woonen, men sal hem
Nemen aen, voor Burger daer gebooren.

3. De Alderhooghste sal hem stellen vast,
En hem by sijn Bondgenooten boecken,
En seggen, dees' is vreemdeling noch gast,
In Zions Heyl'ge stee
Is sijn geboort'-plaets mee,
Men behoeft die elders niet te soecken.

4. O Zion, mijne vreught, het ga u wel!
Mijne Sangers sullen in u singen
Vermengt met alderhande snarenspel,
En mijn Fonteynen al
Veel klaerder als Kristal,
Sullen binnen uwe muuren springen.

Psalm LXXXVIII. Een gebedt om Godes hulpe over sijn menighvuldige ende sware aenvechtingen en elenden, die hy voorstelt.

'*t* ***Z**Y het begint te dagen,
Of dat de nare nacht komt aen,
Soo doe ick niet als klagen,
Laet Heer uw' oor my open staen;
De droeffenis omcingelt my,
Werdt eens op 't lest bewoogen,
Laet koomen voor uw' oogen
De sware plagen die ick ly.

2. Mijn ziel nu moe van 't lijden,
En afgemat van tegenspoet,
Begint in 't graf te glijden,
Ick heb geen kracht meer in mijn bloet,
Ick ben al eveleens geacht,
Als die in 't graf verrotten
Ten proy van worm en motten,
Mijn been is sonder sterckt' of kracht.

3. Soo veel heb ick geleden,
Ick ben als die door 't swaert gevelt
Van u zijn afgesneden,

En in 't vergeet-boeck lang gestelt;
Ick hijgh naer aessem, 'k stick in 't vuyl
Der diepe duysternissen,
Daer ick het licht moet missen,
Ick smoor in dees' benauwde kuyl.

4. Vw's gramschaps woeste baren,
De wateren uw's toorns zijn my
Tot over 't hooft gevaren,
Vw' handt die maeckt dat ick sulcks ly; *Selah*.
Het onweer loopt te hol en hoogh,
Niet een van al mijn vrinden
Is meer by my te vinden,
Ick ben een grouwel in haer oogh.

5. Ick ben rondsom beslooten,
En sie niet hoe 't ontkomen is,
Mijn aensicht werdt begooten
Met tranen, door de droeffenis;
Ick roep tot u soo dagh als nacht,
En laet' niet onder 't smeecken
Mijn handen uyt te steecken,
Op uwe hulp is 't dat ick wacht.

6. Of wilt ghy dat de dooden
Verrijsen uyt het slijck en stof,
En weder op ontbooden
Verkondigen uw' groote lof? *Selah*.
Wilt ghy dat uw' gerechtigheyt
Werd' in het graf gepresen,
En dat uw naem sal wesen,
Daer 't al vergeten wordt, verbreyt?

7. Ick houw niet op van klagen,
Wanneer de gulde dageraet

Roept, het begint te dagen,
Eer dat de Morgen Son op staet,
Mijn oogen zijn van 't schreyen moe,
Ick soeck uw' toorn te breecken
Met bidden en met smeecken,
Waerom stopt ghy uw' ooren toe?

8. Van dat ick ben gebooren,
Ben ick altoos bedruckt geweest,
Voor 't branden van uw' tooren
Is mijne ziel altoos bevreest,
Ick sie de doodt voor oogen staen,
Vw' straf doet my vertsagen,
En door soo sware plagen
Doet ghy my als een schim vergaen.

9. Sy komen my omringen
Gelijck het water 't aerdtrijck doet,
Angst, schrick, komt my bespringen,
En quelt mijn afgemat gemoedt,
Ick leef als was ick onbekent,
Van vrienden en van magen
Komt niemant na my vragen,
Ghy hebt haer van my afgewent.

Psalm LXXXIX. De Propheet looft Godt van wegen sijn weldaden en getrouwigheyt in 't houden van sijn verbondt, als oock van wegen sijn groote sorge over sijn volck; doch klaeght over den bedroefden staet der Gemeente, biddende om verlossinge.

Oock op de wijse van den 94 Psalm.

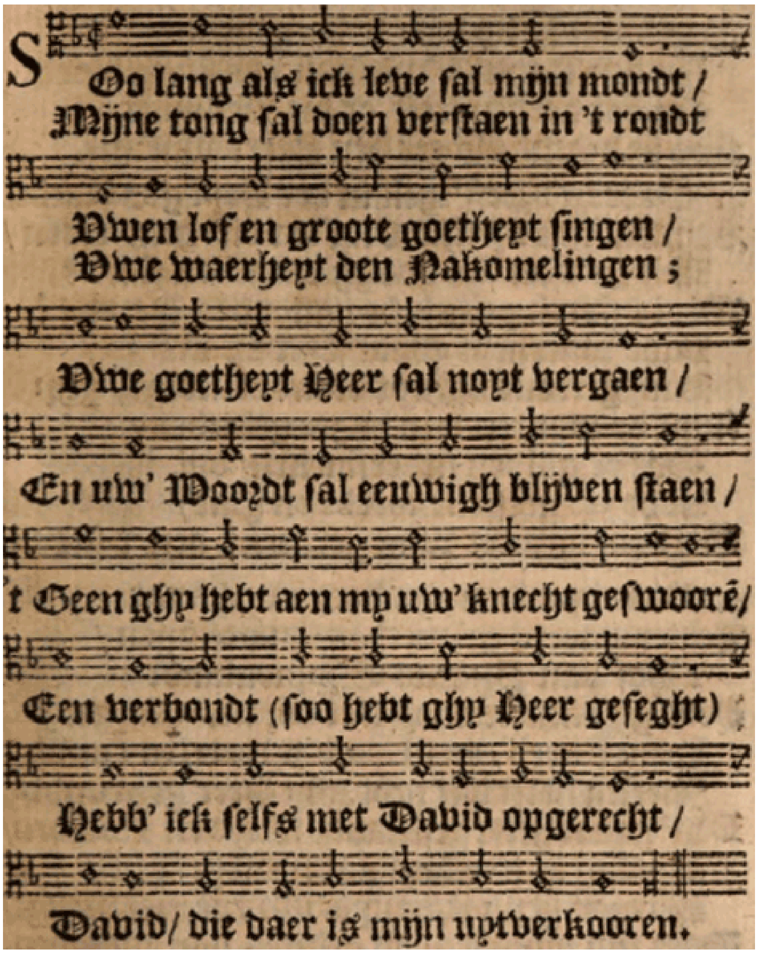

SOo lang als ick leve sal mijn mondt,
Vwen lof en groote goetheyt singen,
Mijne tong sal doen verstaen in 't rondt
Vwe waerheyt den Nakomelingen;
Vwe goetheyt Heer sal noyt vergaen,
En uw' Woordt sal eeuwigh blijven staen,
't Geen ghy hebt aen my uw knecht geswoore*n*,
Een verbondt (soo hebt ghy Heer geseght)
Hebb' ick selfs met David opgerecht,
David, die daer is mijn uytverkooren.

2. Welckers zaedt sal eeuwigh zijn op aerdt,
En sijn kind'ren sullen Vorsten wesen,
Dies soo zijn Godts wond'ren, wijdt vermaert,
Van al 't Heyr der Hemelen gepresen,
Lof zy sijne trouw' oprechtigheyt
Van de Heylige Gemeent' geseyt

Want wat is by hem te vergelijcken
In den Hemel? wie van Konings bloedt
Op der aerden leeft 'er die niet moet
Soo in macht als eer den Heere wijcken.

3. Godt is vreess'lijck in der Heyl'gen Raedt,
Schrick'lijck by sijn Eng'len die hem eeren,
Wie is 't die soo hoogh verheven staet?
Wie is sterck gelijck de handt des Heeren?
Vwe waerheyt Godt staet op uw' zy,
Vw getrouwigheyt duurt eeuwigh, ghy
Kunt de wat'ren van de zee gebieden,
Dat de golven nedersincken, dat
Al de zee geëffent werdt en glat,
Die door onweer was geraeckt aen 't sieden.

4. Vwe vyanden zijn door uw' handt
Achterwaerts geweecken, en geslagen,
't Hof van Pharao Egyptenlandt
Hebt ghy als vermorselt door uw' plagen;
Hemel, aerd', en al wat 's werelts rondt
In sich heeft dat hebt ghy Heer gegrondt,
Vw' handt heeft geschapen Zuyd en Noorden,
Thabor is in uwen naem verheught,
Hermon springt, en uytt' uw' roe*m* met vreugt,
Door sijn hupp'len, by gebreck van woorden.

5. Groote sterckte hebt ghy in uw' handt,
En uw' rechter arm is hoogh verheven;
De rechtvaerdigheyt aen alle kant
Siet men rondsom uwe Troonen sweven,
Goetheyt ende Waerheyt gaen voor heen
Voor uw' aengesicht, o wel die geen
Die door het geluyt van uw' trompetten

Werden tot uw' heerlijckheyt verlicht,
Want sy sullen voor uw' aengesicht
Altoos wand'len naer uw' wil en wetten.

6. Dese sullen zijn in Godt verblijdt
Sijn gerechtigheyt sal haer verhoogen,
Wijl ghy Heer alleen haer sterckte zijt;
Onsen hoorn sal voor der volck'ren oogen
Van u Heere werden hoogh gestelt,
Ghy beschut ons van het wreedt gewelt,
Ghy verstreckt ons voor een schilt, dat tegen
Onsen vyant ons beschermt, wanneer
Dat de Koning komt met zeege weer,
Heeft hy Godt te dancken, niet sijn degen.

7. Dit hebt ghy des nachts in een gesicht
Vwen Heyligh door uw' mondt doen hooren,
'k Hebb' een Heldt tot bystandt opgericht,
Een hebb' ick van al het volck verkooren,
'k Heb gevonden David mijnen Knecht
Die voor my getrouw is en oprecht,
'k Heb sijn hooft met oly overgooten,
'k Ben met hem getreden in bestandt,
'k Sal hem stercken door mijn rechterhandt,
Noyt sal hem de vyant nederstooten.

8. Maer ick sal sijn vyanden verslaen
Dat hy 't siet, en plagen die hem haten,
Mijn getrouwigheyt sal by hem staen,
En mijn goetheyt sal hem noyt verlaten,
Door mijn naem sal ick hem stellen hoogh
En doen rijsen tot des Hemels boogh:
Volckeren gelegen aen rivieren,
Oock aen zeen en aen het woeste strandt

Sal hy als een Koning met sijn handt
Na sijn wil regeeren en bestieren.

9. Godt sal hy dan seggen, ghy sijt mijn
Vader en mijn rotz 'k hoef niet te vreesen,
Hy sal mijnen Eerstgebooren zijn,
Hy sal machtiger en grooter wesen
Als all' andere Koningen op aerdt,
Om haer rijckdom en ontsagh vermaert,
Mijne goetheyt, sal niet van hem wijcken
Maer staen hem op alle wegen by,
Het verbondt dat tusschen hem en my
Is gemaeckt, sal nimmermeer beswijcken.

10. Eeuwigh sal op aerde zijn sijn zaedt,
En lang als den hoogen Hemel duuren,
Maer indien sijn Nazaedt my verlaet,
En van my sich niet wil laten stuuren,
Soo het sich niet houdt aen mijne Wet
Als een richtsnoer voor haer ingeset,
Soo het komt sijn hert en mondt t' ontsluyten
Als wel eer tot alle grouw'lijckheen,
Soo het komt mijn Wetten te vertreen,
En in mijn geboon sich gaet te buyten;

11. Soo sal ick met mijne roeden slaen
Hare misdaedt, 'k sal haer plagen senden,
'k Sal haer goddeloosheyt tasten aen,
Maer ick sal haer gunst niet van haer wenden;
Ick sal zijn getrouw' in 't geen mijn mondt
Heeft geseyt by 't maecken van 't verbondt,
Mijne lippen weten van geen liegen,
'k Hebb' een eedt geswooren eens voor al,
Dat ick David nimmermeer en sal

Met beloften valschelijck bedriegen.

12. Sijn Geslacht sal leven sonder endt,
Sijnen Troon sal wesen voor mijn aenschijn
Als de held're Son aen 't Firmament,
En sijn Rijck sal duursaem als de Maen zijn
Die ick voor een trouw' getuyge set: *Selah*.
Maer nu legg' ick door uw' handt verplet,
Ghy hebt uw' Gesalfden gansch vergeten,
Aen 't Verbondt en hebt ghy niet gedacht,
Sijn gecierde Kroon hebt ghy veracht,
En ter aerden plots'lijck neergesmeten.

13. Sijne muuren hebt ghy doorgeboort,
Sijne kracht, sijn vastgemetste wallen,
Sijne vestingen, sijn stercke poort
Hebt ghy in sijns vyants handt doen vallen;
Die voorby hem ging heeft hem berooft,
Sijne luyster is gansch uytgedooft,
Want sijn buuren rondsom hem begecken,
Maer ghy hebt verhoogt sijns vyants hant,
Soo dat al uw's knechts ellendt en schandt
Hem een vrolijck schouwspel moet verstrecken.

14. Sijnen degen hebt ghy stomp gemaeckt,
Daer hy sich ten strijdt met plagh t' omgorden,
Sijne schoonheyt is tot niet geraeckt,
En sijn groene jeught is dor geworden;
Sijnen hoogh-verheven Troon wel eer
Is door uwen arm gestort ter neer,
Sijn gesicht dat als de Sonne brande
Is nu door een swarte wolck bedeckt,
Sijne wangen zijn met schaemt' bevleckt,
Al sijn glory is verkeert in schande. *Selah*.

15. Hoe lang sult gh' uw' helder weesen Heer
Voor ons aengesicht te soecken maken?
Hoe lang sal uw' gramschap even seer
Over ons' bedreven' sonden blaken?
Sie de kortheyt aen van onsen tijdt,
En hoe ras wy 't leven raecken quijt,
Zijn dan Heer van u de menschen-kind'ren
Te vergeefs gemaeckt? waer leeft een man
Die sich van het graf bevrijden kan,
En den harden slagh des doodts verhind'ren?

16. Waer is nu uw' groote goetheyt Godt
David, by uw' trouwe, toegeswooren?
Denck Heer aen mijn dagelijckse spot
Die ick van de volckeren moet hooren,
'k Wordt van uw' vyanden noch versmaet,
Waer ick heenen keer ick ben gehaet,
Werdt eens wacker op mijn roepen Heere,
Siet het onrecht dat my werdt gedaen,
Dat ick moet in mijnen boesem laen;
Doch u zy alleen lof, prijs, en eere.

Psalm XC. Moses lovende Godts Majesteyt, wijst aen de elendigheyt ende kortheyt des menschen leven, biddende dat hy, en wy alle sulcx recht mogen leeren kennen, ende hy ons helpen wil.

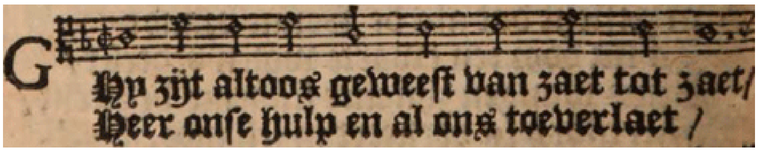

GHy zijt altoos geweest van zaet tot zaet,
Heer onse hulp en al ons toeverlaet,

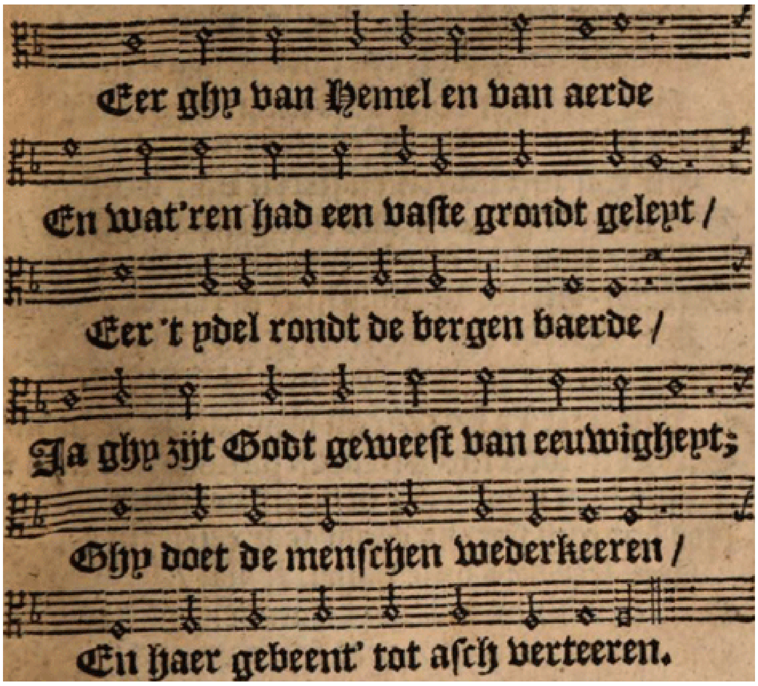

Eer ghy van Hemel en van aerde
En wat'ren had een vaste grondt geleyt,
Eer 't ydel rondt de bergen baerde,
Ia ghy zijt Godt geweest van eeuwigheyt;
Ghy doet de menschen wederkeeren,
En haer gebeent' tot asch verteeren.

2. Want duysent jaer zijn voor u als een dag,
Die pas voor by men gisteren noch sag,
Gelijck een nacht-waeck voor die waecken;
Ghy overstroomt haer als met water-vloen
Die spoelen wegh al 't geen sy naecken,
Sy zijn als gras soo lieffelijck en groen,
Dat 's ochtens pronkt voor 's mensche*n* ogen
Maer 's avonts afgesneen moet droogen.

3. Want uw' ontsteken toorn doet ons vergaen
Vw' grimmigheyt die jaegt ons schricken aen,
Ons' sonden die verborgen lagen
Die stelt ghy naeckt en klaer voor u in 't licht,
Als roock verdwijnen onse dagen
Voor uwe gramschap en vertoornt gesicht,

Wy sien hoe dat ons' snelle jaren
Gelijck een droom daer heenen varen.

4. Hoe veel zijn doch ons' jaren in getal?
Is 't seventigh het is 'et dickwils al,
En zijn wy kloeck en sterck van leden,
Soo komen sy noch wel tot tachtentigh toe,
Waer van het best is moeylijckheden,
Verdriet, ellend, vervolging, arremoe,
Snel werdt ons leven afgesneden,
En vlieght gelijck de dagh van heden.

5. Wie leeft 'er Heer, segh ons wie is de man,
Die het gewelt uw's gramschaps kenne*n* kan?
Wie kan ons als 't behoort vertellen
Hoe dat ghy stercke Godt te vreesen zijt?
Heer leer ons onse dagen tellen,
En letten op de kortheyt van den tijdt;
Alsoo dat wy door u te schroomen
Een wijs gemoedt sien te bekomen.

6. Waer vliet ghy heen? keert eenmael wedero*m*,
En let op ons, ey! kom doch Heere, kom,
Waerom verschuylt gh' uw' heldre oogen,
En weygert ons de strael van uw' gesicht?
Werdt eenmael met gena bewoogen
Op dat het swaer kastijden werd' verlicht,
En schept doch op het lest mishagen,
Dat ghy uw' Knechts soo hebt geslagen.

7. Versadigt ons vroeg in den morgenstondt
Met uwe goetheyt, dan sal onse mondt
Van vreughde juychen en u loven,
Wy sullen in ons dagen zijn verblijdt,
Wy zijn soo lang van u verschoven,

Geeft ons nu weer een lieffelijcke tijdt,
Vertroost ons weer, na dat de jaren
Van droeffenis zijn wegh gevaren.

8. Laet nu uw' werk aen uwe knechts geschie*n*,
Laet haer gesalcht uw' heerlijckheden sien,
Dat ons Godts lieflijckheyt bestrale,
Dat sy beschijne 't werck van onse handt,
Op dat wy in ons doen niet dwalen
Of oock te buyten gaen door onverstand;
Ons doen is niet, soo ghy ons' wercken
Door uwe hulp niet wilt verstercken.

Psalm XCI. Een beschrijvinge van die geene die Godts hulpe, soo in alle nooden, als insonderheyt in tijdt van Pestelentie te verwachten hebben, beweesen met Godts eygene beloftenis.

Den sesten toon.

DIe in 's Alderhooghsten schuylplaets is,
En in Godes schaduw' mach vernachten,
Die is wel bewaert, geen droeffenis
Noch ellend' en heeft hy daer te wachten;
Aldaer sal ick seggen tot mijn Godt

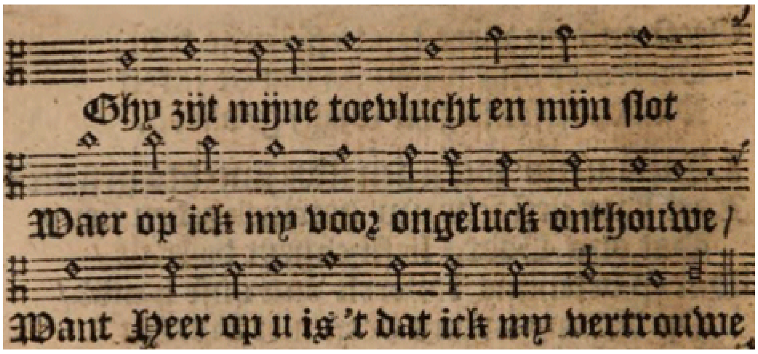

Ghy zijt mijne toevlucht en mijn slot
Waer op ick my voor ongeluck onthouwe,
Want Heer op u is 't dat ick my vertrouwe.

2. Hy sal u van 's jagers strick, en pest
Redden, en u met sijn vleugels decken,
Op sijn' wiecken zy uw' hoop gevest
Voor een schildt sal u sijn waerheyt strecken;
Voor den schrick des nachts ontset u niet,
Vreest geen pijl die men by dage schiet,
Noch oock geen pest die gaet door 't doncker swerven,
Noch sieckten die als 't middag is verderven.

3. Duysent sullender aen uwe zy,
Aen uw' rechterhandt thien duysent vallen,
Ghy sult het sien aen, en wesen vry,
Hoe dat Godt, na sijn gericht, aen allen
Die hem haten, loon na werck verschaft,
En te sijner tijdt de Boosen straft,
Want ghy hebt God, die my noyt liet verlooren
V tot een slot en hoogh vertreck verkooren.

4. Hoe het gaet u sal geen quaet geschien,
En geen plaegh sal uwe tent genaken,
Hy sal aen sijn Engelen gebien
Dat sy op uw' wegen voor u waken,
En sy sullen u op hare handt
Dragen waer ghy wilt door 't gansche lant,

Op dat ghy onderweeghs uw' voet noch scheenen
Soudt stooten tegen kegelen of steenen.

5. Op de felle Leeuwen sult ghy gaen,
En uw' wegen over Adders maken,
Ionge Leeuwen sullen u niet schaen,
En ghy sult vertreen de gladde Draken.
Wijl hy my bemint, spreeckt Godt de Heer,
Sal ick hem van 't quaet verlossen weer,
Om dat hy my ontsiet sal ick hem stellen
Ter vaster stee daer niemant hem sal quellen.

6. In sijn noot sal hy my roepen aen,
En ick sal genadigh hem verhooren,
In benauwtheyt sal ick by hem staen,
'k Sal hem voor het vallen onderschooren,
Ick sal hem verlossen uyt de noot,
Sijnen roem en eere maken groot,
En hem versadigen met lange jaren;
Waer in dat hem mijn heyl sal wedervaren.

Psalm XCII. Een lof en dancksegginge over Gods sonderlinge werckingen; als oock rechtvaerdigheyt over de Godtloosen, ende goedertierentheyt over de Vromen.

HEt is seer goet te singen van Godts eer
En 's Alderhooghsten naem te prijsen,

De goedertierentheyt van onsen Heer
Te loven als de Son komt rijsen,
En als hy 's avonts weer gaet dalen
Van Godts getrouwheyt te verhalen.

2. 't Is lieffelijck een voorbedachten Psalm
Met Luyt en Harpen saem te paren,
En dat de vingers na der keelen galm
Met kunst gaen wand'len langs de snaren;
Ghy Heere doet mijn ziel verblijden,
V sal ick loven t' allen tijden.

3. O Heer hoe groot zijn uwe wonderdaen!
Hoe onbegrijp'lijck uw' gedachten!
Geen onvernuftigh man en kan verstaen
Hoe groot ghy Heere zijt te achten,
De Dwasen kunnen 't niet bemercken
En zijn als blindt in uwe wercken:

4. Hoe kan het komen in haer sot verstandt,
Dat ghy de Quaden schoon laet bloeyen
Gelijck het groene kruydt op 't vette landt
Om haer daer na weer uyt te roeyen,
En om den boom met spruyt en telgen
Der Boosen eeuwigh te verdelgen?

5. Maer ghy sit in den Alderhoogsten Troon,
Almachtigh, eeuwigh, Heer der heeren,

Vw' wreevelige vyant sult ghy doon
En door uw' gramschap doen verteeren,
Die ongerechtigheyt beminden
Sult ghy verstroyen en verslinden.

6. Gelijck d' Eenhoorns hoorn, sult ghy mijn eer
Verheffen, ghy hebt my begooten
Met oly, 'k sal dan sien hoe ghy ter neer
Al mijn Bespieders hebt gestooten,
Als dan soo sal ick sien en hooren
Hoe ghy mijn vyant deed versmooren.

7. Maer die rechtvaerdigh is sal staen in 't groen,
Gelijck een Palmboom sal hy wassen,
Gelijck op Libanon de Ceders doen,
Geen stercke wind sal hem verrassen;
Maer in Godts Hoven sal hy bloeyen
En nimmer houden op van groeyen.

8. Sy sullen in haer grijsen ouderdom
Met schoone vruchten zijn geladen,
Met groent' en vet behangen zijn rondsom,
Om te verkondigen Godts daden:
Hy is mijn rotz, in spijt der winden,
Geen onrecht is by hem te vinden.

Psalm XCIII. Verheffinge van de heerlijckheyt, kracht ende grootheyt des Rijcks Christi, tot beschermінge der Geloovigen tegen hare vyanden.

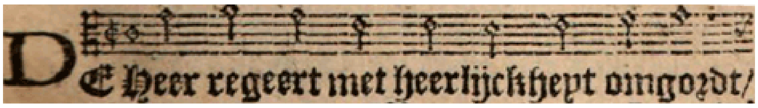

DE Heer regeert met heerlijckheyt omgordt,

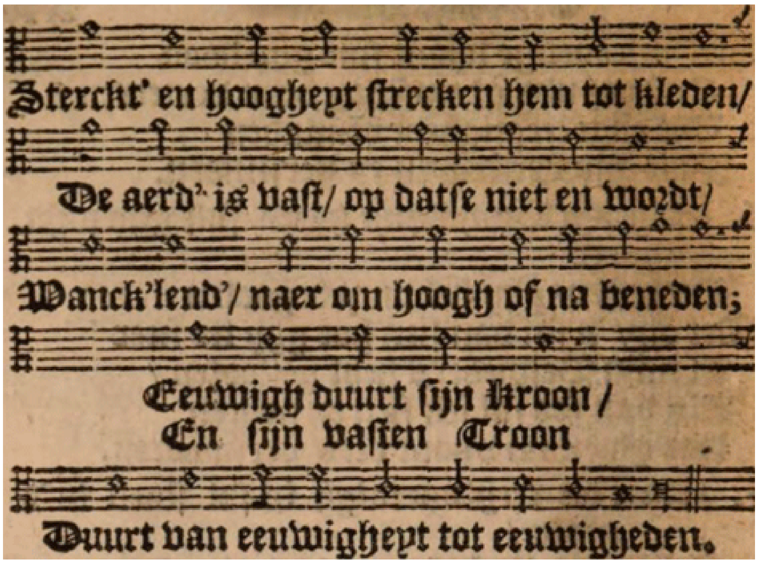

Sterckt' en hoogheyt strecken hem tot kleden,
De aerd' is vast, op datse niet en wordt,
Wanck'lend, naer om hoogh of na beneden;
Eeuwigh duurt zijn Kroon,
En sijn vasten Troon
Duurt van eeuwigheyt tot eeuwigheden.

2. De wateren verheffen sich o Heer,
De Rivieren swellen op en groeyen,
Sy bruysschen over 't velt hoe langs hoe meer
Of sy over 't Aerdrijck wilden vloeyen,
Doch haer domme kracht
Is niet veel geacht
By den Heer, hy sluyts' als in een boeyen.

3. Want Godt is veel stercker als de Zee
En de groote Wateren met haer bruysen,
En rasen sy, hy maecktse weer gedwee,
Met een wenck dwingt hy haer als met sluyse*n*,
Men wandelt nimmer mis
In Godts getuygenis,
't Heylighdom is cierlijck in sijn Huysen.

Psalm XCIV. Een gebedt om wraecke tegen de vyanden Godes, ende sijner Geloovigen; nevens een vertroostinge van Godtlijcke hulpe.

Oock op de wijse van den 89 Psalm.

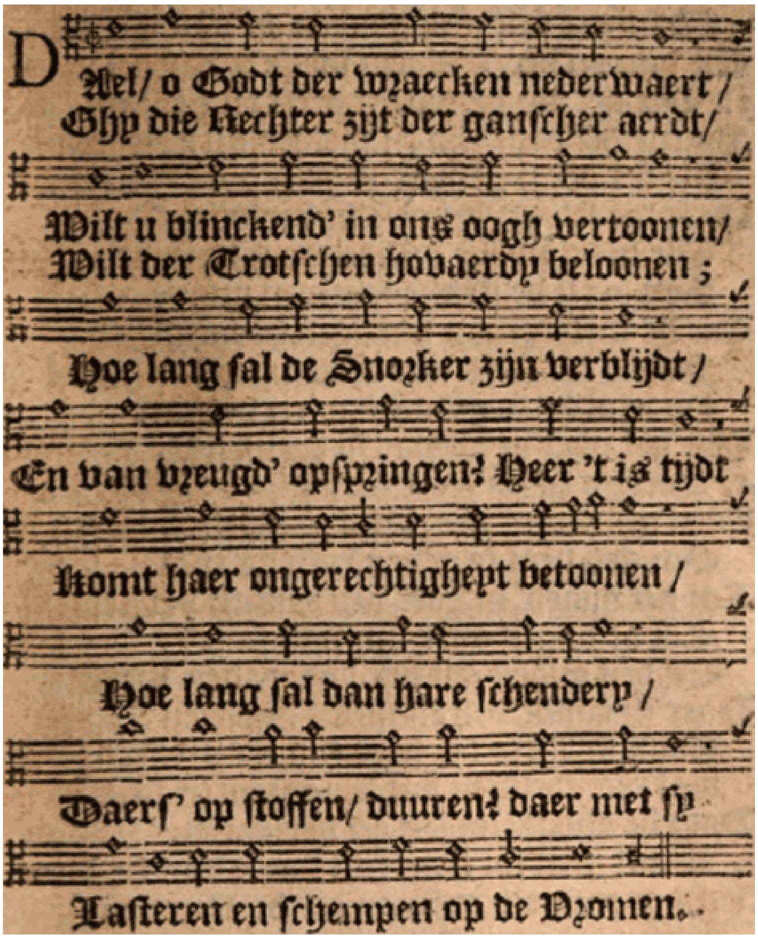

DAel, o Godt der wraecken nederwaert,
Wilt u blinckend' in ons oogh vertoonen,
Ghy die Rechter zijt der ganscher aerdt,
Wilt der Trotschen hovaerdy beloonen;
Hoe lang sal de Snorker zijn verblijdt,
En van vreugd' opspringen? Heer 't is tijdt
Komt haer ongerechtigheyt betoonen,
Hoe lang sal dan hare schendery,
Daers' op stoffen, duuren? daer met sy
Lasteren en schempen op de Vromen.

2. Sy verbrijselen uw' volck als gruys,
En uw' erf raeckt door haer aen 't verderven,

't Bloet der vreemden en der Weeuwen-huys
Roven sy, de Weesen doen sy sterven,
Seggen Iacobs Godt en merckt het niet;
't Is gewis dat het de Heer niet siet;
Wanneer werd' gy eenmael wijs gy Dwasen?
Godt sal sich eenmael ter wraecke spoen,
Wanneer sult ghy houden op van 't woen,
En van op der Vromen saeck te rasen?

3. Die het oor gemaeckt heeft en geplant
Souw' die doof zijn en niet kunnen hooren?
Die het oogh gewerckt heeft door sijn handt
Heeft die selver sijn gesicht verlooren?
Die het gansche Heydendom kastijdt
Sou die u de straffe schelden quijt?
Die de wetenschap leert aen de menschen
Souw die selfs niet weten hoe 't er gaet?
Hy kent haer gedachten, en verstaet
Dat het ydel is al wat sy wenschen.

4. Saligh is hy Heer dien ghy kastijdt,
Dien ghy komt uw' Heyl'ge Wetten leeren,
Om aen hem te geven rustens tijdt
Tot het quaed' in goet weer mach verkeeren,
Tot de dagen over sijn van smert,
En den quaen een kuyl gegraven werdt
Daer sy eyndelijck in sullen smooren;
Want de Heer die noyt sijn erf verlaet,
Sal niet toestaen dat der Vromen zaet
Door de Goddeloosen ga verlooren.

5. Want men sal eens sien hoe Godt de Heer
Recht geoordeelt heeft, en all' de Vromen
Sullen dit gericht hoe langs hoe meer
Met haer leven soecken na te komen.

Wie bewijst my hulp? wie neemt my aen?
En wie sal mijn vyant tegenstaen?
En bestraffen die godtloosheyt plegen?
Was Godt niet geweest op mijne zy,
Soo hy niet gestreden had voor my,
Had mijn ziel byna in 't graf gelegen.

6. Als ick sey daer wanckelt my de voet,
Quam uw' goetheyt my weer ondersteunen,
Als ick wierd' ontrust in mijn gemoed
Quam mijn ziel op uwe bystandt leunen,
Vw' vertroosting heeft mijn ziel verquickt.
Souw den vreck die 't alles in sich slickt,
En is op den Rechterstoel geseten,
Yetwes hebben met den Heer gemeen?
Souw' in Godts geselschap zijn geleen
Die valsch oordeelt tegens sijn geweten?

7. Samen loopen sy gelijck een vloedt
Om de ziel der Vromen te vertreden,
Sy verdoemen het onnoosel bloet;
Doch de Heer was my een vaste stede,
Mijne steenrotz, tot de blaeuwe lucht
Hoogh verheven, daer 'k was opgevlucht;
Hy sal hare moetwil weer doen keeren
Op haer eygen kop, hy salse slaen,
In haer overtreden doen vergaen,
En, gelijck het vuur het stroo, verteeren.

Psalm XCV. Vermaninge tot Godts lof; en afmaninge van hartneckigheyt.

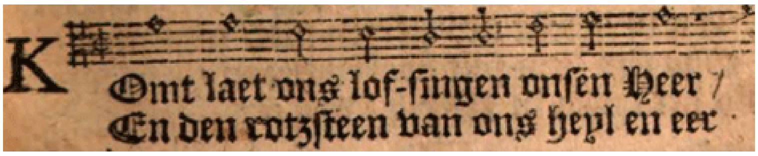

KOmt laet ons lof-singen onsen Heer,

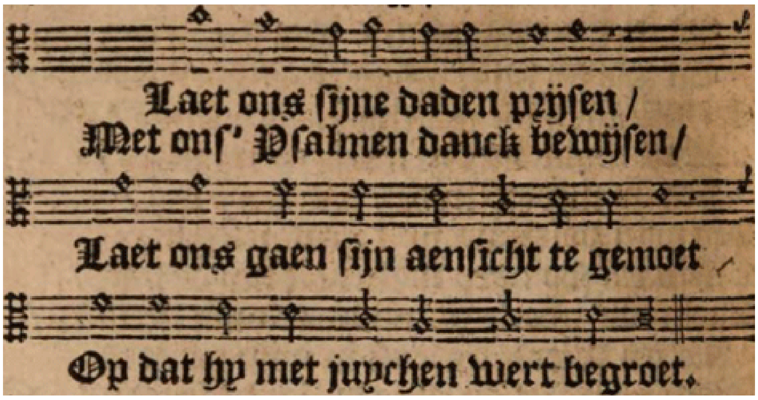

Laet ons sijne daden prijsen,
En den rotzsteen van ons heyl en eer
Met ons' Psalmen danck bewijsen,
Laet ons gaen sijn aensicht te gemoet
Op dat hy met juychen wert begroet.

2. Want hy is een Koning, en een Godt
Aller goon, een Heer der heeren,
't Diepst der aerde past op sijn Gebodt,
Al 't geberght moet sich verneeren
Als hy spreeckt, hoe hoogh het sich werpt op,
't Moet voor hem doen bucken kruyn en top.

3. Wiens de wat'ren zijn en woeste zee
Die gemaeckt is door zijn handen,
Die het droogh gestelt heeft op sijn stee,
Die het Meer omzoomt met stranden;
Laet ons bidden aen dien grooten Heer
En voor onsen Schepper vallen neer.

4. Hy is onsen Harder die ons hoedt,
Die ons seker weet te leyden,
Onsen Heer die rijck'lijck laeft en voedt
Ons, als Schapen sijner weyde,
Hy is 't die ons koestert, die ons viert,
En bewaert voor wolf en ongediert.

5. En verstockt uw' herten niet, wanneer
Ghy sijn stem sult hooren heden,
Als het volck in Meriba wel eer

En in 't woeste Massa dede,
Waer ick door uw' Vaders wierd versocht,
Daer sy sagen 't werck van my gewrocht.

6. Veertigh jaer heb ick verdriet gehad
Aen dit hart geslacht, ick seyde,
't Is een volck verkeert van herten, dat
Niet gaet op de rechte weyde,
Hare dwalingen zijn sonder endt,
En mijn wegen zijn haer onbekent.

7. Daerom heb ick in den vollen gloedt
Van mijn toorn een eedt geswooren,
Dat in dit afvalligh volcks gemoedt
Nimmer vree souw' zijn gebooren,
Dat sy souden smaken noyt de lust
Die daer is te vinden in mijn rust.

Psalm XCVI. Alle Creaturen worden vermaent Godt te loven, van wegen sijn heerlijckheyt ende genade.

Oock op de wijse van den 51 Psalm, na de tweede oude Compositie.

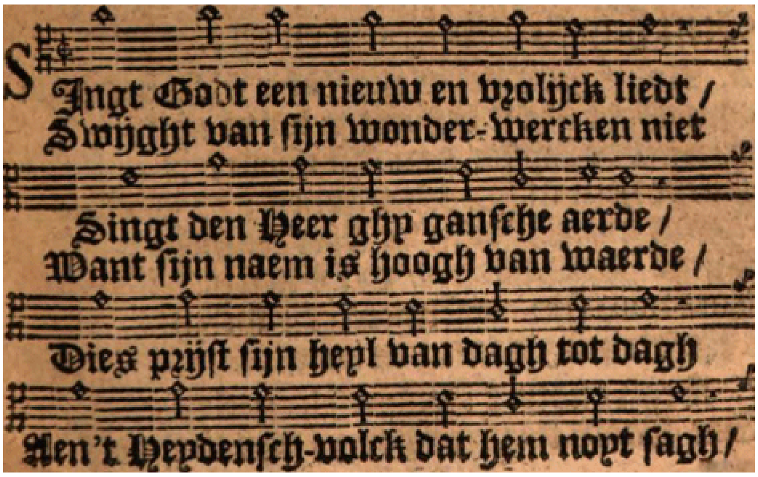

SIngt Godt een nieuw en vrolijck liedt,
Singt den Heer ghy gansche aerde,
Swijght van sijn wonder-wercken niet
Want sijn naem is hoogh van waerde,
Dies prijst sijn heyl van dagh tot dagh
Aen 't Heydensch-volck dat hem noyt sagh,

En Godts macht niet kan doorgronden,
Wilt Godts wonderen verkonden.

2. De Heer is groot en vreesselijck,
Niets is by hem te gelijcken,
De and're Goden al gelijck
Moeten voor sijn aenschijn wijcken,
Want all' de Goon in 't Heydendom
Dat zijn Afgoden, doof en stom;
Maer de Heer heeft 's Hemels boogen
Boven 't Aerdtrijck doen verhoogen.

3. De Majesteyt kleedt sijn gesicht,
Heerlijckheyt is voor sijn oogen,
En voor hem gaet een krachtigh licht
Dat met glans is overtoogen;
Cieraet is in sijn Heylighdom,
De sterckt' omcingelt hem rondsom:
Komt ghy volcken looft den Heere
Geeft hem sterckte kracht en eere.

4. Komt herwaerts maeckt u selfs bequaem
Om Godt als 't behoort te loven,
Verheft de luyster van sijn naem,
Offert hem in sijn Voorhoven;
Dat aen Godt, in de Heerlijckheyt
Sijns Heylighdoms, zy lof geseyt,
Laet voor sijn verschrick'lijck wesen
't Aerdtrijck zidderen en vreesen.

5. Segh onder 't Heydensche geslacht
Dat Godts naem is hoogh van waerde,

En dat hy heerscht door sijne macht
Over Hemel, Zee en Aerde,
Hy heeft de werelt vast gestelt
Dat sy noch slincks, noch rechts en helt,
Maer sich houd' in het gewichte;
Hy sal al de volcken richten.

6. Laet all' de Hemelen verheught
Voor haer Schepper sich bewegen,
Laet al het Aerdtrijck vol van vreught
Voor haer Heerscher blijschap plegen,
Dat van weelde bruysch' de Zee,
Het veld dat hupp'le met al 't vee,
Laet om strijdt de Waterstroomen
Iuychen tegens bergh en boomen.

7. 't Verheuge sich al wat 'er is
Voor des Heeren aengesichte,
Want dat hy neerkomt is gewis
Die al 's werelts rondt sal richten
En 't oordeel strijcken overal,
Die al de volcken rechten sal,
Niet naer oogenschijnlijckheden,
Maer na waerheyt en na reden.

Psalm XCVII. Beschrijvinge van de Majesteyt, ende gerechtigheyt des Rijcks Godes, daer over de Vromen Godt dienen en haer verblijden sullen.

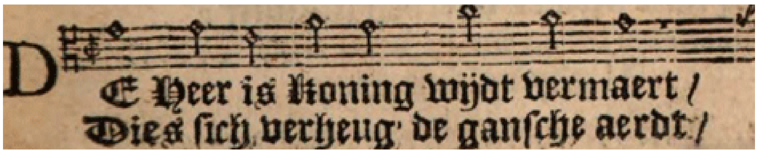

DE Heer is Koning wijdt vermaert,
Dies sich verheug' de gansche aerdt,

Dat all' d'Eylanden sich nu verblijden,
Donck're wolcken staen op sijne zijde,
De gront die onder sijnen zetel leyt
Is gerechtigheyt.

2. Verteerend vuur gaet voor hem heen,
Het welck aen brandt steeckt al die geen
Die sijn vyant zijn, en doetse swichten,
Sijne blixemstrael die komt verlichten
Des werelts rond, en maeckt dat al de aerdt
Schrickt en werd vervaert.

3. De bergen smelten wegh als was
Voor Godes aengesicht, soo ras
Sy hem maer in het gesichte krijgen,
Van sijn roem sal noyt de Heem'len swijgen,
Maer doen aen yeder een sijn eer verstaen,
't Volck dat siet hem aen.

4. Sy moeten schaemroot werden die
Oyt nederboogen hart of knie
Voor de Goon van hout of steen gesneden,
Of haer beelden offerden gebeden;
Vernedert u en buckt voor sijne Troon
Al ghy valsche Goon.

5. Den bergh van Zion heeft gehoort

Hoe ghy uw' vyant hebt verstoort
Die niet tegens u kost staen noch strijden,
Iudaes Dochters sich hier in verblijden,
En roemen van uw' daden even seer
Om uw' oordeel Heer.

6. Want Godt ghy zijt de hooghst van all'
Wie is 't die 't by u halen sal?
Ghy zijt boven all' de Goon verheven.
Ghy Oprechten blijft aen 't quaet niet kleven:
Hy bewaert der Vromen ziel, sijn handt
Ruckts' uyt vyants bandt.

7. Den Vromen is gezayt het licht
(Of 't duyster wierd' voor haer gesicht)
En de vrolijckheyt voor die Godt eeren;
Ghy Rechtvaerdigen kom prijst den Heere,
Laet door uw' tong de glory zijn verbreyt
Van sijn Heyligheyt.

Psalm XCVIII. Vermaninge aen alle Creaturen om Godt te loven ende te dancken, van wegen sijne genade (bewesen in het brengen van het heyl, door het Euangelium) ende gerechtigheyt.

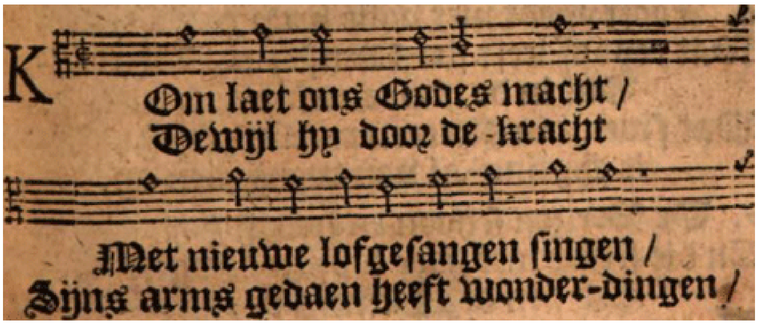

KOm laet ons Godes macht,
Met nieuwe lofgesangen singen,
Dewijl hy door de kracht
Sijns arms gedaen heeft wonder-dingen,

En 's vyants heyr geslacht.

2. Sijn heyl heeft hy verbreydt
Den Heyd'nen die in 't duyster saten,
En sijn gerechtigheyt
Heeft hy aen yeder weten laten,
En overal verspreyt.

3. De Heer die heeft gedacht
Aen sijn genaed', en acht genomen
Op Israëls geslacht,
Des werelts enden sagen komen
Godts heyl en groote macht.

4. Iuycht nu ghy gansche aerdt
Dat bosch en bergen wedergalmen,
Komt nu te saem vergaert
Om Godt te roemen, laet uw' Psalmen
Met snaren zijn gepaert.

5. Wat adem heeft sing mee,
Men blaes' Trompetten en Basuynen
Tot 's Konings lof, de Zee
Die spring' van vreughden op de duynen
En op het landt het Vee.

6. Looft Godt met volle krop,
Wat rept of leeft soo Mensch als Dieren,
Dat in de handen klop',
Wat swemt in Meeren en Rivieren,
't Spring' al van vreughden op.

7. De Berghen schoon en hoogh,
En die schier met haer toppen dringen
Tot aen des Hemels boogh,

Laet die vast op en neder springen
Van vreught voor 's Heeren oogh.

8. De Heer die komt beneen,
Om daer sijn Rechtbanck aen te stellen,
En over yeder een
Als Rechter 't oordeel daer te vellen
Na billijckheyt en reen.

Psalm XCIX. Een vermaninge tot Godts lof ende dancksegginge van wegen sijn macht, gerechtigheyt ende goedertierentheyt, na het exempel van Moses ende Aaron.

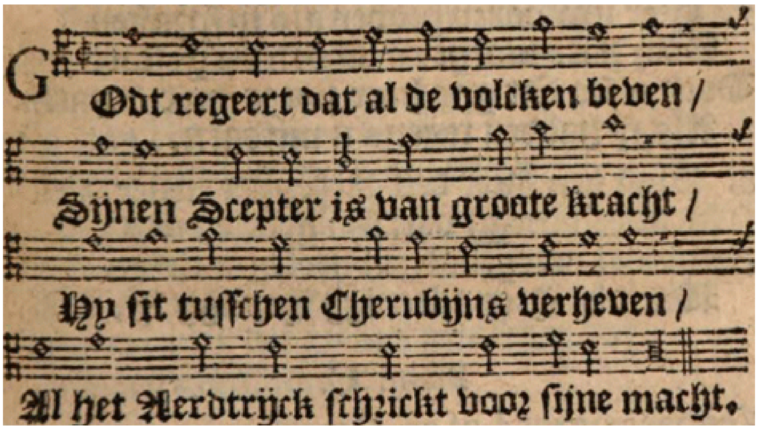

GOdt regeert dat al de volcken beven,
Sijnen Scepter is van groote kracht,
Hy sit tusschen Cherubijns verheven,
Al het Aerdtrijck schrickt voor sijne macht.

2. Zions bergh doe Godes eere rijsen
En verhef hem boven al wat leeft,
Komt ghy menschen sijne daden prijsen
Door wiens Heyl'ge naem het alles beeft.

3. Prijst des Konings sterckte, die de reden
Seer bemint; ghy oordeelt altoos wel,
Ghy hebt Heer gepleeght gerechtigheden,
En gevonnist recht in Israël.

4. Komt Godt met ootmoedigheyt begroeten,
En verheft hem hoog, knielt voor hem neer,
Buyght u voor den voetbanck sijner voeten,
Want geen Heyligh is 'er als de Heer.

5. Moyses en sijn Broeder Aron waren
Sijne Priesters, Samuel aenbadt
Sijnen naem, voor sijn gewijd' Altaren,
Godt heeft lust aen haer gebedt gehadt.

6. Godt die sprack tot haer door eene wolcke,
En sy onderhielden sijne Wet,
Sijn Geboden leerden sy den volcke,
Tot wiens leer sy waren ingeset.

7. Heer uw' ooren hebben als sy spraken
Voor haer klacht en bidden op gestaen,
Doch alsoo dat ghy haer sloegt met wraecke
Als sy hadden tegens u misdaen.

8. Prijst den Heer den Schepper uwer zielen
Voor den bergh van sijn getuygenis,
Komt met neergeboogen herten knielen
Want de Heer alleenigh Heyligh is.

Psalm C. Vermaninge tot Lof en Dancksegginge om dat Godt ons geschapen, ende sijn genade aen ons bewesen heeft.

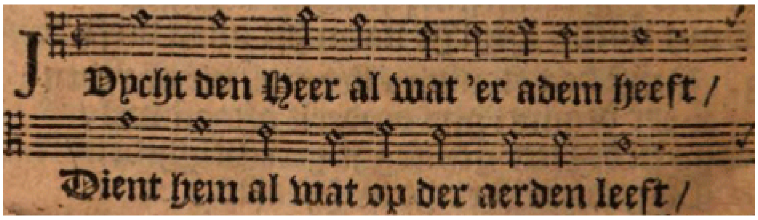

IVycht den Heer al wat 'er adem heeft,
Dient hem al wat op der aerden leeft,

Komt voor den Heer u buygen,
Laet de Lofgesangen, die gh' hem geeft,
Niet als van blijschap tuygen.

2. Weet dat dese Heer is Godt, dat hy
Voert de Kroon en hooghste heerschappy,
Dat hy ons heeft geschapen,
Wy ons selver niet; sijn volck zijn wy
En uytverkoore Schapen.

3. Gaet tot sijne poorten in met lof,
Soeckt om hem te prijsen nieuwe stof,
Paert sang en snaren samen,
Als ghy zijt gekomen in sijn Hof
Soo prijst sijn Heyl'gen name.

4. Want de Heer dien ghy met sang begroet
Is barmhertigh, hy sal overvloet
Aen sijne knechten senden,
Sijne trouw' die hy den menschen doet
Is eeuwigh sonder ende.

Psalm C. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijsen van den 13 ouder Compositie, ende 54 Psalm.

IVycht Godt al wat 'er adem heeft,

Dient hem al wat op der aerden leeft,
Komt voor den Heer u buygen
De Lofgesangen, die gh' hem geeft,
Laet niet als blijschap tuygen.

2. Weet dat de Heer is Godt, dat hy
De kroon voert en de heerschappy,
Dat hy ons heeft geschapen,
Wy niet ons selfs, sijn volck zijn wy
En uytverkooren schapen.

3. Gaet tot sijn poorten in met lof,
Soeckt tot sijn eere nieuwe stof,
Paert sang en snaren samen,
Wanneer ghy komt in sijnen Hof
Soo prijst sijn heyl'gen name.

4. Want Godt dien ghy met sang begroet
Is vol gena die overvloedt
Sal aen sijn knechten senden,
Sijn trouw die hy den menschen doet
Is eeuwig sonder ende.

Psalm CI. David beschrijft hoedanigh hy selver is, en hoedanige dienaren hy in sijn Hof hebben wil, namelijck de goede, maer dat hy de quade van hem doe.

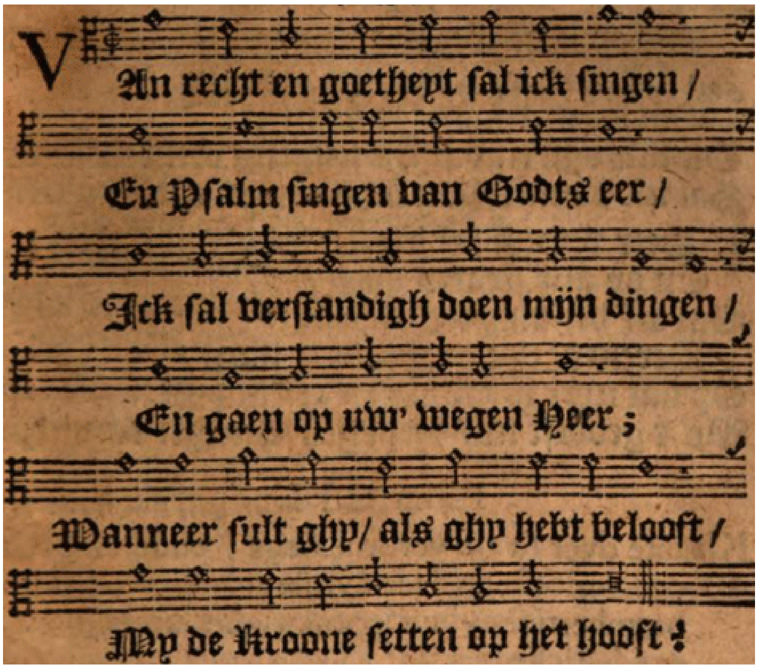

*V*An recht en goetheyt sal ick singen,
En Psalmsingen van Godts eer,
Ick sal verstandigh doen mijn dingen,
En gaen op uw' wegen Heer;
Wanneer sult ghy, als ghy hebt belooft,
My de Kroone setten op het hooft?

2. 'k Sal voor mijn huysgesin t'huys wand'len
Onbevleckt en reyn van hert,
Ick sal niet valsch noch listigh hand'len,
Van wien 't quaedt verbannen werdt,
't Geen dat van de Boosen werdt gedaen
Sal my in het minst niet kleven aen.

3. Ick sal der quaden naem uytschrappen,
Wrijven uyt mijn heugenis,
Die in het heym'lijck achterklappen,
En wiens tong' op schaed' uyt is
Sal ick dooden, en de trotsche lien
Sal ick voor mijn oogh niet willen sien.

4. Ick sal aen haer mijn gunst betoonen

Die op uwe wegen treen,
Sy sullen in mijn Huysen woonen
Om mijn' ampten te bekleen:
Die bedrogh en valsche leugens dicht
Sal ick bannen van mijn aengesicht.

5. Seer vroegh sal ick ten bedd' uyt treden,
En op alle straten gaen,
Om all' die ongerechtigheden
Wercken, uyt de Stadt te slaen,
Op dat uwe wooning zy geschuymt
Als 't geboeft uw' Heyl'gen Tempel ruymt.

Psalm CII. Klachte over sware verdruckinge, ende Gebedt om verlossinge daer uyt, steunende op Godts barmhertigheyt ende eeuwighduurende oneyndelijcke macht.

Oock op de wijsen van den 6 ende 31 Psalm.

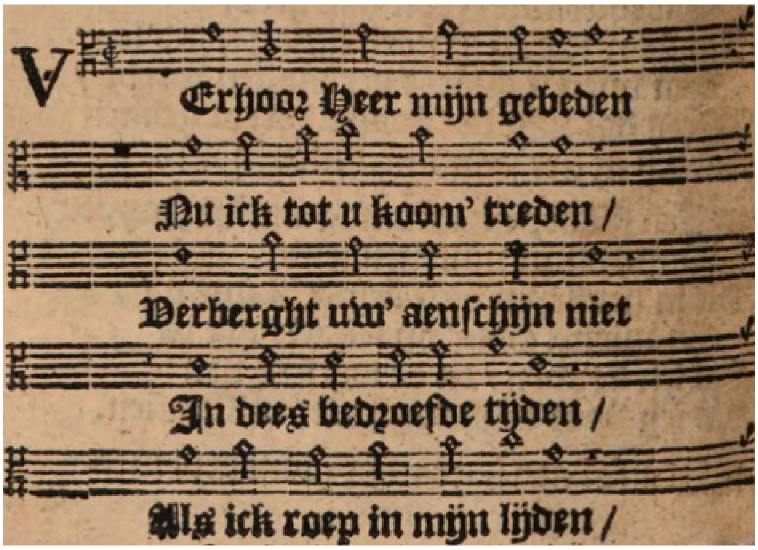

*V*Erhoor Heer mijn gebeden
Nu ick tot u koom' treden,
Verberght uw' aenschijn niet
In dees bedroefde tijden,
Als ick roep in mijn lijden,

Soo let op mijn verdriet.

2. Als roock zijn mijne dagen
Vergaen, door 't stadigh klagen,
Ick ben gansch uytgeteert,
Vermorselt zijn mijn beenen,
Als uytgebrande steenen
Van een vervallen heert.

3. Mijn hert smelt van de qualen,
Als Somers, door de stralen
Des Sons, het gras verdort,
'k Heb menighmael vergeten
Mijn spijs en broodt te eten,
Soo legg' ick neergestort.

4. Door sucht op sucht te geven,
Blijft aen mijn vleesch 't been kleven,
'k Ben als een roerdomp is,
Als uylen der Woestijnen,
Die nimmermeer verschijnen
Als in de duysternis.

5. Geen slaep komt in mijn' oogen,
Als 't muschjen dat om hooge
Sit treurend' op het dack.
Mijn vyant alle dagen
Komt my op 't nieuws weer plagen,
En vloeckt my ongemack.

6. 'k Eet asch voor broodt, met tranen
Die langs mijn aensicht banen
Vermengel ick mijn wijn;
Vw' toorn doet my dus leven,

Ghy hebt my wel verheven,
Maer weer veracht doen zijn.

7. Ick ben gelijck de schimmen,
Die daeg'lijcks nederklimmen
En mind'ren meer en meer:
Ick moet voor yeders oogen
Gelijck het gras verdroogen,
Maer ghy zijt eeuwigh Heer.

8. Ghy sult doch eens verrijsen,
En Zion hulp bewijsen,
Wijl de bestemde tijdt
En uur nu is gekomen,
Dat uw' gena de Vromen
Souw maken weer verblijdt.

9. Vw' knechten, uw' gevangen,
Met yver nu verlangen,
Om uw' geheylight Huys
Tot op den grondt vervallen,
En Salems doode wallen,
Te heffen uyt haer gruys.

10. De Heyd'nen sullen schroomen,
De Vorsten sullen komen,
En zidd'ren voor uw' macht,
Wanneer ghy weer sult wesen
Op Zion als voor desen,
En blincken als ghy placht.

11. Als ghy die tot u steenen
Weer sult gehoor verleenen,
En helpen uyt de noot
Die dapper was beladen,
En geven uw' genade

Die was van troost ontbloot.

12. Men sal het dan beschrijven
Voor die daer sullen blijven
Naer ons, het zaedt 't welck sal
Vyt onse lenden spruyten,
Sal uwe wond'ren uyten,
En singen over al.

13. Om dat ghy uyt de wolcken
Bestraelde uwe volcken,
Om dat ghy nederwaert
Saeght uyt des Hemels Troonen,
En quaemt uw' gunst betoonen
Den menschen op der aerdt.

14. Om dat ghy de gevangen
Van 't nijpen en van 't prangen
Der boeyen hebt bevrijdt,
En dat ghy quaemt bewaren,
Die al veroordeelt waren
En aen de doodt gewijdt.

15. Op dat m' in Salems wallen
Vw' naem hoor' vrolijck schallen,
En dat der Burg'ren stem
In Zions schoone Hoven,
V eeuwighlijck mach loven,
Door gansch Ierusalem.

16. Als die op 't Aerdrijck woonen
Aen u haer ootmoedt toonen,
En dat al 't volck vergaert
Sijn sucht aen u doet blijcken,
En al de Koninckrijcken
V dienen van der aerdt.

17. Maer laes! wie sal 't beleven?
'k Voel my van kracht begeven,
Ick werdt ter neergestort!
Godt heeft, door sware plagen,
Den loop van mijne dagen
Ter halver tijdt verkort.

18. Doe viel ick dus aen 't bidden,
Heer neemt my in het midden
Niet wegh van mijnen tijdt,
Ghy Heer sult eeuwigh duuren,
Waerom raeck ick mijn' uuren
In 't best mijns levens quijt?

19. Het aerdrijck en sijn landen
Is 't werck van uwe handen,
Ghy houdt het in 't gewicht,
Ghy hebt des Hemels boogen
Met wolcken overtoogen,
Ghy hebt het all' gesticht.

20. Sy moeten met haer allen
Nochtans op 't lest vervallen,
En als een kleedt vergaen,
Sy sullen met malkand'ren
Oudt werden, en verand'ren
Als slijtende gewaen.

21. Maer ghy blijft vast, uw' jaren
Sult ghy altoos bewaren,
Vw' tijdt sal noyt vergaen;
En uwer knechten Soonen
Die sullen eeuwigh woonen
In 't landt, en groeyen aen. 7. *Gloria.*

Psalm CIII. David verweckt hem selven en alle creaturen op om Godt te looven, voor alle Geestelijcke, ende lichamelijcke weldaden.

Oock op de wijse van den navolgenden 103 Psalm. oud. Comp.

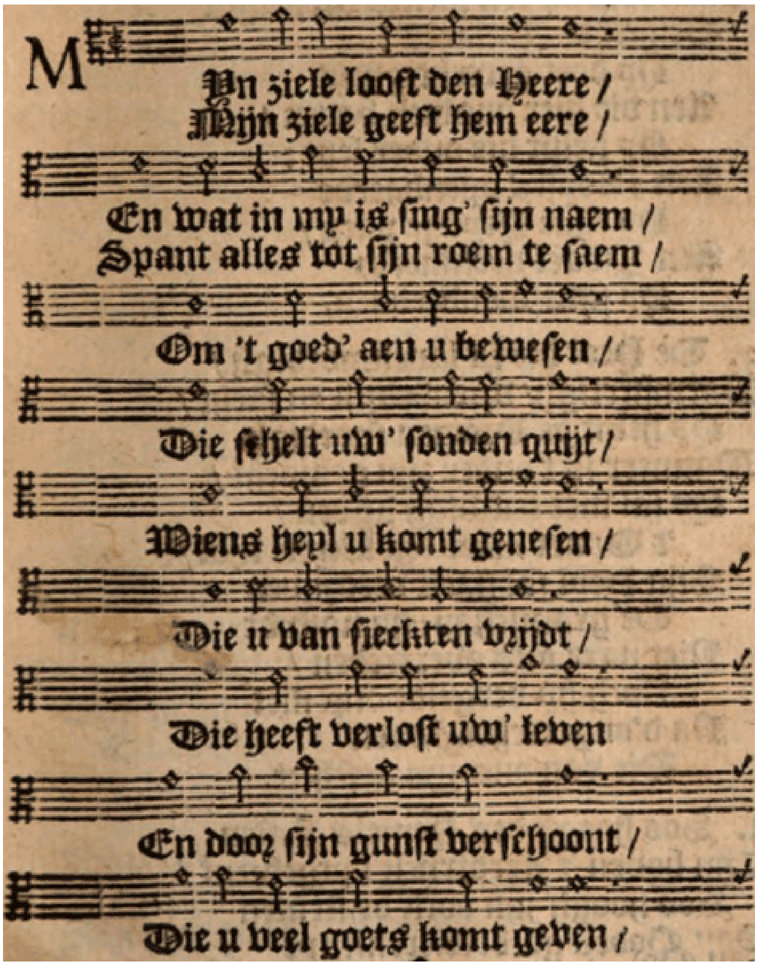

*M*Yn ziele looft den Heere,
En wat in my is sing' sijn naem,
Mijn ziele geeft hem eere,
Spant alles tot sijn roem te saem,
Om 't goed' aen u bewesen,
Die schelt uw' sonden quijt,
Wiens heyl u komt genesen,
Die u van sieckten vrijdt,
Die heeft verlost uw' leven
En door sijn gunst verschoont,
Die u veel goets komt geven,

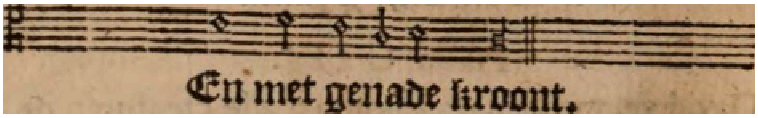

En met genade kroont.

2. Hy heeft uw' mondt versadight
Met sijne goetheyt en met vreught,
Hy heeft u begenadight,
En weder op een nieuw verjeught
Gelijck de Adelaren;
Hy doet gerechtigheyt
Aen die hier qualijck varen,
Hy helpt die onder leyt:
Aen Moyses openbaerde
Hy sijne Heyl'ge paen,
Aen Israël verklaerde
Hy sijne wonderdaen.

3. De Heer die is lanckmoedigh,
Barmhertigh, vriendelijck en sacht,
Hy helpt de Vromen spoedigh
Wanneer sy t'onder zijn gebracht,
Hy sal niet eeuwigh kijven,
't Duurt maer een kleyne tijdt,
Sijn Heyl sal haest verdrijven
De gramschap; hy kastijdt
Niet naer ons overtreden,
Noch hy vergeldt ons niet
Na d'ongerechtigheden
Die van ons zijn geschiet.

4. Soo hoogh des Hemels Salen
Zijn boven 't Aerdtrijck uytgebreyt,
Soo hoogh zijn oock de stralen
Van Godes goedertierentheyt

By die geen die hem vreesen,
En hoopen op sijn troost;
Soo verr' het West kan wesen
Van 't helder dagend' Oost,
Soo veer doet hy de sonden
Oock wijcken van ons af,
Haest werdt sijn' hulp bevonden,
Maer langsaem sijne straf.

5. Godt doet met die hem vreesen,
Gelijck het Vaderlijck gemoedt
(Vervreemt van valsch te wesen)
Met sijne lieve kind'ren doet;
Hy kent ons nietigheden,
Hy weet wy zijn als stof,
Als bloemen die op heden
Of morgen vallen of,
Wanneer sy van de winden
En hagel zijn geschent,
Zijn sy niet meer te vinden
Haer plaets is onbekent.

6. Heel anders is het, Heere,
Met uwe goetheyt sonder endt,
Die ghy aen die u eeren
En over haer kindts kind'ren sendt.
Ghy helpt die sich van sonden
En overtreding wacht,
Wiens hert van uw' verbonden
Werdt nimmer afgebracht.
Ghy hebt uw' Troon verheven,
Gevest in 's Hemels Sael,
Als ghy geboon komt geven

Soo beeft het altemael.

7. Komt nu ghy Hemels Helden,
Die eeuwigh past op sijn geboon,
Wilt 's Heeren roem vermelden,
Singt van sijn Konincklijcken Troon:
Looft hem ghy Leger-scharen
Die uytvoert sijnen last,
Ghy Heylige Dienaren
Die altoos op hem past:
Looft hem al sijne wercken,
En geeft hem prijs en eer
Ghy Aerd' en Hemels percken,
Mijn ziele looft den Heer. *11. Gloria.*

Psalm CIII. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijse van den voorgaenden 103 Psalm.

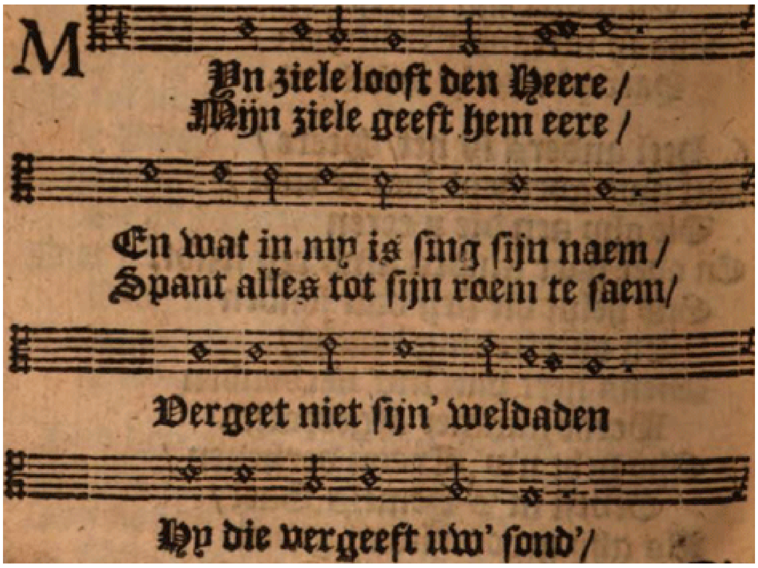

MYn ziele looft den Heere,
En wat in my is sing sijn naem,
Mijn ziele geeft hem eere,
Spant alles tot sijn roem te saem,
Vergeet niet sijn' weldaden
Hy die vergeeft uw' sond',

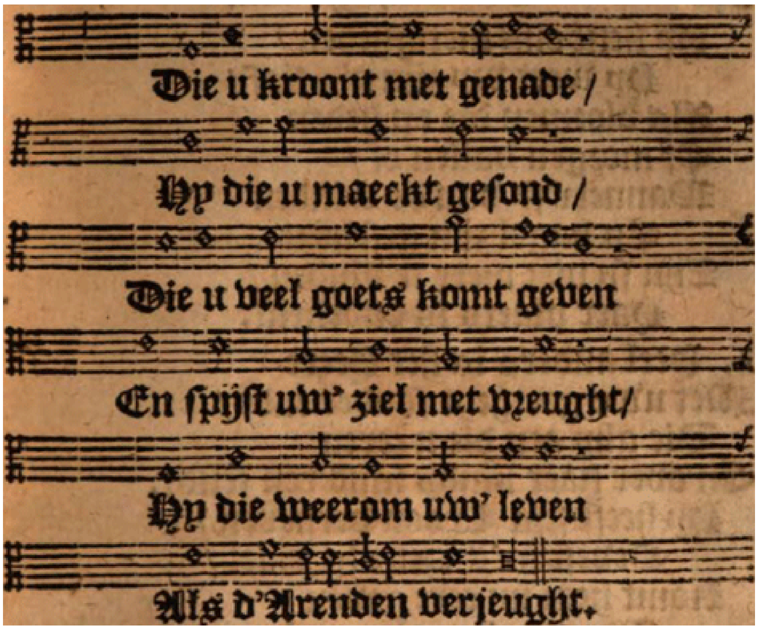

Die u kroont met genade,
Hy die u maeckt gesond,
Die u veel goets komt geven
En spijst uw' ziel met vreught,
Hy die weerom uw' leven
Als d'Arenden verjeught.

2. Hy sal 't gerichte plegen,
Tot voordeel van die zijn beswaert;
Hy heeft sijn' daen en wegen,
Aen Moyses en sijn volck verklaert.
Barmhertigh en genadigh,
Lanckmoedigh is de Heer,
Hy twist oock niet gestadigh
Maer stelt sijn toorn ter neer,
Hy komt ons weder troosten,
Soo wijd den Avondstond
Gelegen is van 't Oosten,
Verdrijft hy onse sond.

3. Godt doet met die hem vreesen,
Gelijck het Vaderlijck gemoedt
(Vervreemt van valsch te wesen)
Met sijne lieve kind'ren doet:

Hy kent ons nietigheden,
Hy weet wy zijn als stof,
Als bloemen die op heden
Of morgen vallen of,
Wanneer sy van de winden
En hagel zijn geschent,
Zijn sy niet meer te vinden,
Haer plaets is onbekent.

4. Heel anders is het Heere
Met uwe goetheyt sonder endt,
Die ghy aen die u eeren
En over haer kinds kind'ren sendt.
Hy heeft sijn Troon verheven,
Gevest in 's Hemels Sael,
Komt hem nu eere geven
Ghy Eng'len altemael;
Looft hem all' sijne wercken,
Buyght alle voor hem neer
Ghy Aerd' en Hemels percken,
Mijn ziele looft den Heer. *11. Gloria.*

Psalm CIV. De Propheet looft Godt van wegen sijn eer, en heerlijckheyt, blijckende uyt de scheppinge en onderhoudinge aller dingen.

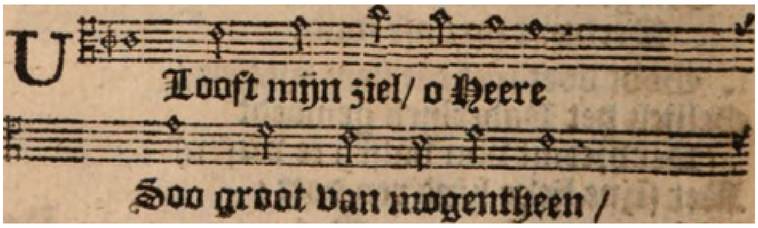

U Looft mijn ziel, o Heere
Soo groot van mogentheen,

De Majesteyt en eere
Bedeckt u, en uw' kleen
Zijn 't licht dat ghy laet schijnen,
Ghy spant den Hemel uyt
Die ghy gelijck gordijnen
Dan opent, dan weer sluyt.

2. Ghy die hebt uw' Paleysen
Gesoldert in de vocht,
Vw' wagens om te reysen
Zijn wolleken en locht:
Ghy komt in 't hoogh gevaren
Op wiecken van de windt,
Ghy maeckt der Eng'len scharen
Als geesten soo geswint.

3. Als vuur en vlam uw' knechten;
Ghy hebt op aerdt gesticht
En nergens vast doen hechten,
Noch houts' haer in 't gewicht,
Den hollen afgrondt deckte

Haer als een kleedt, hoe hoogh
Dat sich 't geberghte rechte,
Noch stondt sijn top niet droogh,

4. Dat om het hooge water,
't Welck op sijn kruynen quam,
Tot dat de stroom 't geklater,
Van uwe stem vernam,
En d'ysselijcke Donder,
Doe daeld' het van den top,
En wierd gebracht naer onder,
Dat het geberght rees op.

5. Het dal moest nederdalen
Ter plaets van u gestelt;
Ghy set het water palen.
Op dat het landt en veldt
Niet weer soud' overstroomen:
In bergen en in dal
Doet ghy Fonteynen komen
Met eene Waterval.

6. Waer mee dat all' de Dieren,
Die met een drooge borst
Door rotz en heyen swieren,
Steeds lesschen haren dorst;
Hier hoort m' hoe by dees' stroomen
Het vlugg' gevogelt woont,
Dat singend' uyt de boomen
Sijn danckbaerheyt betoont.

7. Om het geberght te laven
Daelt regen nederwaert,
Vw' Goddelijcke gaven,
Vervullen al de Aerdt:

Den beesten doet ghy groeyen,
Het gras en 't groene kruydt,
En om den mensch te voeyen
Verschaft ghy koorn en fruyt.

8. Ghy hebt ons wijn gegeven,
Die 's menschen hert verheught,
Oock oly die ons leven
En aengesicht verjeught,
Het broodt dat uyt den Acker,
Door u werdt voortgebracht,
Maeckt ons weer sterck en wacker,
En geeft ons nieuwe kracht.

9. Ghy voedt de Cederboomen,
Die ghy op Libanon,
Liet weelderigh voortkomen,
Met regen en met son,
Waer in de vogels sweven.
Men siet in 't Dennen hout
Den Reyger vrolijck leven,
Daer hy sijn nesten bouwt.

10. De Steenbock woont op bergen
En rotsen steyl, en schuyn,
't Konijn weet sich te bergen,
In 't uytgeholde duyn.
Ghy hebt het licht geschapen;
De Son en oock de Maen
Weet haren tijdt, te slapen,
En weder op te staen.

11. Het Wildt by daegh verschoolen,
Komt, als ghy sendt de nacht,
Gestooven uyt sijn hoolen,

En gaet op roof ter jacht,
De grage jonge Leeuwen
Die soecken, met geraes
Van brullen en van schreeuwen,
Van uwe handt haer aes.

12. Maer als de Son komt schijnen
Met sijnen dageraet,
Soo siet mense verdwijnen
En loopen weer te gaet:
Dan komt de mensch t'ontwaken
Die met een naerstigheyt
Verrichten kan sijn saken
En handen arrebeyt.

13. Hoe groot Heer zijn uw' wercken,
Hoe wijsselijck gemaeckt!
Wat leeft in 's Aerdrijcks percken
Dat uwe gunst niet smaeckt?
In Zee, hoe woest van baren,
Hoe groot, hoe breedt sy is,
Daer doet ghy Schepen varen
En 't wriemelter van visch.

14. Daer Leviathans woonen,
Daer Walvisch en Dolphijn
Haer logge vreught betoonen,
Daer Sonnevisschen zijn,
Die op u alle hoopen
Dat ghy haer voedsel geeft,
Dat uwe handt gaet open
En spijs' al wat 'er leeft.

15. Soo ghy haer spijs komt geven,
Als dan vergad'ren sy,

Siet ghy haer aen, haer leven
Werdt weder jong en bly;
Soo ghy verberght uw' wesen
Soo werden sy verschrickt,
En siet ghy suur, van vreesen
Werdt hare ziel verstickt.

16. Ontneemt ghy haer den aessem
Sy werden stracks tot stof,
Geeft uwen Geest weer waessem,
Sy groeyen stracks daer of,
En werden als herbooren,
Sy krijgen nieuwe jeught,
De Aerdt, welck' scheen te smooren,
Die maeckt ghy weer verheught.

17. De Heerlijckheyt des Heeren,
Duurt tot in eeuwigheyt,
Hy sal niets laten deeren
Aen 't werck van hem bereyt,
Wiens sorgen nimmer slapen,
Om onderstandt te doen
Aen 't geen hy heeft geschapen,
En eeuwighlijck te voen.

18. Siet ghy op 't Aerdrijck neder,
Het hert der bergen koockt,
Haer top schut gins en weder
Van bangigheyt, en roockt.
Ick sal Godts roem, met Psalmen
Soo lang ick leven sal
Verbreyden, dat het galmen
Sal over bergh en dal.

19. Denck ick aen Godes daden

Soo werdt mijn ziel verheught,
Hy sal door sijn genade
My leven doen in vreught,
Hy sal de Quaen verteeren
En schoppen van der aerd';
Mijn ziele looft den Heere
Die u altoos bewaert. 9. *Gloria.*

Psalm CV. Vermaninge tot danckbaerheyt aen Gods volck, uyt insicht van de voorgaende weldaden aen haer Vaderen, en haer bewesen.

LOoft den Heer, maeckt sijnen naem bekent
Roemt van hem voor aller volcken ooren
Prijst hem eeuwigh, dat all' 's wereldts endt
Sijne wonderwercken aen mach hooren,
Singt sijnen Heyl'gen naem ter eer,
Laet al het hert, dat na den Heer,
Verlangt heeft, sich verblijden;
Draeght na den Heer en sijne macht,
Soeck sijn gesicht, by dagh en nacht,

Wanneer ghy zijt in lijden.

2. Overdenckt de wonderen die hy
Heeft gedaen, en let op sijne rechten
Ghy geslachten Abrahams, en ghy
Iacobs Zaedt, sijn' uytverkooren Knechten,
Godt is alleenigh onse Heer,
Sijn' oordeelen die hoort men veer,
Tot aen het eyndt der aerde,
Sijn Woordt blijft altoos in sijn kracht,
Tot in het duysenste geslacht
Blijft sijn verbondt in waerde.

3. Sijn verbondt met Abraham gemaeckt
Sijnen eedt aen Isaäck geswooren,
Die daer na tot Iacob is geraeckt
En in Isr'ël voor een Wet verkooren,
En tot een eeuwigh vast verbondt,
Wanneer dat Godt ontsloot sijn mondt
En seyd', ick sal u geven
De landen van den Philistijn,
Canaän sal u erfdeel zijn
Om eeuwigh daer te leven.

4. Doe sy waren weynigh in getal,
Doe sy wandelden als Vreemdelingen,
Doe sy mosten swerven overal,
En door vreemde Koninckrijcken gingen,
Heeft geen van allen haer beschaet,
Geen ingeseten' deed' haer quaet,
Sy waren vry van plagen,
Een yeder hield' sijn handen stil,

Maer Godt heeft wel om harent wil
De Koningen geslagen.

5. Laet, riep hy, laet mijn Gesalfden gaen,
Schend uw' handen niet aen mijn Propheten;
Al het landt quam hy met honger slaen,
Hy benam haer 't broodt hun daeg'lijcks eten:
Maer Ioseph tot een slaef verkocht
Wierd' door des Heeren handt gebrocht
In Pharoos vette landen,
Alwaer hy, valschelijck beticht,
Vyt Potiphars sijns Heers gesicht
Geslooten wierd in banden.

6. Tot het Woordt des Heeren tot hem quam,
Tot de Koning aen hem heeft gesonden,
En hem uyt de ys're boeyens nam,
Om dat hy op droomen sich verstonde,
De Vorst die maeckt hem daet'lijck vry,
En geeft hem stracks de heerschappy
Sijns Hofs en sijner Landen,
De Princen boogen onder hem,
De Oudtsten hoorden na sijn stem,
Hy kreegh het al in handen.

7. Doe trock Israël na 't landt van Cham,
Daer hy als een vreemdeling verkeerde,
Daer 't geslacht, dat met hem over quam,
Sich meer als de Landzaet self vermeerde,
De oude liefd' hier door vergaet,
Dit drijft d'Egyptenaer tot haet,
En van den haet tot tooren,
Maer Godt, verdrietigh in haer straf,
Stiert Ääron en Moyses af,

Die hy hadd' uytverkooren.

8. Teeckens deden sy in overvloet,
Sy bedeckten 't landt met duysternissen,
't Water wierd' verkeert in drabbigh bloet,
Door den stanck verstickten al de visschen;
De Vorsschen quamen op in 't landt
Door Moyses uytgestreckte handt
Vyt beeck en waterstroomen,
Des Koning tafel gaet niet vry,
Op 't bedd' van Phar'o hebben sy
Hun Legerstee genomen.

9. Godt die sprack, strack rees het ongediert
Saem vermengt met luysen en met wormen,
Regen heeft hy op haer landt gestiert,
Saem gevoeght van blixem, hagelstormen;
Haer lieffelijcken Wijngaert-ranck,
Die eertijdts druyven gaf en dranck
Is vruchteloos geworden,
Haer Vygeboom wierd neergemaeckt,
Soo fel door 's Heeren handt geraeckt,
Dat hare stam verdorde.

10. Godt die sprack, terstondt staet alles ree,
Kevers en Sprinckhanen die vergaerden,
Groot, en sonder tal, als sandt aen zee,
Die het kruydt op aten van der aerde,
Sy hebben 't alles opgemaeckt
Wat van het vuur niet was geraeckt,
Godts Engel voer beneden,
En heeft all' Eerstgeboort' by nacht
Van mensch en beesten omgebracht
In alle Egypt'sche steden.

11. Godt die heeft haer uyt dit landt geleydt,
Rijck met gout en silverwerck beladen,
Geen van all' wist van gebreck'lijckheyt,
En sy gingen moedigh waer sy traden;
Egypten was hier van verblijdt
Dat sy dit volck soo raeckten quijt,
Om wiens wil Godt haer strafte;
By helder dagh bedeckte haer,
Een Wolck, en 's nachts een Vuur-pilaer,
Die licht aen haer verschafte.

12. Sy versochten Godt, en eyschten vleysch,
Menichte van Quackels liet hy komen,
Hemelsch-broodt heeft haer versaedt naer eysch,
Vyt den steenrotz liet hy water stroomen,
Dat vloeyde door het dorr' en droog',
Waer dat sijn volck maer heenen toog,
Dit was, om dat Godt dachte
Aen het verbondt, dat met sijn knecht,
Met Abraham was opgerecht,
En all' sijn Nageslachte.

13. Alsoo voerd' hy haer met vrolijckheyt,
Met gejuygh heeft hy sijn' Vytverkooren
In het landt der Heydenen geleyt,
Dat aen haer belooft was, lang te vooren;
Der Heyd'nen suuren arrebeyt
Heeft hy sijn' knechten toegeleyt,
En tot een erf gegeven,
Op dat sy hielden sijn geboon.
Kom looft den Heer den Godt der Goon,
Door wien het al moet beven.

Psalm CVI. Een vermaninge tot dancksegginge, als oock een gebedt om vergevinge der sonden, die sy ende haer Vaderen gedaen hebben, welcke hy bekent van wegen hare continuele sonden, van Godt rechtvaerdigh gestraft te zijn.

Hallelujah.

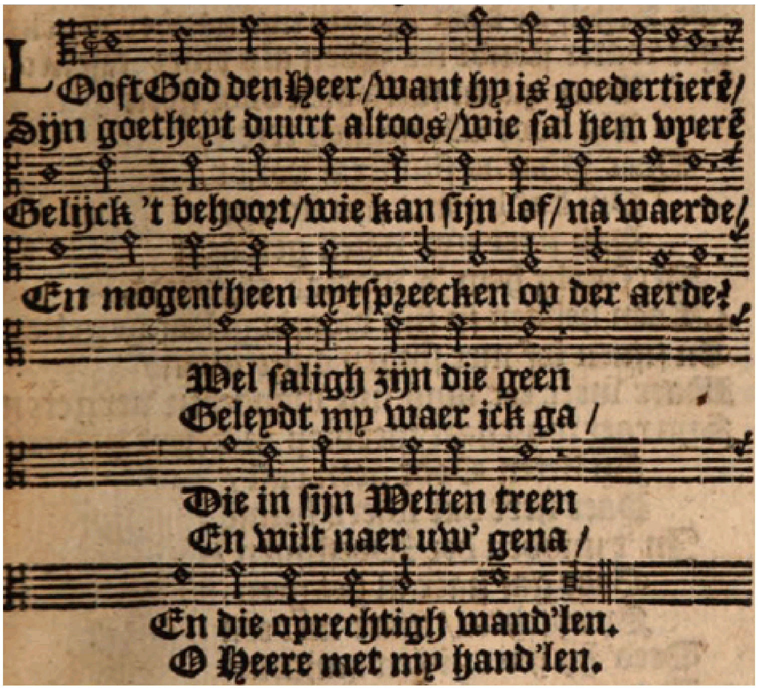

***L**Ooft God den Heer, want hy is goedertiere*n*,
Sijn goetheyt duurt altoos, wie sal hem vyere*n*
Gelijck 't behoort, wie kan sijn lof, na waerde,
En mogentheen uytspreecken op der aerde?
Wel saligh zijn die geen
Die in sijn Wetten treen
En die oprechtigh wand'len.
Geleydt my waer ick ga,
En wilt naer uw' gena,
O Heere met my hand'len.

2. Op dat ick sie 't goet uwer Vytverkooren,
Dat ick verheucht der Vromen vreucht mach hooren,
En in uw' erf de blijdschap met haer deylen.
Wy hebben, als ons' Vaders, onse feylen,
Die in Egyptenlandt

De wond'ren van uw' handt,
Wiens hulp haer quam bewaren,
Verachten dorsten Heer,
En aen het Roode Meer
V wederspannigh waren.

3. Doch om sijn naem quam Godt haer hulp bewijsen,
Op dat men sijne mogentheyt souw' prijsen,
De Schelfzee deed' hy van malkander wijcke*n*,
Het water stondt ter zijden als twee dijcken,
Daer quam sijn volck door heen
Als door Woestijnen treen,
Daer Pharao sijn straf vondt
Om dat hy met sijn macht
Had naer uw' volck getracht
Verswolg hem 's waters afgrondt.

4. Toen hebben sy sijn woordt geloof gegeven
En sijnen lof met singen opgeheven,
Maer weer eer lang sijn wonderen vergeten
Sijn raet was haer niet diep in 't hert geseten
Sy lieten Godt geen rust,
Haer hert dat wierd belust
In 't midden der Woestijnen,
Godt gaf haer al het geen
Sy eyschten, maer met een
Deed' hy haer zielen quijnen.

5. Doe quamen sy de Opperhoofden schelden
En Moyses most met Aron dit ontgelden,
Sy schrolden op de Heyligen des Heeren,
d'Aerd' deed' sich op, die Datham quam verteeren
Die Korah, Abiram
Met haer geselschap nam,

En levend' heeft verswolgen,
Ter hellen in haer graf,
't Vuur quam van boven af
De Lasteraers vervolgen.

6. By Horeb hebben sy haer knien gevouwen
Voor 't gulden kalf, met kinderen en vrouwen,
Tot beelden smolten sy haer hals-cieraden,
Die sy, ter aerde neergebuckt, aenbaden;
Haer Godt haer Schepper was
Een eter van het gras,
Aen wien sy offer brachten;
Maer Godt die haer voor dees
Soo groote daen bewees
Was heel uyt haer gedachten.

7. Die in Chams landt dee vreesselijcke dingen,
Die met een woordt de Schelfzee quam bedwingen;
Dies sprak de Heer, ick sou dit volk vernielen,
Soo Moyses niet gebeen had voor haer zielen,
Soo hy mijn grimmigheyt
Niet had ter neer geleyt,
Mijn voet soud' haer vertreden;
Het landt haer toegedacht
Werdt in haer hert veracht,
Sy twijff'len aen mijn reden.

8. Sy murmureerden noch in hare tenten,
Godts stem en wilden sy in 't hert niet prenten,
Dies hief hy op, om haer ter neer te vellen,
Sijn handt, hy wilde haer ten spiegel stellen,
Hy swoer dat de Woestijn
Haer soud' een grafstee zijn,
En dat haer zaedt souw' dwalen,

Verarmt, en overmant,
Door steen, en 't platte landt,
Wijt in der Heyd'nen palen.

9. Sy hebben sich aen alderhande Goden
Gekoppelt, en haer dienst en eer geboden,
By Baäl Peor hebben sy geseten
En 't offerhandt der dooden opgegeten;
Dies sond Godt straf op straf,
Al 't leger nam vast af,
Tot Pinehas, ontsteecken
Met yver, heeft het quaet
Gestraft op heeter daedt,
Doe is de plaegh geweecken.

10. Dit brave seyt wiert voor hem opgeteekent,
En eeuwigh ter gerechtigheyt gereekent.
Sy tergen Godt by Massa met geschillen,
En Moyses ging 't niet wel om harent wille,
Hy wierd' op haer verstoort,
Dies liet hy sich een woort
Door haestigheyt ontslippen,
Sijn geest, door bitterheyt
Ontroert, heeft yets geseyt
Met onbedachte lippen.

11. 't Volck haer belast te doon en om te bremge*n*
Dat wierd verschoont, sy ginge*n* sich vermenge*n*
Met Heydenen, en leerden hare wercken,
Sy deden dienst in haer vervloeckte Kercken,
Sy quamen dese Goon
Haer Soons en Dochters doon,
Die sy voor haer verbranden,
Haer eygen kind'ren vet

Wierd op 't Outaer geset,
Tot Duyvels Offerhande.

12. Sy hebben oock onschuldig bloet vergote*n*
Haer Docht'ren strot wierd van hen afgestote*n*,
Haer Sonen bloet is oock niet vry gebleven,
Maer aen de Goon van Canaän gegeven.
't Bloet dat aen alle kant
Gestort wierd, heeft het landt
Met grouwelen beladen,
Sy hebben sich onteert,
En schand'lijck gehoereert
Met haer vervloeckte daden.

13. Dit heeft den Heer tot gramschap weer bewoogen,
Sijn erfdeel was een grouwel in sijn oogen,
Hy gaf haer over in der Heyd'nen handen,
Sy wierden tot een roof van haer vyanden,
Daer wierden sy verheert,
Haer hooghmoed wierd verneert,
Sy mosten 't hooft daer bucken
Voor 's vyants wreed gewelt,
Dat haer streng hadd' beknelt
En daeg'lijcks quam verdrucken.

14. De Heer heeft haer verlost so menigmalen,
Maer sy vervielen tot haer oude qualen
En hebben hem verstoort, dit was de reden
Dat sy vergingen door haer overtreden;
Noch sagh Godt na beneen
En lett' op haer geween,
Hy dacht tot haren besten
Aen sijn verbondt en trouw,
Dies heeft de Heer berouw

Gekregen op het leste.

15. Hy liet haer weer genaed' en gunst erlangen
By die geen daer sy saten hart gevangen:
Wilt ons oock Heer verlossen, ende leyden
Vyt het gebiedt en jock des trotschen Heyden;
Op dat wy hebben stof
Te roemen van uw' lof,
Te prijsen uwen name;
V Heer zy lof geseyt
Tot in der eeuwigheyt,
En all' het volck segg' Amen. *Hallelujah*

Psalm CVII. Vermaninge tot danckbaerheyt voor de verlossinge uyt Armoede, gevanckenisse, sieckten, Zee-nooden, Duuren tijdt, en Tyrannie.

Oock op de wijse van den 144 Psalm.

GOdt is goet, kom looft en dankt den Heer,
Sijne goetheyt heeft geen ende
Soo segg' all' het volck, dat hy wel eer
Heeft verlost uyt haer' ellende,
Van de punt des vyants grouwsaem swaert,
Die hy heeft, van Oost en Westen
Van het Noorden, en de zee, vergaert,

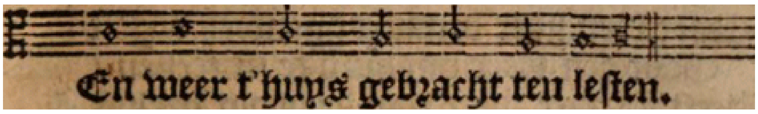

En weer t'huys gebracht ten lesten.

2. Die voor desen doolden, sonder padt,
Onbekent, ontbloot van vrinden,
In de wildernis, alwaer geen stadt
Tot haer wooning was te vinden.
Honger trof haer, en hun hert lee dorst
Die haer ziel quam overstelpen,
Doch als hun geschrey tot Godt uytborst'
Quam sijn handt terstondt haer helpen.

3. En hy heeft haer op sijn wegh geleyt,
'tRechte padt quam hy haer toonen,
Daer een stadt was en gelegentheyt
Om bequaem daer in te woonen;
Dat nu Godes goedertierentheyt,
Die haer rustplaets geeft na wenschen,
Zy met volle mondt van haer verbreyt
Voor de kinderen der menschen.

4. Want hy is het die den dorst verslaet
In der uytgedrooghde herten,
Die den hong'rigen met goet verzaedt,
Die in duysternis met smerten,
En in schaduw' saten van de doodt,
Daer de boeyen haer verkrachten,
Om dat sy niet deen wat Godt geboodt
En des Hooghsten raedt verachten.

5. Die heeft hy vernedert hert en moedt,
En veel swarigheyts gesonden,
Sy zijn neergestruyckelt onder voet,
Daer sy hulp noch troost en vonden;

Maer toen haer benauwt gemoed begost
Godt den Heer om hulp te smeecken,
Heeft hy haer weer van de doodt verlost
En de boeyen los doen breecken.

6. Dat nu Godes goedertierentheyt,
Die haer vrede geeft na wenschen,
Zy met vollen mond' van haer verbreyt
Voor de kinderen der menschen:
Want de stercke deuren van metael
Zijn voor sijn kracht opgesprongen,
Grendelen van yser en van stael
Heeft sijn handt aen twee gewrongen.

7. Het geslacht der Sotten werd geplaegt
Om haer ongerechtigheden,
Spijs noch dranck heeft aen haer ziel behaegt,
En sy waren al gegleden
Tot 's doodts poorten, maer doe haer geween
Quam tot Godt, sond hy sijn woorden,
Die haer weder hielpen op de been
Vyt den angst waer in sy smoorden.

8. Dat nu Godes goedertierentheyt,
Die haer bystant doet na wenschen,
Zy met vollen mond' van haer verbreyt
Voor de kinderen der menschen.
Laetse voor Godts aensicht offerhandt
Met gejuych op 't Outer stellen,
En sijn wonderen door al het landt
Met een bly gelaet vertellen.

9. Die om handel varen over zee,
En op groote waterstroomen,
Hebben Godes wonderwercken mee

In het diepst' des Meers vernomen:
Als hy spreeckt, soo rijst een storremwindt,
Die doet swellen Zee en Baren,
Tot den Hemel toe, die weer gezwindt
Tot den afgront nedervaren.

10. Dan versmelt haer ziel van angst en schrik,
Hart en moedt is haer ontsoncken,
En sy wagg'len yeder oogenblick
Als een man die is beschoncken,
All' haer wijsheyt blijft dan stille staen,
't Schip en kunnen sy niet wenden,
Maer als sy den Heer weer roepen aen,
Helpt hy haer uyt dees' ellenden.

11. Hy bedwingt de zee, de wind wert stom,
En den storm leyt als begraven,
Dat verheught haer, dat sy wederom
Raken in behouden haven.
Dat nu Godes goedertierentheyt,
Die haer stilstandt geeft na wenschen,
Zy met vollen mond' van haer verbreyt
Voor de kinderen der menschen.

12. Looft hem daer het volck vergaert te hoop,
En de Opperste verschijnen;
De Rivieren stuyt hy haren loop,
En hy maecktse tot woestijnen,
't Water maeckt hy tot een dorstigh landt,
En het landt tot soute gronden,
Om de boosheyt die hy daer in vandt,
En der menschen sware sonden.

13. In een poel vervormt hy de Woestijn,
't Dorre landt tot waterstroomen,

Daer laet hy de Hongerigen zijn
Om haer nootdruft te bekomen,
Aldaer bouwen sy een stadt in 't landt
Dat haer levert wijn en kooren,
Na den Wijnstock was van haer geplant,
En het veldt doorsneen met vooren.

14. Door sijn zegen doet hy haer gewas
Rijckelijck sijn vrucht uytmeten,
't Vee neemt toe gelijck het jonge gras:
Maer wanneer sy sat gegeten
Walgen van Godts gunst aen haer gedaen,
Doet hy haer het hooft weer bucken,
En met droeffenis tast hy haer aen,
Om haer hooghmoedt te verdrucken.

15. Al het volck werdt dagelijcks versmaedt,
Op haer Princen laet hy smalen,
En hy doetse sonder hulp of raedt
Door de wildernissen dwalen:
Maer hy helpt die sitten in de noot,
Op sijn slot laet hy haer slapen,
Hare Huysgesinnen werden groot,
En vermeeren als de schapen.

16. Die oprecht zijn sien 't en zijn verheucht,
Maer die noch in boosheyt steecken
Sullen stom zijn, en der Vromen vreucht
Nimmer derven tegenspreecken;
Wie verstandigh is neem' dit in acht,
En hy lette met sijn' oogen
Op Godts goedertierentheyt en kracht,
Die soo groot is van vermoogen.

Psalm CVIII. David verweckt hem selven tot dancksegginge, met vertrouwen dat Godt hem overwinninge over sijn vyanden geven sal.

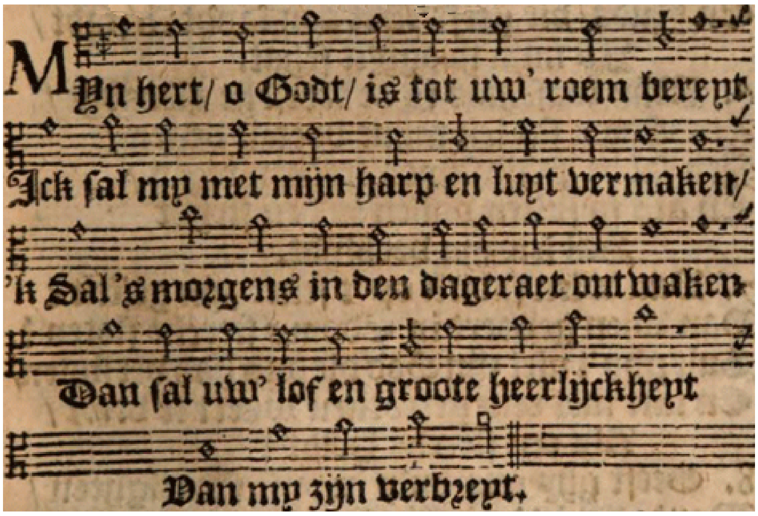

*M*Yn hert, o Godt, is tot uw' roem bereyt
Ick sal my met mijn harp en luyt vermaken,
'k Sal 's morgens in den dageraet ontwaken
Dan sal uw' lof en groote heerlijckheyt
Van my zijn verbreyt.

2. Ick sal u roemen in der Heyd'nen landt,
En van u singen onder vreemde volcken,
Want uwe goetheyt dringt door all' de wolcke*n*,
Vw' waerheyt is veel hooger als uw' handt
's Hemels Salen spant.

3. Verheft uw' eer wijd boven d'aerd' en set,
V boven all' de wolcken in het hooge,
Op dat die u beminnen vry gaen mogen,
Geeft heyl door uwe rechterhandt, en let
Heer op ons gebedt.

4. Mijn ziele juycht en maeckt een bly geschal,
Dewijl dat Godt uyt sijn gewijde stede
My aengesproocken heeft met dese reden,
't Is Sichems landt dat ick u geven sal,
En gansch Succots dal.

5. Manasse komt my toe en Gilead,
De sterckt' mijns hoofts zijn Ephraims geslachten
Gelijck de hoornen zijn der stieren krachten,
En Iuda, die geeft Wet aen landt en stadt,
Is mijn hooghste schat.

6. Mijn waschtob is de trotsche Moabijt,
Aen Edom sal ick mijne voeten vegen,
Ick sal de Philistijnen trecken tegen,
En als sy sullen vallen in den strijdt
Sal ick zijn verblijdt.

7. Van wien sal ick op 't seker zijn gestelt?
Van wien gevoert in Edoms stercke sloten?
Sult ghy 't niet zijn God die ons had verstoten,
En niet met ons getrocken waert te veldt,
Als een stercke Heldt?

8. Geeft ghy ons hulp in onse swarigheen,
Want ydel is de hulp van menschen handen;
Wy sullen kloecke daen doen in de landen,
Ons' vyant sal hy storten na beneen,
En sijn kop vertreen.

Psalm CIX. Klachte Davids over sijne valsche Beschuldigers; Gebedt dat Godt haer straffen wil, en hem uyt sijn elende verlossen, daer voor hy danckbaerheyt belooft.

Den sevensten Toon.

GOdt mijns lofs en weest niet langer stom,
Want de Boosen staen my om end' om,

Hare lastermondt is opgebroocken
Tegens my, vol van bedrogh en twist
Is haer tong, sy hebben my met list,
En met valscher herten aengesproocken.

2. 'k Ben van haer met hatelijcke reen
Buyten schult omcingelt en bestreen,
Voor mijn liefde staen sy my nu tegen;
Maer u hebb' ick Heer gesmeeckt om raet:
Al mijn goetdoen loonen sy met quaet,
Voor mijn liefde hebb' ick haet gekregen.

3. Heer stelt over hem een Dwingelandt,
Sathan sta aen sijne rechterhandt,
Laet hem Heere schuldigh zijn bevonden
Als de Boose hem heeft aengeklaeght,
En voor 't recht ter Vyerschaer heeft gedaegt
Sijn gebedt gedije hem tot sonden.

4. Laet sijn dagen weynigh sijn en kort,
Haest sijn ondergang, maeck dat hy wort
Door een ander uyt sijn ampt gedrongen,
Maeck sijn kind'ren weesen, laet sijn vrouw
Weduw' worden, en van sware rouw
Sitten met haer handen saem gewrongen.

5. Laet sijn kinders swerven tot haer doodt,

Laet haer bed'len, en uyt hongers noodt
Soecken spijs in haer verwoeste landen,
Dat de Woeckeraer voor schult aensla
Al sijn goet, en dat de vreemde ga
Strijcken met den arbeydt sijner handen.

6. Dat hem niemant neme in den arm,
Dat sich niemant over hem ontfarm'
Noch sijn Weesen goet noch gunst bewijse,
Sijn nakomeling werd' uytgeroeyt,
Sijne stam en naem alsoo besnoeyt
Dats' in 't andere geslacht niet rijse.

7. 't Boose dat sijn Vader heeft gedaen,
Blijve eeuwigh voor Godts oogen staen,
't Quade dat sijn Moeder heeft bedreven,
Heer dat kome noyt uyt uw' gedacht,
Schendt sijn erffenis, veeght sijn geslacht
Van der aerd' en laet het nimmer leven.

8. Om dat hy sijn grage handen sloot
Als hy sagh dat yemant was in noot,
Om dat hy, in plaetse van te helpen,
Den Bedroefden heeft by dagh en nacht
Op de hiel geseten, en getracht
Den Verslagenen te overstelpen.

9. Wijl dat hy beminde vloeck op vloeck
Soo vervolghse hem van hoeck tot hoeck,
Sy verselschapp' hem op sijne wegen,
Wijl dat hy uw' zegen heeft gehaet,
Geeft dat het hem eeuwigh qualijck gaet
En uw' gunst hem nimmermeer bejegen'.

10. Dat hy vloeck in plaets van kleeren draeg',
Dat de vloeck sijn hert en long doorknaeg',

Laetse tot in sijn gedarmte sincken
Als het water op het dorre landt,
Laet sijn beenderen en ingewandt
Vloeck gelijck als vetten oly drincken.

11. Vloeck zy hem een kleedt dat hem bedeck',
Dat hem vloeck tot eenen gordel streck';
Dit zy 't loon van mijne Tegenstanders
Dat haer van den Heer gegeven zy,
Die soo qualijck spraken tegens my:
Maer met my, o Heere, maeck het anders.

12. Maeck my om uw' naems wil onbevreest,
Want ghy Heer zijt altijdt goed geweest;
Ick ben heel nootdruftigh en ellendigh,
Mijne droefheyt groeyt en werdt te groot,
De benauwtheyt geeft my stoot op stoot,
En mijn hert is doorgewondt inwendigh.

13. Als een schim kom ick de aerdt betreen,
Als een schaduwe vaer ick daer heen,
Als een schaeuw' die haest vergaen sal wesen,
'k Vind' geen rust, so wert mijn hert gequelt,
'k Swerf gelijk een Sprinkhaen op het velt,
'k Vlucht dan hier, dan daer na toe van vreesen.

14. Mijne kniën struyck'len en zijn swack,
Door veel vasten en van ongemack,
All' het vet is van mijn vleesch verdweenen,
Noch ben ick in haer gesicht een smaedt,
Als sy my ontmoeten op de straet
Schudden sy haer hoofden en gaen heenen.

15. Help my Heer, ghy Heer, die zijt mijn Godt,
Laet my niet meer zijn mijns vyants spot,
Om uw' goetheyt wilt my weer bevrijden

Van mijn Haters, op dat mijn party,
End'lijck mach aenschouwen hoe dat ghy
My getrocken hebt uyt druck en lijden.

16. Laetse my dan vloecken even seer,
Als sy vloecken zegent ghy dan Heer,
Laetse tegens my te velde trecken,
Op dat schand' en schaemte, tot haer leedt,
Haer koom' verwen, en gelijck een kleedt
Of een mantel haer koom' overdecken.

17. Dan sal mijnen mond des Heeren naem
Roemen, als veel volcks sal zijn te saem,
Ick sal hem een hulp der Armen noemen,
Om dat hy staet op de rechter zy
Der Bedruckten, en haer hals maeckt vry
Van die hare ziel ter doodt verdoemen.

Psalm CX. Beschrijvinge van des Messiae Persoon, Konincklijcke ampt, Hoogenpriesterlijck ampt, overwinninge over sijne vyanden, lijden, sterven, ende verrijsenis.

DVs soo was 't dat sprack de Heere,
Tot mijnen Heer: Sit aen mijn rechterhant,
Tot ick uw' party verneere,

En onder u uw' vyant heb geplant.

2. Godt sal u uyt Zion senden
Sijn Scepter, vol van kracht en mogentheen,
Waer met ghy des werelts enden
Beheerschen sult, en uwes vyants Steen.

3. 't Volck dat sal sich kost'lijck kleeden
Wanneer uw' groote heyrkracht is vergaert,
Als ghy in Triomf sult treden,
Vw' jeucht sal zijn gelijck den dauw op aert.

4. Godt heeft eens voor vast geswooren,
Dat hy u eeuwigh had voor sijne Wet
Tot het Priesterampt verkooren,
Na d'ordre van Melchisedech geset.

5. Godt staet op uw' rechter zijde,
Hy sal de Koningen verslaen, hy sal
De Hovaerdigen bestrijden,
En brengen in sijn toorn haer macht ten val.

6. 't Heydendom sal zijn ontboden
Ten oordeel, hy sal decken al het veldt
Met veel rompen, hy sal dooden
Een machtigh hooft, van rijckdom en gewelt.

7. Hy sal drincken uyt de beecken
Die aen de wegh zijn als hy wederkeert,
Daerom sal hy 't hooft opsteecken
Om dat hy heeft sijn vyanden verheert.

Psalm CXI. Een vermaninge tot Godts lof (uyt betrachtinge van sijn wercken) als oock om God te vreesen.

Hallelujah.

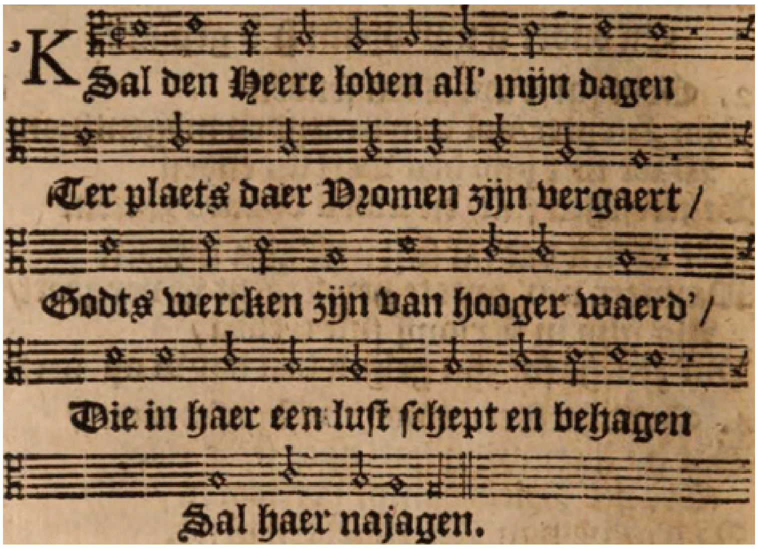

'***K*** Sal den Heere loven all' mijn dagen
Ter plaets daer Vromen zijn vergaert,
Godts wercken zijn van hooger waerd',
Die in haer een lust schept en behagen
Sal haer najagen.

2. Majesteyts en heerlijck zijn sijn' daden,
Hy pleeght gericht dat eeuwigh is,
Hy laet ons ter gedachtenis
Sijne wond'ren, hy komt ons verzaden
Met sijn genade.

3. Hy heeft die hem vreesen spijs gesonden,
Hy heeft haer in des hongersnoot
Versien met dranck en voedsaem broodt;
Hy denckt aen sijn heylige verbonden
Tot allen stonden.

4. Hy heeft aen sijn volck getoont sijn krachten,
Want Godt die gaf in hare handt
Een erfdeel al der Heyd'nen landt,
Die sy eerst verjoegen of ombrachten
Met haer geslachten.

5. Op sijn werken mach men sich vertrouwen,

Dewijl daer waerheyt inne steeckt
En dat geen oordeel haer ontbreeckt,
Sijn bevel mach men voor seker houwen,
En daer op bouwen.

6. Sijne wercken zijn als vaste wallen,
Sy sullen nimmermeer vergaen
Maer in de waerheyt eeuwigh staen,
Hoe veel dat sy zijn, geen van haer allen
Sal oyt vervallen.

7. Hy heeft bystandt aen sijn volck bewesen
En haer verlost, sijn trouw' verbondt
Heeft hy op eeuwigheyt gegrondt,
Sijnen Heyl'gen naem, die elck moet vreesen,
Sal eeuwigh wesen.

8. 't Is waerachtigh dat de vrees des Heeren
't Beginsel van de wijsheyt is,
En die hem vreest verkrijght gewis
Goet verstandt. Altoos sal 's Hooghsten eere
En lof vermeeren.

Psalm CXII. Gelucksaligheyt dier genen, die Godt vreesen, ende barmhertigheyt aen haer Naesten bewijsen.

Hallelujah.

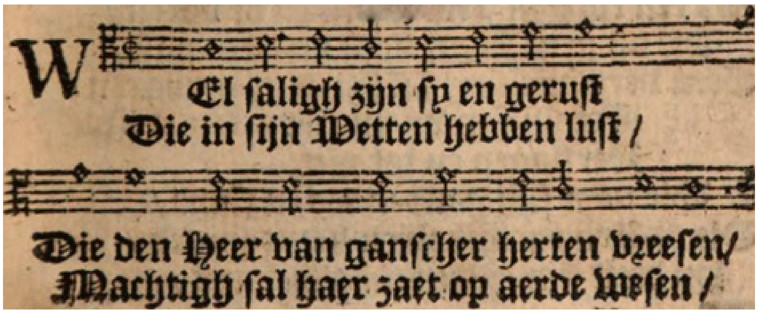

*W*El saligh zijn sy en gerust
Die den Heer van ganscher herten vreesen,
Die in sijn Wetten hebben lust,
Machtigh sal haer zaet op aerde wesen,

De zegen Godts verlaet,
Der Vromen huys noch zaet.

2. In hare wooning sal een schat
Van veel goets en rijckdom overvloeyen,
Haer vee sal werden vet en glat,
Haer gerechtigheyt sal eeuwigh groeyen,
Al is het duyster, 't licht
Blijft steeds voor haer gesicht.

3. Godt is barmhertigh, hy is goet,
Hy is oock rechtvaerdigh: wel den geenen
Die aen den Armen bystant doet,
Die niet schroomt sijn weldaen uyt te leenen,
Wat dat hy doet of seght,
Hy oordeelt altoos recht.

4. Hy sal niet wanck'len noch vergaen,
Hy en heeft geen ondergang te wachten,
Sijn naem sal eeuwigh blijven staen
Diep gedruckt in yeder eens gedachten,
Hy sal noyt zijn beducht
Voor eenigh quaet gerucht.

5. Sijn hert staet op den Heer soo vast,
Als een rotz, in 't midden van de baren,
Die op geen storm noch onweer past,
Geen verschricking sal sijn hert vervaren,
Tot hy sijn vyant siet
Verslagen en tot niet.

6. Die noyt sijn handen toe en sluyt,
Die de Armen rijckelijck komt spijsen,
Hy deelt sijn gaven mild'lijck uyt,

Dies sal oock sijn eer en goetheyt rijsen
Tot aen des Hemels-boogh,
Sijn hoorn verheft sich hoogh.

7. De Goddeloosen sullen 't sien,
En van boosheyt op haer tanden knerssen,
Als dit den Vromen sal geschien,
't Sal haer tranen uyt de oogen perssen,
Sy smelten van verdriet,
Haer wensch verloopt tot niet.

Psalm CXIII. Een vermaninge tot lof Godts, die de Armen en elendigen, die nedrigh zijn, altijdt helpt.

Oock op de wijse van den 123 Psalm.

Hallelujah.

KOmt ghy knechten van de Heere
Vwen Godt zy lof geseyt,
Singt sijn Heyl'gen naem ter eeren
Van nu tot in eeuwigheyt.

2. Van daer 't licht begint te rijsen
En weer 's avonts nederdaelt,
Sult ghy sijnen name prijsen,
Want hy is 't die 't al bestraelt.

3. Hy is boven alle volcken
Hoogh in macht en Majesteyt,
Boven 's Hemels hooge wolcken
Streckt haer sijne Heerlijckheyt.

4. Wie is by hem te gelijcken?
Diens Paleysen staen in 't hoogh,
Waer uyt hy op 's werelts Rijcken
Siet met een alwetend oogh.

5. Die de Slechten komt verhoogen
En doet rijsen uyt het stof,
Die haer in der menschen oogen
Doet verkrijgen eer en lof;

6. Om aen haer een stoel te geven
Nevens and're aerdsche Goon,
By de Princen hoogh verheven
Op den Konincklijcken Troon.

7. Die de Moeders bly doet baren,
En het huysgesin vermeert
Van die eerst onvruchtbaer waren,
Godt zy eeuwighlijck geëert. *Hallelujah.*

Psalm CXIV. Een beschrijvinge van de uytvoeringe der Israëliten uyt Egypten, en wat voor wonderen en weldaden Godt aen haer gedaen heeft.

DOe Isr'ël uyt Egypten trock,
En Iacobs kinderen opbraken
Om sich te redden van het jock
Van die, die vreemde Talen spraken;

2. Wierd Iudaes stam Godts Heylighdom,
En Israël sijn heerschappye,
De zee, die 't sagh, vloodt dan weerom,
Dan weer van bangigheyt ter zyen.

3. De Iordaen nam voor haer de vlucht,
De Bergen als de rammen sprongen,
De Heuv'len dansten in de lucht
Gelijck der Schapen dart'le Iongen.

4. Wat was 't zee dat uw' kolck stond bloot?
Wat deed' uw' boesem doch soo schroomen
Iordaen? dat ghy te rugge vloot
En weeckt met aerselende stroomen?

5. Wat springt ghy bergen schoon van top?
Verciert met soo veel groene stammen,
Wat huppelt ghy, ghy heuv'len op,
Niet anders als de dart'le rammen?

6. Ghy aerd' beeft voor het aenschijn Godts,
Trilt voor hem bergen en valleyen,
Die tot een watervloedt den rotz,
En tot Fonteynen maeckt de keyen.

Psalm CXIV. Na de Oude Compositie.

DOe 't volck Isr'ël uyt Egypten trock,
En ontsloegh sich van het vreemde jock,

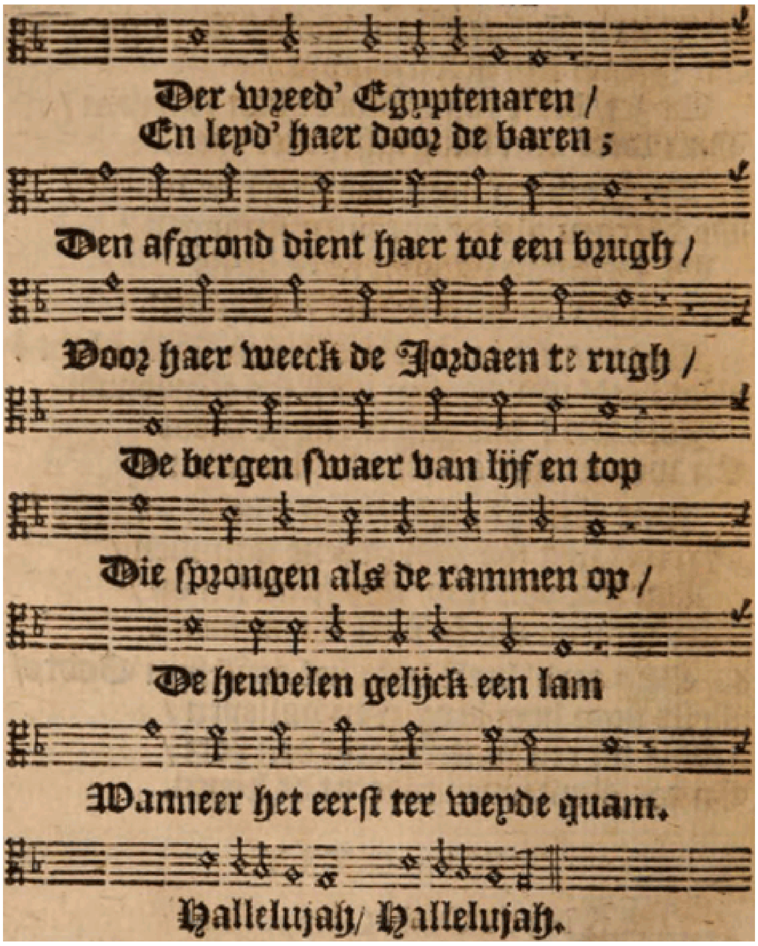

Der wreed' Egyptenaren,
Doe wierd Godes erfdeel Iudaes stam,
Israël hy tot sijn volck aennam

En leyd' haer door de baren;
Den afgrond dient haer tot een brugh,
Voor haer weeck de Iordaen te rugh,
De bergen swaer van lijf en top
Die sprongen als de rammen op,
De heuvelen gelijck een lam
Wanneer het eerst ter weyde quam.
Hallelujah, Hallelujah.

2. Zee, wat was 't dat uwe kolck stont bloot?
En Iordaen dat ghy te rugge vloot
Met aerselende stroomen?
Heuvelen en bergen schoon van top,
Waer van springt ghy als de rammen op
Die eerst ter weyde komen?
't Is al voor Godts gesicht vervaert,

Sijn oogh doet zidd'ren zee en aerdt,
Voor Iacobs Godt schrickt al wat leeft,
Die uyt de rotsen water geeft,
Die oock keysteenen splijten doet
En maecktse tot een watervloet,
Hallelujah, Hallelujah.

Hier mach men het Gloria uyt den navolgenden 115 *Psalm. v.* 5 *ouder Comp. singen*.

Psalm CXV. Dat men niet de Afgoden der Heydenen, die niet met al en zijn, maer alleen Godt aenroepen, ende op hem vertrouwen sal, die alleen den Vromen zegent.

GOdt niet ons, niet ons maer uwen name
Zy alle lof en eer,
Om uwe goetheyt Heer,
Waerom soud' ons 't Heydendom beschamen?
En luyts keels roepen t'onser spot
Waer is haer Heylandt, waer haer Godt?

2. Onse Godt bekleet des Hemels Troonen,
Waer op hy prachtigh praelt,

En lieffelijck bestraelt
All' die t'sijnen dienst rondsom hem woonen,
De Son en Maen volgt sijnen last
Op wien al 't heyr der Hem'len past.

3. Waer van zijn der Heyd'nen valsche Goon
Waer voor sy vallen neer
En singen van haer eer?
Waer voor sy haer eygen kinders doon,
Sy zijn van silver of van gout
Gegooten, of gesneen van hout.

4. 't Is een werk dat menschen handen maken,
Men siet haer mondt wel staen
Maer nimmer open gaen,
Noyt vernam men dat haer tongen spraken,
Sy dragen oogen in de kop,
Maer doense nimmer toe noch op.

5. Aen haer hooft ter zijden staen twee ooren,
Haer neus van hout of been
Is na de kunst gesneen,
Maer wat is 't, sy ruycken noch sy hooren,
De handen aen haer loome lijf
Bewegen noyt, maer hangen stijf.

6. En of schoon haer lijf rust op twee voeten,
Sy gaen noch in noch uyt,
Haer keel geeft geen geluyt:
Dat sy die haer maken werden moeten
Als 't maecksel van haer opgebouwt,
En daer hun hert sich op vertrouwt.

7. Komt ghy kinderen die zijt gesproooten
Vyt zaedt van Abraham,
En Iacobs oude Stam,

Die den naem draegt van Gods Gunstgenote*n*,
Vertrouwt u selven gansch op Godt,
Hy is uw' hulp, uw' eer, uw' slot.

8. Komt en knielt voor hem ghy Arons Sonen,
Hy is uw' hulp en raedt,
Vw' eenighst' toeverlaet,
Komt voor hem all' die in Iuda woonen,
Vertrouwt u selven op den Heer,
Hy is uw' hulp, uw' raedt, uw' eer.

9. 't Heeft den Heer belieft aen ons te dencken:
Het ga u eeuwigh wel
Ghy Huys van Israël,
Want Godt sal u sijnen zegen schencken,
Hy sal oock zegenen 't geslacht
Vyt Arons lenden voortgebracht.

10. Godt sal zegenen soo kleyn' als grooten,
All' die op hem vertrouwt,
Het zy dan jong of oudt,
Sal zijn met Godts zegen overgooten,
Godt sal u zegenen, en al
't Geslacht dat van u komen sal.

11. Ghy, ghy zijt gezegent in den Heere
Die Aerd' en Hemel schiep,
En 't grondeloose diep,
Die in eeuwigheden sal regeeren,
Den Hemel houdt hy voor sijn Troon,
En d'aerd' geeft hy den mensch te woon.

12. Die alreeds is in het graf geweecken,
Die in de duysternis
Der wormen voedsel is,
Kan Godts roem en daden niet uytspreecken,

De doon zijn stom en onbequaem
Om te verkondigen sijn naem.

13. Maer van ons, die noch zijn in het leven,
Sal Godes roem altijdt
Verbreydt zijn wijdt en zijdt,
Onse tong sal aen hem eere geven.
Soo lang de tong in ons sich rept,
En tot verkoeling aessem schept. *Hall.*

Psalm CXV. Na de Oude Compositie.

Op de wijse van den 114 Psalm, ouder Compositie.

OM uw' goetheyt, en uw' waerheyt Heer,
Zy niet ons, maer uwen naem de eer,
Wilt langer niet toe geven
Dat de Heydenen tot onse spot
Luyds keels roepen uyt, waer is haer Godt,
Haer Heylandt nu gebleven?
Maer onse Godt die sit om hoogh,
Die op het wencken van sijn oogh
Doet alles buygen onder hem,
De snelle windt past op sijn stem
Die hem op sijne vleugels draeght,
Hy doet al 't geen dat hem behaeght.
Hallelujah, Hallelujah.

2. Waer van zijn haer Goden doch gebouwt?
Van Metael, van Silver of van Gout,
Door 's menschen handt gegooten,
Mondt en oogen dragen sy in 't hooft,
Maer van spraeck en van gesicht berooft
Als met een slot geslooten,
En of m' haer neus en ooren siet,

Sy ruycken noch sy hooren niet,
De handen aen haer loome lijf
Bewegen noyt maer hangen stijf,
Haer voeten gaen noch in noch uyt,
Haer keelen geven geen geluyt.
Hallelujah, Hallelujah.

3. Die haer maeckt en sich daer op vertrouwt
Werd' gelijck het maecksel dat hy bouwt.
Maer ghy, o Iacobs Sonen,
En verloopt u selven niet soo seer
Dat ghy haer volght na, maer laet de Heer
In uwe herten woonen,
Hy is uw' raedt, uw' eer, uw' slot,
Ghy Arons Huys vertrouwt op Godt
Hy is uw' eer, uw' slot, uw' raedt,
Al wie in Godes vreese staet
Vertrouwt u selven op den Heer,
Hy is uw' slot, uw' raedt, uw' eer.
Hallelujah, Hallelujah.

4. Godt heeft uyt genaed' aen ons gedacht,
Arons Huys, en Israëls Geslacht
Sal hy van boven zeeg'nen,
Op die sich in sijne vrees onthoudt,
Hy zy groot, of kleyn, of jong, of oudt,
Sal sijne goetheyt reeg'nen:
De Heer sal sonder onderscheyt
V zeegenen in eeuwigheyt,
En 't zaet dat van u komen sal,
't Is Godt de Schepper van 't heel al,
Die Hemel Aerd' geschapen heeft,
Die u sijn milden zegen geeft.
Hallelujah, Hallelujah.

5. Boven al de wolcken en de locht
Is uw' stoel gesoldert in de vocht,
Alwaer ghy sit verheven,
All' de Hemelen zijn uwen Troon,
Maer der menschen kinderen ter woon
Hebt ghy de aerdt gegeven.
Die neergedaelt zijn in het graf
Die weten immers nergens af,
Die zijn heel stom en onbequaem
Om 't lof te singen van uw' naem,
Maer Heer van ons sal zijn verbreyt
Vw' naem tot in der eeuwigheyt.
Hallelujah, Hallelujah.

Psalm CXVI. Verklaringe van liefde tegen Godt, wegens de groote genade hem bewesen, insonderheyt wegens de verlossinge uyt doodelijke benautheyt, biddende om vordere hulpe, en beloovende danckbaerheyt.

Oock op de wijse van den 125 Psal. of, door Adams val.

*I*Ck hebb' u lief van herten Heer,
Want ghy verhoort mijn klagen,
Voor u sal ick my buygen neer
In mijn benauwde dagen;
De Hel en Doodt had my haer strick
Al over 't hooft gestreecken

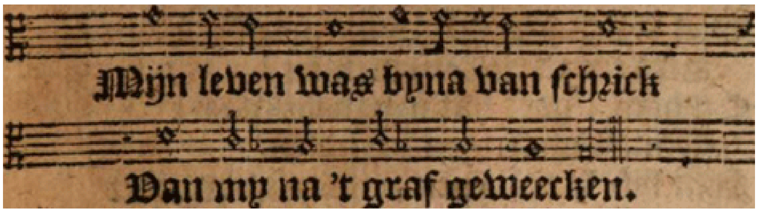

Mijn leven was byna van schrick
Van my na 't graf geweecken.

2. Maer 'k riep den naem des Heeren aen,
En sey, komt my bevrijden,
O Godt wilt aen mijn zijde staen,
Verlost my uyt dit lijden:
Ghy zijt rechtvaerdigh trouw en goet,
Een steunsel voor de Vromen;
'k Was uytgeteert en sonder bloet,
Doch 'k heb uw' hulp vernomen.

3. Keert weder tot uw' rust mijn ziel,
Godt heeft u gunst bewesen,
Hy was 't die u in 't leven hiel,
Hy doet u vrolijck wesen,
De tranen daer ghy u mee wascht
Komt hy van 't aensicht vegen,
Hy stelt uw' losse schreden vast:
'k Sal wand'len op sijn wegen.

4. Ick heb mijn Heer mijn Godt gelooft,
Dat dee my moedigh spreecken,
Maer doe ick wierd' van hulp berooft,
Sprack ick weer gansch ontsteecken
De menschen zijn maer leugenaers.
En sacken vol van winden,
Vol ydelheyt, niet is 'er waers
In al haer doen te vinden.

5. Waer mede sal ick nu voortaen
De weldaedt Godts vergelden?

Den Kelck des Heyls die neem' ick aen,
Sijn eer sal ick vermelden,
En hem 't goet dat my wedervaert
Danck weten, en verhalen
Sijn lof, 'k sal als 't volck is vergaert
Aen hem mijn schult betalen.

6. Der Vromen doodt wert kostelijck
In Godes oogh gerekent,
Haer lijden werdt in 't Hemelrijck
In 't eeuwigh Boeck getekent.
Ick ken, o Heer, uw's Dienstmaegts Soon,
Vw' knecht, ghy brackt mijn banden,
Vw' handt heeft my haer hulp geboon,
En vryde my van schanden.

7. Vw' naem die sal ick roepen aen
En off'ren danckbaerheden,
Beloften die ick heb gedaen
Sal ick betalen heden,
Als 't volck vergaert, 'k sal met mijn stem
In d'Heylige Voorhoven
Vw's Huys, en in Ierusalem
V eeuwighlijcken loven.

Psalm CXVII. Vermaninge aen de Heydenen om Godt te loven, van wegen sijn goedertierentheyt en waerheyt.

LOoft Godt ghy Heyden,
Ghy werelts volckeren komt nu te saem,

Buygt u voor hem, en wilt sijn Heyl'gen naem
Rondsom verbreyden.

2. Die 's Hemels Troonen
Bekleet met macht, en ciert met heerlijckheyt,
Komt Hemel, Aerd', komt voor sijn Majesteyt
Vw' ootmoedt tonen. *Hallelujah.*

3. Want sijn genade *Gloria.*
En waerheyt blijft in eeuwigheyt by ons,
Sy licht ons als de stralen eenes Sons
Op alle paden.

Psalm CXVII. Na de Oude Compositie.

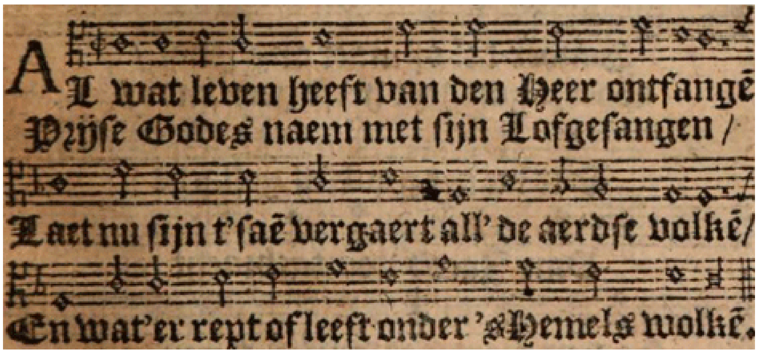

*A*L wat leven heeft van den Heer ontfange*n*
Prijse Godes naem met sijn Lofgesangen,
Laet nu sijn t'sae*m* vergaert all' de aerdse volke*n*,
En wat'er rept of leeft onder 's Hemels wolke*n*.

2. Al wat leven heeft van den Heer ontfangen
Prijse Godes naem met sijn Lofgesangen;
Laet alle volckeren oyt op aerdt gevonden
Gods onses Heeren lof en sijn naem verkonde*n*.

3. Al wat leven heeft van den Heer ontfangen
Prijse Godes naem met sijn Lofgesangen,
Want onse God is mild en seer goedertieren,

Hy stort sijn goetheyt over die hem vyeren.

4. Al wat leven heeft van den Heer ontfangen
Prijse Godes naem met sijn Lofgesangen,
Sijn waerheyt duurt altoos, seecker zijn sijn reden,
Het geen hy heeft belooft duurt in eeuwigheden.

Psalm CXVIII. Vermaninge tot danckbaerheyt over de veelvuldige weldaden Godts, daer een proeve van is sijn eygen verlossinge; Prophetie van de toekomst Christi.

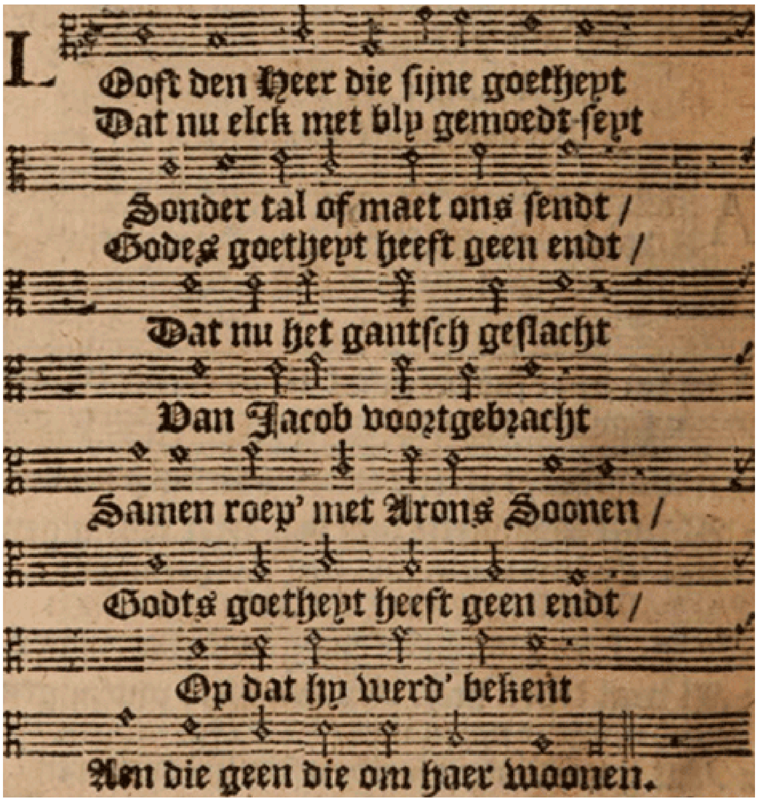

LOoft den Heer die sijne goetheyt
Sonder tal of maet ons sendt,
Dat nu elck met bly gemoedt seyt
Godes goetheyt heeft geen endt,
Dat nu het gantsch geslacht
Van Iacob voortgebracht
Samen roep' met Arons Soonen,
Godts goetheyt heeft geen endt,
Op dat hy werd' bekent
Aen die geen die om haer woonen.

2. Laet nu roepen die Godt vreesen,
Godes goetheyt heeft geen endt,
Want hy heeft het my bewesen
Als ick neer lagh in ellendt,
Doe quam ick tot hem treen
En storte mijn gebeen,
Ick verkreegh terstondt genade,
Hy maeckte my weer vry,
Geen vrees heeft plaets in my,
Want geen mensch kan my beschaden.

3. Die haer bystant my aenbieden
Hebben Godt ter rechterhandt,
'k Sal mijn vyanden sien vlieden
My tot vreught en haer tot schant.
't Is beter dat men Godt
Neem' tot sijn sterckt' en slot,
Als aen menschen sich te houwen,
't Is beter op den Heer
Sijn hoop te stellen neer,
Als op Princen te vertrouwen.

4. 'k Was omcingelt van den Heyden,
Maer het was in 's Heeren naem
Dat wy haer ter neder leyden;
All' de volcken spanden saem
En hadden my beset,
Maer ick hebb' haer verplet,
Sy omringden my als byen,
Als 't vuur den doorn verbrandt,
Heeft in Godts naem mijn handt
Haer door 't swaert in 't graf doen glyen.

5. Ghy had my seer hert gestooten

Dat ick viel bykans daer heen,
Maer het heeft u haest verdrooten,
Want ghy hielpt my weer ter been.
Godt is mijn Psalm mijn kracht
Die my sijn zegen bracht;
'k Hoor in 't Huys der Vromen singen,
Nu juycht het gantsche Landt
Om dat Godts Rechterhandt
Vytvoert wonderlijcke dingen.

6. Ick behoef geen doodt te vreesen,
Nu ick levend' blijven sal,
Om Verkondiger te wesen
Van Godts wercken sonder tal;
Sijn handt viel my wel straf
En sloeghme schier in 't graf,
Maer noch liet hy my in 't leven:
Laet my om in te gaen
Den Tempel open staen,
Om den Heere lof te geven.

7. Hier door sal d'Oprechte treden,
Want dit is des Heeren poort,
Godt zy lof die mijn gebeden
Heeft genadighlijck verhoort,
Die op my heeft gestiert
Sijn Heyl. De Steen die wierd
Weghgeworpen en een vloeck scheen,
Die in der Bouwlien hert
In 't eerst veracht was, werdt
Nu verkooren tot een Hoecksteen.

8. Godt die groot is van vermogen
Heeft dit laten soo geschien,

En het schijnt in onse oogen
Wonderlijck om aen te sien;
Dit is des Heeren dagh
Vol blijschap en gelach,
O Vermaeckelijcke tijden!
Die Godt ons heeft bereyt,
Laet vreughd' en vrolijckheyt
Aller menschen hert verblijden.

9. Wilt ons heyl en voorspoet geven
Soo veel, als 'er water stroomt,
Laet den Vorst gezegent leven
Die in 's Heeren name koomt,
't Volck loop' hem te gemoet
Om met een blijde groet
Onsen Koning te bejeeg'nen,
Laet all' het Priesterdom
Hem heeten wellekom
En uyt haren Tempel zeeg'nen.

10. Onsen Heer is hoogh van waerde,
Want hy is alleenigh Godt,
Die het licht schenckt aen de aerde,
Die ons geeft een vrolijck lot.
Bindt op dit hooge feest
Het onbevleckte beest,
Tot een offerhandt, met touwen
Aen 't Goddelijck Altaer,
Op dat de Heer aldaer
Onsen offer mach aenschouwen.

11. Ghy, ghy zijt mijn Godt en Heere
Die ick altijdt loven sal,
Van uw' groote naem en eere

Sal ick roemen overal.
Dat elck verheff' sijn stem,
Dat gantsch Ierusalem
Roepe binnen sijne muuren,
Godts goetheyt heeft geen endt
Die ons dees' vreughde sendt
Sijne gunst sal eeuwigh duuren.

Psalm CXIX. Den inhoudt deses Psalm (die wijtloopigh is) kan tot dese drie stucken getrocken worden, dat, namelijck, David, of Prijst' de voortreffelijckheyt van Godts Woordt, of te kennen geeft sijn liefde daer toe, of bid dat hy sich daer na mach schicken.

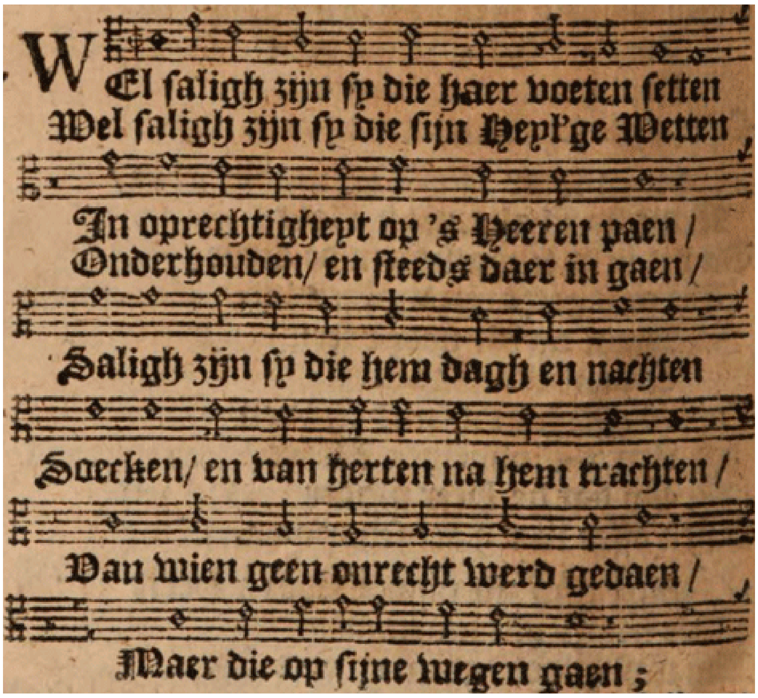

*W*El saligh zijn sy die haer voeten setten
In oprechtigheyt op 's Heeren paen,
Wel saligh zijn sy die sijn Heyl'ge Wetten
Onderhouden, en steeds daer in gaen,
Saligh zijn sy die hem dagh en nachten
Soecken, en van herten na hem trachten,
Van wien geen onrecht werd gedaen,
Maer die op sijne wegen gaen;

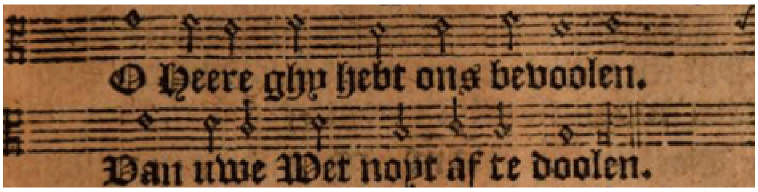

O Heere ghy hebt ons bevoolen.
Van uwe Wet noyt af te doolen.

2. Och of ick mijne wegen soo kon rechten
Dat ick nimmer afweeck van uw' padt,
Noyt soude schaemroot op mijn wange*n* hechte*n*
Als ick nimmer van uw' Wetten tradt,
Als ick soud' op uw' geboden mercken
En na die volvoeren al mijn wercken;
Als ick uw' rechten heb geleert
Sult ghy Heer van my zijn geëert
Met een reyn hert, dat vast sal blijven
Aen uwe Wet, als ghy 't wilt stijven.

3. Hoe sal een Iongeling op sijne wegen
Suyver wand'len met een vaste voet,
Wanneer hy tot uw' Woorden is genegen?
Ick hebb' u gesocht met mijn gemoedt,
Laet my van uw' Wetten niet aftreden
Ick hebb' in mijn hert all' uwe reden
Verborgen, als een waerde schat,
Op dat ick niet van 't rechte padt
Sou wijcken. Ghy zijt Heyligh Heere
Wilt my uw' Heyl'ge Wetten leeren.

4. Vw' rechte*n* hebb' ick nimmermeer verswege*n*,
Maer geopenbaert door mijnen mondt,
Ick ben veel vrolijcker op uwe wegen
Dan of ick veel schat en rijckdom vondt,
Vw' bevelen sal ick steeds verhand'len,
Op uw' paden sal ick altoos wand'len,
Het sal my wesen groot vermaeck

Wanneer dat ick soo hoogh geraeck
Dat ick uw' Wetten recht leer' weten,
Vw' woorden sal ick noyt vergeten.

5. Doet wel by uwen knecht, dat ick mag leven
En uw' Woordt bewaren onbesmet,
Ontdeckt mijn' oogen, wilt my klaerheyt geve*n*
Dat ick sie de wond'ren van uw' Wet;
'k Ben hier vreemd' vol onrust en vol sorge*n,*
Houdt voor my uw' Rechten niet verborgen.
Mijn flauwe ziel en dorstigh hert
Wert schier gebroocken door de smert
Van naer uw' oordeel te verlangen,
En het verstandt daer van t'ontfangen.

6. Ghy scheldt en vloeckt de Trotsch' en Opgeblasen,
Die van uw' geboon zijn afgedwaelt:
Verlost my van die spott'lijck op my rasen,
Van die met verachting op my smaelt,
Want ick hebb' uw' Wetten noyt gebroken,
Als 'er van de Vorsten wierd gesproken
Dat tegens my was en mijn saeck,
Soo heeft uw' Knecht gehad vermaeck
Om uw' Insettingen te leeren
Die hy gebruyckte tot Raeds-Heeren.

7. Mijn ziel blijft aen het stof van droefheyt kleven,
Maeck my weder levend' naer uw' woordt,
Ick hebb' aen u vertelt mijn gansche leven
En ghy hebt na mijne stem gehoort;
Plant my uw' bevelen in gedachten
Dat ick uwe wond'ren mach betrachten.

Mijn ziel die gansch verslagen leyt,
Druypt daeg'lijcks wegh van treurigheyt,
Heer laetse niet in 't graf geraken,
Maer wilt haer weder vrolijck maken.

8. Laet my op valsche paen niet gaen verlore*n*,
Wilt aen my verleenen uwe Wet,
Ik heb des waerheyts weg voor my verkore*n*,
'k Heb uw' Rechten voor mijn oogh geset;
Ick kleef vast aen uw' getuygenissen,
Heer beschaemt my niet, laet my niet missen,
Van 't padt dat uwe Wet my gaf
Sal mijnen voet niet wijcken af,
'k Sal eeuwigh blijven op uw' wegen
Wanneer mijn hert heeft ruymt' gekregen.

9. O Heere, wilt my uwe Wetten leeren,
'k Salse houden tot mijns levens endt,
Op uwen wegh sal ick altoos verkeeren,
Maeckt my uw' geboden recht bekent,
Stuurt op uwe paden mijne gangen
Want daer na was altoos mijn verlangen!
Laet mijn gemoedt doch nimmermeer
Met gierigheyt besmet zijn Heer,
Maer wilt het met uw' vingers buygen
Tot woorden die van u getuygen.

10. Laet mijn gesicht geen lust in schijndeucht plegen,
Wend' mijn oogen af van ydelheyt,
Maeck my weer levendigh op uwe wegen,
En volbreng 't geen ghy hebt toegeseyt
Aen uw' Knecht, die leeft in uwe vreese,
Laet de smaet niet langer op my wesen,

Want uwe rechten die zijn goet,
Siet hoe begeerigh mijn gemoedt
En hert naer uw' geboden haecken,
Wilt door uw' Wet my levend' maecken.

11. Och laet my uwe goedertierentheden
Overkomen Heer, en uw' genaed'
Als ghy my hebt belooft met eygen reden,
Op dat ick den geen' die my versmaedt
Hebben macht een antwoort voor te houwe*n*;
Op uw' Woord stont altoos mijn vertrouwen.
Ruckt uwe waerheyt niet van my,
Haer woordt op mijne tonge zy,
Want op uw' rechten Heer ick hoope,
Op welckers wegh ick altijdt loope.

12. Dan sal ick wand'len daer 't is ruym en effen
Om dat ick gesocht heb uw'geboon,
'k Sal my niet schamen uw' Wet te verheffen,
Selver voor den kostelijcken Troon
Daer de Koningen zijn op geseten,
't Is al mijn vermaeck uw' wil te weten
Die ick altoos heb lief gehad,
Ick vouw' mijn handen saem, op dat
Ick mocht by dagen en by nachten
Vw' Heylige Geboon betrachten.

13. Gedenck Heer aen uw' Woordt tot my gesproocken,
Daer ghy seydt dat ick op hoopen souw,
Als droeffenis en ramp my komt bestoocken
Is dit al mijn troost, want ghy sijt trouw,
Vw' beloften zijn 't die my verwecken;

De Hooveerdige quam my begecken,
Ick wierd' van hem belacht, bespot,
Maer ick ben niet geweecken Godt
Van uwe Wet, 'k hield' in gedachten
Vw' Woorden die my troost aenbrachten.

14. Een groot' ontsteltenis hadd' my bevange*n*
Om de Boosen die uw' Wet versmaen,
Van uw' beveelen maeckt' ick mijn gesangen
Doe ick als een vreemdeling most gaen,
Doe ick most gelijck een balling dwalen;
Heer u prijs' ick als de Son gaet dalen,
In 't midden van de duyst're nacht
Houd' ick u Godt in mijn gedacht;
Dit alles is my wedervaren
Om dat ick uwe Wet beware.

15. Godt is mijn deel, ick heb belooft sijn reden
Te bewaren in een reyn gemoedt;
Vw' aenschijn hebb' ick ernstelijck gebeden
Naer uw' Woordt doet aen uw' Dienaer goet,
'k Hebb' altoos gewandelt op uw' straten,
Naer uw' wil was al mijn doen en laten,
Mijn voeten liepen nimmer mis
Den wegh van uw' getuygenis,
En noyt en sagh men my verflouwen
Om uw' geboden t' onderhouwen.

16. Een goddeloosen Hoop quam my beroven,
Maer ick hebb' aen uwe Wet gedacht,
Om u voor uw' gerechtigheyt te loven
Stond' ick op in 't midden van de nacht;
'k Ben een Metgesel van die u vreesen,

'k Wil altoos by die u volgen wesen,
Ick kies' hem voor mijn medemaet
Die nimmermeer uw' Woordt verlaet:
Vw' goetheyt vult de gansche aerde,
Och dat ghy my uw' Wet verklaerde!

17. Ghy hebt aen uwen Knecht veel goets bewesen
Na het woort dat ghy gesproocken had,
Wilt voor mijn sinnen een Leermeester wesen
Op dat ick uw' wetenschappen vat,
Want ick hebb' uw' Woord geloof gegeven;
Eer verdrucking my heeft neergedreven
Was ick aen 't dwalen, maer, o Godt,
Nu onderhoud' ick uw' Gebodt;
Ghy zijt goet, en doet goet aen veelen,
Leert my uw' Wetten en bevelen.

18. De Trotsche heeft met leugens my gelastert
En de suyverheyt mijns naems besmet,
Daer van wierd mijn herte niet verbastert,
Maer het bleef stantvastigh by uw' Wet:
Sy zijn als een beest met vet geladen,
Maer uw' Wet komt mijne ziel verzaden;
't Was goet dat ick vernedert wierd
Dat heeft my op uw' wegh gestiert;
't Is beter uwe Wet te weten
Als veele duysenden beseten.

19. Ghy hebt my Heer gemaeckt met uwe handen,
Leert aen mijn verstandt uw' Wet verstaen,
Laet mijn hert na uw' geboden branden;
Die u vreesen sullen my sien aen,

En met blijschap voor een voorbeelt houwe*n*
Van die op u hoopen en vertrouwen.
In uw' gerichten gaet ghy recht,
Vyt trouw verdruckte ghy uw' Knecht,
Wilt hem nu weder troost verleenen
Gelijck ghy hebt belooft voor heenen.

20. Laet uw' barmhertigheyt my overkomen
Heer, op dat ick in het leven blijf,
Want in uw' Wet hebb' ick vermaek genome*n*,
Schandvleckt der Hovaerdigen bedrijf,
Laet de schaemt' haer aengesicht bekleeden
Om dat sy met leugens my bestreden.
Die uw' getuygenissen kent
Die hebb' sijn oogh op my gewendt;
Laet my steeds naer uw' Wetten haken
Om niet in schande te geraken.

21. Mijn ziel is van verlangen schier besweecken,
Op uw' woordt hebb' ick mijn hoop geheyt,
Mijn' oogen zijn van uytsien blindt gekeecken
Na het geen ghy my had toegeseyt;
'k Sey, wanneer, o Godt, troost ghy my weder,
'k Ben als een beroockte sack van leder,
Maer uw' geboden hebb' ick niet
Vergeten in al mijn verdriet;
Hoe lang sal my mijn vyant plagen?
Wanneer sult ghy hem Heer verjagen?

22. Der trotschen Hoop heeft my gegraven putten,
't Welck niet is naer uwe Wet, want trouw
En waerheyt uw' geboden onderstutten;

Sy beloeren my, om in het touw
Van haer leugentael mijn ziel te vangen,
'k Bleef bykans in hare netten hangen,
Maer uwe Wet nam ick in acht;
Geeft aen mijn leven nieuwe kracht
Op dat ick eeuwighlijck verkonde
't Getuygenis van uwen monde.

23. Vw' Woordt sal eeuwigh in den Hemel blijven,
Vwe trouw sal nimmermeer vergaen,
Ghy laet de aerd noch op noch nederdrijven,
Want uw' handt die heeftse vast doen staen,
Het moet al op uw' geboden passen
Niets en is 'er uw' gebiet ontwassen.
Soo uw' Wet niet waer' geweest
't Vermaeck voor mijn bedroefden geest,
Soo waer' ick Heer al lang verlooren,
'k Hadd' in mijn droefheyt moeten smooren.

24. Vw' Wetten sal ick eeuwiglijck onthouwe*n*
Waer door ick ben levendigh gemaeckt,
Ick ben uw' eygen, wilt my doch behouwen,
Want ick heb naer uwe Wet gehaeckt:
De Goddeloosen sochten my te dooden,
Maer ick hiel my vast aen uw' geboden;
Ick sagh geen dingen soo volmaeckt
Die niet ten eynde zijn geraeckt,
Maer uwe Wet, hebb' ick vernomen,
Is nimmermeer ten eynd' gekomen.

25. Vw' Heyl'ge Wet heb ick altoos in hande*n*,
'k Hebse lief, sy werdt van my betracht,
Sy maeckt my wijser als all' mijn vyanden,

Ick doorlees haer grondt by dagh en nacht,
'k Ben verstandiger als die my leeren,
Want ick doe niet als uw' Wet hanteeren,
Ick groey veel beter in verstandt
Als all' de Oudtsten van ons landt,
Wijl ick my houd' aen uw' beveelen
Die altoos in mijn sinnen speelen.

26. Noyt is mijn voet geweken van uw' pade*n*
Om my selfs te houden aen uw' Woordt,
Ick liet my noyt van uwen wegh afraden
Maer ick ging daer in al voort en voort,
Want ghy selver quamt my onderwijsen,
Vwe rechten sal ick eeuwigh prijsen,
Hoe lieflijck waren my uw' reen!
Dat hoonigh daer by bitter scheen,
Vw' Wet komt my verstandigh maken,
Ick haet daerom die leugens braken.

27. Gelijck een lamp verlicht uw' Woordt mijn schreden
Op dat ick mijn voet niet mis en set,
Ick heb geswooren met veel diere eeden
Dat ick noyt souw wijcken van uw' Wet;
Droefheyt blijft my als een kleet aenkleven
Laet my weer naer uw' beloften leven,
Ontfangt Heer met een blijde handt
Mijns monds vrywilligh offerhandt,
Leert my in dese duysternissen
Vw' Wet verstaen, om noyt te missen.

28. Ick heb mijn ziel als in mijn handt gedragen,
'k Ben nochtans noyt van uw' wegh geraeckt,
De Goddeloose ley my list en lagen,

Stricken hadd' hy voor mijn ziel gemaeckt,
Maer ick hebb' uw' Wetten noyt verlooren,
Vw' getuygenis hebb' ick verkooren
My tot een erf, mijn droevigh hert
Daer door alleen weer vrolijck wert;
Soo lang ick repp' en roer mijn leden
Sal ick in uwe Wetten treden.

29. Ick hate die in valscheyt vreuchde rapen,
Vw' geboden zijn mijn waerdste schat,
Ghy zijt mijn schilt, mijn schuylplaets en mijn wapen,
Op uw' Woordt hebb' ick gehoopt gehad:
Wijckt ghy Boosen, wilt u van my keeren
Op dat ick de Wet mijns Godts mach leeren,
Heer ondersteunt mijn hangend hooft,
Gelijck ghy hebt uw' Knecht belooft,
Op dat ick leve, laet mijn hoopen
Met schaemte niet op windt uytloopen.

30. Als ghy my steunt soo sal ick niet beswijcken,
Dan sal uwe Wet zijn mijn vermaeck.
De Boosen die van uwe wegen wijcken
Volgt ghy tot 'er doodt met uwe wraeck,
Haer bedrogh en sal haer niet gelucken,
Ghy sult haer geslacht van d' aerde rucken,
Als met een schuymspaen schuymt ghy haer,
Daerom neem ick uw' Wetten waer;
Door uw' gestreng gericht te vreesen
Is my het hayr te bergh gereesen.

31. Laet my niet in de handt mijns vyants vallen,
Want ick heb gewandelt na het recht,

Weest mijn Behoeder, sorgt voor my in allen,
Laet my nimmer zijn der trotschen Knecht,
Op dat sy haer hooft niet op en steecken:
Mijne kracht en oogen zijn besweecken
Soo hebb' ick naer uw' heyl gewaeckt,
En 't geen ghy had belooft gehaeckt;
Weest uwen dienaer goedertieren,
Wilt hem in uw' geboden stieren.

32. Wilt in uw' Knecht verstandt en sinnen scherpen,
Op dat ick leer uw' getuygenis;
't Is tijdt Heer nu sy uwe Wet verwerpen,
En uw' Woordt niet in haer oogen is,
Dat ghy opstaet om uw' kracht te toonen
En met straf haer boosheyt te beloonen.
Ick hebb' uw' Wetten lief gehad
Veel meer als gout of aerdsche schat,
Ick hiel het geen ghy had bevolen
En ging van uwen wegh niet doolen.

33. Heel wonderbaer zijn uw' getuygenissen,
Daerom werden sy van my bewaert,
Hy diese volgt sal 't rechte padt niet missen,
Door haer werd het slecht verstant verklaert;
Mijnen mondt ging ick wijt open setten
Soo verlangd' ick Heer na uwe Wetten,
Ick hijghde na haer dagh en nacht:
Heer neemt genadigh op my acht,
Doet my gelijck ghy deed' voor desen
Aen all' die uwen name vreesen.

34. Vw' Woordt zy 't vaste spoor voor mijne voeten,
My beheersch' geen ongerechtigheyt,

Laet my geen 's mensche*n* overlast ontmoeten,
Dat ick niet werd' van uw' padt misleydt,
Dan sal ick bewaren uw' gerichten,
Laet uw' aengesicht uw' Dienaer lichten
Om op uw' Woordt te geven acht;
'k Doe niet als schreyen dagh en nacht,
Mijn' oogen zijn schier uytgekreten
Om die, die uwe Wet vergeten.

35. Ghy laet noyt af rechtvaerdigheyt te plege*n*,
In uw' oordeel tast ghy nimmer mis,
Ghy hebt geboon te wand'len in uw' wegen,
En te houden uw' getuygenis,
Om naer uwe waerheyt sich te dragen:
'k Legh schier door mijn yver neergeslagen,
Soo seer ontroerden het mijn ziel
Dat mijn Party uw' Wet niet hiel.
Geen valsch is in uw' Woordt te vinden,
Daerom was 't dat ick het beminde.

36. Ick waer veracht en kleyn in veeler oogen,
Maer ick ben noyt van uw' wegh gegaen;
Heer uw' gerechtigheyt blijft onbewoogen,
Eeuwigh sal haer doen in recht bestaen,
Vw' Wet is suyver en waerachtigh.
Door benauwtheyt was ick schier onmachtig,
Doch door uw' Wetten wierd' ick fris;
Het recht van uw' getuygenis
Blijft vast: wilt my de kennis geven
Van uwe Wet, soo sal ick leven.

37. Ick heb tot u geschreyt met luyder keele
Vyt mijns herten gront, verhoort my Heer,

'k Sal eeuwigh onderhouden uw' bevelen;
Tot u riep ick, Heer verlost my weer,
Vw' getuygenis sal ick bewaren.
Eer sich 't licht begint te openbaren
Quam ick al schreyend voor u treen.
Mijn hoop staet op uw' Woordt alleen,
Mijn oogen waken gantsche nachten
Om uwen wille te betrachten.

38. Om uwe goetheyt Heer verhoor mijn klagen,
Maeck my levend als ghy hebt belooft:
Die qua practijcken en bedrogh najagen
Rijsen op en bieden my het hooft,
Die niet naer uw' Woordt en Wetten leven;
Maer ghy Heere zijt by ons gebleven.
'k Weet dat uw' Wet de waerheyt is;
En dat ghy uw' getuygenis
In alle eeuwigheyt doet wesen,
Dat wist ick wel al lang voor desen.

39. Heer sie my aen in mijne swarigheden
Welckers baren my slaen over 't hooft,
Wilt in 't gericht voor mijne saecke treden
Voertse uyt, wilt als ghy hebt belooft
Aen mijn droeve ziel verlossing geven,
Naer uw' Woordt soo doe my weder leven.
Der Goddeloosen heyl is veer
Wijl sy uw' Wet niet soecken Heer:
Seer groot en veel is uwe goetheyt,
Help uwen Knecht die onder voet leyt.

40. Groot is 't getal en 't rot van mijn vyanden,

Maer van uw' geboden wijck ick niet,
Bedrogh en valscheyt was in hare handen,
Mijne ziel geraeckt' in swaer verdriet
Om dat sy uw' Heyl'ge Wet vergaten,
Daer ick my in all's heb op verlaten.
Maeckt my weerom gesont en fris;
Vw' Woordt is trouw' en blijft gewijs,
Geen tijdt van uuren noch van dagen
Sal uw' gerechtigheyt wegh dragen.

41. De Vorsten hebben my, doch sonder reden,
Wel vervolgt en op mijn ziel gepast,
Maer mijn gemoedt, hoe dat het wierd bestreden,
Hieldt sich aen uw' vrees en woorden vast,
Blijder maeckt my 't Woordt van uwen monde
Dan of ick veel buyts en schatten vonde:
Ick hebb' een grouwel aen 't bedrogh,
Maer uwe Wet bemin ick noch;
Ick sal des daeghs wel sevenmalen
Van uw' gerechtigheyt verhalen.

42. Al die uw' Wet beminnen hebben vrede,
Tegenspoet noch droefheyt treft haer niet;
Ick hoop Heer op uw' Heyl, 'k sta altoos reede
Om te doen het geen uw' Wet gebiet,
Mijne ziel houdt uw' getuygenissen,
Sy wil haer van groote liefd' noyt missen;
Ick kleef aen uw' getuygenis,
Die nimmer uyt mijn handen is,
Want ghy siet hoe ick leef en handel,
Ghy kent de wegen die ick wandel.

43. Laet mijn geschrey door locht en wolcken stijgen,
Maeck mijn dom verstant doch eens verlicht,
Laet mijn stem by u gehoor verkrijgen,
Dat mijn klacht koom voor uw' aengesicht,
Geeft my kracht gelijck ghy my toeseyde
Op dat mijne tong uw' roem verbreyde;
Als ghy my leert uw' Wet verstaen
Sal mijne mondt steeds open staen,
En eeuwigh roemen van uw' reden
Die vol zijn van verborgentheden.

44. Laet uwe hant, o Heer, my hulp bewijsen,
Want na uwe Wet is 't dat ick haeck,
Laet mijn ziel leven, om uw' naem te prijsen,
Vw' bevelen zijn al mijn vermaeck,
Vwe Wet vertroost my in mijn lijden,
Wilt mijn ziel door uwe hulp bevrijden;
Ick was als een verlooren Schaep,
Mijn hert was als gewiecht in slaep,
Heer laet my weer in 't licht geraken,
Daer uw' geboden my vermaken.

Psalm CXIX. Na de Oude Compositie.

Op de wijsen van den 9. 40 en 49 Psalm.

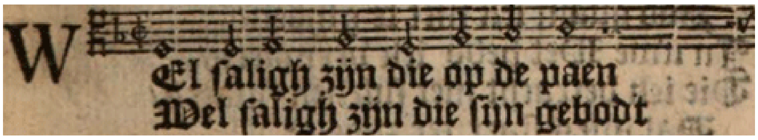

*W*El saligh zijn die op de paen
Des Heeren sonder wanck'len gaen,
En wand'len na sijn wetten,
WEl saligh zijn die sijn gebodt

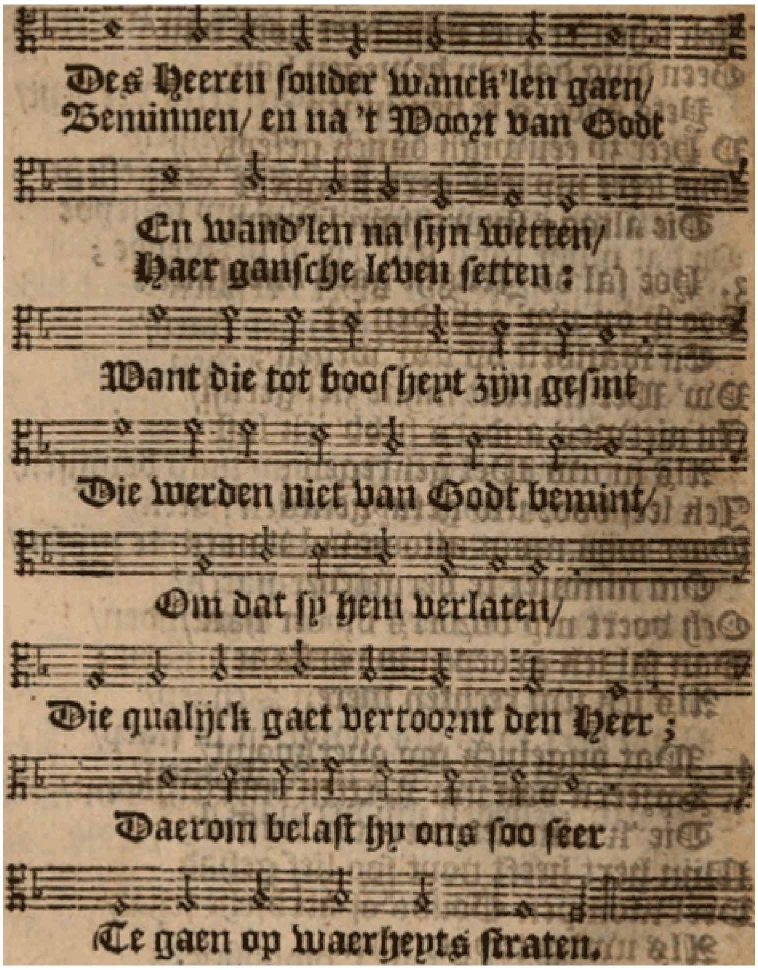

Beminnen, en na 't Woort van Godt
Haer gansche leven setten:
Want die tot boosheyt zijn gesint
Die werden niet van Godt bemint,
Om dat sy hem verlaten,
Die qualijck gaet vertoornt den Heer;
Daerom belast hy ons soo seer
Te gaen op waerheyts straten.

2. Och dat ick doch het rechte spoor
Van uw geboden noyt verloor,
Soo quam ick niet te glijden,
In uwe Wet hebb' ick vermaeck,
Die ick betracht met sulcken smaeck,
Dat alles staet ter zijden:

Ick schey 'er met mijn hert noyt van,
Geen ding dat my bewegen kan
Yets anders te beminnen:
V Heer zy eeuwigh danck geseyt,
Ghy leert my uw' gerechtigheyt
Die altoos stuurt mijn sinnen.

3. Hoe sal de Ieught gaen onbesmet?
Soo sy op uw' geboden let
En wandelt op uw' wegen;
Vw' Wet maeckt mijne ziel gerust,
In niet wes anders hebb' ick lust
Als in uw Wet gekregen;
Ick leef door uw getuygenis,
Daer mijn mont altoos vol van is
Om nimmer te vergeten,
Och voert my vorders by der hant,
Dan sal ick groeyen in verstant
Als ick uw rechten wete.

4. Wat ongeluck my overkoomt,
'k Spreeck van uw Wetten onbeschroomt,
Die 'k nimmermeer kan missen;
Mijn hert heeft noyt soo lief gehad
Veel klompen Gouds of aerdsche schat,
Als uw'getuygenissen.
Ick sagh geen dingen soo volmaeckt
Die niet ten eynde zijn geraeckt,
Maer eeuwigh Godt, uw rechten
Zijn eeuwigh oock gelijck als ghy,
En uw' bevelen zijn 't die my
In alles onderrechten.

Psalm CXX. Een Gebedt tegen de valsche tongen; nevens een klachte dat hy daer mede omgaen moet.

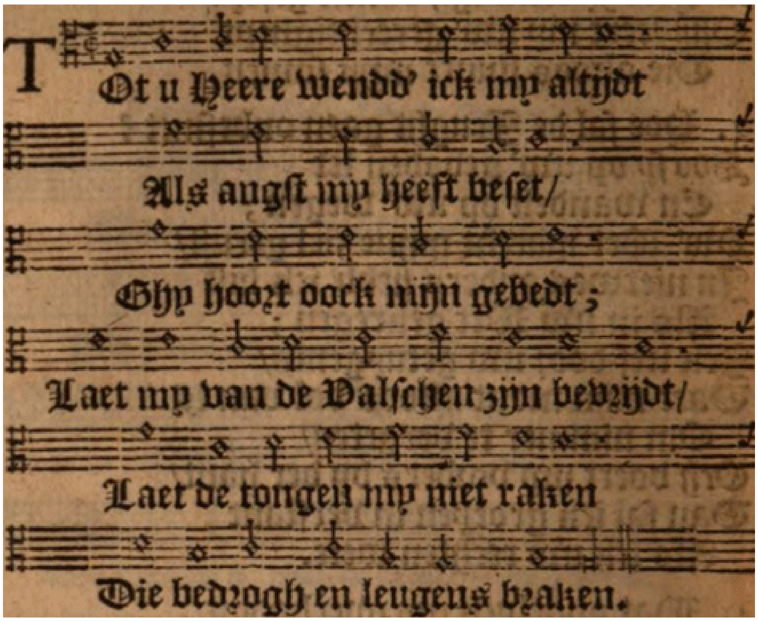

TOt u Heere wendd' ick my altijdt
Als angst my heeft beset,
Ghy hoort oock mijn gebedt;
Laet my van de Valschen zijn bevrijdt,
Laet de tongen my niet raken
Die bedrogh en leugens braken.

2. Maer wat doet uw tong u voor profijt,
Die niet als laster dicht?
's Is als een scherpe schicht,
Als een swaert dat aen weerzijden snijdt,
Dat heen dringt door long en lever,
En sy brandt gelijck Ienever.

3. Och waer toe dat ick gekomen ben!
Dat ick heb Huys noch Erf,
Maer als een Balling swerf,
Waer dat ick noch mensch noch spraek en ken;
'k Moet in Mesechs Tenten dutten,
En ick treur in Kedars hutten.

4. Mijne ziel heeft langen tijdt gewoont
By Haters van de rust,
Vreed' is mijn hooghste lust;
Soo mijn tong aen haer het nut vertoont
Dat uyt vrede staet te rapen,
Strack grijpt yeder na sijn wapen.

Psalm CXXI. Een vast vertrouwen op Godt, dat hy over de sijne waken, ende haer voor alle quaet beschermen wil.

*T*Ot de bergen heff' ick op mijn' oogen,
Van waer my hulpe komen sal:
Mijne hulp sal dalen uyt het hooge
Van Godt, den Schepper van 't heel al,
Die den Hemel en de Aerdt
Heeft gemaeckt en noch bewaert.

2. Waer toe komt ghy my, mijn hert, bestrijden?
Weest maer getroost en wel gemoedt,
Want uw' voeten sullen nimmer glijden
Dewijl de Wachter die u hoedt,
En gansch Israël bewaeckt
Nimmermeer in slaep geraeckt.

3. Hy sal u gelijck een Herder leyden,

Hy is aen uwe rechterhandt,
Nimmer sal hy van u zijde scheyden;
Des daeghs wanneer de Sonne brandt,
's Nachts by 't schijnen van de Maen,
Sal u kouw noch hitte schaen.

4. Van al 't quaet sal hy u ziel bewaren,
Het zy dat ghy gaet uyt of in
Noyt en sal u droefheyt wedervaren,
't Sal wel gaen in uw' Huysgesin,
Want Godt is het die u leydt,
En bewaert in eeuwigheyt.

Psalm CXXII. David verheught hem over de welstandt van het Huys Godts binnen Jerusalem, ende wenscht dat het lang duuren mach.

*W*At soeter stem, wat aengenaem geluyt,
Hoor ick klincken in mijn' ooren!
Kom roepen sy, kom laet ons trecken uyt,
Nu is onsen tijdt gebooren
Om Godt te loven met de Harp en Luyt.

2. Kom is den roep laet ons na Salem treen,
Om ons woonplaets daer te houwen;

Ierusalem ghy Parel aller Steen,
Schoon en cierlijck van gebouwen,
Die na de kunst gevoeght zijn net by een.

3. Naer u is 't dat het Huys van Iacob gaet,
Daer Godt woont in sijn Voorhoven,
Alwaer sich heenen spoet gantsch Abrams zaet
Om des Heeren naem te loven,
Waer Davids Rechterstoel verheven staet.

4. Het ga u eeuwigh wel ghy schoone Stadt,
Vrede koom uw' wal begroeten,
Die u bemint of oyt heeft lief gehadt
Moet geluck en heyl ontmoeten,
Vw' Vesting groey in overvloedt en schat.

5. Om mijner broederen en vrienden wil,
Die in uwe Stadt verkeeren,
Wensch ick u vree, noyt rijs' in u geschil,
Om het schoone Huys des Heeren
Zy uw' gebiedt en kroon gerust en stil.

Psalm CXXIII. Een getuygenisse des Propheets van sijn vertrouwen op Godt, en gebedt om van de Spotters verlost te mogen zijn.

Oock op de wijse van den 113 Psalm.

*T*Ot u heff' ick Heer mijn' oogen,
Ghy die in den Hemel sit,
Voor u leg ick neergeboogen,

Tot u is het dat ick bid.

2. Als de Knechten op haer Heeren,
Ned'righ hare oogen slaen,
Om te sien wat sy begeeren,
En ten dienst haer vaerdigh staen.

3. Als de Maeghden op haer Vrouwen
Nemen acht met groote vlijt,
Soo is 't dat wy u aenschouwen,
Tot ghy ons genadigh zijt.

4. Heere weest ons doch genadigh,
Keert van ons uw' straffe roe,
Want ons' vyant schempt gestadigh,
Sijn verachting zijn wy moe.

5. Siet de Trotsch' is opgeresen
Die sijn moedwil aen ons koelt,
Ons hert moet het doelwit wesen
Daer sijn lasterpraet op doelt.

Psalm CXXIV. Een roem van Godes weldaet in het verlossen van sijn Gemeente uyt de handen der vyanden.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

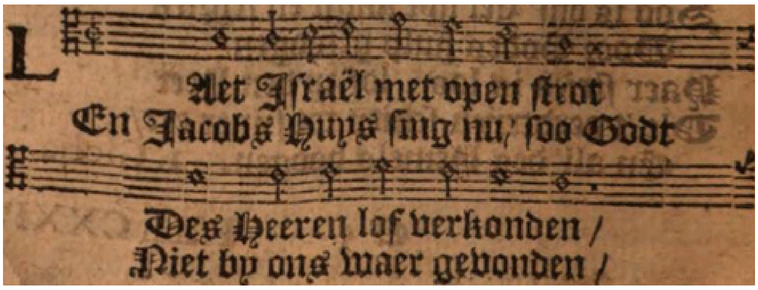

LAet Israël met open strot
Des Heeren lof verkonden,
En Iacobs Huys sing nu, soo Godt
Niet by ons waer gevonden,

Soo niet de grooten Opperheer
Voor ons gestaen hadd' in 't geweer,
Wy waren lang verslonden.

2. Want menschen waren opgestaen
Die goddeloosheyt plegen,
De Boosen trocken op ons aen,
De vyant stont ons tegen,
Wy waren lang tot niet gebracht
Soo niet door u haer trotsche macht
De neerlaegh had gekregen.

3. Gelijck het water van de zee
Werdt over landt gedreven,
Soo was door ong'lucks water mee
Bykans vergaen ons leven;
Maer lof zy Godt ons stercke Heldt
Die ons in haer verwoedt geweldt
Niet over heeft gegeven.

4. Gelijck een vogel die den strick
Des Iagers is ontvloogen,
Soo is ons' ziel uyt angst en schrick
Door Godes hulp getoogen,
Haer strick is los; lof zy den Heer
Die 't aerdtrijck schiep tot sijner eer,
En all' des Hemels boogen. 1. *Gloria*.

Psalm CXXIV. Na de eerste Oude Compositie.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

SOo Godt niet stondt op onse zy
En hielp sijn' Uytverkooren,
Wanneer sich onse Weerparty
In 't open velt laet hooren,
Soo hy by Israël niet bleef
En 's vyands macht te rugge dreef;
Soo waer 't met ons verlooren.

2. 't En raeckt ons niet wat menschen doen
Nu Godt ons hulp wil leenen,
Hoe datse rasen, hoese woen;
Want als sy seker meenen
Dat haer de list niet missen kan,
Soo oordeelt Godt daer anders van,
En werpt haer raedt daer heenen.

3. 't Is waer sy komen op ons aen
Als Wilden sy ons eten,
Maer 't moet haer eeuwigh qualijck gaen,
Om dat sy Godt vergeten,
Sy zijn tot alle boosheyt ree,
Sy woelen als een holle zee

Soo zijns' op ons gebeten.

4. Sy dorsten steeds naer onsen val,
Dat 's al haer doen en trachten,
Noch willen sy dat men haer sal
Voor vroome Christ'nen achten:
Sy geven 't soo een valsche schijn,
Vw Woort moet haer deckmantel zijn,
Dats' in der daed verkrachten.

5. Sy passen langer nergens op,
Maer varen voort in 't woeden,
Verheffen moedigh hals en kop,
De hooghmoed komt haer voeden;
Maer Godt sal ons uyt dit gevaer
Verlossen, en kastijden haer
Met pijnelijcker roeden.

6. Hoe rijck'lijck troost ghy Godt die geen
Die hert'lijck u begeeren,
Ghy laet de Vroomen noyt vertreen;
Maer ghy doet wel, o Heere,
Dat ghy uw volck somtijds kastijdt,
Schoon ons verstant daer tegen strijdt,
En sulcks niet wel kan leeren.

7. Ghy zijt het die ons hulpe send,
En wech drijft ons' vyanden,
Want al haer list is u bekent,
Ghy maeckt haer raedt te schanden;
Oft ons vernuft soo klaer niet siet,
't Geloof vat des te minder niet
Het werck van uwe handen.

8. Ghy hebt den Hemel en de aerd
Door uwe macht geschapen,

Die ghy noch door uw sorgh bewaert.
Laet ons niet eeuwigh slapen
In 't duyster, maer laet ons uw Woordt
Inleyden door hes Hemels poort,
Ter weyde van uw Schapen.

Psalm CXXIV. Na de tweede oude Compositie.

Oock op de wijsen van, ende by den 1 Psalm aengewesen.

*N*V segg' gansch Isr'el, soo de Heer
Niet by ons waer gevonden,
Doe ons vyanden in 't geweer
Tot ons verderf opstonden,
Soo waren wy tot niet gebracht,
In haer verwoedheyt hadd' hun macht
Ons levendigh verslonden.

2. Gelijck het water van de zee
Werdt over landt gedreven,
Soo was door ong'lucks water mee
Bykans vergaen ons leven,
Maer lof zy Godt dien stercken Heldt
Die ons in haer verwoed gewelt

Niet over heeft gegeven.

3. Gelijck een vogel die den strick
Des Iagers is ontvloogen,
Soo is mijn ziel uyt angst en schrick
Door Godes hulp getoogen,
Haer strick is los; lof zy den Heer
Die 't aerdrijck schiep tot sijner eer,
En all' des Hemels boogen. 1. *Gloria*.

Psalm CXXV. Vastigheyt van die gene, die op Godt vertrouwen; nevens een Gebedt voor de Vromen, en tegen de Godtloosen.

Oock op de wijse van den 116 Psalm, ofte door Adams val, etc.

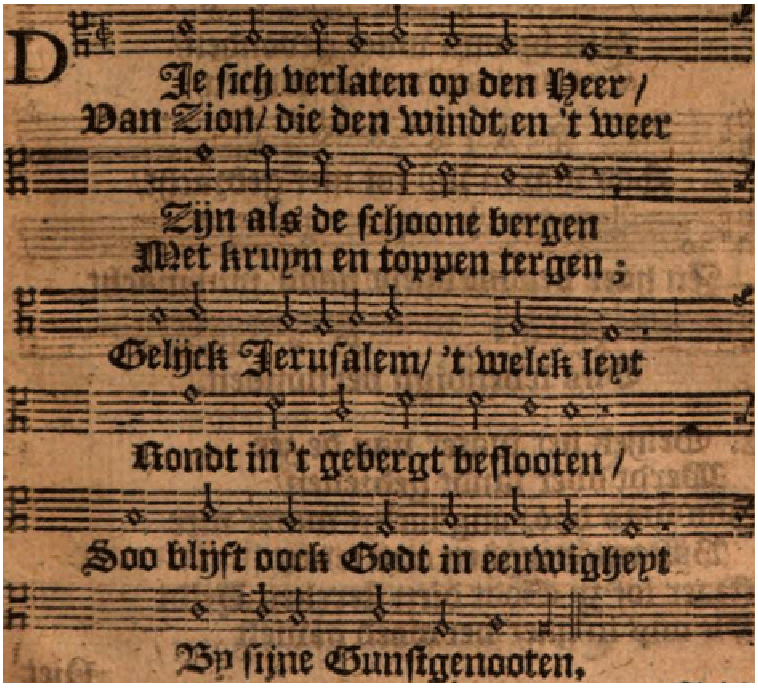

DIe sich verlaten op den Heer,
Zijn als de schoone bergen
Van Zion, die den windt en 't weer
Met kruyn en toppen tergen;
Gelijck Ierusalem, 't welck leyt
Rondt in 't gebergt beslooten,
Soo blijft oock Godt in eeuwigheyt
By sijne Gunstgenooten.

2. Godt wil niet dat der Boosen handt
Ons langer sal regeeren,
Op dat wy door gebruyck van 't landt
Geen valsche Godtsdienst leeren,
Op dat wy onder haer gebiedt
Ons' handen niet uytsteecken
Tot schelmery, op dat wy niet
Navolgen quade streecken.

3. O Godt doet aen den Goeden goet
En aen die oprecht wand'len,
Maer straft, die met een valsch gemoedt
Op quade wegen wand'len,
Verstroyt die ongerechtigheyt
Beminnen, laet uw' vrede
In Israël zijn uytgebreyt,
Tot heyl van Zions steden. 2. *Gloria*.

Psalm CXXV. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijsen van, en by den 7 Psal. aengewesen.

DIe als het ongeluck haer terght
Sich tot den Heer begeven,
Die zijn als Zions schoon geberght,
Dat heerlijck staet verheven,
Daer windt en weer // op storten neer
En buld'ren wat sy mogen,

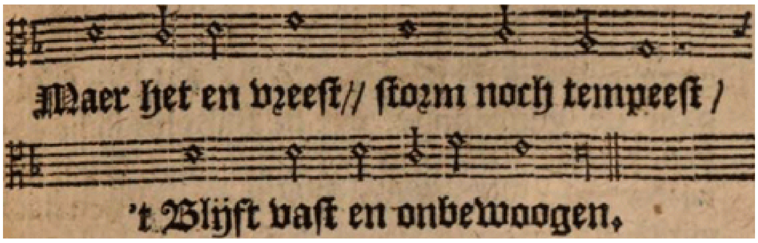

Maer het en vreest // storm noch tempeest,
't Blijft vast en onbewoogen.

2. Ierusalem waer het sijn oogh
Maer heenen wendt na buyten,
Siet sich van bergen schoon en hoogh
Als met een wal besluyten,
Soo sal oock Godt // zijn als een slot
Voor sijne Gunstgenooten,
En tot haer scherm // met sijnen erm
All' 't onheyl van haer stooten.

3. Godt wil niet dat der Boosen handt
Ons langer sal regeeren,
Op dat wy door gebruyck van 't landt
Geen valsche Godtsdienst leeren,
Op dat wy niet // in haer gebiedt
Ons handen uyt en steecken
Tot schelmery // gelijck als sy,
En volgen quade streecken.

4. O Godt doet aen den Goeden goet
En aen die oprecht hand'len,
Maer straft die met een valsch gemoedt
Op quade wegen wand'len,
Verstroyt die geen // die onrecht smeen,
Maer schenck uw' gunst en vrede
Aen Israël // op dat het wel
Mach gaen in Zions steden. 2. *Gloria*.

Psalm CXXVI. De vreugde die de Kercke Godts hebben soude over de verlossinge uyt de Babylonische gevanckenisse, daerom sy bidden dat Godt het volbrengen wil, op dat sy die nu weenen haer verblijden mogen.

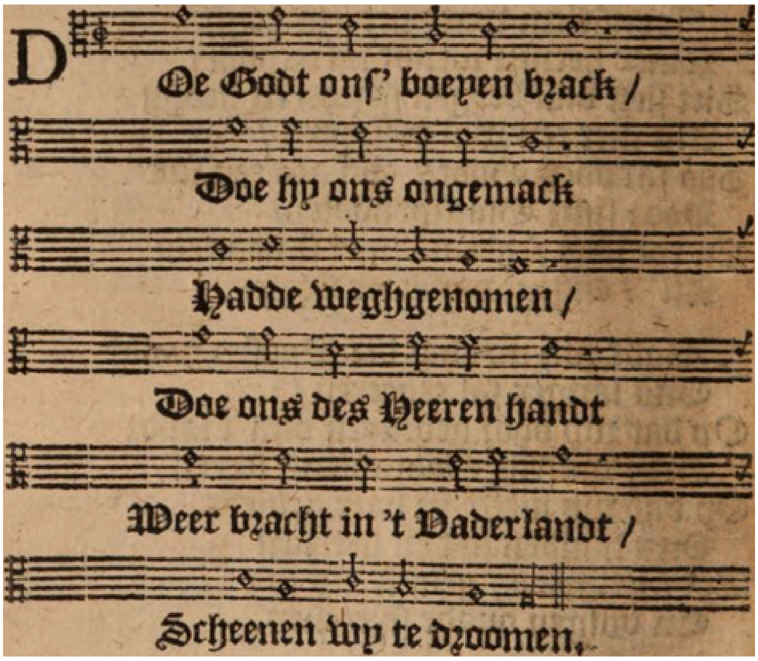

DOe Godt ons' boeyen brack,
Doe hy ons ongemack
Hadde weghgenomen,
Doe ons des Heeren handt
Weer bracht in 't Vaderlandt,
Scheenen wy te droomen.

2. Doe was 't dat onse mondt
Noch tong niet stil en stondt,
Ons' verheughde keelen
Die hielden nimmer op
Van met een volle krop
Godes roem te queelen.

3. Doe was al 't Heydendom
Niet sprakeloos noch stom,

Maer dee niet als singen,
Godt heeft sijn volck verschoont
En door sijn macht betoont
Wonderlijcke dingen.

4. De Heer is groot en sterck,
Hy heeft een wonderwerck
Aen sijn Erf bewesen,
Dies is sijn volck verblijdt;
Sijn sterckte zy altijdt
Van sijn Knechts gepresen.

5. Heer laet het niet daer by,
Maeck oock de and're vry,
Laet haer herwaerts komen,
Voert haer van Babel uyt,
Als wat'ren die in 't zuydt
Door de landen stroomen.

6. Die werden hier verjaeght,
En jammerlijck geplaeght,
Die hier tranen zayen,
Die sullen weer verheught
Hier na zijn, en de vreught
Tot haren oogst in mayen.

7. Den Ackerman die 't zaedt
Al weenend' vallen laet,
Sal voor al sijn slooven
Wanneer den oogst komt aen,
Met vreught naer huys toe gaen
Rijck versien met schooven.

Psalm CXXVII. Een verklaringe dat den welstandt van Stadt en Huys alleen door Godes zegen bevordert wort.

Den achtsten toon.

't ***I***S vergeefs als Godt het Huys niet bouwt
Wat dat de Bouw-lien maecken,
't Is vergeefs op Stadt en Wal vertrouwt,
Wat dat de Wachters waecken,
't Is vergeefs soo Godt de wacht niet houdt:

2. 't Is vergeefs des morgens op te staen
Eer dat den dagh komt rijsen,
't Is vergeefs laet na sijn bed te gaen,
En sich met smert te spijsen,
't Is vergeefs met sorgh te zijn belaen.

3. Godt die geeft het sonder arrebeyt
Aen die, die hem beminnen,
Welckers hert dat dickwils juyst niet leyt
Om dit of dat te winnen,
Is Godts gunst al slapende bereyt.

4. 't Is vergeefs wat dat men kermt of klaegt
En slijt sijn tijdt met suchten,
Dat de Vrouw noyt kinderen en draegt,

Godts erfdeel zijn de vruchten,
Die hy geeft aen dien het hem behaeght.

5. Als de pijlen zijn waer met een Heldt
(Om sijne kracht te toonen)
Tegens sijnen vyant treckt te veldt,
Soodanigh zijn de Soonen
Die men teelt eer d'Ouderdom ons quelt.

6. Saligh is hy die sijn koker heeft
Vervult met sulcke pijlen,
Waer door hy noyt voor sijn vyant beeft,
Sy zijn als stercke stijlen
Daer sijn hert op seker rust en leeft.

Psalm CXXVIII. Dat Godt sijn zegen geeft aen die gene, die hem vreesen.

Oock op de wijsen van den 138. Psalm.

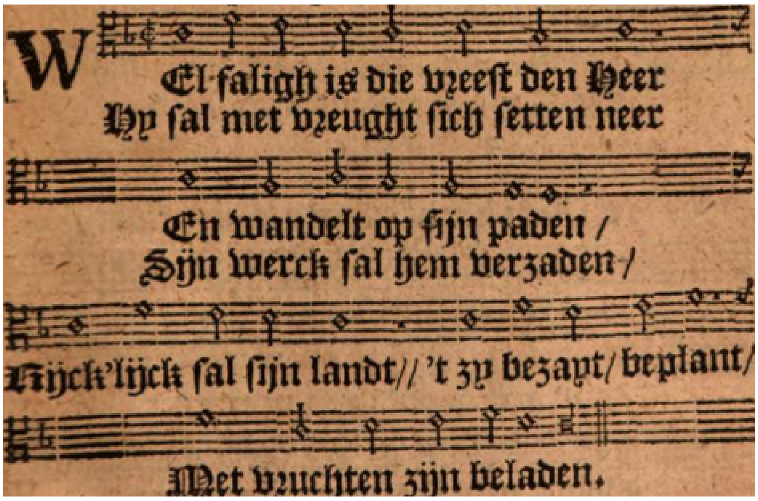

*W*El saligh is die vreest den Heer
En wandelt op sijn paden,
Hy sal met vreught sich setten neer
Sijn werck sal hem verzaden,
Rijck'lijck sal sijn landt // 't zy bezayt, beplant,
Met vruchten zijn beladen.

2. Vw' vrouw' sal als den Wijnstock staen
Die lang sal bloeyend' blijven,
Ghy sult uw' kinderen sien aen,
De vruchten uwer lijven,
Groeyend', schoon, en frisch // rondsom uwen disch,
Als planten van Olyven.

3. Siet dit is 't lieffelijcke loon,
Dat Godt voor vast sal geven
Aen al die houden sijn geboon
En in sijn vreese leven;
Ghy die met 'er daet // in Godts vreese staet,
En aen sijn Woordt blijft kleven.

4. Godt sal u allerhande goet
Vyt Zion deelen mede,
Ghy sult sien aen met bly gemoedt
't Geluck van Salems Stede,
En uw' nageslacht // wijt sien voortgebracht,
En in Israël vrede.

Psalm CXXVIII. Na de Oude Compositie.

WEl dien die in Godts vreese staet,
En die op sijne wegen gaet,
Vw' arrebeydt sal u versaen,
Godts heyl sal over u opgaen.

2. Vw' Huysvrouw sal gezegent zijn
Gelijck een Wijnstock vol van wijn,
Vw' kind'ren rondsom uwen disch
Als een Olijfboom groen en frisch.

3. Soo rijck'lijck werdt de Man beloont
In wien de vrees des Heeren woont,
Al dese gunst sal hem geschien,
Hy sal geen leet noch hertseer sien.

4. Vyt Zions bergh sal Godt de Heer
Sijn zegen op u storten neer,
Ghy sult met blijschap schouwen aen
Hoe wel 't Ierusalem sal gaen.

5. Ghy sult noch sien in uw' geslacht
Kinds-kind'ren van u voortgebracht,
Ghy sult noch sien met 's herten lust
Gantsch Israël in vreed' en rust.

Psalm CXXIX. Klachte over de verdruckingen der Kercke Godts; verklaringe van Godts hulpe in de selve: gebedt tegen de vyanden Godts.

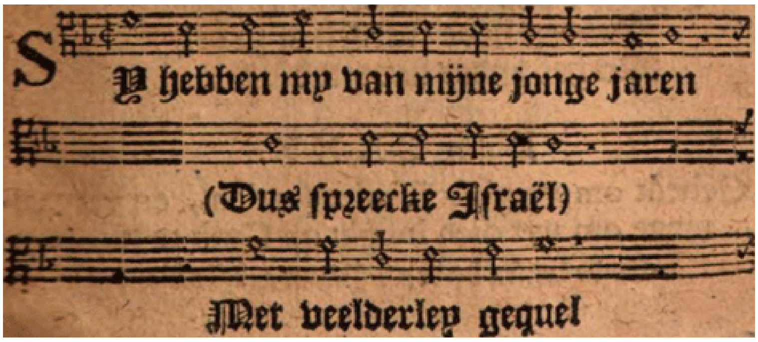

SY hebben my van mijne jonge jaren
(Dus spreecke Israël)
Met veelderley gequel

Van dat ick was geboren, doen beswaren,
Maer noyt heeft my haer gewelt
Overwonnen en gevelt.

2. Gelijck den Ploeger komt door 't velt gereden,
En met sijn Os of Paerdt
Doorploeght de harde aerdt,
Soo hebben sy mijn rugge doorgesneden;
Maer Godt is 't die sich recht wreeckt
En der Boosen touwen breeckt.

3. Verstroytse die op Zion zijn gebeten,
Laet haer vergaen als 't gras,
Dat eer 't volwassen was
Wierd' uytgeruckt, en op de straet gesmeten,
Als het kooren op het landt
Dat niet vult des Mayers handt.

4. Dat vrucht'loos is, dat Godt noch mensch en zegent,
Waer van den Ackerman
Geen schoven halen kan,
Dat in 't voorby gaen niet en wert bejegent
Met een lieve wensch of groet,
Als het ander kooren doet.

Psalm CXXX. Gebedt om vergiffenisse der sonden, en vermaninge om uyt dien insight op Godt te hoopen.

Op de wijsen by den 1 Psalm aengewesen.

ICk legh, o Godt! gesoncken neer,
Van uwe roe geslagen,
'k Roep uyt der diepten tot u Heer,
Och luystert na mijn klagen,
Want soo ghy onse schult siet an,
En daer na straffen wilt, wie kan
Vw streng gericht verdragen?

2. Maer Heer by u is veel genaed'
Om u gevreest te maecken;
Mijn Ziel geen tijdt verlooren laet
Om naer uw' woordt te haecken,
Geen Wachter die na 't Morgen-uyr
Soo seer verlangt, als hy de muyr
Der steden moet bewaecken.

3. Hoopt op den Heer ghy Iacobs zaedt,
Hy sal u schult vergeven,
Sijn goetheyt straft niet naer het quaedt
Wel eer van u bedreven:
Hy is alleen de Heer, die al
't Huys Israëls verlossen sal,
En doen in vreughde leven. 1. *Gloria*.

Psalm CXXX. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijsen van ende by den 1 Psalm aengewesen.

'***K*** Legg' in een grondeloos Moeras
Van diepe swarigheden,
Heer ick verstick soo ghy niet ras
Met hulp komt na beneden,
Slaet uw' gesicht op mijn verdriet,
Stopt voor mijn stem uw' ooren niet,
Maer let op mijn gebeden.

2. Want soo ghy Heer de sonden telt
Wel eer van ons bedreven,
En onse schult voor oogen stelt,
Wie kan dan Heyligh leven?
Wie kan voor uw' gericht bestaen,
Indien ghy 't quaet van ons gedaen
Niet weder wilt vergeven?

3. Op dat die geene die wel eer
Sich selven had verloopen,
Gelijck een kindt u vreese Heer:
Op u Godt sal ick hoopen,
Ick wachte naer uw' hulp en raet,

Mijn hoop die groeyt, mijn ziele staet
Voor uwe woorden open.

4. Geen Wachter die op wal of muur
Moet voor de Steden waecken,
Kan soo seer na het morgen-uur,
Als ick naer u doe haecken.
In al uw' droefheyt Israël
Vertrouwt op Godt, die sal het wel
In alles met u maecken.

5. Want hy wert noyt van goetdoen moe,
Hy helpt uyt swarigheden,
Hy stopt sijn ooren nimmer toe
Wanneer hy wert gebeden;
Vertrouwt op Godt, hy is 't die al
't Huys Israëls verlossen sal
En woonen doen in vrede. 1. *Gloria.*

Psalm CXXXI. David geeft te kennen sijne nederigheyt, en vermaent de geheele Kercke Godts, op Godt alleen te hoopen en te vertrouwen.

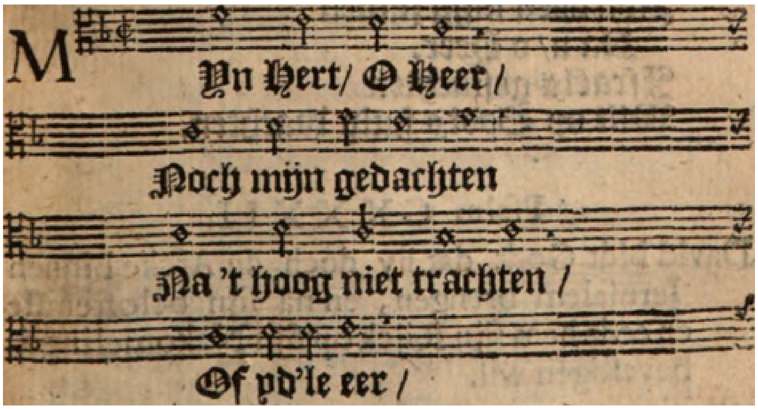

MYn Hert, O Heer,
Noch mijn gedachten
Na 't hoog niet trachten,
Of yd'le eer

Nimmer dat mijn' oogen
Trotslijck sich verhoogen.

2. 'k Heb noyt gedaen
Noch smaet noch hinder
Aen mijnen minder,
Maer recht gegaen,
Nimmer ondertaste
Ick dat my niet paste.

3. Ick hield' my stil,
Ick most my speenen,
Als 't kint het geene
Dat tegens wil
Wert met vlijt benomen
Aen de borst te komen.

4. Als 't kindt dat seer
Haeckt na sijn minne,
Soo doen mijn sinnen
Na u, o Heer.
Israëls geslachten
Wilt op Godts hulp wachten.

Psalm CXXXII. David bidt Godt dat hy doch de Arcke binnen Jerusalem brengen, en na sijn beloftenisse en eedt hem sijn Rijck op sijn Nakomelingen bevestigen wil.

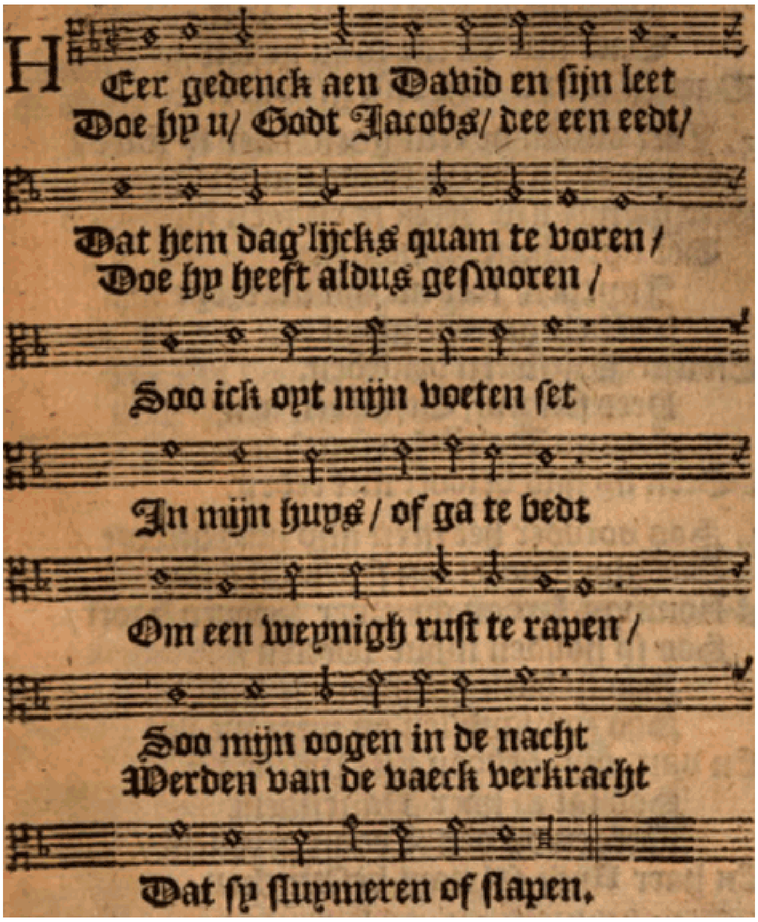

HEer gedenck aen David en sijn leet
Dat hem dag'lijcks quam te voren,
Doe hy u, Godt Iacobs, dee een eedt,
Doe hy heeft aldus gesworen,
Soo ick oyt mijn voeten set
In mijn huys, of ga te bedt
Om een weynigh rust te rapen,
Soo mijn oogen in de nacht
Werden van de vaeck verkracht
Dat sy sluymeren of slapen.

2. Eer ick Iacobs Heldt een plaets bestel
Om sijn Arck daer in te setten,
Soo en ga het David nimmer wel,
Ramp en druck moet hem verpletten.
Eertijdts hadden wy verstaen
Dats' in Ephrata souw staen,
Maer wy hebben volck gesonden

Naer het vlacke Iaärs-velt
Daer uw' Arcke was gestelt,
Daer sy wierd' van ons gevonden.

3. Laet ons in de tent gaen, daer sy staet,
En voor sijnen voetbanck knielen;
Heer ga met uw' Arck te rust, en laet
Der oprechten reyne zielen
Iuychen, laet nu zijn verbreyt
d'Edele gerechtigheyt,
En uw' Priesteren bekleden.
Heer siet uw' Gesalfden aen,
Soo nu David heeft gedaen
't Geen hy had belooft met eeden.

4. Soo volvoer het geen ghy hebt belooft,
Doe ghy swoert, en sey 'k sal setten
's Konings Kroon op uwer Soonen hooft,
Soo sy houden mijne Wetten,
Soo sy doen het geen ick segh,
Soo sy wand'len op mijn wegh,
En van mijn geboon niet wijcken,
Soo sal al haer Nageslacht
Werden op den Troon gebracht,
En haer Rijck sal noyt beswijcken.

5. Zion hebb' ick altoos lief gehadt,
En ter woonplaets uytgelesen,
Ick sal eeuwigh rusten in mijn Stadt,
En in hare muuren wesen,
Want sy is mijn waertste Bruyt,
'k Sal mijn Handen steecken uyt
En haer rijckelijck versaden;
't Hert der Vromen sal hier om

Zijn verblijdt, het Priesterdom
Sal ick kleeden met genade.

6. Daer sal 't Rijck van David groeyen aen,
Sijnen Scepter sal noyt breecken,
'k Sal uyt hem een schoonen hoorn doen gaen,
'k Heb voor hem een lamp ontsteecken;
'k Sal sijn vyanden verslaen,
En met schaemroot haer belaen;
Maer 't Rijck Davids sal vermeeren,
Na sijn doodt sal 's Konings Kroon
Erff'lijck komen op sijn Soon,
Al sijn Nazaedt sal regeeren.

Psalm CXXXIII. Een schoone Vermaninge tot Broederlijcke eendracht; nevens een beloftenisse van Gods zegen daer over.

Slet doch hoe fijn en lieflijck is 't
Dat Broeders samen woonen,
En vreedsaem leven sonder twist,
Dat sy getrouwheyt sonder list
Malkanderen betoonen.

2. Als Oly is 't die uyt den baerdt

Van Aron neer komt stroomen,
Als oly die van hooger waerd'
Van Arons kleeren nederwaert
Druypt af tot op sijn zoomen.

3. Als Hermons dauw, als 't groeysaem nat
Dat Zions kruyt doet groeyen,
Want Godt belooft een vreughden-schat
Aen Broeders daer geen haet op vat,
Haer huys sal eeuwigh bloeyen.

Psalm CXXXIV. Een vermaninge aen de Priesters om Godt te loven, en voor de Gemeente te bidden.

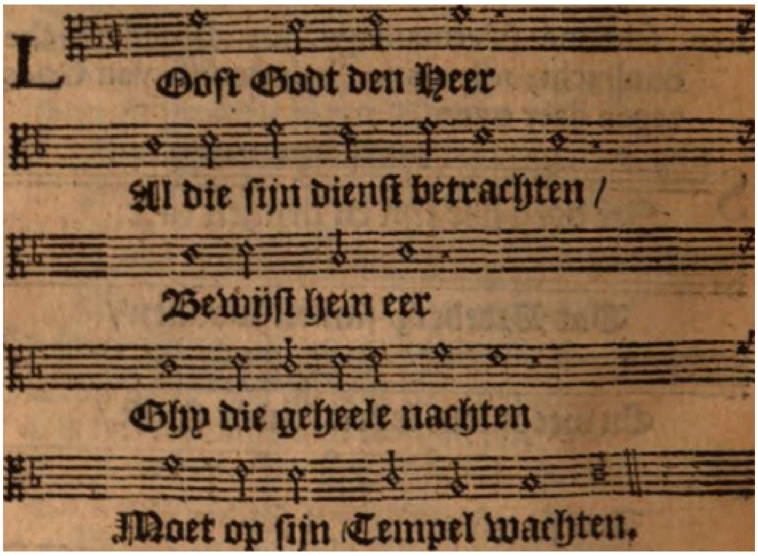

LOoft Godt den Heer
Al die sijn dienst betrachten,
Bewijst hem eer
Ghy die geheele nachten
Moet op sijn Tempel wachten.

2. Tot sijnen lof
Verheft nu hert en handen
Na Godes Hof,

Alwaer de offerhanden
Op sijnen Outer branden.

3. Vyt Zion sal
Godt zegenen uw' leven,
Hy die het al
Sijn weesen heeft gegeven
En wetten voorgeschreven.

Psalm CXXXV. Een vermaninge om Godt te loven van wegen sijn goedertierentheyt aen Israël bewesen; als oock van wegen sijn almacht, en afmaninge van afgoderye, ofte op afgoden te betrouwen.

Hallelujah.

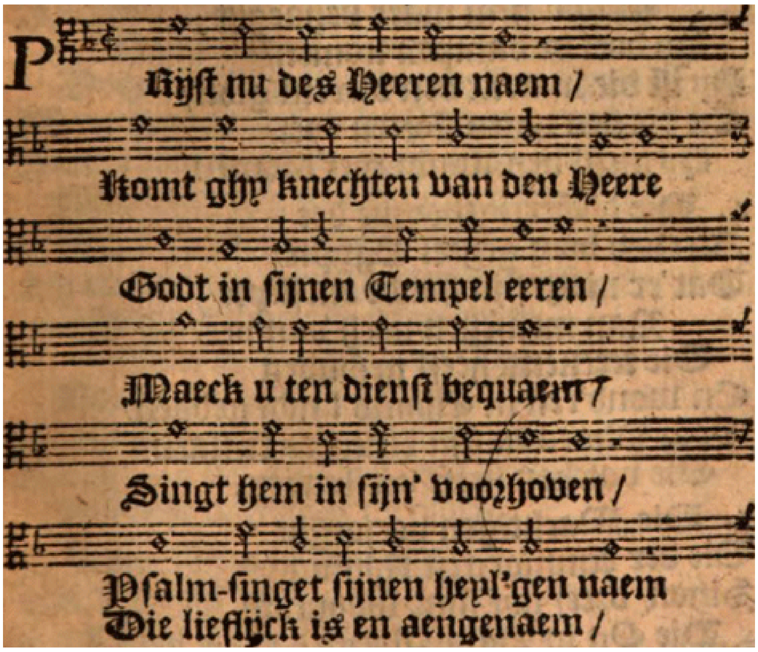

PRijst nu des Heeren naem,
Komt ghy knechten van den Heere
Godt in sijnen Tempel eeren,
Maeck u ten dienst bequaem,
Singt hem in sijn' voorhoven,
Psalm-singet sijnen heyl'gen naem
Die lieflijck is en aengenaem,

Rust niet van hem te loven.

2. Want Godt heeft Iacob lief,
En 't geen uyt hem is gebooren
Had de Heer soo uytverkooren,
Dat hy het hoogh verhief:
De Heer is groot en prachtigh,
Geen Goden zijnder sijns gelijck,
Hy voert de kroon in 't Hemelrijck
Sijn heerschappy is machtigh.

3. De Werelt die ons draeght,
Zee en Aerdt kan hy gebieden,
Inden Hemel moet geschieden
Al wat hem maer behaeght;
Hy doet de dampen komen,
Hy ist die maeckt den blixem-gloet,
En die den regen storten doet,
Hy ment den windt met toomen.

4. Die d'Eerstgeboorne dee
Sterven door geheel Egypte,
Dat 'er niets sijn handt ontslipte
Van menschen noch van vee,
Die teeckens heeft gesonden
En wond'ren in Chams landt gedaen,
Door Pharo en sijn Knechts te slaen,
Die volcken heeft verslonden.

5. Die Machtigen verjoegh,
Die der Ammoriten Koning
Sihon, dreef uyt sijne wooning,
Die Og in Basan sloegh,

Die 't al voor hem dee wijcken,
Die dee verstroyen als het kaf
De Vorsten Canaans, en gaf
Sijn Volck haer Koninckrijcken.

6. Tot aller eeuwigheyt
Blijft sijn naem in ons gedachten,
Van geslachten tot geslachten,
Want Godt staet al bereyt
Dat hy sijn Volck sal rechten,
't Sal hem berouwen van de straf,
Hy sal sijn Engel senden af
En troosten sijn Knechten.

7. Dat men voor Goden houdt
In der blinde Heyd'nen landen,
Is maer werck van menschen handen,
Van silver of van gout,
Dees Beelden komt men smeecken,
Maer hun geloof en heeft geen grondt,
Haer Goden hebben oogh en mondt,
Maer konnen sien noch spreecken.

8. Men spreeck of hart of soet
Sy en konnen gansch niet hooren,
Nochtans hebben sy twee ooren;
Geen aessem die haer doet
Bewegen hert en leden,
Al die haer maeckt en op vertrouwt
Werd' als het maecksel dat hy bouwt,
Berooft van geest en reden.

9. Kom Israëls geslacht
En 't Huys Arons looft den Heere,
Laet hem Levi's kind'ren eeren,

Ghy die Godt vreest en acht
Komt aen hem eer bewijsen,
Die 't schoon Ierusalem bewoont,
Sijn Outer zy met vet gekroont,
En Zion koom' hem prijsen.

Psalm CXXXVI. Een vermaninge tot Godes lof van wegen sijn goetheyt en almogentheyt, bewesen in de scheppinge en verlossinge van sijn volck.

LOoft den Heer die soo veel goet
Aen de menschen-kind'ren doet,
Want sijne goetheyt heeft geen endt,
En sijne gunst is wijt bekent.

2. Looft den Heere voor wiens Troon
Buygen aller heyd'nen Goon.
Want, &c.

3. Geeft aen onsen Godt de eer
Want hy is alleen de Heer.
Want, &c.

4. Die alleenigh door sijn handt
Wonderwercken doet in 't landt.
Want, &c.

5. Die met wonderlijck verstant
's Hoogen Hemels-boogen spant.
Want, &c.

6. Die de landen en de zeen
Door sijn wijsheyt scheyt van een.
Want, &c.

7. Die aen 't Firmament de Maen,

Son en Sterren heeft doen staen.
Want, &c.

8. Die de held're Son gebiet
Dat hy daeghs sijn stralen schiet.
Want, &c.

9. Die de Maen maeckt en 't Gestarnt
Dat het 's nachts als fackels barnt.
Want, &c.

10 Die in Chams landt sterven dee
d'Eerstgeboort' van mensch en vee.
Want, &c.

11. Die gansch Israëls geslacht
Midden uyt Egypten bracht.
Want, &c.

12. Die haer met een stercke handt
Bracht in het Beloofde Landt.
Want, &c.

13. Die het nat der Roode-Zee
Van malkander wijcken dee.
Want, &c.

14. Op dat Isr'el ging 'er door
Als door een geëffent spoor.
Want, &c.

15. Die versmoort heeft in het meyr
Pharao met al sijn heyr.
Want, &c.

16. Die de sijnen heeft geleyt
Door de woeste eensaemheyt.
Want, &c.

17. Die de Vorsten heeft vernielt
En de Machtigen ontzielt.
Want, &c.

18. Die de Koningen van 't landt
Heeft geslagen door sijn handt.
Want, &c.

19. Sihon die droegh Ammons Kroon
Liet hy door sijn knechten doon.
Want, &c.

20. Die den grooten Og versloegh
En sijn macht met schant verjoegh.
Want, &c.

21. Die haer al hun landt nam af

Een aen Iacobs Zaedt uytgaf.
Want, &c.

22. Soo dat elck van Israël
Kreegh sijn deel door Gods bevel.
Want, &c.

23. Die aen ons oock heeft gedacht
Doe wy waren sonder macht.
Want, &c.

24. Die ons uyt des vyands handt
Weer in vryheyt heeft geplant.
Want, &c.

25. Die aen alles wat 'er leeft
Door sijn miltheyt voedsel geeft.
Want, &c.

26. Looft hem die des Hemels Troon
Luyst'ren doet na sijn geboon;
Want sijne goetheyt heeft geen endt
En sijne gunst is wijdt bekent.

Psalm CXXXVII. Een bedroefde Klachte over de beschimpinge die de Joden in Babel lijden moesten. Een Vloeck over Edom en Babel.

Oock op de wijse van den 18. 39. 63. oud. Comp. Navolgenden 137. oud. Comp. en 139 Psalm.

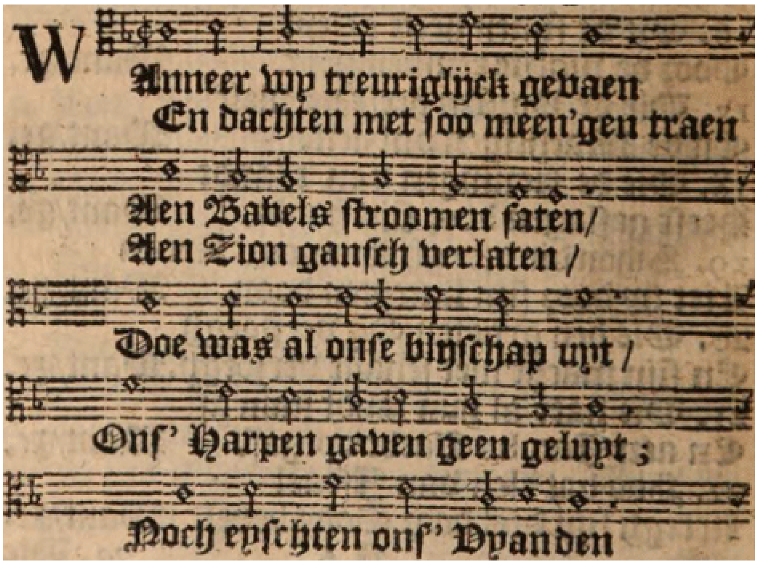

*W*Anneer wy treuriglijck gevaen
Aen Babels stroomen saten,
En dachten met soo meen'gen traen
Aen Zion gansch verlaten,
Doe was al onse blijschap uyt,
Ons' Harpen gaven geen geluyt;
Noch eyschten ons' Vyanden

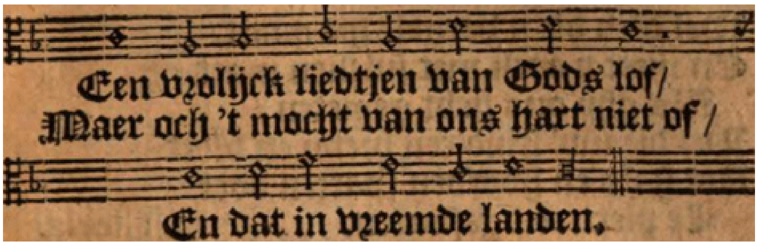

Een vrolijck liedtjen van Gods lof,
Maer och 't mocht van ons hart niet of,
En dat in vreemde landen.

2. Ierusalem, soo schoon wel eer,
Soo ick u oyt vergete,
Dat dan mijn rechterhandt niet meer
Van harp of speelen wete,
Ierusalem, mijn lust, soo ghy
Van my veracht wordt, moet in my
't Gehemelte verdroogen,
Dat mijne tonge daer aen kleef,
Indien ick niet soo lang ick leef
Sal uwen roem verhoogen.

3. Heer houdt den hoon in uw' gedacht
Van Edoms trotsche woorden,
Die, doe wy wierden t'onderbracht,
Wy uyt haer lippen hoorden;
Sa, was den roep, laet moordt en brandt
Nu gaen in swang, laet uwe handt
Noch oudt noch jong ontloopen,
Vernielt des Tempels schoone kruyn,
Bedeck het Heyligdom met puyn,
Komt wal en muuren sloopen.

4. Maer Babylon ghy zijt niet vry,
Ick sie den tijdt noch komen,
Dat ghy en uwe Burgery
Sult werden weghgenomen;

Wel dien die u vergelt het quaet,
En meet u oock met sulcken maet
Als ghy ons hebt gemeten,
Wel die uw' kind'ren breyn en bloet
Vyt hals en hoofden spatten doet
Te pletteren gesmeten. 4. *Gloria.*

Psalm CXXXVII. Na de Oude Compositie.

Oock op de wijse van den 18. 39. 53. ouder. Comp. Als oock op den voorgaenden 137. en 139 Psalm.

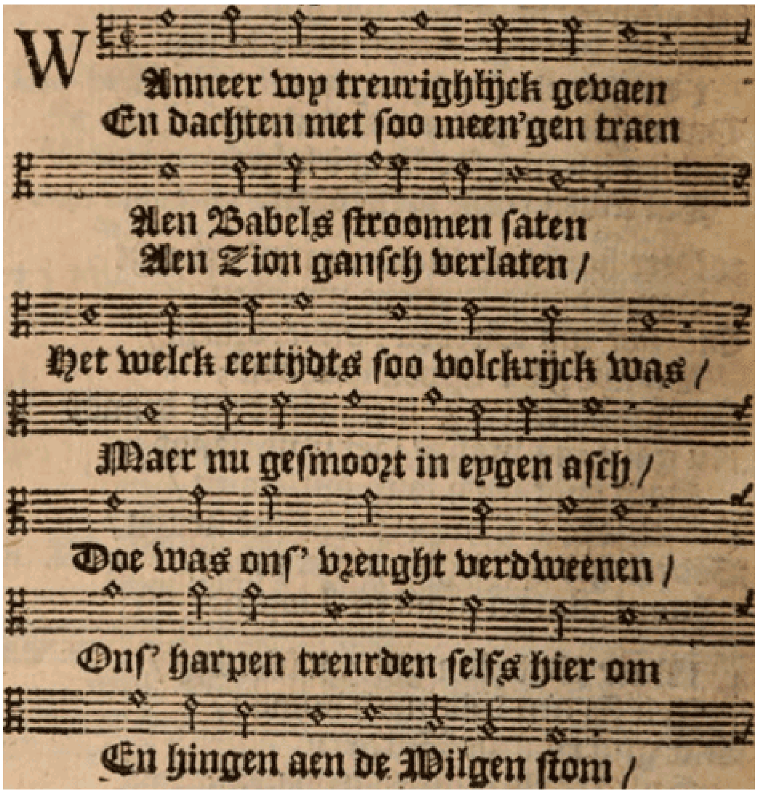

*WA*nneer wy treurighlijck gevaen
Aen Babels stroomen saten
En dachten met soo meen'gen traen
Aen Zion gansch verlaten,
Het welck eertijdts soo volckrijck was,
Maer nu gesmoort in eygen asch,
Doe was ons' vreught verdweenen,
Ons' harpen treurden selfs hier om
En hingen aen de Wilgen stom,

Wy deden niet als weenen.

2. Noch dreven sy met ons haer spot,
En schempten aen ons' ooren;
Ey laet ons wat van uwen Godt
Van Zions liedtjens hooren:
Maer och! hoe soud' ons droevigh hert
Met vrolijckheyt in dese smert
Het lof des Heeren singen?
Hoe souden wy, gelijck wel eer
Tot Zion, loven onsen Heer
In 't landt der vreemdelingen?

3. Ierusalem, soo schoon wel eer,
Soo ick u oyt vergete
Dat dan mijn rechterhandt niet meer
Van harp of speelen wete;
Ierusalem, mijn lust, soo ghy
Van my veracht wert, moet in my
't Gehemelte verdroogen,
Dat mijne tonge daer aen kleef
Indien ick niet soo lang ick leef
Sal uwen roem verhoogen.

4. Heer houdt den hoon in uw' gedacht
Van Edoms trotsche woorden,
Die, doe wy wierden t'onderbracht,
Wy uyt haer lippen hoorden,
Sa, was den roep, laet moordt en brandt
Nu gaen in swang, laet uwe handt
Noch oudt noch jong ontloopen,
Vernielt des Tempels schoone kruyn,

Bedeck het Heyligdom met puyn
Komt wal en muuren sloopen.

5. Maer Babylon ghy zijt niet vry,
Ick sie den tijdt noch komen
Dat ghy en uwe Burgery
Sult werden weghgenomen:
Wel dien die u vergelt het quaet
En meet u oock met sulcken maet
Als ghy ons hebt gemeten,
Wel die uw' kind'ren breyn en bloet
Vyt hals en hoofden spatten doet,
Te pletteren gesmeten. 4. *Gloria.*

Psalm CXXXVIII. Lof van wegen Godts goetheyt; voorsegginge van het beroep der Heydenen; oorsaecke sijner vreughde.

Ock op de wijse van den 128 Psalm.

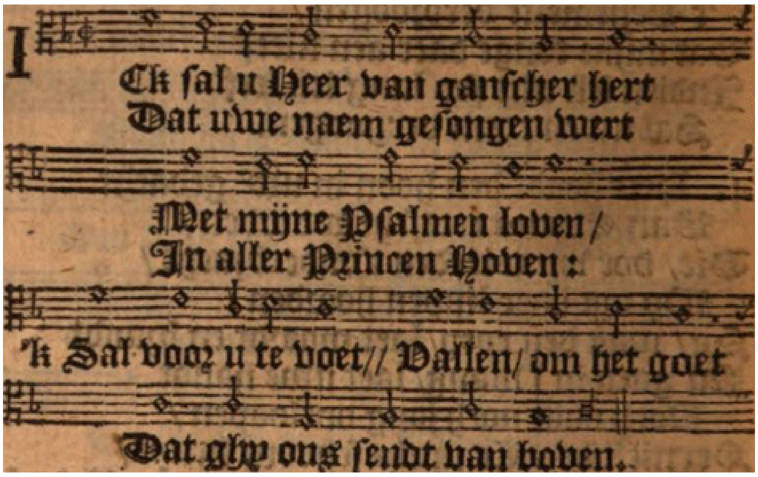

ICk sal u Heer van ganscher hert
Met mijne Psalmen loven,
Dat uwe naem gesongen wert
In aller Princen Hoven:
'k Sal voor u te voet // Vallen, om het goet
Dat ghy ons sendt van boven.

2. 'k Sal roemen in u Heyl'gen oort
Vw' Waerheyt en uw' machten;
Vw' naem is heerlijck door uw Woort,
Ghy hebt op mijne klachten
Heer terstont gemerckt // En mijn Ziel versterckt
Met moedt en nieuwe krachten.

3. Al wat 'er Kroonen draeght op aert
Sal sich voor Godt verneeren,
Hy is bevrijdt van vloeck en toor'n,
Den menschen kind'ren aengeboor'n.
Sal Gods heerlijckheyt // Van haer zijn verbreyt
En het gebiet des Heeren.

4. Al sit hy op des Hemels boogh
In 't opperste van allen,
Nochtans soo laet hy oock sijn oogh
Op 't ned'righ herte vallen,
Als hy maer siet neer // Stracks kent hy van veer
Die op haer rijckdom brallen.

5. Wanneer ick in het midden ga
Van ramp en swarigheden,
Soo leef ick weer door uw' gena
Die kracht geeft aen mijn leden
Ghy versterckt mijn zy // En doet mijn party
Voor my te rugge treden.

6. Ghy sult mijn seack wel voeren uyt,
O Godt van groot vermogen!
De goetheyt die uw' hart besluyt
Blijft eeuwigh onbewogen:
't Werck dat ghy in my // Hebt begost sult ghy
Niet laten onvoltogen.

Psalm CXXXIX. Lof Gods van wegen sijne voorsienigheyt, en voorsorge over hem eer hy der was. Een Gebedt tegen de vyanden Gods; en getuygenisse van sijn oprechtigheyt.

Op de wijsen van den 18. 39. 53. oude Comp. 137. beyde Comp.

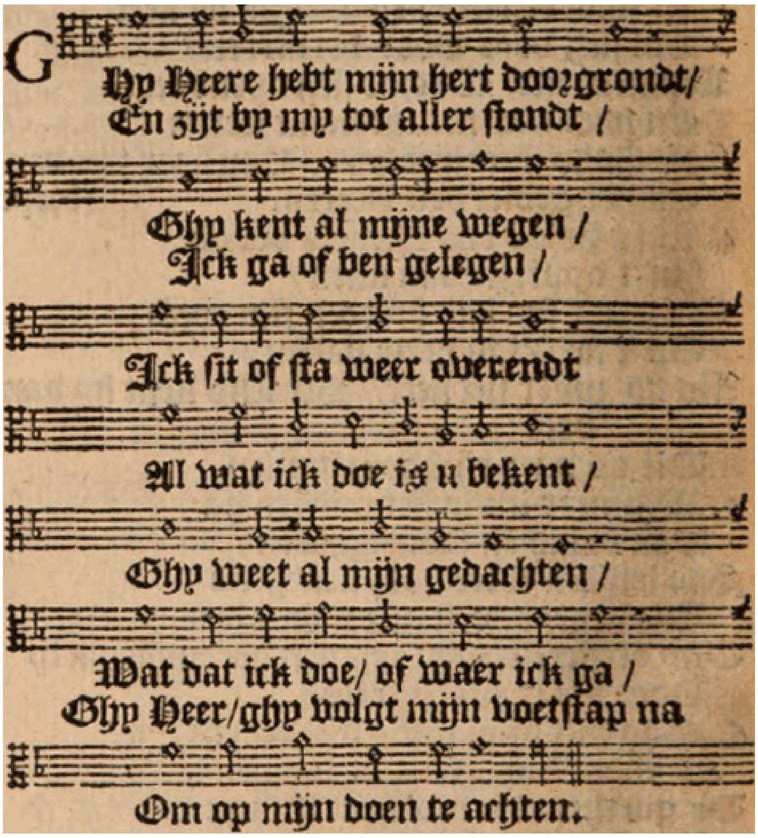

*G*Hy Heere hebt mijn hert doorgrondt,
Ghy kent al mijne wegen,
En zijt by my tot aller stondt,
Ick ga of ben gelegen,
Ick sit of sta weer overendt
Al wat ick doe is u bekent,
Ghy weet al mijn gedachten,
Wat dat ick doe, of waer ick ga,
Ghy Heer, ghy volgt mijn voetstap na
Om op mijn doen te achten.

2. Eer dat het woordt is uyt mijn mondt,
Als ick begin te rippen

Siet Heer soo weet ghy al terstont
Wat ick heb op de lippen,
Waer dat ick ga of waer ick kom
Ick ben van u beset rondsom,
Vw' handt weet my te vinden;
Vw' wonder is my al te hoogh
Ick kan 't niet volgen met mijn oogh,
Maer sta gelijck de blinden.

3. Waer soud' ick vluchten voor uw' oogh
Om uwen Geest t'ontschuylen?
Voer ick ten Hemel naer om hoogh,
Of na de diepe kuylen,
Ia dat ick selfs ter Helle doock,
Ghy groote Godt, ghy zijt 'er oock,
Ick kon u niet ontvlieden,
Of schoon de dageraet stondt ree
Om my te voeren over zee
En quam haer vleugels bieden.

4. Wat souw 't my baten of ick was
Aen 't endt van 's aerdtrijcks palen,
Vw' rechterhandt souw my wel ras
In 't vluchten achterhalen;
En of ick in my selven dacht
't Is rondsom duyster, dese nacht
Sal my een schuyl-plaets strecken,
Het is vergeefs, want duysternis
Voor uw' gesicht gansch helder is,
Niets kan men voor u decken.

5. Ghy hebt mijn nieren in 't besit,
Wat kan ick doen of trachten
Dat ghy niet weet? ghy kent het wit

En doel van mijn gedachten:
Eer my mijn moeder had gebaert
Hebt ghy my in haer buyck bewaert
En onderhoudt gegeven,
'k Sta in uw' wonderen verset
Wanneer ick op mijn werden let
Eer dat ick was in 't leven.

6. Mijn vleesch en been eer ick het had
Was niet voor u verholen
Wanneer ick noch verborgen sat
In 't diepst der Aerd' gescholen,
Doe wierd mijn eerste gront geleyt,
'k Wierd' als borduyrsel toebereyt,
Vw' hel'dre oogen sagen
My als een onvolmaeckte klomp
Die ruw was ongeschickt en plomp
In 's moeders lichaem dragen.

7. Ick stont voor u als afgemaelt
Eer dat ick was gebooren,
Eer ick mijn aessem heb gehaelt
Saeght ghy mijn tijdt te vooren;
Daerom, o Heer, hoe wonderlijck
Zijn uw' gedachten! Godt hoe rijck
En veel zijn uwe wercken!
Meer als het sandt is aen de zee,
Ick laet niet, op mijn Legerstee
Daer altoos op te mercken.

8. Wanneer ick 's nachts sal slapen gaen
Komt ghy in mijn gedachten,
'k Heb 's ochtens noch niet half gedaen
Vw' wond'ren te betrachten.

O Godt dat doch de uur eens kom
Dat ghy der boosen Rot brengt om,
En dat uw' handt komt treffen
Den Bloethondt en den Lasteraer
Die op u smaelt, verbryselt haer
Die uw' party verheffen.

9. Soud' ick beminnen die den Heer
Verachten en verlaten?
Die tegens u staen in 't geweer
Souw die mijn ziel niet haten?
Ick houwse voor mijn weer-party;
O Heer doorgront het hart in my,
Proeft en doorproeft mijn nieren,
Siet of ick op den dwaelwegh ga,
Laet uwe handt my volgen na
Om op uw' padt te stieren. 4. *Gloria*.

Psalm CXL. Een Gebedt om verlossinge van quade menschen, en haer verderf; met een vast vertrouwen op Gods gerechtigheyt.

*W*Ilt mijn Godt mijn stercke Heldt
My verlossen van de quaden,
Van die oeffenen gewelt
En met bloet haer ziel versaden,
Welckers hert veel onheyls broet,

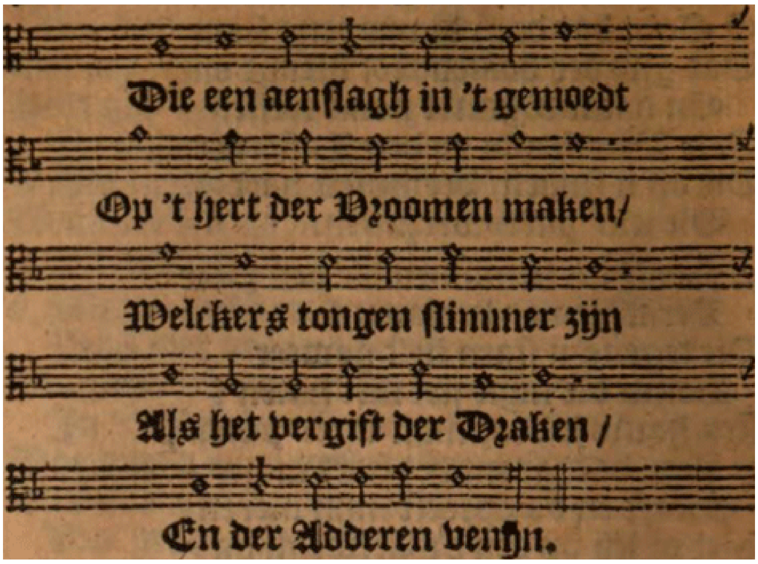

Die een aenslagh in 't gemoedt
Op 't hert der Vroomen maken,
Welckers tongen slimmer zijn
Als het vergift der Draken,
En der Adderen venijn.

2. Heer wilt van de strenge handt
Der Godloosen my bewaren,
Lost my van den Dwingelandt
En van snoo Geweldenaren,
Oock van Trotschen die doch al
Doen haer beste tot mijn val,
Sy hebben in 't verborgen
Een valsch en bedrieg'lijck net
Om my daer in te worgen
Op mijn wandel-wegh geset.

3. Ick heb tot den Heer geseyt
Hoe is dit gevaer t'ontslippen?
Hoort uw' Knecht die tot u schreyt,
Let op 't smeecken sijner lippen;
Ghy zijt wel voor desen Heer
Mijns heyls kracht geweest en eer,

Die my het hooft quam decken,
Als de vyant met gewelt
Quam tegen my aentrecken,
En sijn macht vertoond' in 't velt.

4. Al haer opset loop' in 't riet,
Heer wilt haren aenslagh breecken,
't Misse haer, op dat sy niet
Moedigh hals en hooft opsteecken:
Wat het hooft des volcks betreft,
Dat soo trotslijck sich verheft
En derft mijn leven soecken,
't Ga hem nimmer wel, en laet
Al 't geen sy op my vloecken
Strecken tot haer eygen quaet.

5. Heer ontwaeckt, en stort op haer
Koolen vyers, die haer verslinden,
Werpt haer in een kuyl, alwaer
Sy geen uytgangh kunnen vinden,
Dat sy nimmer op en staen.
Een qua tonge moet vergaen,
Sy kan noyt vredigh leven,
Soo is 't oock met een Tyran,
Die schandigh wert verdreven
Vyt sijn landt met alle man.

6. Soo stort Godt op 't lest de wraeck
Op het hooft der opgeblasen,
Godt die sal der armen saeck
(Daer sy plachten op te rasen)
Voeren uyt tot haer behoudt
Als de Vroome dit aenschouwt
Dan sal hy vreught bedrijven,

En u prijsen om 't gericht,
Hy sal oock eeuwigh blijven
Voor uw Godd'lijck aengesicht.

Psalm CXLI. Gebedt dat Godt hem verhooren, en na sijn Woort leyden wil, verklaringe dat hy geen van de Vroomen wil gestraft hebben, maer wenst dat sijn vyanden gewroocken mogen worden.

*N*Eemt op mijn smeecken acht,
Aenhoort my met medoogen,
Laet Heer mijn bange klacht
Zijn reuckwerck voor uw' oogen;
Als ick hef mijn handen naer om hoogh
Laet het zijn als Offer voor uw' oogh:
Heer sluyt als met een slot mijn lippen
Op dat haer niet onnuts ontslippen.

2. Dat noyt mijn sin noch hert
Door dees' of geenen handel
Tot quaet geboogen wert,
Maer dat het heyligh wandel;

Dat het noyt met Mannen om en ga,
Self niet eens sijn oogen daer op sla,
Noch proeve van de leckernyen
Van die haer hert tot boosheyt vlyen.

3. Soo my de Vrome slaet,
't Sal my een weldaet wesen,
Soo hy bestraft het quaet,
Het geen ick wel voor desen
Had gedaen, 't sal my als Oly zijn,
Want sijn straf veroorsaeckt my geen pijn,
Als Oly, die langs 't hooft komt dalen,
'k Sal voor hem bidden in sijn qualen.

4. Slaet hare Rechters Heer,
Wilt haer van hooge Rotsen
In 't water storten neer,
En in de zee doen plotsen;
Op dat all' de and're, als sy sien
Hoe dees' dingen na mijn Woordt geschien,
Geloven moeten aen haer oogen
Dat mijnen mondt niet heeft geloogen.

5. Ons' beenen zijn verkout,
En heel van een geschooven,
Als een die 't harde hout
Met bylen komt te klooven;
Maer mijn hoop is grooter als 't verdriet,
Want mijn troost staet Heer op u, wilt niet
In 't midden van dees ongelucken,
Vw' hulp aen mijne ziel ontrucken.

6. Bewaer my voor 't gewelt,
En van de loose stricken,
Die voor my zijn gestelt

Om my te doen versticken,
Laet haer selfs daer komen door ten val,
Wijl uw' rechterhandt my decken sal,
Laet die op mijne ziel uyt waren,
Vast blijven in haer eygen garen.

Psalm CXLII. David voor Saul in de speloncke gevlucht zijnde, roept Godt op hulpe aen.

TOt u Heere koom' ick schreijen,
En mijn stem die komt u vleijen,
Voor uw' aenschijn stort ick uyt mijn klacht,
Ick vertoon door mijn gebeden
Hoe dat ick hier werd' bestreden,
Van benauwtheyt is mijn ziel verkracht.

2. Doe mijn ziel ley als verslagen
Van soo veele smert te dragen,
Hebt ghy Heer gekent al mijne paen:
Mijn party om my te worgen,
Heeft den strick geset verborgen
Op den wegh, daer ick voorby moet gaen.

3. 'k Sagh ter zijden na mijn vrinden
Maer daer was' er geen te vinden,
Niemant die my in mijn lijden kost,
Mijn gevaer was niet t'ontkomen,
Wijl ick niemant had vernomen
Die besorghde dat ick wierd verlost.

4. Doe soo riep ick Heer, en suchte,
Mijne Rotz daer ick op vluchte,
Op wien al mijn hoop en leven staet,
Laet mijn klachten tot u stijgen
En gehoor by u verkrijgen,
Help my Heer, eer dat mijn ziel vergaet.

5. Want mijn macht is niet te achten
By die na mijn ziele trachten,
Sy zijn sterck, en ick soo broos al riet:
Helpt my Heer, laet ick u singen
Als de Vroomen my omringen
Om te sien uw' gunst, aen my geschiet.

Psalm CXLIII. David zijnde in groote vervolginge geraeckt, bidt Godt seer hertgrondelijck dat hy hem uyt haer handen verlossen, en sijne vyanden verderven wil.

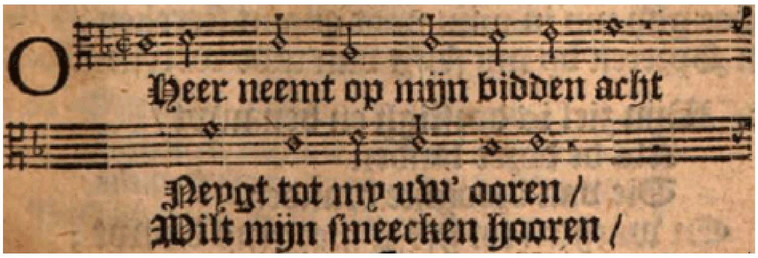

O Heer neemt op mijn bidden acht
Neygt tot my uw' ooren,
Wilt mijn smeecken hooren,

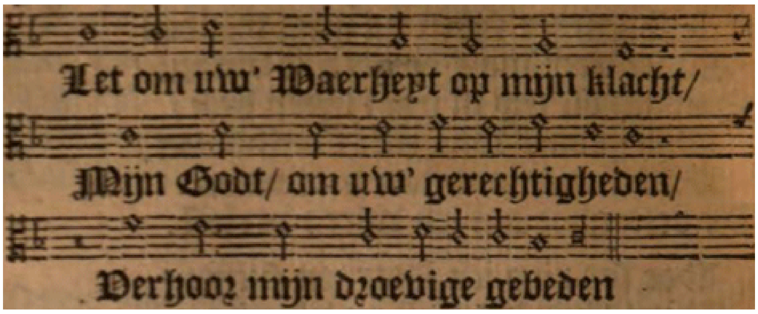

Let om uw' Waerheyt op mijn klacht,
Mijn Godt, om uw' gerechtigheden,
Verhoor mijn droevige gebeden

2. Gaet in 't gericht niet met uw' knecht,
Want wie is gevonden
Suyver sonder sonden?
Geen mensch leeft voor uw' oogh oprecht,
Dies steun' ick niet op eygen wercken,
Maer uw' gena moet my verstercken.

3. Mijn vyant sit my op de hiel,
En wil sonder reden
My den neck vertreden,
Sijn wreede handt verplet mijn' ziel,
En leyt my in de duysternissen
Als dooden die het leven missen.

4. Dies ben ich droevigh in mijn geest,
Mijn hert is vol vreesen,
'k Denck hoe ghy voor desen
Wel mijn Verlosser zijt geweest,
Hoe ghy my in mijn noot quamt stercken,
'k Spreeck by my selfs van uwe wercken.

5. Mijn ziel is dorstigh en benauwt,
Als de dorre landen
Die van drooghte branden
En wachten tot het 's morgens dauwt;

Ick kom tot u mijn' handen heffen
Om 't jammer dat mijn ziel komt treffen.

6. Heer geeft my hastelijck gehoor
Of mijn ziel en leven
Sullen my begeven,
Toont uw gesicht of ick versmoor
En werd' door al te sware qualen
Gelijck die in de kuylen dalen.

7. Heer laet my als de Morgenstont
Wert op 't nieuws herbooren
Vwe goetheyt hooren,
Want ick vertrouw op uw' verbont,
Heer wilt voor my uw' wegh niet swijgen
Dewijl mijn ziel tot u komt stijgen.

8. Verlost my uyt des vyands net,
Treck my uyt sijn kuylen,
Wijl ick by u schuyle,
Leert my oprecht zijn naer uw' Wet;
Ghy zijt mijn Godt, laet uwe handen
My voeren op de effe landen.

9. O Godt geef my het leven weer
Om uw's names wille,
Voert my op het stille,
Dat sich benauwtheyt van my keer';
O Heer om uw' gerechtigheden
Stelt mijne ziel in rust en vrede.

10. Om uwe goedertierentheyt
Slaet al mijn vyanden,
Maeck haer doen tot schanden,
Bespot haer aenslagh en beleyt;

Vervolgh die mijne ziel najagen,
En lost uw' Knecht uyt dese plagen.

Psalm CXLIV. Een Dancksegginge tot Godt dat hy sijn wapenen gezegent heeft; neven een Gebedt dat hem Godt voortaen van sijn vyanden verlossenen en zegenen wil, daer voor hy hem belooft te dancken.

Oock op de wijse van den 107 Psalm.

LOf zy Godt mijn Rotz in eeuwigheyt
Die mijn vingeren leert strijden,
Die mijn handen maeckt ten krijg bereyt,
Mijn Godt die my komt bevrijden
Mijne goedertierentheyt, mijn borgt,
Mijn vertreck voor ongelucken,
Mijnen schilt en troost die my versorgt,
Die mijn volck doet voor my bucken.

2. Heer wat is het menschelijck geslacht?
Waer toe is het doch geresen,
Dat ghy 's menschen kind'ren kent, en acht

Haer uw' liefde waerdt te wesen?
Al de mensch is niet als yd'le waen,
Sijne dagen die verdwijnen
Als een schaduw die voorby komt gaen
En noyt weder komt verschijnen.

3. Heer neygt uw' Heem'len en daelt af,
Doet het hert der bergen koocken
Van benauwtheyt, laetse voor uw' straf
Sweeten, en van nevel roocken;
Schiet op haer uw' snelle Blixemstrael
Die vervolgen mijne ziele,
Dat uw' pijl haer in het herte dael,
Dat uw' Donder haer verniele.

4. Godt steeck uyt uw' handen van om hoog,
Laet my Heer geluckigh landen
Vyt de woeste Zeen, stelt my op 't droog,
Ruckt my uyt der Vreemden handen
Welckers mont dat niet als leugens braeckt,
Die haer diefsche handen roeren
Tot de valscheyt, welckers ziel dat haeckt
't Goed sijns naesten wegh te voeren.

5. 'k Sal u Heer Psalm-singen, en mijn hant
Sal de Luyt en Harp doen klincken,
'k Sal met nieuwe Lied'ren door al 't lant
Vwe heerlijckheyt doen klincken;
Die de Koningen verwinning geeft,
En die Davids Huys bewaerde
Dat het sijn vervolger niet en heeft
Neergeslagen met den swaerde.

6. Ruckt my uyt der vreemdelingen bant
Met haer snoode leugenmonden,

Dat Verraders zijn in welckers handt
List en valscheyt is bevonden,
Op dat onse Sonen nemen aen
Als de boomen die wel tieren,
En ons' Dochters als hoecksteenen staen
Die het gansch Paleys vercieren.

7. Dat wy hebben onse winckels vol,
En ons rijckelijck geneeren,
Dat het vee ons geve melck en wol,
Dat de kudden sich vermeeren,
Laet haer duysent, ja tien duysent mael
Sich verdubb'len in ons' weyden,
Laet haer, als aen 's hoogen Hemels-Zael
Het gesternte, sich uytbreyden.

8. Laet ons' Ossen swanger gaen van vet,
En de zegen kroon' ons landen,
Voorspoet zy 'er op den Troon geset,
Tot een spijt der Dwingelanden;
Saligh zijnse die dit heyl geschiet,
Die Godt houden voor haer Heere,
Want sulck volck noch lant verlaet hy niet
Op dat haer geen onheyl deere.

Psalm CXLV. David roemt Godt van wegen sijn Heerlijckheyt, Macht, Goetheyt, Gerechtigheyt, eeuwigh Koninckrijck, en sorchvuldigheyt over alles; maer in sonderheyt over die, die hem aenroepen en vreesen.

'k ***S***Al al mijn leven u verhoogen
Godt mijn Koninck en mijn Heer
Op uwe krachten sal ick boogen
En steed's roemen van uw' eer,
Vw' grootheyt Heere sal ick loven,
Ghy zijt groot, want yder suft
Als hy 't bedenckt, ghy gaet te boven
Al het menschelijck vernuft.

2. Men sal uw' wonderwercken noemen
Van geslachte tot geslacht,
Men sal uw' mogentheden roemen
En verbreyden dagh en nacht,
Ick sal uw' Majesteyt verkonden,
En uw' groote wonderdaen
Die krachtigh zijn, uyt mijnen monde
Sal men uwe macht verstaen.

3. Het volck sal wesen als trompetten
Van uw's heyls gedachtenis,
't Sal uw' rechtvaerdigheyt hoogh setten;

En uytroepen dat Godt is
Lanckmoedigh, milt, en goedertieren,
Vriendelijck, barmhertigh, goet,
En dat hy sal genade stieren
Op sijn werck in overvloet.

4. Vw' wercken en uw' Gunstgenooten
Sullen van u eeuwighlijck
Lof-singen en uw' pracht vergrooten
Die ghy voert in 't Hemelrijck,
Sy zullen met een zee vol reden
Maecken aen den mensch bekent
Hoe dat uw' groote Mogentheden
Eeuwigh zijn en sonder endt.

5. Vw' Scepter sal altijdt gebieden;
Al wat tot den val sich buckt
Komt ghy hulp en bystant bieden,
Oock aen 't geen wert onderdruckt;
Op wien een yeders oogen hoopen
Op dat ghy haer spijse geeft,
Ghy doet uw' milde handen open
En verzadight al wat leeft.

6. Godt is rechtvaerdigh in sijn wegen,
En in all' sijn wercken goet,
Die hem aenroepen om sijn zegen
Send hy hulp in overvloet,
Hy doet haer bly en vrolijck wesen
Die in sijne Wetten treen,
En die van ganscher hert hem vreesen
Hoort hy haestigh haer gebeen.

7. Die tot den Heere liefde dragen
Werden van hem wel bewaert,

Maer all' de Boosen sal hy plagen
En verdelgen van der aerd'.
Mijn mont sal uwe wercken prijsen,
En al 't vleesch uw' wonderdaen,
Vw' naem sal boven alles rijsen,
En in eeuwigheden staen.

Psalm CXLVI. David weckt hem selven op Godt te loven, en vermaent anderen op niemant als Godt te vertrouwen, wijl hy alles geschapen heeft, en onderhoud, oock in allerley noodt bystaet en daer uyt verlost.

Hallelujah.

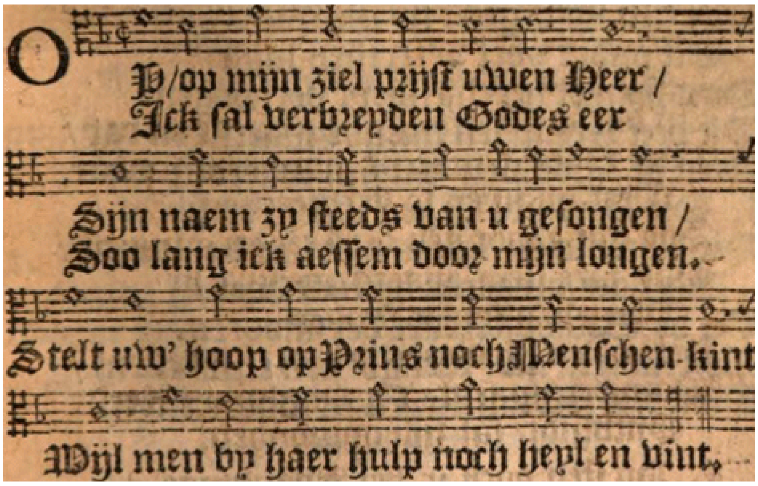

OP, op mijn ziel prijst uwen Heer,
Sijn naem zy steeds van u gesongen,
Ick sal verbreyden Godes eer
Soo lang ick aessem door mijn longen.
Stelt uw' hoop op Prins noch Menschen-kint
Wijl men by haer hulp noch heyl en vint.

2. De mensch die is gelijck het kruyt,
Gelijck een boom is hy te achten,
Hy wert tot asch, sijn geest gaet uyt
Met al sijn aenslagh en gedachten;
Saligh is, die sich op Godt verlaet

En wiens hoop op hem alleenigh staet.

3. Op hem, die maeckte 's Hemels-rondt,
Die 't Aerdtrijck schiep door sijne handen,
Die all' de wat'ren en haer grondt
Gemaeckt heeft, die in alle landen
Dieren geeft, en in het water visch,
Wiens getrouwigheyt dat eeuwigh is.

4. Die niet en lijt het ongelijck,
Die den Verdruckten sal doen rijsen,
En schaffen recht, die mildelijck
Met broot de hong'rigen sal spijsen,
Die hem, die in de boeyens sat beknelt
Los maeckt en op vrye voeten stelt.

5. Die 't lieve licht den schoonen dagh
Niet sien kost, geeft hy nieuwe oogen,
Die onder voet vertreden lagh
Doet hy met heerlijckheyt verhoogen,
Die den Kreup'len gaende maeckt en rat,
Dien de Vroomen zijn sijn waerdste schat.

6. Die Vreemdelingen wacht en hoedt,
Die Weeuw en Wees niet laet verlooren,
Die haer op aerde bystant doet,
Die de Godloosen laet versmooren.
Zion maeck' uw' vreugd' aen elck bekent,
Want uw' Koninckrijck is sonder endt.
Hallelujah.

Psalm CXLVII. Een vermaninge om Godes naem uyt te breyden van wegen sijne genadige en wijse voorsorge over sijn Kercke en algemeene Regeeringe over alles.

*L*Ooft den Heer, want onsen Godt te loven
Is een ding dat prijslijck is en goet,
Hy toont ons sijn lieflijckheyt van boven,
Die Ierusalem opbouwen doet,
Die Israël doe 't was vervoert
Den wegh naer huys liet vinden,
Die 't hert gebroocken en ontroert
Komt met sijn salf verbinden.

2. Die de sterren telt en noemt met namen,
Onsen Heer is sterck, van groote kracht,
Die de Heem'len konstigh weeft te samen,
Sijn verstant stijgt boven onse macht:
Hy die Sachtmoedigen verheft
En helpt tot hooger waerde,
Hy die de Boosen als hy treft
Vernedert tot 'er aerde.

3. Singt den Heer by beurten Lofgesangen,
Luyt en harp zy tot sijn eer verweckt,
Die de wolcken in 't gewicht doet hangen

En des Hemels-rondt daer mee bedeckt,
Die regen afsend van om hoogh
En breeckt de harde kluyten,
Die op de bergen dor en droogh
Doet kruydt en gras uytspruyten.

4. Om te spijsen al het vee der aerde,
En het jong der raven, als 't hem bidt,
Hy en heeft geen lust aen kracht der paerden
Noch aen 't vyer dat in haer oogen sit,
Geen stercke mans behagen hem,
Noch beenen groot van krachten,
Maer wel die vreesen voor sijn stem
En op sijn goetheyt wachten.

5. O Ierusalem ghy puyck der Steden
Komt en looft met danckbaerheyt uw' Godt,
Zion en sijn Bergh die roem' hem mede,
Die met grendels sluyt uw' poort en slot
En buyten houdt het vreemt gewelt,
Die 't zaet van u gebooren
Geeft zegen, die 't in vrede stelt,
En spijst met bloem van kooren.

6. 't Aerdtrijck moet op sijn geboden passen,
En sijn Woordt is als de wint soo snel,
Sneeuw als wol, en rijm gelijck als assche
Deckt rondsom het landt op sijn bevel;
Den strengen winter stiert hy ons
Den ys-schots doet hy swemmen,
Door felle koud' en luttel Sons
Doet hy de wat'ren stremmen.

7. Maer het ys moet als hy spreekt verdwijne*n*,
Sijnen wint verwayt de sneeuw, die smelt:

Sijn Woordt heeft hy Iacob laten schijnen,
En aen Israël sijn Wet vermelt;
Geen volck op aerd' is dit geschiet,
Die hy sijn wil quam leeren,
Dies kennen sy sijn Wetten niet.
Lof zy den naem des Heeren.
Hallelujah.

Psalm CXLVIII. Een vermaninge tot Godes lof aen alle Creaturen des Hemels, der Aerden, en der Zee; en insonderheyt den mensch van wegen Godes heerlijckheyt.

Hallelujah.

LOoft ghy Hemelen den Heere,
Looft hem die in 't hooghste woont,
Komt ghy Eng'len geeft hem eere
En uw' ootmoedt voor hem toont;
Wilt uw' stemmen samen paren,
Prijst den Heer, lof-singet hem
Ghy manhafte Legerscharen

Met een onvermoeyde stem.

2. Looft den Heer ghy Hemels Lichten,
Looft hem Sterren Son en Maen,
Die de Hemelen soo stichte
Dat sy in het hooge staen,
Looft hem dan ghy Hemels Troonen,
En ghy wat'ren, welckers vocht
Hooger plaets heeft om te woonen
Boven Hemel boven Locht.

3. Wilt niet sluymeren noch slapen
Op het lof van desen Heldt
Sijn bevel heeft u geschapen,
En sijn Woordt u vast gestelt
Tot in alle eeuwigheden,
Yeder gaf hy eene Wet,
Geen van al sal overtreden
d'Ordre van hem ingeset.

4. Looft den Heer ghy wallevisschen,
Die u dag'lijcks voedsel geeft,
Looft hem wat in duysternissen
Van den hollen afgrondt sweeft,
Looft hem hagel, storm, en winden,
Dampen, sneeuw, en blixemgloedt,
Die gereedt sich laten vinden
Als sijn mondt sich open doet.

5. Komt ghy bergen u verned'ren,
Buckt ghy heuv'len voor hem neer,
Laet vruchtboomen, laten ced'ren

Loven haren Opperheer;
Looft hem tamm' en wilde dieren,
Wormen en wat kruypt op aerdt,
Vogels die met pluymen swieren,
En wat dat de lucht meer baert.

6. Looft hem Koningen, verheven
Op den kostelijcken Troon,
Komt ghy volck hem eere geven,
Looft hem Rechters, aerdsche Goon,
Laet van ouden en van jongen
En een suy'vre maegden-rey,
Sijnen naem nu zijn gesongen
Met trompet en vreugt-geschrey.

7. Looft sijn naem seer hoogh van waerde,
Sijn lof zy all'om verbreyt,
Boven Hemel boven Aerde
Is sijn macht en Majesteyt:
Hy verhief sijn Gunstgenooten,
En dee Isr'els roem en eer
Tot de hooge sterren stooten.
Looft den Heere, looft den Heer.
Hallelujah.

Psalm CXLIX. Vermaninge tot lof en dancksegginge Gods van wegen sijn gunst tegen sijn volck, en overwinninge die hy haer gegeven heeft.

Hallelujah.

*S*Ingt Godt een nieuw en vrolijck Liet
Ter vergadering der Vromen,
In sijn Gemeente daer men siet
Godes Gunstgenooten komen;
Dat gansch Israël sich nu verbly,
En in sijnen Schepper vrolijck zy.

2. Laet Zion met een bly geluyt
Over haren Koning queelen,
Laet nu de trommel, harp, en fluyt,
Tusschen de gesangen speelen,
Want de Heer heeft lust in Israël,
Aen sijn Vytverkooren doet hy wel.

3. Godt sal den sachten van gemoedt
Zegenen en welvaert schencken;
Als Godes vrienden aen het goedt
Dat de Heer haer geeft gedencken,
Laet haer dan van vreughden op en neer
In haer huysen springen voor den Heer.

4. Haer tong sal over al de aerdt
Godes macht en roem belyden,
Haer handt sal vatten aen een swaert
Scharp ter snee aen beyde zijden,
Om te nemen wraeck van 't Heydendom

En te slaen de volckeren rontsom.

5. Om hare Grooten in den brandt,
En haer Koningen te sluyten
In ketenen aen voet en hant,
En haer vonnissen te uytten
Naer het recht beschreven van den Heer:
Dit zy sijner Gunstgenooten eer.
Hallelujah.

Psalm CL. Vermaninge om Godt te loven van wegen sijn heyligheyt, macht en heerlijckheyt, met allerley instrumenten.

Halleluja.

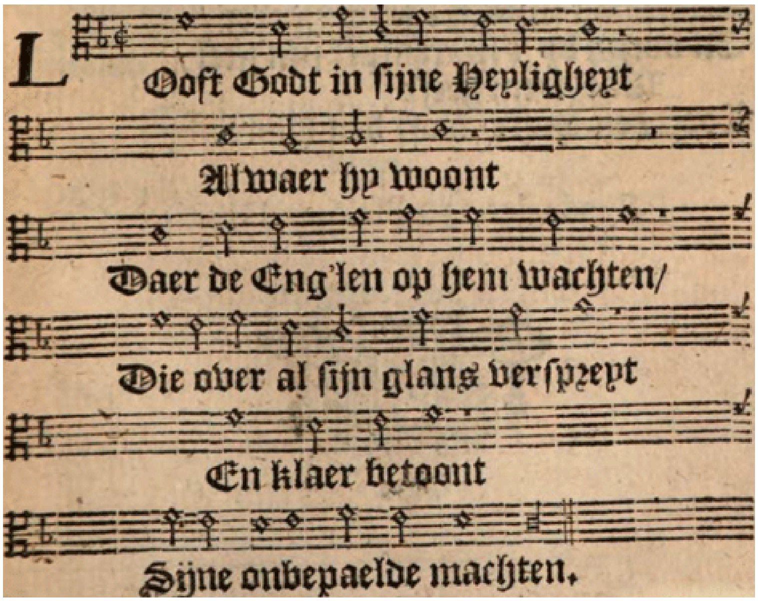

*L*Ooft Godt in sijne Heyligheyt
Alwaer hy woont
Daer de Eng'len op hem wachten,
Die over al sijn glans verspreyt
En klaer betoont
Sijne onbepaelde machten.

2. Looft Godt om sijne mogentheen
Die 't alles dwingt
En doet voor sijn Scepter buygen,
Iuycht oudt en jong nu onder een
Springt op, en sing
Psalmen die van hem getuygen.

3. Looft Godt met trommel en trompet
Met harp en luyt,
Met de lieffelijcke snaren,
Laet nu het orgel en cornet
En schelle fluyt
Welgestemt te samen paren.
Hallelujah.

4. Dat nu de cijmbel vrolijck speel,
Dat al wat leeft
Singe van sijns Scheppers eere,
En voegh by 't snarenspel sijn keel,
Wat adem heeft
Looft den Heere, looft den Heere.

Eynde der 150 Psalmen Davids.

HET TWEEDE DEEL

Van dit

ZANG-BOECK,

Inhoudende de

Lof-sangen of Hymnen,

Van

Veel treffelijcke Leeraers, en Godsalige Mannen.

Die men meest gewoon is te gebruycken, in de Christelijcke Gemeente, toegedaen de ware onveranderde *Ausburgse Confessie*.

Getrocken en overgeset uyt verscheyde Sang-boecken, en met sonderlinge naerstigheyt na de ordre der Iaer-getijden, tot nuttigheyt der ware Christ-gelovige by een vergadert.

En nieuwelijcks verrijmt,

Door

AERNOUT van OVERBEKE.

t'AMSTERDAM,

Uyt de *Druckery* van *BORRIT JANSZ. SMIT*, 1663.

Somma, of Korten Inhoud des tweeden Deels.

I.	De Catechismus: dat is, de ses principale Hooftstucken des Christelijcken Religie, gelijck die vervolgens in den Catchismus gestelt zijn.
II.	Van den Advent, of Toekomste Iesu Christi in 't Vleesch.
III.	Van de Geboorte en Menschwerdinge Christi.
IV.	Van de Besnijdinge Iesu Christi, en van het Nieuwe Iaer.
V.	Van 't Lijden en sterven Iesu Chrisi.
VI.	Van de Verrijsenisse Iesu Christi.
VII.	Van de Hemelvaert Iesu Christi.
VIII.	Van den Heyligen Geest.
IX.	Van de heylige Drie-eenigheyt.
X.	Van des Menschen Verlossinge en Rechtvaerdighmakinge.
XI.	Van een Christelijck leven en wandel.
XII.	Van kruys, vervolginge en aenvechtinge.
XIII.	Van de Christelijcke Kercke.
XIV.	Van de Boetvaerdigheyt.
XV.	Morgen- Middag- en Avont-liedere*n*.
XVI.	Tafel-liederen, voor, en na den Eten.
XVII.	Van den Doot en Sterven.
XVIII.	Van de Begraeffenisse.
XIX.	Van den Iongsten Dagh.
XX.	Van het eeuwige Leven.

Noch eenige Christelijcke Liederen, tot versterckinge des Geloofs, en vermaninge tot stantvastigheyt.

Het Tweede Deel, inhoudende de *Lof-sangen of Hymnen,* en *Geestelijcke Liederen*.

I. De Catechismus, of de 6. Hooftstucken der Christelijcke Religie, gelijck die vervolgens in de Catechismus gestelt zijn.

1. *De H. Tien Geboden des Heeren. II. Mose cap. 20. V. Mose cap. 5. Daer in de wille Gods, en onse sonden ons voor gehouden en aengewesen worden*.

D. M. L.

HOor Israël, dit is de Wet
Die Godt u tot een richtsnoer set,
En wil dat ghy nakomen sult,
Soo ghy wilt leven buyten schult.
Heer ontfermt u onser.

2. Ick heb u (seyt hy) door mijn handt [+]
Geleyt uyt het Egyptenlandt,
Ick ben alleen uw' Godt en Heer,
Geen Goden sult ghy hebben meer.
Heer ontfermt u onser.

3. Neemt ydelijck tot geener stont [+]
Des Heeren naem in uwen mont,
Wijl hy niet ongestraft en laet
Die sich daer in te buyten gaet.
Heer ontfermt u onser.

4. Ses dagen staen tot wercken vry,[+]
De sevenste Godts Sabbath zy,
Staeckt al uw' werck op desen dagh,
Met al wat staet in uw' gesagh.
Heer ontfermt u onser.

5. Weest aen uw' ouders onderdaen, [+]
Ghy sult haer wil niet tegenstaen,
Dat ghy lang in den lande leeft
Het geen u Godt ten erfdeel geeft.
Heer ontfermt u onser.

6. Ghy sult niet dooden noch verslaen, [+]
Noch haet in uwen boesem laen,
Al hebt ghy een gerechte saeck
Soo weest niet yverigh tot wraeck.
Heer ontfermt u onser.

7. Wacht u van overspel, en houdt [+]
Vw' Echt met wien ghy zijt getrouwt,
Maeckt dat ghy daer niet buyten gaet,
Noch met de wil, noch metter daet.
Heer ontfermt u onser.

8. Geen dievery en sult ghy doen, [+]

+ I.
+ II.
+ III.
+ IV.
+ V.
+ VI.
+ VII.

Wilt uwe handen daer voor hoen,
Soeckt niet met list of met gewelt
Te krijgen yemants goet of gelt.
Heer ontfermt u onser.

9. En geeft geen valsch getuygenis, +
Want Godt die reyn en heyligh is
Die heeft een afkeer van 't gemoedt
Dat onrecht aen sijn naesten doet.
Heer ontfermt u onser.

10. Als ghy uw's naesten huys aensiet, +
Sijn wijf, of kint, begeert het niet,
Sijn knecht, of meyt, of schaep, of koe,
Of 't geen dat hem moght komen toe.
Heer ontfermt u onser.

11. Neemt acht op 't geen de Heer gebiedt,
En overtreedt sijn Wetten niet,
Dan sult ghy zijn met al uw' Zaet,
Gezegent tot den lesten graet.
Heer ontfermt u onser.

12. Maer d'Overtreder is vervloeckt,
Sijn naem is niet by Godt geboeckt,
Gods toorn is over hem verhit
Tot in het derd' en vierde lidt.
Heer ontfermt u onser.

De X. Geboden Godts, in 't kort. Na een ander Compositie.

Oock op de voorgaende wijse.

D. M. L.

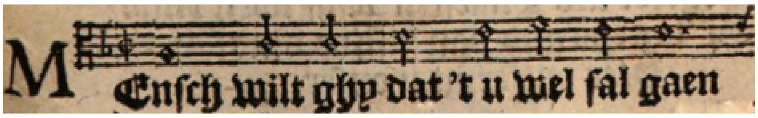

MEnsch wilt ghy dat 't u wel sal gaen

\+ VIII.
\+ IX. en X.

Hier en hier na, soo houd u aen
't Gebodt des Heeren en sijn Wet,
Van hem door Moyses ingeset.
Heer ontfermt u onser.

2. Ghy sult alleen uw' Godt en Heer
Aenbidden, en geen Goden meer
Sult ghy aenroepen neven hem,
Op dat hy hoore naer uw' stem.
Heer ontfermt u onser.

3. Misbruyckt den naem niet van den Heer
Op dat sijn straf niet op u keer,
En heylight sijnen Sabbathdagh,
Op dat uw' volck dan rusten mach.
Heer ontfermt u onser.

4. Eert uwe Ouders, houds' in waerd'
Soo leeft ghy lang op deser Aerd'.
Ghy sult uw' Naesten niet verslaen,
Noch uwen Echt te buyten gaen.
Heer ontfermt u onser.

5. Hoed u voor roof en dievery,
't Valsch tuygen verre van u zy,
Begeert uw's naesten Wijf noch Kind,
Of 't geene ghy van 't sijne vind.
Heer ontfermt u onser.

2. *Het Christelijck Geloof. Na 't getal der drie principale Hooft-artijckelen. Daer in wy bekennen wie dat Godt is, en wat hy zy; oock wat dese eenige waerachtige Godt in de Scheppinge, Verlossinge, en Heylighmakinge, ons voor weldaden betoont en bewesen heeft.*

D. M. L.

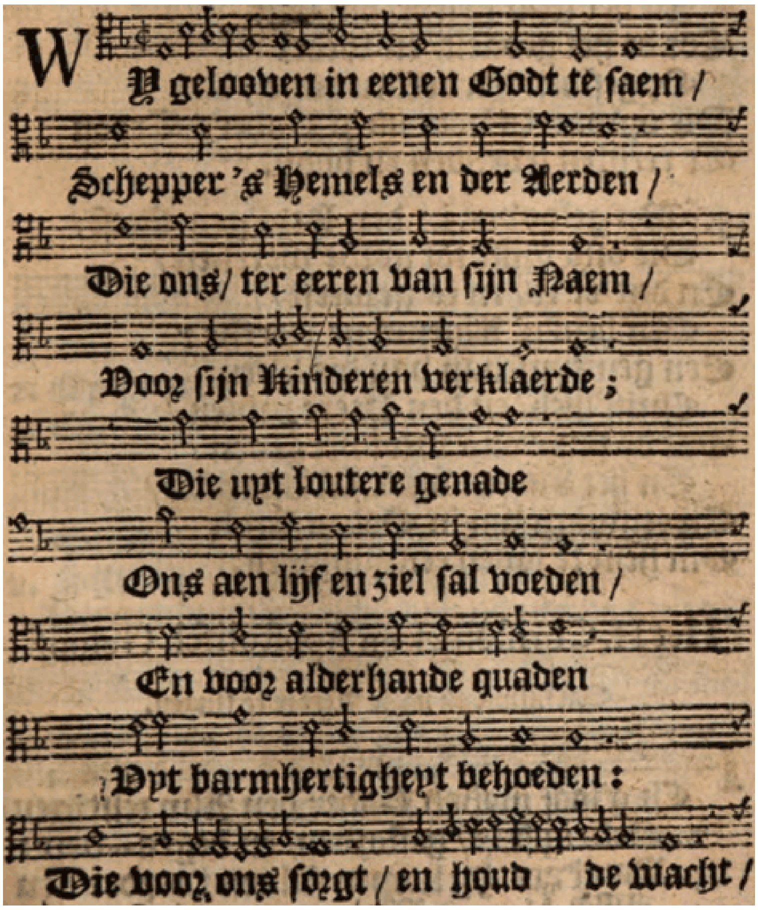

*W*Y gelooven in eenen Godt te saem,
Schepper 's Hemels en der Aerden,
Die ons, ter eeren van sijn Naem,
Voor sijn Kinderen verklaerde;
Die uyt loutere genade
Ons aen lijf en ziel sal voeden,
En voor alderhande quaden
Vyt barmhertigheyt behoeden:
Die voor ons sorgt, en houd de wacht.

En alles heeft in sijne macht.

2. Wy gelooven in Iesus onsen Heer,
Sijn Soon, van den Geest ontfangen,
Gebooren van een Maeght wel eer,
By Pilaet geleen, gehangen
Aen het kruys, gestorven, neder
In het graf geleyt, om lage
Tot de hel gedaelt, en weder
Opgestaen ten derden dage;
Die opwaerts voer na 's Vaders Troon
Te rechten levenden en doon.

3. Wy gelooven in den Heyl'gen Geest,
Die ons drijft tot goede wercken,
En dat 'er is, en is geweest,
Een heyl'g' Algemeene Kercke:
Een gemeynschap van die leven
Christ'lijck, en den Heere prijsen,
Dat de sond' ons wert vergeven,
En het vleesch weer sal verrijsen,
En eeuwigh zijn in Godes Rijck
Om hem te loven eeuwighlijck.

Het H. Christelijck en Apostolisch Geloof.

Om simpelijk na de Letter te singen.

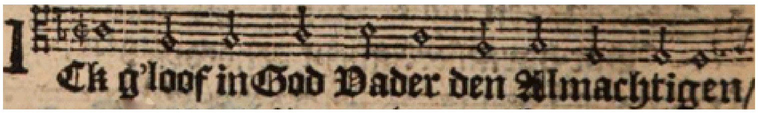

ICk g'loof in God Vader den Almachtigen,

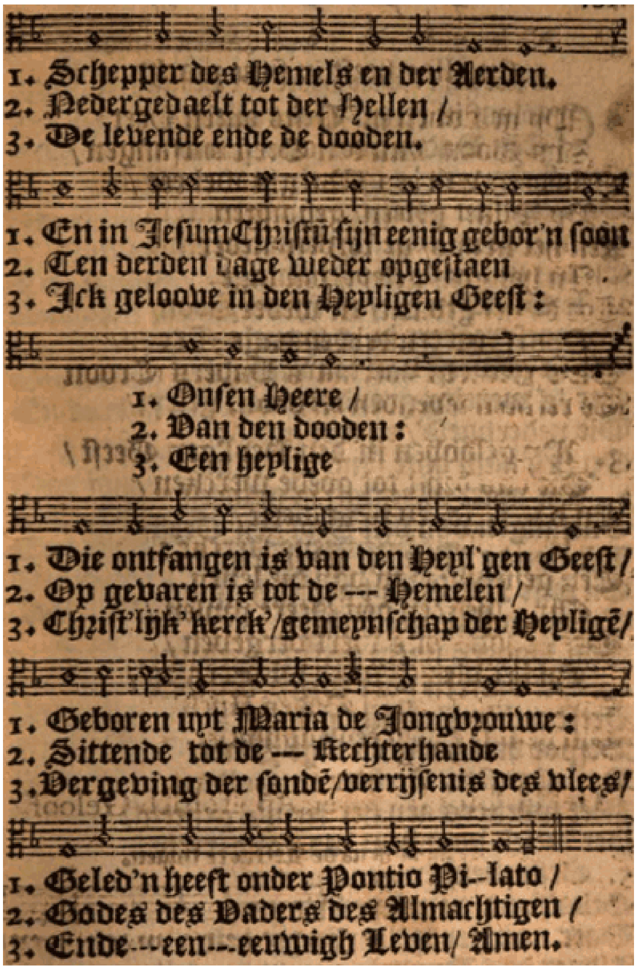

Schepper des Hemels en der Aerden
En in Iesum Christu*m* sijn eenig gebor'n soon
Onsen Heere,
Die ontfangen is van den Heyl'gen Geest,
Geboren uyt Maria de Iongvrouwe:
Geled'n heeft onder Pontio Pilato,

2. Gekruyst is, gestorven, en begraven:
Nedergedaelt tot der Hellen,
Ten derden dage weder opgestaen
Van den dooden:
Op gevaren is tot de Hemelen,
Sittende tot de Rechterhande
Godes des Vaders des Almachtigen,

3. Van daer hy komen sal om t'oordeelen
De levende ende de dooden.
Ick geloove in den Heyligen Geest:
Een heylige
Christ'lijk' kerck', gemeynschap der Heylige*n*,
Vergeving der sonde*n*, verrijsenis des vlees,
Ende een eeuwigh Leven, Amen.

Na het getal der Twaelf Artijckelen.

Op de wijse: Onse Vader in 't Hemelrijck.

'k ***G***Eloof in eenen Godt alleen,
Een Vader over ons gemeen,
Een Schepper 's Hemels en der Aerdt,
Die door sijn goetheyt my bewaert,
Die my houd voor sijn waerde Kint
En om sijn lieve Soon bemint.

2. 'k Geloof in Iesus sijnen Soon,
Die oock regeert in 's Hemels Troon,
Die is geweest van eeuwigheyt
Eer 's werelts grondt is vast geleyt,
Die nederdaeld', en met gedult,
Op sich nam onse sond' en schult.

3. Die maer alleenigh is geweest
Ontfangen van den Heyl'gen Geest,
Die van de Maeght Maria quam
En onse Menscheyt aen sich nam,
En die in sijne nedrigheyt
Sijn Vaders naem heeft uytgebreyt.

4. Die van een yder wierd' bestreen,
Heeft onder Pontius geleen,
Bespot van hoog' en lage Staet,
Van Priester, Rechter en Soldaet,
Met spijckers aen het Kruys gehecht,
Het welck voor hem was opgerecht.

5. Gestorven, en genomen af,
Gebalsemt, en geleyt in 't graf,
Daer naer ter Helle neergedaelt
Aldaer des Duyvels macht bepaelt,
En ons geruckt uyt sijn gewelt

Dat ons soo dapper had beknelt.

6. Die, na hy in den grave lagh,
Weerom verrees den derden dagh,
En opwaerts na den Hemel steegh
Alwaer hy tot belooning kreegh,
Om dat hy 't al had overmant,
Het sitten aen Godts rechter handt.

7. Van waer hy weder komen sal
Ten jongsten dagh met groot geschal,
Rondsom bekleedt met Majesteyt,
Op dat door sijn rechtvaerdigheyt
Geoordeelt werde al dat leeft,
En wat de doodt verslonden heeft.

8. 'k Geloof oock in den Heyl'gen Geest,
Dat hy oock eeuwigh is geweest,
Van Soon en Vader uytgegaen,
Een Trooster voor die zijn belaen,
Die onsen Geest getuyg'nis geeft
Dat Godt in ons behagen heeft.

9. 'k Geloof een Christelijcke Kerck
Des Heeren uytverkooren werck,
Waer van sijn Soon is 't opperhooft
En die hy heyligh heeft belooft
Haer by te blijven tot aen 't endt
Op dat sijn Bruydt niet werd' geschent.

10. 'k Geloove dat oock al die geen
Die Godes Wetten overtreen,
En voor Godts stemme waren doof,
Wanneer sy hebben het geloof
Dat Christ voor haer gestorven is
Verkrijgen de vergiffenis.

11. 'k Geloove dat mijn vleesch en been
Niet eeuwigh met een sware steen
Bedeckt sal leggen in der Aerdt,
Maer dat het werden sal verklaert,
En door des Heeren handt geleyt
Ten Hemel in de saligheyt.

12. Die al 't geen is voornoemt gelooft
Die is een Lit, daer Godt is 't Hooft,
Die hem sal bystaen over al
Op dat hy niet en koom' ten val;
Brengt Heer tot dees bekentenis
't Volck dat noch in den duyster is.

3. *Het Gebedt onses Heeren Jesu Christi; Na het getal der seven Beden. Daer in wy Godt om alle geestelijcke en lichamelijcke, oock tijdelijcke en eeuwige goederen bidden.*

D. M. L.

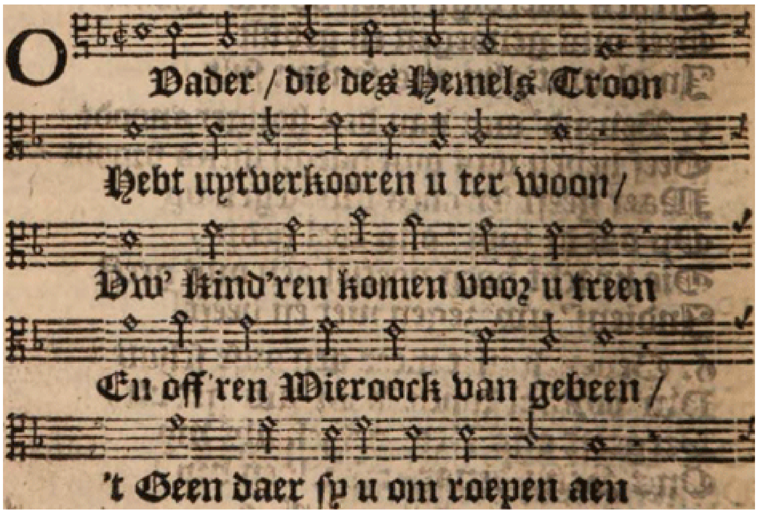

O Vader, die des Hemels Troon
Hebt uytverkooren u ter woon,
Vw' Kind'ren komen voor u treen
En off'ren Wieroock van gebeen,
't Geen daer sy u om roepen aen

Laet haer en u ter herten gaen.

2. Geheylight werde uwen Naem,
Als uw' Gemeente komt te saem
Soo zyse innerlijck verheught,
En juyche in Godts naem met vreught;
Wiens naem ons tot een schilt verstreckt
En voor all' ongeluck ons deckt.

3. Vw' Rijck toekoom' en streck sich uyt,
Op dat de Kerck uw' lieve Bruyt
Haer vyant overwonnen sie,
De boose Satan voor haer vlie,
En al de Werelt meer en meer
Bekenne dat ghy zijt de Heer.

4. Vw' wil geschied' op Aerdt, gelijck
Als sy geschiet in 't Hemelrijck,
Daer d'Engelen om uwen Troon
Strack vaerdigh staen op uw' geboon,
Geef ons genoegen en gedult
In al wat ghy ons senden sult.

5. Bevrijd' ons van des hongersnoodt,
Geef heden ons ons daegh'lijcks broodt,
Maer geeft 'er oock uw' zegen by
Op dat de spijs' ons wel gedy',
Die kracht noch voetsel aen ons geeft
Indiens' uw' zegen niet en heeft.

6. Gedenck niet meer aen onse schult,
Vw' oordeel wijck' voor uw' gedult,
Vergeeft ons Heer gelijck als wy
Ons Schuldenaren schelden vry,

En 't ongelijck aen ons gedaen
Van herten garen overslaen.

7. Maeck dat ons hert niet werd' bekoort
En afval van u heyligh Woort,
Als Satan ons den strijdt aenbiedt,
O Vader, soo verlaet ons niet,
Of geeft hem op ons minder macht,
Of wapen' ons met meerder kracht.

8. Verlost ons Heer van alle quaet
Op dat wy niet, hoe dat het gaet,
Van u oyt werden afgebracht;
Want u is 't Rijck, u is de Macht,
De Heerlijckheyt, en Majesteyt,
Van nu tot in der eeuwigheyt.

9. Amen, dat is het moet geschien,
O Godt, laet ons de vruchten sien
Aen ons voortkomen, van het geen
Daer om wy hebben u gebeen:
Wy singen Amen allegaer
Op dat ons wensch sou werden waer.

Onse Vader in 't kort.

Op de voorgaende wijse.

GOdt Vader, die in 't hooghste zijt,
Vw' Naem zy heyligh, uw' Rijck wijt,
Vw' will' op Aerd' geschieden moet
Gelijck sy in den Hemel doet,
Geeft heden ons het daeglijcks broodt
Bevrijdt ons voor des hongers noodt.

2. Vergeeft ons onse schuld, als wy
De schult aen and'ren schelden vry,
Leydt ons Heer in bekooring niet,

Verlost ons liever van 't verdriet,
Want u is 't Rijck en Heerlijckheyt
En macht tot in der eeuwigheyt.

Van de H. Sacramenten, of troostelijcke genade-teekenen, dat is, van den H. Doop, Sleutelen des Hemelrijcks en H. Avondmael.

Op de wijsen van den 9. 40. 49. ende 119. (ouder comp.) Psalmen.

*W*Anneer de mensch geschapen was
Heeft Godt hem 't lieffelijck gewas
Der kennisse verboden,
Hy sprack, is 't dat ghy daer van eet,
Sult ghy u selfs door eene beet
En al uw' Nazaet dooden:
Maer siet de mensch die van all's
Wou proeven, haeld' op sijnen hals
Godts voorgedreyghden tooren;
Sijn dwaesheyt heeft te weegh gebracht
Dat al het menschelijck geslacht
Moest eeuwigh zijn verlooren.

2. Hoe swaer de mensch sich had vertast
Godts goetheyt liet hem niet in last,
Sijn hert begon t'ontvoncken,
Om al de menschen niet te doon
Heeft Godt sijn Eengeboornen Soon
Haer tot behoudt geschoncken,
Die onse menscheyt aen sich nam,
Die Godes Woort ons leeren quam;
Sijn wercken en sijn reden
Vermaenden ons tot ware boet,
Hy sterft en stort voor ons sijn Bloet,

Hy heeft de doodt vertreden.

3. Geen mensch, hoe kloeck, hoe spits van geest,
Hoe vlijtigh dat hy soeckt en leeft,
Kan dit van selfs doorgronden;
Geen troost noch hulp treckt hy hier uyt
Dat Christus heeft na Godts besluyt
Voldaen voor onse sonden:
Daerom geboodt Godt in 't gemeen
En wouw dat sich soud' yder een
Met water laten doopen
De erf-sond wert door dese vloet
Gansch afgespoelt, het welck hem doet
Op Godts genade hoopen.

4. Maer of 't quam dat wy naderhant
Niet deden aen ons woort gestant,
En vielen in gebreecken,
En dat wy 't heyligh Doop-verbont,
Met Godt gemaeckt, door onse sond
Weer quamen te verbreecken,
Soo gaf Godt aen de Leeraers macht,
Dat hare stem, maer sijne kracht,
Vergeven sou de sonden,
Het welck hy duydelijck verklaert
Wanneer hy seyt, 't geen ghy op Aerdt
Ontbindt, sal zijn ontbonden.

5. Hy stelt oock in het Avondmael,
Dat door ons menschen altemael
Tot troost is opgeschreven,
't Gezegend Broot nam hy, en brack
Het met sijn' handen, en hy sprack
Dit wert voor u gegeven,

Dit is mijn Lichaem dat voor elck
Gebroocken wert, hy nam den Kelck
Daer na oock in sijn handen,
Sprack, dit 's mijn Bloet, ick wil dat ghy
Hier al uyt drinckt, het maeckt u vry
Van Doot en Duyvels banden.

6. Daerom ghy menschen wie ghy zijt
Weest danckbaer, en gedenckt altijt
Aen dese Sacramenten,
Die Godt tot uw' verlossing geeft,
En wat hy meer geschoncken heeft
Wilt dat in 't herte prenten:
Want Godt begeert geen offerhant,
Hy wil niet dat men roockt of brant
Op sijn gewijd' Altaren,
Een danckbaer hert kiest hy voor al;
Wie dit aen hem betoont dien sal
Godts goetheyt wedervaren. 6. *Gloria.*

4. ***De Historie van den H. Doop onses Heeren Jesu Christi, en van onsen Doop*. Vyt Matth. 3. 13. en 28. 19. Marc. 1. 9. en 6. 16. Luc. 3. 21. *Daer in kostelijck vervat is, wat de Doop zy; wie den selven ingestelt heeft, en waer toe hy nut zy*.**

D. M. L.

Oock op de wijsen van den 34. en 67 Psal. na alle beyde Compositien.

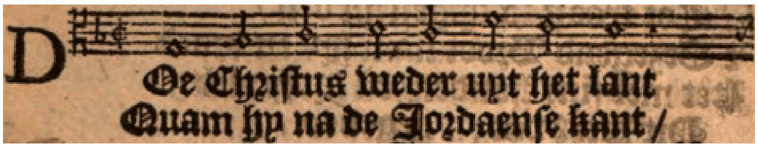

DOe Christus weder uyt het lant

Van Galilea keerde,
Quaem hy na de Iordaense kant,
Alwaer Iohannes leerde
Van Christi worden in het vleesch,
Dien hy was voorgeloopen,
En hem als met de vinger wees,
Soo dat sich 't volck met hoopen
Heeft willigh laten Doopen.

2. Oock heeft hier Christus selver mee
Het Doopsel aengenomen,
Schoon daer Iohannes tegen stree
En sey, 'k ben niet gekomen
Om u te Doopen mijnen Heer,
Het souw veel beter passen
Dat ick in 't water knielde neer,
En ghy my in dees plassen
Door 't Doopsel reyn soud wassen.

3. Maer Iesus gaf hem tot bescheyt
Dat hy sich niet sou vreesen,
Dewijle de gerechtigheyt
Daer door vervult most wesen,
Sint Ian, die sich niet achte waerd
Sijn schoenriem los te binden,

Heeft doe sijn Doopers Ampt aenvaert,
En liet sich willigh vinden
Om hem sulcks t'onderwinden.

4. Waer op hy sich in den Iordaen
Van hem heeft laten Doopen,
En als hy daer was uytgegaen
Soo ging den Hemel open,
Den Heyl'gen Geest voer na beneen
Die aen Iohannes oogen
Gelijck een held're Duyf verscheen,
Soo quam hy aengevloogen,
Een stem riep van om hooge:

5. Dit is mijn liefste Soon, in wien
Ick scheppe welbehagen,
De volle Godtheyt liet sich sien:
De Geest daelt na om lage
Gelijck een Duyf, en op der aert
Staet Christus Godes Soone,
Des Vaders stem roept nederwaert,
Soo dat sich drie Persoonen
In eene Godtheyt toonen.

6. Hy geeft sijn Iongeren bevel
De gansche Aerdt te leeren,
Op datse niet versinck' ter Hel
Maer sich in tijdts bekeere,
Leert haer, sprack hy, by wien men vint
't Geloof, en sich laet Doopen
Is saligh, maer voor die sich blint
In ongeloof verloopen,
Daer staet de Hel voor open.

7. 't Oogh neemt alleen op 't water acht,

Maer verder het geloove,
Te weten hoe dat Godes kracht
Komt neergedaelt van boven
En sich met enckel water mengt,
En wascht ons reyn van sonden,
't Welck ons de saligheyt aenbrengt,
Soo wy uyt 's herten gronde
Bewaren Godts verbonden. *10. Gloria.*

5. *Van de instellinge des H. Avontmaels.*

Matth. 26: 26. Marc. 14: 22. Luc. 22: 19. Paulus 1 Cor. 11. 23.

Op de wijse van den 9. 40. 49. en 119 Psalm, oude Compositie.

*A*Ls Christus seker wist dat hy
Haest soude sterven, was hy by
Sijn Iongeren geseten,
Met wie hy oock het Paesch-lam at,
Hy sey, 'k heb groote lust gehad
Om dit met u te eten,
Het tegenwoordigh Paesche-feest
Dat ick nu houw sal zijn geweest
Het leste van mijn leven,
Tot dat ick koom' met meerder macht,
Wanneer het al sal zijn volbracht
't Geen van my is geschreven.

2. Een sit 'er met ons aen den disch
In wiens hert dat de Satan is,
Hy walgt van mijn genade,
Wiens oogh op my alleen maer past,
Die met my in de schotel tast
Die sal my haest verraden:

Daer na soo nam en brack hy 't Broot
(Een voorbeduyding van sijn doot)
Dit wert voor u gegeven,
Dit is mijn eygen lijf, seyt hy,
Gebruyckt het, ende eet het vry,
Het doet u eeuwigh leven.

3. Daer na soo nam hy oock den Kelck
En danckt', en sprack, 'k wil dat van elck
Dees Beker zy genooten,
Dit is het Nieuw Verbont, 't welck moet
Bezegelt werden met mijn Bloet,
't Welck voor u wert vergooten,
Soo dickwils als ghy drinckt dees Wijn,
Sal 't mijn gedachtenisse zijn;
Ick sal niet meer na desen
Met u genieten desen dranck,
Noch proeven van den Wijngaert-ranck
Tot ick verhooght sal wesen.

4. Wanneer Godt in Egyptenlant
De Eerstgeboorte door sijn hant
Voor desen heeft verslagen,
En Pharao met al sijn macht
In 't Roode Meer heeft omgebracht
Vernielt met ros en wagen,
Soo heeft hy 't Paeschlam ingeset
Op dat sy souden door dees Wet
Herroepen in gedachten
Wat gunst de Heer haer had gedaen,
Die haer Vervolgers dee vergaen
Door felle water krachten.

5. Soo heeft oock Christus onsen Heer
Verdroncken in het Roode Meer

Van sijne Heyl'ge Doope,
Al onse schult, hy heeft de Doot
En Duyvel van hun macht ontbloot,
De Helpoort afgeloopen,
Op dat sijn Kerck indachtigh zy
Soo overgrooten gunst, laet hy
Sich als een Paeschlam eeten
In Broot sijn Lijf, sijn Bloet in Wijn
Op dat wy daer door schuldigh zijn
Hem nimmer te vergeeten.

6. Die waerdigh dan gebruyckt dit Broot,
En dese Wijn, die sal de doodt
Van onsen Heer verkonden,
En wat hy al heeft uytgestaen
Eer dat hy heeft genoegh gedaen
Voor onse sware sonden;
De Heer heeft sijn barmhertigheyt
Om Christus wille toegeseyt
Dien die dit sal gelooven,
De dreygementen van sijn hant
Sal hy weerhouden, en den brant
Van sijnen toorn uytdooven.

7. De mensch moet sijn sich selfs bekent
Eer hem dit Heyligh Sacrament
Wert aen Godts Disch gegeven,
Hy moet zijn suyver van gemoed,
't Welck blijckt, als hy met ware boet
Wil beteren sijn leven;
Soo dit een Christen niet en doet,
Soo sal hy Christus Lijf en Bloet
Niet nuttigen tot voordeel,

Want Paulus heeft ons klaer geseyt
Wie gaet ter Tafel onbereyt
Die eet en drinckt sich 't oordeel.

8. Daerom soo laet ons voor den Heer
Op onse knyen vallen neer
En bidden om genade,
Op dat wy waerde Gasten zijn
Wanneer wy met sijn Broodt en Wijn
Ons swacke ziel verzaden;
En als de maeltijdt is geschiet,
Soo sterck ons Heere, dat wy niet
Gaen op de oude wegen;
En als de Duyvel na ons tracht,
Ons wil bespringen met sijn macht,
Soo sta sijns wapens tegen. 6. *Gloria.*

Een ander Liedt van de Insettinge en nuttigheyt des H. Avontmaels.

Op de Wijse: Christus tot de Iordane quam.
Of: Op de Wijsen van den 34. en 67 Psal. na alle beyde Compositien.

*W*Anneer het was de laetste nacht,
Voor Christus sware banden,
Eer Iudaes gierigheyt hem bracht
In 's Hooge-Priesters handen,
Seyd hy, 'k heb lang belust geweest
Eer dat ick wierd' verraden
Met u te houden 't Paesche-feest,
Het lammeken te braden
Ons daer med' te verzaden.

2. Na dat hy had gedanckt sijn Godt
Heeft hy het Broodt gebroken,

En van sijn Lichaem aldus tot
Sijn Iongeren gesproocken:
Neemt eet het tot vergiffenis
En suyv'ring van 't geweten,
Dit Broot het welck mijn Lichaem is,
Op dat als ghy 't sult eten
My nimmer soud vergeten.

3. Daer na soo nam hy oock den Kelck
En heeft daer in geschoncken,
En sey, tot haer 'k wil dat van elck
Dees Beker zy gedroncken,
Hy is in mijn Bloet 't Nieuw Verbont,
't Welck u is opgeschreven,
Als ghy hem drinckt soo wert de sond
Daer door aen u vergeven,
't Welck u doet eeuwigh leven.

4. De Heer zy in der eeuwigheyt
Gedanckt voor sijn genade,
Die sich op 't Paeschen heeft bereyt
Ons zielen te verzaden,
En voor ons door sijn kruys en pijn
Des Vaders gunst verworven,
Wy souden anders eeuwigh zijn
In ongena gestorven,
En jammerlijck verdorven. *10. Gloria.*

Het Liedt van Johannes Hus, by het H. Avontmael te singen.

D M L.

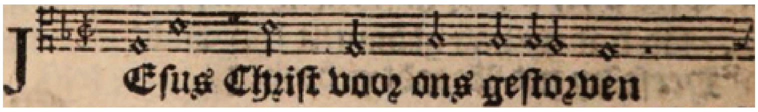

JEsus Christ voor ons gestorven

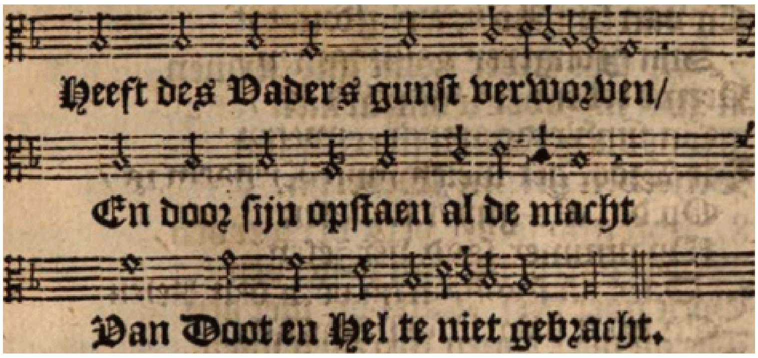

Heeft des Vaders gunst verworven,
En door sijn opstaen al de macht
Van Doot en Hel te niet gebracht.

2. Op dat wy dit noyt vergeten
Laet hy ons sijn Lichaem eten,
En schenckt ons in sijn Bloet, 't welck is
Gestort tot ons vergiffenis.

3. Hy gebruyckt het niet tot voordeel,
Maer hy eet en drinckt sich 't oordeel
Al die onwaerdigh van gemoed
Eet Christus Vleesch en drinckt sijn Bloet.

4. Godt den Vader sult ghy prijsen
En hem danckbaerheyt bewijsen
Die uw' bedreven sond' en quaet
Door sijnen Soon betalen laet.

5. Christus heeft sijn lijf en leven
En sijn dierbaer Bloet gegeven,
Voor al die geen die door de sond
In hare zielen zijn gewont.

6. Komt en proeft van Godts genade
Die met sonden zijt beladen,
En treedt met ware boet hier by

Op dat de spijs u wel gedy.

7. Hy seyt selver komt ghy Armen
'k Wil my over u ontfarmen,
Want die gesont en sterrick zijn
Behoeven geenen Medecijn.

8. Kost ghy selver yets verwerven
Wat behoefd' ick dan te sterven,
Oock gaet dees' Tafel die niet aen
Die op haer eygen wercken staen.

9. Laet vry yder hier toe treden
Die Godt heeft om hulp gebeden,
En die bekent met sijnen mont
En vast gelooft uyt 's herten gront.

10. Als de maeltijt is gehouden,
Dwaelt niet weder op het oude,
Dat elck maeck door sijn doen bekent
De vruchten van dit Sacrament. 3. *Gloria*.

Een oude Lof-sangh en Dancksegginge na het Heyligh Avontmael.

D. M. L.

GOdt zy gelooft, sijn Naem zy hoog geprese*n*
Voor sijn gunst aen ons bewesen,
Die voor ons allen is aen 't Kruys gestorven
En vergiff'nis heeft verworven;
Heer ontfermt u onser.

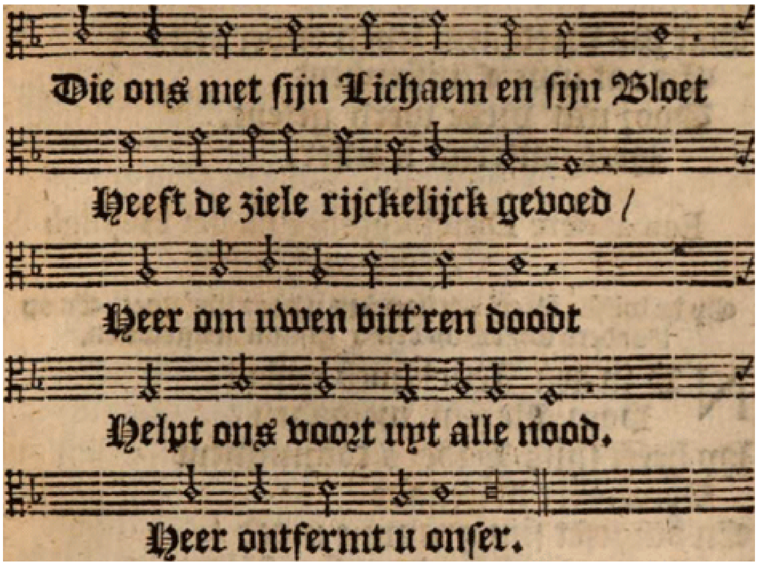

Die ons met sijn Lichaem en sijn Bloet
Heeft de ziele rijckelijck gevoed,
Heer om uwen bitt'ren doodt
Helpt ons voort uyt alle nood.
Heer ontfermt u onser.

2. Sijn Heyligh Lijf is in den doodt gegeven
Dat wy daer door souden leven,
Dees weldaet heeft hy aen ons willen schencken
Om steed's aen hem te gedencken.
Heer ontfermt u onser.
Heer hoe was doch uwe liefd' soo groot
Dat ghy voor ons wierd aen 't kruys gedoot,
En ons hebt verlost soo dier
Van den doodt en 't helsche vyer.
Heer ontfermt u onser.

3. Geeft ons voortaen uw' Vaderlijken zegen
Dat wy wand'len in uw' wegen,
En nimmer treden op het padt der sonden,
Daer wy eertijts wel op stonden.
Heer ontfermt u onser.
Godt send uwen Geest tot ons beneen,

Dat wy vreedsaem leven onder een,
En dat uwe Christenheyt
Door uw' vrede werd' geleyt.
Heer ontfermt u onser.

Een andere Dancksegginge na het Heyligh Avontmael.

Op de wijse: Heer' wy dancken u voor uw' goet. En op d'andere wijsen, by den 1 Psalm aengewesen.

*N*V zy aen Iesu danck geseyt
Voor alle sijn' weldaden,
Hy heeft sijns Vaders toornigheyt
Verandert in genade
En omgeset sijn gramme moed,
Hy heeft ons zielen door sijn Bloet
En Lichaem doen verzaden.

2. Geeft Heere dat ick dickmaels mach
Tot uwen Tafel treden,
Vw' Lijf oock op een and'ren dagh
Ontfangen als op heden,
Op dat ick daer door vaeck betracht
Waer toe mijn sond' u heeft gebracht,
En wat ghy hebt geleden.

3. Laet nu niet meer mijn dertel oogh
Op aerdsche dingen achten,
Laet het sich heffen na om hoogh
En na den Hemel trachten;
Als ick bedenck uw' Majesteyt
Soo laet des werelts ydelheyt
Niet stooren mijn gedachten.

4. En nu ick Heere ben een Lidt
Geworden uwer Kercke,

Soo is 't dat ick aendachtigh bid
Dat blijck' uyt mijne wercken,
Dat ick van ganscher hert en sin
Mijn mede-Christenen bemin,
En gaern in noot wil stercken.

5. Bewaert my doch voor nijt en haet
En laet my licht vergeven
Soo door mijn Naesten eenigh quaet
Aen my mocht zijn bedreven,
En nu wy Broeders altemael
Geworden zijn door 't Avondmael,
Soo laet ons vredigh leven.

6. Een yeder vall' sijn Godt te voet
En legg' de handen t'samen,
En segg' met een oprecht gemoed
Gelooft zy Iesus name,
Gedanckt zy sijne Majesteyt
Van nu tot in der eeuwigheyt
Om dese weldaed, Amen.

5. *Van het Gewelt der Sleutelen des Hemelrijcks: en van de Troostelijcke Vergeving, of Ontbindinge der sonden.*

Matth. 16. 19. c. 18. 18. Ioh. 20. 23.

Op de wijse: Behout ons Heere by uw Woort. Of: Nu maeckt ons heyligh, Heere groot.

SOo waerlijck als ik leef, 'k begeer
Des Sondaers doot niet, seyt de Heer,
Maer dat hy door oprecht berouw
Het leven eeuwighlijck behouw.

2. Godt send sijn Iongeren, en seyt
Leert yder, sonder onderscheyt,

Dat Godt haer schuldt heeft uytgedaen,
Wanneer sy van het quaet afstaen.

3. Dien ghy de sond' vergeven sult
Zy quyt gescholden van sijn schult,
En aen de and're kant, die ghy
Niet vry scheld, scheld ick oock niet vry.

4. Het geen ghy op der aerden doet
Werdt oock van my gekeurt voor goet,
Ick geef uw' all', en ygelijck,
De Sleutelen van 't Hemelrijck.

5. Al die gelooft aen uwe reen,
Dat ick heb voor sijn sond, geleen,
En sijn bedreven quaet beschreyt
Werdt van my in Godts Rijck geleyt.

6. Die dan met een verdruckt gemoedt
En nedrigh hert valt Godt te voet,
Werdt weder tot Gods Rijck bequaem,
Door 's Leeraers stem, in Christus naem.

7. Al was sijn sond als sandt aen Zee,
En root als bloet, soo sal de snee,
Waer voor het alles achter leyt,
Noch wijcken voor sijn suyverheyt.

8. Want hoe de sonde grooter is
Hoe grooter de vergiffenis,
Hoe swaerder dat de misdaedt treft
Hoe meer sich Godts gena verheft.

9. Hier is geen twijffel aen te slaen,
Want soo sich yemant vindt belaen,
En wil dat hem vergeven werdt.
Moet vry zijn van een twijflend hert.

10. Daerom wie dat sich vindt te swack

Te dragen 't lastigh sonden pack,
Die maeck' sijn hartseer en ellend'
Aen Godes Dienaer stracks bekent.

11. Die sal u' troosten met Godts Woordt,
En wijsen u den wegh, om voort
Te leven vroom na Godts verbondt,
En nauw te wachten voor de sondt. 3. *Gloria.*

Een Christelijck Gebedt-Liedt voor de Predicatie.

Op de wijse: Nu maeckt ons heyligh Heere groot.

GOdt Vader, wiens gedachtenis
Altoos in onse herten is,
Door uwe woorden en uw' leer
Send uwen zegen op ons neer.

2. Heer Iesu Chirst, wy zijn te saem
Alhier vergadert in uw' naem,
Weest nu in 't midden van ons Heer
En geeft ons aendacht tot uw' leer.

3. O Heylige Geest volvoer uw' werck
In het uytbreyden van uw Kerck,
Doet in ons open hert en oor,
Dat het met lust den Leeraer hoor.

4. Ghy eeuwige Drievuldigheyt,
Lof, eer, en danck, zy u geseyt,
Geest om uw' goetheyt ons al 't geen
Begrepen was in ons' gebeen.

Een Christelijck Gebedt-Liedt voor de Leere des Catechismi.

Op de wijse van en by den 119 Ps. ouder Comp. aengew.

HEer wy zijn wederom vergaert
Ter plaets daer men uw Woordt verklaert,

Maer wijl wy zijn genegen
Tot boosheyt, na der menschen aert,
Soo send' uw' Geest ons nederwaert
Dat hy uw' erfdeel zegen'.
Den Leeraer, dat hy niet in 't hert
Tot Kettery gedreven werd
Noch treed' in Godes oordeel;
Maer dat sijn Leer zy sonder vleck
Op dat het uw' Gemeente streck
Tot haet niet, maer tot voordeel.

2. Den Hoorders geeft een vroom gemoed,
Laet sucht noch sorgh voor 't aerdsche goed
Haer aendacht komen stooren,
Op datse tot haer saligheyt
Vw' Dienaer, die de Schrift verbreyd,
Met rechten yver hooren:
Geen Sathan maeck den dienst haer moe,
En als hy stopt haer ooren toe,
Maeck ghy haer 't hert weer wacker;
Op dat uw' Woordt dat edel Zaet
Niet vall' op 't lant daer dooren staet,
Maer op den vetten Acker. 6. *Gloria*.

Na de Leere des Cathechismi.

Op de wijse van den 19 Psalm ouder Compositie.

*A*Ls nu soo bidden wy u Heer,
Dat ghy door u gesonde Leer
Ons herten wilt verlichten,
En dat uw' alderheyligst Woort
't Welck nu van ons is aengehoort
Mach onse ziele stichten.
Geef dat des werelts prael en pracht

Van ons na desen werd' veracht
Laet na uw' wil ons leven,
Op dat ghy ons soo wel gerust
Mooght halen, Heer, wanneer 't u lust
En uwen Hemel geven. 6. *Gloria.*

Een ander Liedt.

Op de wijse van, en by den 7 Psalm aengewesen.

GHy hebt ons lijf en ziel gespijst,
Wilt oock genade geven
Dat al ons doen uw' wercken prijst;
Geeft dat wy mogen leven
Oprecht, en laet // ons vlieden 't quaet,
En 't vuyle padt der sonden,
Dewijl uw' Soon // ons weder schoon
Gemaeckt heeft door sijn wonden. 2. *Gloria.*

II. Van den Advent of Toekomst en Sending des Soons Godts in het Vleesch: of van de Menschwerding Jesu Christi, des eenigen en eeuwigen Soons Godts.

Den Hymnus, *Veni Redemptor gentium.*

KOm aller Heyd'nen Heyl en Licht,
Kom toon uw' heerlijck aengesicht,
Laet al de Aerdt verwondert staen
Hoe dat dit baren toe mach gaen.

2. Geen mans bloedt dat oyt oorsaeck is
Geweest van sijn ontfanckenis,
Hy is alleenigh door den Geest
Ontfangen van een Maeght geweest.

3. Schoon dat Maria swanger wordt
Soo blijft haer kuysheyt onverkort,
De deught blinckt haer ten oogen uyt
Dewijl sy Godt in haer besluyt.

4. Die op sijn tijdt haer lijf verlaet
En in de ruyme werelt gaet,
Als Godt en Mensche te gelijck
Ontsluyt hy ons het Koninckrijck.

5. Van waer hy eerst voer na beneen
Om sich met vleesch en bloedt te kleen,
Hy daelde na de helsche poel
En klom van daer na Godes Stoel.

6. Ghy die den Vader zijt gelijck,
En Koning in het Hemelrijck,
Voert neder in ons vleesch veracht
Ons vleesch te geven nieuwe kracht.

7. Vw' Kribb' die vol van luyster is
Schijnt voor ons in de duysternis,
En uw geboort heeft ons gesicht
Met glans en helderheyt verlicht. 3. *Gloria.*

De Lof-sangh Mariae. Mijn Ziel verheft den Heer. Of het Magnificat Duytsch. Luce cap. 2. vers. 46. *Daer in sy verheft de groote genade Godts, aen haer betoont en bewesen: Leert oock, dat de saligheyt over lange in Christo belooft, als nu geopenbaert en verschenen is.*

Op de wijse van den 7 Psalm aengewesen.

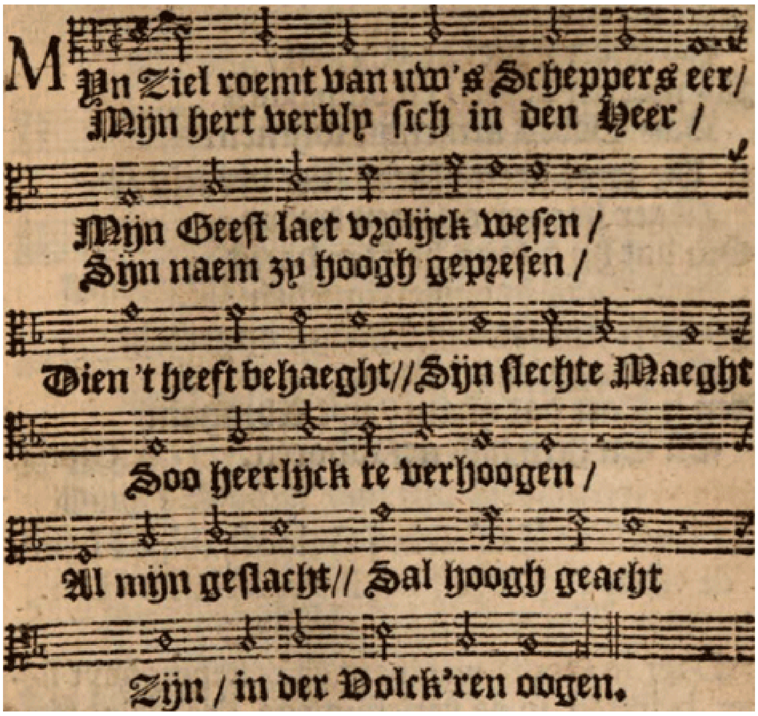

MYn ziel roemt van uw's Scheppers eer,
Mijn Geest laet vrolijck wesen,
Mijn hert verbly sich in den Heer,
Sijn naem zy hoogh gepresen,
Dien 't heeft behaeght // Sijn slechte Maeght
Soo heerlijck te verhoogen,
Al mijn geslacht // Sal hoogh geacht
Zijn, in der Volck'ren oogen.

2. Die machtigh is heeft groote daen
Aen my sijn Maeght bewesen,
Sijn gunst sal eeuwigh kleeven aen
Die sijnen name vreesen;
Sijn stercke kracht // Heeft 't onderbracht
Die sich hovaerdigh toonen,
Haer hooge moedt // Is door sijn voet
Geschopt van Stoel en Troonen.

3. d'Oomoedige daer tegen heeft
De Heere hoogh verheven,
Die soo lang hong'righ heeft geleeft
Dien heeft hy spijs gegeven

In overvloet // daer tegens doet
Hy anders met de Rijcken,
Sy moeten voort // en ongehoort
Van Godes aenschijn wijcken.

4. De Heer heeft Iacob niet veracht,
Maer hooger op doen treden,
Om dat hy altoos heeft gedacht
Aen Gods barmhertigheden;
Hy heeft sijn Knecht // hoogh opgerecht
Gelijck hy van te vooren
Aen 't Zaet dat quam // uyt Abraham
En aen hem had geswooren. 2. *Gloria.*

De Lof-sang Zachariae; Gelooft zy de Heere, de Godt Israëls: Of het Benedictus Duytsch.* Luce cap. 1. vers. 68. *Daer in Godts waerheyt en bestendigheyt sijner beloften in de verschijninge des beloofden Messiae, seer hoogh wort gepresen, en sijn genade, als oock de verkondinge des Euangeliums aengewesen. Het Ampt des Voorloopers Johannes wort oock uytgeleyt.

Oock op de wijsen van, en by den 7 Psalm aengewesen.

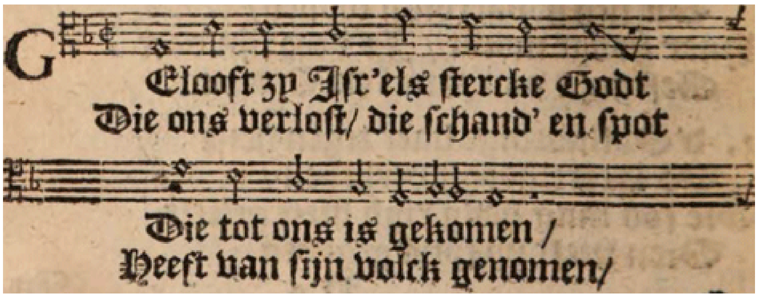

***G**Elooft zy Isr'els stercke Godt*
Die tot ons is gekomen,
Die ons verlost, die schand' en spot
Heeft van sijn volck genomen,

En ons bereyt // ter saligheyt
Een Hoorn uyt Davids lenden,
Dien 't nu behaeght// door sijne Maeght
Hem aen sijn Volck te senden.

2. Als hy lang heeft te voor verklaert
Door 't Woordt van sijn Propheten,
En van 't beginsel van der Aerdt
Ons Voorgeslacht doen weten,
Dat door sijn hant // hy uyt den bant
Des vyants ons sou trecken,
Op dat sijn trouw // uyt goetheyt souw
Ons Vaderen bedecken.

3. Dat hy aen sijn beloften dacht
Aen Abraham geswooren,
Te weten: dat hy sijn geslacht
't Geen hy had uytverkooren
Sou maken vry // van slaverny,
Waer door sy stil en veyligh
V souden Heer // bewijsen eer,
En leven vroom en heyligh.

4. Ghy sult mijn Kint voor een Propheet
Des Hooghsten zijn genomen,
En maken sijnen wegh gereet

Waer dat hy langs sal komen,
En als een tolck // Aen Godes volck
De saligheyt verkonden,
En leeren haer // In 't openbaer
Vergevinge der sonden.

5. Vyt 't diepst' van Godts barmhertigheyt,
Waer med' hy quam bestralen
Sijn volck, is ons een licht verbreyt
Dat uyt der hoocht komt dalen,
Op dat het schijn // Aen die noch zijn
In schauw des doods, en treden
In duysterheyt // En dat het leyd'
Haer voet op 't padt der vrede. 2. *Gloria.*

III. *Van de Geboorte en Menschwerdinge Jesu Christi.*

Op den Christdagh. Of: Op 't Feest der Geboorte Christi.

Den Hymnus, A Solis ortus cardine.

D. M. L.

*V*An daer de Son des morgens straelt,
Tot daer hy 's avonds onderdaelt,
Zy Christus lof verbreyt op aerdt,
Dien ons Mari-a heeft gebaert.

2. Die 't alles schiep quam als een knecht
Op aerden nederigh en slecht,
Op dat hy 't vleesch door 't vleesch behiel,
En dat sijn Schepsel niet verviel.
3. Godts heyl daelt in Mariaes schoot,
Noch blijft sy Maeght, als gaet sy groot,
Sy draeght yets dat sy niet verstaet
En dat natuur te boven gaet.
4. Sy voelt hoe dat haer suyver hert
En Lichaem tot Godts Tempel werdt
Die noyt van Man was aengeraeckt
Wert swanger door Godts Geest gemaeckt.
5. De Moeder heeft den Soon gebaert,
Van Gabriël geopenbaert,
Van Sint Iohannes uytgebeelt,
Die in sijn Moeder springt en speelt.
6. Daer hem de kribb' een wiegh verstreckt
Wert hy als arm met hoy gedeckt,
Die 't alles spijst in overvloedt
Wert selver hier met melck gevoedt.
7. Al 't Hemelsch Heyr dat juycht hier of,
De Englen singen Godes lof,
Den Herders werdt geopenbaert
De Herder van de gansche aerdt. 3. *Gloria*.

Een Lof-sangh van de Geboorte onses Heeren Jesu Christi.

D. M. L.

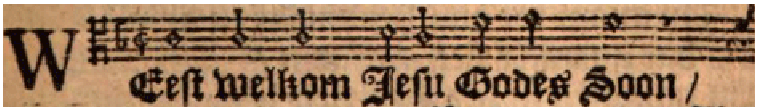

*W*Eest welkom Iesu Godes Soon,

Ghy die verliet uw' eeuw'gen Troon,
En voor een Maeght quaemt in de tijt,
Des sich der Eng'len schaer verblijt.
Heer ontfermt u onser.
2. Men vint den Heer der Heerlijckheyt
Hier in een arme kribb' geleyt,
Die alles heeft in sijne macht
Heeft onse menscheyt niet veracht. Heer, &c.
3. Dien 't ruyme Aerdtrijck niet besloot,
Leyt in Marias enge schoot,
Die Aerdt en Hemel leven doet
Die wert hier als een Kint gevoet. Heer, &c.
4. De Werelt krijght een nieuw gesicht
Door 't opgaen van dit Eeuwigh Licht,
't Welck onser aller vyerbaeck is
In 's werelts dicke duysternis. Heer, &c.
5. Godts Soon quam tot ons nederwaert
Gelijck een Vreemdeling op aerd,
Op dat wy door sijn nedrigheyt
Ten Hemel werden ingeleyt. Heer, &c.
6. Hy quam tot ons verdruckt en arm
Op dat hy onser sich ontfarm,
En namaels in het Hemelrijck

Ons met sijn Eng'len maeck' gelijck. Heer, &c.
7. Soo hoogh heeft ons de Heer geschat,
Soo seer heeft Godt ons lief gehad,
Des zy hem eeuwigh danck geseyt
Van sijn beminde Christenheyt. Heer, &c.

Een Liedt van 't Kinderen Jesu, of van de Geboorte Jesu Christi; genomen uyt het tweede Capittel Luce.

D. M. L.

HIer neergedaelt uyt Godes Troon,
Als een van sijne waertste Boon,
Breng ick u tijding vol van vreught,
Des zy al wat 'er leeft verheught.
2. Maria heeft van daegh gebaert
Een Kint wel kleyn, maer groot van waerd',
Soo groot dat selfs des Hemels Troon
Sich buygen moet voor sijn geboon.
3. Hy is een Godt en mensch gelijck,
Een Koning in sijns Vaders Rijck,
Hy daelde in Marias schoot
Om u te vrijen van de doot.
4. Waer door hy heeft voor u bereyt
De lang beloofde Saligheyt,

Die u sal setten altemael
Tot erven in sijns Vaders Sael.
5. Het teecken hier van is de stal
Daer 't jonge Kindt in leggen sal,
Omcingelt met een oude muyr,
Gewonden in een slechte luyr.
6. Wy gaen daer op uw' woordt na toe,
Geen wegh en maeckt ons mat noch moe,
Wy treden binnen om te sien
De wond'ren die aen ons geschien.
7. Merck op mijn ziel, sie met bescheyt
Op 't geen hier in de Kribbe leyt,
't Is Godes Eengebooren Kindt
Dat ghy in dese luyren vindt.
8. Weest welkom die het slecht gewaedt
Des menschen niet en hebt versmaedt,
Weest welkom ed'le Gast die my
Zijt in 't ellendt gekomen by.
9. O Heer die 't alles hebt gemaeckt
Hoe zijt ghy doch hier toe geraeckt,
Dat ghy hier leght op 't dorre gras
Dat flus der dieren voedsel was?
10. Al was de werelt noch soo breedt,
Met Gout en Diamant bekleedt,
Beset met Iaspis en Robijn
Sy was niet waerd uw' wiegh te zijn.
11. Voor uw Satijn en Fulp, verstreckt
Het groove Linden dat u deckt,
Waer uyt ghy Heere blinckt soo schoon
Als of het was een Konings Troon.
12. Waer door ghy ons hebt voorgestelt

Dat geen cieraedt voor u en gelt,
En dat des werelts meeste pracht
Voor u is alderminst geacht.
13. De Kribb' is voor u veel te hardt,
Kom vaert veel liever in mijn hert,
En maeck u daer een bedt gereet,
Op dat ick Iesus noyt vergeet.
14. Dan sal ik altijdt zijn verheught
En singen van uw naem met vreught,
Dan sal ick altoos hebben stof
Om noyt te swijgen van uw' lof.
15. Gelooft zy Godt in 's Hemels Troon,
Die sijnen Eengeboornen Soon
Aen al wat op der aerden leeft
Door eene Maeght geschoncken heeft. 3. *Gl.*

Een ander Liedt, oock genomen uyt het tweede Capittel Lucae.

D. M. L.

DEr Eng'len rey voer nederwaert,
En heeft sich daer geopenbaert
Den slechten Harders, en geseyt,
Ga siet wat in de Kribbe leyt.
2. Treckt opwaerts heen na Bethlehem

Na Davids stadt, daer vint ghy hem,
Den grooten Schepper van 't heel al,
Gelegen in een kleyne stal.
3. Dies weest verheugt, dewijl ghy siet
Dat Godt des Hemels Troon verliet,
Dat hy op Aerden nederquam
En daer ons Vleesch en Bloet aennam.
4. En vreest niet hoe de Duyvel woet,
Weest onvertsaeght, troost uw' gemoed,
Wat macht heeft Sonde, Doot, of Hel
Nu Christus is uw' Metgesel?
5. Hy is uw' Schut, uw' Schilt, en Scherm,
Hy helpt u met sijn stercken erm,
Vertrouwt op hem alleen, hy treft
Al wat sich tegens u verheft.
6. Dies juycht den Heer en weest verblijt
Dewijl ghy nu sijn Kind'ren zijt,
Gerechtight tot sijn erffenis,
Door 't Kint dat nu gebooren is. 3. *Gloria.*

Het oude Geestelijck Liedt. Dies est Laetitiae, &c.

DAt alles wat het Aerdtrijck draeght
Sijn stem van vreugd' laet hooren,
Wijl Christus van een reyne Maeght
Is heden Mensch gebooren;

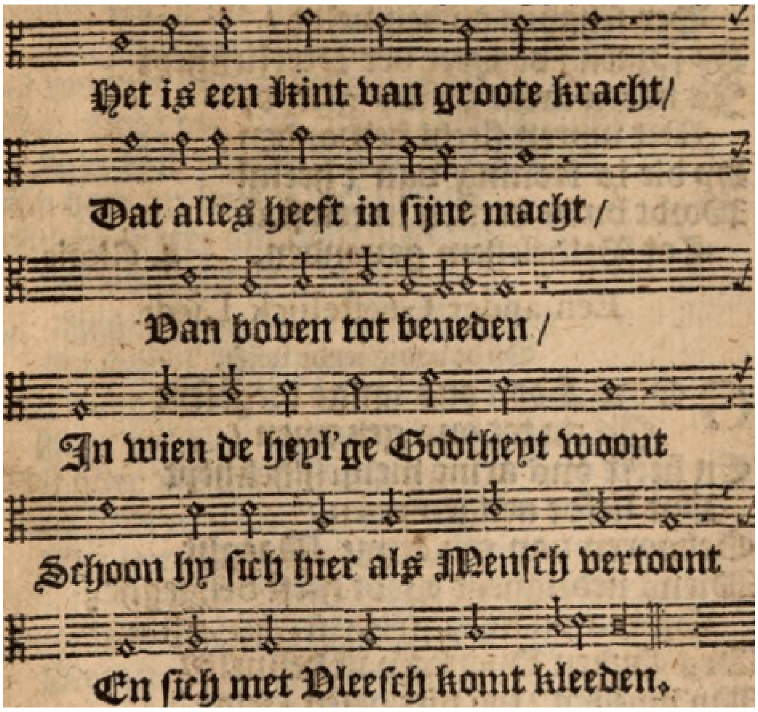

Het is een Kint van groote kracht
Dat alles heeft in sijne macht,
Van boven tot beneden,
In wien de heyl'ge Godtheyt woont
Schoon hy sich hier als Mensch vertoont
En sich met Vleesch komt kleeden.
2. Gelijck de Son doorschijnt het glas,
Soo wert Godt mensch gebooren,
Sijn Moeder blijft gelijck sy was
Een Maeght als van te vooren;
O sael'ge Vrouw wiens suyver hert
Tot eenen Tempel Godes wert,
Waer in hy is getoogen,
O sael'ge borst daer onsen Heer
In sijne jonckheyt kleyn en teer
De melck heeft uytgesoogen!
3. Godts Engel daelde neer by nacht,
Die van dit Kint vermelde
Aen 't Herders volck, dat had de wacht

Der schapen op den velde,
Hy sprack, de Heer der Heeerlickheyt
Is in een arme Kribb' geleyt,
Met luyren slecht bewonden,
Hy die is Koning van 't heelal
Wordt by de beesten in een stal
Tot Bethelehem gevonden. 4. *Gloria.*

Een ander Geestelijck Liedt.
Op de voorgaende wijse.

GOdts Soon ons lange toegeseyt
Is nu tot ons gekomen,
En heeft ons arme menschlijckheyt
Vyt liefde aengenomen,
Gebooren van een reyne Maeght
Wiens nedrigheyt Godt heeft behaeght;
Wy waren in de stricken
Des Ouden Vyants vast beknelt,
Wy moesten, soo niet desen Heldt
Gekomen was, versticken.
2. Siet nu hoe lieff'lijck dat de tijdt
Ons menschen komt te vooren,
De dagh en nacht die zijn verblijdt
Dat Christus is gebooren:
Hy quam tot ons veracht en slecht,
In kleedt en weesen als een Knecht,
Behalven in de sonden
Wierd hy aleveleens als wy,
Door sijn geboort in 't vleesch, heeft hy
Ons van de schult ontbonden.
3. Wel die wiens herten zijn bereyt
Te dienen desen Koning,

Want Godt die sal de saligheyt
Hen schencken tot belooning;
O wonder boven wonderdaet!
Dat Godt om ons sijn Troon verlaet,
Sijn Sit-plaets hoogh verheven,
En daer-en-boven met gedult
Geleen heeft, om voor onse schult
Het vol rantsoen te geven.
4. Des laet nu al de Christenheyt
Op haren Schepper roemen,
En 't Kindt dat in de Kribbe leyt
Haer hulp en Heylandt noemen,
Die haer verlost uyt alle quael,
Laet hem in uwer herten sael
Met vreughde binnen trecken,
Dan sal hy u, sijn heyligh huys,
Voor alle tegenspoet en kruys
Met sijne vleugels decken. 4. *Gloria.*

Een ander oudt vrolijck Liedt. In dulci jubilo verduyscht.

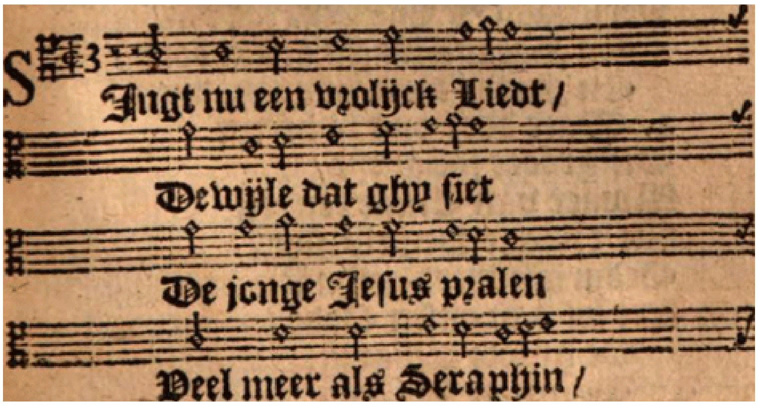

SIngt nu een vrolijck Liedt,
Dewijle dat ghy siet
De jonge Iesus pralen
Veel meer als Seraphin,

De Kribb' heeft Sonne-stralen,
Want Christus leyt daer in,
Die 't eynd is en begin,
Die 't eynd is en begin.
2. O Iesu lieve Heer
Na u verlangt my seer,
Vervult mijn hert met vreughden
En geef mijn ziel gena,
Ghy Prins van alle deughden
Op dat ick, waer ick ga,
V altijt volge na,
V altijt volge na.
3. Hoe is uw' liefd' soo groot,
Heer dat ghy uyt uw' schoot
Ons menschen hebt gesonden
Vw' Eengebooren Soon,
Die door sijn heyl'ge Wonden
Verschopte 's Duyvels Troon,
En Satans macht quam doon,
En Satans macht quam doon?
4. Waer door ons is bereyt
Die groote saligheyt,
Alwaer van Engle tongen
In 't hooge Hemels-slot,
Gedurigh wert gesongen
Het lof van onsen Godt,
De groote Zebaoth.
De groote Zebaoth.

De Hymnus, Hostis Herodes impie. verduyscht door D. M. L.

*W*At is 't Herodes dat ghy schroomt?
Is 't om dat Christus tot ons koomt?
Hy soeckt uw' Kroon en Scepter niet
Die ons het eeuwigh Rijck aenbiet.
2. Het Sterre-licht den Wijsen wijst
De plaets daer 't eeuwigh Licht verrrijst,
Met haer drie gaven toonen sy
Dat hy Mensch, Godt en Koninck zy.
3. In 't stroomend nat van den Iordaen
Heeft hy de Heyl'ge Doop ontfaen,
Die ons van aller sonden last
Met heyligh Water suyver wast.
4. Dit wonder heeft hy oock gedaen,
Ses steene kruycken vol gelaen
Met Water, maeckte hy tot Wijn
Op dat al 't Volck sou vrolijck zijn.
5. Lof zy u Christus die hier zijt
Gekomen op de rechte tijdt;
Lof zy Godt Vader oock geseyt
En Heyl'ge Geest in eeuwigheyt.

Een ander oudt Geestelijck Liedt. Het Puer natus in Bethlehem, verduyscht.

*V*Erheugt u, Soons va*n* Bethlehe*m*, Bethlehe*m*,
En Dochters tot Ierusalem.

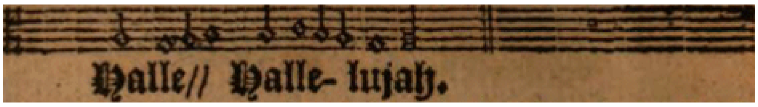

Halle // Hallelujah.
2. Godts Soon is in de Kribb' geleyt, Krib geleyt,
Die eeuwigh is in heerlijckheyt.
Halle // Hallelujah.
3. De Beesten kenden haren Heer, haren Heer,
En gaven Godes Soon de eer.
Halle // Hallelujah.
4. De Wijsen brachten uyt haer land, uyt haer land,
Gout, Wieroock, Myrrh tot offerhant.
Halle // Hallelujah.
5. De Moeder die hem heeft gebaert, heeft gebaert,
Heeft hare kuysheyt reyn bewaert.
Halle // Hallelujah.
6. Dien d'oude Slang niet kost beschaen, kost beschaen,
Die heeft ons vleesch genomen aen.
Halle // Hallelujah.
7. Hy was van vleesch en bloet als wy, bloet als wy,
Nochtans van alle sonden vry.
Halle // Hallelujah.
8. Op dat hy ons sich maeck gelijck, maeck gelijck,
En breng ons in sijn Koningrijck.
Halle // Hallelujah.
9. Den Heer zy eeuwigh lof geseyt, lof geseyt,
Voor dees verleende heerlickheyt.
Halle // Hallelujah.

Een ander Liedt van de Geboorte Jesu Christi.
Op de voorgaende wijse, of op de navolgende.

MAria heeft een Kindt gebaert, Kindt gebaert,
Nochtans haer Maeghdom reyn bewaert.
Halle, Halle-lujah.
2. Het Kindt dat heet Emanuel, Emanuel,
Als was voorseyt van Gabriël.
Halle, Hallelujah.
3. Dat is, met ons is Godt de Heer, Godt de Heer,
Hy is ons schilt en tegenweer.
Halle, Hallelujah.
4. Wy waren door de sond vergaen, sond vergaen,
Soo ons dit Kint geen troost bracht aen.
Halle, Hallelujah.
5. De Engelen juychten altemael, altemael,
En loofden Godt in 's Hemels Sael.
Halle, Hallelujah.
6. Den Harders hebben sy op 't velt, sy op 't velt,
Van 't nieuw-geboren Kint vermelt.
Halle, Hallelujah.
7. Dat dien daer sit in duysternis, duysternis,
Tot hulp en troost geboren is.
Halle, Hallelujah.
8. De Wijsen sagen 't Sterrelicht, 't Sterrelicht,

Waer door sy kregen onderricht.
Halle, Hallelujah.
9. Hoe dat de Schepper van 't Heel al, van 't Heel al
Gebooren was in eene stal.
Halle, Hallelujah.
10. Sy trocken heen na Bethlehem, Betlehem
En offerden haer schat voor hem.
Halle, Hallelujah.
11. Goud, Myrrh', en Wieroock brachten sy, brachten sy
Tot teeken dat hy Koning zy.
Halle, Hallelujah.
12. Wy souden oock als sy-lien deen, sy-lien deen
Hem off'ren Wieroock van gebeen.
Halle, Hallelujah.
13. Godt Vader, Heylge Geest en Soon, Geest en Soon
Zy eer en lof in 's Hemels Troon.
Halle, Hallelujah.
14. Haer goetheyt zy van ons verbreyt, ons verbreyt
Van nu tot in der eeuwigheyt.
Halle, Hallelujah.

Puer nobis, verduytscht.

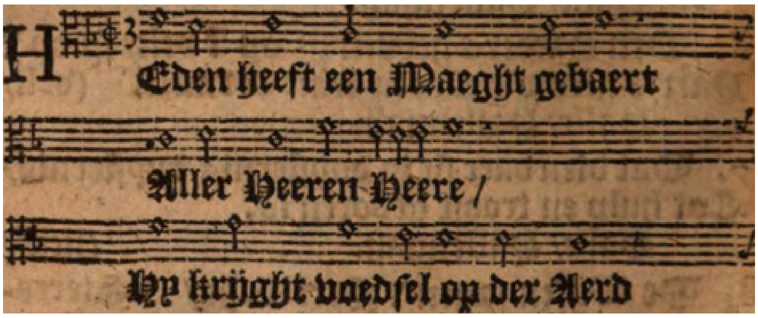

HEden heeft een Maeght gebaert
Aller Heeren Heere,
Hy krijght voedsel op der Aerd

Die 't al geeft kost en kleeren.
2. In de Kribb' lagh onse Troost
In een luyr gewonden,
Daer de Wijsen uyt het Oost
Hem haren Heylandt vonden.
3. Als Herodes dit vernam
Sondt hy sijne Boden,
Om het eeuwigh Godes Lam
Tot Bethlehem te dooden.
4. Maer door Godts voorsienigheyt
Vluchten 't in Egypte,
Daer 't door Iosephs handt geleyt
Den Moordenaer ontslipte.
5. Al wat leeft dat sing hier af
Om dees blijde tijding,
Danck zy Godt die aen ons gaf
Sijn Soon tot ons bevryding.

Grates nunc omnes verduytscht. Een Dancksegging voor de Verlossinge des menschelijcken Geslachts.

DAnk zy onse*n* Heere hy die sich qua*m* verneere*n*
En ons verlichte door sijn heyligh Woort;
Hy heeft des Duyvels macht verstoort,

Sijn sterven maeckt ons vry,
Dies laet ons hem eeren,
Als ons sijne Heyl'ge Eng'len leeren
Dat Godes eere eeuwigh zy.

IV. Van de Besnijdinge onses Heeren Jesu Christi, en van 't Nieuwe-Jaer.

Op de wijse: Van den Hemel kom ick tot u.

HEer Christus die u niet ontsaeght
Na dat het achtmael had gedaeght
Te lijden de Besnijdenis,
Als van de Wet geboden is.
2. Ghy storte hier uw' eerste Bloedt,
De Wet die yeder schricken doet
Met haren vloeck, hebt ghy voldaen,
En hare straffen stil doen staen.
3. Ghy draeght all' onse schult en leet,
Daerom is 't dat ghy Iesus heet,
Om dat ghy onse Heylant zijt,
Die ons van alle noodt bevrijt.
4. O Iesu Christ besnijdt ons hert
Op dat het reyn en suyver wert,
Besnijdt het Heer van al het quaet

Dat tegens uwen wille gaet.
5. Voor Satan en des werelts-net
Bevryt ons, leert ons uwe Wet,
Dat wy dit Iaer wel vangen aen,
En altijdt op uw' wegen gaen.
6. Vergeefs is all' ons doen en kunst,
Daerom verleent ons uwe gunst,
Op dat wy werden recht bequaem
Te prijsen uwen grooten naem. 3. *Gloria.*

Een ander Nieuw-Jaers-Liedt. Of een Geluck-wensching voor alle drie Staten des menschelijcken Geslachts.
Op de wijse: Gelooft zijt ghy Heer Iesu Christ.

*N*U laet ons met een bly gemoedt
Malkander zeg'nen met een groet
Van vreughden in dit Nieuwe Iaer,
En Godt die maeck ons wenschen waer.
Hallelujah.
2. Dewijl dat alles wat'er leeft,
Soo 't Godt niet tot sijn helper heeft,
Niet door sijn selven kan bestaen,
Soo vangen wy ons wenschen aen. Hallel.

Aen de Overheydt.

3. Geen Ov'righeydt misbruyck het swaert,
De Vroome zy daer door bewaert,
De Qua gestraft, en volck en landt
Zy wel bestiert door hare handt. Hallel.
4. Sy denck' dat Godt haer gaf de macht,
Geen hooghmoedt koom in haer gedacht,
Dat sy sich in haer Ampt recht draegh,
Op dat sy Godt en Mensch behaegh. Hall.

Aen het gemeene Volck.

5. 't Gemeene volck zy als de leen
Eens lichaems wel gevoeght by een,
Daer list noch valscheyt onder speelt,
Maer doen 't geen haer het Hooft beveelt. Hal.

Aen de Huys-Vaders.

6. Rust zy in yder Huysgesin,
De vrede Godes woon daer in,
Op dat het aengroey tot sijn lof,
Want Godt die geeft ons huys en hof. Hall.

Aen de Knechten en Dienstmaeghden.

7. Laet Knechts en Maegden vaerdig staen
In haren dienst, haer oogen slaen
Op handt van Meester en van Vrouw,
En dienen haer oprecht en trouw. Hallel.

Aen de Getrouwde.

8. Dat die getreen zijn in den echt
Haer dragen eerlijck en oprecht,
Sy zijn een vleesch, dat oock haer hert
Door tweedracht niet gescheyden wert. Hal.

Aen de Ongetrouwde.

9. Het jonge Volck houw' sich in toom
Na Godes Wet, het leve vroom,
Op dat het tot haer Ouders vreught
Mach groeyen op in eer en deught. Hall.

Aen Vaders, Moeders, en Schoolmeesters.

10. Den Ouders, Meesters, en die geen
Die in vooghdye zijn getreen,
Dar sy de Kind'ren die men haer
Betrouwt heeft, vlijtigh nemen waer. Hall.

Aen de Jongmans en jonge Dochters.

11. Den Iongmans, Dochters, dat sy niet

Haer selven helpen in 't verdriet,
Noch sich door lust of overdaedt
Verloopen tegens Ouders raedt. Hallel.

Aen de Siecken.

12. Die sieck en vol gebreken zijn
Geeft Godt gedult in hare pijn,
En maeckse wederom gesondt,
Ten waer hy dat onsaligh vondt. Hall.

Aen die met eenigh Kruys zijn beladen.

13. Die vast sit in gevanckenis,
Wie droef en in aenvechting is,
Die wert vervolgt, en buyten schult
Geoordeelt, geef de Heer gedult. Hallel.

Aen den Armen.

14. Heer help den Armen in haer noodt,
En spijst haer met het daeg'lijcks broodt,
Geef die in 't diepste jammer steeckt
't Geen hem aen lijf en ziel ontbreeckt. Hall.

Aen de Arbeyders.

15. Die door sijn arbeyt, sorgh, en sweet,
Sijn Wijf en Kind'ren spijst en kleedt,
Geef Godt een eerelijck gewin
Op dat hy voed' sijn Huysgesin. Hallel.

Aen den Rijcken.

16. Die Godt in rijckdom heeft gestelt
En hang' sijn hert niet aen het geldt,
Maer opene sijn milde handt
En spijs den Armen in het landt. Hall.
17. Hy onderstutte Godts Gemeent',
De Kinders die hem zijn verleent
Die breng' hy op na Godes Leer,
Soo sal hy rijck zijn in den Heer. Hall.

Aen de Sondaers.

18. Ghy Sondaers valt den Heer te voet
Doet van uw' sonden ware boet,
Op dat Godt uwer weer gedenck',
En uyt gena den Hemel schenck'. Hallel.

Aen de Predikanten.

19. Die Godes Woordt ons suyver leert,
Die Ketteryen van ons keert,
Die voor ons waeckt by dagh en nacht,
Geef Godt door sijn genade kracht. Hallel.

Het besluyt.

20. Dat self de minste van ons al
Zy heyligh, en Godt wel beval;
Dit wenschen wy in 't Nieuwe Iaer,
God maek' het door sijn zegen waer. Hal. 3. *Gl.*

Noch een oudt Nieuw-Jaers-Liedt.
Op de wijse: Behoudt ons Heere by uw Woort.

HEt Oude Iaer is nu verby,
Heer Iesu Christ u dancken wy
Dat ghy ons hebt dit gansche Iaer
Behoedt voor alderley gevaer.
2. Wy bidden u, o eeuw'ge Soon
Des Vaders, in den Hooghsten Troon,

Dat ghy onser doch ontfermt,
En uwe Christenheyt beschermt.
3. Ontreckt uw' heyligh Woordt ons niet,
Dat onse ziele hulp aenbiedt,
Bewaeck ons Heer en maeck ons vry
Van Ketters en Afgodery.
4. Leert ons oock wand'len op uw' paen
Op dat wy niet meer doolen gaen,
En rekent in het Nieuw-Iaer niet
De sond' in 't Oude-Iaer geschiet.
5. Vw' Woort breng ons tot ware deught;
Laet ons in 't sterven zijn verheught,
En weder opstaen op dien dagh
Die niemant niet verby en mach.
6. Om met den Engelen te saem.
Te singen van uw' groote naem,
En eeuwigh roemen voor den Heer
Van sijne Majesteyt en eer. 3. *Gloria.*

V. Van 't Lijden en Sterven onses Heeren Jesu Christi.

De Historie van 't Lijden onses Heeren Jesu Christi, in een heel kort begrijp te samen getrocken, en by een gestelt.
Oock op de wijse van, en by den 119 Ps. oude comp. aeng.

O Mensch beween uw' groote sond
Die Christus deerelijck gewont
Heeft aen het Kruys doen hangen;
Vol angst en droefheyt ging de Heer
In 't Hofjen wand'len gins en weer,

Sijn hert met vrees bevangen,
Sijn ziel tot in den doodt beswaert,
Het bloedigh sweet droop op de aert
Van sijn besturven kaken,
Een Engel trooste hem, maer hy
Sy tot sijn Iongeren, slaept ghy?
't Is nu wel tijdt te waken.
2. Hy wierd gevangen ingebracht,
Gebonden van dat boos Geslacht,
Die hem ter doodt verwesen,
Sy spogen hem in 't aengesicht,
Voor 't Ioodsch en 't Heydensche gericht
Most hy een muyter wesen:
Dit 's, riepen sy, een Lasteraer,
Hy heeft selfs in het openbaer
Godts Mogentheyt gescholden,
Sy scheurden (veynsende) haer kleedt,
Sijn liefd en onschult wierd met leedt
En onrecht weer vergolden.
3. Van 't geess'len deerelijck mismaeckt
En doornen in het hooft gehaeckt,
Most hy sijn kruys noch dragen
Tot aen 't vervloeckte Galgeveldt,
Daer zijn hem spijckers met geweldt
Door handt en voet geslagen:
Hy roept, verdrooght van smert en pijn,
My dorst! Stracks gaf men men Asijn
Met Gal vermengt te drincken,
Men spot noch met hem in sijn straf,
Sijn vrienden vallen van hem af.
En laten 't herte sincken.

4. Gedenckt Mensch wat de Heere seyt
Wanneer sijn lijden wierd beschreyt,
Wilt over my niet treuren,
Beweent u en uw' Kind'ren val,
Beurt dit het groene hout, wat sal
Het dorre dan gebeuren?
Heer laet uw' droevigh kruys en pijn
Ons menschen tot een spiegel zijn
Om vroom daer na te leven,
Dewijl 't u soo veel heeft gekost
Eer ghy ons weder hebt verlost
En 't vol Rantsoen gegeven. 6. *Gloria.*

Een Geestelijck Liedt. Van de seven woorden die Christus aen den Kruyce sprack.

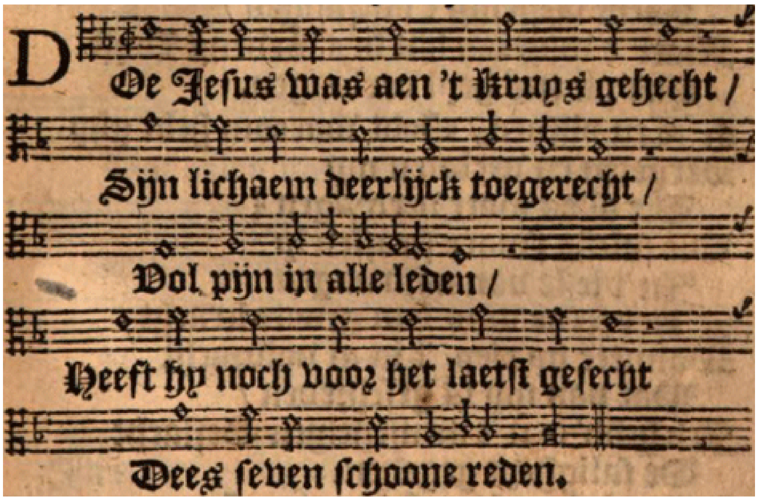

DOe Iesus was aen 't Kruys gehecht,
Sijn lichaem deerlijck toegerecht,
Vol pijn in alle leden,
Heeft hy noch voor het laetst gesecht
Dees seven schoone reden.
2. In eerste toont hy sijn gedult,
Roept, Vader, ach, wilt haer de schult

Vergeven en vergeten,
Wijl sy van 't geen 'er werd vervult
Aen my niet sien noch weten.
3. In 't tweede werd sijn heyl verbreyt,
Wanneer hy tot den Moorder seyt,
Ghy sult met my noch heden
Het Paradijs van heerlijckheyt
In eeuw'ge vreught betreden.
4. Ten derden toont hy sijne trouw,
En seyt tot sijne Moeder, Vrouw
Daer by u staet uw' Sone,
Iohannes troost uws Moeders rouw
Om haer uw' plicht te toonen.
5. Ten vierden riep hy uyt, my dorst!
't Scheen dat sijn uytgedrooghde Borst
Socht laeffenis t'ontfangen,
Maer 't was om dat des Levens Vorst
Had na ons heyl verlangen.
6. Ten vijfden, Godt waerom hebt ghy
Vergeten en verlaten my
Die alles moet verdragen?
Die sulcke swaren straffen ly
In 't leste van mijn dagen.
7. Het sesde was van groote kracht,
Wanneer hy riep, 't is al volbracht
Wat van my is geschreven,
Ick hebb' aen 't menschelijck Geslacht
De saligheyt gegeven.
8. Het lest en sevenst is geweest,
Doe al het Aerdrijck wierd bevreest;
Hy riep met luyder keele,

Ontfangt, o Vader, mijnen Geest
Die 'k in uw hand beveele.
9. Die dese woorden wel onthouwt,
En al sijn hopen daer op bouwt,
Sal Godt sijn zegen geven,
Om dat hy heeft op hem vertrouwt
Soo sal hy eeuwigh leven.

Een ander Liedt, van Godts Woordt en sijn heyligh bitter Lijden.

HEer opent mijnen monde
Dat ick uw' lof breng voort,
Laet my altoos verkonden
Van uw' almachtigh Woordt,
Dat alles wat'er rept of leeft,
En 's aerdtrijck diepe gronden
Vyt niet geschapen heeft.
2. Eer ga het al verlooren
In eeuw'ge duysternis,
Al 't gene dat gebooren
Of oyt geschapen is,
Eer sal al 't Hemelsche cieraet

In 't diepst der hel versmoren
Eer dat uw' Woordt vergaet.
3. 't Geen gy ons hebt gesonden
Door Christus uwen Soon,
Die sich voor onse sonden
Heeft tot Rantsoen geboon,
Van Iudas valschelijck verkocht,
Gegeselt en gebonden,
Daer na ter doodt gebrocht.
4. Ter Tafel neergeseten
Brack hy het heyligh Broodt,
En gaf het haer te eten
Ten voorbeelt van sijn doodt,
Dit is mijn heyligh Lijf, sprack hy,
Het suyvert uw geweten,
't Maeckt u van sonden vry.
5. Hy heeft oock daer beneven
Den Wijn in eene Kelck
Sijn Iongeren gegeven,
En sprack, ick wil dat elck
Dit drincke met oprechte boet,
Hy geeft u 't eeuwigh leven
Want 't is mijn heyligh Bloedt.
6. Van Tafel opgeresen
Wiesch hy hun voeten af,
En heeft haer onderwesen
Doe hy dees lesse gaf,
Bemint malkander alle tijdt,
Dat sal een teeken wesen
Dat ghy mijn Iong'ren zijt.
7. Na dat hy had gebeden

In 't Hofjen sijnen Godt,
Quam Iudas aengetreden
Gevolgt van 't Ioodsche Rot,
Hy wierd geleyt in 's Rechters huys,
Na 't gees'len sijner Leden
Veroordeelt tot het Kruys.
8. Sijn lieffelijcke wangen
Van 't schreyen gansch mismaeckt,
Daer na aen 't Kruys gehangen,
Vervloeckt, bespot, gelaeckt,
Alwaer de Hooghgeboore Vorst,
Door 't vyerighlijck verlangen
Naer ons, riep uyt, My dorst!
9. Hy neyghde 't hooft om lage
Doe hy sijn Geest opgaf,
Hy wierd van 't Kruys gedragen
En neergeleyt in 't Graf,
Waer uyt hy, als hy had voorseyt,
Verrees ten derden dage
Na hy daer was geleyt.
10. Hy sprack tot sijne Boden,
Soo wijdt het Aerdrijck loopt
Sult ghy het tot my nooden,
En leert, wie werdt Gedoopt,
En vastelijck gelooft daer aen
Dat ick my selfs liet dooden,
Sal nimmermeer vergaen.
11. Van Wolcken was sijn Wagen,
Die heeft hem na om hoogh
Ten Hemel opgedragen,
Voor sijner Iong'ren oogh;

Doch eeuwigh blijft hy ons noch by,
Om van te sware plagen
On weer te maken vry.
12. Hy heeft aen ons gesonden
Sijn Trooster na beneen,
Die, als wy van de sonden
Hart wierden aengestreen,
Ons troosten sou, en staen bereyt
Te salven onse wonden
Met Godts barmhertigheyt.

Agnus Dei Duytsch.
Iohan. 1: 29, 36.

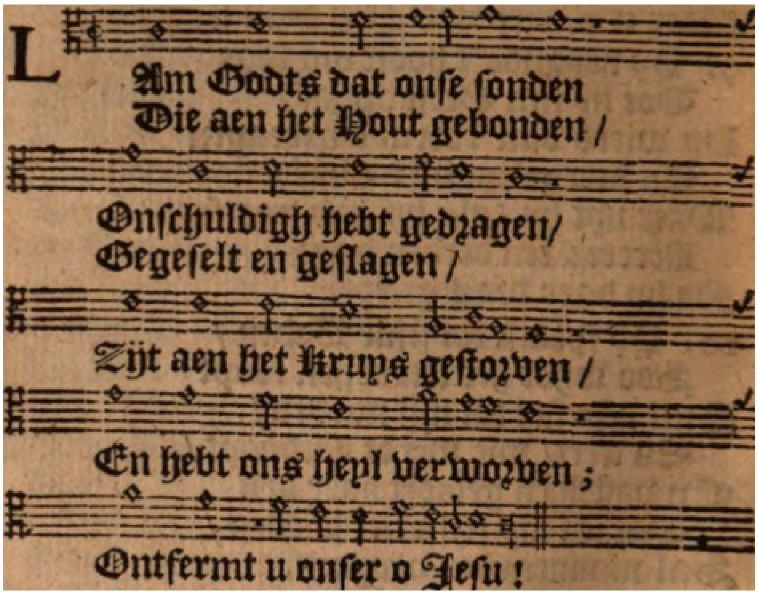

*L*Am Godts dat onse sonden
Onschuldigh hebt gedragen,
Die aen het Hout gebonden,
Gegeselt en geslagen,
Zijt aen het Kruys gestorven,
En hebt ons heyl verworven;
Ontfermt u onser o Iesu!
2. Lam Godts dat onse sonden, &c.
Ontfermt u onser, o Iesu!
3. Lam Godts dat onse sonden, &c.
Geef ons uw' vrede, o Iesu!

Een ander Passie-Liedt. Van de Sonde, en van de Oorsaeck, Vrucht, en Nuttigheyt des Lijdens en Stervens onses Heeren Jesu Christi.

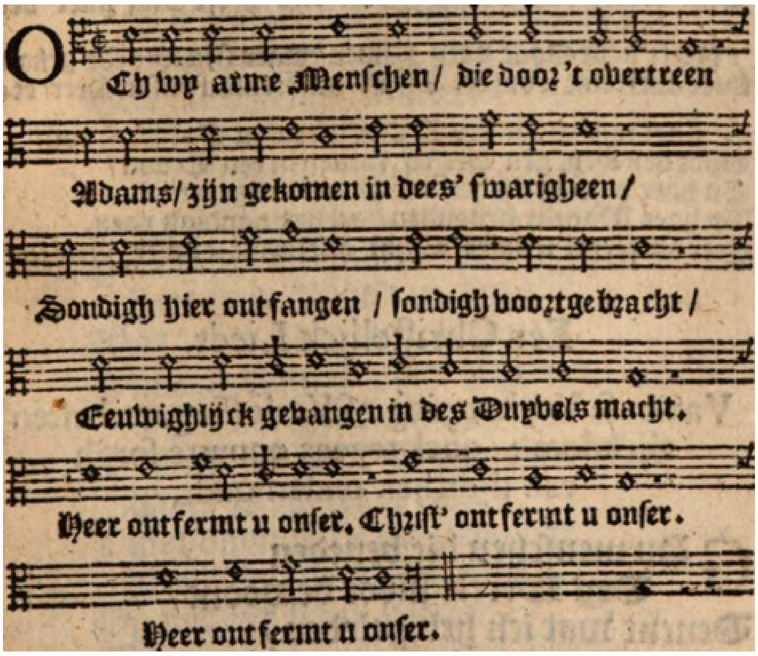

***O**Ch wy arme Menschen, die door 't overtreen*
Adams, zijn gekomen en dees' swarigheen,
Sondigh hier ontfangen, sondigh voortgebracht,
Eeuwighlijck gevangen in des Duyvels macht.
Heer ontfermt u onser. Christ' ontfermt u onser.
Heer ontfermt u onser.
2. All' ons' eygen wercken waren krachteloos,
Om ons te verlossen was de mensch te broos,
Want hy stack vol sonden, hoe kon hy 't Rantsoen
Voor sijn sond betalen, en sijn schult voldoen?
Heer ontfermt u onser. Christ' ontfermt u onser. Heer, etc.
3. By aldien dat Christus 's Vaders eenigh Soon
Niet en was gekomen, en had smaet en hoon
Op sijn hals gelaen, en was aen 't Kruys geslacht,
Moesten wy versmooren in de eeuw'ge nacht.
Heer ontfermt u onser. Christ' ontfermt u onser. Heer, etc.

4. Om aen ons te toonen sijn verlieft gemoedt
Wierd sijn Zijd' geopent, Water ende Bloedt
Quam daer uyt gevlooten, hy dwong met gewelt
Dood' en Duyvels machten als een Zeebaer Heldt.
Heer ontfermt u onser. Christ' ontfermt u onser. Heer, etc.
5. Als nu Doodt en Helle onse Ziel verschrickt,
En ons dreyght te dooden, deese troost verquickt
Ons weer, dat Godts Soon ons heeft van haer verlost,
't Heeft hem Gout noch Silver, maer sijn Bloedt gekost.
Heer ontfermt u onser. Christ' ontfermt u onser. Heer, etc.
6. Laet ons Godt den Vader loven, en Godt, Soon,
Godt den Heyl'gen Geeste, samen in een Troon,
En haer vlijtigh bidden dat sy ons voortaen
By haer Woordt behouden, en het noodigh raen.
Heer ontfermt u onser. Christ' ontfermt u onser. Heer, etc.

Een Christelijck Liedt. Van onse Vrykooping of Verlossing, en besten rijckdom: oock tegens onnutte sorgh van tijdtlijck onderhoudt.

GHy menschen die beneden
Des Werelt-kloot bewoont,
Denckt wat ick heb geleden,
Ick wierd versmaet gehoont,
Gegeselt en geschonden,
Gedoodt om uwe sonden,
Op dat ghy wierd verschoont.
2. Ick quam u niet bevryden
Met Silver of met Gout,
Maer door mijn bloedigh lijden,
Hoe zijt ghy dan soo stout

Dat ghy hangt al uw sinnen
Om 't Aerdsche te beminnen,
En u daer op vertrouwt?
3. Hoe kond' ghy u vergapen
Aen 't ydel Werelts goet?
Wat baet by een te schrapen
Een Schat die rotten moet?
Na 't eeuwigh soudt ghy haken
Dat sal u saligh maken,
En troosten uw' gemoedt.
4. De Leeljen die met hoopen
Op 't Veldt soo cierlijck staen,
Haer schoonheyt niet en koopen,
Siet hare Blad'ren aen,
Wat 's by haer te gelijcken?
Selfs Salomon moet wijcken
Op 't cierlijckst aengedaen.
5. De Vos heeft sijne kuylen
Daer in hy seker leeft,
't Gevogelt siet men schuylen
Als 't sich te nest begeeft,
Op dat het seker woone,
Maer siet des Menschen Soone
Selfs geen plaets en heeft.
6. Den Hemel en de Aerde
Zijn 't maecksel mijner handt,
En wat natuur oyt baerde;
De Zee wierd als een strandt
Doe sich mijn arm uytstreckte
En Israël bedeckte
Tot in 't Beloofde Landt.

7. Wat mooght ghy dan soo sorgen
Ghy die mijn Kind'ren zijt
Voor 't onderhoud van morgen?
Mijn hulp en is niet wijt
Ick sal u tot het leven
Genoegh van alles geven,
Ick sorgh voor u altijt.
8. Weest dan voortaen te vreden
Met 't geen de Heer u send,
Hy sal u spijsen, kleeden,
Sijn goetheyt heeft geen end,
Hy sal u wel bewaren
Voor 't geen u mach weervaren
In droefheyt en ellent.
9. Danck, lof, roem, glory, eere,
Zy Godt in eeuwigheyt,
Die ons dees soete leere
Heeft uyt sijn mondt geseyt:
Hy wil ons allen geven
Hier namaels 't eeuwigh leven
Ons door sijn doodt bereyt.

Het beweegelijck Gebedt-Liedt. Aufer immensam Deus aufer iram, &c. Om afwendinge der sonden, van wegen 't dierbaer Lijden en Sterven onses Heeren Jesu Christi.

*W*Ilt groote Godt u tore*n* van ons wende*n*,
Dat uw bebloede Roe ons niet en schade,

Wilt over ons uw' felle straf niet senden;
Maer uw' genade.
2. Want soo g'ons straffen woud na onse sonden,
Wie was'er die u gramschap kon verdragen?
't Verging al wat op aert oyt was gevonden
Voor uwe plagen.
3. Aenschouwt ons Vader, en verschoont ons Armen,
Laet uw' genaed' uw' strengheyt wat vermind'ren,
Dien 't eygen is 't aenschouwen met ontfarmen
Der Menschen Kindren.
4. Wy zijn met erf en eygen sond beladen,
Verachte Wormen uyt er aerd gesproten,
Waerom soudt ghy door 't weygren der genaden
Ons van u stooten.
5. Siet aen uw's Soons Kruys en sijn bitter lijden
Die wierd tot ons rantsoen aen 't hout gebonden,
En met een spies doorboort in sijn zijde,
Om onse sonden.
6. Daerom, o Vader, laet ons niet verderven,
Wilt ons u Geest en gunst door Christus geve*n*,
Laet ons door hem het Hemelrijck be-erven
En met u leven.
7. God Vader, Soon, Geest, eenig in het wese*n*,
Maer drie Personen, uwe groote namen
Zijn 't die wy hier op aerdt allenigh vreesen,
En prijsen, Amen.

VI. Van de Verrijsenis Jesu Christi. Op het Paesch-Feest.

Een Lof-sangh der Verrijsenisse Christi.

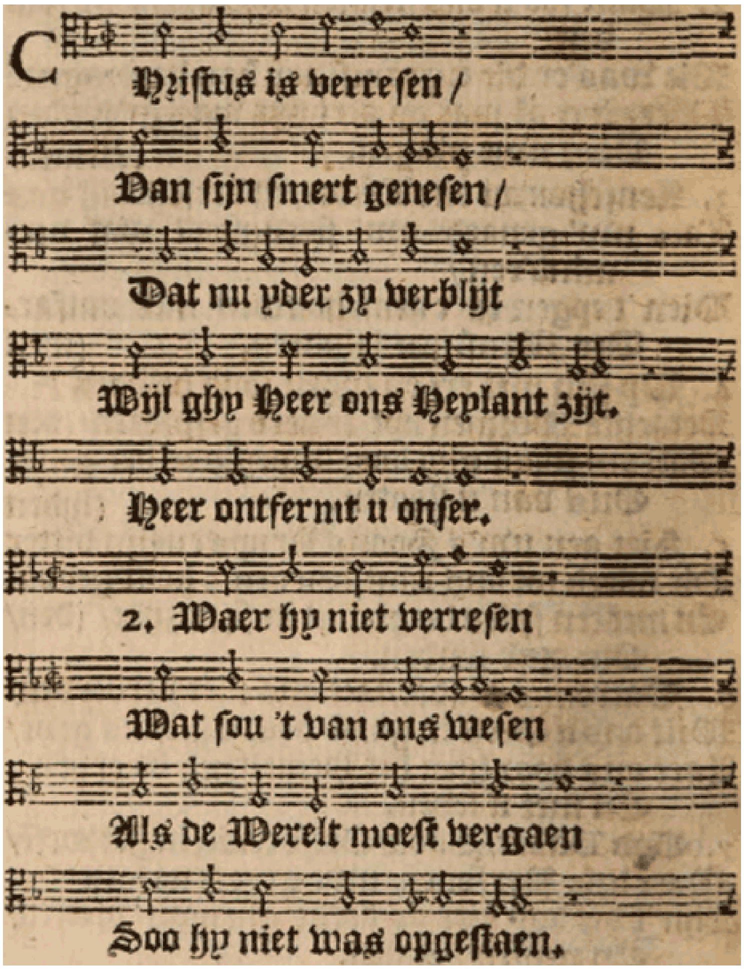

CHristus is verresen,
Van sijn smert genesen,
Dat nu yder zy verblijt
Wijl ghy Heer ons Heylant zijt.
Heer ontfermt u onser.
2. Waer hy niet verresen
Wat sou 't van ons wesen
Als de Werelt moest vergaen
Soo hy niet was opgestaen.

Heer, ontfermt u onser.

Sommige singen hier dit navolgende vers by.

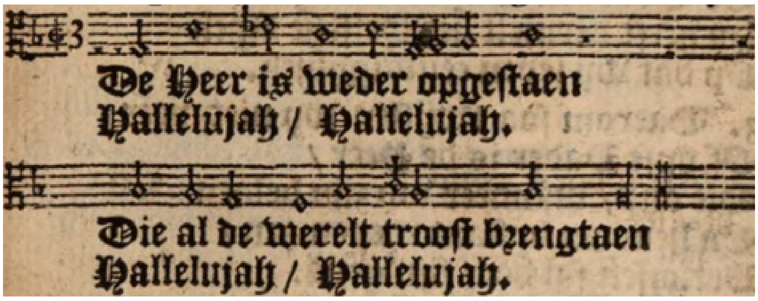

De Heer is weder opgestaen
Hallelujah, Hallelujah.
Die al de werelt troost brengt aen
Hallelujah, Hallelujah.

Het Gesang: Christus pro nobis passus est, verduytscht.

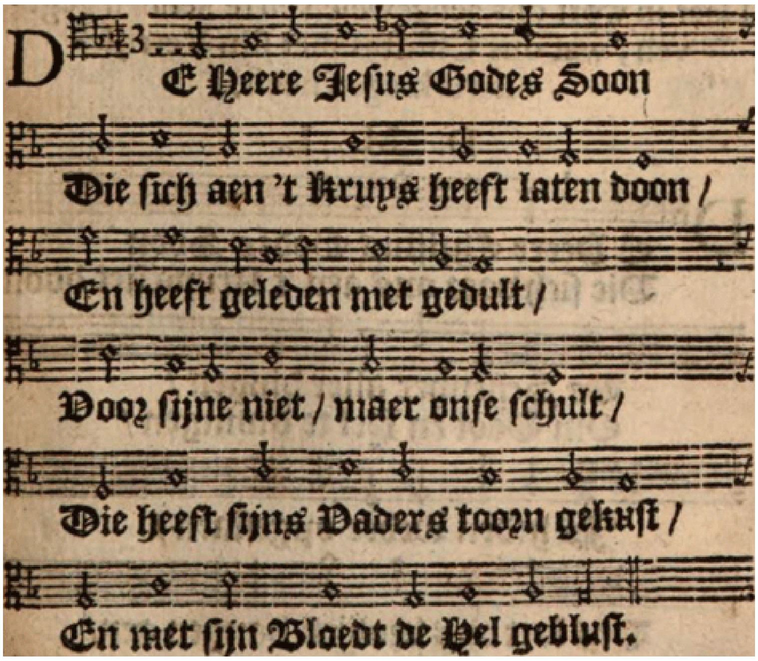

DE Heere Iesus Godes Soon
Die sich aen 't Kruys heeft laten doon,
En heeft geleden met gedult,
Voor sijne niet, maer onse schult,
Die heeft sijns Vaders toorn gekust,
En met sijn Bloedt de Hel geblust.

2. Hy heeft voor ons geheel voldaen,
Van 't Graf is hy weer opgestaen,
Hy heeft gelijck een dapper Helt
De Doodt en Duyvel neergevelt,
Hy heeft vernielt het Helsche Rijck
Op dat wy leven eeuwighlijck.
3. Daerom soo twijflen wy niet meer
Of onse Vader is de Heer,
Die ons, wanneer wy zijn belaen
En hem om bystant roepen aen,
Verlossen sal door sijn gena.
Hallelujah, Hallelujah.

Een andere schoone Lof-sang. Daer in wort ons aengewesen en te kennen gegeven, wat ons Christus met sijn Verrijsenis verkregen heeft.

D. M. L.

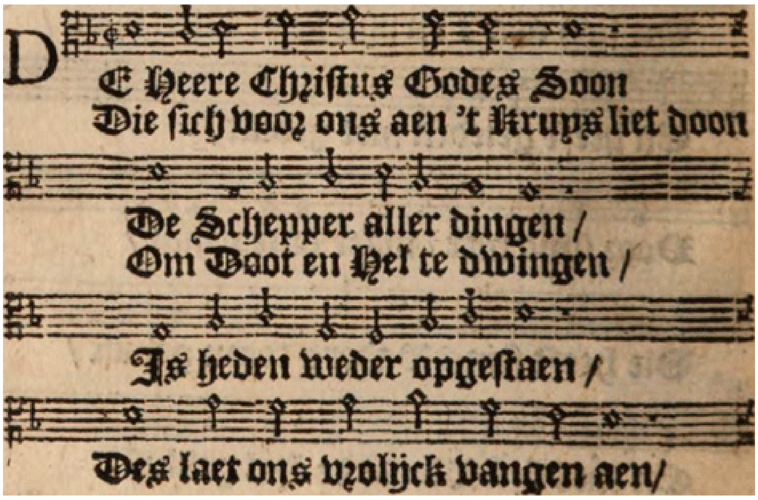

***D**E Heere Christus Godes Soon
De Schepper aller dingen,
Die sich voor ons aen 't Kruys liet doon
Om Doot en Hel te dwingen,
Is heden weder opgestaen,
Des laet ons vrolijck vangen aen,

Hallelujah te singen. Hallelujah.
2. Geen van het menschelijck Geslacht
Wierd op der aerd' gevonden
Die dwingen kost de Doodt haer macht,
Om dat de last der sonden
In ons geworden was te groot,
Daer van had ons de felle Doodt
Met haren strick gebonden. Hall.
3. Maer Iesus, die tot ons beneen
Is als een Mensch gekomen,
Heeft als een Helt de Doodt bestreen
En hare macht benomen,
Soo dat van Duyvel, Hel en Doodt
Niet als de naem slechs overschoot,
Soo quam hy haer betoomen. Hall.
4. 't Was wonderlijck doe met gewelt
De Doodt en 't Leven streden,
Het Leven dat behiel het velt
En heeft de Doodt vertreden,
Het heeft haer heerschappy verplet
Haer angel stomp gemaeckt, haer net
En strick aen twee gesneden. Hall.
5. Hy is het rechte Paessche-Lam
Om zielen te verzaden,
Dat door de liefde aen de Stam
Van 't Kruys-hout wierd gebraden,
Hy verft ons deuren met sijn Bloet,
Op dat de Worger als hy woet
Ons niet en sou beschaden. Hall.

6. Soo vyeren wy dit hooge Feest
Dat heden is verscheenen
Met 's herten vreught en blijden geest:
Godt breeckt door 't duyster heenen
En toont ons weer een bly gesicht
Hy werdt een Soon die ons verlicht,
De sond- nacht is verdweenen. Hall.
7. Dat nu het oude suur deegh Heer
Van ons werd' wechgenomen,
En laet het namaels nimmermeer
Op onse Tafel komen,
Want Christus die ons heeft verlost
Wil selver wesen onse kost,
En spijsen alle Vroomen. Hall.

Een ander Lof-sangh.

D. M. L.

DE Heere Christ die met gewelt
De Doodt heeft neergevelt,
En onse sonden
Verdroncken in sijn wonden:
Heer ontfermt u onser.

2. Is weer verresen uyt sijn graf,
Hy droegh voor ons de straf
En Godes Tooren,
Die Heyligh was gebooren.
Heer ontfermt u onser.
3. Dood, leven, sond, genaed' heeft hy
In sijne heerschappy,
Hy die sal wesen
Het Heyl van die hem vreesen.
Heer ontfermt u onser.

Een oudt Paesch-Liedt, van het gespreck tusschen Maria en de Engelen, van de Verrijsenis Christi.
Matth. 26. Marc. 14. Luc. 24. Iohan. 20.

DE Heere Christ is opgestaen,
Hallelujah, Hallelujah.
Die al de Werelt troost brengt aen.
Hallelujah.
2. Indien hy niet verresen was,
Hallelujah, Hallelujah.
Waer 't al vergaen in stof en asch.
Hallelujah.
3. Lof zy hem dan die weder is,
Hallelujah, Hallelujah.

Verresen uyt de duysternis.
Hallelujah.
4. Twee Vrouwen gingen 's morgens heen,
Hallelujah, Hallelujah.
Eer dat de dageraet verscheen.
Hallelujah.
5. Sy quamen tot aen 't Graf gegaen,
Hallelujah, Hallelujah.
Maer Christus was al opgestaen.
Hallelujah.
6. Twee Eng'len vonden sy daer by,
Hallelujah, Hallelujah.
Die tot haer seyden troost u vry.
Hallelujah.
7. Ontset u selven daerom niet,
Hallelujah, Hallelujah.
Om dat ghy Iesus niet en siet.
Hallelujah.
8. Ghy Eng'len die hier houdt de wacht,
Hallelujah, Hallelujah.
Seght waer de Heer is heen gebracht.
Hallelujah.
9. Hy is op dese Paessche dagh,
Hallelujah, Hallelujah.
Van 't Graf verresen daer hy lagh.
Hallelujah.
10. Och Eng'len doet ons recht bescheyt,
Hallelujah, Hallelujah.
Van Christus die hier was geleyt.
Hallelujah.
11. Siet hier hier is het leege graf,

Hallelujah, Hallelujah.
Dat Ioseph hem ter rust-plaets gaf.
Hallelujah.
12. 't Graf sie ick wel maer niet den Heer,
Hallelujah, Hallelujah.
Och vondt hem nu mijn ziel eens weer.
Hallelujah.
13. Siet hier den Doeck waer in hy lagh,
Hallelujah, Hallelujah.
Bewonden tot den derden dagh.
Hallelujah.
14. Sijn Graf, sijn Doeck, wy sien het al,
Hallelujah, Hallelujah.
Maer seght waer ick hem vinden sal.
Hallelujah.
15. De Heere die is hier van daen,
Hallelujah, Hallelujah.
Na Galilea toegegaen.
Hallelujah.
16. Dees blijde tijdingh troost ons hert,
Hallelujah, Hallelujah.
Dat weder als herbooren wert.
Hallelujah.
17. Brengt Petrus dese nieuwe maer,
Hallelujah, Hallelujah.
En Christus Iong'ren allegaer.
Hallelujah.
18. Vangt nu een blijden Lofsang aen,
Hallelujah, Hallelujah.
En singt de Heer is opgestaen.
Hallelujah.

19. Ons vreught is sijn Verrijsenis
Hallelujah, Hallelujah.
Dewijl hy onse Trooster is.
Hallelujah.

De Hymnus, Ad coenam Agni providi verduytscht. Op 't Paesch-Feest, en oock by des Heeren Avontmael te singen.

HOe vrolijck klonck 't gesang wel eer
Doe Iuda juychte voor den Heer,
En dat de Trom van Mirriam
Sich met de keelen mengen quam.
2. Dus was 't geluyt, gelooft zy Godt
Die al ons vyanden tot spot
Den boosen Pharo den Tyran
Verdroncken heeft met Paert en Man.
3. Wy waren noch in grooter noodt
Ons dreyghde Duyvel, Hel, en Doodt,
Maer Christus is ten strijt getreen
En heeft haer moedigh overstreen.
4. Dit is het rechte Paesche-Lam
Dat onse sonden op sich nam,
En dat soo swaer met schult belaen
Sijn vyandt heeft te niet gedaen.

5. Dit is het ongesuurde Broot,
Een stercking tegens sond en doot,
Het Heyligh Lam dat door sijn Bloet
En Lichaem, onse zielen voet.
6. Wat Tong is soo geleert? Wat Man
Die dees gena volprijsen kan?
Waer door wy uyt de slaverny
Der Helsche banden raeckten vry.
7. Al wat 'er adem schept sing mee,
Van Hemel, Aerd, van Lucht, en Zee,
Zy Christus lof rontom verbreyt,
Van nu tot in der eeuwigheyt. 3. *Gloria*.

VII. Van de Hemelvaert Jesu Christi.

Een Lof-sang van Christi Hemelvaert.

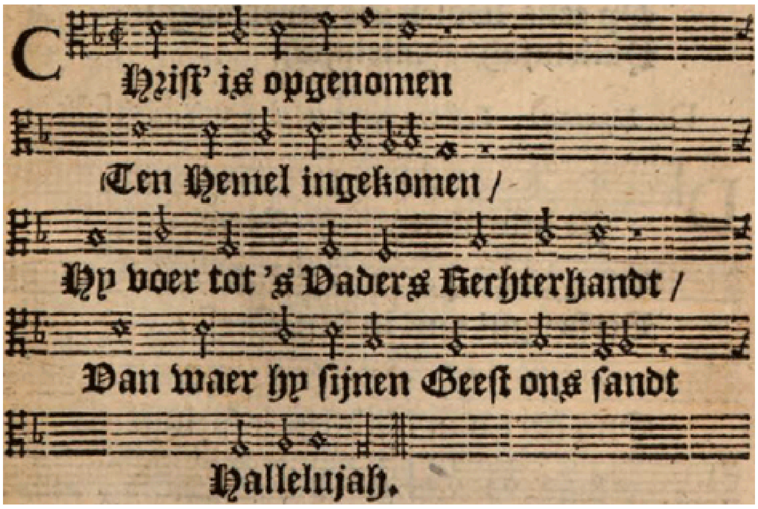

*C*Hrist' is opgenomen
Ten Hemel ingekomen,
Hy voer tot 's Vaders Rechterhandt,
Van waer hy sijnen Geest ons sandt
Hallelujah.
2. Voor ons allegader

Verbidt hy sijnen Vader,
Hy als de rechte Middelaer
Versoent dat eerst verlooren waer.
Hallelujah.
3. Soo hy als Godts Soone
Niet sat in 's Hemels Troone,
Soo waer noch noyt de Heyl'ge Geest
Tot onsen troost gestiert geweest.
Hallelujah.

Sommige singen hier noch dit navolgende vers by.

DEs Werelts Heylant voer om hoogh,
Hallelujah, Hallelujah.
Op eene Wolck die nederboogh,
Hallelujah, Hallelujah.

De Hymnus, Festum nunc celebre verduytscht.

DIt hedendaeghsche Feest
Verheught ons in den Geest,
Ons hert van blijdschap springt
En onse Tonge singt

Daer Vroome zijn vergaert,
Hoe Christus van der aert
Tot 's Vaders Rechterhant opvaert.
2. Met klanck en vreught geschry
Ontfangt hem 's Hemels Rey,
Hy als des hooghsten Soon
Set sich op 's Vaders Troon,
De Eng'len vallen neer
Voor haren Opperheer,
En singen van sijn macht en eer.
3. Hy wierp met stercker hant
Sijn Vyant in het sant,
Hy gaf oock aen den Mensch
Veel gaven na sijn wensch,
Hy vaert nu op, maer sal
Weer komen met geschal
Ten Iongsten Dagh, en richten 't al.
4. Wy bidden u, o Heer,
Slaet eens uw' oogen neer
En siet de menschen aen
Die u ten dienste staen,
Houd voor haer goede wacht,
En geeft haer sterckt' en kracht
Dat sy weerstaen des Satans macht.
5. Als het Trompets-geluyt

Den Iongsten Dagh blaest uyt,
Als ghy met Heerlijckheyt
Ten oordeel zijt bereyt,
En Rechter wesen sult,
Soo heb met ons gedult
Niet straffende na onse schult.
6. Godt Vader, Soon, en Geest,
Dien 't heele Aerdrijck vreest,
Neemt ons Gebedt doch aen
Op dat wy niet vergaen,
Maeck onse Ziel bereyt
Om uwe Majesteyt
Te loven in der eeuwigheyt.

VIII. Van den H. Geest. Op 't Pincxter-Feest.

Het oude Geestelijck Liedt; Vene Sancte Spiritus, verduyscht. Is een Gebedt-Liedt tot Godt den H. Geest, dat hy ons met sijn genade, liefde, geloof, volstandigheyt, sterckheyt, &c. verlichten en regeeren wil.

D. M. L.

KOmt Heylige Geest, Godt, en Heer,
Send uw'genade tot ons neer,
En laet oprechte liefde komen

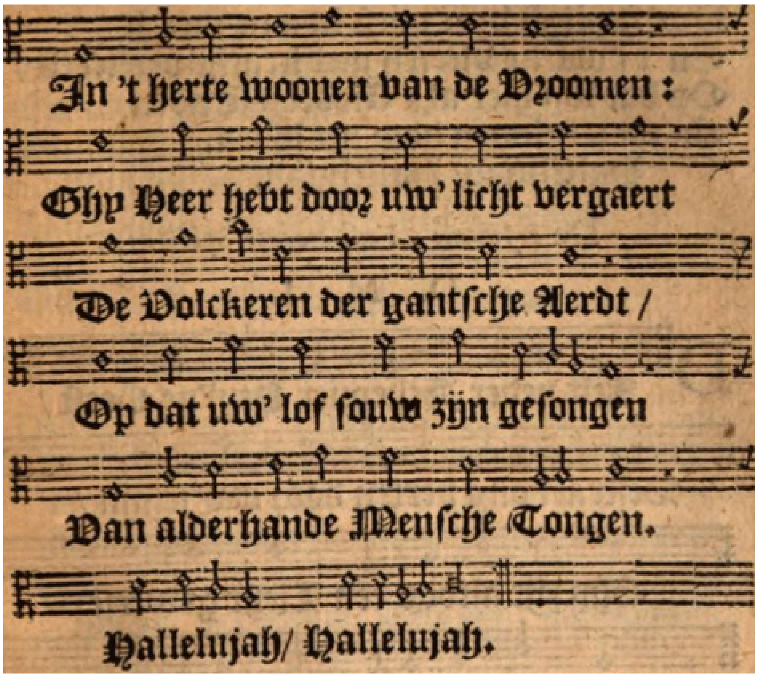

In 't herte woonen van de Vroomen:
Ghy Heer hebt door uw' licht vergaert
De Volckeren der gantsche Aerdt,
Op dat uw' lof souw zijn gesongen
Van alderhande Mensche Tongen.
Hallelujah, Hallelujah.
2. Geeft ons eeuwigh Licht uwen schijn,
Dan sal uw' Woordt ons Ley-star zijn,
Laet ons op Godt alleenigh roemen
En hem van herten Vader noemen;
Send ons het recht geloof in 't hert
Op dat het niet afvalligh wert,
En sich aen vreemde Goden houwe,
Maer Iesus Christ' alleen vertrouwe.
Hallelujah, Hallelujah.
3. Ghy Heylige Brant, blijft ons by
En sterck ons met uw' troost, dat wy
In uwen dienst volstandigh blijven,
Laet angst, noch smert ons daer van drijven,

Vw' heyligh vyer oock in ons werck,
En 't swacke vleesch met kracht versterck,
Op dat wy hier als Ridders strijden
En tot u dringen door het lijden.
Hallelujah, Hallelujah.

De Hymnus, Veni creator Spiritus.

D. M. L.

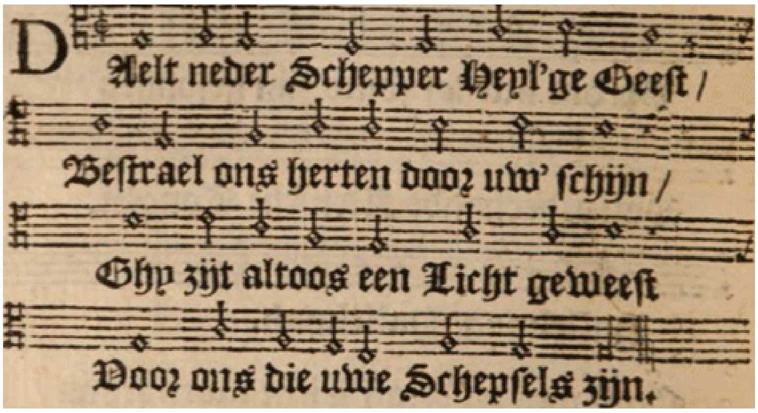

DAelt neder Schepper Heyl'ge Geest,
Bestrael ons herten door uw' schijn,
Ghy zijt altoos een Licht geweest
Voor ons die uwe Schepsels zijn.
2. Ghy die aen ons gesonden zijt
Tot troost, ghy die ons salft het hert,
Ghy Levens-Bron, door wien altijt
De liefd in ons ontsteken wert.
3. Ghy die brengt seven gaven voort,
Ghy vinger aen Godts Rechterhandt,
Door uwe kracht verspreyt Godts Woort
Sijn schijn door alderhande Landt.
4. Dat ons uw' glans verlicht' altoos,
Geeft ons in 't hert der liefde brant,
Het vleesch in ons soo swack en broos
Beschouw door uwe onderstant.

5. Drijft onsen vyant wegh, op dat
De lieve vreed' ons weer verbly,
En leydt ons op het rechte padt
Dat onse ziel geen schade ly.
6. Die zijt altoos ons Licht geweest,
Leert Soon en Vader ons verstaen,
En u oock waerde Heyl'ge Geest
Die van haer beyd' zijt uytgegaen.

Een Lof-sang, en Gebedt-Liedt. Daer in wy den H. Geest bidden om een waerachtigh oprecht Geloof, Broederlijcke Liefde, rechte kennisse Jesu Christi; en om een volstandigen troost, beyde in 't leven en sterven. [Luc. 17: 5. Heere vermeerdert ons het Geloove, Marc. 9. vers. 24. Ick geloove, Heere komt mijner ongeloovigheyt te hulpe.]

D. M. L.

HEyl'ge Geest u vallen wy te voet,
Ghy die balsemt het gequetst gemoedt,
Wilt ons op het leste vergeleyden,
Als wy moeten uyt dees Werelt scheyden.
Heer, ontfermt u onser.

2. Send uw' Licht in 't diepste van ons hert,
Dat het niet verkeert gedreven wert
Maer sta op uw' wegen ombewogen,
En hebb' Iesus alle tijdt voor oogen.
Heer, ontfermt u onser.
3. Gy van wien de liefd sijn oorspronk heeft,
Maeckt dat oock in ons de liefde leeft,
En wilt ons verleenen goede sinnen
Dat w' ons naesten als ons selfs beminnen.
Heer, ontfermt u onser.
4. Ghy die zijt een Trooster in de noot,
Laet ons niet bevreest zijn voor de doodt,
Dat ons hert van vreese niet vertsage,
Als de Satan ons komt aen te klagen.
Heer, ontfermt u onser.

IX. Van de Heylige Drie-eenigheyt, of Drievuldigheyt.
1 Ioh. 5: 7. Drie zijnder, die getuygenisse geven in den Hemel: de Vader, het Woordt, ende de H. Geest: ende dese Drie zijn Een.

De Hymnus, O lux beata Trinitas, Duyts.

D. M. L.

O Heylige Drievuldigheyt
Een Godt in macht en Majesteyt
Wanneer de Son deckt sijn gesicht,
Bestrael ons dan met Eeuwigh Licht.

2. Het zy de dagh of 's ochtens blinckt,
Of 's avonds weder nedersinckt,
Ons tongen swijgen nimmermeer
Maer roemen van u meer en meer.
3. Lof zy Godt in den hooghsten Troon,
Lof zy sijn Eengebooren Soon,
Lof zy Godt Heyl'gen Geest geseyt
Van nu tot in der eeuwigheyt.

Een Gebed-Lied tot de H. Drie-eenigheyt. Daer in wy Godt den Vader, Soon, en Heyligen Geest bidden en aenroepe om sijne Godlijcke bescherminge en behoudenis in 't waerachtige Geloof.

GOdt de Vader woon ons by
En laet ons niet verderven,
Maeck ons van de sonden vry,
En laet ons vrolijck sterven;
Breeckt des Duyvels listen Heer
Dat sy het waer geloove
In ons niet uyt en dooven,

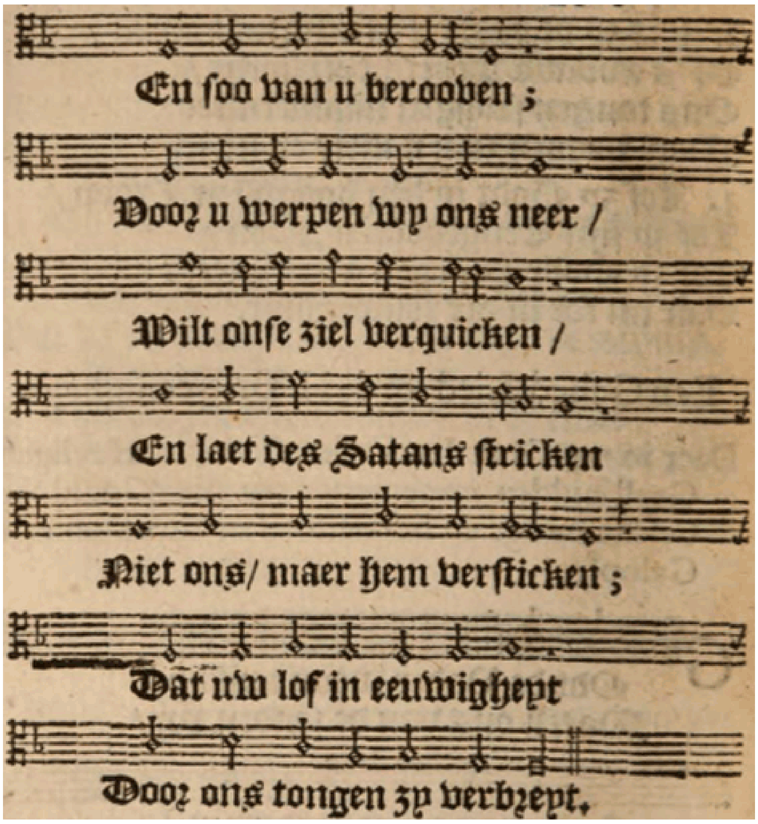

En soo van u berooven;
Voor u werpen wy ons neer,
Wilt onse ziel verquicken,
En laet des Satans stricken
Niet ons, maer hem versticken;
Dat uw lof in eeuwigheyt
Door ons tongen zy verbreyt.
2. Iesus Christus woon ons by
En leyt ons op uw' wegen,
's Vaders Eeuwigh Woort zijt ghy,
Ghy stondt den vyant tegen
En verslont hem door uw' doodt:
Ghy hebt ons hoogh verheven,
En om by u te leven
Een vaste plaets gegeven;
Ghy zijt ons een Hemelsch Broodt,
Van eene Maeght gebooren,

Het Hooft der Vytverkooren
Die na uw stemme hooren;
Ghy zijt Wegh en Waerheyt Heer,
Eeuwigh duurt uw lof en eer.
3. Heylige Geest woon ons by
En wilt uw Woordt ons leeren,
Staet altoos op onse zy
Wilt ons Geloof vermeeren,
Christus heeft u na beneen
Tot onsen troost gesonden,
Op dat ghy soud verkonden
Vergiffenis der sonden;
Help ons weder op de been
Wanneer wy zijn verslagen,
En dat de last der plagen
Te swaer valt om te dragen:
Help ons Heer in 't Hemelrijck
Daer de vreught duurt eeuwighlijck.

Den Lof-sangh der heylige Engelen. Eere zy Godt in der Hooghte: Oft Het Gloria in excelsis Deo, Duytsch.
Luce cap. 2. vers. 14.
Oock op de wijse, by den 1 Psalm aengewesen.

GOdt in der hooght alleen zy eer
En danck voor sijn genade,
Dat nu geen plaegh noch droefheyt meer
Sal onse ziel beschaden:

Aen ons schept Godt sijn hooghste lust,
De heele werelt zy in rust
Bevrijt van allen quaden.
2. Wy loven u, het gantsche landt
Dat komt u eere bieden,
Wy roemen op uw' rechterhandt
Die 't alles kan gebieden,
Ghy zijt van onbepaelde macht,
Vw woorden hebben klem en kracht,
Wat ghy wilt moet geschieden.
3. O Iesu Christ', uyt Godes schoot
In eeuwigheyt gebooren,
Die door uw' Kruys en bitt'ren Doodt
Gestilt hebt 's Vaders Tooren:
Lam Godes, Heyligh, vol gedult,
Vw' onschult pleyt voor onse schult
Dat wy niet gaen verlooren.
4. O Heyl'ge Geest, ghy helder licht
Waer aen dat wy ons houwen,
Versterck in ons het swack gesicht
Dat wy uw' macht aenschouwen:
Schrijf uwe waerheyt in ons hert
Op dat het u gehoorsaem wert
Waer op wy vast vertrouwen.

Een oudt Gebedt-Liedt tot de H. Drie-eenigheydt: Oock om voor het H. Avontmael te singen.

*N*V maeckt ons heyligh Heere Godt,
Ons die niet hielden uw gebodt,
Weest doch barmhertigh, en ontsla
Van sond' uw' Kind'ren uyt gena.
2. O Iesus Christus Godes Lam,
Dat onse menscheyt aen sich nam
En aen het Kruys-hout voor ons lee,
Begunstight ons met uwe vree.
3. Godt Heyl'ge Geest die Trooster zijt
Voor al wat hier aenvechting lijdt,
Ons ziel en lichaem dat verdwijnt
Indien uw' troost ons niet verschijnt.
4. Drie-eenigh Godt die niet begeert
Als dat de Sondaer sich bekeert,
Och laet uw oor niet zijn verstopt
Nu sijn Gebedt soo vyerigh klopt.

X. Van des Menschen Verlossinge en Rechtvaerdighmakinge.

Een Danck-Liedt, voor de hooghste weldaden, die ons Godt in Christo bewesen heeft. Of van des Menschen Verlossinge, en hoe dat een Sondaer by Godt Genade verkrijght.

D. M. L.

Op de wijse, by den 1 Psalm aengewesen.

GHy Christenen komt nu te saem
Om vrolijckheyt te plegen,
Kom prijst met my Godts heyl'gen naem,
Danckt hem voor sijnen zegen,
Laet ons den Lof-sang vangen aen
En singen van sijn wonderdaen
Voor ons van hem verkregen.
2. Ick stack in 't grondeloose diep
Van d'Afgront gansch verlooren,
Wat dat ick sucht', en kermd', en riep,
't Scheen Godt my niet wouw hooren,
Ick stack vol sond, mijn doen, en reen,
't Was alles boos, soo dat ick scheen

Daer in te sullen smooren.
3. Mijn wercken waren sonder baet,
Mijn goet doen sonder krachten,
Mijn Vrye Wil begon uyt haet
Godts oordeel te verachten,
'k Wierd tot vertwijffeling gebracht,
Mijn ziel moest in de eeuw'ge nacht
Der helsche pijn vernachten.
4. Maer Godt bewogen tot in 't hert
Wierd tot gena gedreven,
Soo haest hy hadt gesien mijn smert
En ongeluckigh leven,
Ontferming trof sijn ingewand,
Soo dat hy heeft sijn waerdste Pant
Tot mijn rantsoen gegeven.
5. Dus was 't dat hy sijn Soon geboodt;
Vaert heenen na beneden,
Helpt de Bedruckten uyt de noodt
Die by hun wert geleden,
En brengt haer uyt soo groot gevaer
Tot vreughde, na ghy hebt voor haer
De macht des doodts vertreden.
6. De Soon nam 't werck gehoorsaem an
Waer toe hy was gekooren,
Hy quam op aerd' en wierd daer van
Een reyne Maeght gebooren,
In kleeding arm, en kleyn van staet,
Hy wouw in dit gering gewaed
Des Duyvels Rijck verstooren.
7. Hy sprack houdt u maer vast aen my
Ick sal u seker leyden,

Voor u is dat ick lijd' en stry,
Vw' Heyl sal ick bereyden,
Want ick ben uw', en ghy zijt mijn,
En waer ick ben daer sult ghy zijn,
Ons sal de doodt niet scheyden.
8. Hoewel sy niet alleen mijn Bloet
Vergiet, maer daer beneven
My dwingt dat ick aen 't Kruys-hout moet
Mijn leven voor u geven,
Sy sleept my tot in 't nare Graf,
Mijn onschult draeght voor u de straf,
Dat doet u eeuwigh leven.
9. Van deser aerde sal ick weer
Ten Hemel opwaerts rijsen,
Daer sult ghy my als uwen Heer
Die u verlost heeft prijsen,
'k Sal u tot troost in 't ongeval
Mijn Geest afsenden, die u sal
Het spoor der waerheyt wijsen.
10. 't Geen ick u leerd en dee te voor
Dat sult ghy doen en leeren,
Op dat mijn Vaders Rijck daer door
Mach groeyen en vermeeren;
Wijck niet van 't rechte padt, maer haet
Der Menschen Leeringen, en laet
V van mijn Woordt regeren. 1. *Gloria*

Een ander Liedt van de Wet en het Euangelium: of van de Wercken en 't Geloof; en hoe wy voor God geregtvaerdigt en salig worden.

Dat is: van de genade Godts, en de Verlossinge door Christus geschiet: oock van den oorspronck, kracht en vruchten des oprechten Geloofs aen Christus.

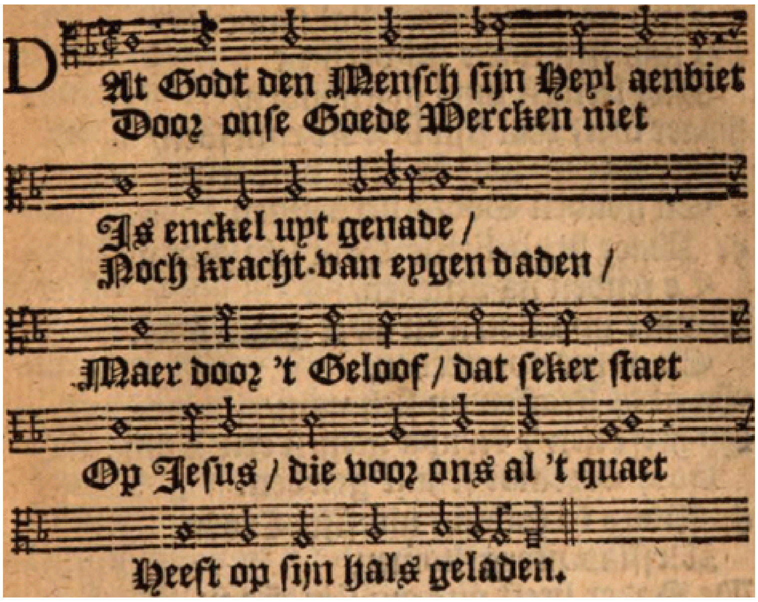

DAt Godt den Mensch sijn Heyl aenbiet
Is enckel uyt genade,
Door onse Goede Wercken niet
Noch kracht van eygen daden,
Maer door 't Geloof, dat seker staet
Op Iesus, die voor ons al 't quaet
Heeft op sijn hals geladen.
2. Want doe de Mensch niet hiel de Wet
Van Godt aen hem gegeven,
Heeft sich de Heer tot wraeck geset
En nam hem 't eeuwigh leven,
Gelijck Godt had gedreyght te voor
Soo Adam van het rechte spoor
Souw werden afgedreven.
3. Sijn Na-zaedt even dom en bot
Quam sich met waen verstercken,
En meende dat het Godts gebodt
Voldoen kost met goe wercken,
Daer nochtans voor den Mensch de Wet
Wierd tot een Spiegel ingeset,
Om sijne sond te mercken.
4. Maer ach! hy was te veer verleyt,

Sijn goet doen stack vol sonden,
Hy had sijn witte suyverheyt
Met leelijck vuyl geschonden,
Waer bleef dan sijn belooft rantsoen,
Waer mee hy kost de Wet voldoen,
En houden Godts verbonden?
5. Maer het beliefde Godt sijn Soon
Te senden na beneden,
Alwaer hy Vloeck en Wet quam doon
En al het overtreden,
En al de straffen op sich nam,
Hy heeft aen 't Kruys gelijck een Lam
Voor Vreemde schult geleden.
6. Aldus is tot ons uyt sijn Troon
Messias neergekomen,
De Vader heeft ons om sijn Soon
Vyt liefd weer aengenoomen,
Godt heeft ons in sijn Rijck geset,
Tot erfgenaem, ons raeckt geen Wet
Die Israël dee schroomen.
7. Voor desen placht men voor en na
Niet als van vloeck te hooren,
Godt spreeckt nu niet als van gena,
Dat 's balsem in ons ooren:
Wie sich aen 't recht Geloof nu houdt
En al sijn hoop op Christus bouwt
Gaet nimmermeer verlooren.
8. Maer wee dien die dit niet gelooft,
Godts Toorn sal hy verwecken,
De Heer sal dat ondanckbaer hooft
Tot eenen wreker strecken,

Want Godt siet het Geloof maer aen,
En die daer in niet vast blijft staen
Sal Godt sijn hulp ontrecken.
9. De Wet vertoont ons overtreen
En slaet het hert ter neder,
Maer 't Evangelij helpt ter been,
En troost den Sondaer weder,
Het seyt, komt tot het nieuw Verbondt,
Hier is vergiffenis der sondt
En rust voor d'Overtreder.
10. Hy koom' dan vrylijck hier toe treen
Die wil een Christen wesen,
't Is niet genoegh 't Geloof beleen,
Maer 't moet oock zijn bewesen,
Want anders is 't voor Godt niet goet
Soo hy 't niet blijckelijck en doet
Vyt sijne wercken lesen.
11. Al komt u druck en tegenspoet
Dan met benauwtheyt quellen,
Soo weest getroost in uw' gemoedt
Godt sal sich voor u stellen,
Die noyt der Vroomen huys verlaet
Als uw' vertrouwen op hem staet,
Wie kan u nedervellen?
12. Voor al moet nimmermeer die lijdt
Godt uur of maet voorschrijven,
Want hy weet selfs de beste tijdt
Om rampspoet te verdrijven,
Hy leyt u selver op den last,
Maer soo sy al te seer opwast
Sal hy niet lang uyt blijven.

13. De Heylige Drievuldigheyt
Zy eeuwighlijck gepresen,
Haer Godtheyt lof en danck geseyt
Voor 't goed' aen ons bewesen;
Godt volvoer 't begonnen werck,
En laet in uw' geliefde Kerck
Vw' naem geheylight wesen.
14. Vw' Rijck toekoom' op aerd om laegh
Als in des Hemels Troonen,
Vw' wil geschie, spijst ons van daegh,
Wilt onse schult verschoonen
Als wy ons Schuldenaren doen,
Wilt voor versoecking ons behoen,
Het quaet laet van ons woonen.

Een ander Liedt. Van den Val en de Verlossinge des Menschen.
Op de wijse, by den 7 Psalm aengewesen.

DOor Adams val is 's Menschen aerdt
Verbastert en verdorven,
Dat soo veel onheyl heeft gebaert,
En is op ons verstorven;
Wy waren all' // geraeckt ten val,
Versmoort in onse sonden

Indien Godt niet // In dit verdriet
Ons had sijn hulp gesonden.
2. Want Eva, door de Slang gebracht
Om heyloos af te vallen,
Heeft Godts verbodt niet meer geacht
Waer door sy heeft ons allen
De Doodt gebracht // Maer God bedacht
D' Ellend' van 's Menschen leven,
En heeft sijn Soon // Ons aengeboon
En voor ons heyl gegeven.
3. Gelijck een vreemde schult ons toen
Heeft tot de Doodt verwesen,
Soo zijn wy weer door vreemd rantsoen
Van dese plaegh genesen,
Gelijck wij all' // Door Adams val
Zijn eeuwighlijck gestorven,
Soo heeft de Heer // Door Christus weer
Vernieuwt 't geen was verdorven.
4. Godt was soo goet, hy gaf sijn Soon
Daer wy noch vyant waren,
Die sich voor ons heeft laten doon,
En weer is opgevaren,
Maer door dat wy // Gemaeckt zijn vry
Van 's Doodts benaeuwde stricken,
Hoe kan de Doodt // Door stervens noodt
Dan yemant meer verschricken?
5. Hy is de Wegh, het Licht, de Poort,

De waerheyt en het leven,
Des Vaders Raedt en Eeuwigh Woordt
Aen ons ten steun gegeven,
Waer door men wordt // Sterck aengeport
Om vast'lijck te gelooven,
Dat niemant kan // Ons weder van
Sijn handt en hulp berooven.
6. De mensch is godloos en vervloeckt
Die niet by Godt den Heere,
Maer troost van menschen handen soeckt,
En die na sijn begeeren
In plaets van dit // Een ander wit
Sich stelt om na te doelen,
Die sal hier na // Met ongena
De Helsche straf gevoelen.
7. Die op Godt hoopt en hem vertrouwt
Komt nimmermeer ter schanden,
Want wie op desen Hoecksteen bouwt
Al komt hem aen te randen
Het ongeluck // Vol noot en druck
Hy blijft vast onbewoogen,
Dewijl sijn ziel // Aen Godt sich hiel
Die niemant heeft bedroogen.
8. O Godt uw' Woordt dat bidd' ick zy
Altoos by my gevonden,
Op dat ick (als 't komt dat ick my
Verklaeght vind' van mijn sonden)
Niet blijve staen // Met schaemt belaen,
Maer mach gena verwerven,
Want wie, o Heer // Sijn hoop set neer
Op u, sal nimmer sterven.

9. Vw' Woordt laet wesen (om mijn voet
Den rechten wegh te wijsen)
Een helder licht, in wiens gemoedt
Dees Ster begint te rijsen,
Verstaet terstont // Den rechten gront
Van Godes milde gaven,
Waer met dat hy // Verheught en bly
Sijn swacke hoop kan staven. 2. *Gloria.*

Een Lof-sangh tot Christus. Van sijn Persoon, Weldaden en Verlossing: met een bygevoeght Gebedt, dat hy ons in 't Geloof en nieuwe gehoorsaemheydt behouden wil.

HEer Christ' Godts Eengebooren,
Godt sonder maet of tijdt,
Wiens eer noyt gaet verlooren,
Maer eeuwigh is, ghy zijt
De Morgenstar, wiens luyster
Maeckt al de Sterren duyster,
En overtreffe wijdt.
2. Ghy hebt ons begenadight,
Ons schonckt gh' u self te geef,

Mensch wierd ghy, onbeschadight
Vw's Moeders Maeghdom bleef,
Ghy hebt den Doodt verstooten,
Den Hemel weer ontslooten,
Dat yeder weder leef.
3. Laet ons hier op vertrouwen
Als op een vasten grondt,
Wilt by 't Geloof ons houwen,
Op dat wy t'aller stondt
Vw' goedtheyt mogen smaken,
En met verlangen haken
Na 't Woordt van uw' Verbondt.
4. Ghy Schepper aller dingen
Daer 't al moet onderstaen,
Die Hemel, Aerd kond dwingen,
Dien al wat leeft roept aen,
Wilt ons tot u bekeeren
En onse sinnen leeren,
Dat sy niet doolen gaen.
5. De qua begeerlijckheden,
En 't geen ons noch kleeft aen
Van Adams overtreden,
Wilt uyt ons hert doen gaen,
Op dat w' als nieuw herbooren
Naer uwe stemme hooren,
En op uw' Weyden gaen.

XI. Van een Christelijck Leven en Wandel.

Een schoon troostelijck Liedt tegens de onnutte Huys- en Buyck-sorgh.

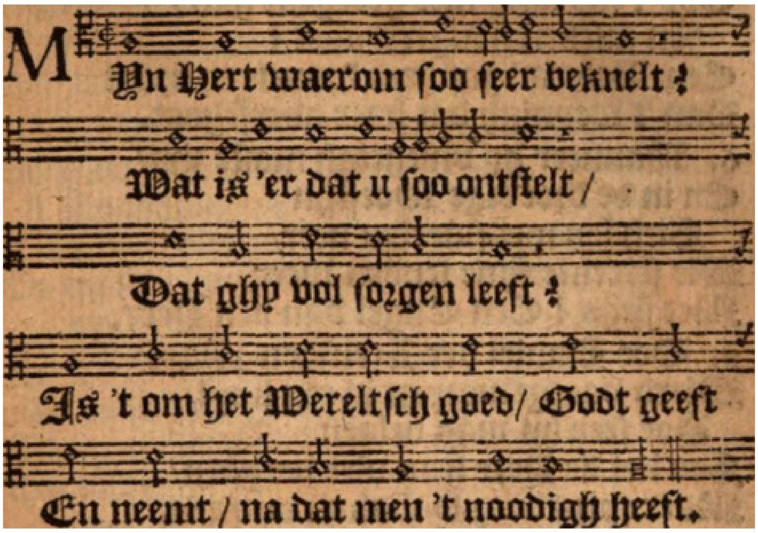

MYn Hert waerom soo seer beknelt?
Wat is'er dat u soo ontstelt,
Dat ghy vol sorgen leeft?
Is 't om het Wereltsch goed, Godt geeft
En neemt, na dat men 't noodigh heeft.
2. Sijn alsiend' Oogh siet uwe noot,
Geen ding is voor sijn hulp te groot,
't Staet alles in sijn macht,
Want hy is Godt, die noyt de klacht
Eens armen Sondaers heeft veracht.
3. O Godt ick tree dan tot uw' Troon,
Siet niet op my, maer op uw' Soon,
Die voor my heeft voldaen,
Laet my geduldigh Heer uytstaen
De last waer med' ick ben belaen.
4. Een Rijckert steunt meest op sijn Gelt,
Maer mijn hoop is op Godt gestelt,
Al werd' ick hier bespot,
Ick acht het niet, dewijl dat Godt
Mijn Helper is, mijn Borght, en Slot.
5. Wie spijsd' Elias afgemat,

Doe 't soo lang niet geregent had,
In sulcken hongers noot?
Een Weduw' gaf hem dranck en broot
Van 't weynigh dat haer overschoot.
6. Wanneer hy vluchtigh moste zijn,
En in de droevige Woestijn
Sich ley met smerten neer,
Wie sterckte sijne lenden weer
Met spijs? Een Engel van den Heer.
7. Doe Daniel der Leeuwen Muyl
Wierd voorgeworpen in een kuyl,
Hoe seer hy was belaen
Soo liet de Heer hem niet vergaen,
Maer spijs door Habakuk ontfaen.
8. Godt heeft om Ioseph oock gedacht,
Doe hy gevangen wierd gebracht
Vreemt in Egyptenlandt,
Godt maeckte dat door sijne handt
Sijn Vaders Huys haer nootdruft vand.
9. De Mannen in des Ovens gloet
Heeft Godt door sijne handt behoedt
Door dien een Engel quam
Die in het heetste van de vlam
Het barnend' vuur sijn kracht benam.
10. Ghy Heer zijt heden noch soo rijck
Als ghy geweest zijt eeuwighlijck,
Vw' arm is niet verkort,
Waer door het alles levend' wort
Als ghy uw zegen neder stort.
11. Des werelts eer en acht ick niet,
Maeckt dat ick 's Hemels eer geniet,

Die my wierd toebereyt,
Wanneer u Soon wierd uytgeleyt
Ter doodt voor onse saligheyt.
12. Al wat men in dees werelt vint
Vergaet veel lichter als de wint,
't Zy Silver, Gout, of Gelt,
't Is dat den mensch het meeste quelt,
En na sijn doodt doch niet verselt.
13. Ick danck u Iesu Christ, dat ghy
Door uw' troostrijcke woorden my
Hebt sulcks geopenbaert,
Geeft my stantvastigheyt op aerdt,
Tot dat mijn ziel ten Hemel vaert.
14. Lof eer en danck zy Godt geseyt
Voor sijne goedertierentheyt,
Hy wil om Christus doodt
My stercken in de leste noot,
Op dat ick vaer in Abrams schoot.

***Een schoon troostelijck Liedt, over de troostrijcke woorden Christi.* Komt tot my alle, ghy die moeyelijck ende beladen zijt, Matth. 11: 28.**

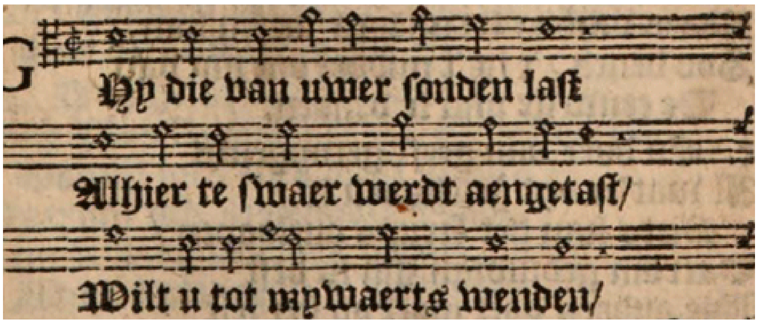

***G**Hy die van uwer sonden last*
Alhier te swaer werdt aengetast,
Wilt u tot mywaerts wenden,

Roept Godt met onvermoeyde stem,
Ick sal u helpen uyt de klem,
En mijn genade senden.
2. Mijn last is licht, mijn jock is soet,
Wie 't my met een oprecht gemoedt
Getroost is na te dragen,
Dien sal ick oock behulpsaem zijn,
En midden in sijn swaerste pijn
't Kruys helpen onderschragen.
3. Als ick gedaen hebb' en geleert
Terwijl ick hebb' op Aerdt verkeert
Daer na sult ghy u dragen,
In 't gene dat ghy spreeckt of doet,
Ia selfs maer denckt, wanneer 't is goet
Schept Godt sijn welbehagen.
4. De Werelt wou wel saligh zijn
Soo niet de Christ'nen soo veel pijn
Te vooren mosten lijden;
Maer wijl 't niet anders wesen kan
Soo denck, 't is 't middel om my van
De eeuw'ge pijn te vrijden.
5. En daer van geeft getuygenis
Al wat'er oyt geschapen is,
Niets kan het Kruys ontloopen,
Daerom geduldigh zijn is best
Wie anders doet moet op het lest

Sijn dwaesheyt dier bekoopen.
6. De Mensch noch heden sterck en fris
Leyt dickwils kranck eer 't morgen is,
En loopt gevaer van sterven,
Als met de Bloemen op het Veldt
Soo is 't oock met een Mensch gestelt,
Die schielijck moet verderven.
7. Een Werelts-Kindt vreest voor de Doodt
En soeckt eerst in sijn leste noodt
Te suyv'ren sijn geweten,
Daer hy soo lang hy heeft geleeft,
Door gelt en lust tot woecker, heeft
Sijn arme ziel vergeten.
8. En als hy niet meer leven kan
Dan gaet het op een klagen an,
Dan roept hy om genade,
Die hy op aerdt niet kennen wouw,
Soo dat ick vrees dat sijn berouw
En boete komt te spade.
9. Een Rijckaert steunt vergeefs op 't goedt,
En ydel is der Iongen moedt,
Wie kan de Doodt ontloopen?
Al had men al het Gelt der aerdt
Met Gout en Silver 't saem vergaert,
Soo is 't niet af te koopen.
10. Wat helpt den Wijsen sijne kunst,
Des Werelts pracht, der Grooten gunst,
Dewijl men eens moet sterven,
Daerom wie in genadens tijdt
Sijn leven goddeloos verslijt
Moet eeuwighlijck verderven.

11. Daerom ghy Vroomen ghy die zijt
Geweest Godts Kind'ren t'aller tijt,
Draeght met gedult uw lijden,
Vaert in u doen stantvastigh voort,
En houdt u aen des Heeren Woort,
Dat sal u weer verblijden.
12. Vergelt het quade weer met goet,
Soo u de werelt spot aendoet
En dickmaels komt te hoonen,
Soo blijft gerust, beveelt de wraeck
Aen uwen Godt, die sal de saeck
Te sijner tijdt beloonen.
13. Al ging het als uw' hert begeert
En waert begunstight, rijck, ge eert,
Het moet doch al verderven,
Daerom is 't dat u Godt kastijt,
Om u te doen te rechter tijt
De saligheyt verwerven.
14. Soo 't kruys u valt te lastigh hier
Soo denck eens aen het helsche vyer,
En aen die eeuw'ge banden,
Waer in de werelt lijden moet
Met lijf en ziel die helsche gloet,
En nimmer kan verbranden.
15. Maer ghy daer tegen namaels sult
Met vreughde werden opgevult,
En steeds by Christus leven,
Geen tonge leeft'er die de eer
Vytspreken kan, die u de Heer
In sijnen Troon sal geven.
16. En twijffelt aen dees eere niet,

Want 't geen dat Godt belooft geschiet,
Dit swoer hy by sijn name;
Hy geeft ons dan de saligheyt
Gelijck hy ons heeft toegeseyt,
Door Iesus Christus, Amen.

Een Gebedt-Liedt, Om Geloof, Liefde, Hoop, Volstandigheydt en Overwinning in alle aenvechtinge.

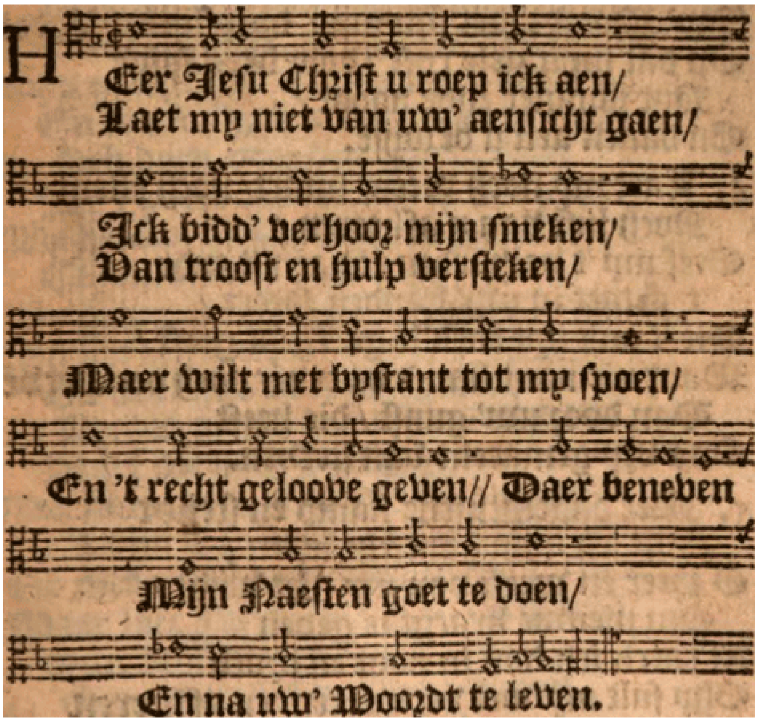

HEer Iesu Christ u roep ick aen,
Ick bidd' verhoor mijn smeken,
Laet my niet van uw' aensicht gaen,
Van troost en hulp versteken,
Maer wilt met bystant tot my spoen,
En 't recht geloove geven // Daer beneven
Mijn Naesten goet te doen,
En na uw' Woordt te leven.
2. Als 't ongeluck my komt te voor
Soo doet uw' armen open

Op dat ick niet beschaemt wert, door
Vergeefs op u te hoopen:
Staet my voor al in 't sterven by
Dat ick u mach vertrouwen, en niet bouwen
Op mijn verdienst, 't welck my
Voor vast daer na sou rouwen
3. Laet ick mijn Vyant sijne schult,
Ghy mijne weer vergeven,
Laet uw' gena die 't al vervult
Vervrolijcken mijn leven,
Vw' Woordt laet sijn mijn daeg'lijcks Broot
Op dat mijn ziele rijse, door dees spijse
Vyt jammer ende noodt,
En danck aen u bewijse.
4. Laet my noch vrees, smart, noch ellent
Noch lust van u afkeeren,
Geef my 't volharden tot aen 't endt
't Staet in uw' handen Heere,
Die 't ons uyt enck'le goetheyt geeft,
Want niemant kan 't be erve*n*, noch verwerve*n*
Dan door uw' gunst, die heeft
Ons vry gemaeckt van sterven.
5. Met dagelijcksche kamp en strijdt
Slijt ick mijn gantsche leven;
O Heer en weest van my niet wijdt
Om nieuwe kracht te geven
Al raeck ick dan in noot en druck
Ghy sult my wel verweeren, en afkeeren
Van my het ongeluck
Op dat my niets souw deeren.

XII. Van Kruys, Vervolging, en Aenvechting.

Een aendachtigh Gebedt-Liedt op Vast- en Bid-dagen, en in tijdt van Oorlog.

Op de wijse, by den 1 Psalm aengewesen.

O Goede Godt dien 't eygen is
Sich over ons 't ontfermen,
Och suyvert ons besmet gewis,
Omhelst ons met uw' ermen,
Neemt ons weer in genaden aen,
Ghy placht wel eer ons by te staen
En trouw'lijck te beschermen.
2. Heb doch voor dese mael gedult
In 't quaet van ons bedreven,
Wy hebben ons in nieuwe schult
Te reuckeloos begeven,
Wy deden niet gelijck 't behoort,
Wy leefden niet als ons uw' Woordt
En Wet had voorgeschreven.
3. Wy loochenen ons sonden niet
Waer toe voor u geloogen,
Die nieren proeft, en 't hert doorsiet
Met altijts wacker' oogen?
Ga niet met ons in het gericht,
Maer laet uw' vriend'lijck aengesicht
Ons aensien met meedoogen.
4. Geen van uw' heylige Geboon
Bleef van ons ongeschonden,
Wy blaften tegens uwen Troon
Met valsche Laster monden,

Wy pasten op gebit noch toom,
Wy lagen in een diepe stroom
Versoncken door de sonden.
5. Daerom soo treft ons oock den vloeck
Van u gedreyght te vooren,
Die ghy liet uyt uw heyligh Boeck
Ons door uw' Dienaers hooren,
Wy sien het door het gantsche landt
Hoe dagelijcks door uwe handt
Werdt plaegh op plaegh gebooren.
6. Maer geen van allen die ontkent
Veel swaerder waerd te wesen,
Daerom daer ghy de plagen send
Send Heer oock het genesen,
En wijl ghy onse Vader zijt
Die met een sacht gemoed kastijt,
Soo help ons als voor desen.
7. Wy moeten anders in het stof
Door uwe handt geraken,
Soo ghy niet door uw' gunst hier of
Ons weder vry wilt maken;
O Heer wilt u ter hulpe spoen,
Want 't is vergeefs al 't geen wy doen
Soo ghy niet selfs wilt waken.
8. Ghy zijt wel in een vast Verbondt
Met Israël getreden,
Doe Pharoos Leger ging te gront;
Doe Zion wierd bestreden
Stont ghy voor David in 't geweer,
Ghy spoeyde met uw' hulp wanneer
Hiskias heeft gebeden.

9. Maer doe sy by de vreemde Goon
By Baal zijn geseten,
En hebben 't Offerhandt der doon
By Midian gegeten,
Gaf Godt haer in des vyandts macht
Die haer na Babel heeft gebracht
Als Slaven aen een keten.
10. Maer Godt kreegh wederom berouw
Wanneer sy tot hem schreyden,
Hy dacht aen sijn Verbondt en Trouw
De Koning liet haer scheyden,
Soo dat sy vrolijck trocken heen
Na Canaans verlate Steen,
En Zions vette Weyden.
11. Wy volgen dan dit voorschrift na
In dees benauwde dagen,
Wy bidden uw handt om gena
Die ons had eerst geslagen;
O Heer laet uw bebloede Roe
Van 't gees'len eenmael werden moe,
En wijcken op ons klagen.
12. Godt Vader, die niet in den doodt
Des Sondaers hebt gevallen,
Verlost ons uyt dees sware noot,
Siet hoe de Trotsche brallen,
Kom roepen sy, Godt siet het niet,
Hy weet niet wat op aerdt geschiet,
Vernielen wy haer allen.
13. Godt Soon die voor ons hebt geleen
Wilt ons nu niet verlaten,
Dewijl wy werden hart bestreen

Van die uw' menscheyt haten,
Ghy maeckte de Gevangens vry,
Door uwe doodt verlichte ghy
Die noch in 't duyster saten.
14. Godt Heyl'ge Geest versterckt ons hert
Op dat wy moedigh strijden,
En dat hy neergeslagen wert
Die ons bracht in dit lijden,
Toont dat ghy zijt een machtigh Godt,
Maeckt onse Vyanden tot spot,
Op dat wy ons verblijden.
15. Ghy Heylige Drievuldigheyt
Een Godt in drie Persoonen,
Als onse Ziel van 't Lichaem scheyt
Wilt ons uw gunst betoonen,
En voeren uw' verkoore Schaer
Ten Hemel, om met u aldaer
In eeuw'ge vreught te woonen.

Een Gebedt-Liedt, Tegens de Hooft-vyanden der Zielen.

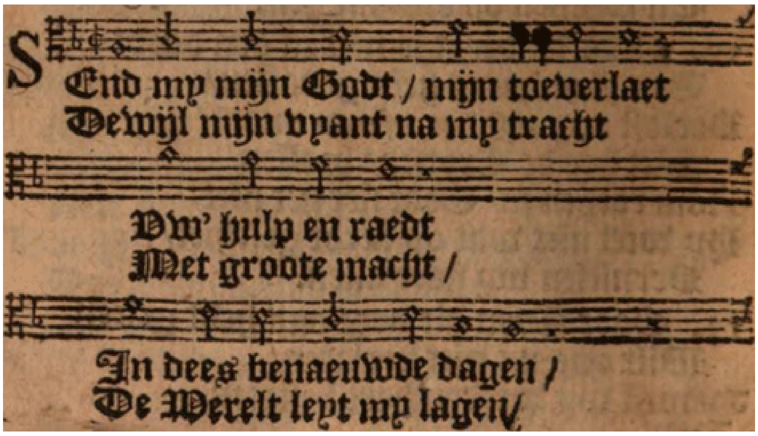

*S*End my mijn Godt, mijn toeverlaet
Vw' hulp en raedt
In dees benaeuwde dagen,
Dewijl mijn vyant na my tracht
Met groote macht,
De Werelt leyt my lagen,

Mijn vleesch en bloet // Plaeght mijn gemoed,
Een heym'lijck net // Heeft het geset
Om my daer in te jagen.
2. 'k Ben voor den Satan die my 't meest
Vervolgt, bevreest,
Hy doet mijn ziele beven,
Nochtans van and'ren werdt sijn macht
Niet veel geacht,
Dat doet hy laet haer leven
Na wil en wensch // Maer eer de mensch
Kan weten hoe // Soo grijpt hy toe,
Als 't Godt hem toe wil geven.
3. 'k Bidt Heer dat ick in dit gevaer
Dees Moordenaer
Mach wederstaen in allen;
O Godt als ghy het huys niet bouwt
En onderhouwt
Hoe sterck het is van wallen
Soo kan 't niet staen // Het moet vergaen,
Oock soo ghy my // Nu niet blijft by
Soo moet ick deerlijck vallen.
4. Daerom wilt van my nimmermeer
Af wijcken Heer,
Maer mijne ziel verquicken,
'k Wil voor u wagen al mijn goedt,
Mijn Lijf en Bloedt

Als ghy my troost wilt schicken,
Of dan de aerdt // Ter hellen vaert
En dat 'er niet // Van overschiet
Soo sal 't my niet verschricken.
5. Of schoon de Werelt, en 't getal
Der Duyvelen al
My quamen 't saem bestrijden,
Soo weet ick dat mijn hoop niet wist
Want Iesus Christ
Die sal my wel bevryden,
Waer op ick steun // En gantsch niet kreun
Wat yeder seyt // Haer onderscheyt
Sal my van Godt niet snijden.
6. De dagh komt dag'lijcks nader an
Die alle man
Sal voor uw' Rechtstoel trecken,
Daer sult ghy Heer die niet en heeft
Oprecht geleeft,
Sijn valsch gemoedt ontdecken,
En doen hem zijn // In eeuwige pijn,
Maer Heere laet // Dan uyt genaed'
My tot het leven wecken.
7. Ghy sult niet oordeelen ter hel
't Volck Israël,
De trouwste van u knechten,
Maer daer sal werden 't boos geslacht
Ter straf gebracht,
Na strengheyt van uw' Rechten;
Op dat ick dan // Verkrijgen kan
Des Levens Kroon // Tot mijnen loon
Sal ick hier moedigh vechten.

Een Gebedt-Liedt, Tegen de vyanden des Geloofs.
Op de voorgaende wijs.

IS dan mijn loon het ongeluck
Vol ramp en druck,
Voor mijn oprecht geloove?
Soo weet ick doch dat my de Heer
Sal helpen weer
En senden hulp van boven,
Godt is niet wijdt // Die voor een tijdt
Sich maer versteeckt // Tot hy verbreeckt
Die my sijn Woordt ontrooven.
2. Mijn vyandt graegh en heet op wraeck
Komt in mijn saeck
Sich selfs als Rechter maken,
Doch geen gewelt kan lang bestaen,
Het moet vergaen
Als al des werelts saken;
Maer 't eeuwigh goed // Geeft kracht en moed,
Waer voor ick 't al // Oock wagen sal
Om aen dien schat te raken.
3. Ick hoope dat mijn ongeval
Eens wijcken sal,
Staet Heer op mijne zijde,
En biedt uw' rechterhant aen my,
Nu mijn Party
Op 't nieuws my komt bestrijden;
Als 't anders dan // Niet wesen kan
Komt als ghy wilt // Godt is mijn schilt
Die sal my wel bevrijden.

De Duytsche Litania door D.M.L. verbetert. Dat is: Een ootmoedigh, opentlijck, algemeyn Gebedt der Christelijcke Kercken voor allerhande noot der geheeler Christenheyt, in een Gebedt-Liet gebracht.
Op de wijse: Onse vader in 't Hemelrijck.

GOdt Vader, Soon en Heyl'ge Geest
Die zijt van eeuwigheyt geweest,
Ghy Heylige Drie-eenigheyt
Die overal uw glans verspreyt,
Wy bidden om een gunstigh oor
Op dat ons bidden krijg' gehoor.
2. Vergeeft het geen 'er is geschiet,
Straft ons naer ons verdiensten niet,
Geeft ons in plaets van straf gena,
Bewaert ons lijf en goed voor scha,
Weest ons genadigh helpt ons Heer,
Verlaet ons nu noch nimmermeer.
3. Bewaert ons voor des Duyvels list,
Wanneer hy schiet maeck dat hy mist,
Verwert sijn net, verbreeck sijn strick,
Op dat hy ons niet meer verschrick',
Maeck dat ghy ons' beschermer zijt
Wanneer de Werelt ons bestrijt.
4. Behoed ons door uw stercke hant
Voor dwaling, laster, sond, en schant,
Krijgh, moort, haet, vyantschap, en nijdt,
Voor water, vuur, en dieren tijdt,
Voor pest, voor sieckt, en ongeval,
Voor onweer, storm, bewaer ons al.
5. Behoed ons Heer voor alle noot,
Oock voor een boosen snellen doodt,

Voor alle dingen soo verschoon
Ons als wy staen voor uwen Troon,
Door gunstigh oordeel Heer bewaer
Ons voor het eeuwigh doodts gevaer.
6. O Iesu Godes Soon verhoort
Ons, door uw heylige Geboort,
Vw opstaen, en uw Hemelvaert,
Door t Bloedigh Sweet dat droop op aert,
Door uwe Wonden, Bloedt, en Doodt
Verlost ons Heer uyt alle noodt.
7. Plant door gesonde Leer uw Woort
In uwen Heyl'gen Tempel voort,
Versterckt de Harders, en verleent
Oprechte liefd' aen uw Gemeent'
Maeck dat uw Woort gansch krachtig wert,
Op dat het vrucht baer in ons hert.
8. Sendt trouwe Arbeyts luy in 't Lant
Daer uwe Wijnstock staet geplant,
Op dat hy vreucht draegh 't sijner tijt
Van Wolven zy sijn stam bevryt,
Van Rotten, Secten, Argernis,
En helpt die op den Dwael wegh is.
9. Maeck dat sy al te gronde gaen
Die tegens u in 't harnas staen,
Verniel de Heyd'nen die uw Woort
Vervolgen met gewelt en moort,
Wijl t bloet dat door haer wert gestort
Van u seer hoogh gerekent wort.
10. Die met vervolging wert gequelt
En als een Sprinckhaen op het velt
Moet dwalen, die noyt rust en vint,

Gelijck een weerhaen van de windt
Geen oogenblick blijft op sijn stee,
Verleent een stil gemoed en vree.
11. Versterck met kracht ons' Overheen
Verstroyt haer vyanden van een
En geeft aen onse Magistraet
Uw gunst, uw zegen, hulp, en raet,
Op dat de vrede woon in 't landt,
En uwe Kerck werd' voortgeplant.
12. Op dat het Prins, en Onderdaen,
En Vreemdeling oock wel mach gaen,
Vertroost haer die door ongeluck
Of dwaling zijn geraeckt in druck,
Help Wees', en Weduwen altijt
Dewijl dat ghy haer Vader zijt.
13. Die Suygen en die Swanger zijn
Help voor en na des barens pijn,
Bescherm die sieck'lijck zijn en swack,
Verlicht der Armen ongemack,
Maeck haer aen lijf en ziel gesont,
En troost haer in de laetste stont.
14. Geeft aen die geen oock Heer gedult
Die lijden moeten sonder schult,
Die 't onrecht in de Kercker leyt
Verlost door uw' barmhertigheyt,
Versterck oock in de laetste noodt
Die werdt door 't recht gebracht ter doodt.
15. Heer zegent die ons daeg'lijcks vloeckt,
Bekeert die ons verderven soeckt,
Laet ons beloonen 't quaet met goet
Op dat ons vyandt koom' tot boet,

En dat de vree de landen kroon',
Die ghy gaeft aen uw volck ter woon.
16. Streck uyt uw' goedertieren handt,
En zegent mildelijck ons landt,
Bewaert oock de gegeven Vrucht
Voor hagel, storm, en quade lucht,
Maeck oock dat van de Vrucht ons hert
Door misbruyck niet beswaert en wert.
17. O Iesus Christus Godes Soon,
O Iesus Christ genadens Troon,
O Iesus Christus Godes Lam
Die 's Werelts sonden op sich nam,
Zijt ons genadigh, en bescherm
Vw' erfdeel door uw' sterken Erm.

Een schoon Geestelijck Liedt, hoe men hem in Kruys, Vervolging, en Aenvechting, troosten sal.

Oock op de wijse: En Godt de Heer' niet by ons houdt.

*W*At is 't ghy Christ'nen dat u doet
Het hert van droefheyt breken?
Is 't om Godts straf? Weest wel gemoedt,
En komt hem weder smeken,
Seght Heer wy lijden met gedult,
De straf is minder als de schult,

Ghy komt met recht u wreken.
2. Wy vallen Heer in uwe handt,
Och wilt ons doch verschoonen,
En keert de straffen van ons Landt
Door uw' gena te toonen;
De ramp vernieuwt sich alle daegh,
't Is niet als hartseer hier om laegh,
Voor die op aerden woonen.
3. Waer is het dat men vruchten siet
Geteelt uyt voedsaem Kooren
Indien het in den Acker niet
Vergaen was van te vooren?
Soo wert ons lichaem oock tot aert
Eer 't opwaerts na den Hemel vaert,
En wert van Godt herbooren.
4. Wat is 't mijn ziele dat ghy beeft
Of u de Doodt komt plagen,
Het moet doch sterven al wat leeft
Na sijn gesette dagen;
O wel den geen die van dees aert
Gelijck een Simeon heen vaert,
Met lust en welbehagen.
5. Bewaert uw lijf, en ziel voor al
Voor noodeloose sorgen,
Godt waeckt voor ons, de vyant sal
Ons schaden noch verworgen,
Gelijck een Hen haer Kieckens deckt,
Met beyd' haer vleugels uytgestreckt
Houd hy ons in 't verborgen.

6. Wy waken, slapen, hoe het loopt
Wy zijn altoos des Heeren,
In Christus naem zijn wy gedoopt,
Hy kan den Satan weeren;
Door Adam quam de doodt, maer hy,
Hy maeckte door sijn doodt ons vry:
Singt sijnen naem ter eeren. 1. *Gloria.*

Een Gebedt-Liedt, Op de woorden des Konings Josaphat. 2 Chron. cap. 20. &c 12. etc. Wy en weten niet wat wy doen sullen, maer onse oogen sien, etc.

O Godt wanneer wy zijn benart,
Omringt met ongewoone smart,
Wanneer ons alle hulp verlaet,
En zijn ten eynde van ons raedt,
2. Soo hebben wy tot troost alleen,
Dat wy te samen met gebeen
Vw groote goetheyt roepen aen,
Om ons van alle noot t'ontslaen.
3. En heffen op tot u om hoogh
Een droevigh hert, een schryend oogh,
En wijl de sond de oorsaeck is,
V bidden om vergiffenis.
4. Die ghy belooft aen yeder een

Die tot u komt boetvaerdigh treen
En u in Christus naem roept aen,
Die 't Kruys voor ons heeft uytgestaen.
5. Ey siet de reden onser klacht
Die ons hier heeft tot u gebracht,
Siet hoe dat wy verlaten zijn
Vol jammer, smert, ellend', en pijn.
6. Siet onse sware sond niet aen,
Wilt ons daer van uyt gunst ontslaen,
Staet ons in dees' ellende by,
En maeck ons van de straffen vry.
7. Op dat wy namaels tot uw' eer
Verbreyden mogen, wie de Heer
Was, die ons heeft door Christus doodt
Verlost uyt alle smert en noodt. 3. *Gloria*

Des Werelts verlating, Voor een Hemeldorstige ziele. Gestelt over den 42 Psalm Davids.

ICk wensch de werelt goede nacht,
En wilse laten varen,
En ofse na mijn ziele tracht,
Godt sal my wel bewaren,
Ick dacht al wat // De werelt had
Most niets als vreughde baren.

2. Een hert door Slangen gift verwont
Soeckt versche waterbeken,
Soo heeft des werelts-gift mijn mondt
Met grooten dorst ontsteken,
Oock maeckt my bang // De valsche Slang
Dat my aldus doet spreken.
3. Wanneer Heer sal ick in uw' Rijck,
Bewoont van soo veel Vroomen,
(Om uwen lof met haer gelijck
Te singen) mogen komen?
Seght my wanneer // Ick van u Heer
Sal werden opgenomen.
4. d'Ellend en 't jammer dat ick ly
Sal mijne ziel verdrucken,
Noch daer en boven moet ick my
Voor 's werelts laster bucken
Sy roept met spot // Wanneer sal Godt
Vyt dit gevaer u rucken?
5. Of is nu sijner armen-kracht,
En sijne sterckt verdweenen?
Mijn hert wert door 't geroep verkracht
En doet mijn ziele weenen
Om sulck verdriet // Godt lijdt het niet,
Maer wilt my hulp verleenen.
6. Verlost my van dees smert en pijn,
En voert my op na boven,
Daer al de Patriarchen zijn
In der Propheten hoven,
Vol vreught, alwaer // Der Eng'len Schaer
Vw' Majesteyt komt loven,
7. Waer toe mijn ziel dan dus bedroeft?

Volhart in vroom te strijden,
Godt helpt u als ghy hulp behoeft,
De tijdt van hier te lijden,
Al valtse bang // 't En duurt niet lang,
Godt sal u weer verblijden.
8. Wijl 't yeders doen niet is dat hy
't Kruys met gedult kan dragen,
Soo bidd' ick Heere wilt van my
Het ongedult verjagen,
Want anders wert // Mijn quynend hert
Vermorselt door uw' plagen.
9. Ick sie uw' toorn in volle gloet
Om onse sonden branden,
Gelijck des Zees verstoorde vloedt
Niet past op dijck of stranden,
Sie ick 't gevaer // Niet als te klaer
Genaken alle landen.
10. Daerom ben ick de werelt sat,
Mijn tranen en mijn qualen
Die sullen by my zijn, tot dat
Ghy my van hier sult halen
In 't Hemelrijck // Om eeuwighlijck
In heerlijckheyt te pralen.
11. Hoe lang sat 't duuren Heer? mijn hert
Wert schier van een gereeten,
Wanneer my van de werelt wert
Al spottende verweeten,
Seght doch hoe is 't // Met Iesus Christ?
Heeft hy u gantsch vergeeten?
12. Gedult mijn droeve ziel, gedult,
Ten sal niet lange duuren,

Vertroost u maer mijn ziel ghy sult
Dees hoon niet lang besuuren,
Weest niet verbaest // Want God sal haest
V sijn verlossing stuuren.

XIII. Van de Christelijcke Kerck.

De Lof-sang der H. Engelen, Heyligh, Heyligh, Heyligh is de Heere Zebaoth: Of Het Sanctus Duytsch. Jesaiae c. 6. v. 1, 2, 3, 4.

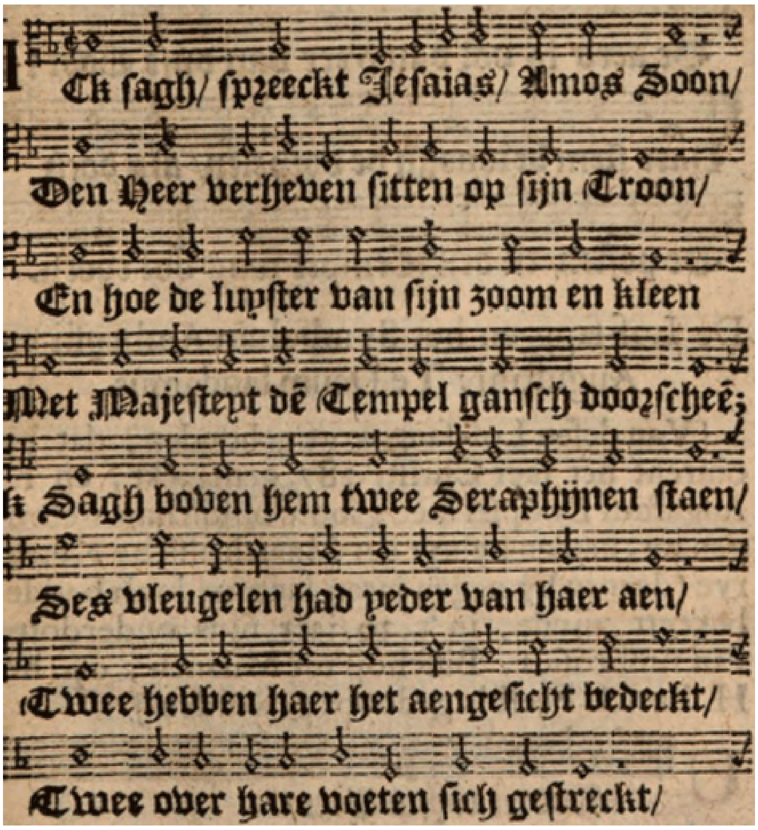

ICk sagh, spreeckt Iesaias, Amos Soon,
Den Heer verheven sitten op sijn Troon,
En hoe de luyster van sijn zoom en kleen
Met Majesteyt de*n* Tempel gansch doorschee*n*;
'k Sagh boven hem twee Seraphijnen staen,
Ses vleugelen had yeder van haer aen,
Twee hebben haer het aengesicht bedeckt,
Twee over hare voeten sich gestreckt,

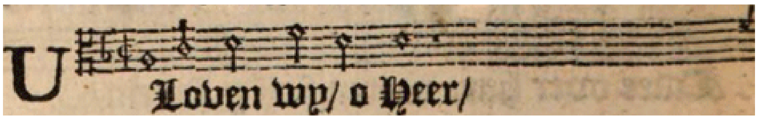

Twee waren om te vliegen overal,
Sy riepen tegens een met groot geschal,
Heyligh is Godt, de Heere Zebaoth!
Heyligh is Godt, de Heere Zebaoth!
Heyligh is Godt, de Heere Zebaoth!
De aerd' is vol van d'eer van onse Godt!
Haer stem bewoogh de dorpelen, als oock
De posten, en den Tempel was vol roock.

De Lof-Sang en het Symbolum Ambrosii en Augustini: Te Deum laudamus.

[Van desen Lof-sang wort gehouden, dat hy ontrent het Jaer Christi 387. gemaeckt, en na Augustini Doopsel met groote blijdschap gesongen zy, nadien uyt der Manichaeissche Ketterye (daer in hy negen jaren lang gedoolt hadde) bekeert zijnde, in 't 30 jaer sijns ouderdoms van Ambrosius, Bisschop tot Milanen, op het H. Paesch-Feest is gedoopt geworden.]

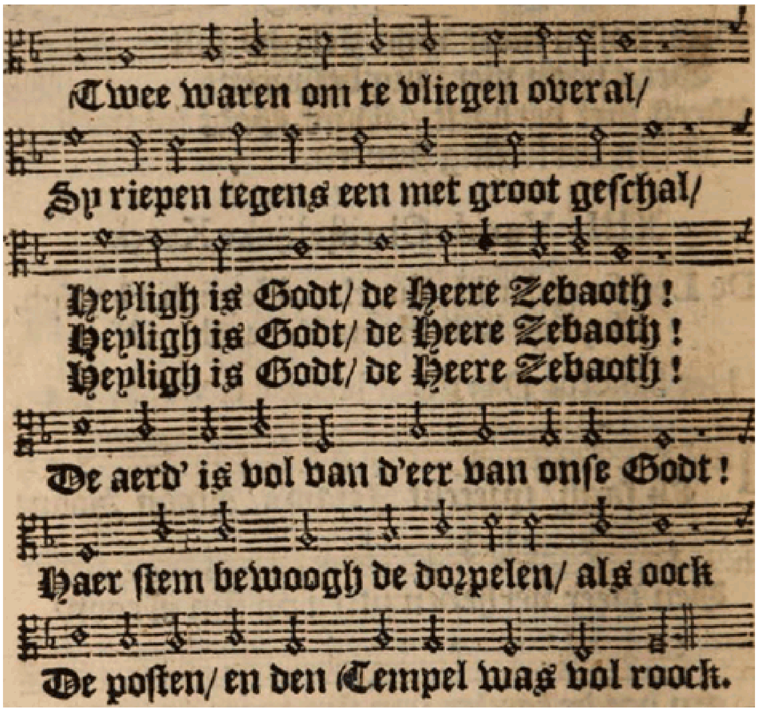

U Loven wy, o Heer,

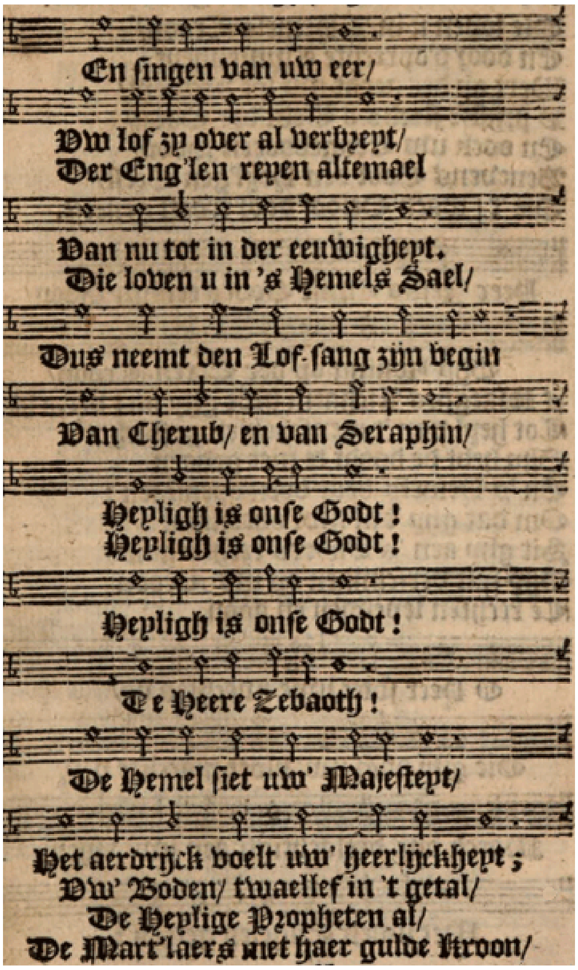

En singen van uw eer,
Vw lof zy over al verbreyt,
Van nu tot in der eeuwigheyt.
Der Eng'len reyen altemael
Die loven u in 's Hemels Sael,
Dus neemt den Lof-sang zijn begin
Van Cherub, en van Seraphin,
Heyligh is onse Godt!
Heyligh is onse Godt!
Heyligh is onse Godt!
De Heere Zebaoth!
De Hemel siet uw' Majesteyt,
Het aerdrijck voelt uw' heerlijckheyt;
Vw' Boden, twaellef in 't getal,
De Heylige Propheten al,
De Mart'laers met haer gulle Kroon,

Die loven u in 's Hemels Troon,
En door d'oprechte Christenheyt
Wert op der aerdt uw lof verbreyt,
V prijstse steeds o Godt der Goon,
En oock uw Eengebooren Soon,
Benevens Godt den Heyl'gen Geest,
Die 't swack Geloof door troost geneest.

Heer Iesus Christ Godts eenigh Soon,
Ghy Koning op der Eeren-Troon,
's Maeghts Lichaem hebt ghy niet veracht
Tot heyl van 't menschelijck geslacht,
Ghy hebt de doodt te niet gedaen
En 's Hemels-deur doen openstaen:
Om dat ghy 't al hebt overmant
Sit ghy aen 's Vaders rechterhant,
Ghy sult verschijnen op uw' Troon
Te rechten levenden en doon.

O Heer staet uwe knechten by,
Die ghy door uw' bloet maeckte vry,
Maeck ons deelachtigh aen uw' Rijck
Met uwen Engelen gelijck:

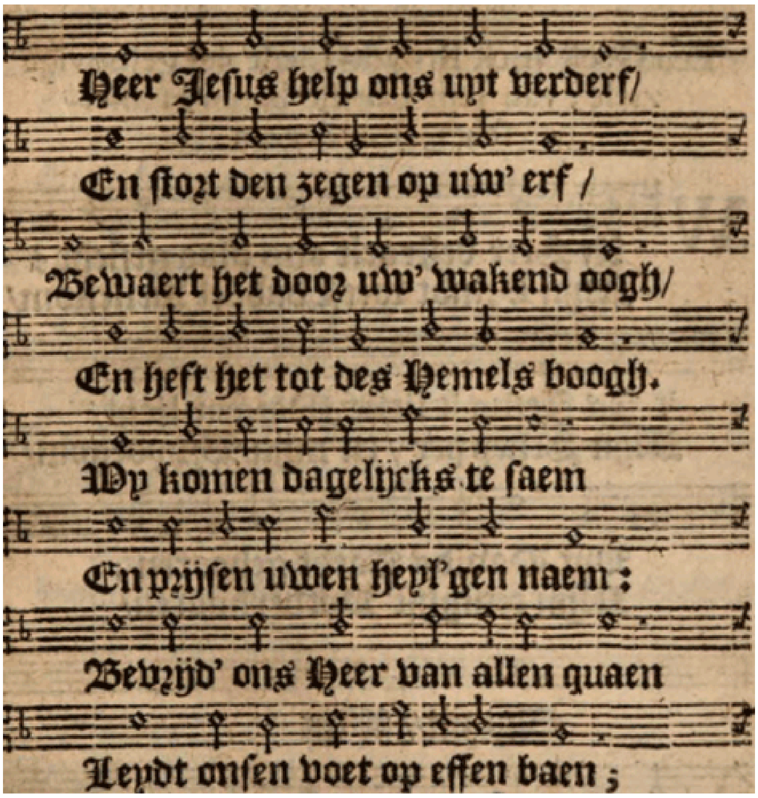

Heer Iesus help ons uyt verderf,
En stort den zegen op uw' erf,
Bewaert het door uw' wakend oogh,
En heft het tot des Hemels boogh.
Wy komen dagelijcks te saem
En prijsen uwen heyl'gen naem:
Bevrijd' ons Heer van allen quaen
Leydt onsen voet op effen baen;
Verstoot ons niet van uw' gesicht
Dat in de duysternis ons licht,
Deck ons met uwe vleugels toe,
Vw' goetheyt werde nimmer moe;

Die ons doet hopen dat het al
Na wil en wensch geschieden sal,
Amen.

Een Geestelijck Bruydt-Liedt der geloovige ziele, van Jesu Christo haren Hemelschen Bruydegom.

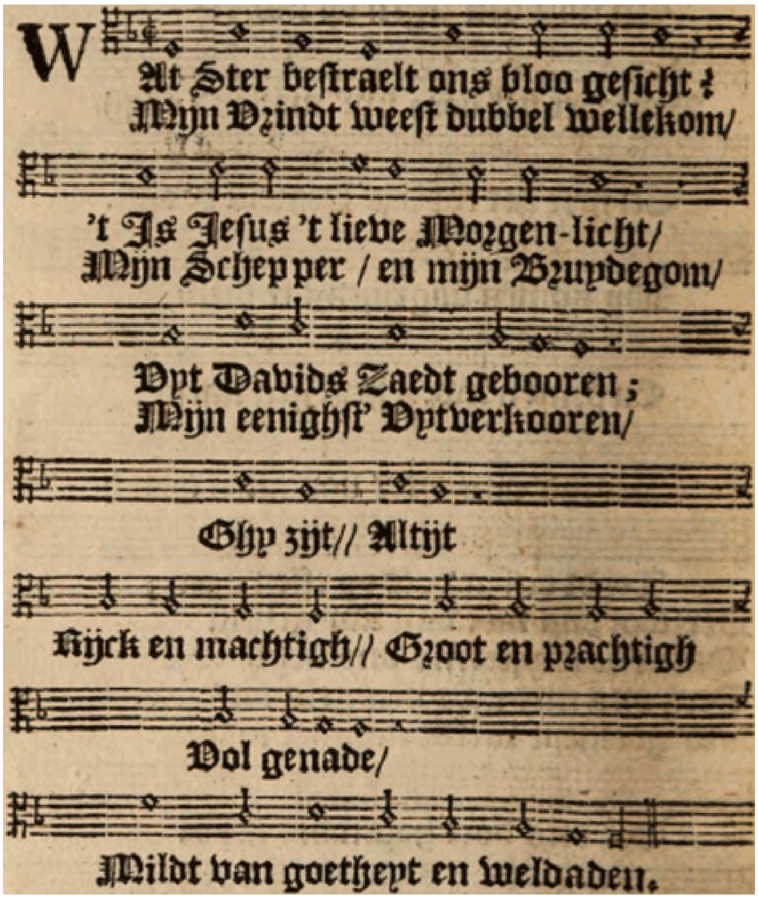

*W*At Ster bestraelt ons bloo gesicht?
't Is Iesus 't lieve Morgen-licht,
Vyt Davids Zaedt gebooren;
Mijn Vrindt weest dubbel wellekom,
Mijn Schepper, en mijn Bruydegom,
Mijn eenighst' Vytverkooren,
Ghy zijt // Altijt
Rijck en machtigh // Groot en prachtigh
Vol genade,
Mildt van goetheyt en weldaden.
2. Ghy die bekleet des Hemels-Troon,
Waer Godes en Mariaes Soon
Mijn Koning uytgelesen

Als Lelien soo schoon zijt ghy,
Vw' heylsaem Woordt dunckt melck voor my
En Honighraet te wesen;
Vw Bloedt // Versoet
Onse sonden // Vwe wonden
Doen ons leven,
G' hebt uw' vleesch tot spijs gegeven.
3. Giet Heer uw' liefde in mijn hert,
Op dat het noyt bewogen wert,
Yets anders te beminnen,
Maeck dat het soo vast by u blijf
Gelijck een ribbe van uw' lijf,
En na u brand' van binnen,
Ey kom // Bruygom,
Komt mijn Koning // Neemt uw' wooning
In mijn herte,
Dat na u verlangt met smerte.
4. 't Is of de Gulde Son opgaet
Als ghy uw' oogen op my slaet
Met lieffelijcke loncken,
Ghy zijt mijn schat, mijn hooghste goed,
Vw' Woordt, uw Geest, uw Lijf, uw Bloet,
Doen mijn gemoed ontfoncken:
Mijn Godt // Mijn slot,
Trouw en heylig // Daer ick veyligh
Op mach slapen,
Want ghy staet voor my in wapen.
5. Het is u niet genoegh Godt Soon
Dat ghy my hebt uw' liefd geboon,
Ghy hebt oock daer beneven

Aen Godt uw Vader kond gemaeckt
Hoe ver dat u mijn liefde raeckt,
Hoe diep in 't hert geschreven,
Die nu // Om u
My al 't geene // Wil verleenen
Als ick smeke,
Daer ick hem om aen kom spreken.
6. Mengt nu de Cymbel en de Luyt
Met keelen lieff'lijck van geluyt
Op 't hooge Feest des Heeren,
De Harp en Orgel swijge niet,
Dit zy, dit zy het Bruylofts-Liedt
Mijn Godt, en my ter eeren,
Ick sal // Na all'
Mijn ellenden // Vrolijck enden
't Eeuwigh leven
Sal hy my ten Bruydtschat geven.
7. Hoe is mijn hert toch soo verblijt,
Dat doet mijn waerdste schat, ghy zijt
't Beginsel en het ende,
Ghy blijft, al sit ghy noch soo hoogh,
Altoos by my, ghy sult uw' oogh
Van uwe Bruyt noyt wenden,
Tot ghy // Na my
Sult verlangen // Om 't ontfangen
En te leyden
In het Rijck voor my bescheyden.

Een Geestelijck Liedt, van de Stemme ter middernacht, en van de kloecke Maeghden, welcke haren Hemelschen Bruydegom te gemoet gaen. Matt. 25.

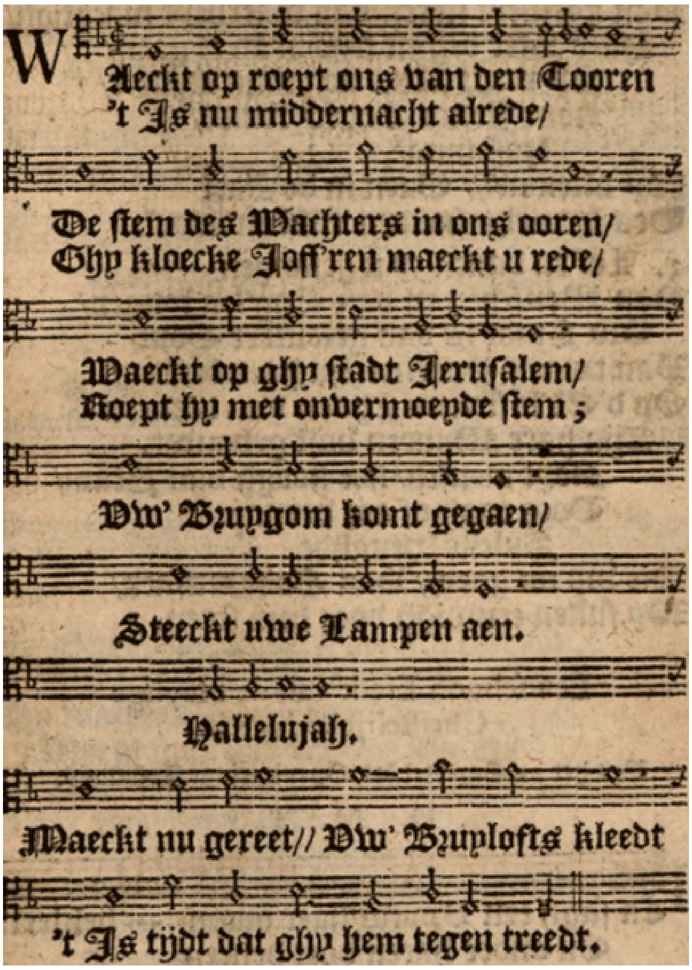

*W*Aeckt op roept ons van den Tooren
De stem des Wachters in ons ooren,
Waeckt op ghy stadt Ierusalem,
't Is nu middernacht alrede,
Ghy kloecke Ioff'ren maeckt u rede,
Roept hy met onvermoeyde stem;
Vw' Bruygom komt gegaen,
Steeckt uwe Lampen aen.
Hallelujah.
Maeckt nu gereet // Vw' Bruylofts kleedt
't Is tijdt dat ghy hem tegen treedt.
2. Zion hoort den Wachter singen,
Haer hert begint van vreught te springen,
Sy haest haer vaerdigh op te staen,
Haer vrient komt van boven prachtigh,

Van goetheyt sterck, van waerheyt machtigh,
Haer Ster begint schoon op te gaen,
Sy roept komt aen mijn Vrindt,
Kom Iesus Godes Kindt,
Hosianna,
Wy altemael // Gaen in de Zael
Des Hemels, houden 't Avondmael.
3. Lof en danck zy u gesongen
Van Menschen en van Eng'len tongen,
Vw Stadt is van geloutert Gout,
Van twaelf Paerlen zijn haer deuren,
Op d' Ed'le steenen schoon van kleuren
Zijn hare Muuren vast gebouwt.
Noyt mensch, hoe hoogh van Stam,
Door oogh of oor vernam
Sulcke vreughde
Die wy nu gaen // Van Godt ontfaen,
Wy sullen eeuwigh voor hem staen.

Een schoon Liedt van de Heylige Christelijcke Kerck.
Vyt het 12 Capittel der Openbaringe Iohannis.

D. M. L.

ICk sagh een Vrouw, haer quam bekleen
De Son met Goude stralen,
En onder haren voet beneen
Daer stondt de Maen te pralen

Met bly gelaet // Haer Hooft-cieraet
Was eene Kroon // Van gout seer schoon
Daer twalef Sterr'n in waren,
De tijdt quam aen, want sy ging groot
Dat sy een Kindt sou baren
Luyd' riep sy in haer noot.
2. Een roode Draeck liet sich hier by
Met seven Hoofden vinden,
Hy waeckte dapper, op dat hy
Mocht haer geboort' verslinden,
Sy baerd' een Soon // Die tot Godts Troon
Met Majesteyt // Wierd ingeleyt,
De Moeder voer beneden
En ging de droevige Woestijn
In eensaemheyt betreden,
Alwaer sy lang most zijn.
3. De Draeck stack nochtans moedigh op
En woud den strijdt aenvaerden,
Maer Michaël vertradt sijn kop

En wierp hem doodt ter aerden;
Sijn Eng'len al // Zijn door den val
Vyt Godes Rijck // Gestort in 't slijck
Door 't bloedt van 't Lam vergooten;
De Satan sproot uyt dese Slang,
Die sal Godts Gunstgenooten
Beschaen sijn leven lang.

Een Christelijck Liedt, Van de kracht des Goddelijcken Woordts, oock waer op ons Christendom en saligheyt bestaet.
Op de wijse, by den 7 Psalm aengewesen.

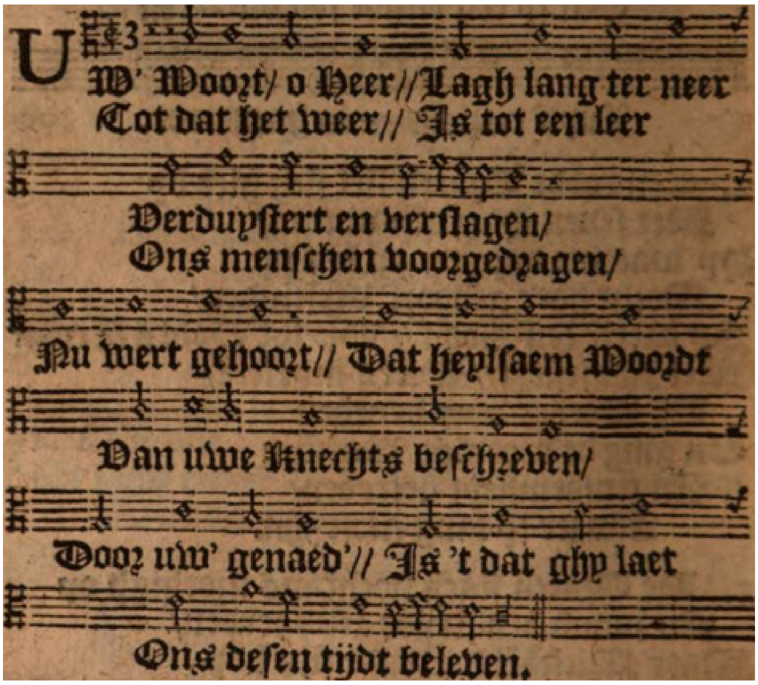

*U*W' Woort, o Heer // Lagh lang ter neer
Verduystert en verslagen,
Tot dat het weer // Is tot een leer
Ons menschen voorgedragen,
Nu wert gehoort // Dat heylsaem Woordt
Van uwe Knechts beschreven,
Door uw' genaed' // Is 't dat ghy laet
Ons desen tijdt beleven.

2. Geeft uwen schijn // Aen die noch zijn
In duysternis geseten,
Geeft haer gesicht // Het ware licht,
Leert haer uw' wegen weeten:
Afgodery // Waer mee dat sy
Voor Godes aensicht stincken,
Sal anders haer // Met schrick hier naer
Ter helle doen versincken.
3. Heel anders is 't // Met eenen Christ
Die laet sich eerst'lijck doopen
In 's Heeren naem // wert dan bequaem
Tot liefd', geloof, en hoope,
Maer boven all' // Dees dingen sal
Hy Godt van herten prijsen,
Sijn Naesten moet // Hy soo veel goet
Als aen sich selfs bewijsen.
4. Doch geen die van // Sich selven kan
Yets goets doen of beginnen,
Maer Godts genaed' // Komt hem te baet
In 't stuuren van sijn sinnen
Of d'Antichrist // Door macht of list
Hem van 't Geloof wil trecken,
Hy wanckelt niet // Dewijl hy siet
Dat Godt hem sal bedecken.
5. O Heer die goet // Aen yeder doet,
En wilt die niet vergeeten
Van wie uw' Woordt // Is noyt gehoort,
En 't dreygen der Propheten
Niet wert geacht // En uytgelacht
Die haer uw' wil komt leeren,
Och staetse by // En maeckt dat sy

Sich voor haer doodt bekeeren.
6. 'k Geloof 't is waer // Het geen ons klaer
Vw' trouw' Apostels spreecken,
't Soud' al vergaen // Eer dat ‘er aen
Vw Woordt yets sal ontbreecken,
Of dit misschien // Niet garen sien
Die haer gemoed verstocken,
Haer sal hier na // Met ongena
De Helsche poel inslocken.
7. Godt is mijn Heer // Ick volg sijn Leer
'k Heb op geen doodt te passen,
Ick was besmet // Hy heeft my met
Sijn bloedt weer schoon gewassen,
Dies loov' ick hem // Met mijne stem,
Hy wil my vorder geven
Al wat ick van // Hem bidden kan
In dit bedroefde leven.
8. Ick hoop oock Godt // Dat ghy u tot
Vw' trouwe Knechts sult wenden,
Als haer de noot // Van hulp ontbloot
Sult ghy haer bystant senden,
En eeuwighlijck // Het Hemelrijck
Doen uyt gena verwerven;
Geeft oock dat ick, Mach sonder schrick
Verheught en willigh sterven.

Een aendachtigh Liedt. Van het Woordt Godts, en 't Geloof.
Op de wijse, by den 28 Psalm aengewesen.

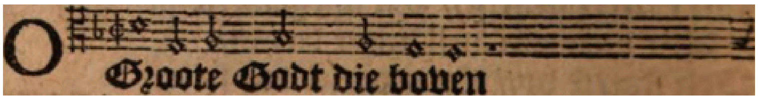

O Groote Godt die boven

In 's Hemels Troon regeert,
Laet ick u waerdigh loven,
Op dat ghy wert ge-eert,
Wilt mijnen mont ontsluyten
Die groot verlangen heeft
Om van uw Woordt te uyten,
Waer door het alles leeft.
2. O Heer laet ons niet werden
Berooft van uwen Geest,
't Woordt laet by ons volherden
Als 't altijt is geweest,
Laet ons door onse sonden
Niet werden soo verblint,
Dat wy al uw' verbonden
Slaen reuck'loos in de wint.
3. Vw' Woordt sal eeuwigh blijven,
Ghy hebt het vast gestelt,

Geen mensch sal het verdrijven
Door list of door gewelt,
Hoewel daer veel Tyrannen
Zijn tegens opgestaen,
Godts Soon heeft haer verbannen
Haer macht te niet gedaen.
4. Heer wilt ons niet kastijden
Als uwe gramschap brant,
Maer siet op Christus lijden,
Die voor ons is met schant
Aen 't hout des Kruys gehangen,
Waer door wy raeckten vry,
Die waren eerst gevangen
In 's Duyvels slaverny.
5. O eenigh Godt en Heere,
Drievuldigh in Persoon,
Laet ons Geloof vermeeren
Door Christus uwen Soon,
Want ons gerechtigheden
Zijn ydel sonder wicht,
En als bevleckte kleeden
Voor uw volmaeckt gesicht.
6. O Heere wilt gedencken
Aen uwe liefd' en trouw,
Die ons uw Soon quam schencken,
Op dat de werelt souw
Niet eeuwigh zijn verlooren,
Van 't Paradijs berooft,
Maer wierd van u verkoren
Wanneer sy recht gelooft.
7. Hier op staet mijn vertrouwen,

Geen yd'le mensche-leer
Sal my dees troost onthouwen,
'k Wil my voortaen niet meer
Verlaten op mijn daden,
(Indien ick oyt dee goet)
Want Heer 't is uw genade
Die 't alles leven doet.
8. Godt laet de Huych'laers smeecken
Maer hy en achtse niet,
Wijl hy haer valsche streecken
Tot op den gront door siet,
De Heer verstopt sijn ooren
Voor 't prev'len van de mont,
Maer vlijtigh sal hy hooren
Soo 't komt uyt 's herten gront.
9. Dit is 't Geloof der Christen,
Sy vreesen Doodt, noch Hel,
Den Duyvel noch sijn listen,
't Geluckt haer alles wel,
Hier moeten wy op mercken,
In dese tijdt voor al,
Om ons gemoed te stercken
Dat het niet koom' ten val.
10. Maer eeuwigh blijft verlooren
Die niet gelooft hier aen,
Godts grouwelijcke Tooren
Sal over hem opgaen,
Sijn goedt doen is als droomen
Voor Godt, die 't al doorgrond,
Wijl sijn gebeden komen
Vyt een geveynsde mont.

11. O Heer bewaert ons allen
Wanneer ghy ons beproeft,
Dat wy niet af en vallen
Als ons uw' roe bedroeft,
Laet ons dan tot u treden,
En niet met valscher mondt
V offeren gebeden,
Maer recht uyt 's herten gront.

Een Gebedt-Liedt tot de Heylige Drie-Eenigheydt. Om behoudenis des Goddelijcken Woordts, tegen de twee Aerts-vyanden Christi en sijner heyligen Kercken, den Paus en den Turck, &c.

D. M. L.

O Heer behoud' ons by uw Woordt,
Weerstaet der Aerdsch-Tyrannen moort,
Die Christus soecken uwen Soon
Te stooten van sijn Heyl'gen Troon.
2. Heer Iesus stelt u doch te weer,
Ghy die zijt aller heeren Heer,
Bescherm uw' arme Christenheyt,
Die 't aller tijdt uw' lof verbreyt.
3. Godt Heyl'ge Geest geeft en verleent

Eendrachtigheyt aen uw' Gemeent',
En troost ons in de laetste noodt,
Leyd' ons in 't leven uyt de doodt.
4. Verdelg des vyants aenslagh Heer,
Dat sijne boosheyt op hem keer',
Geef dat hy in den kuyl geraeckt,
Die hy den Vroomen had gemaeckt.
5. Soo sal hy vinden in het end,
Dat ghy uw erfdeel in ellend,
Dat sich vertrouwt op uwen raedt,
Wel vallen laet, maer niet verlaet. 3. *Gloria*.

Een Gebedt-Liedt om Vrede. Het Da Pacem Domine verduytscht.

D. M. L.

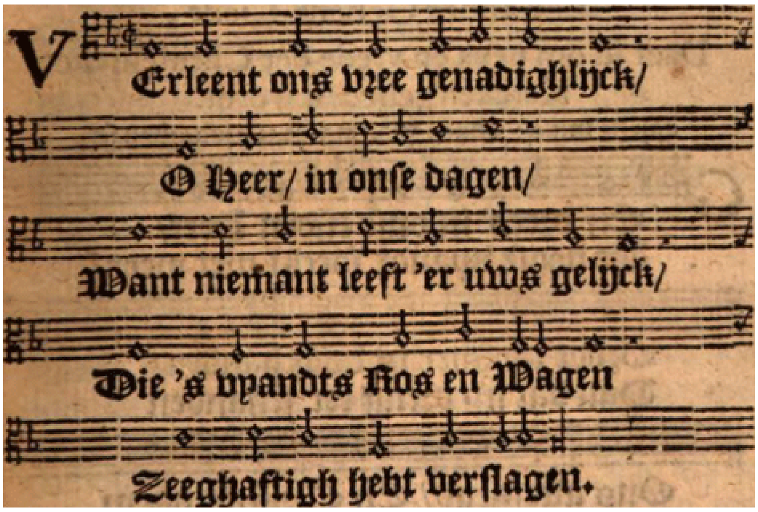

*V*Erleent ons vree genadighlijck,
O Heer, in onse dagen,
Want niemant leeft' er uws gelijck,
Die 's vyandts Ros en Wagen
Zeeghaftigh hebt verslagen.

Voor de Overigheyt. Uyt 1 Timoth. cap. 2. vers. 2.

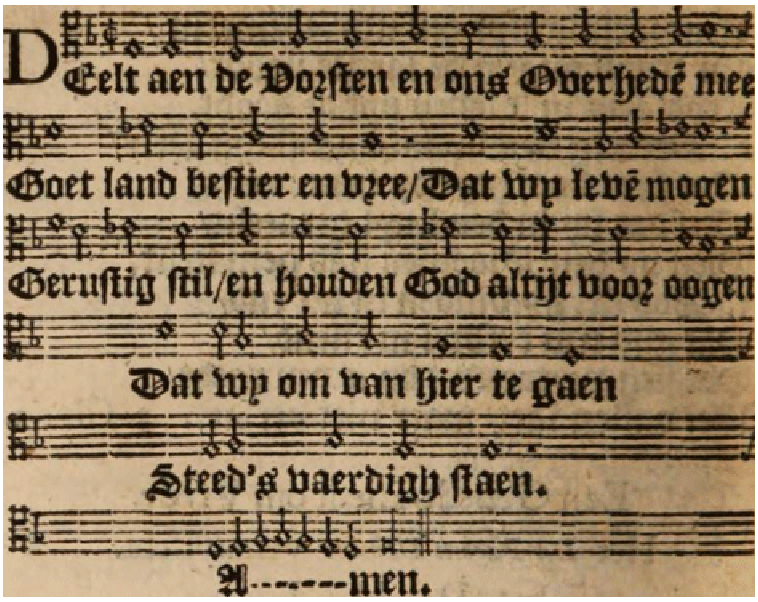

DEelt aen de Vorsten en ons Overhede*n* mee
Goet land bestier en vree, Dat wy leve*n* mogen
Gerustig stil, en houden God altijt voor oogen
Dat wy om van hier te gaen
Steed's vaerdigh staen.
Amen.

Een ander Gebedt-Liedt, Daer in om peys en vrede der Christelijcker Kercken gebeden wordt.
Op de wijse: Door Adams Val verdorven is.

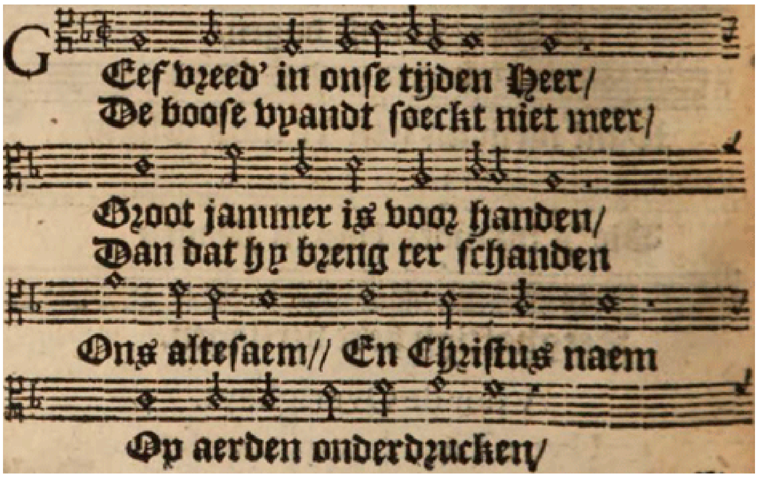

GEef vreed' in onse tijden Heer,
Groot jammer is voor handen,
De boose vyandt soeckt niet meer,
Dan dat hy brengt ter schanden
Ons altesaem // En Christus naem

Op aerden onderdrucken,

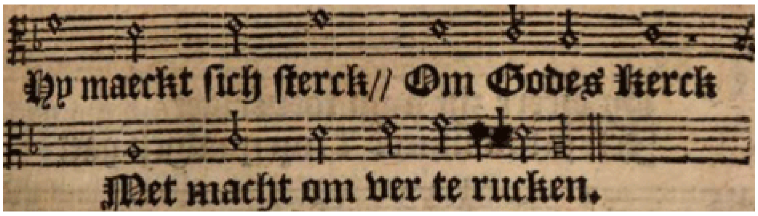

Hy maeckt sich sterck // Om Godes Kerck
Met macht om ver te rucken.
2. Geef ons de vree, die door de sondt
Van ons was afgeweken,
't Is waer dat ghy uw' Woordt ons sondt,
Maer ach! door ons gebreken
Was 't sonder kracht // En wierd veracht,
Doch eenige die scheenen
Dat 't hert in haer // Ontroert wierd, maer
't Was alles sonder meenen.
3. Heer geeft ons vree, wilt uwen Geest
Ons tot een Trooster senden,
Op dat uw' Scepter werd' gevreest,
Aen al des werelts enden,
Wilt onrust, strijdt // Pest, dieren tijdt,
Genadigh van ons keeren;
Maeck dat uw Woordt // Sich sette voort
Vw' Heyl'gen naem ter eeren. 2. *Gloria*

XIV. Van de Boetvaerdigheyt.

Een gemeene Biechte en bekentenis der sonden, daer in wy Christum bidden en aenroepen om vergiffenis der sonden, vermeerdering des Geloofs, en oprechte Liefde; tot dat wy salighlijck afsterven, en dit tijdelijck leven verlaten.

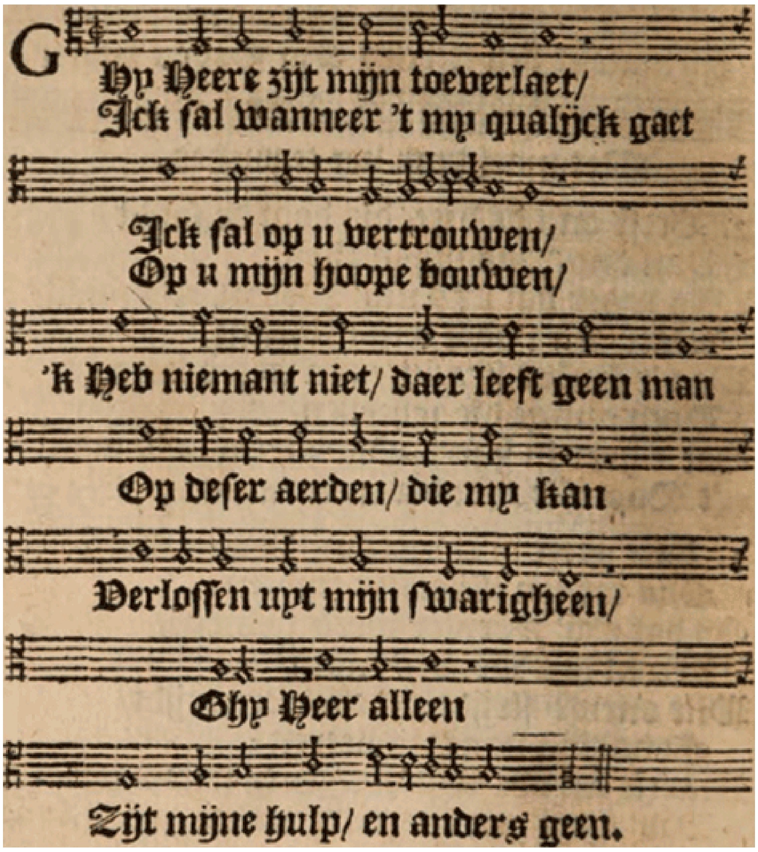

*G*Hy Heere zijt mijn toeverlaet,
Ick sal op u vertrouwen,
Ick sal wanneer 't my qualijck gaet
Op u mijn hoope bouwen,
'k Heb niemant niet, daer leeft geen man
Op deser aerden, die my kan
Verlossen uyt mijn swarigheen,
Ghy Heer alleen
Zijt mijne hulp, en anders geen.
2. 't Is waer mijn schulden zijn heel groot,
En vuyl mijn overtreden!
Maer schelt my quyt door uwe doodt,
Aen 't Kruys voor my geleden,
En seght uw Vader aen, dat ghy
De schulden hebt betaelt voor my,
Door uwe doodt, ick word' daer met
Weer reyn en net,
En van de sonden onbesmet.

3. Wilt dan in my, als nieuw hersticht,
Het waer geloof verstercken,
Op dat daer door mijn swack gesicht,
Vw goetheyt aen kan mercken,
Dat ick voor al u min, o Heer,
Mijn Naesten als my selfs soo seer,
Als ick moet scheyden hier van daen,
Blijf by my staen,
Op dat geen Satan my kan schaen.
4. Eer zy Godt in den hooghsten Troon
Den Vader aller goetheyt,
En Iesus Christ sijn Eenigh Soon
Die selver onsen voet leyt,
Op dat hy van sijn wegh niet dwael',
Den Geest oock die ons altemael
Tot Godes Tempel heeft bereyt,
Zy lof geseyt,
Van nu tot in der eeuwigheyt.

XV. Morgen- Middagh- en Avondt-Gebeden.
Psalm 55:81. Des Avonts, des Morgens, ende des Middaeghs wil ick klagen ende huylen: soo sal hy mijn stemme hooren.
Dan. 6:10. Daniel knielde des daeghs driemael op sijne knyen, bad, loofde, ende danckte sijnen Godt.

Morgen-Liedt of Gebedt. Om den dagh deughdelijck over te brengen, en te singen des morgens, als men opstaet.

Op de wijse, by den 28 Psalm aengewesen.

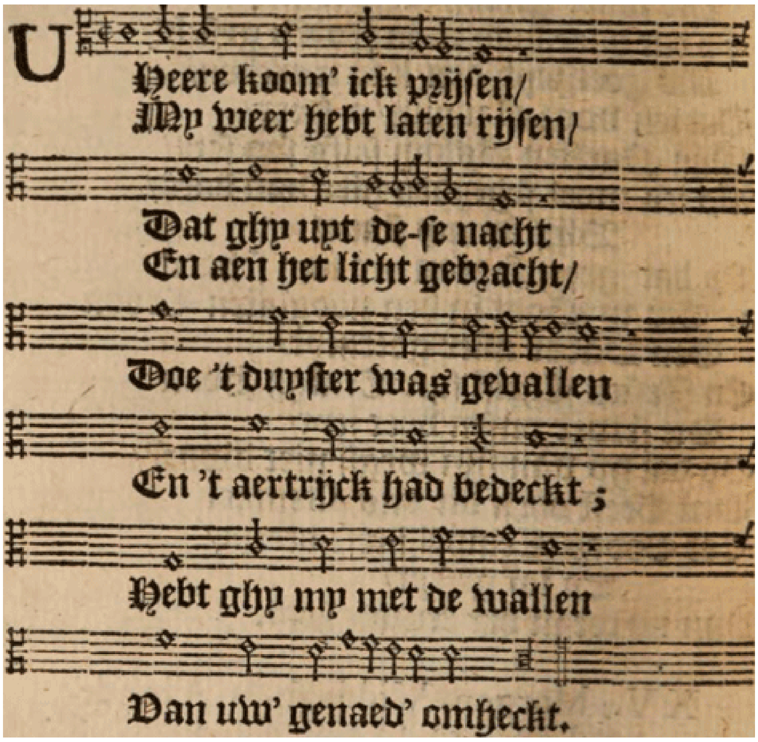

U Heere koom' ick prijsen,
Dat ghy uyt de-se nacht
My weer hebt laten rijsen,
En aen het licht gebracht,
Doe 't duyster was gevallen
En 't aertrijck had bedeckt;
Hebt ghy my met de wallen
Van uw' genaed' omheckt.
2. De Son verschuyft het duyster
En toont een bly gesicht,
De dagh geeft nieuwe luyster,
Laet my dit lieve licht
Dat ons weer komt beschijnen
Beleven tot uw' eer,
Doch uw wil, niet de mijne
Geschied' altoos, o Heer.
3. Laet my van uwe Wetten
En onbevleckte paen,

Mijn voeten nimmer setten,
Laet my niet doolen gaen
Op onbekende wegen,
Dat Satans listigheyt
My soo niet koom' bewegen,
Dat hy mijn ziel verleyt.
4. Verleent my 't recht geloove
Aen Christus uwen Soon,
Die tot ons quam van boven
Gedaelt uyt 's Hemels Troon,
Die door sijn doodt en wonden
Ons weer gereynight heeft,
O Heer oock onse sonden
Om sijnen 't wil vergeeft.
5. Heer wilt my niet verlaten
Dat ick werd' hoopeloos,
Geef dat ick die my haten
Beminnen mag altoos,
Laet ick met goet beloonen
't Quaet dat mijn vyant doet,
En mijn Vervolgers toonen
Een lieffelijck gemoed.
6. Laet my tot allen tijden,
Spijt dreygen en gewelt,
Vw Woordt oprecht belijden,
Dat my bedrogh noch gelt
Van uwe Kerck afkeere,
Geen Pest noch Hongers-noot,
Dat ick u mijnen Heere
Getrouw blijf tot 'er doodt.
7. Laet my den dagh volenden

Met vreughde tot uw' eer,
Wilt my 't volharden senden
Als ick moet sterven Heer,
Bewaert mijn lijf en leven,
De vruchten oock op 't landt,
Ghy diese hebt gegeven,
Beschermtse door uw handt. 2. *Glo*.

Een schoon geestelijck Morgen, en Avont-Liedt, om sich met de sijne Godt te bevelen.

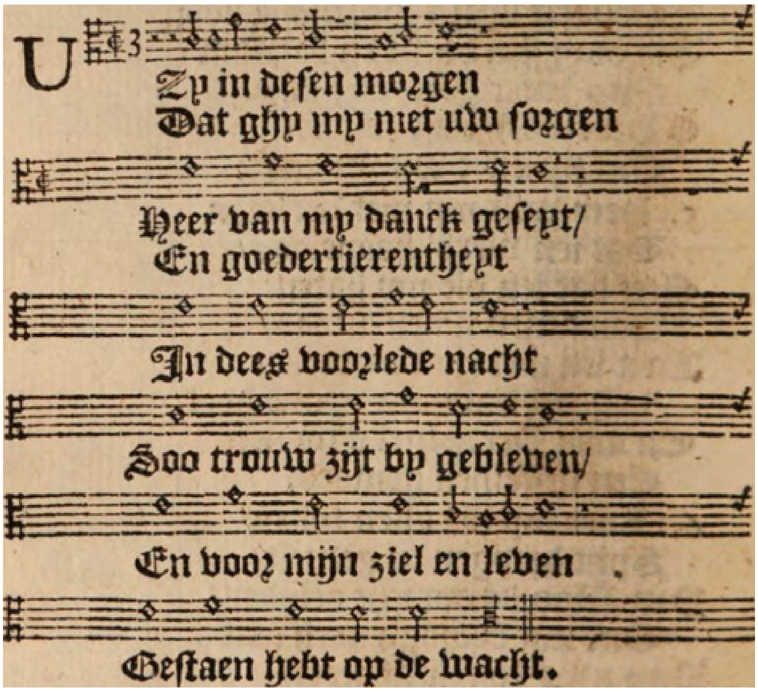

U Zy in dese morgen
Heer van my danck geseyt,
Dat ghy met my uw sorgen
En goedertierentheyt
In dees voorlede nacht
Soo trouw zijt by gebleven,
En voor mijn ziel en leven
Gestaen hebt op wacht.
2. Dat ick de Son sie stralen
Met schitterend gesicht,
En weer mach aessem halen
In 't nieuwe Morgen-licht,

O Heer vergeef mijn schult
Daer in ick ben bevonden,
Straf my niet na mijn sonden,
Maer oeffent uw' gedult.
3. Wilt Vader my behoeden
In dees' aenstaende dagh,
Dat Satan met sijn woeden
My niet verslinden mach,
Voor vuur, en waters-noot,
Voor ongeluck, en schanden,
Voor ketens, stricken, banden,
En voor een snellen doodt.
4. Mijn lijf, mijn ziel, mijn leven,
Mijn kind'ren, wijf, goed, eer,
Die kom ick overgeven
In uwe handen Heer,
Mijn heele huysgesin,
Mijn vrienden, vader, moeder,
Bekenden, suster, broeder,
En al wat ick bemin.
5. Laet oock uw Engel blijven
Gestadigh aen mijn zy,
Om Satan wech te drijven,
Op dat hy niet aen my
In dit bedroefde dal,
Sijn list in 't werck mach stellen,
Om lijf en ziel te quellen
En brengen my ten val.
6. 'k Beveel aen Godt mijn saken,
Want hy vermach het al,
Hy kan het daer mee maken

Soo 't hem believen sal
Hy stuur sijn gunst my toe,
En geef my goede sinnen,
In 't geen ick mach beginnen,
Dat ick 't met vreughden doe.
7. Hier op soo segh ick Amen,
En twijffel niet daer aen
Of Godt sal 't al te samen
Na mijnen wensch doen gaen:
Ick steeck dan uyt mijn hant,
De Heer wil my verstercken
In 't vorderen der wercken
Van mijn beroep en stant.

Middaghs-Liedt.
Op de wijse: Alleen tot u Heer' Iesu Christ.

*G*Hy Vader die in 's Hemels-Troon
Zijt boven al verheven,
Vergeeft door Christus uwen Soon
De sond' van ons bedreven,
En gaet met ons niet in 't gericht,
Vw Geest zy ons een helder licht
Op dat in ons 't Geloof vermeer',
En wy ons Heer
Voor u met ootmoed werpen neer.
2. Ontfermt u Iesus Christ, en wilt
Ons aensien met medoogen,
Ghy immers zijt ons scherm, en schilt,
Ghy hebt ons oock getoogen
Vyt doodts gevaer, en Satans macht,

Ghy stierft voor 't menschelijck geslacht,
Ghy leschte door uw' Heyligh Bloedt
De Helsche gloet,
En trapte Satan met de voet.
3. Godt Vader geef aen ons gehoor,
Godt Soon treed' in het midden,
En stelt het aen uw Vader voor
Al 't geene dat wy bidden,
Godt Heyl'ge Geest, och, staet ons by,
Verstoot ons niet, dewijl dat ghy
Den doodt des Sondaers niet begeert,
Maer dat hy leert
Vw Woordt, en sich tot u bekeert.

Avont-Gebedt, De Hymnus, Christe, qui lux es & dies.

D. M. L.

O Christus die zijt dagh en licht,
Niets kan ontschuylen uw' gesicht,
Ghy die des Vaders luyster zijt,
Wijst ons des Waerheyts wegh altijt.
2. Bewaert ons dees aenstaende nacht
Voor ongeluck door uwe macht,

Vw' gunst zy over ons verbreyt,
Deck ons met uw' barmhertigheyt.
3. Verdrijf der sonden slaep, Heer Christ,
Dat ons niet schaed' des Duyvels list,
Op dat ons lichaem suyver zy,
En onse ziel van sorgen vry.
4. Maeck dat het herte tot u waeckt
Schoon dat het oogh in slaep geraeckt,
Bescherm ons door uw' rechterhant,
Voor onweer, waters-noot, en brant.
5. O Heer en laet ons niet alleen
Om 't lijden dat ghy hebt geleen,
Maer blijft ghy by ons, en bewaert
Ons om uw Doodt en Hemelvaert,
6. Siet aen de swarte duysternis
Daer 't lichaem met omvangen is,
Verlaet de ziel, die ghy, o Heer,
Soo dier verlost hebt, nimmermeer. 3. *Glor*.

Een ander Avont-Gebedt.

O Machtigh Godt die hebt gesticht
Soo wel de duysternis als 't licht,
De Son is van ons wech gegaen
De swarte nacht komt weder aen.

2. De duyster heeft het al bedeckt,
Maer ghy die ons een Son verstreckt
Verlicht ons hert met uwen schijn,
En wilt dees nacht ons schiltwacht zijn.
3. Al zijn ons' oogen mat en moe,
En sluyten haer al sluym'rend toe,
Soo maeck dat ons godvreesent hert
Van vaeck noyt overrompelt wert.
4. Op dat in 't diepste van de nacht
Het uw' mildadigheyt betracht,
En onse slaep gematight zy,
Op datse tot uw eer gedy.
5. Wy bidden om vergiffenis
Van 't geen van daegh misdreven is,
Dat Heer ons broosheyt u beweegh
Die eerst de sonden bracht te weegh.
6. Sendt uwen Engel tot ons neer
Dat hy den Satan van ons keer,
De nacht die weyger' hem haer gunst
Tot decksel van sijn swarte kunst.
7. Ons leden die sijn afgeslooft,
Blijf by ons als ghy hebt belooft,
Op dat na 't scheyden van de nacht
Ons lichaem zy versterckt met kracht. 3. *Gl.*

Noch een ander Avont-Gebedt.
Op de wijse, by den 28 Psalm aengewesen.

UW' naem zy hoogh gepresen
O Iesus Christ, die my
Vyt gunst hebt hulp bewesen
En daeg'lijcks noch staet by,
Ick kan u niet volprijsen,

V die alleen zijt goet,
Vw lichaem zy mijn spijse,
Mijn dranck uw' heyligh Bloet.
2. V is alleen de eere,
V is de wraeck alleen;
Send ons uw' zegen Heere
Waeckt ghy voor onse Ste'en,
Op dat wy seker slapen
Als ghy voor ons u stelt,
't Geloof zy ons een wapen
Voor Satans sterck gewelt. 9. *Gloria*.

Een ander Avont-Liedt
Op de wijse, by den 28 Psalm aengewesen.

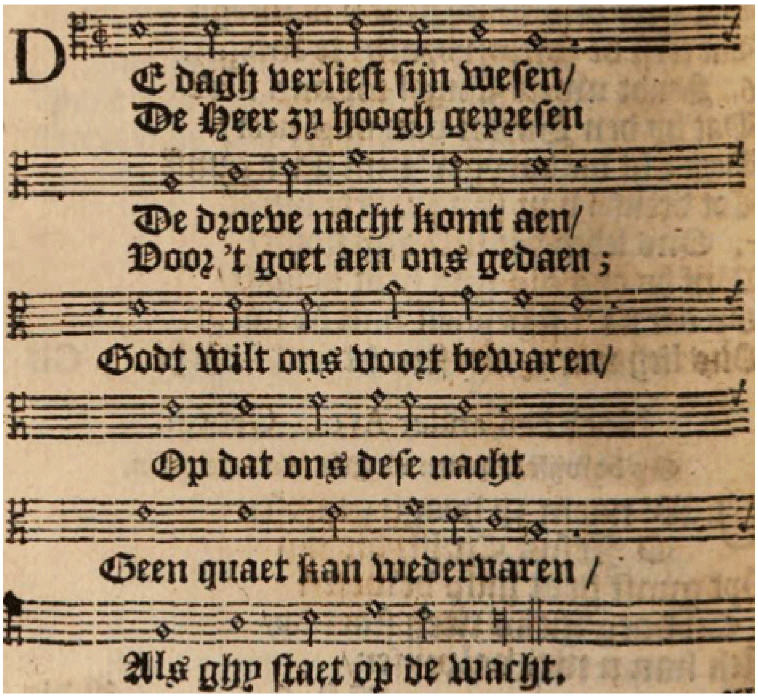

DE dagh verliest sijn wesen,
De droeve nacht komt aen,
De Heer zy hoogh gepresen
Voor 't goet aen ons gedaen;
Godt wilt ons voort bewaren,
Op dat ons dese nacht
Geen quaet kan wedervaren,
Als ghy staet op de wacht.

2. Al wat op aerdt gebooren
Of oyt gevonden is,
Is windt, en gaet verlooren,
Godts goetheyt duurt gewis,
Wiens deur altoos staet open
En noodight ons tot boet,
Ons, die daer steeds op hoopen
Met een oprecht gemoed.
3. 'k Wil my tot Godt begeven
Als 't ongeluck my quelt,
Wat 's doch des menschen leven?
Als bloemen op het velt,
Die 's morgens schoon verschijnen
Wanneer de dagh breeckt aen,
Maer ‘s avonts weer verdwijnen,
Verwelcken en vergaen.
4. Vergeeft genadigh Heere
Ons sondigh overtreen,
Vergeeft uw' naem ter eeren
De misdaen die wy deen,
Want soo ghy 't op woud schrijven
Als yder sich vergreep,
Waer souden wy doch blijven
Voor uwe Geessel-sweep?
5. Ontslaet my van de sonden
Om 't lijden van uw' Soon,
Wilt my om Christus wonden
Niet in uw gramschap doon,
Dat ons uw Geest geleyde,
Op dat wy seker gaen,
Als schapen uwer weyde

Langs waerheyts rechte paen.
6. Mijn lijf, mijn ziel, mijn leven,
Mijn huys, mijn goet, mijn eer,
't Geen ghy my hebt gegeven:
Behoed voor schaed', o Heer,
'k Beveel het in uw' handen,
Bewaer het eeuwighlijck
Voor ongeluck en schanden,
Tot ick koom in uw' Rijck.

XVI. Tafel-Lieden, of Zegeningen en Dankseggingen voor, en na den Eten.

[1 Tim. 4:3. Godt heeft de spijse geschapen, om te ontfangen met danksegginge den Geloovigen, ende dien, die de Waerheyt bekennen: want alle Creaturen Godts (dat is, wat Godt geschapen heeft) zijn goet, ende daer en is niet verworpelijck, dat met dancksegginge ontfangen wordt.
Sirach. 32: 5/6. Gelijck als een Robijn in sijnen goude licht: alsoo verciert een Gesang de maeltijdt. Gelijck als een Smaragde in schoon Gout staet: alsoo vercieren de Liederen by den goeden Wijn.]

Zegening voor den Eten.

Op de wijse: Heer Christ, Soon des Godts almachtigh.

*W*Y bidden allegader
Dat ghy wilt uyt uw' schoot,
O goedertieren Vader,
Ons senden 't Daeg'lijcks Broodt;
Bewaert ons lijf en leven
Dat ghy ons hebt gegeven
Voor diert', en hongers noot.
2. Wilt dese spijs ons zegenen
Gegeven door uw' handt,
Vw' gunst laet neder regenen,

Op dat aen alle kant,
Tot voedsel van de menschen
Groey spijs en dranck na wenschen
Door het gehele landt.
3. Ghy die de jongen Raven
Spijst, als s' u roepen aen,
Laet ons uw' milde gaven
Oock dagelijcks ontfaen,
Op dat al 't volck der aerde
Vw' goetheyt roem na waerde,
En prijs uw groote daen.

Dancksegginge na den Eten.

Deut. 8:10. Als ghy gegeten hebt ende verzadight zijt: soo sult ghy den Heere uwen Godt loven. Wacht u, dat ghy des Heeren uws Godts niet en vergeet, daer mede dat ghy sijne Geboden, ende sijne Rechten, en Instellingen, niet en houdt.
1 Thess. 5:18. Weest danckbaer in alle dingen: want dit is de wille Godts in Christo Iesu aen u-lieden.
Op de wijse, by den 1 Psalm aengewesen.

U Vader die met Majesteyt
Sit op den Troon verhe-ven
Zy voor uw mildheyt danck geseyt,
Waer met ghy sterckt ons leven,
Ghy hebt al wat 'er adem schept,
Wat voeten, vin, of vleugels rept,

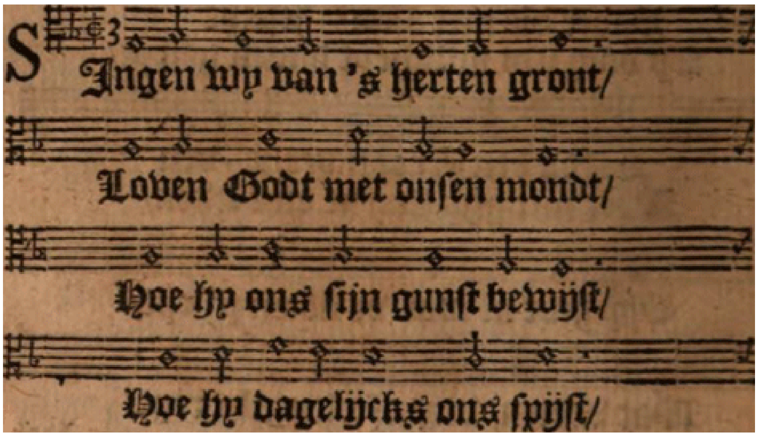

Het onderhoudt gegeven.
2. Heer nu het lichaem is verzaet,
Soo wilt oock hulp bewijse
Aen onse flaeuwe ziel, en laet
Vw Woordt zijn hare spijse,
Op dat sy koom' in 's Hemels-zael,
Daer u de Eng'len altemael,
En 's Hemels Heyren prijsen.
3. Godt Vader u zy lof en eer,
Die ons van onse sonden
Door Iesus Christus onsen Heer
Genadigh hebt ontbonden,
Op dat wy souden eeuwighlijck
Zijn kinderen in 't Hemelrijck,
En daer uw' lof verkonden.

Een ander Danck-Liedt na den Eten.

SIngen wy van 's herten gront,
Loven Godt met onsen mondt,
Hoe hy ons sijn gunst bewijst,
Hoe hy dagelijcks ons spijst,

Hoe sijn sorgh altoos staet ree
Om ons spijs te deelen mee,
Als de Vogels en het Vee.
2. Wy voldoen ons plicht noch niet
Met al 't geen van ons geschiet,
Buygen wy ons voor hem neer
Hy is onsen Opperheer,
Die den mensch van vleesch en been
Gunstigh heeft geset by een,
Dat hy 't Aerdtrijck kan betreen.
3. Die den mensch soo ras hy leeft
Soo milt spijs' en kleeding geeft,
In sijns Moeders lichaem self,
In dat duystere gewelf
Wert hy langen tijdt behoedt,
Wel gekoestert en gevoed
En krijght spijs in overvloet.
4. 't Aerdtrijck heeft de Heer gebouwt,
En voorsien van onderhoudt,
Hy bevochtight Bergh en Dal,
Dat daer gras op groeyen sal,
Fijn en voedsaem Kooren geeft
't Aerdtrijck, soo dat al wat leeft
Van den Heer sijn voedsel heeft.
5. Alderhande vrucht en kruyt

En wat uyt het landt meer spruyt,
Vogel-eyers, daer in 't pit
't Kleyne Iong verholen sit,
Wiltbraet, pluym-gediert, en visch,
Draeght men op des menschen disch,
Daer 't al voor geschapen is.
6. Daerom laet ons zijn bereyt
Godt te brengen danckbaerheyt,
Wijl hy geeft soo ruyme stof,
Om te singen van sijn lof;
Hy wil uyt gena voortaen
Sijnen wil ons doe verstaen,
Om daer nimmer af te gaen.

Noch een Dancksegging na het Eten. Uyt den 147 Psalm.

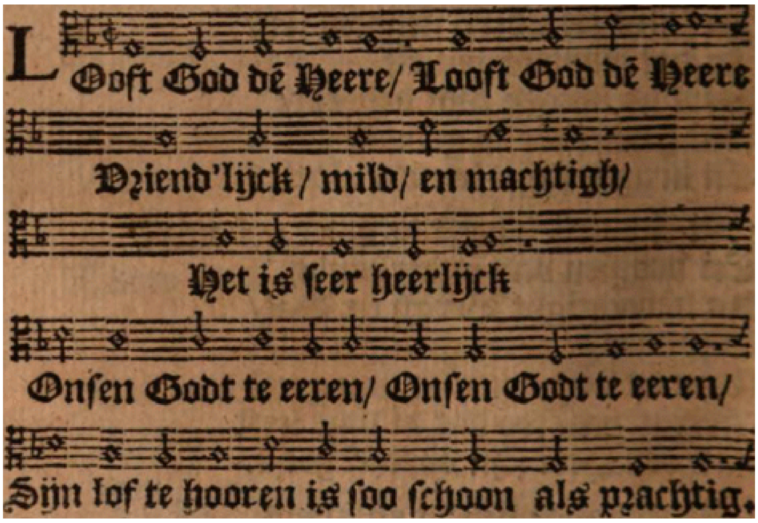

LOoft God de*n* Heere, Looft God de*n* Heere
Vriend'lijck, mild, en machtigh,
Het is seer heerlijck
Onsen Godt te eeren, Onsen Godt te eeren,
Sijn lof te hooren is soo schoon als prachtig.

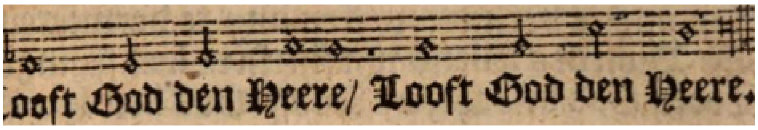

Looft God den Heere, Looft God den Heere.
2. Laet nu de keelen, Laet nu de keelen
Godes daden singen,
Brengt Luyt en Harpen
Om voor Godt te speelen, Om voor Godt te speelen,
Want hy is heerlijck, Heer van alle dingen.
Looft God den Heere, Looft God den Heere.
3. Hy kan met wolken, Hy kan met wolken
d' Hemels ront bedecken,
Hy stort sijn regen
Op de aerdsche volken, Op de aerdsche volke*n*,
Op dorre bergen kan hy gras verwecken.
Looft God den Heere, Looft God den Heere.
4. Door wiens genade, Door wiens genade
Al het vleesch krijght spijse,
Die 't Vee met daeg'lijcks
Voeder komt verzade*n*, Voeder komt verzaden,
En oock de jonge Raven als 's hem prijsen.
Looft God den Heere, Looft God den Heere.
5. Geen paerde krachte*n*, Geen paerde krachte*n*
Die ken hem behagen,
Hy wil geen 's menschen
Sterke beenen achten, Sterke beenen achten,
Maer hy bemint die na sijn Woort sich drage*n*.
Looft God den Heere, Looft God den Heere.
6. Danckt God den Heere, Danckt God den Heere,
Schepper aller dingen,
Die om sijn goetheyt

Aen ons te vermeeren, Aen ons te vermeeren,
De Bron des levens uyt sijn hert laet springe*n*,
Looft God den Heere, Looft God den Heere.
7. O Iesu Christe, O Iesu Christe,
Godes Eengebooren
Bewaert uw' Kercke
Voor des Duyvels listen, Voor des Duyvels listen,
Op dats' uw naem mach prijsen na behooren,
Looft God den Heere, Looft God den Heere.

Een andere Dancksegging na den Eten.

*L*Ooft God met Lofgesangen en Gebeden,
Want sijne goetgeyt duurt in eeuwigheden.
2. Hy is barmhertig, mild, en goedertieren,
Hy spijst al wat 'er leeft, soo mensch, als dieren.
3. Singt sijnen naem uyt 's herten gront ter eeren,
Want hy is machtigh, eeuwigh, Heer der Heeren.
4. Die door sijn goetheyt aen ons allegader
Geeft kost en kleeren, als een milde Vader.
5. Geeft dat wy 't aller tijt u wond're*n* roemen,
En u alleenigh onsen Schepper noemen.
6. Door Iesus Christus uwen Eengebooren,
Ons Midd'laer, die gestilt heeft uwen tooren.
7. Hy help ons vreedsaem leven, salig sterven,
Om 't Eeuwigh Leven in uw' Rijck te erven.
8. En daer te prijsen uw' gevreesden name,
Wie hier na wenst die spreeckt va*n* herte*n* Ame*n*.

Een Danck-Liedt. Voor geestelijcke en wereltlijcke Weldaden.

*N*V laet ons Godt den Heere
Dancksegen en hem eeren
Voor alle sijn weldaden,
Gegeven uyt genaden.
2. Ziel, lichaem ende leven
Heeft hy aen ons gegeven,
Hy sal geen sorge sparen
Dit alles te bewaren.
3. Het lichaem sal hy spijsen,
De ziel oock hulp bewijsen,
Hy sal ons doen verkonden
Vergiffenis der sonden.
4. Godt, om sijn gunst te toone,
Heeft ons sijn lieven Sone,
(Die selfs is 't Eeuwigh Leven)
Tot eenen Artz gegeven.
5. Sijn Nachtmael, Woordt, en Doope,
Verschaft ons nieuwe hoope,
Om vast'lijck te vertrouwen
Dat hy ons sal behouwen.
6. Door hem is ons vergeven,

De sond', geschoncken 't leven,
Waer door wy sullen woonen
In 's Hemels hooge Troonen.
7. Gedenckt niet meer aen 't quade,
Maer wilt door uw' genade
Ons al te samen sparen,
En eeuwighlijck bewaren.
8. Behoudt ons in uw waerheyt,
Geeft aen ons' oogen klaerheyt,
Op dat sy u aenschouwen;
En door 't geloof vertrouwen.

Een Geestelijck Liedt.
Op de wijse: Dancket den Heere, Want hy is seer vriendelijck.

*U*W roem Heer is te hoog voor onse tonge*n*
Die noyt va*n* ons ka*n* zijn na eysch volsonge*n*
2. Ghy geeft ons tekens om te konnen merken
Hoe dat uw' goede gunst in ons sal wercken.
3. Den boosen Pharao deed ghy versincken,
En gaeft Israël in het drooge drincken.
4. Dees tekens zijn voor ons als trouwe borgen
Dat ghy ons lijf en ziel oock sult versorgen.
5. Om aen ons te bewijsen uwe krachten,
Hebt ghy verbryselt der Hethiters machten.
6. Gemaeckt een Bond daer neven met ons menschen,
Wel die van gront des herten daer na wenschen.
7. O Vader, niet soo seker als uw' rede,
In u berust genade, waerheyt, vrede.
8. Ghy lost die sit gevangen uyt sijn banden,
En treckt de*n* buyt uyt 's vyans grage hande*n*.

9. O God uw' groote naem doet alles beven,
En wie die*n* vreest dien sult gy wijsheyt geve*n*.
10. Op aerden, namaels in den Hemel Heere,
Zy u van ons gesongen lof en eere,

XVII. Van de Doodt en 't Sterven.
[Syrach. 7: 39. In allen uwen woorden (ofte wercken) gedenckt de laetste dingen; soo en sult ghy nimmermeer quaet doen.]

Den Lof-sang Simeonis. Luc. cap. 2. vers. 29. *Daer in aengewesen wort, waer door dat men bekomt een oprechte vreucht in 't sterven.*

D. M. L.

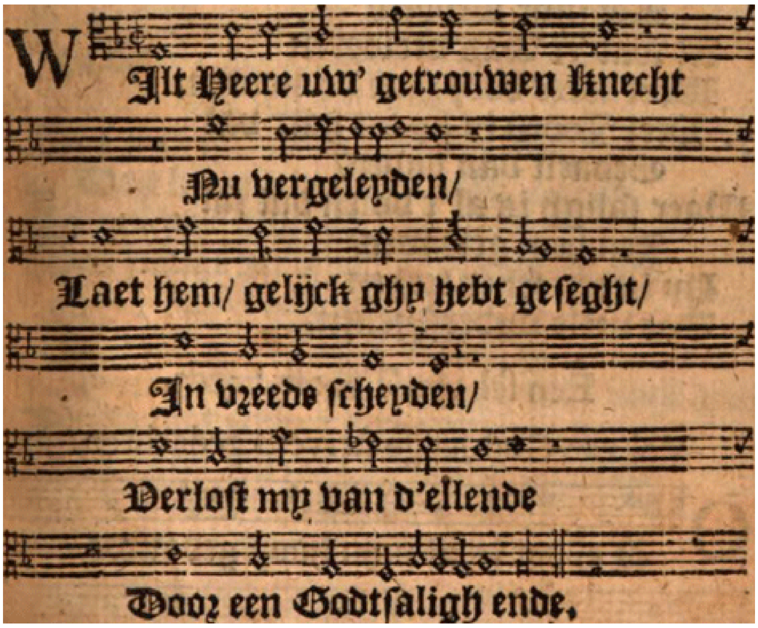

*W*Ilt Heere uw' getrouwen Knecht
Nu vergeleyden,
Laet hem, gelijck ghy hebt geseght,
In vreede scheyden,
Verlost my van d'ellende
Door een Godtsaligh ende.
2. Dewijl dat nu de rechte tijdt

Iuyst is gebooren,
Dat ghy de werelt weer bevrydt
Die was verlooren,
En ick dien mach aenschouwen
Die 't alles komt behouwen.
3. Den Heyd'nen hebt ghy hem bereyt,
Als oock den Ioden,
En door hem tot de saligheyt
Haer laten nooden,
Ghy hebt noch kleyn noch grooten
Daer willen van verstooten.
4. Hy is het Ware Licht, dat rijst
Voor Moor en Heyden,
En Israëls Geslachten wijst
Tot sijne weyden,
Al wat 'er was verlooren
Wert weer door hem verkooren.
5. Veel Ioden is hy tot haer val
Gedaelt van boven,
Maer saligh is al 't volck dat sal
Aen hem gelooven,
Hy is een seker teeken
Dat veele wederspreken.

Een schoon Troost-Liedt. Vol van Godtsalige stervens gedachten.

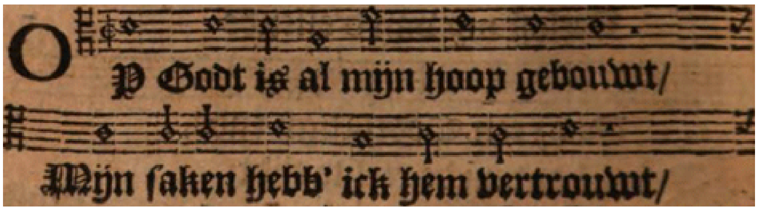

OP Godt is al mijn hoop gebouwt,
Mijn saken hebb' ick hem vertrouwt,

't Zy suur of soet wat hy gebiedt,
'k Verwerp het niet,
't Is wel al wat van hem geschiet.
2. Mijn sterfdagh heeft hy vast gestelt,
Mijn uuren op een hayr getelt,
Ick kan 't getal, 't zy groot of kleen,
Niet overtreen,
Ick ben wel met sijn wil te vreen.
3. Wat is de mensch? uyt aerd gemaeckt,
Van 's Moeders lichaem bloot en naeckt,
Die op der aerd brengt niet met al,
Die oock niet sal
Yets met sich nemen uyt dit dal.
4. Des levens ingang, loop, en end,
Is vol van droefheyt en elend,
Men vangt het leven nauw'lijcks aen
Of 't is gedaen,
En in een korten tijdt vergaen.
5. Hier helpt geen hoogheyt, eer, noch goed,
De Doodt schopt Kroonen met de voet,
Geen kruyt op aerdt dat ons hier van
Bevryden kan,
Al wat 'er leeft dat moet 'er an.
6. Wy weten heden nergens af
En staen met eene voet in 't graf,
Wy proncken als een roos soo root,

Haest sieck, en doodt,
Gewentelt in der aerden schoot.
7. Soo haest men heeft in 't graf gestelt
't Lijf door de Doodt ter neer gevelt,
Soo werdt het lijck niet meer geacht,
Veel min betracht
Des Doodts onmijdelijcke macht.
8. O Heer leert ons te recht verstaen
Hoe ras het met ons is gedaen,
Ons leven dat noyt stilstant vindt,
Loopt soo geswindt,
Als vloogh 't op wiecken van de windt.
9. De sond die is daer oorsaeck af,
Die aen de Doodt ons overgaf,
Die selfs de Koningen ontkroont,
Oock niet verschoont,
Die in een nedrigh hutje woont.
10. In tranen, daer ick door verslijt,
Raeck ick mijn beste leven quyt,
Heer mijn ellend' is u bewust,
'k Verlang na rust,
Het sterven waer mijn hooghste lust.
11. Of schoon de sonde my bestrijdt
Soo blijft my dese troost altijdt,
Dat Godt ons schonck uyt sijnen Troon
Sijn lieven Soon,
Die sich voor onse schult liet doon.
12. En weer verrees ten derden dagh
Van t doncker graf waer in hy lagh,
Na dat de Doodt lagh onder voet,
En met sijn Bloedt

Was uytgelescht der hellen gloet.
13. Aen hem, dien ick my overgeef,
Behoor ick, 't zy ick sterf of leef,
Waer dat ick ben of heenen swerf,
Ick leef of sterf,
Ick ben sijn eygendom en erf.
14. Gelijck als hy verresen is,
Sal ick oock uyt de duysternis
Ten Iongsten Dage weer opstaen,
En vrolijck gaen
Om mijne saligheyt t'ontfaen.
15. En of mijn vleesch in d'aerdt verrot,
De Heer bewaert het overschot,
Mijn leen, hoe menigh in 't getal,
Geen van haer al
Dat niet met my verschijnen sal.
16. Van aengesicht tot aengesicht
Sal ick Godt sien in 't eeuwigh licht,
Ick sal, bekleet met saligheyt,
Sijn Majesteyt
Door al de Heem'len sien verbreyt.
17. O Iesu Christ verlaet ons niet,
Als ons de Doodt den strijdt aenbiedt
Maer sterck ons in de laetste noodt
Door uwe Doodt,
Draeght onse ziel in Abrams schoot.
18. Wy singen Amen, dit is 't slot,
Van 't geen wy bidden goede Godt,
Vw lof die groeye meer en meer,
Vw' naem en eer
Vervull' de Aerdt en Hemel Heer.

Een Gebedt-Liedt, Om een saligh eynd.
Op de wijse, van en by den 1 Psalm aengewesen.

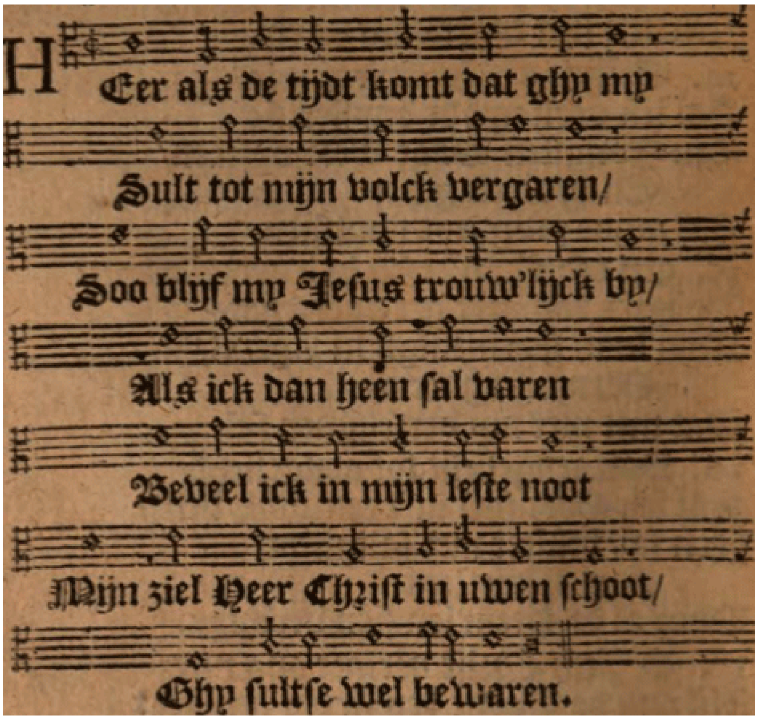

HEer als de tijdt komt dat ghy my
Sult tot mijn volck vergaren,
Soo blijf my Iesus trouw'lijck by,
Als ick dan heen sal varen
Beveel ick in mijn leste noot
Mijn ziel Heer Christ in uwen schoot,
Ghy sultse wel bewaren.
2. Mijn sonden, veel als 't sant aen zee,
Die sullen my verklagen,
Mijn quaet geweten sal dan mee
Beginnen my te knagen,
Maer Heer ick steun op uwe doodt,
Die sal my stercken in de noodt,
En lossen uyt dees plagen.
3. Ick ben een ribbe van uw lijf,

Een lidt van uwe leden,
Hoe 't gaet ick houwme sterck en stijf
Aen uw' barmhertigheden,
Al sterf ick 'k blijf uw eygen, ghy
Hebt door uw' bitt're doodt voor my
De eeuw'ge doodt vertreden.
4. Vw' Opstaen en uw' Hemelvaert
Zijn mijne Borgh in desen,
Dat het na 't scheyden van dees aerdt
Oock soo met my sal wesen,
Want waer ghy my zijt voorgetreen
Volg ick u na, soo vaer ick heen
En scheyde sonder vreesen.
5. Want Iesus staet nu al bereyt
En wacht my met verlangen,
Om mijne ziel de saligheyt
Met vreught te doen ontfangen;
Alwaer hem prijsen allegaer
De Heyl'gen en der Eng'len schaer,
Met nieuwe Lofgesangen.
6. Elias geeft getuygenis,
Wanneer hy door een wagen
Met vyer'ge paerden levend is
Ten Hemel opgedragen,
En namaels weer in 's Hemels Troon
Verscheen op aerdt aen Godes Soon,
Dat het sijn Iong'ren sagen.
7. Dit troost ons in de leste noodt,
En is een seker teeken,
Dat wy wanneer wy door de doodt
Zijn van dees aerdt geweken,

Oock sullen komen aen dien oordt,
Alwaer Elias wierd gehoort
Met Christus samen spreecken.
8. Wat heeft de dwase werelt dan
Waer na mijn ziel souw haken?
Mijn hert dat schrickt en walcht 'er van
De Doodt kan my vermaken,
Nadien mijn uytgedrooghde borst
Ontsteken is met vyer'ge dorst
Om Godts Fonteyn te smaken.
9. 'k Heb 's werelts volck gesien, hoe dat
Het sijn harts-tochten bluste
In godd'loosheyt, en nam al wat
Haer toomeloosheyt luste,
Maer werelt blijf verhart in 't quaet,
En laet my nu ick u verlaet,
Op dat ick vrolijck ruste.
10. Godt sal in sijnen toorn opstaen
Om sich van u te wreken,
Sijn arm sal u ter nederslaen,
Sijn oor is doof voor 't smeken,
Het swanger onweer dat u dreyght,
Sackt al beneden, en het neyght
Sich om van een te breken.
11. Godt lof dat ick na mijn gebeen
In tijdts werd' wegh genomen,
Op dat ick niet des swarigheen
Sie 't aertrijck overkomen,
O Iesus maeck mijn doodt-strijdt kort,
Op dat mijn ziel gedragen wordt
Ter woonplaets van de Vromen.

Een schoon Gebedt-Liedt, Om Godts bystant, hulp, recht gebruyck des werelts, verduldigheyt, en een saligh eynd.

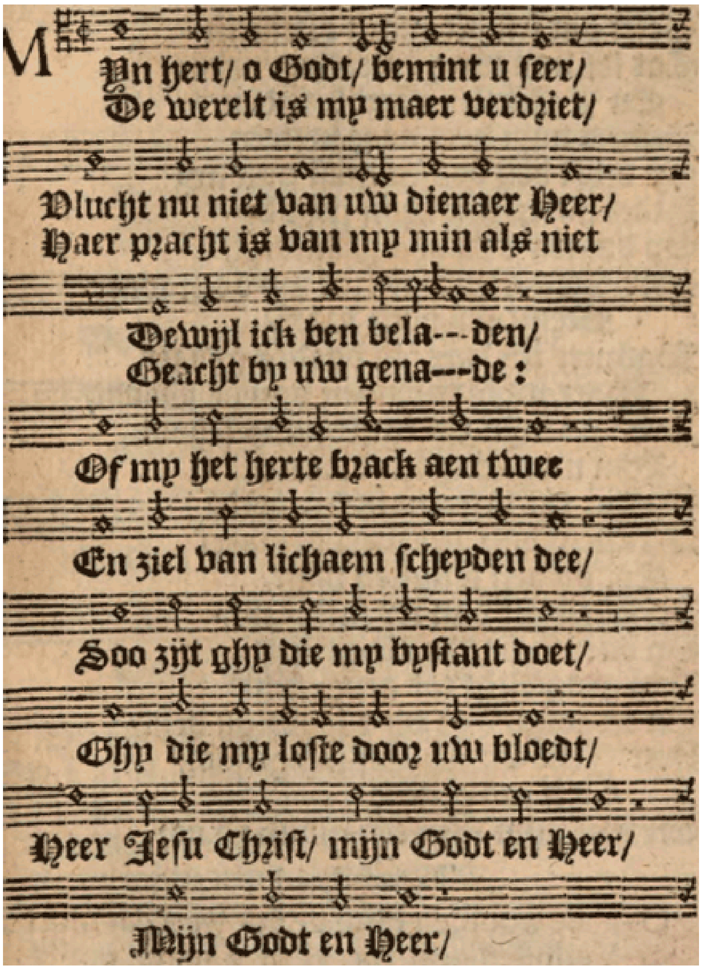

***M**Yn hert, o Godt, bemint u seer,*
Vlucht nu niet van uw dienaer Heer,
Dewijl ick ben beladen,
De werelt is my maer verdriet,
Haer pracht is van my min als niet
Geacht by uw genade:
Of my het herte brack aen twee
En ziel van lichaem scheyden dee,
Soo zijt ghy die my bystant doet,
Ghy die my loste door uw bloedt,
Heer Iesu Christ, mijn Godt en Heer,
Mijn Godt en Heer,

Verlaet my nu noch nimmermeer.
2. Vw groote goetheyt heeft alleen
Aen my gegeven vleesch en been,
Een ziel begaeft met reden,
Geeft dat ick dit mach altesaem
Tot lof van uw gevreesden naem
En 's Naestens nut besteden,
Behoed mijn hert voor kettery
En drijft den boosen geest van my
Staet my in alle droefheyt by
Op dat ick 't Kruys geduldigh ly;
Heer Iesu Christ, neemt my doch waer,
Neemt my doch waer,
Wanneer ick legg' in doodts gevaer.
3. Maer nu verwonnen van de Doodt,
Soo laet mijn ziel in Abrams schoot
Van uwe Eng'len dragen,
En laet het lichaem in der aerdt
Berusten, daer het wert bewaert
Tot op den jongsten dage,
Verweck het dan ter saligheyt,
Op dat ick sie uw Majesteyt
Van aengesicht tot aengesicht,
En eeuwigh blijf by 't eeuwigh licht,
Heer Iesu Christ, geef my gehoor,
Geef my gehoor,
En leen mijn stem een gunstigh oor.

Troost-Liedt, Over de woorden Hiobs: Ick weet dat mijn Verlosser leeft, &c. Hiob c. 19. v. 25.

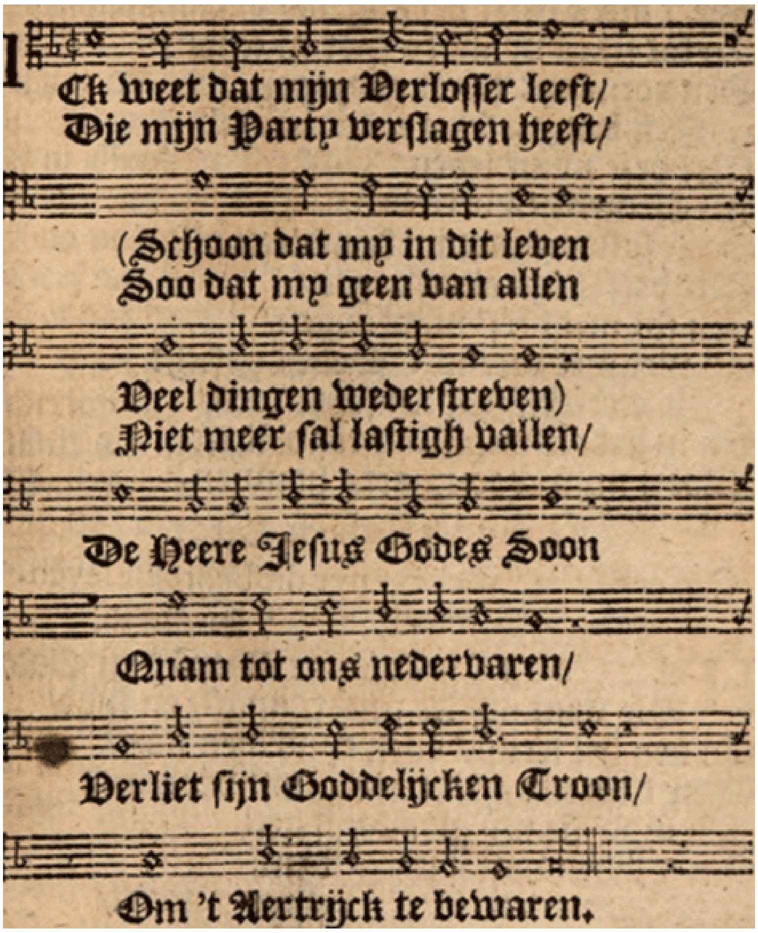

ICk weet dat mijn Verlosser leeft,
(Schoon dat my in dit leven
Veel dingen wederstreven)
Die mijn Party verslagen heeft,
Soo dat my geen van allen
Niet meer sal lastigh vallen,
De Heere Iesus Godes Soon
Quam tot ons nedervaren,
Verliet sijn Goddelijcken Troon,
Om 't Aertrijck te bewaren.
2. Hy sal my weder uyt der aert,
En 't graf dat my komt decken
Ten Iongsten Dagh verwecken,
Doodt, Duyvel, maeckt my niet vervaert,
Geen tegen my komt strijden
Vernielt hy door sijn lijden,
Mijn ziel beveel ick in sijn hant,

Die 't alles heeft verslagen,
En tot sijns vyandts spot en schant
Den roem uyt 't velt gedragen.
3. Ick ben versekert, dat ick sal
Met dese mijne leden
Het Hemelrijck betreden,
Oock sullen zijn mijn beend'ren all'
Met dees' huyt overtoogen,
Ick sal met dees' mijn' oogen,
En niet met vreemde, Godts gesicht
In heerlijckheyt aenschouwen,
En in het eeuwigh duurend' licht
Altoos mijn woonplaets houwen.

Een ander Gebedt-Liedt. Om een saligh afscheyt uyt dit bedroeft leven.
Op de wijse: Onse Vader in 't Hemelrijck.

HEer Iesus Christ, waer Mensch en God,
Die voor my lee smert, angst, en spot,
En aen het kruys oock eynd'lijck storf,
Daer door uws Vaders gunst verworf,
Ick bidd' sie my genadigh aen
Om 't lijden van u uytgestaen.
2. Wanneer ick legh in stervens noodt,
Wanneer ick worstel met de Doodt,
Wanneer dat mijn gesicht vergaet,
Wanneer my het gehoor verlaet,
Wanneer mijn tonge niet meer spreeckt,
En 't hert van angst in stucken breekt.
3. Wanneer my het verstant begeeft,
En van my wijckt al wat 'er leeft,
Wanneer der menschen hulp en raedt

My troosteloos daer leggen laet,
Och, wilt dan Iesus by my zijn,
En minderen de sware pijn.
4. Maeck dat mijn ziele niet en vreest,
Vw Geest versla den boosen Geest,
Wanneer de ziel van 't lichaem scheyt
Soo voert haer in de saligheyt,
Geef dat het lichaem rusten mach,
Tot dat verschijnt de Iongste Dagh.
5. Laet my met vreught opstaen van 't graf,
Verlost my Heer van alle straf,
Wilt als een Voorsprack by my staen
Wanneer de Satan my klaeght aen,
Op dat ick krijg' de Kroon op 't hooft
Die in uw' Woordt my is belooft.
6. Ghy sweert met eenen dobb'len eedt,
Met die mijn Woordt niet overtreedt
En vastelijck gelooft daer aen
Sal ick niet in 't gerichte gaen,
En of hy sterft op deser aert
Sijn ziel werdt in mijn schoot bewaert.
7. Ick sal hem door mijn stercke handt
Verlossen uyt der dooden landt,
En nemen hem in 't Hemelrijck,
Om met mijn Engelen gelijck
Te singen voor des Hooghsten Troon,
En roemen van des Menschen Soon,
9. Och Heer vergeeft ons onse schult,
En laet ons wachten met gedult,
Tot ons de laetste uur komt by,
Dat ons geloof steedts wacker zy

Op dat wy altoos vaerdigh staen,
Wanneer ghy klopt tot onsent aen.

Een ander Liedt. Korte verklaring, over het Gebedt Mosis, uyt den 90 Psalm genomen.
Op de wijse van, en by den 1 Psalm aengewesen.

*W*At is de mensch op deser aert?
Wat moet hy niet verdragen?
't Geen hem in 't leven wedervaert
Zijn veeltijdts swae plagen,
Het onheyl deckt hem als een kleet,
Hy heeft maer smert en herteleet
In 't meeste sijner dagen.
2. Ach Adam! dat ghy quamt ten val,
Door 's Duyvels list bedrogen!
Welck quaet de menschen kind'ren al
Oock hebben ingesogen,
Maer Godt laet ons wel voor ons sien,
En om der Boosen wegh te vlien
Soo opent onse oogen.
3. Ghy zijt alleen ons hulp en raedt,
Wilt uw gesicht niet wenden,
Wijl ghy uw erfdeel noyt verlaet
Wilt nu van hulpe senden,
Maer Heere staet ons by voor al
Wanneer de Doodt ons halen sal,
Op dat wy saligh enden.

Een Gebedt-Liedt in allerley noodt, oock in 't laetste eynd te gebruycken.
Op de wijse: Onse Vader in 't Hemelrijck.

ICk legg' Heer in de laetste noot,
En ga van 't leven in de doot,
Wijckt nu van mijne zijde niet
Dewijl ghy nimmer my verliet,
Eer my mijn Moeder heeft gebaert
Hebt ghy my in haer lijf bewaert.
2. Ick stondt voor u als afgemaelt,
Mijn levens tijdt had ghy bepaelt,
Oock doe de Son my eerstmael sagh,
En dat mijn lijf quam aen den dagh,
Hielt ghy een wakend oogh op my,
Wijckt nu toch oock niet van mijn zy.
3. Ick quam op aerde naeckt en bloot,
Ick wierd gekoestert in uw schoot,
Ghy gaeft aen 't slechte water kracht
Wanneer ick wierd ter Doop gebracht
Dat het wiesch af al mijne sondt,
En maeckte met u een Verbondt.
4. Ghy hielt op my een wakend oogh,
Doen ick mijns Moeders Borst noch soogh,
Hebt ghy my als een Kint behoet,
En als een Voedster opgevoet,
Waerom soud ghy nu van my gaen
En in het laetste niet bystaen.
5. Help my gelijck ghy deed voorheen,
Wy zijn in een Verbondt getreen,
En of 't is overtreen van my,
Soo houd het doch van uwe zy,
Ick schey dan vrolijck onbevreest
'k Beveel in uwe handt mijn Geest.

XVIII. Van de Begraeffenis.

Een Klaegh-Liedt, Van de Doodt, Hel, en Sonde; en by wie wy hier tegen troost vinden mogen: oock by de Begraeffenis te singen. Media vita in morte sumus verduytscht.

D. M. L.

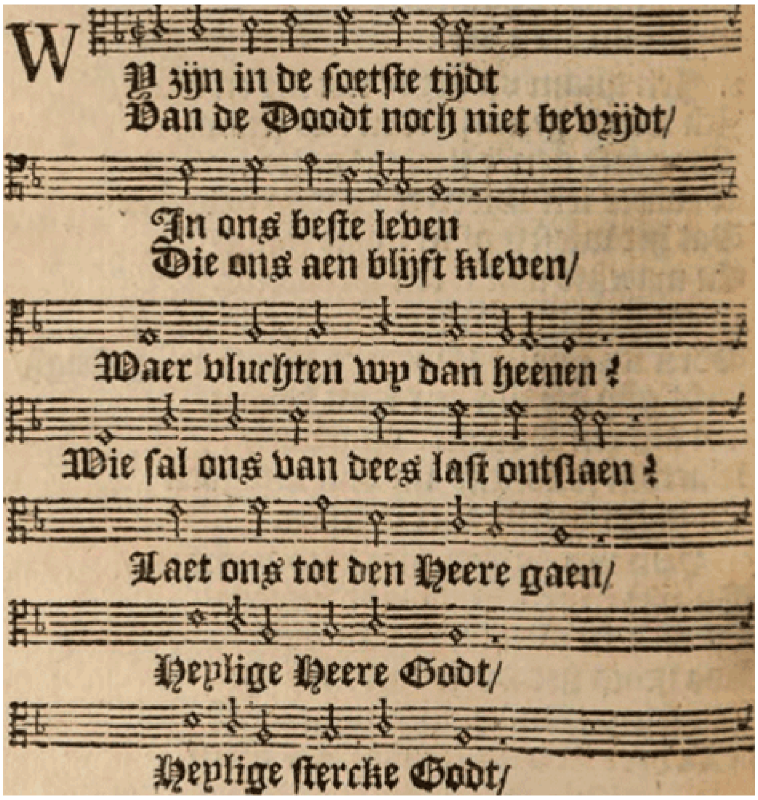

WY zijn in de soetste tijdt
In ons beste leven
Van de Doodt noch niet bevrijdt,
Die ons aen blijft kleven,
Waer vluchten wy dan heenen?
Wie sal ons van dees last ontslaen?
Laet ons tot den Heere gaen,
Heylige Heere Godt,
Heylige stercke Godt,

Heylige barmhertige Heylant,
Eeuwigh Godt en Heer,
Luystert na ons weenen,
Werpt den Doodt ter aerde neer.
Heer ontfermt u onser.
2. Satan dreyght ons gantsch verstoort,
En wil ons verdelgen,
Hy ontsluyt de helsche poort
Om ons in te swelgen,
Waer vluchten wy dan heenen?
Wie sal ons van dees last ontslaen?
Laet ons tot den Heere gaen,
Heylige Heere Godt,
Heylige stercke Godt,
Heylige barmhertige Heylant,
Eeuwigh Godt en Heer,
Luystert na ons weenen,
Werpt des Satans macht ter neer.
Heer ontfermt u onser.
3. Hoe wreet sich de Duyvel toont,
Soo is ons geweten

Dat geduurigh by ons woont,
Meer op ons gebeten;
Waer vluchten wy dan heenen?
Wie sal ons dees last ontslaen?
Laet ons tot den Heere gaen,
Heylige Heere Godt,
Heylige stercke Godt,
Heylige barmhertige Heylant,
Eeuwigh Godt en Heer,
Luystert na ons weenen,
Werpt des Satans macht ter neer.
Heer ontfermt u onser.

Een Troost-Liedt. By de Begraeffenissen der afgestorven Chistenen te singen; dewijl sy van den jammer deser Werelt verlost zijn, en hare Zielen met Godt leven.

KOm brengen wy het lijf ter aerdt
Alwaer 't soo lang sal zijn bewaert,
Tot dat de Iongste Dagh ons al
Weer uyt het graf verwecken sal.
2. De mensche werdt tot stof en asch,
Waer uyt hy eerst gesprooten was,
Tot dat de weckende basuyn
Hem roepen sal uyt stof en puyn.

3. Sijn ziel die leeft en is niet doot
Sy is gedragen in Godts schoot,
't Heeft Christus Heyligh Bloedt gekost
Eer sy wierd van de doodt verlost.
4. Sijn droefheyt jammer en ellend
Verlaet hy door een saligh end,
Hy droegh verduldigh kruys en spot,
Al is hy doodt, hy leeft in Godt.
5. Sijn ziel die Godt gepresen heeft
In 't Huys der Zaligen nu leeft,
Maer 't lijf sal rusten in der aerdt
Tot dat het wert van Godt verklaert,
6. Hier was 't altoos in angst en pijn,
Maer daer sal het verheerlijckt zijn,
En schijnen in sijns Vaders Rijck
Van glants, de klare Son gelijck.
7. Wy laten hem hier dan in rust,
Och laet ons (wijl ons is bewust
Dat niemant kan de Doodt ontgaen)
Ons alle spiegelen hier aen.
8. Op dat als onse sterf-uur koomt
Wy vrolijck zijn en onbeschroomt,
Daer toe versterck ons Godt de Heer
Dien eeuwigh zy lof, danck, en eer. 3. *Gloria.*

XIX. Van de Jongsten Dagh.

Des H. Hieronymi Spreuck: 'tZy dat ick eete, of drincke of yet anders doe; soo klinckt my altijt in mijne ooren die vreeselijcke stemme: Staet op ghy Dooden, komt ten Oordeel. In 't 16 cap. Matth.
Op de wijse, by den 28 Psalm aengewesen.

*W*Aeckt op soo Boos als Vroomen

Die oyt gebooren zijt,
Des Menschen Soon sal komen
Sijn aenkomst is niet wijt
Den avond is op handen
Godts Oordeel dat vangt aen,
Wee die daer sal met schanden
Voor sijnen Rechter staen.
2. Geen mensch kan sich verschoonen,
Maer elck moet sich terstont
Ter Rechter-plaets vertoonen,
En hooren uyt Godts mont
Rechtvaerdigh oordeel vellen,
Den een is vreught bereyt,
Den ander vaert ter hellen
In eeuw'ge duysterheyt.
3. Godts Woordt was ons gegeven
In onse levens tijdt

Om vroom daer na te leven,
Godt liet het wijdt en zijt
De werelt door verkonden,
Op dat elck, die 't soo klaer
Kost sien, niet seggen konde
Dat hy onschuldigh waer.
4. Wee dan die niet wou hooren
Dit Goddelijcke Woort,
't Waer beter noyt gebooren
Als soo in sond versmoort,
Nu moet hy op het leste
Wel luyst'ren na Godts stem
Maer niet tot sijnen beste,
Want sy veroordeelt hem.
5. Daerom die hier vergadert
Zijt in des Heeren naem,
Waeckt op, het eynde nadert,
En maeckt u selfs bequaem
Om voor des Menschen Soone
Op het Trompets-geluyt
V selven te vertoonen,
Als Christus reyne Bruyt.
6. En wijl ghy zijt in 't leven
Doet aen den Armen goet,
't Wert als aen Godt gegeven
't Geen ghy voor uw' Naesten doet,
Vw loon staet vast en seker
Als ons sijn Woordt vertoont,
Dat hy noyt laet een Beeker
Kout water onbeloont. 9. *Gloria.*

Een Christelijcke Vermaning van de Jongsten Dagh, met een Gebedt tot Christus.

Op de wijse: Wat kan ons komen aen voor noot.

DE tijdt en uur is al na by
Dat Godes Soon sal komen,
In groote pracht en heerschappy
Te rechten Boos' en Vromen,
Dan is al 's werelts vreucht gedaen,
Als 't alles sal door 't vuur vergaen,
En d'aerdt wert wechgenomen.
2. Alsdan sal des Trompets-geluyt
De gantsche aert doen beven,
De Dooden sullen rujsen uyt
Haer graf, maer die noch leven
Die sal de Heer van stonden aen
Een helder weesen doen ontfaen,
En een nieuw lichaem geven.
3. Dan sal men openen terstont
Een Boeck, en 't selve lesen,
Waer uyt een yegelijck sijn sondt
Sal werden klaer bewesen,
Soo dat daer yeder hooren sal
Met zidderen, wat dat hy al
Bedreven heeft voor desen.
4. O wee, des genen wiens gemoedt
Godts woorden dorst verachten,
En niet gedaen heeft als na goedt
En grooten schat te trachten,
Hoe jammerlijck sal hy daer staen,
En met den Satan moeten gaen
In 't helsche vuur versmachten.

5. O Iesus geef in desen dagh,
Vyt kracht van uwe wonden,
Dat mijnen naem oock werden mach
In 't Sael'ge Boeck gevonden,
Ick twijfle niet ghy sult het doen,
Dewijl dat door uw' doodt 't rantsoen
Betaelt is voor mijn sonden.
6. By u is 't dat ick voorspraeck soeck
Wanneer ghy 't al sult rechten,
Ey leest my uyt het Levens Boeck,
(De rol van uwe knechten)
Op dat ick koom in 's Hemels Zael,
Dien 't u den Vromen altemael
Belieft heeft op te rechten.
7. Heer Iesus Christ ghy maeckt het lang
Met uwen Iongsten Dage,
Den menschen werdt het al te bang
Van soo veel ramps te dragen,
Komt doch ghy groote Rechter, kom,
Maeck Satan onsen vyandt stom
Als hy ons aen wil klagen.

Een ander Liedt, Van de teeckenen des Jongsten Daghs.

GOdt maeckte dat sijn heyligh Woordt
Door al de werelt wierd gehoort,
Die het niet heeft aengenomen,

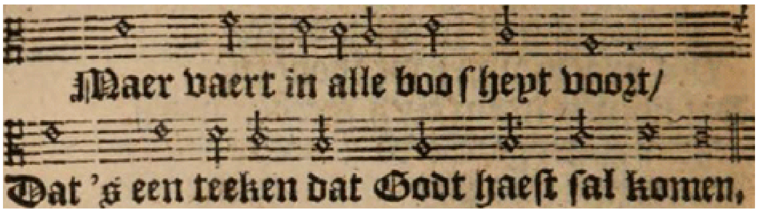

Maer vaert in alle boosheyt voort,
Dat 's een teeken dat Godt haest sal komen.
2. Men vraeght niet na de rechte Leer,
Men tracht na goed en yd'le eer
Om van 't volck sigh te doen vreesen,
Dat is een teeken dat de Heer
Met sijn Iongsten Dagh niet ver kan wesen.
3. De Overtreders van Godts Wet
Die werden boven aen geset,
En de waerheyt leyt verslagen,
d'Oprechtigheyt die werdt verplet,
Dat 's een teeken van den Iongsten Dage.
4. Men toont wel in het openbaer
Als of men recht een Christen waer,
Maer het hert is valsch van gronde,
Dat teeken is meer als te klaer
Dat Godt komt te straffen onse sonden.
5. Hoe gaet het door het heele landt?
De boosheyt neemt de overhandt,
Die den Armen doet verdrijven,
En hare huysen steeckt aen brant,
Soo dat Godt niet heel lang uyt sal blijven.
6. De schrapery heeft maet noch perck,
Men rooft de schatten uyt de Kerck,
Die daerom moet armoe lijden,
Gewelt en list is daeg'lijcks werck,
Dat 's een teeken van de laetste tijden.

7. Sy gaven 't aen de Kercke niet,
Wat goets is doch van haer geschiet
Die het Huys des Heeren plond'ren?
Soo dat wanneer men 't recht besiet
Godts Gericht haest aen sal komen dond'ren.
8. Godts Rijck en werdt niet meer geacht,
Na eygen baet is 't dat men tracht,
Om 't hooft moedigh op te steken,
Die nedrigh is die wert belacht,
Dat 's van 't laetst' gerecht een seker teeken.
9. De broederlijcke liefd' is kout,
Geen mensch dient yet te zijn vertrouwt,
Want yeder past maer op sijn voordeel,
Sijn ziel verkoopt hy voor het gout,
Dat 's een teeken voor het laetste oordeel.
10. Godts Woordt leyt anders niet als doot,
Men wallight van dat Hemel Broot,
Maer men leeft in stadigh brassen,
De spijs misbtuyckt men sonder noodt,
Godts gerecht dat sal ons haest verrassen.
11. Een yeder toot sich even boos,
't Is eer te leven goddeloos,
Die sijn eenvoudigheydt doet blijcken
Met valsche woorden noemt men loos,
Soo dat Godt het oordeel haest sal strijcken.
12. De Son treckt haer gesicht ter zy,
En schaemt sich van de hovaerdy
Die de menschen kinderen plegen,
Soo dat Godts gramschap is naby
Die haest senden sal sijn solfer-regen.
13 Men siet de Sterren en de Maen

Veel bleecker aen den Hemel staen,
Om der menschen goddeloosheyt,
Maer mede dat sy swanger gaen,
Dies sal Godt haest straffen hare boosheyt.
14. De Werelt wert genoegh geplaeght,
Om dats' haer eygen straffen draeght,
Dat zijn al de Aerdsch-Tyrannen,
Dies maeckt Heer dat het eenmael daeght
Om de Vyerschaer over haer te spannen.

Een Geestelijck Liedt, van den Strijdt des Geests en des Vleeschs.

*W*At dat men ondersoeckt of leest,
Men vint altoos hoe Vleesch en Geest
Zijn tegens een gekant geweest,
En hoe sy in dit leven
Malkander wederstreven.
2. Het lichaem seyt, 'k hebb' lang respijt
En uytstel eer de loome tijdt
My door den ouderdom verslijt,
Wat hoef ick dan te sorgen

Wat voor den dagh van morgen?
3. Volgt liever, seyt de ziel, mijn raedt
En betert u eer 't is te laet,
Op dat ghy Godts Gericht ontgaet,
Gh' hebt in den Doop geswooren
Na Godes stem te hooren.
4. Al wat ghy seght is my bewust,
Maer tot geselschap streckt mijn lust
Dien yver werdt noyt uytgeblust,
Schoon ick tot aller stonden
Ben by de vreught gevonden.
5. Maer denck eens aen den Rijcken Man,
Doe 't wel ging wist hy nergens van,
Nam leering noch vermaning an,
Na 't brassen, speelen, drincken,
Most hy ter Helle sincken.
6. De rijcke Vreck en raeckt my niet,
'k Heb tijdt eer dit aen my geschiet,
'k Sal eer de Doodt my nederschiet
En ouderdom doet beven
My wel tot Godt begeven.
7. Al zijt ghy jong ghy spreeckt te stout,
Is dwaes die op sijn tijdt vertrouwt,
Men sterft wel of men niet is oudt,
Kunt ghy den tijdt bepalen
Dat Godt u wech sal halen?
8. De werelt is mijn lust-prieel,
'k Ben jong of oudt dat 's even veel,
Ick sie wel hoe het meestedeel
Niets als den rijckdom achten,
Daer wil ick oock na trachten.

9. Maer siet en tijdt eens te gemoedt
Die ziel en lichaem scheyden doet,
Wat helpt dan uw' verssamelt goedt?
Ghy moet in 't graf verrotten,
Ten proy van worm en motten.
10. Die reden treft en maeckt my bang,
Al duurt mijn tijdt noch eens soo lang
Ick neem tot Christus mijnen gang,
Die wil uyt gunst my geven
Een nieuw en oprecht leven.
11. Dewijl ghy soo bewogen wert,
Soo offert Godt een ned'righ hert,
Seght dat de sond u druckt en smert,
Dat sal Godt wel behagen
Wanneer ghy soo komt klagen.
12. Ontfermt u over my, o Heer!
Dat Iesus sich niet van my keer,
De Geest versterck my meer en meer,
Op dat ik vroom mach strijden
Terwijl ick hier moet lijden.
13. Godt lof hy is tot boet gebracht,
Niet dat ick my schrijf toe dees macht,
Maer Godt die aen mijn woordt gaf kracht,
Hy wil my na dit leven
De saligheyt oock geven.
14. Welgelucksaligh zijn die geen,
Die als sy werden dus bestreen
Het vleesch doen luysteren na reen,
En dat de ziel de sinnen
Des lichaems komt verwinnen.

XX. Van 't eeuwigh Leven.

Een schoon Geestelijck Liedt.
Op de wijse: Vyt mijnes herten gronde.

HEer Christus laet my singen
Van uwen Geest alleen,
Terwijl all' aerdsche dingen
Van my zijn afgesneen,
Het Hemelsch Paradijs
Alleen kan my vermaken,
Alwaer ik haest sal smaken
De Goddelijcke spijs.
2. Godt heeft om 't recht te houden,
Den Iongsten Dagh bestemt,
Mijn hert dat schier verfloude,
Van soo veel drucks beklemt,
Springt op wanneer het aen
Dees vreughde komt te dencken,
En let op die geschencken
Die ick daer sal ontfaen.
3. Al wat op deser aerde
('t Zy droefheyt of ellend)
De Vroomen 't meest beswaerde,
Sal nemen dan sijn end,
Vaert heen dan treurigheyt,
Wijckt van my pijn en quale,
Want Godt heeft my een Zale
Van eeuw'ge vreught bereyt.
4. Hy sal mijn ziel ontfangen
Met vriend'lijck aengesicht,
Dan sal sy zijn van 't prangen

Des ongelucks verlicht,
Godts Eengeboorne Soon
Sal de bedroefde oogen
Van die geen komen droogen
Die leden smaet, en hoon.
5. Mijn ziel en lijf sal wesen
Gelijck de Son soo klaer,
En 't geen ick oyt voor desen
Gewenscht heb krijg' ick daer,
Wy sullen in sijn Rijck
Niet als de Vreemdelingen,
Maer selfs in alle dingen
Den Eng'len zijn gelijck.
6. Wy sullen ons verblijden,
Wanneer wy schouwen aen
Den Helt die door sijn lijden
Godts Rijck heeft opgedaen,
Ons' oogen nu verlicht,
Die sullen op den Troone
Godt Vader, Geest, en Soone,
Daer krijgen in 't gesicht.
7. Hier zijn w' in doen en spreken
Den kinderen gelijck,
Maer geen van dees gebreken
Volgt ons in 't Hemelrijck,
't Sal altoos somer zijn,
Want Godes aengesichte
Sal eeuwigh ons verlichten
Met held're Sonneschijn.
8. Daer komen weder t'samen
(Ontlast van smert en pijn)

Die in des Heeren name
Op aerd ontslapen zijn,
Niet dat m'er is alleen,
Men vind'er Vader, Moeder,
Vrouw, Kinders, Suster, Broeder,
En 't Maeghschap komt by een.
9. Van die wy niet en weten
Sal zijn een groot getal,
d'Apost'len en Propheten
De Patriarchen al,
Soo lang nu doodt geweest,
De Mart'laers met haer kroonen,
Veel Mans en Vrouws-Persoonen,
Van wie Godt wierd gevreest.
10. Sy sullen ons te samen
Voor Broeders nemen aen,
Geen Engel sal sich schamen
Van met ons om te gaen,
Des Hemels Burgery
Sal met een groot verlangen
Ons broederlijck ontfangen,
En altoos blijven by.
11. Hier hoeft men niet te vragen
Wie die of dese zy,
Want die wy noyt en sagen
Te vooren, kennen wy,
't Is nu geen stuckwerck meer,
Maer alles is volkomen,
Hier siet men hoe de Vroomen
Genieten vreughd' en eer.
12. Daer sal men hooren spelen

Op snaren voor den Heer,
Der Eng'len reyne keelen
Verbreyden Godes eer,
De lieve Iesus sal
Sich schicken in het midden,
Daer sullen hem aenbidden
De Vromen overal.
13. Wy sullen vry en veyligh
Met d'Eng'len singen Godt,
Zy Heyligh, Heyligh, Heyligh,
De Heere Zebaoth,
Sijn glants zy wijdt verbreyt,
Glory, lof, eer, en klaerheyt,
Kracht, rijckdom, heyl, en waerheyt,
Zy Godt in eeuwigheyt.
14. Noyt heeft een oor sijn leven
Gehoort, noch oogh gesien,
De vreught die Godt sal geven
Aen die hem eere bien,
Wanneer ick dit betracht
Begint my 't hert te springen,
En maeckt dat ick de dingen
Des werelts niet en acht.
15. Laet ons dan niet vertsagen
Door smert en droeffenis,
Of droefheyt ons komt plagen,
Die ons soo vyandt is,
't Duurt maer een kleyne tijdt,
Den Helt sal haest aendraven
Die onse ziel sal laven,
Sijn hulp en is niet wijdt.

Gebedt-Liedt, Om een saligh afscheyt uyt dese Werelt.

A. V. O.

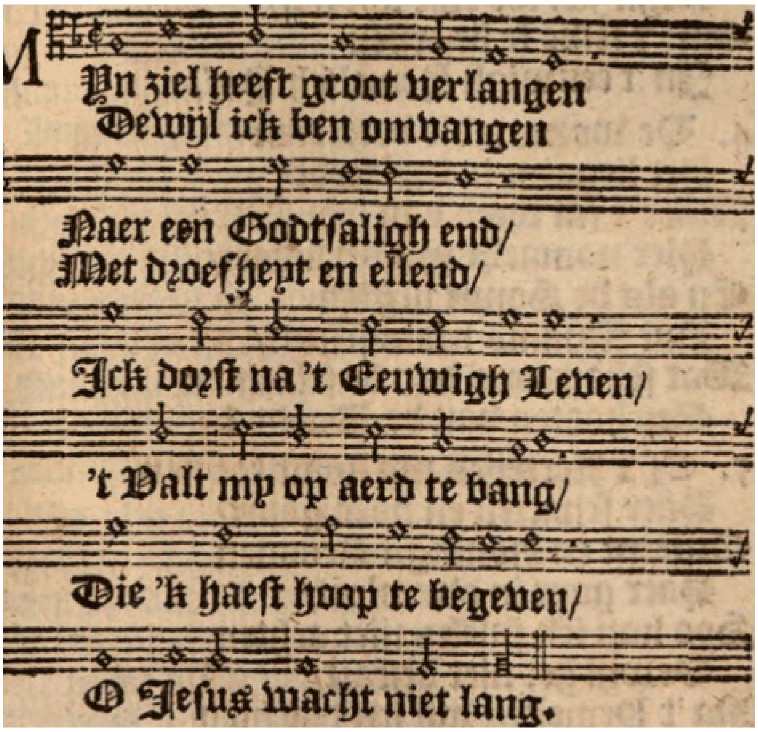

MYn ziel heeft groot verlangen
Naer een Godtsaligh end,
Dewijl ick ben omvangen
Met droefheyt en ellend,
Ick dorst na 't Eeuwigh Leven,
't Valt my op aerd te bang,
Die 'k haest hoop te begeven,
O Iesus wacht niet lang.
2. Ghy hebt my van de sonden
Van Duyvel, Hel, verlost,
Daer aen ick lagh gebonden,
Het heeft u Bloedt gekost,
Dit doet mijn vreesen stuyten,
Op dees gewisse hoop
Kan ick gerust besluyten
't Eynd van mijn levens loop.

3. En of 't schijnt soet te wesen
Het leven op dees aerdt,
Nu ghy zijt opgeresen
Hebt ghy voor my bewaert
Een beter, daer door 't sterven
Mijn ziel toe rijst uyt stof,
Om 't selve te be-erven
In 't eeuwigh Hemelsch Hof.
4. De wormen die verteeren
Het lichaem in der aerdt,
Maer 't sal weer van den Heere
Hier namaels zijn verklaert,
En als de Sonne lichten
Vyt Abrams klare schoot,
Wat schaen ons dan de schichten
Geschooten van de Doodt?
5. Of 't Aertrijck my komt toonen
Haer schatten en haer goedt,
Gesteent en Konings Kroonen
Haer gout in overvloet,
Soo kan ick sulcks niet achten
Dewijl het niet bestaet,
Na 't Hemelsch wil ick trachten
Dat nimmermeer vergaet.
6. En of het bovenmaten
My leedt is, dat ick al
Mijn Vrienden moet verlaten
In dit bedroefde dal,
Na kort verloop van tijden
Soo sullen wy gelijck
Malkander met verblijden

Weer sien in 't Eeuwigh Rijck.
7. Schoon dat ick oock veel Weesen
Laet na door mijne doodt,
Als sy den Heere vreesen,
Soo hebbense geen noodt;
‘k Wensch evenwel te varen
Na 't Eeuwigh Vaderlant,
Godt sal haer wel bewaren
Voor ongeluck en schant.
8. En wilt u niet bedroeven,
Om dat ick ga voor heen,
Ghy sult geen hulp behoeven
Vertrouwt op Godt alleen,
Die spijst de Ionge Raven
Neemt u tot kind'ren aen,
Hy sal u rijck'lijck laven,
Laet dan uw' weenen staen.
9. En ghy die ick op aerde
Het meest heb lief gehad,
Waer by dat ick vergaerde
Dees kinders, onse schat,
Wilt mijn afsterven lijden
Dewijl 't soo moet geschien,
Wy sullen na dees tijden
Malkander weder sien.
10. Nu wil ick my gansch wenden
Tot Iesus Godes Soon
Geef my een saligh ende,
En schenck my 's Hemels Troon,
Van u voor my verworven,
Doe ghy soo swaer belaen

Zijt aen het Kruys gestorven
En weder opgestaen.
11. Laet my op 't lest volherden
In een oprecht geloof,
Op dat ick niet en werde
Den Satan tot een roof;
Heer laet my tot u dringen,
Sterck my door uwe kracht,
Dat ick mach vrolijck singen,
Het is nu al volbracht.

Gebedt-Liedt, Eens Boetvaerdigen Sondaers.

A. V. O.

O Godt en Heer // Siet doch hoe seer
My drucken mijne sonden,
'k Hebb' niemant niet // In mijn verdriet
Op aerdt tot hulp gevonden.
2. Of ick schoon meen // Te vlieden heen
Na 's werelts laetste palen,
Om vry te zijn // Van kruys en pijn
Het souw my achterhalen.

3. O Heer verstoot // My niet in noot,
Gelijck ick wel ben schuldigh,
Dewijl uw' Soon // Heeft spot en hoon
Geleden soo verduldigh.
4. Als 't soo moet zijn // Dat straf en pijn
Op sonden volgen moeten,
Soo straf op aerdt // Maer namaels spaert,
En gunt my ware boete.
5. Heer heb gedult // Vergeet de schult,
Wilt my 't volharden geven,
En laet my niet // Als 't veel geschiet,
Mijn welvaert wederstreven.
6. Doet met my Heer // Na uw' begeer
'k Sal alles lijdsaem dragen,
Stoot my maer niet // In 't Helsch verdriet
Van eyndeloose plagen.
7. Gelijck wanneer // Door 't quade weer
De wint ontroert de stroomen,
En schricklijck huylt // 't Gevogelt schuylt
In 't hol der oude boomen;
8. Soo is oock Godt // Mijn toevlucht tot
De diepten van uw' wonden,
Als sond en doodt // My bracht in noot
Heb ick daer troost gevonden.
9. Daer by ick blijf // Of hier het lijf
Moet van de ziele scheyden,
Soo sult ghy Heer // My namaels weer
Ten Hemel binnen leyden.
10. Vw' Godd'lijckheyt // Zy lof geseyt
In drie bysond're namen,
Geef dat ick mach // Soo nacht als dagh
Daer aen gedencken, Amen.

Gebedt-Liedt, Om vergiffenisse der sonden, en versterckinge tot een goet leven.

A. V. O.

O Godt die eeuwigh zijt, van alle eeuwigheden,
Waer toe is 't menschelijck geslacht van u verheft!
Dat het u nad're*n* mach met suchten en gebede*n*,
En dat ghy het staet by, als 't ongeval haer treft.
2. Ghy die de Sterren kent, en telt, en noemt met namen,
Ghy die de Son, en Maen, en schoonen Dageraet,
En al het Hemelsch Heyr, roept met een wenck te samen,
Maer die voor al uw oogh op 't nedrigh herte slaet.

3. Mijn tijdt, hoe lang, hoe kort, heeft sijn gesette palen,
't Is my onmoog'lijck die een hayr breedt t'overtreen,
Wie weet of ick het licht van morgen wel sal halen?
Of niet mijns levens draet van daegh wert afgesneen?
4. Ghy weet wanneer, en hoe, en waer dat ick sal sterven,
Maer wijl het is uw wil, en dat uw' wil is goet,
Volvoer dan Heer uw wil, maer laet my doch be-erven
Het eeuwigh licht, als ick het tijd'lijck missen moet.
5. 't Is waer/ ick ben met u in een Verbont getreden,
Doe 't water in den Doop gegoten wierd' op my,
En of het van mijn kant heeft stoot en scha geleden,
Soo maeckt doch dat het werd' gehouden aen uw zy.
6. Ick liep als dom en driest in wereltsche genuchten,
Maer och/ verschoon my Godt, of ick my vaeck vergreep,
Want soo ghy bergen wilt uw' ooren voor mijn suchten,
Waer berg' ick dan mijn lijf voor uwe geesel-sweep?

7. Ghy milde Godt vergaeft mijn sonden menighmalen,
Maer 't sondigen dat is der menschen droevigh lot,
Vergeeft my dan weer nu ick ben geraeckt aen 't dwalen,
Want ick ben altijdt mensch, en ghy zijt altijdt Godt.
8. Of wilt ghy dat ick sal mijn schulden af betalen,
En boeten voor mijn sond, soo die gerekent wordt?
Genade en geen recht, o Godt, waer soud' ick 't halen!
Al gaf ick lijf en ziel ick schoot noch veel te kort.
9. Of ick die lang voorheen den Duyvel had verschreven,
Door dien ick 's werelts Volck gevolgt hebb' onbedacht,
Ick was onmondigh, 'k had geen stroo daer aen te geven,
'k Stondt onder uw' vooghdy, mijn ziel was in uw' macht.
10. 'k Ben door de sonde noyt gebroken, wel gebogen,
Ghy Heer, ghy ondersteunt het neergebogen riet,
Nu buygh ick my weer op, met ootmoed voor uw oogen,
Het tweede buygen doet het eerste dan te niet.

11. Of is u goede Godt het goet doen dan vergeten?
Zijt ghy nu doof, nu ick sta aen de poort en klop?
Hebt gh' uw' genadens-deur in gramschap toegesmeten?
Och, luyster noch een woordt, en doe het venster op.
12. Zijn duysent jaer voor u gelijck den dagh van heden?
Soo voer u 't lijden van mijn Heylant te gemoed,
Uw' Soon, die gisteren noch heeft aen 't Kruys geleden,
En Golgatha besprengt met versch vergoten bloedt.
13. Telt Iesus smerten oock, soo ghy telt onse sonden,
Ghy sult bevinden dat sy beyd' ontallijck zijn,
Let niet op my dan, maer op sijn bebloede wonden,
Mijn sonde hielp my in, sijn doodt my uyt de pijn.
14. Ach Vader! Vader ach! uw raedt is my verborgen,
Maer wijl uw Soon voor my betaelt heeft het Rantsoen,
Komt liever dan van daegh, waer toe gewacht tot morgen,
Of desen ochtend, als gewacht tot na den noen?

15. Of soo ick noch niet heb mijn padt ten eynd' geloopen,
Soo voer my by de handt om sekerder te gaen,
Op dat ick my niet weer lichtvaerdigh souw verkoopen,
En dese koop op 't nieuw quam Iesus bloet te staen.
16. Als dan sal eeuwigh zijn, soo lang ick ripp' mijn longen,
En 't herte daer door tot verkoeling aessem schept,
Uw lof, soo wijdt en breet ick reycken kan, gesongen,
Die my genadigh uyt mijn noodt geholpen hebt.
17. Als dan soo sal ick gaen, in d'heylige Gemeente
De plaetse daer te saem mijn Broeders zijn vergaert,
En seggen, Godt die kneust, en heelt 't gekneusd' gebeente,
Sijn lof vervult het al, Lucht, Hemel, Zee, en Aert.
18. Die onbegrijp'lijck is, waerachtig, en Almachtigh,
Lanckmoedigh, vol gedult, en haestigh tot gena,
Gerechtigh, Heyligh, Trouw, Alwetend', Groot, en Prachtigh,
O Een-drie-eenigh God, altoos Hallelujah.

Troost-Liedt, In aenvechtinge over de sonden.

A. V. O.

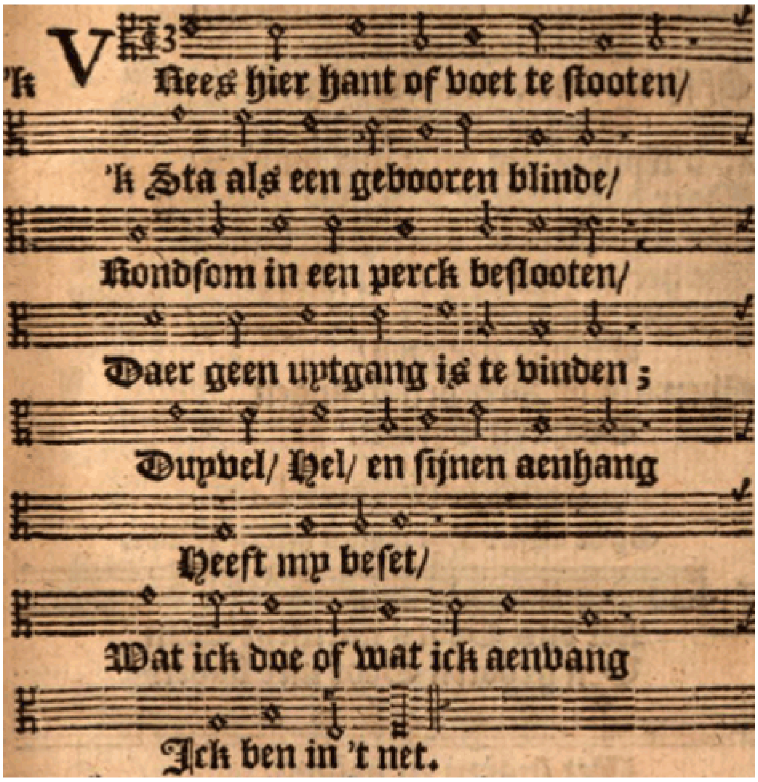

'k *V*Rees hier hant of voet te stooten,
'k Sta als een gebooren blinde,
Rondsom in een perck beslooten,
Daer geen uytgang is te vinden;
Duyvel, Hel, en sijnen aenhang
Heeft my beset,
Wat ick doe of wat ick aenvang
Ick ben in 't net.
2. Eenen uytgang staet noch open,
Dat 's tot Godt, die vol genaed' is,
Maer wie derft een padt oploopen
Daer maer een goet, duysent quaet is?
Laet uw' stem Heer van u uytgaen,
Ontsluyt uw' mond',
'k Sal dan gaen op het geluyt aen,
Of ick u vond'.

3. Ghy, ghy schiept ons lijf en leven,
Vensters die in 't voorhooft pasten
Maeckte ghy, wilt my dan geven
Mijn gesicht, of klooft de basten
Van malkander, smeert de schellen
Met weynigh kley,
Of sy bersten van opswellen
Door mijn geschrey.
4. d'Appels zijn beset met puysten,
Maer door kracht van uwe woorden
Siet mijn hert op dien Gekruysten
Die het helsche Heyr verstoorde,
Dat het wijcken most met schande,
En snel vergaen,
Even als de Schepen stranden
Door een Orcaen.

Een Nieuw-Jaers-Liedt.
Op de wijse: Vyt mijnes herten gronde.

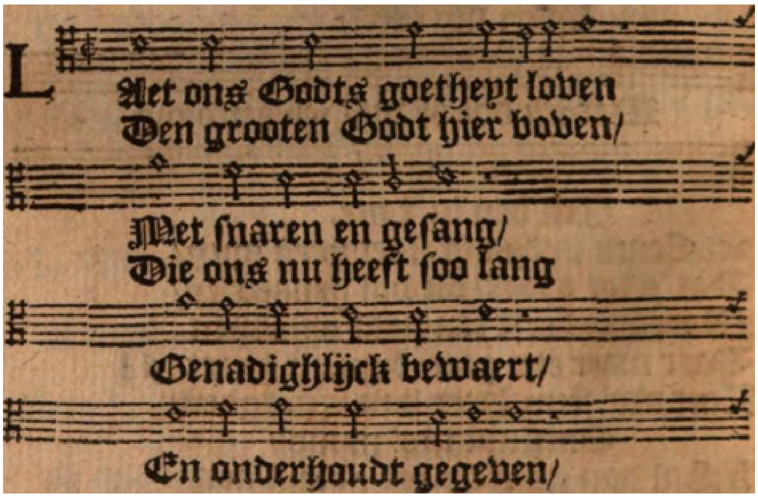

LAet ons Godts goetheyt loven
Met snaren en gesang,
Den grooten Godt hier boven,
Die ons nu heeft soo lang
Genadighlijck bewaert,
En onderhoudt gegeven,

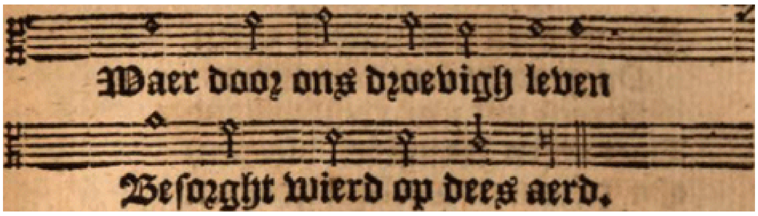

Waer door ons droevigh leven
Besorght wierd op dees aerd.
2. Ons dagen varen heenen
Gelijck de vlugge windt,
Het Oudt Iaer is verdweenen,
Het Nieuwe Iaer begint;
De Son loopt in het rondt
Met komen sonder wenden,
Vindt sich nochtans in 't ende
Daer hy sich eerstmael vondt.
3. Maer soo is 't niet gelegen
Met onse levens tijdt
Op 't eynd van onse wegen,
Wanneer men 't licht raeckt quijt
En in het graf daelt neer,
Soo is het wederkomen
Ons t'eenemael benomen,
Men siet ons nimmer weer.
4. Daerom laet ons soo leven
Dat wy steeds zijn bereyt,
Om ons op reys te geven,
Tot alle eeuwigheyt,
Heer geeft aen onse jeught
Goe Leeraers in de schoolen
Op datse niet en doolen,
Maer schicken haer ter deught.
5. Helpt haer die neering plegen
Dat niet haer winst verslapp',

Stuurt oock uw' milden zegen
Op grooter Koopmanschap;
Streck uyt uw' rechter handt,
Doet onsen Wijnstock bloeyen,
En 't Kooren weeligh groeyen
Als in 't Beloofde Landt.
6. Soo werden wy versadight
En koesteren ons lijf,
Maeck dat het onbeschadight
Dit gantsche jaer door blijf,
Maer neemt de ziel doch waer,
Wilt om uw' erfdeel dencken,
En het uyt goetheyt schencken
Een vrolijck Nieuwe-Iaer.

Hymnus, of Lof-sang van de H. Engelen. Phil. Melanth. verduytscht.
Op de wijse: Behoudt ons Heer by uw Woordt.

*W*Y dancken u almachtigh Heer,
Dat ghy de Eng'len tot uw' eer
Geschapen hebt, die om den Troon
Steeds vaerdigh staen op uw' geboon.
2. Haer helder schijnend aengesicht
Gelijck als Sonne-stralen licht,

Sy hooren na uw stem met vlijt
En passen op uw' Woordt altijdt.
3. Geen slaep heeft op haer leden macht,
Noyt werdt haer oogh daer van verkracht,
Te wachten op des Heeren Kerck
Dat is haer aenbevolen werck.
4. De oude Draeck scherpt sijn gebit,
In gramschap tegens ons verhit,
En soeckt soo hy 't gelegen vindt
Datt hy den Tempel Godts verslint.
5. Gelijck hy eertijdts heeft gedaen
Doe Eva wierd door list verraen,
Soo volgt hy oock by dagh en nacht
't Verdorven menschelijck geslacht.
6. Hy komt als een vergramde Leeuw,
Hy brult met vreeselijck geschreeuw,
En wijl sijn tijdt heeft kleyne ruymt
Wert geen minuyt van hem versuymt.
7. Godts Engelen daer tegen staen
By ons, om Satan te verslaen,
Wat is des Duyvels list en macht
Als 't Hemels Heyr staet op de wacht?
8. De Leeuw hoe hongerigh hoe fel
En had geen macht op Daniel,
En Loth wierd door der Eng'len handt
Geleyt uyt Sodoms swavel-brandt.
9. De Koning smijt, door toorn verwoet,
Drie Mannen in des Ovens gloet,
Godts Engel die stracks neder quam
Brack al de krachten van de vlam.
10. 't Geen doemaels is aen haer geschiet
Vermindert uwe goetheyt niet,

Uw' Eng'len slaen op ons oock acht
En staen gedurigh op de wacht.
11. Daerom soo sullen wy uw' eer
Op aerdt verbreyden meer en meer,
Gelijck 't de Eng'len zijn gewoon
Te doen in 's hoogen Hemels Troon.
12. Wy bidden u geef last aen haer
Dat sy altoos ons nemen waer,
En naerstigh by de schapen staen
Die op uw' weyden, weyden gaen.

Een troostelijck Gebedt-Liedt.
Oock op de wijse: O Heere Godt uw Godtlijck, etc.

*W*Ie sich verlaet // Op Godes raet
Wert nimmermeer ter schanden ij.
Wie hoopt op Godt // Verdrijft met spot
Den aenslagh der vyanden ij.
Daerom soo sal // Mijn ziel oock al
Haer hoop op Iesus setten,
In stervens nood // Sal hy de doodt
Tot onsen troost verpletten, ij.

2. 'k Betrouw alleen // Aen hem, al 't geen
Sijn handt my heeft gegeven ij.
In eer en goed // Mijn lijf en bloedt,
Mijn hert, mijn ziel, mijn leven; ij.
Schoon my 't getal // Der Duyv'len al
Quam met gewelt bespringen
Vrees daer niet van // Want Iesus kan
Haer met een wenck bedwingen. ij.
3. Wie van de Quaen // Kan my beschaen
Als Godt staet op mijn zijde? ij.
Wie derft sijn kop // Nu heffen op
Om tegens my te strijden? ij.
Soo lang de Heer // Staet in 't geweer
En met my treckt te velde
Vrees' ick geen noot // Of Hel en Doodt
Haer macht my tegenstelde. ij.

Een ander Troost-Liedt.
Oock op de wijse: Door Adams val, etc.

WAt mijn Godt wil geschied' altijt
Sijn wil is ver de beste
En of men hier veel jammers lijdt
Hy helpt doch op het leste,
Wie sich verlaet // Op Godes raet

(Dewijl hy kent de sijnen)
Dien sal de Heer // Na 't quade weer
De held're Son doen schijnen.
2. Hy is mijn troost, mijn toeverlaet,
Mijn eenighste verlangen,
Die noyt sijn oogen van my slaet
Maer let op mijne gangen,
Want God spreeckt klaer // Ick heb uw' hayr
Getelt tot 't minst van allen,
En geen daer van // Op aerden kan,
Als door mijn toestaen, vallen.
3. Heer waer 't uw' wil, ick was bereyt
Om van dees aerdt te scheyden,
Mijn ziel dorst na de saligheyt
Daer ghy haer in sult leyden;
Dewijl de Doodt // Van macht ontbloot
Leyt door uw' doodt verslonden,
En dat uw' kruys // Al 't helsch Gespuys
Heeft eeuwigh vast gebonden.
4. Daerom als Satans Heyr vergaert
Om op my aen te dringen,
Soo bidd ick dat ghy my bewaert
Om sijne macht t'ontspringen,
Op dat sijn list // Hem schendigh mist;
Wilt dees' genade geven
Niet my alleen // Maer al die geen
Die na uw' wille leven.

Een Gebedt-Liedt, Om een behoude Land-reyse. Op de wijse: Uyt mijnes herten gronde.

A. V. O.

O Godt soo hoogh van waerde,
Alwetend, Groot, en Sterck,
Lucht, Water, Vuur, en Aerde
Is uwer ving'ren werck;
Wat is 'er dat 'er niet
Moet komen voor uw' oogen?
Ghy siet het van om hooge
Al wat beneen geschiet.
2. Ghy kent het Rijck der Plagen,
En zetel van de Doodt,
De meest verborge lagen
Zijn voor u naeckt en bloot,
Het grouwsaem Roovers rot,
Dat in de diepe kuylen
Des aertrijcks weet te schuylen,
Is u bekent, o Godt.
3. Wijl ick dan meen' te varen
Na d'een' en and're Stadt,
Soo wilt my Heer bewaren,
En leyden langs het padt
Dat veylighst is van all',
Och, woudt ghy Leydtsman wesen,
Soo hoefd' ick niet te vreesen
Voor eenigh ongeval.
4. Ghy doet na welbehagen,
't Staet alles in uw' macht,

Ghy stiert en keert de plagen:
Gantsch Israëls geslacht
Ging door de zee te voet,
Maer Pharaoos Tyrannen,
En hy, met al sijn mannen,
Versmoorden in de Vloet.
5. Doe Daniel gesmeten
Wierd in de Leeuwen-kuyl
Is hy niet opgegeten,
Ghy bondt der Leeuwen muyl,
Daer tegen de Propheet
Die 't woordt van uwen monde
Niet volgde, wierd verslonden
Door eener Leeuwen beet.
6. Ghy kunt het vuur verdoven,
Dat bleeck wel aen den brandt
Van Babels vuur'gen Oven,
De wond'ren van uw' handt
Zijn overal bekent,
Dat yder kan bemercken
De grootheyt uwer wercken,
Die ghy den menschen sendt.
7. Uw'goetheyt heeft geen ende,
Och, wilt dan oock aen my
Uw trouwen Engel senden,
Staet oock mijn Magen by,
Die 'k derve voor een tijdt,
Op dat ick al mijn vrinden
Mach na mijn weerkomst vinden
In uwen naem verblijdt.

Een Gebedt-Liedt, Om een gelukkige Reyse te Water.

A. V. O.

ICk sie hier Huys, noch Dorp, noch Stadt,
In 't midden van dit woeste nat,
Waer ick mijn' oogen heenen sla
't Is lucht en water voor en na,
Maer 'k sie, hoe Godt sich maeckt bekent,
In 't een en 't ander Element.
2. De Lucht, en alles wat sy baert,
Daer sich de Blixem-gloet vergaert,
Daer sich des Donders woonplaets vint,
De Voester-wiegh van storm en windt,
De hagel, sneeuw, en haer geslacht,
Is hem bekent, en in sijn macht.
3. De zee, hoe breedt, hoe wijdt sy is,
Den afgront, en de duysternis,
Het diepste van des aerdtrijcks schoot,
Staet voor hem opgedaen en bloot,
De baren gaen soo als hy wil,
Dan ongestuymigh, dan weer stil.
4. Ick sie hoe hy doet Son en Maen
Met ongelijcke stappen gaen,
Hoe dat haer luyster wordt bevleckt,
Als met een rouw-kleet overdeckt,
Ick sie 't, en sie het met genot,
Want, denck ick, dit alleen doet Godt.

5. Hy was het die de Roode Zee
Als met een beytel splijten dee,
Daer Iacobs Zaedt door heenen trock,
En sich ontsloegh van 't vreemde jock;
Hy dee den schroomenden Iordaen
Al aerselend' te rugge gaen.
6. Ach Godt! bewaer ons dan voor noot,
'k Ben maer een handtbreed van de doot,
Een planck die tusschen beyden leyt,
Maeckt maer alleen het onderscheyt
Dat ick niet mede werd' getelt
By die de Doodt heeft neergevelt.
7. Maer uwe goetheyt is een wal,
Die stercker is als al 't getal
Van winden, stormen saem gerot,
En uw' barmhertigheyt, o Godt,
Die hooger als den Hemel is,
Is dieper als de duysternis.
8. Als ghy zijt Stuurman van het schip,
Soo vrees' ick geen tempeest noch klip,
Want als de Heer maer spreecken wil,
Stracks swijgen all' de winden stil,
Op dat sijn algebiedend' Woordt,
Souw werden van de zee gehoort.
9. Breng ons aen het gewenschte Landt,
Op dat wy mogen naderhandt
Verkonden wie dat was de Heer,
Die ons geleyde heen en weer,
Een Schilt der Vromen, op wiens last,
Lucht, Hemel, Zee, en Aerde past.

Gloria of Besluyt der Psalmen, en Geestelijcke Lieden, die in 't eynd van de Psalmen en Geestelijcke Lieden gesongen worden: tot welcke oock in dit Sang-boeck dickwils aenwijsinge gedaen wordt.

Het Eerste Gloria.
Na de Psalmen, en Geestelijcke Liederen, by den 1 Psalm aengeteeckent.

GOdt Vader, Soon, en Heyl'ge Geest,
U zy lof, prijs, en eere,
Sterck uw Gemeente die u vreest
Door kracht van uwe leere:
Verlicht des Sondaers dom gemoedt,
Op dat hy koom' tot ware boet,
En sich tot u bekeere.

Het Tweede Gloria.
Na de Psalmen, en Geestelijcke Liederen, by den 7 Psalm aengewesen.

DE Heylige Drievuldigheyt,
Godt Vader, Geest, en Soone
Zy eeuwigh lof en danck geseyt,
Een Godt in drie Persoonen,
Hy die de aerdt // Hoedt en bewaert,
Wil soo lang wy hier leven
Om sijnen naem // Ons altesaem
Heyl en genade geven.

Het Derde Gloria.
Na de Geestelijcke Liederen van 4 Regels.

LOf zy Godt in den hooghsten Troon,
Lof zy Godt sijnen een'gen Soon,
Lof zy oock Godt den Heyl'gen Geest,
Hier, en hier namaels aldermeest.

Het Vierde Gloria.
Na den 18. 39. 53. oude comp. 137. beyder compositien en 139 Psalm. En na diergelijcke Geestelijcke Liederen.

GOdt Vader, Soon, en Heyl'gen Geest
Zy eeuwigh lof gesongen,
Komt nu al wat den Heere vreest
Te saem met heyl'ge Tongen,
Te prijsen sijne wonderdaen,
Roept sijnen naem met yver aen,
Op dat hy ons bedecke;
Op dat hy in de swarigheen
Die ons beknellen, als voor heen,
Ons tot een schilt verstrecke.

Het Vijfde Gloria.
Na den 15 Psalm. Item, na, Ick roep Heer Iesu Christ tot u.

GOdt Vader, Soon, en Heyl'gen Geest.
Zy alle lof gegeven,
Hy maeck' ons herten onbevreest,
Dat wy dit aertsche leven
Verlaten met een bly gemoedt,
Om eeuwigh te bewoonen
's Hemels Troonen,
Alwaer de vreught, in overvloet
Sich sal aen ons vertoonen.

Het Sesde Gloria.
Na den 9. 40. 49. en 119 (ouder comp.) Psalm, en diergelijcke Geestelijcke Liederen.

LOf zy Godt Vader, die het al
Geschapen heeft, en die 't oock sal
Behouden en bewaren,

Lof zy sijn Eengebooren Soon,
Die sich voor ons aen 't Kruys liet doon,
En weer is opgevaren,
Lof zy den Geest in eeuwigheyt,
Die ons tot Tempels Godts bereyt,
O een'ge eeuw'ge Godtheyt,
Wy bidden u uyt 's herten gront,
Leert ons, ons wachten voor de sond',
En doen als uw gebodt seyt.

Het Sevende Gloria.
Na den 6. 31. ende 102 Psalm.

GOdt Vader, Geest, en Soone,
Een Godt in Drie Persoonen,
Zy lof en danck geseyt,
Haer naem zy hoogh gepresen,
Haer heerlijckheyt sal wesen
Tot in der eeuwigheyt.

Het Achtste Gloria.
Na den 2. 36. 45. 50. ende 61 Psalm.

GOdt Vader, Soon, en Heyl'ge Geest
U zy lof geseyt en eere,
Sterck' uw' Gemeente die u vreest
Door de kracht van uw leere;
Verlicht des Sondaers dom gemoedt,
Op dat hy koom' tot ware boet,
En sich weer tot u bekeere.

Het Negende Gloria.
Na den 28. 59. 62. 74. ende 104 Psalm. Item, na, Ach Godt van Hemelrijcke. Ick danck u lieve Heere. De dagh heeft afgenomen. Waeckt op ghy Christen alle.

GElooft zy Godt de Vader,
Godt Soon, Godt Heyl'ge Geest

Die van ons allegader
Bemint wordt en gevreest;
Die alles heeft geschapen,
Die 't al heeft in sijn macht,
Wiens oogen nimmer slapen,
Maer voor ons houden wacht.

Het Tiende Gloria.
Na den 34 en 67 Psalm. Item, na Christus tot de Iordane quam. Christus de Heere in der nacht.

GOdt Vader zy lof prijs en eer,
Als oock sijn een'gen Sone,
Die tot ons menschen daelde neer
Vyt 's hoogen Hemels Troonen;
Lof zy oock aen den Heyl'gen Geest
Een Godt met haer te samen,
En yeder die hem lieft en vreest,
Die sing, des Heeren name
Sal eeuwigh duuren, Amen.

Het Elfde Gloria.
Na den 103 Psalm, beyder Compositien.

LOf, eer zy Godt den Vader,
Als oock Godt Soon, en Heyl'gen Geest,
Hy wil ons allegader
In 't sterven maecken onbevreest;
Die loopen op sijn paden
Die staet hy by in noodt,
Wat konnen ons dan schaden
De pijlen van de Doodt?
Hy heeft aen ons gegeven
De Hemelen ter woon,
Als oock een eeuwigh leven
Door Christum sijnen Soon.

Het Twaelfde Gloria.
Na den 17. 22. en 51 Psalm eerster, en eerster ouder compositie.

GOdt Vader, Soon, en Heyl'ge Geest
Die zijt van eeuwigheyt geweest,
En eeuwigh oock sult duuren,
Die door geen tal van uuren,
Noch reecks van eeuwen komt ten end,
Wiens glory geen verand'ring kent,
Wiens almacht niet kan lijden
Bepalinge van tijden;
Help ons oock tot die eeuwigheyt,
Die ons door Christus is bereyt,
Voert ons oock in dat Koninckrijck,
Om met de Eng'len te gelijck
In u ons te verblijden.

Van Christi Hemelvaert.

Stem. Nu maeckt ons Heyligh Heere groot.

GOdts kind'ren komt nu saem vergaert,
Looft Christus die ten Hemel vaert,
Lofsinget hem, Lofsinget hem
Lofsinget hem met luyder stem.
2. De Heem'len juychen self hier of,
En geven Christus Godd'lijck lof,
Men siet des Hemels Borgery
En d'Engelen verheught en bly.
3. Het doet haer aen het herte goet
Dat Iesus aennam vleesch en bloet,
Dat hy het menschelijck geslacht
Daer door de saligheyt aenbracht.
4. De Heer heeft ons een plaets bereyt

Die duuren sal in eeuwigheyt,
Lofsinget hem, lofsinget hem
Lofsinget hem, met luyder stem.
5. Wy erven door hem 't Hemelrijck,
Wy zijn den Engelen gelijck,
Dat 's haer van herten aengenaem,
Dies loven sy des Heeren naem.
6. Wy vreesen nu noch angst, noch noodt,
De Sonde, Duyvel, Hel, en Doodt,
Zijn nu verschopt van Stoel en Troon,
Door Godes, en Mariaes Soon.
7. Die ons den Geest sond na beneen,
Op dat, als wy van swarigheen
Te hard hier wierden aengetast,
Hy ons souw troosten in de last.
8. Op dat sijn waerde Christenheyt
Door tegenspoet niet wierd verleyt,
Maer vast in hem gelooven souw
En blijven hem in all's getrouw.
9. Godt Heyl'ge Geest blijft ons dan by,
Wijckt nimmermeer van onse zy,
Want wilt ghy ons niet nemen waer
Soo zijn wy in gewis gevaer.
10. De gaven die ons Godt de Heer
In Eden had belooft wel eer,
Zijn nu door Christus ons bereyt,
Ghy deeltse uyt ter saligheyt.

Stem: Nu maeckt ons heyligh Heere groot.

HEer Christ wy dancken u, verblijt,
Om dat ghy opgevaren zijt,
Ghy hebt de Doodt berooft van macht.

De Sond', en Duyvel omgebracht.
2. Ghy die uw Geest beneden sondt
Om ons te leeren uw Verbondt,
Och geeft dan lieve Heer, dat hy
Een Leeraer onser Leeraers zy.
3. Ghy hebt de eeuw'ge Heerlijckheyt
Voor ons in 's Vaders Huys bereyt,
Daer ghy ter rechterhandt Godts sit,
En dagelijcks noch voor ons bidt.
4. Den Hemel, d'Aerde, Lucht, en Zee,
De Menschen, Visschen, Vogels, Vee,
Regeert ghy grooten Opper-Heer,
V is de kracht, lof, prijs en eer.
5. Ghy sult verschijnen op uw Troon
Te rechten levenden en doon,
Maer Heer wat uur ghy komen sult
Verwachten wy vast met gedult

Stem: Gelooft zijt ghy Heer Jesu Christ.

WY zijn Heer Christus vergaert
Te dancken voor uw' Hemelvaert,
O stercke Godt Emanuël
Doet ons aen ziel en lichaem wel. Allelul.
2. Nu is de gantsche Christenheyt
Om Godt te loven steeds bereyt,
Die tot ons heeft sijn Soon gestiert
Op dat hy onse Broeder wierd. Allelul.
3. Hy is gevaren naer om hoogh,
Alwaer hy sit op 's Hemels boogh,
Hy is een Godt en Mensch gelijck,
Oneynd'lijck is sijn Koninckrijck. Allelul.
4. Die boven alles is verhooght,

Der Engelen en 's Hemels Vooght,
Een Godt der Menschen, en van 't Vee,
Een Heer van Aerde, Lucht, en Zee. Allel.
5. Des Eeuw'gen Vaders Eeuw'ge Raedt,
Der Menschen troost en toeverlaet,
Dien al wat leeft is onderdaen,
Dien alle ding' ten dienste staen. Allelu.
6. De Werelt, Duyvel, Hel, en Doodt,
Heeft hy van alle macht ontbloot,
Hy heeft te niet gedaen de sondt,
En alles wat ons tegenstont. Allelu.
7. Wel dien die sich hier op verlaet
En by den Heer om bystant gaet,
Raest werelt vry soo als ghy wilt
De Heere Christus is ons schilt. Allel.
8. Hy die vertroost ons swack gemoedt,
Die ons verlost heeft door sijn Bloedt,
By wien dat de gevanckenis
Gevangen en gekeetent is. Allel.
9. Den Hemel staet ons opgedaen,
Heer Iesus, die ons vleesch nam 't aen,
En daer door onse Broeder zijt,
Maeckt ons in het Geloof verblijt. Allel.
10. Ghy die ten Hemel opwaerts steeght,
En 's Vaders rechterhant verkreeght,
Bewaer ons voor des Duyvels list
Op dat ons herte niet en mist. Allel.
11. Komt lieve Heer wy zijn bereyt,
Komt nu omgort met Majesteyt,
Komt nu als Rechter van ons all',
En voert ons uyt dit jammerdal. Allel.
12. Wy singen Amen ten besluyt,

Tot dat ghy ons uw lieve Bruyt
Sult voeren in uw eeuwigh Rijck,
Om u te prijsen eeuwighlijck. Allel.

Op de wijse: Verheught u Christenen gemeen.

*W*Y dancken Godt op desen dagh,
Nu Christus is gevaren
Ten Hemel, dat het yeder sagh
Van die omtrent hem waren,
Wilt Heer om dees' sijn Hemelvaert
Ons zegenen op deser aerdt,
En ons voor quaet bewaren.
2. De wegh is effen en bereyt
Waer langs wy moeten loopen
Te komen in de saligheyt,
Des Hemels deur staet open,
Die toegesloten was te voor,
Wy volgen Iesus op het spoor,
Op wien wy alle hoopen.
3. Die niet op desen wegh wil treen,
Maer doolt op vreemde paden,
En volgt in domheyt, al het geen
Sijn vleesch hem aen komt raden,
Die loopt na sijn verdoemenis
Maer 't recht geloof verkrijght gewis,
(Als Godt belooft) genade.
4. Wy sien hoe dat ons' Hemelvaert
(Wanneer wy 't wel betrachten)
In ons begint op deser aerdt
Door heylige gedachten,
Die ons vertoonen naeckt en bloot,
Al 't geen wy hebben naer ons' doodt,

Van Gode te verwachten.
5. Te weten, hoe dat Godt ons all'
In een oneyndigh leven
Door sijnen Soon geleyden sal,
En soo veel klaerheyt geven
Dat wy den Eng'len zijn gelijck,
En dat wy sullen in sijn Rijck
Steeds voor sijn aenschijn sweven.

Van een Christelijck Leven en Wandel.

Stem: Onse Vader in Hemelrijck.

*A*Ch Godt hoe meen'gerhande quaet
Is 't dat my hier te wachten staet?
Wat droefheyt is ons niet bereyt
Eer dat men komt ter saligheyt?
Hoe swaerlijck wil het vleesch en bloedt
Geperst zijn tot het eeuwigh goet!
2. Waer vlucht ick in dit jammer heen?
Tot u Heer Iesu Christ alleen,
Ghy zijt mijn eenigh toeverlaet,
By u is troost en hulp en raedt,
Want ghy verliet Heer niemant niet,
Indien hy u niet eerst verliet.
3. Ghy zijt het, die door wonderdaen
Vw Godtheyt deed' aen ons verstaen,
Wat wonder quam niet aen den dagh
Wanneer men uwe Menscheyt sagh,
Ghy voerd' ons door uw bitt'ren doodt
Gantsch wonderlijck uyt alle noodt.
4. Hoe soet, o Iesus, is uw naem,
Soo lieff'lijck, en soo aengenaem,
Dat my geen droefheyt treft soo seer

Of uwen naem verheught my meer,
Geen ramp kan my soo bitter zijn
Of uwen troost versacht de pijn.
5. Ofschoon mijn lijf en ziel versmacht
Vw Woordt geeft my weer nieuwe kracht,
Het seyt dat uwe liefd' staet vast,
Dat gunst, noch list, noch vreught, noch last,
Noch geen gewelt van een Tyran
Ons van malkander scheyden kan.
6. De hulp die my de mensch aenbiedt
Is Ydelheyt, en min als niet,
Hy, en sijn hulp moet eens vergaen,
Maer uwen troost kleeft eeuwigh aen,
Ghy zijt de Harder die ons weydt,
En op de rechte paden leyt.
7. Heer Iesus, mijne vreught, mijn eer,
Mijn schat, mijn heyl, mijn lieve Heer,
Hy, in wien het geloove is,
Begrijpt uw's naems geheymenis,
En smaeckt wel, dat al 't honigh-soet,
Daer by geproeft, is bitter roet.
8. Ick heb soo menighmael geseyt,
By Godt is niet als vreught bereyt,
Och dat de Doodt doch haestich quam
En my uyt dees' ellende nam,
Want alle vreught is kout en doodt
Die niet en vloeyt uyt uwen schoot.
9. Mijn Bruydegom, mijn waerdste goedt,
Ghy staet geprent in mijn gemoedt,
Ick hebb' u altoos lief gehad
Veel meer als al des werelts schat,

Mijn hert dat springt van vreughd', en lacht
Wanneer ghy komt in mijn gedacht.
10. Wanneer ghy op mijn zijde staet,
Is 't my al eens hoe dat het gaet,
En singt mijn tong van u met vreught,
Mijn hert deelt mee en wert verheught,
Vw Geest geeft my getuygenis
Dat dit des levens voorsmaeck is.
11. Daerom wijl ghy het Kruys-hout droegt
Soo vind ick dat het my wel voegt
V oock het selv' te dragen na,
Ghy sult my leyden waer ick ga,
Want die met lust het kruys aentast,
Dien liet ghy nimmermeer in last.
12. Geen schijndeugt heersch in mijn gemoed,
Och help my dwingen vleesch en bloedt,
Op dat het geen mijn hert gelooft
Daer door niet werde uytgedooft,
Het zy dan, dat ick leef of sterf,
Ick blijf uw eygendom en erf.

Van Kruys, en Aenvechting.

Stem: O Heere Godt u Godtlijck Woordt, &c.

*W*Aer toe mijn ziel soo seer bedroeft?
Godt helpt doch op het leste,
Met sijnen troost, dien ghy behoeft,
Wacht hy tot uwen beste,
De tegenspoet // Is somtijdts goet
't Is nut eens wat te lijden,
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt
Hy sal u wel bevryden.

2. Dat bleeck aen Iacobs Soon wel eer,
Aen Ioseph sijn Verkooren,
Aen David, Iob, en and're meer,
Die hy niet liet verlooren,
Hy wilde niet // Dat haer verdriet
Of hartseer souw verdrucken;
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt,
't Sal hem in alles lucken.
3. Wat kan my schaden Hel of Doodt?
Wat Satan? Wat mijn sonden?
Mijn Heer heeft haer van macht ontbloot,
En door sijn doodt verslonden,
Door hem ben ick // Nu buyten schrick
Hy doet my veyligh woonen;
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt,
Godt sal hem rijck'lijck loonen.
4. Of my de werelt quam tot spot
Met trotsch gelaet verwijten
Dat ick verlaten was van Godt,
Ick sal haer smalen slijten
Door mijn gedult // Want Heer ghy sult
Altoos mijn Harder wesen;
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt,
Hy heeft geen smaet te vreesen.
5. Al scheen het dat my Godt verliet
En niet van my wouw weten,
Al achte my de werelt niet,
Al lagh ick als versmeten,
Ick weet gewis // Dat het Godt is
Onmoog'lijck my te haten;
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt,
Hy vindt sich noyt verlaten.

6. Weest dan mijn ziel in Godt verblijdt,
Hoopt op hem t'allen tijden,
Ghy sult als ghy vervolging lijdt,
Niet slibberen, noch glijden
Van 't rechte spoor // Want Godt heeft door
Sijn Soon u uytverkooren;
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt,
Sijn hoop gaet noyt verlooren.
7. Op waerheyt is sijn Woordt gegront
Dat nimmer heeft geloogen,
Men vint niet dat sijn heyl'ge mont
Oyt yemandt heeft bedrogen,
Godt seyt ick sal // De Vromen all'
Mijn hooghste vrede geven;
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt,
Hy sal in vreughde leven.
8. Wie hulp van menschen handen soeckt,
En niet by Godt den Heere,
Is goddeloos, verfoeyt, vervloeckt,
Want Godt behoort dees' eere,
Die ons alleen // Weer helpt ter been
In Iesus Christus name;
Wie Godt vertrouwt // Heeft wel gebouwt,
Ten eeuw'gen leven, Amen.

Een Christelijck Bruydts-Liedt.

A. V. O.

HOe heerlijck dat sijn stralen spreyt
De Sonne der Gerechtigheyt,
En komt als Bruygom treden
Op 't cierlijckst ter slaep-kamer uyt,
Tot my, sijn welgeliefde Bruyt,

En komt Heer ick sta reede,
De schijn // Van mijn
Lamp die flickert // Ia sy blickert
's Is gesnooten
En met oly vol gegoten.
2. Kom Heer, kust my met uwen mondt,
Dewijl ghy hebt mijn ziel doorwondt,
V hebb' ick uytverkoosen,
Mijn hert wert door uw' komst verblijdt,
Mijn Uytverkooren, want ghy zijt
Veel schoonder als de roosen,
Ey kom // Bruygom
Want de minne // Laet mijn sinnen
Niet meer rusten,
Door 't verlangen na haer lusten.
3. Bloem tot Saron vol soete reuck,
Vw voorhooft sonder vouw of kreuck,
Vw lieffelijcke wangen,
De luyster van uw aengesicht,
Vw oogen suyverder als 't licht
Die hebben my bevangen;
Komt dan // Ras an
Mijn gedachten // V verwachten
Wilt de schreeden
Van uw gang wat vlugger treeden.
4. Mijn Koning pronckt in Ophyrs Gout
Sijn Huys dat is van Ced'ren hout
Sijn Kleedt gestickt met Zijde
Sijn Kroon is van schoon Esmaralt
En Amathist, waer med' hy bralt
In spijt die hem benijden,

Laet mijn // Hert zijn
Vry van sorgen // Tot den morgen
Seker slapen,
Want ghy zijt mijn Schilt en Wapen.
5. Dat uw' genade my verschijn',
Mijn waerdste Lief, uw schenckels zijn
Als marmere pylaren,
Ghy ruyckt als 't hout op Libanon,
Vw weesen is een held're Son
Met swart gekrulde hayren,
Al 't kruyt // Heeft uyt
By de kleeden // Uwer leden
Die de Roosen
Gaen te voor in reuck en bloosen.
6. Uw Staet-Ioffers zijn hoogh geacht,
Als die daer tellen haer geslacht
Van Konincklijcken Bloede.
Ick heb mijn Vrient gesocht, gewacht,
Vergeefs, 'k ga rusten dese nacht,
Mijn leen zijn mat en moede,
Maer 't hert // Niet werdt
Door de lusten // Van het rusten
Aengedreven,
Om op alles acht te geven.
7. Siet daer heb ick sijn stem gehoort,
Mijn Lief die klopt vast aen de poort,
Ick sal ten bedd' uyt rijsen,
En met hem wand'len overal,
Waer my mijn Bruygom leyden sal,
En hem mijn plicht bewijsen,
Singt speelt // En queelt

Hoe beneden // Quam gereden
Godt de Heere,
Om sijn lieve Bruydt te eeren.

Een opwecking om sich tot de Tafel des Heeren te begeven.

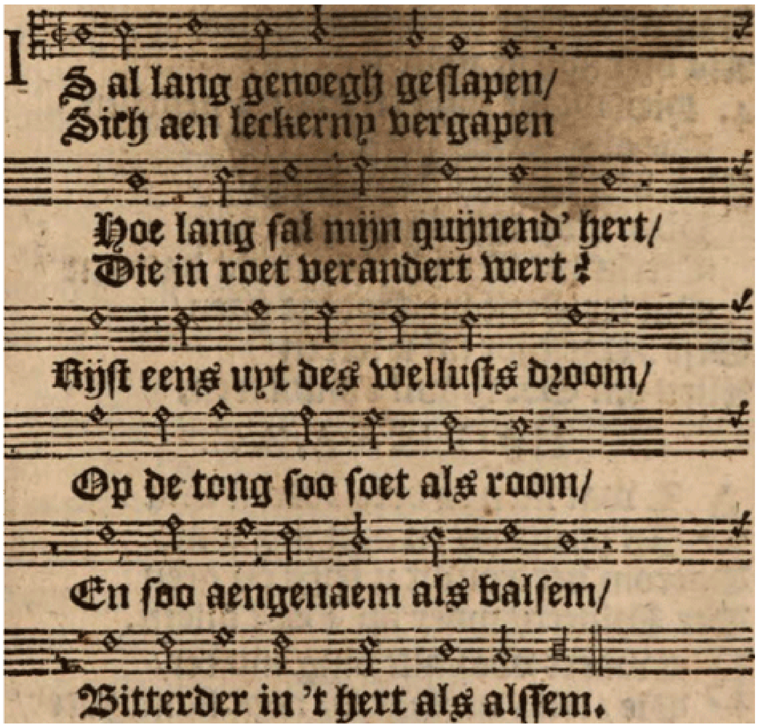

't *I*S al lang genoegh geslapen,
Hoe lang sal mijn quijnend' hert,
Sich aen leckerny vergapen
Die in roet verandert wert?
Rijst eens uyt des wellusts droom,
Op de tong soo soet als room,
En soo aengenaem als balsem,
Bitterder in 't hert als alssem.
2. 't Is vergeefs sich selfs te helpen
Tot de vreught door gulsigheyt,
Hert met danck te overstelpen
Dat diep in de modder leyt,
Ydel is de overvloet,
Daer men 't knagende gemoedt
Mede soeckt in slaep te wiegen,
Godt en laet sich niet bedriegen.

3. Ghy speelt valschelijck den blooden,
Godt die all' uw wercken siet
Laet u tot sijn tafel nooden,
Seght waerom ontwaeckt ghy niet?
Soo ghy reyn van ziel wilt zijn,
By een droppel van dees wijn
Kan men meer gerustheyt halen,
Als by duysent volle schalen.
4. Hier wordt spijs en dranck gegeven
Die ons Iesus heeft bereyt,
Yder beet is 't eeuwigh leven,
Yder drop de saligheyt:
Treckt het Bruylofts-kleedt dan aen
Om ter Feest by Godt te gaen,
Dese Maeltijdt sal u leeren
Alles om Godts wil t'ontbeeren.

Het Gulden A, B, C.

AL wat men in dees werelt vint
Is ydelheyt, en min als wint,
Daerom vertrouwt u selfs op geen
Der Princen, maer op Godt alleen.
BEwaert voor alle ding uw eer,
Die, eens verlooren, noyt komt weer,
En wie de eer niet in sich heeft,
Is niet meer waerdigh dat hy leeft.
CIeraet staet heerelijck en rijck,
Maer alles is maer uyterlijck,
Een die sijn tonge wel bestiert
Is d'alderbest van all verciert.
DE hovaerdy is yders spot,
Veracht van menschen en van Godt;

Wijck Grooten, en doet Kleynen goet,
Soo hebt ghy rust in uw gemoedt.
EErt Godt soo ghy gezegent wert,
En zijt daerom niet trots van hert,
Dewijl dat altoos open staet
De wegh die tot de armoe gaet.
FRuyt, bloem, verdorven op het velt,
Soo gaet het oock met goedt en geldt,
Tracht daerom naer oprechtigheyt
Die nimmer van de Vromen scheyt.
GEdenckt aen d'Armen in haer noodt,
Ghy immers self bidt Godt om Broot,
Geeft dan met een genegen hert,
Wilt ghy dat u gegeven wert.
HEbt ghy genooten eenigh goedt,
Maeckt dat ghy wederom voldoet,
Want geen die meerder Haters heeft
Als yemant die ondanckbaer leeft.
IN 't eerste bloeysel van de jeught
Gewent men alderbest tot deught,
Al wat men dan verby gaen laet
Wert in den ouderdom te laet.
KLappeijen, die 't onnoosel soet
Veranderen in bitter roet,
Zijn als een pest voor het gemeen,
Daerom gelooft niet yder een.
LAet u door hertseer nimmermeer
Tot wanhoop brengen, want het weer
Dat heden schrick'lijck huylt en raest,
(Als 't Godt belieft) verandert haest.

MEn moet niet doen in haestigheyt
't Geen ons de gramschap raedt en seyt,
't Is best met rijpen raedt versint,
Want in den toorn is 't hert verblint.
NA wijser luyden raet te gaen
Is Christelijck en wel gedaen,
Want niemant leefter soo volmaeckt
Die t'eynde wijsheyt is geraeckt.
OF yemandt u met valscher mont
Yets seyt, gelooft hem niet terstont,
Vaert oock niet met uw' oordeel voort
Eer ghy hebt d'and're zy gehoort.
PRijst d'opgeblasen menschen niet,
Haer grootsheyt helpt haer in 't verdriet,
Haer eer en goedt, 't verlaet haer al,
Want hooge moet komt voor den val.
QUaet spreecken is een Duyvels kunst,
Die niemant liefde draeght of gunst,
Waer toe eens anders vuyl doortast,
Daer aen men selver vaeck is vast?
ROept Godt in uwe droefheyt aen,
Hy helpt die zijn met noot belaen,
Want ydel is der menschen raedt
Als Godt niet op uw' zijde staet.
SIet voor u dat gh'u niet vergaept
Aen 't werelts volck, noch vreughde raept
In ydelheyt, want wie daer met
Veel omgaet, wert 'er mee besmet.
TRacht altijdt na het Rijcke Godts,
Dat is een onverwinb're rots,

Die maeckt dat all' het and're goedt
V van het selfs toe vallen moet.
VLiedt al wat Godt verboden heeft
Soo lang ghy op der aerden leeft,
Want wie dit padt komt mis te gaen
Krijght loon na 't werck van hem gedaen.
WIe op sijn naesten laster dicht,
Die spuwt sich selfs in 't aengesicht,
Want altijdt valt de leugen weer
Op 't heyloos hooft van haren Heer.
XAntippe, moeyelijck van geest,
Die plaeghde wel haer man, maer meest
Haer selfs, want wie krakeel begint
Sich aen de quaetste koop bevindt.
YS, koud', en heete Sonnebrant,
Elck heeft sijn beurten overhant,
Maer als de mensch eens leyt ter neer,
Soo blijft hy wegh en komt noyt weer.
ZOut is noch kost'lijcker Gout
Om dat het alles suyver houdt,
Maer Godts gena gaet boven al,
Die eeuwigh, eeuwigh duren sal.

Van Boete.

Stem: Als mijn stond'lijn voor handen is.

HEer Iesus Christ, mijn hooghste goedt,
Fonteyne der genade,
Siet doch hoe ick in mijn gemoedt
Met smert ben overlade,
Verdruckings-pijlen steecken my,

'k Moet my met droefheyt, die ick ly,
In plaets van spijs verzaden.
2. Ghy Heer hebt immers door uw' doodt
Dees' plagen weghgenomen,
Ontfermt u dan in dese noodt,
Ruck m' uyt dees' waterstroomen,
Op dat ick sonder uw' gena
In dese qualen niet verga,
Noch schielijck om mach komen.
3. Als ick bedenck hoe meenighvout
Ick sonden heb bedreven,
Soo wert mijn hert van vreese kout
En all' mijn leden beven,
Van angst, ick vlucht dan gins en weer,
Ick stierf, soo my uw' woorden Heer
Niet hadden troost gegeven.
4. Aldaer sagh ick geopenbaert
Vergiffenis der sonden,
En dat ghy een trouw Helper waert
Voor die sich schuldigh vonden,
Wanneer sy tot u met geween
En neergeslagen herte treen,
Bekennend' met den monde.
5. 'k Vind by my selfs in mijn gemoedt
Dat dit my wel souw passen,
Een Sondaer die weer door uw bloedt
Moet werden reyn gewasschen,
Och neem mijn droeve klachten aen,
Doet met my, als ghy hebt gedaen
Met David, en Manasse.
6. Gelijck een Hert dat dorstigh is

Met uytgereckte sprongen
Loopt om te krijgen laeffenis,
En snel komt aengedrongen
Om in de schaduw' van de Son
Te soecken naer een waterbron
Voor d'uytgedrooghde longen.
7. Soo snackt mijn ziel naer u oock Heer
Wanneer sal 't doch gebeuren,
Dat ghy uyt dit onstuymigh Meer
Mijn hooft weer op sult beuren?
Wanneer, o Godt, sal uwe roe
My te kastijden werden moe
En eyndigen mijn treuren?
8. Vw' vreughden-geest versterck my Heer,
Laet my genade hooren,
Geneest my door uw' wonden weer
Gelijck ghy hebt geswooren,
Op dat, als ghy my tot u treckt,
Ick moge komen onbevleckt
In 't Rijck der Uytverkooren.

Stem: Ick danck u lieve Heer.

TOt wien sal ick my wenden,
O Godt, wat vang ick aen!
Ick ben met droev' ellenden
Tot sinckens toe gelaen,
Waer dat ick heenen trede
't Zy dat ick legg' of sta,
Mijn sonden zijn 'er mede
En volgen my steed's na.
2. In sond' ben ick gebooren,
En van mijn jonckheyt aen

Verweckt' ick Godes Tooren
Door quaet van my gedaen,
'k Derf niet om dese reden
Ten Hemel sien, 'k beken
Oock dat ick het betreden
Van d'aerd' onwaerdigh ben.
3. Mijn hert had vergenoeging
Mocht het tot Iesus gaen,
Maer mijn gemoedt vol wroeging
Loopt steed's my achter aen,
En roept met vollen monde,
Keert wederom te rugh,
Want by u heeft de sonde
Een veel te breeden brugh.
4. 'k Beken het is de waerheyt,
Maer wouw het sondigh padt,
Dat meenig in gevaer leyt,
Wel laten, maer of dat
Vaeck komt in mijn gedachten,
Ick kan niet als ick wil,
Mijn vleesch komt my verkrachten,
En Satan sit niet stil.
5. Waer sal ick my dan keeren
In dees' ellend' en noodt?
Aen d'een zy staet de Heere,
Aen d'ander zy de Doodt,
En ick sta in het midden,
Wech twijffelmoedigheyt,
Godts Soon sal voor my bidden,
Als hy heeft toegeseyt.
6. Godt heeft op aerdt sijn Soone

Gesonden niet om niet,
Maer om aen ons te toonen
Hoe dat hem ons verdriet
Tot aen het herte raeckte,
Gaf hy sijn Soon, dat hy
Ons weder levend' maeckte
En van de sonden vry.
7. En of my het gemoedt seyt,
Ghy zijt Godts gunst niet waert,
Ick steun' op uwe goetheyt,
Help Heer ick ben beswaeret,
Vw' hulp is my noodtsaeck'lijck,
Meer als het daegh-lijcks Broodt,
Vw Woordt heeft my soo smaeck'lijck
Tot uw gena genoodt.
8. Ghy seght, soo waer ick leve
Ick wil niet aen de doodt
Den Sondaer overgeven,
Maer helpen hem uyt noodt,
Op dat hy sich bekeere
En eeuwigh leef hier na,
Op dat woordt koom' ick Heere
Gevlucht tot uw' gena.
9. Och leydt my op uw' paden,
Send my uw' Heyl'gen Geest
Die my ten besten rade,
Soo sal ick onbevreest
En sonder omsien wand'len,
Getroost in 's Heeren naem,
Want die oprecht'lijck hand'len
Zijn Godt seer aengenaem.
10. Och stort uw rijcken zegen

Op my met milder handt,
Gelijck den ochtend-regen
Bevochtight al het landt,
Laet my in 't stof niet leggen
Help m' uyt dees' swarigheen,
Op dat men niet mocht seggen
Ick hadd' vergeefs gebeen.
11. Dan sal ick steed's verbreyden
Vw' grooten naem en eer,
Tot ick van hier sal scheyden
En by u komen Heer,
In d'eeuw'ge Vreughden-wooning
Met Eng'len sonder tal,
Alwaer ick u, mijn Koning,
Altoos aenschouwen sal.

Van Sterven.

Stem: Het is gewislijck haest den tijdt.

HEer Iesu 't is my wel bekent
Dat ick eenmael moet sterven,
Maer hoe 't staet met mijn leste end
Of 'k hier noch lang sal swerven
Of niet, daer staet mijn oordeel stil,
Maer 't zy dan lang, of kort, soo 't wil,
Laet my uw Rijck be-erven.
2. Want ghy Heer zijt mijn hooghste lust,
Dit quam uw Geest my leeren,
Brengt mijn bekommert hert in rust,
Want ick geloof mijn Heere,
Dat ick door uw vergooten bloedt
Gesuyvert ben in mijn gemoedt
Van stinckend vuyl, en seeren.

3. Ick bidd' u verder Iesu Christ,
Houdt my by dit geloove,
Laet dit in my des Duyvels list
Noch geen gewelt uytdooven,
Soo sal ick leven onbeswaert,
Tot dat mijn ziel van deser aerdt
Ten Hemel vaert na boven.
4. Geeft dan een saligh afscheyt Heer,
Laet ick my self bereyden
In desen tijdt, op dat wanneer
Mijn uur komt van te scheyden,
Ick vrolijck van dees' aerde vaer
Na 't eeuwigh Koninckrijck, alwaer
Ghy my sult binnen leyden.
5. Doch soo ghy Heer van meening zijt
Noch met mijn doodt te toeven,
En soo ghy my wilt midd'ler tijdt
Met swarigheen bedroeven,
Is 't seker dat uw trouwe knecht
Veel uytstaen moet, om sijn oprecht
Geloove te beproeven.
6. Soo doet gelijck het by u leyt,
Maer soo 'er van mijn lippen
Een woordt door onverduldigheyt
Of yver quam t'ontslippen,
Soo straft my in uw gramschap niet,
Op dat ick niet raeck in 't verdriet
Door schip-breuck op dees klippen.
7. Maer mijn gemoedt zy onbesmet,
Mijn schulden uytgewreven,
Soo sal ick sachjes op mijn bedt

't Eynd sluyten van mijn leven,
Gelijck een kaers, die meer en meer
Vermindert, soetjes sterft, wanneer
De krachten haer begeven.
8. Niet Heer dat dit de meening is
V Wetten voor te schrijven,
Maer 't is een merck dat ick gewis
Wil by uw woorden blijven,
Die my dit hadde lang belooft,
Noyt wert my desen troost ontrooft,
'k Ben daer niet af te drijven.
9. Wilt uwen, maer niet mijnen wil
Daerom in my voltrecken,
Ick houw my selfs gerust en stil,
Ghy sult my wel bedecken
Dat my geen quaet hier schaden mach,
En namaels op den Iongsten Dagh
Ter saligheyt verwecken.

Een Christelijck Sterf-Liedt.

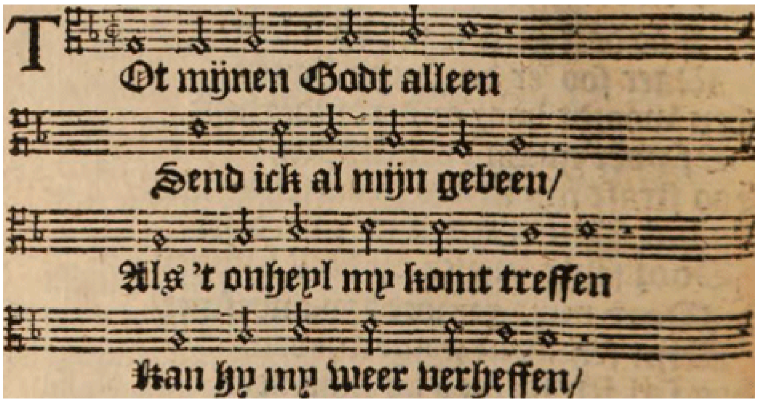

*T*Ot mijnen Godt alleen
Send ick al mijn gebeen,
Als 't onheyl my komt treffen
Kan hy my weer verheffen,

Hy hoort na mijn gebeden
Wanneer ick legh vertreden.
2. Of schoon mijn sond' my plaeght,
't Geweten my verklaeght,
Mijn schult my voor komt houwen,
Sal ick op Godt vertrouwen,
Sijn goetheyt doet my hoopen,
Wiens deur staet altoos open.
3. 'k Vrees niet of my de doodt
Leyt in der aerden schoot,
'k Sal winst doen door mijn sterven,
Want Christus sal ick erven,
Ick sterf dan nu of morgen
Hy sal mijn ziel versorgen.
4. Heer Christ die met gedult
Gedragen hebt mijn schult,
Die voor my zijt gestorven
En hebt het heyl verworven,
En voor ons al verkregen
Des Vaders milden zegen.
5. Mijn Godt ick bidd' u let
Op mijn bedroeft Gebedt,
Doe by uw Kind het beste
Wanneer ick legg' op t leste,
En wilt my na 't afscheyden
Ten Hemel binnen leyden.
6. Mijn Vrouw, mijn waerdste Pant
Beveel ick in uw' handt,

Wilt sorgh voor mijne Magen,
En voor mijn Kinders dragen,
Bedeck met uwe vlercken
De Christelijcke Kercke.
7. En als sy door den tijdt,
Die al wat leeft verslijt,
Geraken uyt dit leven,
Wilt haer dan bystant geven,
Een gunstigh oogh toesenden,
En troosten in haer enden.
8. Als eynd'lijck komt die dagh
Die niemant vlieden mach,
Daer alles sal verrijsen,
Wilt ons dan hulp bewijsen,
En aen uw goetheyt dencken,
Ons 't Eeuwigh Leven schencken.
9. Nu is mijn bidden uyt,
'k Sing Amen tot besluyt,
Ick sterf in rust en vrede
Godt sal op mijn gebeden
Door sijn genade geven
Hier namaels 't Eeuwigh Leven.

Een Christelijck Liedt, Hoe dat Godt tot aller uuren en op alle manieren de menschen soeckt tot bekeeringe te brengen, schoon de meeste hoop daer geen acht op slaet. Stem: O Kersnacht, schoonder dan, &c.

A. V. O.

ICk twijffel selfs aen mijn gevoelen,

Mijn hooft loopt om door 't stadigh woelen,
Ick legh als in een watervloet,
Als in verdraeyde konckelstroomen,
Daer swarelijck is uyt te komen
Indien my niemant by-stant doet.
2. Het is niet anders, of de baren
My sloegen over hooft en hayren,
't Is altoos onweer nimmer stil,
Als onder 't steecken der trompetten
Het niet is mogelijck te letten
Op 't geen de Vrede spreecken wil:
3. Soo is 't met my oock, want mijn ooren
Die 'k heb, en kunnen gansch niet hooren,
Soo als de werelt tiert en raest,
Ick voel mijn sinnen en gedachten
Van 't vreeselijck geschreeuw verkrachten,
Ick sta bevreest, verschrikt, verbaest,
4. Maer of 't geroep mijn oor komt stoppen,
Mijn hert, mijn schiltvacht, voelt het kloppe*n*,
't Huys dreunt 'er af, ay my, wat noodt!
Waer bergh ick nu my selfs van vreesen!
Wie of 'er voor de poort sal wesen?
Het is of Godt, of 't is de Doodt.

5. Zijt ghy het Heer mijn hooghste Koning,
Och komt vry binnen, neemt uw' wooning
In 't best van 't huys, so 't u behaeght,
Wilt dese rust-plaets niet vesmaden,
Die door uw goetheyt en genade
Uw Soons naem in het opschrift draeght.
6. Ach Vader, houdt het my ten besten
(Dewijl uw kindt noch hoort op 't leste)
Dat ick niet eer hebb' opgemaeckt,
My dunckt, indien ick niet en dwale,
Ghy Heer, ghy klopte meerder malen
Al wierd mijn hert juyst niet geraeckt.
7. Ghy klopt, wanneer 't begint te dagen,
En roept, waerom geen acht geslagen
Eer dat gh' u selven weder kleedt
Op soo veel duysent wisselingen?
Waerom en maecken dese dingen
V noch niet tot de doodt gereet?
8. Waer is de duyst're nacht gebleven?
s' Is van het Sonne-licht verdreven,
Dat gist'ren voor haer schuyl most gaen:
Denckt dan hoe dat 'er oock na desen
Een nieuwe morgenstondt sal wesen,
Als alles weder op sal staen.
9. My dunckt dat ick u kom te hooren
Wanneer de middagh is gebooren,
Als dan soo roept ghy tot ons hert,
Merckt naerstigh op, hoe vleesch en vissen,
Om uwen wil, het leven missen,
Op dat uw maegh verzadight wert.
10. Maer let soo seer niet op het eten

Dat ghy daer door soud Godt vergeten,
Die 't al uyt niet geschapen heeft,
Die aen de beesten heeft gegeven
Soo voedsaem vleesch soo vruchtbaer leven,
Door welckers doodt de mensche leeft.
11. Ghy roept weer in den laten avont,
Die noch tot my quam en gena vont,
Ick ben barmhertigh, goet, en trouw,
Ick help wel uyt benauwtheyts-stroomen,
Maer wee die 't daer op aen laet komen,
De Doodt komt dickwils voor 't berouw.
12. Dan siet men eens de Son in 't top staen,
Dan weder onder, dan weer opgaen,
Maer als de mensch eens leyt ter neer,
En dat sijn oogh is sonder luyster,
Blijft sijn gesicht altoos in 't duyster,
Men siet hem op der aerdt niet weer.
13. O Heer ick kom dan met gebeden,
Soo lang 'er hoop is, tot u treden,
Och, wilt dan niet uw gunstigh oor
Op mijn bedroefde klachten stoppen,
Dewijl, hoe soet ghy oock mooght kloppen,
Ick naer uw stem soo vlijtigh hoor.
14. Ick voel de slagen van uw hamers
My treffen tot de binnekamers,
Ghy stiert de menschen boo, op boo,
Dan sware sieckten, dan gesontheyt,
Dan roert ghy om wat op de gront leyt,
d' Een proeft ghy dus, den ander soo.
15. Dit is dan Heer mijn laetste bede,
Indien de slaep bekroop mijn leden

En vroeger dee na bedt toe gaen,
Dat dan, soo ick niet quam t' ontwaecken,
Als ghy de klopper aen komt raecken,
Vw Engel mach op schiltwacht staen.

Een Troost-Liedt, In betrachting van den Jongsten Dagh. Stem: Als 't voorgaende.

A. V. O.

WAer zijn mijn vlugge dagen heenen?
Niet anders als een roock verdweenen;
Waer is mijn jeught, die ick nu mis?
Mijn jaren hebben my begeven,
Ick ben ten eynde van mij leven
Eer dat ick weet wat leven is.
2. My dunkt ick hoor Gods stem al klinken,
Ick sie den laetsten morgen blinken,
Ick hoor de weckende basuyn
De menschen tot de vyerschaer nooden,
Wanneer hy uytblaest, komt ghy dooden
Rijst weder uyt het stof en puyn.
3. Wat donder slaet, wat buld'rend weder,
Met sulck gewelt de toorens neder
Als dees' gedachten doen mijn hert?
Wat raedt Heer voor uw trouwste knechten,
Indien na strengheyt uwer rechten
Ons heele doen gerekent werdt?
4. Indien men rekenschap moet geven
Van alles dat 'er is bedreven,

Men vondt' er van geen duysent een
Die voor u met gesonde reden
Sijn doen souw weten te bekleden,
Soud ick 't dan wesen Heer? o neen.
5. Dies bidd' ick Iesus om uw lijden
Daer ghy de menschen mee bevryde,
(Waer onder ick my selven tel)
Dat ick, wanneer ick werd herbooren,
De stem van uw gena mach hooren
Met Abraham, en Israël.
6. Wanneer ghy met een liefde-teecken
Aldus uw dienaers aen sult spreecken,
'k Maeck u mijn Engelen gelijck,
Treedt aen mijn Broeders, komt vry nader,
Ghy zijt gezegent van mijn Vader,
Komt erft met my het Hemelrijck.

Een Christelijck Liedt, Om de menschen van het Tijdelijcke tot het Eeuwige te brengen. Stem: Engelsche Fortuyn.

A. V. O.

WAerom, o mensch, daer ghy het schoonste zyt,
De vuyligheyt van 't aerdsche goed gevryt?

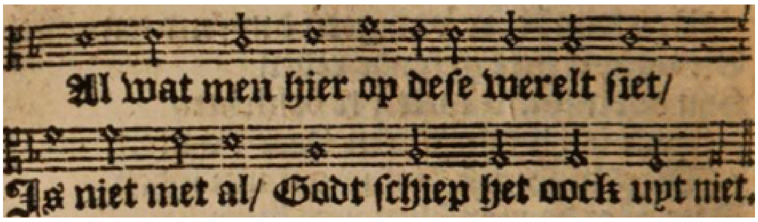

Al wat men hier op dese werelt siet,
Is niet met al, Godt schiep het oock uyt niet.
2. Genomen dat de mensch al yetwes was,
Een korten tijdt verandert hem tot asch,
En 't geen hy keurt voor stank en vuyligheyt,
Dat wert hy selfs als hy in d'aerde leyt.
3. Maer vleesch en been is slechts een kleyn verlies,
De ziel die Godt in Adams leden blies,
Heeft van haer God dees eygenschap ge-erft,
Dat 's eeuwigh is, als hy, en nimmer sterft,
4. O Eeuwigheyt wat valt ghy swaer en bang,
Daer eenen dagh schijnt duysent jaren lang,
O Eeuwigheyt wat valt ghy soet en kort
Daer duysent jaer een dagh gerekent wort.
5. O wee dan die als Godt het oordeel uyt
Aenhooren moet dat schrickelijck geluyt,
Gaet ghy Vervloeckt in de verdoemenis,
Ter plaets daer troost, noch gee*n* verlossing is.
6. Wee die, van sijn geweten overstreen,
By Godt niet in 't geselschap wert geleen,
Die Satan hem als Koning siet gebien
Die sijn Godt komt te hooren, niet te sien.
7. Sijn Godt; o neen, maer wel sijn Godt geweest,
Soo lang hy Godt met ootmoedt heeft gevreest,

Maer als men Godt door godd'loosheyt versaeckt
Dat is 't dat God van Vader vyant maeckt.
8. Waerom, daer 't noch tijdt van genade is,
Niet opgestaen uyt 's werelts duysternis?
Waerom sich soo niet tot het goet gewent,
Dat ghy daer na Godt niet zijt onbekent?
9. Twee wegen staen den mensch steed's opgedaen,
Hy heeft sijn keur langs die of dees te gaen,
d'Een breet en glat, de and're rouw en smal,
Maer op het glat daer raekt men eerst ten val.
10. Treet dan met my dit smalle toepadt in,
Waer van het alderswaerst is het begin,
Volgt vry het spoor daer Iesus stapt voor uyt,
En treed wat aen eer dat de poort sich sluyt.
11. O welcken schat voor die hier binnen raeckt!
Alwaer men niet als lieff'lijckheden smaeckt;
O eeuw'ge vreught die al ons leet versoet
Wy sien uw komst al biddend' te gemoedt.

Een Christelijck Liedt, Op de blindtheyt van de Joden, om op, of ontrent den Kersdagh te singen.

A. V. O.

't ***W***As rondsom duystre, nacht het gantsche aerdtrijck over,

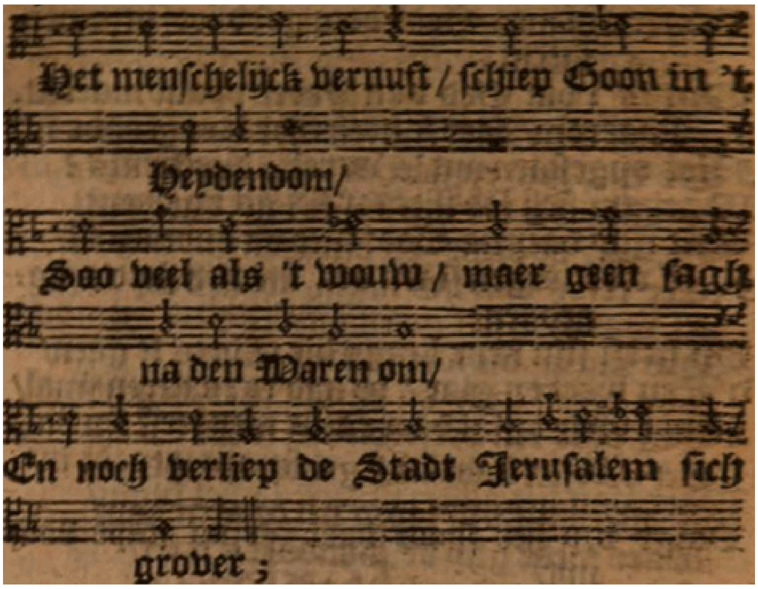

Het menschelijck vernuft, schiep Goon in 't Heydendom,
Soo veel als 't wouw, maer geen sagh na den Waren om,
En noch verliep de Stadt Ierusalem sich grover;
2. Soo na ter plaetse, daer het Licht verrees, gelegen,
Dat het by nacht bescheen haer toorens en haer wal,
Maer yder ergert sich, aen soo een slechte Stal.
De hovaerdy altoos, moet by haer 't swaerste wegen.
3. Sy kosten reeckenen der tijden suyste volheyt,
Maer men verdraeyt een woort, in Iacobs Prophecy,
Men stapt oock Amos Soon, en Daniel verby,
En al de Stadt draeft voort, stijfsinnig in haer dolheyt.

4. Geen die na Beth'lem gaet, daer hem dit vriend'lijck Kindt lockt,
Sy zijn al siende blindt, al hoorend' zijn sy Doof,
't Gemeen wert door der Schriftgeleerden waen-geloof,
De Schriftgeleerde wert door eersucht weer geblinthockt.
5. Niet een die op dit Kindt, met oogen van verstant ooght,
Sy drayen 't aensicht om, men kent sijn Godt niet meer,
De armoe maeckt dat sy versaecken haren Heer,
En dragen liever 't juck van haer onsachte Landtvooghd.
6. Soo dat Godts Soon op stroo verarmt leyt, en verschoven,
Den Os, en Ezel, is de wacht, die hem bewaert,
Noch leyt hy beter, als by menschen boos van aert,
En sekerder, als in Herodes schalcke Hoven,
7. Die van het boose volck, noch als de allerbooste,
Met vriendelijck gelaet, en onder Godtsdienst schijn,
Verberght een loose wrock, en doodelijcks fenijn,
Wanneer hy listigh roept de Wijsen uyt het Oosten;

8. En haer op 't naeuwst vraegt na de Sterr', die haer verlichte,
Hoe leyt gantsch Abr'ams Zaed soo diep in duysternis!
't Schynt, of haer het gesicht en breyn betovert is,
Dat haer een Vreemdeling in all's moet onderrichten?
9. Die nieuwe Son, was noch niet hoogh genoegh geresen,
Om op te trecken, al de nev'len grof en swaer,
Als naderhant is aen het Kruys geschiet, alwaer
De Hopman riep; dit moet Godts Soon waerachtigh wesen.
10. Als naderhant, doe door twaelf Goddelijcke stralen.
De gantsche werelt, door 't licht op gesteecken is,
't Is dan sijn eygen schult, die blijft in duysternis,
Geen kan op Godt, maer wel op eygen domheyt smalen.
11. Nu oock de Heydenen haer ootmoedt aen hem toonen,
Nu al de volckeren te samen zijn vergaert,
En met de Koningen, en Vorsten deser aerdt.
Genaed' ontfangen van Godts Eengeboren Sone.

12. Laet ons dan wijser zijn, als Iood' en Betlemiten,
Laet ons dit arme Kint, doch Schepper van 't heel al
Herbergen in ons hert, niet in een nare Stal,
Daer het oock selver Os, en Esel sou verdrieten.
13. Op, op, mijn ziel ontwaeckt, en volgt de wijs der Wijsen,
Ick ga na Betlehem, en vyer die nacht met vreught,
Door wiens geheugenis mijn hert soo wert verheught,
Dat het niet wenst als na nieuw Betlehem te reysen.

Een Gebedt-Liedt, Om uyt sijn sonden verlost te worden.

A. V. O.

ICk swem, maer niet in vreught, 't getal der ongelucken,
Waer in ick woel en sweef, is nauw'lijcks uyt te drucken,

Mijn hert verstickt in 't vuyl, en nergens sie ick landt,
Maer 't sekerst' landt, o Godt, is uwe rechterhandt.
2. Uw' handt, die alles schiep, en alles wil bewaren,
Ghy siet hoe my de vloedt, slaet over hooft en hayren,
Waer ick my keer, of wend', ick vind my selven niet,
Door dien 'er van my selfs de stem maer overschiet.
3. De stem die u, soo lang ick 't hooft op houw, sal loven,
De stem, die al 't gedruys der baren souw verdoven,
Indien sy was soo groot, als hy, daer sy van singt,
Indien sy was soo sterck, als hy, die 't alles dwingt.
4. Soo schoon als ghy my Heer voor desen had gewasschen,
Soo vuyl ben ick weerom, door 't slijm van dees' moerassen,

Ghy Heer, ghy doet my recht, soo ghy uw aensicht wend,
En seght met groote reen, dat ghy my niet en kent.
5. Maer Godt (als ick dan moet mijn eygen schult ophalen,)
Ick ben die geen, die ghy vergaeft soo menighmalen,
En die hier in het slick, soo vuyl en morssig leyt,
Heeft meerdermael gesmaeckt, uw' goedertierentheyt.
6. Hoe Godt, kent ghy my niet? och neyght maer eens uw ooren,
Ghy sult stracks aen de stem, wie dat ick ben, wel hooren,
De stem die u soo vaeck, gesmeeckt heeft in de noodt,
De stem, op wiens geween ghy my uw vriendschap boodt.
7. Dit is de selfde stem, dit zijn de selfde klachten,
Die, noch niet lang geleen, uw gram gemoedt versachten,
Ick doe nu wederom, gelijck ick laetsmael dee,
Och doet ghy oock als laetst, en help my op mijn bee.
8. Dan soud ick haestigh gaen, gesuyvert van gebreecken,
Ter plaets, alwaer men steed's, komt van uw naem te spreecken,

En soo een swack gemoedt noch twijffelt aen uw trouw,
Soud' ick 't zijn die aldaer mijn lichaem toonen souw.
9. En seggen tot die geen, die om mijn etterbuylen,
Uyt vrees van smetting sich voor my plagh te verschuylen,
Aenschouwt nu wat de Heer voor wond'ren wercken kan,
Die my gereynight heeft, soo reyn als Naëman.
10. Met geen Iordaen, o neen, maer met de Heyl'ge wonden,
Die Iesus aen het Kruys ontfing voor onse sonden,
Aen 't Kruys, alwaer soo ras sijn zy kreegh opening,
Soo ras oock voor sijn volck den Hemel open ging.
11. Och wijst my dan den wegh, om korst daer in te raecken,
Alwaer ick met meer smaeck, uw lieflijckheyt sal smaken,
Alwaer mijn ziel, ontlast van alle druck en pijn,
Sal veel bequamer om uw lof te singen zijn.
12. Hoe vast de vrientschap wert op aerd' in een geweven,
Sy breeckt, door misverstant, of door verlies van 't leven,

Heer voert ons dan ter plaets, alwaer men vrientschap maeckt,
Met u oneynd'lijck Godt, die noyt ten eynde raeckt.

Een Liedt, Voor een Krancke die aengevochten wordt.

A. V. O.

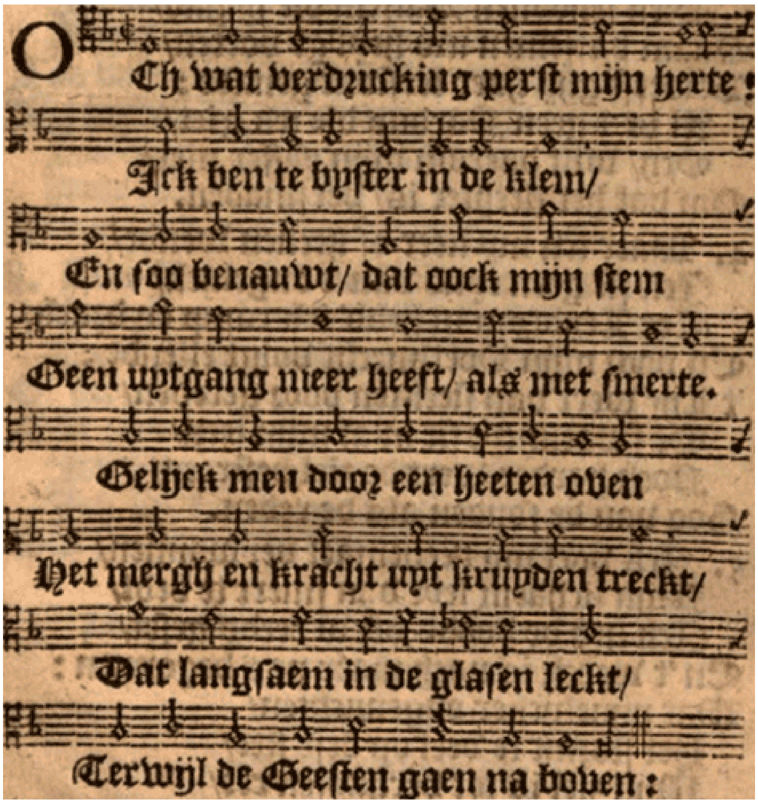

OCh wat verdrucking perst mijn herte!
Ick ben te byster in de klem,
En soo benauwt, dat oock mijn stem
Geen uytgang meer heeft, als met smerte.
Gelijck men door een heeten oven
Het mergh en kracht uyt kruyden treckt,
Dat langsaem in de glasen leckt,
Terwijl de Geesten gaen na boven:
2. Soo zijn mijn oogen oock de flesschen,
En mijn gedachten zijn het kruyt,

De suchten vliegen boven uyt,
Dat zijn de Geesten: wie kan lesschen
Den oven die 'k in 't hert voel branden?
Daer tranen-oly uyt komt vlien,
Die 'k Godt met neergebogen knien,
Opoffer, en gevouwen handen.
3. Toen u Maria quam begroeten,
En met dien kostelijcken schat,
Die schoonen Balsem die sy had,
Quam balsemen uw heyl'ge voeten,
Beweest ghy haer terstont genade:
Al is 't geen Nardus die ick giet,
Och, wilt daerom mijn Offer niet,
Om dat het slechter is, versmaden.
4. Waer ick my keer of heenen wende,
Ick sie geen eynd van 't ongeluck,
Tot Leydtsman hebb' ick ramp en druck,
En voor mijn Voetknecht volgt ellende;
't Lijf wert van sieckten door gereden,
De swackheyt sit in al mijn leen,
Noch harder wert de ziel bestreen,
Soo van de sonden als de reden.
5. Ick voel my t'eenemael verwonnen,
Mijn lichaem leyt van smert te bedt,
Ick heb de doodt-verw reeds geset,
En 't werck is noch maer pas begonnen:
Wat pijnelijcker ongenuchten,
Het stormt te veel op dese stee,
Mijn ziel is tot verhuysen ree,
En wouw de huys huur wel ontvluchten;
6. Die sy, na strengheyt van de rechten,

Aen u mijn Godt betalen moet,
Maer Heer, ghy waert wel eertijdts goet,
En scholt veel meer quijt aen uw knechten:
Uw gunst moet immers eeuwigh duuren,
En uw genaed' en heeft geen end,
Wiens goetheyt geen verand'ring kent,
Noch afslijt door getal van uren.
7. Heer help doch of ick moet versmooren,
In dees' mijn bracke tranen-vloet,
Mijn ingewand smelt in de gloet,
Soo van mijn suchten als uw tooren,
Als luyden die in waters noodt zijn,
Soo stijf een ding vast houden, dat
Haer handt heeft in het eerst gevat,
Soo doe ick oock in dese doodt-pijn,
8. Heer Iesus ick omhels' uw voeten,
Brengt my weer aen het vaste landt,
En lescht den ysselijcken brandt,
Of sal ick langer lijden moeten,
Sult ghy my langer moeten leyden,
Ick hebb' het beste aengetast,
Ick sal 't oock houden, en soo vast
Dat self de doodt ons niet sal scheyden.

Het Gebedt van Manasse, Koning van Juda.
Op de wijse, van den 51 Psalm, na de tweede oude Compositie.

O Eeuwigh Godt, Almachtigh Heer,
Godt onses Vaders Abraham,

Godt Isacs, Iacobs, en wat meer
Uyt haer gerechten zade quam.
Ghy die den Hemel en de aerdt,
En al wat beyde in sich heeft
Geschapen hebt, die saem vergaert
De wat'ren, en haer Wetten geeft.
2. Ghy die verzegelt met uw' Woordt
De zee, de diept', en duysternis,
Ter eeren van uw naem, waer door 't
Al wat men siet geschapen is:
Vw naem, die alles leven doet,
Soo vreess'lijck, en van sulcken kracht,
Dat yder een verschricken moet,
En vreesen voor uw' groote macht.
3. Geen die uw toorn verdragen kan,
Waer mede ghy de Sondaers treft,
En yder beeft en lilt daer van,
Wanneer uw gramschap sich verheft;
Maer weder uw' barmhertigheyt,
Waer van ghy Heere zijt soo rijck,
En die ghy ons hebt toegeseyt,
Is groot, en onbegrijpelijck.
4. Ghy die in 't alderhooghste woont,
Wijd boven Hemel, boven aerd,
Die u soo Vaderlijck vertoont,
Die uw genade nimmer spaert,
Lanckmoedigh, goet, en vol gedult,
En die niet gaern den mensch kastijdt,
Maer die veel liever sond' en schult
(Gelijck ghy hebt belooft) schelt quijt.
5. Wijl ghy dan zijt der Vroomen Godt,

Van Iacob, Isac, Abraham,
Waer van een yder uw gebodt
Getrouw, en op het naeuwst na quam,
Soo heeft oock de vergiffenis
Der sonden in haer minder plaets,
Als wel in my, uw Knecht die is
Een droeve Bron van soo veel quaets.
6. Ick heb misdaen, mijn sonden zijn
Veel meerder als het sandt aen zee,
In ysre banden, vol van pijn
Ben ick gekromt; 'k heb nimmer vree
In mijn geweten, dagh, noch nacht,
Om dat ick hebb' uw toorn verweckt,
En soo veel sonden voortgebracht,
En 't land met grouwelen bedeckt.
7. Daerom buygh ick de kniën weer
Mijns herten, en smeeck om gena,
Ick heb gesondight, ja mijn Heer,
Ick heb gesondight, Heere, ja;
'k Verbergh voor u mijn misdaedt niet,
Ick bidd', o Heer, vergeeft het my,
Vergeeft het my, o Heer, en siet
Het droevigh hartseer dat ick ly.
8. Laet my niet smooren in mijn sond,
Noch laet mijn straf niet eeuwigh zijn,
Heer help my, of ick ga te grond,
Help my onwaerden uyt de pyn
Om uwe goetheyt: als dan sal
Ick tot mijn doodt u roemen Heer.
V prijst al 't Hemels Heyr, en al
Wat leeft sal spreecken van uw' eer.

Morgen-Gedachten, Van een boetvaerdigen Sondaer.

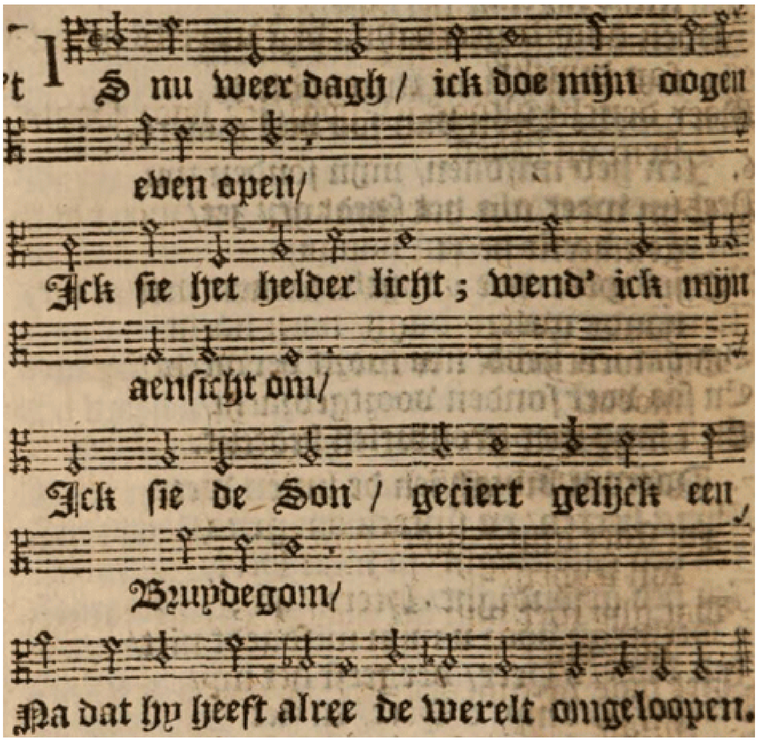

't ***I***S nu weer dagh, ick doe mijn oogen even open,
Ick sie het helder licht; wend' ick mijn aensicht om,
Ick sie de Son, geciert gelijck een Bryudegom,
Na dat hy heeft alree de werelt omgeloopen.
2. Rijst op mijn ziel, rijst op, en denckt met overwegen,
Hoe ghy tot Godes lof den dagh volbrengen sult;
Hoe ghy u selven niet verloopt door nieuwe schult,
En hoe ghy best het spoor houdt van Godts reyne wegen.

3. Godt heeft u opgeweckt met uw' gesonde leden,
Danckt hem, en siet dat ghy dien zegen niet misbruyckt,
Noch door begeerten, na des werelts grontsop duyckt,
Maer denckt altoos ick hoor, ick hoor Godts stem op heden.
4. Ghy weet wie dat ghy zijt, en wie dat u gemaeckt heeft;
Ghy weet hoe Godt u kroont met alderhande goet;
Ghy weet oock hoe gerust hy is in sijn gemoedt,
Die, eer hy buyten gaet, Gods Woorden eerst gesmaeckt heeft.
5. Nu staet ghy, maer bidt hem dat hy u soo wil leyden,
Dat ghy niet van het hoogh raeckt tot een lage val:
Het padt is moeyelijck, de wegh te byster smal,
En eensaem, van de vreught en werelt afgescheyden.
6. Maer 't is een korten tijdt die men hier loopt, in 't ende
Ontfangt de werelt straf, en ghy een heerlijck loon;
Want die getrouw voleynd, ontfangt des Levens Kroon,

Die Godt schenckt aen die geen die recht sijn paden kenden.
7. Wat is doch 's werelts vreught daer veele sich toe wenden?
Een weynigh lust voor 't vleesch, een beul voor het gemoedt;
Een kom vol bitt're gal, bestroyt met weynig soet,
En lieffelijck vergif, een voorboo van ellende.
8. Maer 's Hemels heyl waer na de weynigste wel trachten,
Is weynigh lijdens, en een ongemeete vreught,
Die niet in schijn, maer in der daedt het hert verheught,
En het gemoedt bevrijdt van stormende gedachten.
9. 't Kruys, in 't begin te swaer, wert lichter op het leste;
De ramp en tegenspoet valt oock soo bitter niet,
Soo m' op de handen van dien trouwen Gever siet,
Die alles, wat hy doet, uytwerckt tot onsen beste.
10. Rijst op, mijn ziel, rijst op, 't is lang genoegh geslapen,
Ick sie den dagh volvoert soo ghy met Godt begint,
Soo wel, dat men daer oock niets op te seggen vind;

Want een Godtvreesend hert behoeft geen schoot-vry wapen.
11. Ick vrees' niet hoe dat my de Duyvel komt vervaren,
'k Ga voort, en vlucht vast uyt het godd'loos Sodoma,
En denck vast op mijn wegh, waer dat ick heenen ga:
Die my 's nachts heeft bewaert, sal my 's daeghs wel bewaren.

EYNDE.

Register der Psalmen en Geestelijcke Liederen.

Psalmen. A.

*A*Ll' de Hemelen vertellen.	51
Al wat mijn leven heeft van den Heer, &c.	341
Al wat mijn hert en ziel vermach.	20

Geestelijcke Liederen. A.

Ach Godt hoe meen'gerhande quaet.	662
*A*Ls Christus seker wist dat hy.	448
Als nu soo bidden wy u Heer.	460
Al wat men in dees werelt vint.	670

Psalmen. B.

*B*Ehoudt ons Godt, en siet eens neer	30
Behoud ons Godt, en siet hoe dat.	28
Bewaert my, want mijn hope staet.	40

Geestelijcke Liederen. C.

*C*Hrist is opgenomen.	509
Christus is verrezen.	500

Psalmen. D.

*D*Ael, o Godt der wraecke nederwaert.	273

De Dwase seyt daer is geen Godt. 34

De Dwase seyt daer is geen Godt 36

De Godt der Goon roept in 't gericht. 144

De Godt van Israël is goet. 212

De Heer die is bekent. 222

De Heer die is mijn Heyl en Licht.	75
De Heer is al ons toeverlaet.	133
De Heer is groot in sijne stadt.	139
De Heer is Koning wijd vermaert.	279
De Heer regeert met heerlijckheyt omgort.	271
De Heer verhoore dijn gebedt.	54
De Heydenen zijn in uw erf.	235
De Heyd'nen Heer zijn met haer macht.	237
Des Boosen sondigh overtreen.	102
De werelt leeft als dol en sot.	157
De werelt leeft als dol en sot.	159
Die als het ongeluck haer terght.	374
Die in des Alderhoogsten schuyl, &c.	267
Die sich verlaten op den Heer.	373
Doe Godt ons'boejen brack.	376
Doe Isr'ël uyt Egypten trock.	330
Doe 't volck Isr'ël uyt Egypte trock.	331
Drijft schaemt en schande van my Heer.	68
Dus soo was 't dat sprack de Heere.	324

Geestelijcke Liederen. D.

DAelt neder Schepper Heyl'ge Geest.	514
Danck sy onsen Heere.	481
Dat alles wat het aertrijck draeght.	472
Dat Godt den mensch sijn heyl aanbied.	525
De dagh verliest sijn weesen.	588
Deelt aen de Vorsten en ons, &c.	576
De Heere Christ die met gewelt.	504
De Heere Christ is opgestaen.	505
De Heere Iesus Godes Soon.	501

De Heere Christus Godes Soon.	502
De Heylige Drievuldigheyt.	528
Der Eng'len Rey voer nederwaert.	471

Des werelts Heylant voer om hoogh. 510
De tijdt en uur is al naby. 620
Dit hedendaegsche Feest. 510.
Doe Christus weder uyt het landt. 445
Doe Iesus was aen 't kruys gehecht. 489
Door Adams val is 's menschen, &c. 528

Psalmen. G.

GEen vaster borcht als onse Godt. 135
Gelijck een Hert dat dorstig is. 121
Ghy hebt ons Heer van een verstroyt. 176
Ghy Heere hebt mijn hert doorgront. 402
Ghy Heer hebt aen uw landen gunst, &c. 251
Gh yzijt altoos geweest van zaet tot zaet. 264
Ghy zijt mijn Rotzsteen Heere. 78
Godt help my wijl my 't´water is. 199
Godt is goet, kom looft en danckt, &c. 314
God leent my een genadigh oor. 10
Godt leert den Koning uw gericht. 209
Godt , mijns lofs en weest niet, &c. 320
Godt niet ons, niet ons, maer uwen name. 333
Godt regeert dat all' de volcken beven. 283
Godt sagh des werelts Vorsten aen. 245
Godts Huys is op de heyligen, &c. 254

Geestelijcke Liederen. G.

GEeft vreed in onse tijden Heer. 576
'k Geloof in eenen Godt alleen. 438
Gelooft zy Isr ëls stercke Godt. 464

Ghy Christenen komt nu te saem. 522
Ghy die van uwer sonden last. 535
Ghy hebt ons lijf en ziel gespijst, 461
Ghy Heere zijt mijn toeverlaet. 578
Ghy menschen die beneden. 496

Ghy Vader die in 's Hemels Troon.	584
Gloria.	653
Godt de Vader woon ons by.	517
Godt in der hooght alleen zy eer.	519
Godt maeckte dat sijn heyligh Woort.	621
Godts Kind'ren komt nu saem vergaert.	657
Godst soon ons lange toegeseyt.	474
Godt Vader die in 't hooghste zijt.	442
Godt Vader, Soon, en Heyl'ge Geest.	548
Godt Vader wiens gedachtenis.	459
Godt zy gelooft, sijn naem zy hoog, &c.	454

Psalmen. H.

HAest u Godt en help my uyt de noodt.	203
Heer gedenck aen David en sijn leedt.	387
Heer ghy weet dat ick my heel verlaet.	205
Heer leght my in uw Tooren.	13
Heer let op mijn gerechtigheyt.	42
Heer om uw stercke krachten.	56
Heer ons Godt die 't al gebiedt.	18
Heer recht my na mijn vromigheyt.	73
Heer u loven wy om dat u naem.	220
Heer wils my niet in uwen toorn, &c.	110
Heer wy hebben uyt ons' Vad'ren, &c.	125
Helpft Godt in dees' benauewde tijdt.	166
Het gantsche aerdtrijck en de geen.	66
Het is seer goet te singen van Godts eer.	269
Hoe lang, o Heer, hoe lang, houdt ghy.	32
Hoe lang sal ick verlaten zijn.	33
Hoe vermaeck'lijck zijn uw Hoven Heere.	249
Hoe yder een mach woeden.	179

Hoort als ick roep mijn stem, o Heer. 9
Hoort Herder die als schapen 't zaet. 240

Hoort mijn Godt als ick kom klagen. 184
Hoort toe ghy volcken die op aerdt. 141

Geestelijcke Liederen. H.

HEden heeft een Maeght gebaert. 480
Heer als de tijdt komt dat ghy my. 604
Heer Christ Godts Eengebooren. 531
Heer Christus die u niet ontsaeght. 482
Heer Christus laet my singen. 627
Heer Christ wy dancken y verblijdt. 658
Heer Iesus Christ, mijn hooghste goedt. 673
Heer Iesus Christ u roep ick aen. 539
Heer Iesus Christ, waer Mensch en, &c. 610
Heer Iesu 't is my wel bekent. 678
Heer opent mijnen monde. 491
Heer wy zijn wederom vergaert. 459
Het oude jaer is nu verby. 486
Heyl'ge Geest u vallen wy te voet. 515
Hier neergedaelt uyt Godes Troon. 469
Hoe heerlijck dat sijn stralen spreyt. 666
Hoe vrolijck klonck 't gesang wel eer. 508
Hoor Israël dit is de Wet. 431

Psalmen. I.

ICk heb mijn stem tot Godt gewent. 224.
Ick hebb' u lief van herten Heer. 45
Ick heb u lief van herten Heer. 338
Ick legh, o Godt! gesoncken neer. 383
Ick sagh de Boosen voor my staen. 113

Ick sal u Heer van gantscher hert.	400
Ick vraegh u ghy die in den raet.	170
Ick wil den Heer uyt 's herten gront.	96
In sijn toorn sal opstaen onse Godt.	193

't Is vergeefs als God het huys niet, &c.	378
Iuycht den Heer al wat 'er adem heeft.	284
Iucht den Heer ghy gantsche aerde.	188
Iuycht Godt al wat 'er adem heeft.	285
Iuycht nu ghy volckeren en slaet.	137

Geestelijcke Liederen. I.

Iesus Christ voor ons gestorven.	452
Ick geloof in Godt Vader, den, &c.	436
Ick legh Heer in de laetste noodt.	613
Ick sach een Vrou haer quam bekleen.	566
Ick sagh, spreeckt Iesaias, Amos Soon.	557
Ick sie hier Huys, noch Dorp, noch, &c.	751
Ick swem, maer niet in vreught, &c.	693
Ick twijffel selfs aen mijn gevoelen.	682
Ick weet dat mijn Verlosser leeft.	609
Ick wensch de wereld goede nacht.	554
't Is al lang genoegh geslapen.	669
Is dan mijn loon het ongheluck.	547
't Is nu weer dagh, ick doe mijn, &c.	702

Psalmen. K.

KOm laet ons Godes macht.	281
Komt ghy knechten van den Heere.	329
Komt laet ons Lofsingen onsen Heer.	275
Komt te saem mijn volck geeft my gehoor.	227

Geestelijcke Liederen. K.

KOmt aller Heyd'nen Heyl en Licht.	461
Kom brengen wy het lijf ter aerde.	616
Komt Heylige Geest, Godt en Heer.	512

Psalmen. L.

LAet Israël met opoen strot.	368
'k Legh in een grondeloos moeras.	384

Lof zy Godt mijn Rotz in eeuwigheyt. 414
Looft den Heer die soo veel goet. 394
Looft den Heer die sijne goetheyt. 342
Looft den Heer maeckt sijnen naem, &c. 304
Looft ghy Hemelen den Heere. 423
Looft Godt den Heer, Al die, &c. 390
Looft Godt den Heer, want hy is, &c. 309
Looft Godt de Heer, want onsen, &c. 421
Looft Godt ghy Heyden. 340
Looft Godt in sijne Heyligheyt. 427

Geestelijcke Liederen. L.

LAet ons Godts goetheyt loven. 642
Lam Godts dat onse sonden. 494
Looft Godt den Heere, looft Godt, &c. 594
Looft Godt met Lofgesangen en, &c. 596

Psalmen. M.

MYn Geest en kan // niet swijgen van. 129
Mijn Godt dien ick vertrouwe. 84
Mijn Godt! mijn Godt! waer toe, &c. 58
Mijn hert, o Godt, is tot uw roem bereyt. 319
Mijn hert, o Heer, &c. 385
Mijn trouwe Herder is de Heer. 63
Mijn ziele looft den Heere. 293
Mijn ziele looft den Heere. 296
Mijn ziel heeft op den Heer gewacht. 116

Geestelijcke Liederen. M.

MAria heeft een Kindt gebaert.	479
Mensch willt ghy dat 't u wel sal, &c.	433
Mijn hert, o Godt bemint u seer.	607
Mijn hert waerom soo seer beknelt.	533
Mijn ziel heeft groot verlangen.	631

Mijn ziel roemt van uw Scheppers eer. 463

Psalmen. N.

*N*Eemt op mijn smeecken acht. 408
Neyght uw ooren Heer op mijne, &c. 252
Nu segh gantsch Is'rel soo de Heer. 372

Geestelijcke Liederen. N.

*N*U laet ons Godt den Heere. 597
Nu laet ons met een bly gemoedt. 483
Nu zy aen Iesu danck geseyt. 456

Psalmen. O.

O Godt die mijn Godt zijt. 182
O Godt en swijght doch langer niet. 247
O Godt ga doch voor my te recht. 124
O Godt hoe is de macht soo groot. 7
O Godt neemt op mijn smeecken acht. 162
O Godt verstopt uw ooren niet. 147
O Godt wilt my bevryden. 172
O Heere let // op mijn gebedt. 178
O Heer neemt op mijn bidden acht. 411
O Heer wilt mijne ziel genade geven. 168
Om uwe goetheyt Heer ontsluyt. 153
Om uw goetheyt en uw waerheyt Heer. 336
Op Godt staet al mijn hoopen. 27
Op, op, mijn ziel, prijst uwen Heer. 419

Op u heb ick mijn hoop gestelt. 15
Op Zion Godt daer singt men van, &c. 186
O wel den geen die in ellend. 119

Geestelijcke Liederen. ***O.***

O Christus die zijt dagh en licht. 585
Och wat verdrucking perst mijn, &c. 697

Och wy arme menschen die door, &c.	495
O eeuwigh Godt, Almachtigh Heer.	699
O Godt die eeuwigh zijt, van alle, &c.	636
O Godt en Heer // Siet doch hoe seer.	634
O Godt soo hoogh van waerde.	649
O Godt wanneer wy zijn benart.	553
O goede Godt dien 't eygen is.	541
O groote Godt die boven.	570
O Heer behoud' ons by uw' Woort.	574
O heylige Drievuldigheyt.	516
O machtigh Godt die hebt gesticht.	586
O mensch beween uw groote sond'.	487
Op Godt is al mijn hoop gebouwt.	600
O Vader die des Hemels Troon.	440

Psalmen. P.

PRijst nu des Heeren naem.	391

Psalmen. S.

'k ***S***Al al mijn leven u verhoogen.	417
'k Sal den Heere loven al mijn, &c.	326
Siet doch hoe fijn en lieflijck is 't.	389
Singt ghy Rechtvaerdige den Heer.	93
Singt Godt een nieuw en vrolijck Liedt.	277
Singt Godt een nieuw en vrolijck Liedt.	426
Singt Godt onse sterckt, een, &c.	243
Soo Godt niet stont op onse zy.	370
Soo lang als ick leve sal mijn mont.	259
Sy hebben my van mijne jonge jaren.	381

Geestelijcke Liederen. ***S.***

SEnd my mijn Godt, mijn toeverlaet.	544
Siet Heer hoe droevigh dat wy staen.	521
Singen wy van 's herten gront.	592

Singt nu een vrolijck Liedt.	475
Soo waerlijck als ick leef, 'k begeer.	457

Psalmen. T.

TOt de Bergen hef ick op mijn oogen.	365
Tot u Heere kom ick schreyen.	410
Tot u Heere wend' ick my altijdt.	364
Tot u hef ick Heer mijn oogen.	367
Tot u hef ick mijn ziel, o Heer.	70

Geestelijcke Liederen. T.

TOt mijnen Godt alleen.	680
Tot wien sal ick my wenden.	675

Psalmen. V.

VAn recht en goetheyt sal ick singen.	297
Verheve Princen groot van macht.	80
Verhoor Heer mijn gebeden.	288
Verlost my Heer door uwe macht.	161
Verstoort u niet // Wanneer ghy siet.	104
U looft mijn ziel, o Heere.	298
U prijs ick Heer die my op 't hoogh.	82

Geestelijcke Liederen. V.

VAn daer de Son des morgens straelt.	466

Verheught u Soons van Bethlehem. 477
Verleent ons vree genadighlijck. 575
U Heere kom ick prijsen. 580
U loven wy, o Heer, 558
'k Vrees hier hant of voet te stooten. 641
U, Vader die met Majesteyt. 591
Uw naem zy hoogh geprezen. 587
Vw roem Heer is te hoogh voor onse, &c. 598
Uw Woort, o Heer // Lagh lang ter neer. 568
V zy in desen morgen. 528

Psalmen. W.

WAerom zijn wy verstooten.	216
Waerom zijt ghy van ons soo wijdt.	23
Wanneer wy treurighlijck gevaen.	396
Wanneer wy treurighlijck gevaen.	398
Wat doen de Heydenen by een?	3
Wat doen de Heydenen by een.	5
Wat hebt ghy Trotschen op uw macht.	155
Wat kan ons schaden angst of noot.	64
Wat soeter stem, wat aengenaem geluyt.	366
Wel dien die in Godts vreese staet.	380
Wel hem dien Godt 't bedreven quaet.	90
Wel saligh is die vreest den Heer.	379
Wel saligh is hy die niet en gaet.	1
Wel saligh zyn die op de paen.	361
Wel saligh zijn sy die haer voeten setten.	346
Wel saligh zijn sy en gerust.	327
Wie sal Heer in uwe Tente gaen.	38
Wie sal Heer in uwe Tente gaen.	39
Wilt met mijn Twisters voor my, &c.	99
Wilt mijn Godt mijn stercke Helt.	405

Geestelijcke Liederen. W.

WAeckt op, roept ons van den tooren.	565
Waeckt op soo Boos' als Vromen.	617
Waerom, o mensch, daer ghy het, &c.	687
Waer toe mijn ziel soo seer bedroeft.	664
Waer zijn mijn vlugge dagen heenen.	686
Wanneer de mensch geschapen was.	443
Wanneer het was de laetste nacht.	451
't Was rondsom duystre nacht, het, &c.	689

Wat dat men ondersoeckt of leest. 624
Wat is de mensch op deser aerd'. 612

Wat is 't ghy Christ'nen dat u doet. 551
Wat is 't Herodes dat gy schroomt. 477
Wat mijn Godt wil geschiet altijdt. 647
Wat Ster bestraelt ons bloo gesicht. 562
Weest welkom, Iesu, Godes Soon. 467
Wie sich verlaet // Op Godes raet. 646
Wilt groote Godt uw toorn van ons, &c. 498
Wilt Heere uw getrouwen Knecht. 599
Wy bidden allegader. 590
Wy dancken Godt op desen dagh. 661
Wy dancken u almachtigh Heer. 644
Wy gelooven in eenen Godt te saem. 435
Wy zijn Heer Christus saem vergaert. 659
Wy zijn in de soetste tijdt. 614

Psalmen. Z.

'*t* ***Z***Y het begint te dagen. 256
Zijt my genadigh Godt mijn Heer. 151
Zijt ons genadigh, zegent ons. 190
Zijt ons genadigh, zegent ons. 192

EYNDE.